2025

Výroční zprávy

- **o plnění rozpočtu EU za rozpočtový rok 2025**
- **o činnostech financovaných z devátého, desátého a jedenáctého Evropského rozvojového fondu (ERF) za rozpočtový rok 2025**

EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR

CS

EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Lucemburk
LUCEMBURSKO

Tel. +352 4398-1
Dotazy: eca.europa.eu/cs/contact
Internetová stránka: eca.europa.eu
Sociální sítě: @EUauditors

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu. Můžete se s nimi seznámit na portálu Europa (http://europa.eu).
Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2026

Pozn.: upozorňujeme, že z důvodu zaokrouhlení nemusí některé součty údajů v tomto dokumentu odpovídat součtu jednotlivých položek.

Podle čl. 287 odst. 1 a 4 SFEU, čl. 264 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (přepracované znění), a čl. 42 odst. 2 a čl. 43 nařízení Rady (EU) 2018/1877 ze dne 26. listopadu 2018 o finančním nařízení pro 11. Evropský rozvojový fond a o zrušení nařízení (EU) 2015/323, ve spojení s článkem 279 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (přepracované znění), a čl. 92 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 806/2014 ze dne 15. července 2014, kterým se stanoví jednotná pravidla a jednotný postup pro řešení krize úvěrových institucí a některých investičních podniků v rámci jednotného mechanismu pro řešení krizí a Jednotného fondu pro řešení krizí a mění nařízení (EU) č. 1093/2010.

přijal Účetní dvůr Evropské unie na svém zasedání dne 2. a 9. července 2026

VÝROČNÍ ZPRÁVY
za rozpočtový rok 2025

Zprávy spolu s odpověďmi orgánů a institucí na připomínky Účetního dvora byly zaslány orgánům udílejícím absolutorium a ostatním orgánům a institucím.

Členy Účetního dvora v době přijetí těchto zpráv byli:

Tony Murphy (předseda), Nikolaos Milionis, Iliana Ivanova, Bettina Jakobsen, Jan Gregor, Mihails Kozlovs, Ildikó Gáll-Pelcz, Annemie Turtelboom, Ivana Maletić, Joëlle Elvinger, Helga Berger, Marek Opioła, Jorg Kristijan Petrovič, Stef Blok, George-Marius Hyzler, Lefteris Christoforu, Laima Liucija Andrikienė, Keit Pentus-Rosimannus, Katarína Kaszasová, João Leão, Alejandro Blanco Fernández, Carlo Alberto Manfredi Selvaggi, Petri Sarvamaa, Hans Lindblad, Lucian Romașcanu, Pierre Moscovici a Daniel Caspary.

Obsah

Strana

Výroční zpráva o plnění rozpočtu EU za rozpočtový rok 2025 5

Odpovědi orgánů a institucí na výroční zprávu o plnění rozpočtu EU za rozpočtový rok 2025 429

Výroční zpráva o činnostech financovaných z devátého, desátého a jedenáctého Evropského rozvojového fondu za rozpočtový rok 2025 542

Odpovědi Evropské komise na výroční zprávu o činnostech financovaných z devátého, desátého a jedenáctého Evropského rozvojového fondu za rozpočtový rok 2025 578

Výroční zpráva o plnění rozpočtu EU za rozpočtový rok 2025

Práci na výroční zprávě o plnění rozpočtu EU za rozpočtový rok 2025 vedl Jan Gregor, který je členem odpovědným za výroční zprávu. Zpravodajové odpovědní za jednotlivé kapitoly: Jan Gregor (kapitoly 1 a 11), Lefteris Christoforu (kapitola 2), Hans Lindblad (kapitoly 3 a 12), Katarína Kaszasová (kapitola 4), Mihails Kozlovs (kapitola 5), Stef Blok (kapitola 6), Iliana Ivanova (kapitola 7), Marek Opioła (kapitola 8), Laima Liucija Andrikienė (kapitola 9), Pierre Moscovici (kapitola 10) a Petri Sarvamaa (příloha).

Zleva doprava: Pierre Moscovici, Hans Lindblad, Petri Sarvamaa, Laima Liucija Andrikienė, Stef Blok, Katarína Kaszasová, Jan Gregor, Iliana Ivanova, Marek Opioła, Lefteris Christoforu a Mihails Kozlovs.

Obsah

		Strana
Obecný úvod		8
Kapitola 1	Prohlášení o věrohodnosti a podpůrné informace	11
Kapitola 2	Rozpočtové a finanční řízení	67
Kapitola 3	Rozpočet EU a dosahování výsledků	119
Kapitola 4	Příjmy	160
Kapitola 5	Jednotný trh, inovace a digitální agenda	187
Kapitola 6	Soudržnost, odolnost a hodnoty	209
Kapitola 7	Přírodní zdroje a životní prostředí	249
Kapitola 8	Migrace a správa hranic Bezpečnost a obrana	271
Kapitola 9	Sousedství a svět	296
Kapitola 10	Evropská veřejná správa	316
Kapitola 11	Nástroj pro oživení a odolnost	328
Kapitola 12	Kontrola opatření přijatých v návaznosti na doporučení, která jsme předložili ve zvláštních zprávách z roku 2022	373
Příloha		423
Odpovědi orgánů a institucí		429

Obecný úvod

0.1. Evropský účetní dvůr (EÚD) je orgánem Evropské unie (EU) a externím auditorem finančních prostředků EU. V této funkci vystupujeme jako nezávislý ochránce finančních zájmů všech občanů EU, a to zejména tím, že pomáháme zlepšovat finanční řízení EU.

0.2. V souladu se Smlouvou o fungování Evropské unie (SFEU)[1] se naše výroční zpráva o plnění rozpočtu EU zabývá příjmy i výdaji. Obsahuje naše *prohlášení o věrohodnosti* týkající se spolehlivosti účetní závěrky EU a toho, zda byl rozpočet EU využíván v souladu s platnými právními předpisy. Toto prohlášení je doplněno zvláštními posouzeními hlavních výdajových oblastí rozpočtu EU. Evropskými rozvojovými fondy se zabývá samostatná výroční zpráva.

0.3. Souhrnný rozpočet EU každoročně schvaluje Rada Evropské unie a Evropský parlament. V květnu 2020 Rada Evropské unie schválila *NextGenerationEU (NGEU)*, což je dočasný nástroj, který byl zřízen v reakci nasociálně-ekonomický dopad pandemie covidu a který je financován vydáváním dluhopisů. NGEU zajišťuje financování pro *Nástroj pro oživení a odolnost*[2], na nějž připadá přibližně 90 % financování z NGEU, a také dodatečné finanční prostředky pro několik stávajících *programů víceletého finančního rámce (VFR)* na období 2021–2027, které musí být vynaloženy v souladu s odvětvovými pravidly. O legalitě a správnosti výdajů z Nástroje pro oživení a odolnost vydáváme samostatný výrok.

0.4. Jak souhrnný rozpočet EU, tak financování z nástroje NGEU podléhají *postupu udělování absolutoria*. Tímto postupem Evropský parlament na doporučení Rady rozhoduje, zda Evropská komise náležitým způsobem vykonávala své rozpočtové povinnosti. Základem postupu udělování absolutoria je naše výroční zpráva spolu s dalšími našimi výstupy. Jakmile je výroční zpráva zveřejněna, zasíláme ji parlamentům členských států, Evropskému parlamentu a Radě.

---

[1] Články 285 až 287 SFEU.

[2] Nařízení (EU) 2021/241, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost.

0.5. Výroční zpráva je rozčleněna takto:

— ***kapitola 1*** obsahuje prohlášení o věrohodnosti a shrnutí výsledků našeho auditu spolehlivosti účetní závěrky a legality a správnosti příjmových a výdajových operací, na nichž se účetní závěrka zakládá, včetně informací Komise o správnosti, a shrnutí naší koncepce auditu. Dále v této výroční zprávě používáme pojem „správnost“ ve významu „legalita a správnost“,

— v ***kapitole 2*** předkládáme analýzu rozpočtového a finančního řízení EU,

— v ***kapitole 3*** pojednáváme o výkonnostních aspektech (tj. *hospodárnosti*, *efektivnosti* a *účinnosti*) plnění rozpočtu a zaměřujeme se na analýzu a syntézu klíčových informací o výkonnosti ze zvláštních zpráv zveřejněných v roce 2025 a na výkonnost výdajových programů spadajících do okruhu 2 VFR „Soudržnost, odolnost a hodnoty“,

— v ***kapitole 4*** uvádíme výsledky našeho testování správnosti příjmových operací EU, naší prověrky prvků systémů řízení a kontroly příjmů a našeho přezkumu *výročních zpráv Komise o činnosti*,

— ***kapitoly 5–10*** uvádějí výsledky našeho testování správnosti operací pro jednotlivé okruhy VFR na období 2021–2027 a náš přezkum výročních zpráv o činnosti Komise, prvků jejích systémů vnitřní kontroly a dalších mechanismů správy a řízení,

— ***kapitola 11*** představuje naše posouzení dodržování podmínek pro platby z Nástroje pro oživení a odolnost a také náš přezkum *výročních zpráv o činnosti* Komise, naši prověrku vybraných systémů dohledu a kontroly a koncepci auditu Nástroje pro oživení a odolnost,

— ***kapitola 12*** představuje námi provedenou následnou kontrolu opatření přijatých v návaznosti na doporučení, která jsme předložili ve zvláštních zprávách z roku 2022,

— v ***dodatku*** informujeme o podmíněných závazcích vyplývajících z toho, jak Komise a Rada plnily své úkoly podle nařízení o jednotném mechanismu pro řešení krizí.

0.6. Svá zjištění se snažíme formulovat jasně a stručně. Někdy se však nelze vyhnout použití pojmů, které jsou specifické pro EU, její politiky a rozpočet nebo pro účetnictví a audit. Na našich internetových stránkách jsme proto zveřejnili glosář, v němž jsou tyto pojmy vysvětleny. Pojmy z glosáře jsou v každé kapitole při prvním výskytu vyznačeny *kurzívou*.

0.7. V této zprávě jsou uvedeny také odpovědi Komise (a případně dalších orgánů a institucí EU) na naše zjištění.

Kapitola 1

Prohlášení o věrohodnosti a podpůrné informace

Obsah

	Body
Prohlášení o věrohodnosti předkládané Evropským účetním dvorem Evropskému parlamentu a Radě – zpráva nezávislého auditora	I.–XLVII.
Úvod	1.1.–1.3.
Spolehlivost účetní závěrky	1.4.–1.19.
Hospodářský výsledek za daný rok je záporný, zatímco rozpočtový výsledek je kladný	1.6.–1.8.
Připomínky ke konsolidované roční účetní závěrce za rok 2025	1.9.–1.16.
Připomínky z našeho auditu IT týkajícího se systému SUMMA	1.17.–1.19.
Správnost operací	1.20.–1.37.
Náš výrok se vztahuje na rozpočtové příjmové a výdajové operace	1.21.–1.23.
Žádné významné (materiální) chyby v příjmech, ale značný podíl výdajů je zatížen významnou (materiální) mírou chyb	1.24.–1.31.
K odhadované míře chyb stále nejvíce přispívají chyby ve způsobilosti, společně s nárůstem chyb v zadávání veřejných zakázek a udělování grantů	1.32.–1.35.
Změny naší metodiky pro vyčíslení chyb při zadávání veřejných zakázek naši odhadovanou míru chyb mírně snížily	1.36.–1.37.
Podávání informací o správnosti Komisí	1.38.–1.48.
Míra chyb uváděná Komisí není přímo srovnatelná s naším odhadem chyb a je pravděpodobně podhodnocená	1.38.–1.48.
Podezření z podvodu oznamujeme úřadům EPPO a OLAF	1.49.–1.57.
Závěry a doporučení	1.58.–1.60.

Přílohy

Příloha 1.1 – Koncepce a metodika auditu

Prohlášení o věrohodnosti předkládané Evropským účetním dvorem Evropskému parlamentu a Radě – zpráva nezávislého auditora

Výrok

I. Provedli jsme audit:

a) konsolidované účetní závěrky Evropské unie, která se skládá z konsolidovaných finančních výkazů[1] a ze zpráv o plnění rozpočtu[2] za rozpočtový rok 2025, schválené Komisí dne 24. června 2026;

b) legality a správnosti uskutečněných *operací*, na nichž se tato účetní závěrka zakládá, jak to vyžaduje článek 287 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

Spolehlivost účetní závěrky

Výrok o spolehlivosti účetní závěrky

II. Domníváme se, že konsolidovaná účetní závěrka Evropské unie (EU) za rok 2025 zobrazuje věrně ve všech významných (materiálních) ohledech finanční situaci Evropské unie k 31. prosinci 2025, výsledky jejích činností, peněžní toky a změny čistých aktiv za daný rok v souladu s finančním nařízením a s účetními pravidly založenými na mezinárodně uznávaných účetních standardech pro veřejný sektor.

---

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (přepracované znění) – Úř. věst. L 2024/2509 26.9.2024, s. 1, článek 249.

[2] Tamtéž, článek 250.

Zdůraznění skutečnosti – zavedení systému SUMMA

III. Upozorňujeme na bod 1.4.3 přílohy konsolidované roční účetní závěrky, který popisuje přechod na nový finanční informační systém Komise SUMMA. Konsolidovaná roční účetní závěrka za rok 2025 je prvním souborem účetních závěrek vypracovaných na základě finančních informací vykázaných v systému SUMMA. Během procesu uzávěrky na konci roku zjistilo vedení problémy vyplývající z nového systému, které významně ovlivnily vypracování účetní závěrky, a EÚD později během auditu zjistil další problémy. Ty vyžadovaly manuální úpravy a postupy sesouhlasení. Komise plánuje nový systém a související kontroly v budoucnu zlepšit a dále rozvíjet. Náš výrok se v souvislosti s touto skutečností nemění.

Legalita a správnost operací, na nichž se zakládá účetní závěrka

Příjmy

Výrok o legalitě a správnosti příjmů

IV. Podle našeho názoru jsou příjmy, na nichž se zakládá účetní závěrka za rozpočtový rok 2025, ve všech významných (materiálních) ohledech legální a správné.

Výdaje

V. Za rok 2025 vydáváme i nadále dva samostatné výroky o legalitě a správnosti výdajů. Odráží to skutečnost, že *Nástroj pro oživení a odolnost* je dočasným nástrojem prováděným a financovaným způsobem, který se zásadně liší od rozpočtových výdajů v rámci víceletého finančního rámce (VFR).

Záporný výrok o legalitě a správnosti rozpočtových výdajů

VI. Vzhledem k významnosti skutečnosti popsané ve východisku pro vyjádření záporného výroku o legalitě a správnosti rozpočtových výdajů se domníváme, že rozpočtové výdaje schválené v účetní závěrce za rozpočtový rok 2025 jsou zatíženy významnou (materiální) mírou chyb.

Výrok s výhradou o legalitě a správnosti výdajů Nástroje pro oživení a odolnost

VII. Podle našeho názoru, s výhradou vlivu skutečností a možného vlivu skutečností uvedených ve východisku pro výrok s výhradou o legalitě a správnosti výdajů Nástroje pro oživení a odolnost, jsou výdaje Nástroje pro oživení a odolnost schválené v účetní závěrce za rozpočtový rok 2025 ve všech významných (materiálních) ohledech legální a správné.

Východisko pro vyjádření výroků

VIII. Audit jsme provedli v souladu s mezinárodními auditorskými standardy (ISA) vydanými Mezinárodní federací účetních (IFAC), etickým kodexem IFAC a mezinárodními standardy nejvyšších kontrolních institucí (ISSAI) vydanými Mezinárodní organizací nejvyšších kontrolních institucí (INTOSAI). Naše odpovědnost vymezená těmito standardy a etickými kodexy je podrobněji popsána v oddílu naší zprávy Odpovědnost auditora. Zde rovněž uvádíme více informací o východisku pro náš výrok o příjmech (viz bod ***XLII***) a výdajích z Nástroje pro oživení a odolnost (viz bod ***XLIV***). Splnili jsme rovněž požadavky na nezávislost a dodrželi etické požadavky stanovené Etickým kodexem pro auditory a účetní znalce vydaným Radou pro mezinárodní etické standardy účetních. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme získali, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Východisko pro vyjádření záporného výroku o legalitě a správnosti rozpočtových výdajů

IX. Naše celková odhadovaná míra chyb v rozpočtových výdajích schválených v účetní závěrce za rozpočtový rok 2025 činí 3,8 %. Významnou (materiální) mírou chyb je zatížena podstatná část těchto výdajů. Týká se to především úhradových výdajů, na které se vztahují komplikovaná pravidla a u nichž odhadovaná míra chyb činí 5,6 %. Objem těchto výdajů v roce 2025 činil 75,8 miliardy EUR, což představuje 58,0 % našeho kontrolovaného základního souboru. Dopady zjištěných chyb jsou proto ve schválených výdajích za tento rok jak významné (materiální), tak rozsáhlé.

Východisko pro výrok s výhradou o legalitě a správnosti výdajů Nástroje pro oživení a odolnost

X. Zjistili jsme níže uvedené kvantitativní a kvalitativní prvky:

- kvantitativní zjištění se týkala devíti ze 37 plateb členským státům z Nástroje pro oživení a odolnost (a souvisejícího zúčtování předběžného financování). Šest z těchto plateb bylo ve významném (materiálním) rozsahu zatíženo chybami,
- nedostatky v posouzení *ex ante* prováděném Komisí,
- případy nejasně definovaných milníků/cílů, které zvýšily riziko volného uvážení při posuzování jejich uspokojivého splnění,
- přetrvávající nedostatky v kontrolních systémech členských států, včetně nesrovnalostí v oblasti zadávání veřejných zakázek a státní podpory,

- problémy se spolehlivostí informací, které členské státy uvedly ve svých žádostech o platbu.

XI. Minulý rok jsme v souvislosti s první platbou Polsku[3] nedospěli k závěru o uspokojivém splnění dvou kontrolních milníků, které byly předpokladem pro jakoukoli platbu z Nástroje pro oživení a odolnost Polsku. Čekáme na konečná rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věcech souvisejících s těmito milníky, než dospějeme k závěru o uspokojivém splnění těchto milníků a dalšího přímo souvisejícího milníku./Než učiníme závěr o tom, zda byly tyto milníky a další přímo související milník uspokojivě splněny, vyčkáme nejprve na konečná rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věcech souvisejících s těmito milníky.

XII. Na základě výše uvedeného jsme dospěli k závěru, že u schválených výdajů Nástroje pro oživení a odolnost za daný rok je celkový vliv našich zjištění významný (materiální), avšak nikoli rozsáhlý.

Hlavní záležitosti auditu

XIII. Hlavní záležitosti auditu jsou skutečnosti, které byly podle našeho odborného úsudku při auditu konsolidované účetní závěrky za běžné období nejdůležitější. Těmito záležitostmi jsme se zabývali v kontextu auditu konsolidované účetní závěrky jako celku a v souvislosti s formulací souvisejícího výroku, ale samostatný výrok k těmto záležitostem nevyjadřujeme.

Posuzovali jsme závazek týkající se důchodů a jiných zaměstnaneckých požitků

XIV. Rozvaha EU obsahuje závazek týkající se důchodů a jiných zaměstnaneckých požitků v hodnotě 91,1 miliardy EUR ke konci roku 2025 (2024: 93,1 miliardy EUR).

XV. Větší část závazku týkajícího se důchodů a jiných zaměstnaneckých požitků souvisí s důchodovým systémem úředníků a ostatních zaměstnanců Evropské unie a činí 84,0 miliardy EUR (2024: 84,8 miliardy EUR). Zaúčtovaný závazek je odhadem současné hodnoty očekávaných budoucích plateb z titulu důchodových závazků, jež bude EU povinna provést.

[3] Výroční zpráva za rok 2024, bod 11.16.

XVI. Požitky vyplácené v rámci důchodového systému se účtují na vrub rozpočtu EU. EU nemá zvláštní důchodový fond na pokrytí nákladů na budoucí důchodové závazky, avšak za výplatu požitků společně ručí členské státy a na náklady související s financováním důchodového systému přispívají jednou třetinou úředníci. Tento závazek vypočítává jménem účetního Komise jednou ročně Eurostat za použití parametrů, jako je věkový profil a střední délka života úředníků EU, a dále předpokladů týkajících se budoucí ekonomické situace. Tyto parametry a předpoklady posuzují také pojistněmatematičtí poradci Komise.

XVII. V roce 2025 zůstal důchodový závazek stabilní, přičemž jeho mírný pokles byl přičítán očekávanému kariérnímu rozvoji zaměstnanců EU, úrokovým nákladům a zvýšení diskontní sazby o 0,5 %.

XVIII. Druhou největší částí závazku týkajícího se důchodů a jiných zaměstnaneckých požitků je odhadovaný závazek EU vůči společnému systému nemocenského pojištění, který na konci roku 2025 dosáhl 5,7 miliardy EUR (2024: 6,9 miliardy EUR). Tento závazek plyne z nákladů na zdravotní péči o zaměstnance EU splatných po ukončení jejich služebního poměru (po odečtení jejich příspěvků).

XIX. V rámci našeho auditu hodnotíme pojistněmatematické předpoklady učiněné u těchto systémů a výsledné ocenění. Naše hodnocení vychází z práce externích a nezávislých pojistněmatematických odborníků. Kontrolujeme základní údaje použité při výpočtech, pojistněmatematické parametry a výpočet závazku. Prověřujeme také prezentaci závazků v konsolidované rozvaze a v příloze ke konsolidované účetní závěrce.

XX. V této souvislosti jsme prověřovali zbývající závazek Spojeného království související s důchodovým systémem úředníků Evropské unie a Společným systémem zdravotního pojištění ve výši 9,4 miliardy EUR (2024: 9,9 miliardy EUR). Ověřovali jsme správnost údajů použitých k výpočtu a to, zda byla Spojenému království přiřazena pouze proporčně příslušná část z tohoto celkového závazku.

XXI. Dospěli jsme k závěru, že odhad celkového závazku týkajícího se důchodů a jiných zaměstnaneckých požitků, jakož i podíl Spojeného království na tomto závazku, jsou v konsolidované roční účetní závěrce zobrazeny věrně.

Posoudili jsme významné odhady na konci roku uvedené v účetní závěrce

XXII. Na konci roku 2025 činila odhadovaná hodnota vzniklých způsobilých výdajů, které mají být proplaceny příjemcům, ale zatím nebyly vykázány,187,5 EUR (2024: 160,7 miliardy EUR). Tyto částky byly zaúčtovány jako výdaje příštích období[4].

XXIII. Hlavním důvodem pro zvýšení tohoto odhadu u všech programů je především skutečnost, že předchozí programové období nyní končí a čerpání fondů VFR na období 2021–2027 probíhá pomaleji, než se předpokládalo. Hodnota skutečných podaných nároků byla nižší, než se předpokládalo, a ke konci roku bylo nutné provést odhad ohledně větší částky. Časově rozlišené částky zaúčtované v souvislosti s Nástrojem pro oživení a odolnost, které jsou založeny na prognózách budoucích plateb, činily 16,1 miliardy EUR (2024: 7,9 miliardy EUR).

XXIV. Pro posouzení těchto odhadů na konci roku jsme prověřovali systém, který Komise zavedla pro výpočet oddělení účetních období, abychom se ujistili o jeho správnosti a úplnosti v těch generálních ředitelstvích, v nichž byla vynaložena většina nákladů. Během auditní práce na vzorku faktur a plateb předběžného financování jsme prověřovali příslušné výpočty pro oddělení účetních období a zaměřili se přitom na riziko zkreslení časově rozlišených částek.

XXV. Dospěli jsme k závěru, že roční účetní závěrka věrně zobrazuje odhady celkové výše výdajů příštích období a ostatních záloh vyplacených členským státům.

Posoudili jsme dopad útočné války Ruska proti Ukrajině na účetní závěrku

XXVI. Jelikož EU poskytuje pomoc Ukrajině ve formě půjček a grantů, posuzovali jsme výpočty Komise týkající se finanční expozice EU, jakož i jejich východiska, abychom se ujistili, že skutečné i potenciální důsledky této pomoci jsou v účetní závěrce EU náležitě zobrazeny. Stejně jako nezávislí externí odborníci jsme posoudili výpočty Komise, abychom se ujistili, že byly zohledněny všechny relevantní informace.

XXVII. Dospěli jsme k závěru, že dopad útočné války Ruska proti Ukrajině je v konsolidované roční účetní závěrce zobrazen věrně.

Posuzovali jsme dopad nástroje NGEU na účetní závěrku

XXVIII. Pomocí nástroje NextGenerationEU (NGEU) mobilizovala EU značné zdroje, aby zmírnila sociálně-ekonomický dopad koronavirové pandemie. Pro financování NGEU vydává Evropská komise dluhopisy na kapitálových trzích. Nejvýznamnější částí fondů NGEU je Nástroj pro oživení a odolnost (RRF), jehož prostřednictvím byla členským státům do konce roku 2025 vyplacena nevratná

podpora ve výši 237,5 miliardy EUR a finanční podpora ve formě úvěrů ve výši 155,9 miliardy EUR. Tyto činnosti mají na finanční výkazy významný dopad.

XXIX. V rámci běžných auditních postupů jsme kontrolovali aktiva, pasiva, příjmy a výdaje EU včetně těch, které se týkají NGEU. Dospěli jsme k závěru, že jsou v konsolidované roční účetní závěrce zobrazeny věrně.

Posuzovali jsme dopad zavedení systému SUMMA

XXX. Dne 1. ledna 2025 Komise zavedla nový centrální rozpočtový, pokladní a účetní informační systém SUMMA, který nahradil systém ABAC. Jednalo se o zásadní změnu prostředí účetního výkaznictví, která ovlivnila přenos údajů z místních systémů do centrálního účetního systému, registraci a zúčtování faktur, konsolidační postupy a uzávěrku ke konci roku. Konsolidovaná roční účetní závěrka za rok 2025 je proto prvním souborem účetních závěrek EU sestaveným na základě finančních informací vykázaných v systému SUMMA.

XXXI. Vzhledem k rozsahu této změny a výslednému zvýšenému riziku chyb při přípravě konsolidované účetní závěrky jsme zavedení systému SUMMA považovali za klíčovou auditní záležitost. Provedli jsme další auditní postupy, včetně rozšířeného testování vnitřních kontrol a další podstatné práce v oblastech, jichž se nový systém týká. Zapojili jsme také odborníky na audit IT, abychom prověřili migraci údajů ze systému ABAC do systému SUMMA, obecné kontroly IT a vybrané aplikační kontroly týkající se finančního výkaznictví.

XXXII. Při naší práci jsme zjistili několik problémů souvisejících se změnou systému a nově zavedeným kontrolním prostředím. Patřily mezi ně funkční nedostatky vedoucí k využívání dočasných pracovních postupů nebo manuálních procesů, nedostatky v řízení přístupu uživatelů a řízení změn IT, zpoždění a nepřesnosti při přenosu fakturačních údajů z místního systému a specifické problémy ovlivňující časové rozlišení a konsolidaci na konci roku. Jak vedení, tak EÚD zjistily problémy, které vyžadovaly manuální úpravy a postupy sesouhlasování před dokončením účetní závěrky.

XXXIII. Zvažovali jsme kumulativní účinek těchto zjištění spolu s nápravnými opatřeními a postupy na konci roku, které provedla Komise. Ačkoli zjištěné problémy ukázaly, že přechod na systém SUMMA zvýšil riziko chyb při přípravě konsolidované roční účetní závěrky za rok 2025, dospěli jsme k závěru, že po provedení oprav nebyl jejich celkový dopad na účetní závěrku významný (materiální).

[4] Zahrnují výdaje příštích období na straně pasiv rozvahy ve výši 76,8 miliardy EUR a na straně aktiv rozvahy částku 110,7 miliardy EUR snižující hodnotu předběžného financování.

Jiné záležitosti

Informace uvedené v oddíle „Hlavní události rozpočtového roku“

XXXIV. Za poskytnutí „ostatních informací“ odpovídá Komise. Tímto pojmem se rozumí dokument „Hlavní události rozpočtového roku“, ale nikoliv konsolidovaná účetní závěrka nebo naše zpráva o ní. Náš výrok o konsolidované účetní závěrce se k těmto ostatním informacím nevztahuje a my k nim nevydáváme žádný závěr týkající se jistoty. V souvislosti s auditem konsolidované účetní závěrky je naší povinností tyto ostatní informace přečíst a zvážit, zda nejsou ve významné (materiální) míře nekonzistentní s konsolidovanou účetní závěrkou nebo poznatky, které jsme získali v průběhu auditu, nebo se jinak nejeví být významně (materiálně) zkresleny. Pokud dospějeme k závěru, že ostatní informace jsou významně (materiálně) zkresleny, jsme povinni tuto skutečnost uvést ve své zprávě. V této souvislosti nemáme žádné připomínky.

Výnosy z výpůjček na financování NGEU

XXXV. Podotýkáme, že částky výpůjček na financování nevratné finanční podpory NGEU jsou v rozpočtu a v konsolidované účetní závěrce prezentovány odlišně. Částky vypůjčené na financování nevratné finanční podpory členským státům v souvislosti s NGEU, které se na příjmech EU v roce 2025 podílely 18 %, jsou v souladu s nařízením o Nástroji pro oživení a odolnost zaúčtovány jako vnější účelově vázané příjmy, nad rámec schváleného rozpočtu. V důsledku tohoto neobvyklého rozpočtového zaúčtování není prováděním NGEU formálně dotčena zásada, že příjmy a výdaje zaúčtované v ročním rozpočtu EU musí být vyrovnané. Ve výkazu o finanční výkonnosti nejsou tyto částky uvedeny jako příjmy, nicméně výdaje související s nevratnou finanční podporou NGEU zde zaúčtovány jsou, což má negativní dopad na hospodářský výsledek daného roku. Negativní hospodářské výsledky zvyšují schodek čistých aktiv uvedených v rozvaze EU, a musí být proto financovány z budoucích rozpočtů.

Změna metodiky pro kvantifikaci chyb v zadávání veřejných zakázek

XXXVI. Od letošního roku měníme naši metodiku pro kvantifikaci dopadu chyb týkajících se zadávání veřejných zakázek. Aktualizovaný přístup je v souladu s metodikou uplatňovanou Komisí v kontextu sdíleného řízení výdajových programů. Odhadovaný dopad této změny prezentujeme v kapitole 1 naší výroční zprávy.

Odpovědnost vedení

XXXVII. Podle článků 310 až 325 SFEU a podle finančního nařízení je Komise odpovědná za vypracování a prezentaci konsolidované účetní závěrky EU na základě mezinárodně uznávaných účetních standardů pro veřejný sektor a za

legalitu a správnost operací, na nichž se tato účetní závěrka zakládá. Součástí této odpovědnosti vedení je navrhnout, zavést a provádět vnitřní kontrolní systém relevantní pro sestavení a prezentaci účetní závěrky, jež neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti způsobené *podvodem* nebo chybou. Vedení je odpovědné za to, aby činnosti, finanční operace a informace zobrazené v účetní závěrce byly v souladu s příslušnými předpisy (zákony, nařízeními, zásadami, pravidly a normami), jimž se řídí. Konečnou odpovědnost za legalitu a správnost operací, na jejichž základě je účetní závěrka EU sestavena, nese Komise (článek 317 SFEU).

XXXVIII. Při sestavování konsolidované účetní závěrky má vedení povinnost posoudit, zda je EU schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, vysvětlit a popsat v účetní závěrce záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použít účetnictví založené na předpokladu nepřetržitého trvání subjektu, s výjimkou případu, kdy má v úmyslu subjekt zrušit nebo ukončit činnost, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

XXXIX. Za dohled nad procesem účetního výkaznictví EU odpovídá Komise.

XL. Podle finančního nařízení (hlava XIII) musí účetní Komise předložit konsolidovanou účetní závěrku EU k auditu nejprve v její předběžné podobě do 31. března následujícího roku a její konečnou verzi do 31. července. Předběžná účetní závěrka by již měla poskytovat věrný a poctivý obraz finanční situace EU. Je proto nezbytně nutné, aby všechny položky zaúčtované v předběžné účetní závěrce byly prezentovány jako konečné výpočty, jež nám umožní provést naši práci v souladu s finančním nařízením (hlavou XIII) a v daných lhůtách. Ke změnám mezi předběžnou a konečnou účetní závěrkou by za obvyklých okolností mělo docházet pouze v důsledku našich připomínek.

Odpovědnost auditora za audit konsolidované účetní závěrky a uskutečněných operací

XLI. Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že konsolidovaná účetní závěrka EU neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti a že uskutečněné operace jsou legální a správné, a na základě našeho auditu předložit Evropskému parlamentu a Radě prohlášení o věrohodnosti týkající se spolehlivosti účetní závěrky a legality a správnosti operací, na nichž se tato účetní závěrka zakládá. Přiměřená jistota představuje vysokou míru jistoty, avšak není zárukou toho, že audit odhalí všechny případy významné (materiální) nesprávnosti nebo nesouladu, které se vyskytly. K těm může docházet v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí přijatá na základě konsolidované účetní závěrky EU.

XLII. Pokud jde o příjmy, při auditu vlastních zdrojů odvozených z hrubého národního důchodu, daně z přidané hodnoty a nerecyklovaných plastových obalových odpadů vycházíme ze statistik a údajů, na jejichž základě jsou tyto zdroje vypočteny, a posuzujeme systémy, které Komise používá pro zpracování těchto údajů až do okamžiku, kdy jsou příspěvky členských států přijaty a zahrnuty do konsolidované účetní závěrky. U tradičních vlastních zdrojů zkoumáme účty celních orgánů a analyzujeme tok cel a poplatků do okamžiku, kdy příslušné částky obdrží Komise a kdy jsou zaznamenány v účetní závěrce. V případě cel hrozí riziko, že dovozci clo nevykáží u národních celních orgánů, nebo je vykáží v nesprávné výši. Skutečně vybrané dovozní clo proto pravděpodobně nedosáhne částky, která by měla být teoreticky vybrána. Tento rozdíl se nazývá neuhrazeným clem. Související částky kráceného cla nejsou zachyceny v účetních systémech členských států pro tradiční vlastní zdroje a nespadají do rozsahu našeho výroku auditora o příjmech.

XLIII. Pokud jde o výdaje, kontrolujeme platební operace v okamžiku, kdy vznikly, byly zaznamenány a schváleny. Tato kontrola se vztahuje na všechny kategorie plateb kromě záloh v okamžiku, kdy jsou provedeny. Zálohové platby kontrolujeme, když příjemce prostředků poskytne doklady o jejich řádném využití a orgán či subjekt tyto doklady přijme zúčtováním zálohové platby, což může nastat až v následujícím roce.

XLIV. U výdajů Nástroje pro oživení a odolnost je na rozdíl od ostatních rozpočtových výdajů podmínkou pro platbu uspokojivé dosažení předem stanovených milníků a cílů. K dalším požadavkům patří zákaz rušit cíle nebo milníky, které byly uspokojivě splněny již dříve, a nepřípustnost dvojího financování. K podmínkám způsobilosti stanoveným v nařízení patří nutnost dodržet období způsobilosti a zásadu „významně nepoškozovat“ a dále nenahrazovat opakující se výdaje státního rozpočtu. Náš audit se proto zaměřuje na to, zda byly splněny podmínky pro platbu a podmínky způsobilosti. Protože soulad výdajů vynaložených konečnými příjemci s pravidly EU a národními pravidly není podmínkou pro platby z Nástroje pro oživení a odolnost, při auditu tento aspekt systematicky neposuzujeme. Nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost nestanoví další kritéria, jak vykládat slovo „uspokojivý“, a ponechává proto Komisi při posuzování uspokojivého splnění milníků a cílů široký prostor pro vlastní uvážení. Posouzení kvalitativních výsledků s sebou nese nutnost učinit řadu závěrů, což může vést k rozdílným výkladům. Toto riziko hrozí obzvláště v případech, kdy jsou milníky nebo cíle stanoveny neurčitě.

XLV. Při provádění auditu uplatňujeme odborný úsudek a zachováváme profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

a) identifikovat a vyhodnotit rizika významných (materiálních) nesprávností v konsolidované účetní závěrce a rizika, že uskutečněné operace nejsou ve významné (materiální) míře, ať z důvodu podvodu nebo chyby, v souladu s požadavky právních předpisů EU. Navrhujeme a provádíme auditorské postupy reagující na tato rizika a získáváme dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vydat svůj výrok. Případy významných (materiálních) nesprávností nebo nesouladu, k nimž došlo v důsledku podvodu, se odhalují obtížněji než případy způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol. U takových případů tudíž hrozí vyšší riziko, že nebudou odhaleny;

b) seznámit se s vnitřním kontrolním systémem účetní jednotky relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout vhodné auditorské postupy, ale nikoli abychom mohli vyjádřit výrok o účinnosti vnitřního kontrolního systému;

c) posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a vysvětlující a popisné informace, které v této souvislosti vedení účetní jednotky uvedlo v účetní závěrce;

d) posoudit, zda je vhodné, že vedení použilo účetnictví založené na předpokladu stálého trvání účetní jednotky, a zda s ohledem na získané důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota související s událostmi nebo podmínkami, které mohou zásadním způsobem zpochybnit schopnost subjektu nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností ve zprávě upozornit na vysvětlující a popisné informace uvedené v této souvislosti v konsolidované účetní závěrce, a pokud tyto vysvětlující a popisné informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události a podmínky mohou vést k tomu, že subjekt přestane nepřetržitě trvat;

e) vyhodnocovat celkovou prezentaci, členění a obsah konsolidované účetní závěrky, včetně vysvětlujících a popisných informací, a dále to, zda konsolidovaná účetní závěrka věrně prezentuje podkladové operace a události;

f) získávat dostatečné a vhodné důkazní informace o finančních údajích účetních jednotek, jejichž údaje se v rámci Evropské unie konsolidují, aby bylo možné vyjádřit výrok ke konsolidované účetní závěrce a operacím, na nichž se tato účetní závěrka zakládá. Odpovídáme za řízení a provedení auditu a související dohled a neseme výhradní odpovědnost za výrok auditora;

XLVI. Naší povinností je informovat Komisi a další kontrolované subjekty mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných auditních zjištěních, včetně významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

XLVII. Ze záležitostí, o nichž jsme jednali s Komisi a ostatními kontrolovanými subjekty, vybíráme ty, které byly pro audit konsolidované účetní závěrky za běžné období nejvýznamnější, a které tudíž představují hlavní záležitosti auditu běžného období. Tyto záležitosti popisujeme v naší zprávě, pokud právní předpisy jejich zveřejnění nezakazují nebo jestliže v krajně výjimečném případě usoudíme, že bychom o dané záležitosti neměli v naší zprávě informovat, protože lze reálně očekávat, že možné negativní dopady zveřejnění převáží nad přínosem z hlediska veřejného zájmu.

9. července 2026

Tony Murphy
předseda

Evropský účetní dvůr

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Lucemburk

Úvod

1.1. Tato kapitola výroční zprávy:

a) popisuje základ našeho *prohlášení o věrohodnosti* a podává přehled našich připomínek a závěrů týkajících se spolehlivosti konsolidované roční účetní závěrky EU (dále jen „účetní závěrka“) a správnosti uskutečněných *operací* v oblasti příjmů a výdajů ve *víceletém finančním rámci* (VFR);

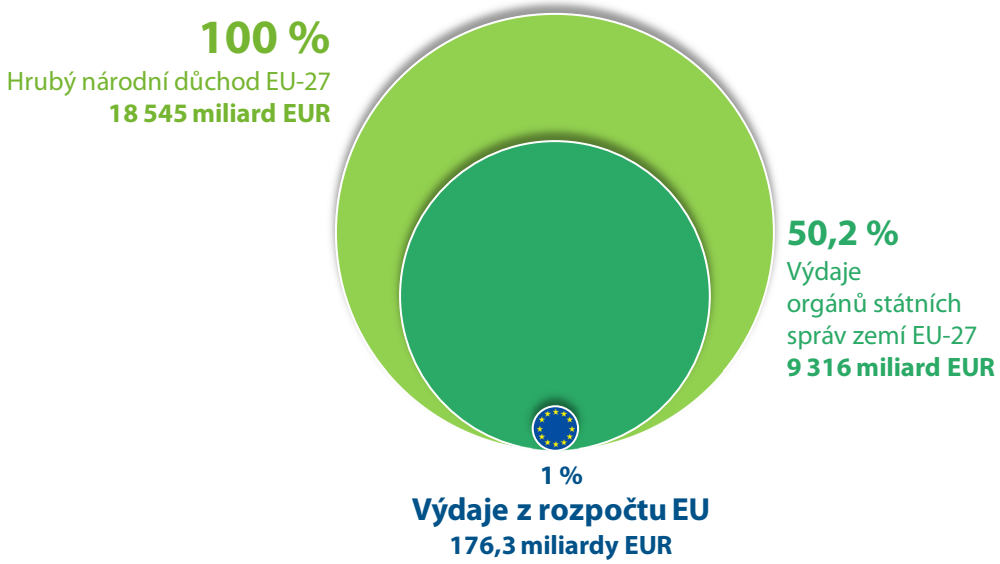
b) obsahuje informace o našich hlášeních případů podezření z podvodu Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO) a Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) a o našich auditech opatření EU v boji proti *podvodům*;

c) uvádí shrnutí naší koncepce auditu, viz ***příloha 1.1***.

1.2. V roce 2025 představovaly celkové výdaje vládních institucí členských států (9 316 miliard EUR) 50,2 % jejich *hrubého národního důchodu (HND)* (18 545 miliard EUR). Výdaje z rozpočtu EU činily 176,3 miliardy EUR, což představuje 1,9 % celkových výdajů vládních institucí členských států EU a 1,0 % jejich HND, viz ***obrázek 1.1***. S přihlédnutím k dodatečným platbám z *účelově vázaných příjmů* na granty *Nástroje pro oživení a odolnost* ve výši 40,1 miliardy EUR (viz bod ***2.20***) činily platby v roce 2025 celkem 216,4 miliardy EUR[5].

[5] Konsolidovaná roční účetní závěrka EU za rok 2025, zprávy o plnění rozpočtu a vysvětlivky, oddíl 6.3 VFR: čerpání *prostředků na platby*“.

Obrázek 1.1 – Výdaje z rozpočtu EU na rok 2025 a výdaje vládních institucí zemí EU-27 v poměru k HND

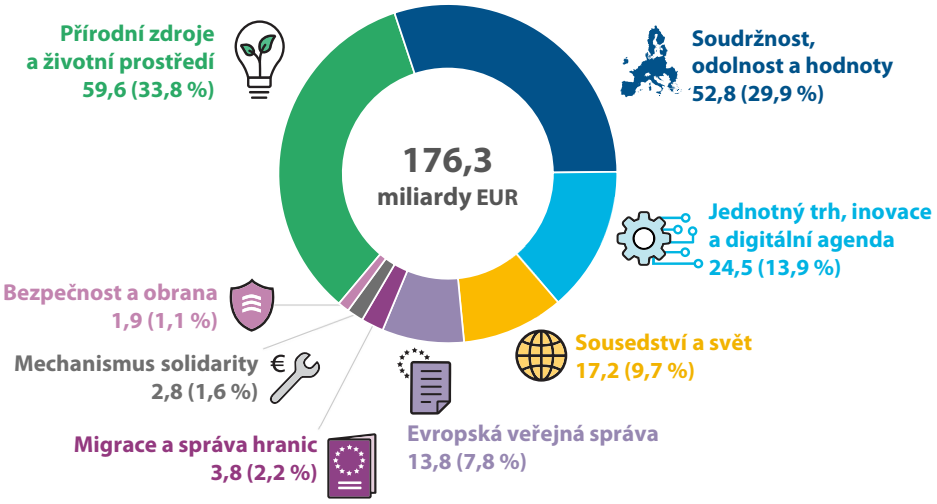

Zdroj: EÚD na základě údajů o HND EU-27 z konsolidované účetní závěrky Evropské komise za rok 2025 – příloha A – Příjmy; výdaje vládních institucí zemí EU-27: databáze Eurostatu – příjmy a výdaje vládních institucí a hlavní souhrnné ukazatele (údaje ze dne 27. dubna 2026); rozpočtové výdaje EU: Evropská komise – konsolidovaná účetní závěrka Evropské unie za rok 2025.

1.3. Jak ukazuje ***obrázek 1.2***, největší podíl rozpočtu EU směřoval do okruhů „Přírodní zdroje a životní prostředí“ a „Soudržnost, odolnost a hodnoty“, po nichž následoval okruh „Jednotný trh, inovace a digitální agenda“.

Obrázek 1.2 – Výdaje z rozpočtu EU na rok 2025(*) podle okruhů VFR

(v mld. EUR)

VFR 1 (kapitola 5)	Jednotný trh, inovace a digitální agenda
VFR 2 (kapitola 6)	Soudržnost, odolnost a hodnoty
VFR 3 (kapitola 7)	Přírodní zdroje a životní prostředí
VFR 4 (kapitola 8)	Migrace a správa hranic
VFR 5 (kapitola 8)	Bezpečnost a obrana
VFR 6 (kapitola 9)	Sousedství a svět
VFR 7 (kapitola 10)	Evropská veřejná správa
Mechanismus solidarity	(mimo VFR)

* Výdaje z rozpočtu EU nezahrnují granty Nástroje pro oživení a odolnost.

Zdroj: EÚD.

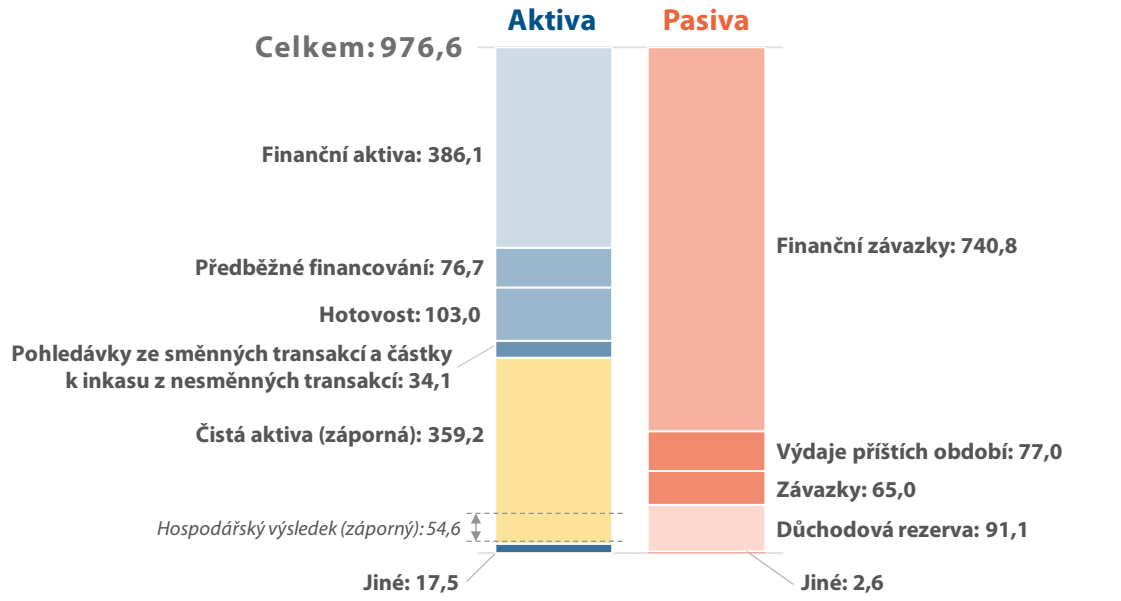
Spolehlivost účetní závěrky

1.4. Naše zjištění se týkají *konsolidované roční účetní závěrky*[6] EU (dále jen „účetní závěrky“) za rozpočtový rok 2025. Obdrželi jsme ji spolu s prohlášením účetního k auditu dne 30. června 2026, což je konečná lhůta pro podání, kterou stanoví *finanční nařízení*. K účetní závěrce je připojen oddíl „Hlavní události rozpočtového roku“[7], na který se náš výrok auditora nevztahuje. V souladu s auditorskými standardy jsme však posuzovali, nakolik informace v něm uvedené odpovídají informacím v účetní závěrce.

1.5. Z účetní závěrky zveřejněné Komisí vyplývá, že k 31. prosinci 2025 činila celková pasiva 976,6 miliardy EUR a celková aktiva 617,4 miliardy EUR. Rozdíl 359,2 miliardy EUR připadá na negativní čistá aktiva, která zahrnují rezervy a tu část výdajů, která EU vznikla do 31. prosince 2025 prosince a která musí být financována z budoucích rozpočtů. Podrobný rozpis aktiv a pasiv uvádí ***obrázek 1.3***. Záporný *výsledek hospodaření* za rok 2025 činil 54,6 miliardy EUR.

Obrázek 1.3 – Aktiva a pasiva EU k 31. prosinci 2025

(v mld. EUR)

Zdroj: EÚD.

[6] Článek 247 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.

[7] Pokyny k doporučeným postupům 2 (RPG 2) – „Finanční výkazy – diskuse a analýza“ Rady pro mezinárodní účetní standardy pro veřejný sektor (IPSASB).

Hospodářský výsledek za daný rok je záporný, zatímco rozpočtový výsledek je kladný

1.6. Částky vypůjčené v rámci NGEU jsou směrovány do grantů NGEU a navýšení prostředků na programy EU jako *vnější účelově vázané příjmy*, které doplňují schválené prostředky v rozpočtu EU[8]. V důsledku tohoto neobvyklého způsobu zaúčtování v rozpočtu není prováděním NGEU formálně dotčena zásada, že příjmy a výdaje uvedené v ročním rozpočtu EU musí být vyrovnané (zásada vyrovnanosti)[9]. Oproti tomu v roční účetní závěrce EU nejsou v souladu s mezinárodně uznávanými účetními standardy částky vypůjčené v rámci NGEU uvedeny ve výkazu o finanční výkonnosti jako příjmy, nicméně související grantové výdaje zde zaúčtovány jsou, což má negativní dopad na hospodářský výsledek daného roku. Toto odlišné zacházení s výpůjčkami v rámci rozpočtu a roční účetní závěrky vytváří významný rozdíl mezi rozpočtem a hospodářským výsledkem.

1.7. Hlavním faktorem vedoucím k zápornému hospodářskému výsledku v roce 2025 jsou výdaje spojené s nevratnou podporou NGEU financovanou z výpůjček (46,8 miliardy EUR v roce 2025). Od roku 2022 je výsledek ovlivněn také zaúčtováním opravných položek (očekávané úvěrové ztráty) k úvěrům poskytnutým Ukrajině (čisté zvýšení o 7,3 miliardy EUR v roce 2025), které jsou uvedeny ve výkazu o finanční výkonnosti.

1.8. ***Obrázek 1.4*** ukazuje rozpočtový a hospodářský výsledek EU pro jednotlivé roky v období 2018 až 2025.

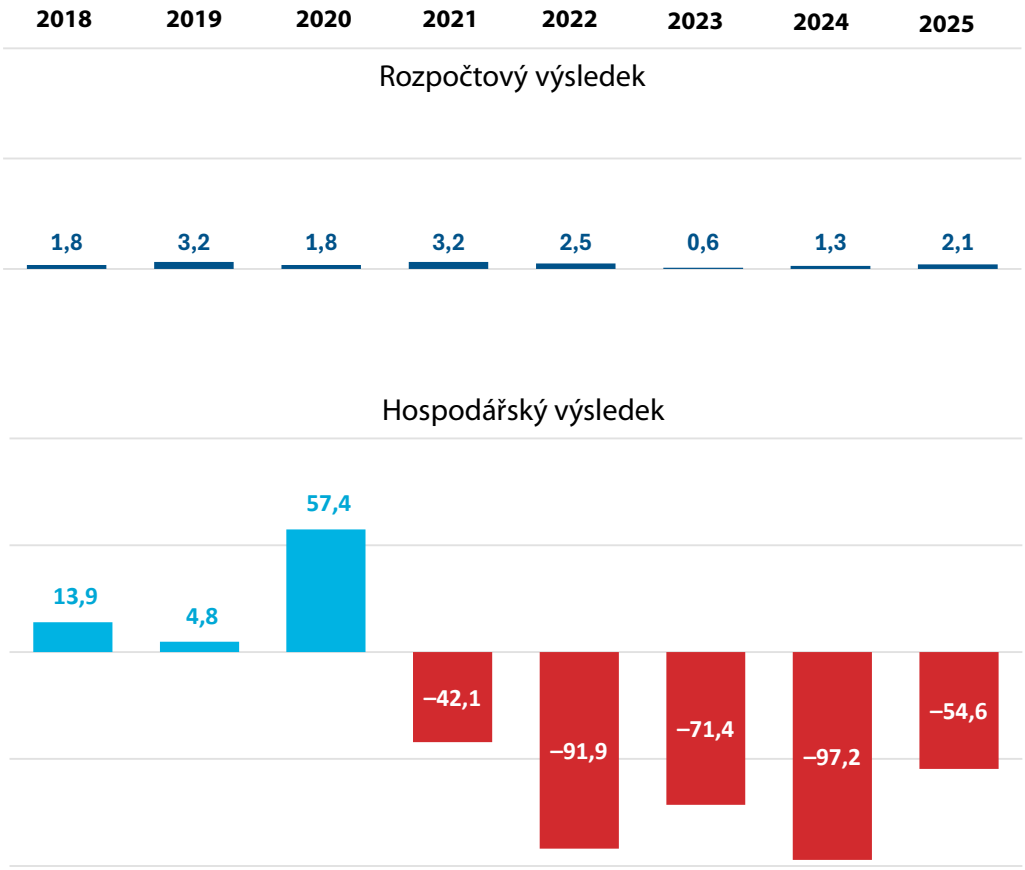
---

[8] Článek 22 finančního nařízení.

[9] 34. bod odůvodnění stanoviska právní služby Rady uvedeného v dokumentu 9062/20.

Obrázek 1.4 – Rozpočtový a hospodářský výsledek pro jednotlivé roky v období 2018 až 2025

(v mld. EUR)

Poznámka: částka pro rok 2020 zahrnuje 47,5 miliardy EUR příjmů souvisejících s dohodou o vystoupení Spojeného království.

Zdroj: EÚD na základě konsolidovaných ročních účetních závěrek EU za období 2018–2025.

Připomínky ke konsolidované roční účetní závěrce za rok 2025

1.9. Při auditu jsme zjistili, že účetní závěrka není zatížena významnými (materiálními) nesprávnostmi. Upozorňujeme uživatele účetní závěrky na skutečnost, kterou Komise zveřejnila v příloze v bodě 1.4.3.

1.10. Dne 1. ledna 2025 Komise zavedla nový centrální rozpočtový, pokladní a účetní informační systém SUMMA, který nahradil systém ABAC. Přechod na tento nový software vedl k významným úpravám řady organizačních procesů, včetně přenosu dat z místních systémů do centrálního účetního systému, evidence a zúčtování faktur a účetní uzávěrky ke konci roku. Konsolidovaná účetní závěrka za rok 2025 byla prvním souborem účtů připraveným pomocí systému SUMMA. Vzhledem ke zvýšenému riziku ohledně spolehlivosti konsolidované účetní závěrky vyplývajícímu z této změny jsme provedli dodatečné auditorské postupy, včetně větších velikostí vzorků a rozšířeného testování vnitřních kontrol. Zapojili jsme také odborníky z oblasti IT, aby prověřili obecné kontroly IT a kontroly vybraných aplikací.

1.11. Na základě našeho testování jsme ve vzorku operací předběžného financování zjistili výrazně vyšší počet chyb než v předchozích letech. Odhadujeme, že míra chyb zatěžující předběžné financování a faktury je pod prahem významnosti ve výši 2 %.

1.12. Při naší práci na těchto operacích předběžného financování jsme odhalili problém v návrhu systému, který nebyl zjištěn systémem vnitřní kontroly. Komise odhadla výdaje příštích období ke konci roku na základě částky prostředků přidělených na závazky ke konci roku, nikoliv na základě celkového právního závazku. Tato chyba vznikla v důsledku přechodu ze systému ABAC na systém SUMMA, během něhož byly u víceletých programů převedeny pouze částky prostředků přidělené na závazky bez informací o celkových hodnotách právních závazků. Kromě toho u nových smluv vytvořených přímo v systému SUMMA uživatelé nezaznamenávali údaje o částkách právních závazků. V důsledku toho byly v prozatímní účetní závěrce výdaje příštích období související s těmito smlouvami podhodnoceny přibližně o 3,7 miliardy EUR. Tento problém se týkal především smluv v rámci Nástroje pro propojení Evropy (CEF), které spravuje Evropská výkonná agentura pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA) a v menší míře Generální ředitelství pro evropskou civilní ochranu a operace humanitární pomoci (GŘ ECHO). Komise tuto chybu v konečné účetní závěrce opravila.

1.13. Aby Komise vyřešila zpoždění při převodu faktur ze systému eGrants do systému SUMMA, provedla technické řešení, kterým byly dotčené faktury převedeny do systému SUMMA se zástupnou částkou 1 EUR namísto jejich skutečné hodnoty. Odhadovaná celková hodnota dotčených faktur činí přibližně 2,6 miliardy EUR. Ačkoli zaúčtování ke konci roku do značné míry napravilo dopad na účetní závěrku, představuje toto řešení nedostatek vnitřní kontroly, který oslabuje spolehlivost a integritu údajů o fakturách v systému SUMMA.

1.14. V rámci procesu konsolidace jsme zjistili položku finančního výkazu uvedenou jako zůstatek třetí strany, přestože se týkala vnitropodnikové pozice, a to v důsledku nesprávného nastavení v nástroji systému SUMMA pro vykazování na úrovni skupiny. Proto tato částka nebyla odstraněna jako zůstatek mezi propojenými osobami. Peněžní dopad tohoto problému nebyl významný (5 milionů EUR) a Komise jej opravila.

1.15. V roce 2025 účetní Komise neprovedl komplexní proces validace místních účetních systémů Komise (administrativní procesy a podpůrné IT systémy). Tento proces pomáhá zmírnit rizika při převodu mezi systémy a poskytuje jistotu ohledně fungování místních systémů. Místo toho byl v roce 2025 proveden cílený přezkum tří systémů. Komplexní posouzení místních systémů by výrazně zvýšilo míru jistoty ohledně úplnosti a spolehlivosti účetních údajů a posílilo související kontrolní rámec.

1.16. Zavedení systému SUMMA vedlo ke zvýšení počtu účetních chyb. Naše zjištění poukazují na rozsáhlé problémy při tomto přechodu. Nicméně s přihlédnutím ke kumulativnímu účinku uvedených zjištění posouzených z hlediska významnosti a k opravám provedeným Komisí celkový dopad na konsolidovanou účetní závěrku není významný (materiální).

Připomínky z našeho auditu IT týkajícího se systému SUMMA

1.17. Provedli jsme také následující auditorské postupy v oblasti IT, abychom prověřili rizika související se změnou IT systému a nově vytvořeným kontrolním prostředím:

- IT přezkum migrace údajů ze systému ABAC do systému SUMMA vztahující se na organizaci projektu migrace údajů a procesy migrace údajů,
- přezkum obecných kontrol IT s cílem poskytnout jistotu, že kontrolní prostředí v systému SUMMA bylo vytvořeno v rozsahu nezbytném pro přípravu přesných a úplných finančních výkazů, a
- přezkum kontrol vybraných aplikací systému SUMMA, které jsme určili během posuzování rizik.

1.18. Aby bylo zajištěno, že systém SUMMA bude k dispozici od počátku roku 2025, zaměřila se Komise na základní funkčnost systému. Jako praktické opatření se proto rozhodla spustit systém SUMMA s určitými funkčními nedostatky a odložila několik původně plánovaných funkcí. To omezuje schopnost systému SUMMA plně podporovat účetní výkaznictví, jak bylo zamýšleno. Komise přijala plán na odstranění funkčních nedostatků v systému SUMMA do roku 2030. Dokud nebudou tyto nedostatky vyřešeny, bude se spoléhat na dočasná řešení nebo manuální postupy, což zvyšuje riziko chyb.

1.19. Výsledky našeho auditu IT ukazují, že ačkoli byly zavedeny kontrolní postupy pro systém SUMMA, některé významné nedostatky v oblasti vnitřní kontroly by mohly potenciálně zvýšit riziko nepříznivého dopadu na spolehlivost finančních operací a fungování systému. Tyto nedostatky se týkají především správy přístupu uživatelů a správy změn v IT. Zjistili jsme také nedostatky v řízení řešení incidentů a řízení kontinuity provozu, které by mohly potenciálně zvýšit riziko narušení činnosti.

Správnost operací

1.20. Prověřovali jsme příjmy a výdaje EU s cílem posoudit, zda byly její zdroje vybrány a vynaloženy v souladu s platnými právními předpisy[10]. Níže shrnujeme výsledky našeho auditu, které v případě příjmů podrobně popisujeme v ***kapitole 4*** a v případě výdajů v ***kapitolách 5 až 10***. Níže uvedený přehled nezahrnuje výsledky naší auditní práce na výdajích Nástroje pro oživení a odolnost, které prezentujeme v ***kapitole 11***.

Náš výrok se vztahuje na rozpočtové příjmové a výdajové operace

1.21. U příjmů jsme přiměřenou jistotu pro svůj výrok získali na základě posouzení vybraných klíčových systémů, doplněného o testování operací. Vzorek kontrolovaných 65 operací byl stanoven tak, aby byl reprezentativní pro všechny zdroje rozpočtových příjmů EU. Náš *kontrolovaný základní soubor* za rok 2025 pro příjmy měl hodnotu 224,4 miliardy EUR (viz ***obrázek 4.1***).

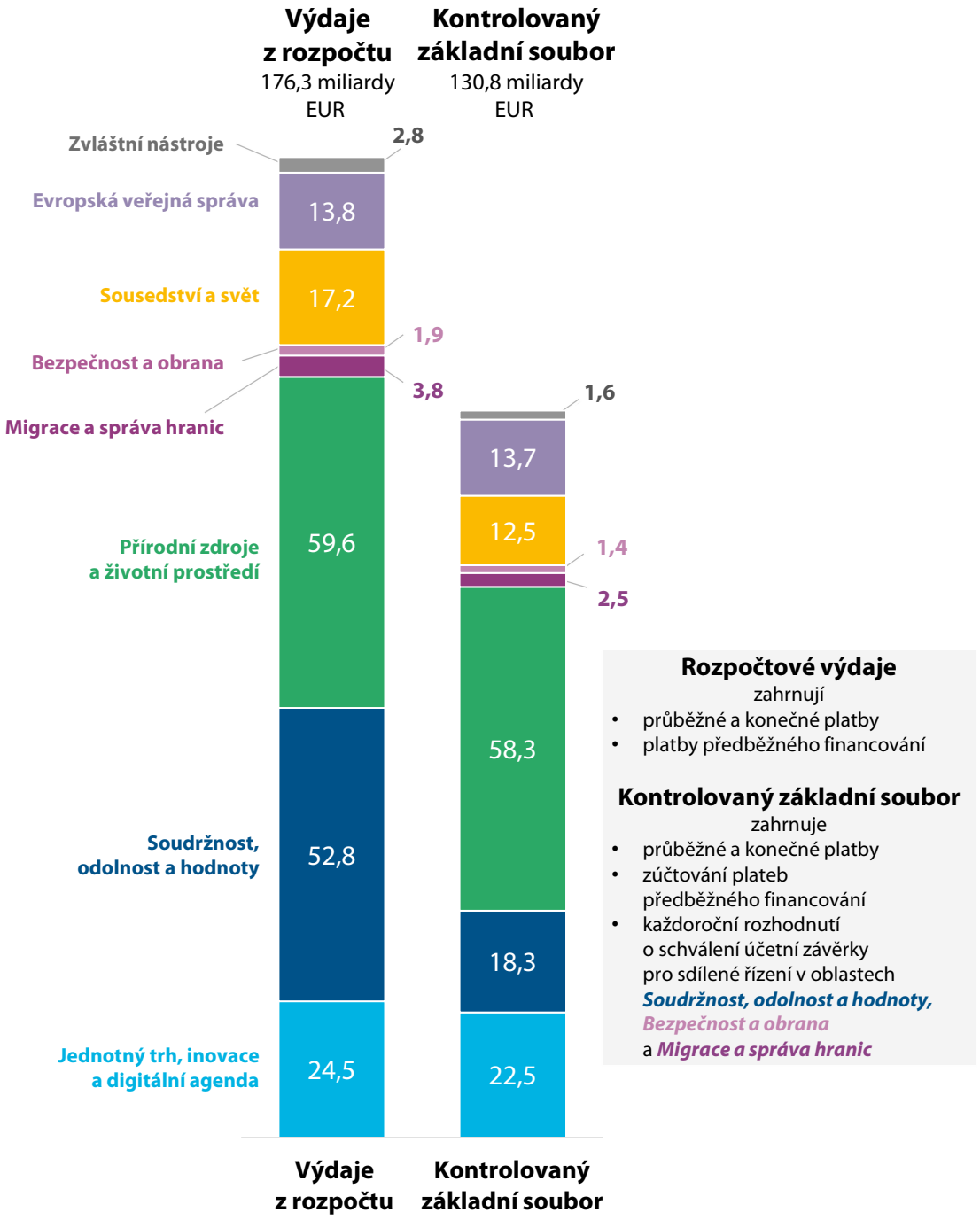
1.22. Pro výdaje jsme vybrali reprezentativní vzorek 750 operací z našeho kontrolovaného základního souboru, který zahrnoval *zúčtování* plateb předběžného financování a průběžné a konečné platby přijaté Komisí (nebo jiným orgánem či subjektem spravujícím finanční prostředky EU) a vyplacené z rozpočtu EU *konečným příjemcům*. Výsledky našeho testování těchto operací jsme zohlednili při práci na prohlášení o věrohodnosti a na odhadu podílu nesprávných operací v celkovém kontrolovaném základním souboru, a to v těch částech výdajů, který byly podle našeho názoru zatíženy významnou (materiální) mírou chyb (viz bod ***1.28***), a v každém okruhu víceletého finančního rámce, k němuž předkládáme zvláštní posouzení (okruhy 1, 2, 3, 6 a 7). Zkoumané operace a příklady uvedené v této zprávě nejsou východiskem pro závěry o konkrétních členských státech a příslušných zemích anebo regionech, které jsou příjemci prostředků (viz bod ***23) přílohy 1.1***).

[10] Včetně operací z VFR na období 2014–2020 a předchozích VFR.

1.23. Hodnota našeho kontrolovaného základního souboru pro výdaje činila v roce 2025 celkem 130,8 miliardy EUR, včetně navýšení z NGEU pro stávající programy VFR na období 2021–2027, kde související prostředky musí být vynaloženy v souladu s odvětvovými pravidly. Tato částka zahrnuje platby ve prospěch Spojeného království v souladu s podmínkami dohody o vystoupení[11]. Na ***obrázku 1.5*** jsou uvedeny výdaje z rozpočtu EU a náš kontrolovaný základní soubor pro výdaje, rozčleněné podle okruhů víceletého finančního rámce (rozpočtové oblasti) a typu platby: *průběžné* a konečné platby, *zúčtování* předběžného financování a každoroční rozhodnutí o schválení účetní závěrky (viz body ***20)*** a ***21) přílohy 1.1***).

[11] Články 136 a 138 Dohody o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii.

Obrázek 1.5 – Srovnání kontrolovaného základního souboru (130,8 miliardy EUR) a výdajů z rozpočtu EU (176,3 miliardy EUR) podle okruhů VFR v roce 2025

Zdroj: EÚD.

Žádné významné (materiální) chyby v příjmech, ale značný podíl výdajů je zatížen významnou (materiální) mírou chyb

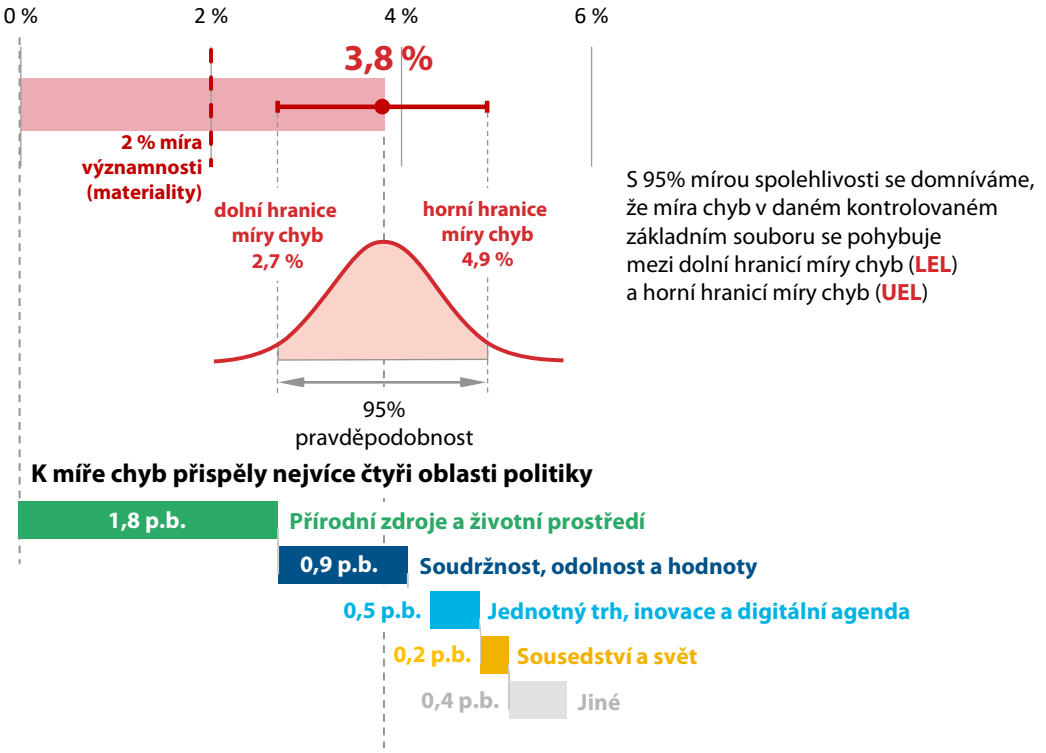
1.24. Pokud jde o správnost příjmů a výdajů EU, jsou naše hlavní zjištění tato:

a) **Příjmy:** z našich důkazních informací vyplývá, že míra chyb v příjmech nebyla významná (materiální). Systémy pro řízení příjmů, které jsme prověřovali, byly obecně účinné. Některé prvky kontrolních systémů pro správu výhrad k HND a otevřených případů týkajících se *tradičních vlastních zdrojů* nicméně byly účinné částečně. Kromě toho bylo poskytování informací o výhradách k HND a vykazování údajů o vlastním zdroji z plastů, jakož i některé prvky klíčových systémů řízení a kontroly tradičních vlastních zdrojů, které jsme posuzovali ve třech členských státech, částečně účinné (viz kapitola 4).

b) **Výdaje:** z našich důkazních informací vyplývá, že celková míra chyb[12] byla významná (materiální) ve výši 3,8 %. S 95% mírou jistoty se domníváme, že *míra chyb* v daném kontrolovaném základním souboru se pohybuje mezi 2,7 % (dolní hranice míry chyb) a 4,9 % (horní hranice míry chyb). K míře chyb přispěly nejvíce okruhy „Přírodní zdroje a životní prostředí“ a „Soudržnost, odolnost a hodnoty“, jak ukazuje ***obrázek 1.6***.

[12] Definice „chyby“ je uvedena v ***příloze 1.1***, bod ***26)*** a ***27)***.

Obrázek 1.6 – Odhadovaná míra chyb ve výdajích a co k ní nejvíce přispělo v roce 2025

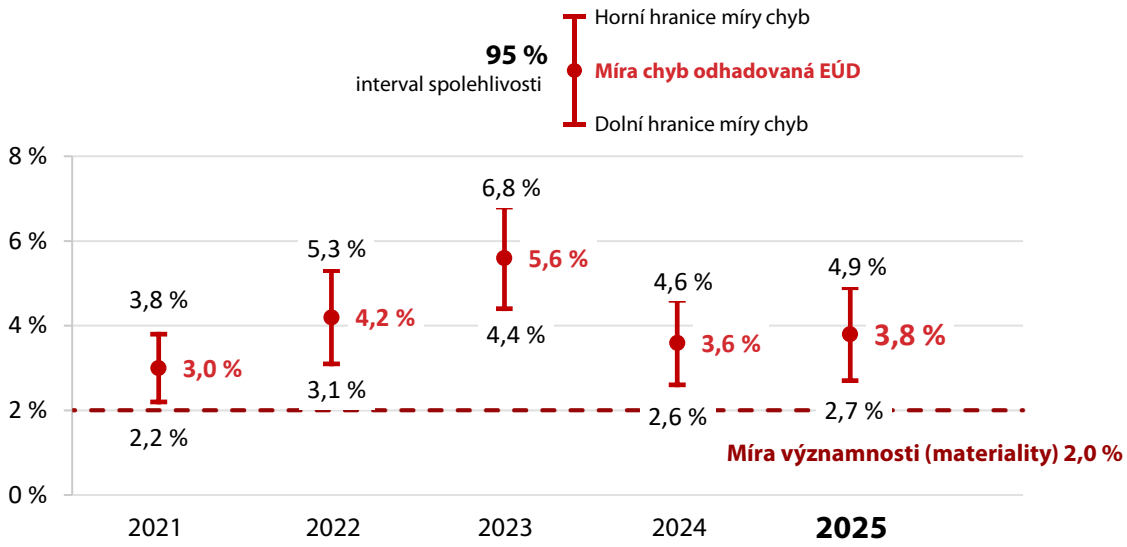
p.b.: procentní body

Zdroj: EÚD.

1.25. Od roku 2021 zůstává dolní hranice našeho 95% *intervalu spolehlivosti*[13] pro odhadovanou míru chyb nad prahem významnosti (materiality) ve výši 2,0 %. To znamená, že máme přiměřenou jistotu, že míra chyb v kontrolovaném základním souboru je v každém z těchto let nad *prahem významnosti*. Srovnání odhadované míry chyb v letech 2021 až 2025 je uvedeno na ***obrázku 1.7***.

[13] Vysvětlení 95% intervalu spolehlivosti viz bod ***28) přílohy 1.1***.

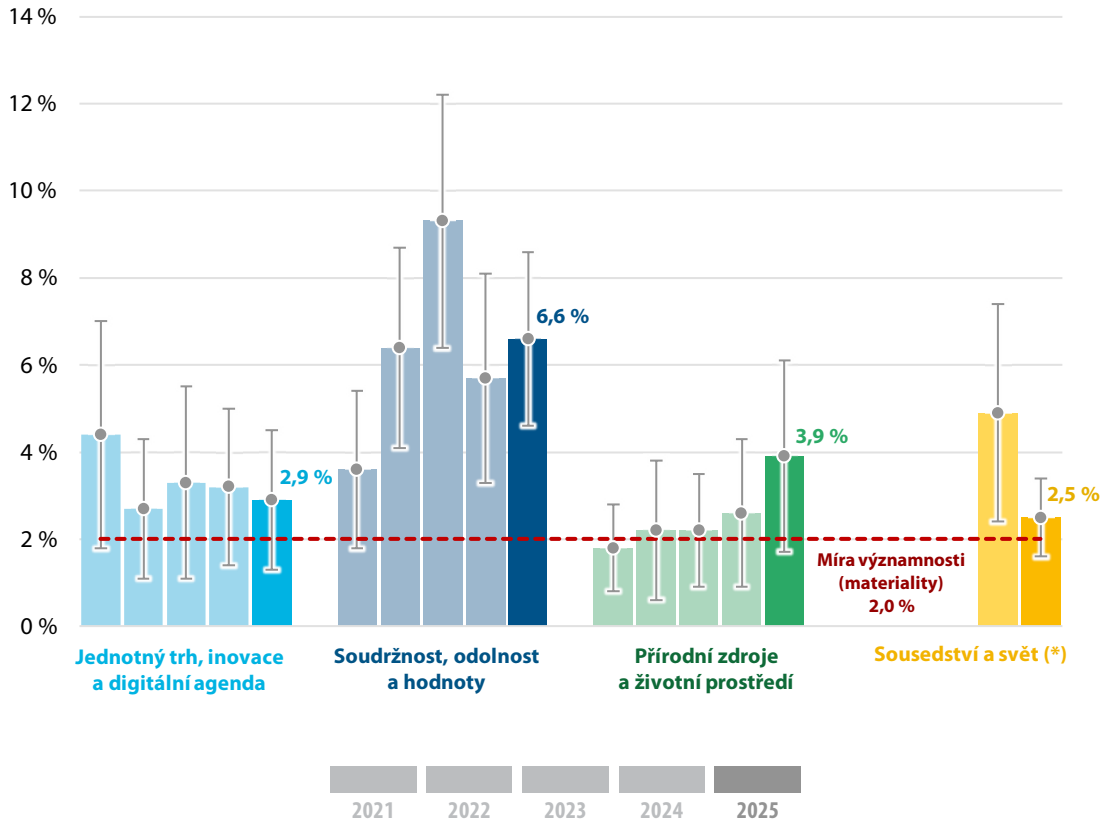
Obrázek 1.7 – Odhadované míry chyb (2021–2025)

Zdroj: EÚD.

1.26. Srovnání naší odhadované míry chyb v oblastech „Jednotný trh, inovace a digitální agenda“, „Soudržnost, odolnost a hodnoty“ a „Přírodní zdroje a životní prostředí“ v letech 2021 až 2025 je uvedeno na ***obrázku 1.8***. U oblasti „Sousedství a svět“ uvádí obrázek pouze odhadovanou míru chyb za roky 2024 a 2025, neboť v předchozích letech nebyla počítána. Další informace jsou uvedeny v bodech ***1.27–1.31*** a v ***kapitolách 5, 6, 7 a 9***.

Obrázek 1.8 – Odhadovaná míra chyb u okruhů 1, 2, 3 a 6 VFR (2021–2025)

(*) Pro oblast „Sousedství a svět“ jsme pro období 2021 až 2023 nepředkládali zvláštní posouzení.

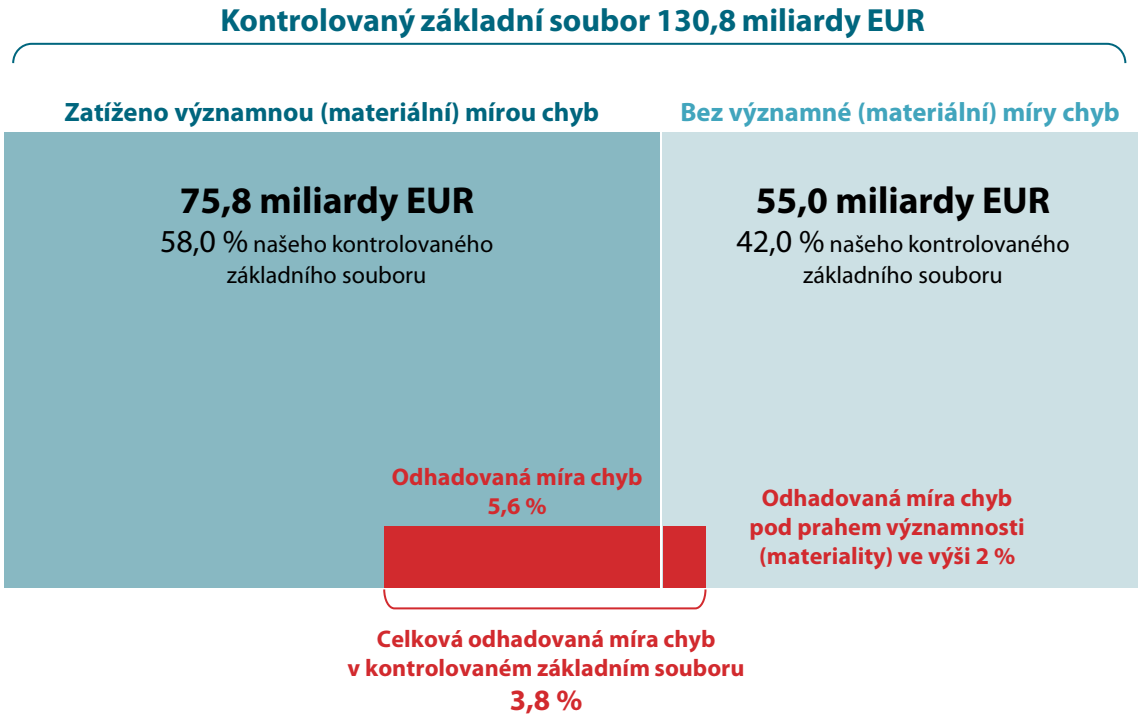
Zdroj: EÚD.

1.27. Hodnota výdajů, které jsme kontrolovali v oblasti „Soudržnost, odolnost a hodnoty“, činila pouze jednu třetinu částky, která byla kontrolována v roce 2024. Důvodem je skutečnost, že v rámci fondů politiky soudržnosti, které představují většinu výdajů spadajících do okruhu 2 VFR, mnoho členských států využilo flexibility, kterou poskytuje nařízení o Platformě strategických technologií pro Evropu (STEP)[14], což znamená, že v roce 2025 jimi bylo certifikováno a Komisí schváleno pouze přibližně 20 % uzávěrek programů na období 2014–2020. Kromě toho byly nízké i výdaje vykázané členskými státy na období 2021–2027, další informace viz bod ***6.14***. Ačkoli tedy byla odhadovaná míra chyb v oblasti „Soudržnost, odolnost a hodnoty“ vysoká, její příspěvek k celkové míře chyb byl v roce 2025 nižší než v předchozích letech, protože podíl výdajů na soudržnost byl v rámci celkových výdajů z rozpočtu EU nižší než obvykle.

[14] Čl. 14 odst. 4.

1.28. Výsledky našeho auditu za rok 2025 opětovně potvrzují naše hodnocení z předchozích let, že způsob vyplácení prostředků má dopad na riziko vzniku chyb. *Obrázek 1.9* ukazuje, že kontrolované oblasti zatížené významnou (materiální) mírou chyb představují 58,0 % našeho kontrolovaného základního souboru (2024: 68,9 %). Na základě výsledků našeho testování operací ve všech okruzích VFR odhadujeme míru chyb u této části kontrolovaného základního souboru na 5,6 % (2024: 5,2 %).

Obrázek 1.9 – Podíl našeho kontrolovaného základního souboru v roce 2025 zatížený významnou (materiální) mírou chyb

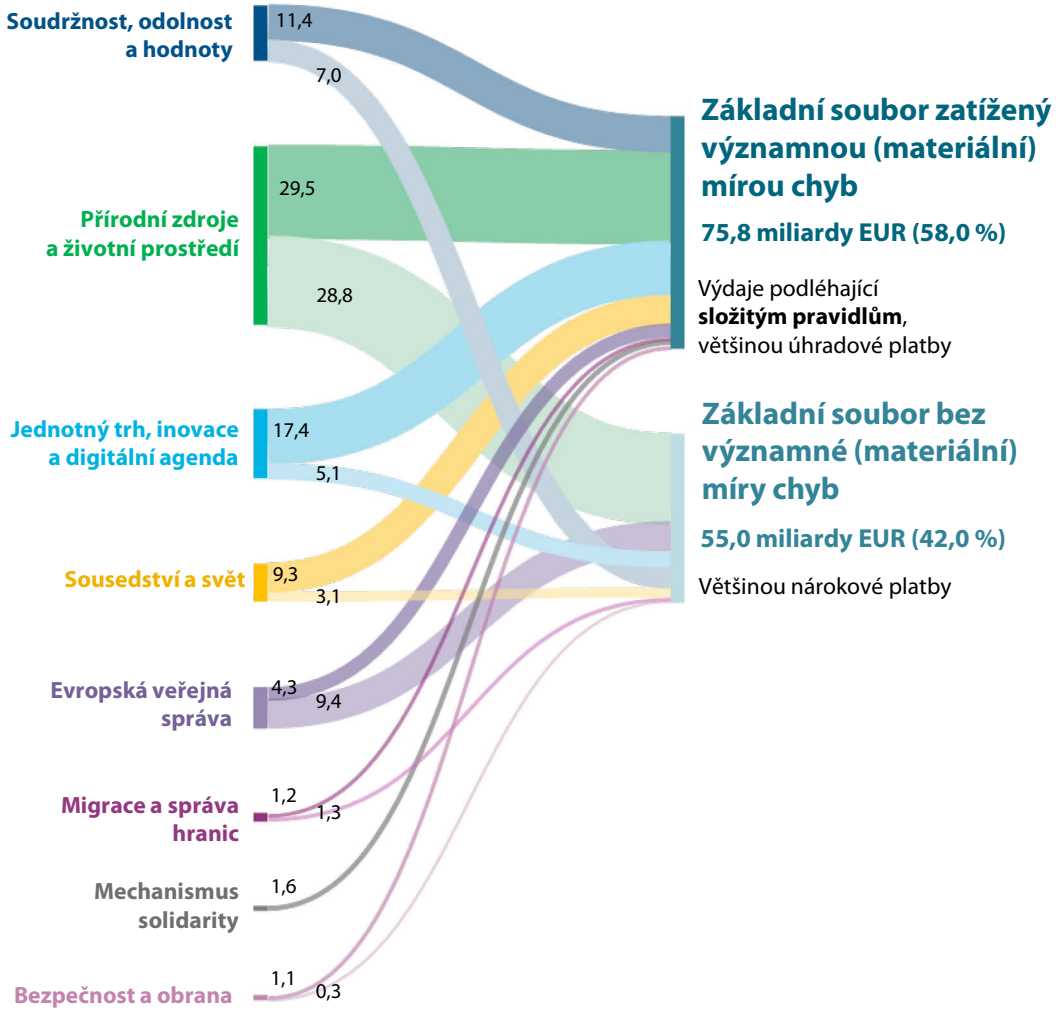
Zdroj: EÚD.

1.29. Kontrolované oblasti zatížené významnou (materiální) mírou chyb sestávají zejména z **úhradových plateb**, u nichž příjemci musí předkládat žádost o úhradu způsobilých nákladů, které jim vznikly. Za tímto účelem musí doložit nejen to, že provádějí činnost způsobilou pro podporu, ale musí také předložit důkazní informace o nákladech, které jim vznikly. Často jsou přitom povinni dodržovat složitá pravidla, která stanoví, o úhradu čeho lze žádat (způsobilost) a co se považuje za řádně vzniklé náklady (pravidla pro *zadávání veřejných zakázek* nebo pravidla *státní podpory*).

1.30. Dospěli jsme k závěru, že 42,0 % našeho kontrolovaného základního souboru nebylo ve významném rozsahu zatíženo chybami, což znamená, že odhadovaná míra chyb v této části je pod prahem významnosti (materiality) ve výši 2 % (viz ***obrázek 1.9***). Tato část kontrolovaného základního souboru zahrnuje výdaje související s **nárokovými platbami**, pro které musí příjemci splňovat určité podmínky (např. *přímé platby* pro zemědělce, s výjimkou *ekoschémat*), a také část správních výdajů (platy a důchody zaměstnanců EU), rozpočtovou podporu pro země mimo EU a opatření v oblasti mobility studentů a dalších subjektů v rámci programu *Erasmus+* (viz ***obrázek 1.10***). Zjistili jsme však chyby v operacích přímých plateb v rámci Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF), konkrétně vykázání nezpůsobilé plochy, včetně chybějících podpůrných důkazů o tom, že příjemci, kteří žádali o podporu, byli oprávnění s půdou disponovat.

1.31. Jak ukazuje ***obrázek 1.10***, největší část našeho kontrolovaného základního souboru zatíženého významnou (materiální) mírou chyb připadá na „Přírodní zdroje a životní prostředí“, po nichž následují „Jednotný trh, inovace a digitální agenda“, „Soudržnost, odolnost a hodnoty“ a „Sousedství a svět“.

Obrázek 1.10 – Rozdělení našeho kontrolovaného základního souboru podle míry chyb a okruhů VFR

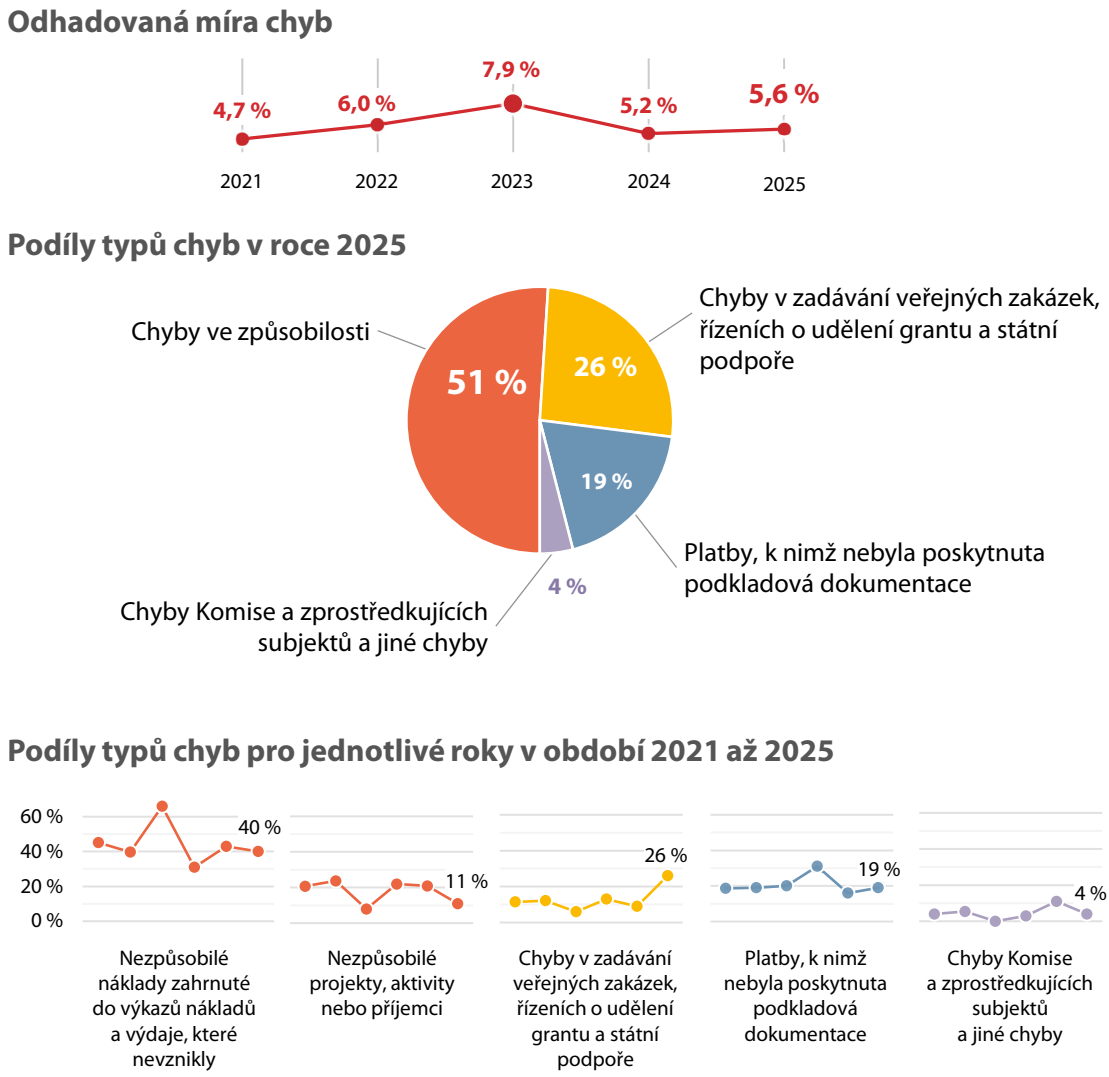

Zdroj: EÚD.

K odhadované míře chyb stále nejvíce přispívají chyby ve způsobilosti, společně s nárůstem chyb v zadávání veřejných zakázek a udělování grantů

1.32. Zkoumali jsme, které typy chyb ovlivnily tu část kontrolovaného základního souboru, v níž přetrvává významná (materiální) míra chyb. ***Obrázek 1.11*** porovnává odhadovanou míru chyb pro tuto část kontrolovaného základního souboru a podíl hlavních typů chyb pro jednotlivé roky v období 2021 až 2025 a ukazuje podíl jednotlivých typů chyb na odhadované míře chyb v roce 2025.

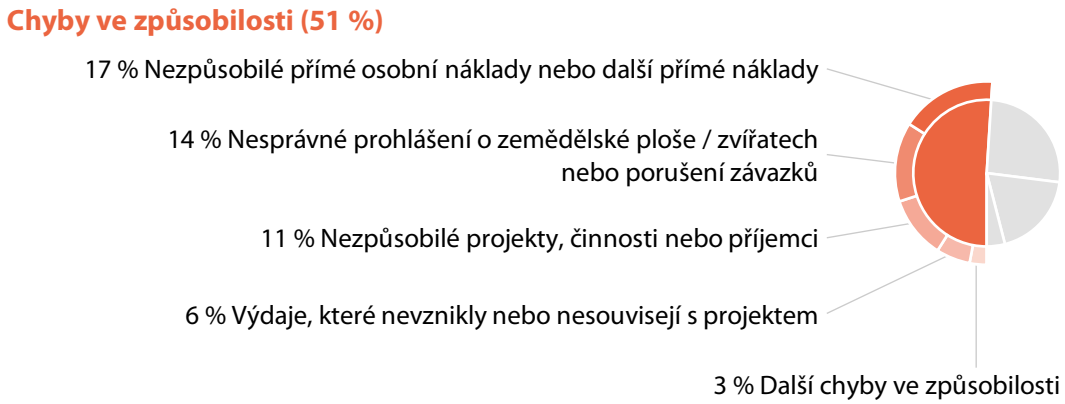
Obrázek 1.11 – Odhadovaná míra chyb pro část výdajů zatíženou významnou (materiální) mírou chyb a podíl jednotlivých typů chyb

Zdroj: EÚD.

1.33. V roce 2025 jsme i nadále nacházeli chyby ve způsobilosti. Nejvíce k odhadované míře chyb v části našeho kontrolovaného základního souboru zatížené významnou (materiální) mírou chyb přispěly oblasti „Přírodní zdroje a životní prostředí“, „Jednotný trh, inovace a digitální agenda“, „Soudržnost, odolnost a hodnoty“ a „Sousedství a svět“, a to 51 % (2024: 64 %). Rozdělení těchto chyb je uvedeno na ***obrázku 1.12***.

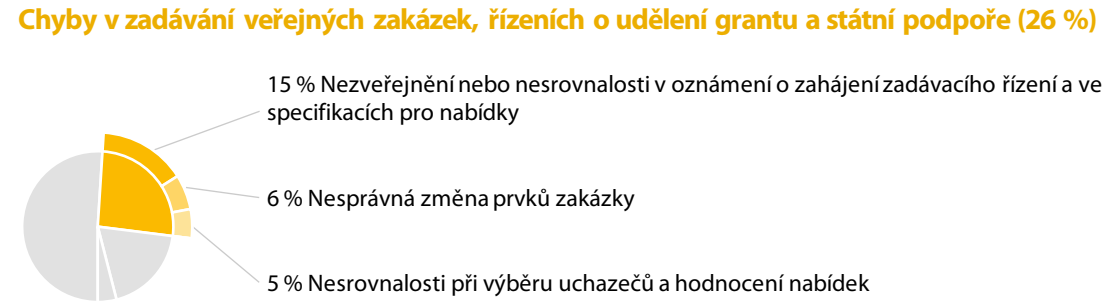
Obrázek 1.12 – Rozdělení chyb týkajících se způsobilosti v roce 2025

Zdroj: EÚD.

1.34. Chyby související s porušením pravidel pro zadávání veřejných zakázek a řízení o udělení grantu, především v oblastech „Soudržnost, odolnost a hodnoty“, „Evropská veřejná správa“, „Přírodní zdroje a životní prostředí“ a „Migrace a správa hranic“, přispěly k odhadované míře chyb u této části kontrolovaného základního souboru 26 % (2024: 16 %). Hlavní typy chyb zjištěné při zadávání veřejných zakázek jsou uvedeny na ***obrázku 1.13***.

Obrázek 1.13 – Rozdělení chyb v zadávání veřejných zakázek, řízeních o udělení grantu a státní podpoře v roce 2025

Zdroj: EÚD.

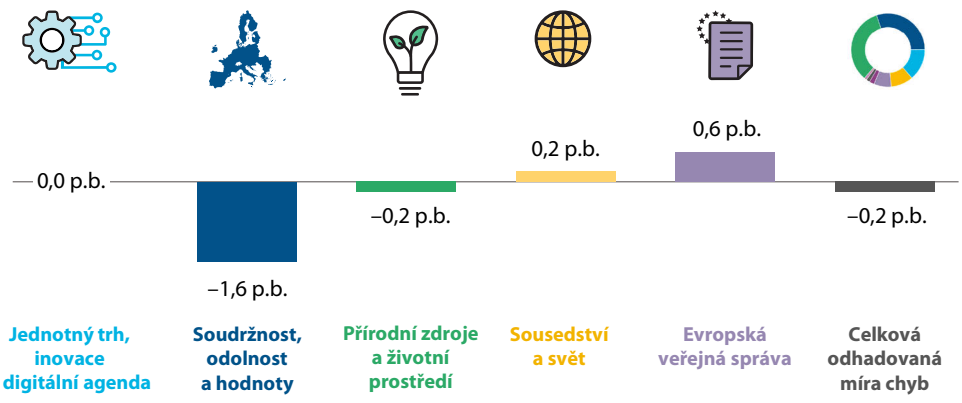
1.35. Letos navíc ovlivnily míru chyb, a to zejména v oblastech „Přírodní zdroje a životní prostředí“, „Soudržnost, odolnost a hodnoty“ a „Jednotný trh, inovace a digitální agenda“, také platby, k nimž nebyla poskytnuta žádná podkladová dokumentace. Na tyto chyby připadá 19 % (2024: 9 %).

Změny naší metodiky pro vyčíslení chyb při zadávání veřejných zakázek naši odhadovanou míru chyb mírně snížily

1.36. Od roku 2025 jsme sladili svou metodiku pro vyčíslení chyb při zadávání veřejných zakázek s metodikou používanou Komisí a členskými státy v oblastech politiky v rámci sdíleného řízení, viz bod ***30) přílohy 1.1***. Tato metodika určuje finanční dopad každého předem definovaného typu nesrovnalosti v zadávání veřejných zakázek. Jako základ pro vyčíslení chyb při zadávání veřejných zakázek ve všech oblastech politiky a způsobech řízení víceletého finančního rámce – přímé, nepřímé a sdílené řízení – používáme stejný seznam typů nesrovnalostí. Uplatňujeme jej analogicky na všechna zadávací řízení, jakož i na chyby zjištěné v řízeních o udělení grantu.

1.37. Pro rok 2025 jsme posuzovali dopad uplatňování nové metodiky na všechny oblasti politiky, pro něž vydáváme zvláštní posouzení. Tento rozdíl ilustruje ***obrázek 1.14***.

Obrázek 1.14 – Dopad chyb při zadávání veřejných zakázek na odhadovanou míru chyb za použití nové metodiky, pro okruhy 1, 2, 3, 6, 7 VFR

p.b.: procentní body

Zdroj: EÚD.

Podávání informací o správnosti Komisí

Míra chyb uváděná Komisí není přímo srovnatelná s naším odhadem chyb a je pravděpodobně podhodnocená

1.38. Za plnění rozpočtu EU nese konečnou odpovědnost Komise[15], a to bez ohledu na způsob řízení (tj. *přímé*, *nepřímé* nebo *sdílené řízení*).

1.39. Komise ve své *výroční zprávě o řízení a výkonnosti* poskytuje klíčové agregované informace o vnitřní kontrole a finančním řízení uvedené ve *výročních zprávách o činnosti* jednotlivých generálních ředitelství Komise.

1.40. Komise ve výroční zprávě o řízení a výkonnosti za rok 2025 uvádí svůj odhad rizika při platbě[16] pro všechny okruhy VFR kromě okruhu 3 „Přírodní zdroje a životní prostředí“ a okruhu 6 „Sousedství a svět“. Odhad Komise pro riziko při platbě pro okruhy VFR, k nimž předkládáme zvláštní posouzení, spolu s rozpětími našeho 95% intervalu spolehlivosti[17] námi odhadované míry chyb jsou uvedeny na ***obrázku 1.15***. Údaje Komise pro okruh 2 „Soudržnost, odolnost a hodnoty“ se nacházejí pod dolní hranicí našeho intervalu spolehlivosti a údaje pro okruh 1 „Jednotný trh, inovace a digitální agenda“ v rámci našeho intervalu spolehlivosti, ale pod námi odhadovanou mírou chyb.

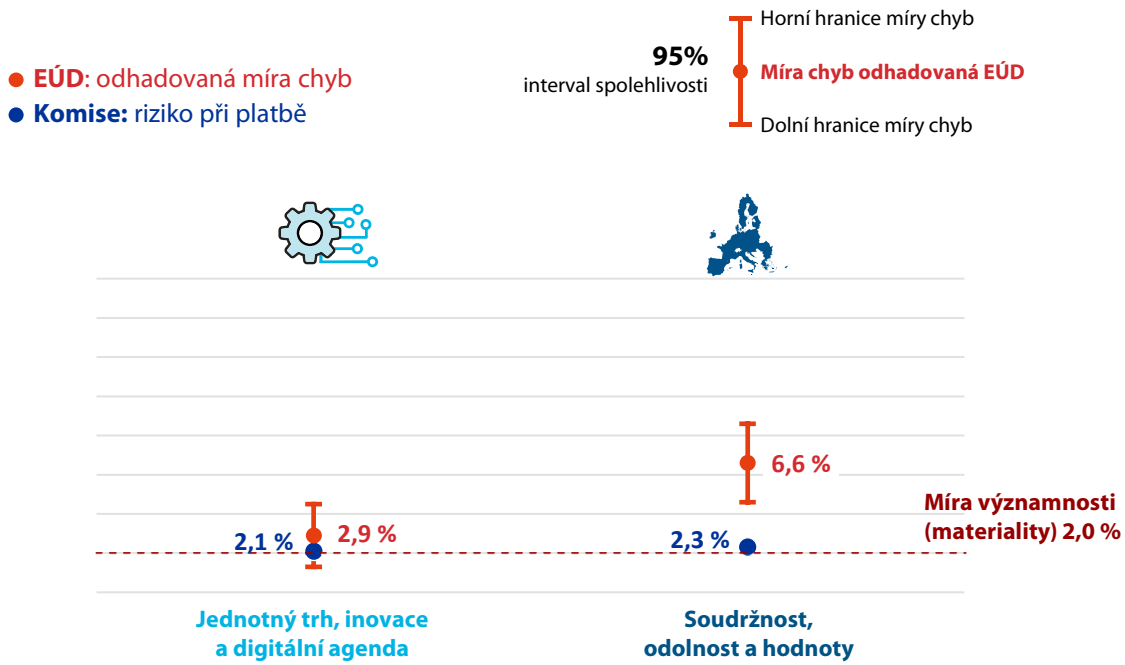
---

[15] Článek 317 SFEU.

[16] Čl. 253 odst. 1 písm. b) bod i) finančního nařízení vyžaduje, aby výroční zpráva o řízení a výkonnosti uváděla „odhadovanou míru chyb“ ve výdajích EU.

[17] Vysvětlení 95% intervalu spolehlivosti viz bod ***28) přílohy 1.1***.

Obrázek 1.15 – Náš odhad míry chyb za rok 2025 a odhad rizika při platbě stanovený Komisí pro okruhy 1 a 2 VFR

Zdroj: EÚD.

1.41. Existují různé důvody, proč jsou odhady Komise nižší než námi odhadované míry chyb. Mezi tyto důvody patří inherentní rozdíly mezi příslušnými úlohami a mandáty Komise a EÚD, ale také omezení v *řídicích a kontrolních systémech* (viz bod ***1.45***).

1.42. EÚD je externím auditorem EU a poskytuje nezávislý výrok auditora o *legalitě a správnosti* finančních operací v daném roce. EÚD je v tomto ohledu povinen informovat o všech případech nesrovnalostí bez ohledu na to, zda je možné uplatnit *finanční opravu* nebo získat prostředky zpět. Komise se naopak zaměřuje na případy nesrovnalostí, u nichž vidí právní důvody pro finanční opravu nebo zpětné získání příslušných částek. Komise ne vždy žádá o zpětné získání příslušných částek, pokud je například zjištěná nesrovnalost způsobena nedostatkem v jejích vlastních postupech.

1.43. Konkrétně v případě soudržnosti odhad Komise týkající se „nesrovnalostí“ vychází z definice stanovené v *nařízení o společných ustanoveních*: „jakékoli porušení použitelného práva, které vyplývá z jednání nebo opomenutí hospodářského subjektu a v jehož důsledku je nebo by mohl být poškozen rozpočet Unie tím, že by byl z uvedeného rozpočtu uhrazen neoprávněný výdaj“.

1.44. Za „chybu“ považujeme operaci (nebo částečnou operaci), která není v souladu s platnými právními předpisy. Naše definice proto zahrnuje nejen porušení platných právních předpisů v důsledku jednání nebo opomenutí hospodářských subjektů, ale také chyby, kterých se dopustily národní a regionální správní orgány nebo samotná Komise a které poškodily rozpočet EU. Odhadovaná míra chyb, kterou uvádíme, by se neměla vykládat jako ekvivalent částky finančních oprav, jež může Komise v souladu s platnými pravidly uložit.

1.45. Stejně jako v předchozích letech jsme zjistili omezení v systémech řízení a kontroly, které ovlivňují odhad Komise ohledně rizika při platbě v různých oblastech politiky. Analýza omezení zjištěných v okruzích VFR 1 a 2 je uvedena v následujících bodech.

1.46. U okruhu 1 „Jednotný trh, inovace a digitální agenda“ jsme zkoumali prvky řídicích a kontrolních systémů, které Komise používá k zamezení plagiátorství a dvojího financování ve výzkumu. Konkrétně jsme prověřovali IT systémy a zjistili jsme některé nedostatky (viz bod ***5.32***).

1.47. U fondů politiky soudržnosti spadajících pod okruh 2 „Soudržnost, odolnost a hodnoty“ je míra chyb Komise odvozena z měr vykázaných *auditními orgány*, které Komise ověřuje prostřednictvím dokumentárních přezkumů a auditů souladu s předpisy založených na posouzení rizik. Avšak:

- dokumentární přezkumy jsou ze své podstaty limitovány tím, že odhalovat neoprávněné výdaje, které zůstaly neodhaleny členskými státy, není jejich cílem[18]. Neodhalují ani systémové nedostatky v práci auditních orgánů.

- Komise nadále zjišťuje nesrovnalosti prostřednictvím svých auditů souladu s předpisy[19]. Jelikož však provádí pouze omezený počet takových auditů a výsledky neextrapoluje na část výdajů v oblasti soudržnosti, které se její audit netýká, existuje vysoké riziko, že mnoho chyb zůstává neodhaleno a následně není zohledněno při stanovení celkové míry chyb. Navýšení a paušální sazby pro nezkontrolované programy zahrnované do maximální míry Komise od roku 2021 řeší tento problém pouze částečně[20].

---

[18] Přezkum 03/2024: „Přehled informací o rámci pro získávání jistoty a o klíčových faktorech vedoucích k chybám ve výdajích na soudržnost v letech 2014–2020“, bod VI a body 65-66.

[19] Tamtéž, bod 68.

[20] Tamtéž, body 41 a 42.

1.48. V předchozích letech jsme u mnoha auditních orgánů kontrolujících fondy politiky soudržnosti zjistili nedostatky jak v přístupu, který zaujaly, tak ve způsobu, jakým jej uplatňovaly[21]. Z těchto důvodů jsme od rozpočtového roku 2025 upravili naši koncepci auditu pro okruh 2 VFR tak, že jsme se vrátili k výběru vlastního vzorku uskutečněných operací a přímo je testovali.

[21] Výroční zpráva za rok 2024, body 6.39 až 6.51 a přezkum 03/2024.

Podezření z podvodu oznamujeme úřadům EPPO a OLAF

1.49. Podvodem se rozumí jakýkoliv úmyslný čin či opomenutí související s použitím nebo předložením nepravdivých, nesprávných nebo neúplných údajů nebo podkladů, neposkytnutím požadovaných informací nebo nesprávným použitím finančních prostředků EU[22]. Podvody vedou k poškození nebo potenciálnímu poškození finančních zájmů EU.

1.50. Primární odpovědnost za předcházení podvodům a jejich odhalování nese jak vedení subjektu, tak ti, kteří jsou pověřeni jeho správou a řízením. Článek 325 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) vyžaduje, aby EU a její členské státy bojovaly proti podvodům a jiným protiprávním jednáním ohrožujícím finanční zájmy EU.

1.51. Jako externí auditor EU nemáme pravomoc vyšetřovat případy podezření z podvodu poškozujícího finanční zájmy EU. Tyto případy jsme však povinni oznamovat příslušným orgánům v rámci naší povinnosti podle čl. 287 odst. 2 SFEU podávat zprávy „zejména o jakýchkoli nesrovnalostech“, které zjistíme při prověřování legality, správnosti a řádného finančního řízení všech příjmů a výdajů EU. Riziko podvodu zohledňujeme před zahájením auditů (viz body ***33)–35)*** v ***příloze 1.1***) a pravidelně své postupy přezkoumáváme.

1.52. Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO) předáváme veškerá podezření ze spáchání trestného činu, která spadají do jeho působnosti a která se týkají zúčastněných členských států, a úřadu OLAF veškerá podezření z podvodu, korupce nebo jiné nelegální činnosti postihující finanční zájmy EU. Tato podezření mohou vyvstat buď z naší auditní práce (včetně auditů výkonnosti), nebo na základě informací poskytnutých přímo nám třetími stranami.

[22] Článek 3 směrnice (EU) 2017/1371 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (směrnice o ochraně finančních zájmů).

1.53. V roce 2025 jsme úřadu OLAF nahlásili 17 případů (2024: 19 případů) podezření na podvod, z nichž 15 vyplynulo z auditní činnosti EÚD: sedm bylo zjištěno během naší kontroly výdajů za rok 2024, sedm během naší kontroly výdajů za rok 2023 a jeden v rámci auditu výkonnosti nástroje předvstupní pomoci (NPP). Jeden ze zbývajících dvou případů nahlásil útvar pro veřejné zakázky EÚD a druhý nahlásila třetí strana. Na základě těchto hlášení úřad OLAF k červnu 2026 zahájil již pět vyšetřování. Zároveň jsme 12 z těchto případů nahlásili úřadu EPPO (v roce 2024: sedm případů), což vedlo k zahájení vyšetřování v osmi případech.

1.54. Nejčastějšími důvody pro podezření z podvodu byly:

- úmyslné použití nebo předložení nepravdivých, nesprávných nebo neúplných prohlášení nebo dokumentů anebo nezpřístupnění informací v rozporu s konkrétní povinností, vedoucí ke zneužití nebo neoprávněnému zadržení finančních prostředků EU,
- umělé vytváření podmínek nezbytných pro financování ze strany EU,
- nesprávné použití prostředků EU, tj. za jiným účelem, než pro který byly původně přiděleny.

V letech 2010 až 2025 jsme úřadu OLAF postoupili 267 případů. Podle úřadu OLAF tento úřad na základě informací, které jsme poskytli, doporučil získat zpět částku v celkové výši 555,6 milionu EUR z uzavřených vyšetřování.

1.55. Kromě postupování případů úřadům EPPO a OLAF v této výroční zprávě uvádíme informace o tom, jak Komise a členské státy prováděly své politiky pro rizika podvodu. V kapitole 6 uvádíme, že Komise plně provedla doporučení 5.2 z naší výroční zprávy za rok 2020 týkající se sledování rizika podvodů při auditech operací prováděných auditními orgány a doporučení 6.6 z naší výroční zprávy za rok 2022 týkající se zvyšování povědomí řídicích orgánů o riziku podvodů (viz příloha 6.2).

1.56. Podvody se zabýváme i v rámci dalších samostatných auditů. V roce 2025 jsme zveřejnili zvláštní zprávu o podvodech na DPH při dovozu[23], jejíž přehled jsme uvedli ve výroční zprávě za rok 2024, viz bod 1.45. Kromě toho jsme zveřejnili zvláštní zprávu o subjektech EU zapojených do boje proti podvodům[24]. Celkově jsme dospěli k závěru, že ačkoli byly mandáty úřadů OLAF, EPPO a agentur Eurojust a Europol vymezeny jasně, přetrvávaly nedostatky v oblasti výměny informací a správního dohledu Komise. Údaje, které nám tyto subjekty poskytly, poukazovaly na různé míry oznámených údajných podvodů, které Komise neanalyzovala. Požadavky na oznamování podvodů mohly vést k duplicitnímu oznamování podvodů, což zvýšilo administrativní zátěž. Zjistili jsme také, že Komise neměla úplný přehled o částkách, které mají být v důsledku vyšetřování podvodů získány zpět do rozpočtu EU, ani o částkách, které byly takto skutečně získány.

1.57. Počátkem roku 2026 jsme zveřejnili zvláštní zprávu o boji proti podvodům v rámci Nástroje pro oživení a odolnost[25]. Dospěli jsme k závěru, že systémy, které byly pro potřebu nástroje RRF zavedeny Komisí a členskými státy, aby chránily zájmy EU před podvody, nebyly plně účinné. Přestože Komise podnikla kroky k jejich zlepšení, zjistili jsme, že rámec pro boj proti podvodům v případě nástroje RRF měl nedostatky v oblasti odhalování, oznamování i nápravy podvodů. Neúplnost a nekonzistentnost údajů o podvodech v rámci nástroje RRF, absence standardizovaných kritérií pro oznamování případů podvodů a problematická pravidla pro vymáhání pohledávek mohla bránit Komisi ve včasném a účinném uplatňování nápravných opatření.
Dne 18. června 2026 jsme zveřejnili zvláštní zprávu o strategii Komise proti podvodům[26]. Zjistili jsme, že strategie Komise proti podvodům je obecně komplexní, ale navržená opatření často nejsou dostatečně ambiciózní. Ačkoli se řídí osvědčenými postupy pro řízení rizika podvodů, v jejích postupech, zejména v oblasti posuzování rizik, přetrvávají nedostatky. Monitorování a podávání zpráv ze strany Komise se zaměřovalo především na provádění strategie, přičemž výsledkům a dopadům se věnuje jen v omezené míře.

---

[23] Zvláštní zpráva 08/2025: „Podvody na dani z přidané hodnoty při dovozu – při používání zjednodušených celních postupů nejsou dostatečně chráněny finanční zájmy EU“.

[24] Zvláštní zpráva 26/2025: „Orgány EU v boji proti podvodům – mandáty jsou jasné, ale výměna informací a dohled Komise jsou i nadále nedostatečné“.

[25] Zvláštní zpráva 06/2026: „Boj proti podvodům v rámci Nástroje pro oživení a odolnost – Práce probíhá“.

[26] Zvláštní zpráva 18/2026: „Strategie Komise proti podvodům – komplexní, avšak nedostatečně ambiciózní“.

Závěry a doporučení

1.58. Účelem této kapitoly je doložit výrok auditora uvedený v prohlášení o věrohodnosti. Dospěli jsme k závěru, že účetní závěrka není zatížena významnými (materiálními) nesprávnostmi.

1.59. Při auditu IT, který se týkal systému SUMMA, nového centrálního rozpočtového, pokladního a účetního informačního systému, jsme zjistili určité významné nedostatky ve vnitřní kontrole ohledně správy přístupu uživatelů a správy změn v IT. Ačkoli byly zavedeny kontrolní postupy, tyto nedostatky by mohly potenciálně zvýšit riziko nepříznivého dopadu na spolehlivost finančních operací a fungování systému. Zjistili jsme také nedostatky v řízení řešení incidentů a řízení kontinuity provozu, které by mohly potenciálně zvýšit riziko narušení činnosti.

Doporučení 1.1 – Odstranit funkční nedostatky a posílit kontroly systému SUMMA

Na základě našeho auditu IT týkajícího se systému SUMMA doporučujeme, aby Komise:

a) identifikovala zbývající funkční nedostatky, stanovila v jejich rámci priority na základě jejich možného dopadu na spolehlivost finančních operací a odstranila nedostatky s vysokou prioritou;

b) zajistila, aby dočasná řešení byla účinná, poskytovala kontroly nezbytné k předcházení finančním chybám, byla důkladně sledována a byla doprovázena plánem včasného dokončení trvalých řešení;

c) stanovila priority a řešila nedostatky ve vnitřní kontrole týkající se zavádění a provozu systému SUMMA.

Cílové datum provedení: konec roku 2026.

1.60. Pokud jde o správnost operací, máme za to, že příjmové operace nebyly ve významném (materiálním) rozsahu zatíženy chybami. V případě výdajů výsledky našeho auditního testování reprezentativního vzorku 750 operací ukazují, že odhadovaná míra chyb činila 3,8 %. Dospěli jsme k závěru, že významnou (materiální) mírou chyb byla zatížena podstatná část těchto výdajů. Týká se to především úhradových výdajů, na které se vztahují komplikovaná pravidla a u nichž odhadovaná míra chyb činila 5,6 %. Objem těchto výdajů se v roce 2025 zvýšil na 75,8 miliardy EUR, což představuje 58,0 % našeho kontrolovaného základního souboru (2024: 68,9 %). K námi odhadované míře chyb nejvíce přispěly chyby ve způsobilosti a zadávání veřejných zakázek, jakož i chybějící podkladová dokumentace.

Přílohy

Příloha 1.1 – Koncepce a metodika auditu

1) Tato příloha nastiňuje naši koncepci a metodiku auditu spolehlivosti účetní závěrky EU a správnosti operací, na nichž je založeno účetnictví příjmů a výdajů (rozpočtových výdajů) ve víceletém finančním rámci (VFR). Naše koncepce auditu výdajů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, který se řídí zvláštní koncepcí, je popsána v ***kapitole 11***.

2) Své kontroly koncipujeme tak, abychom mohli předpokládaným uživatelům poskytnout přiměřenou jistotu. Naše auditní metodika je v souladu s mezinárodními auditorskými standardy vydanými Mezinárodní federací účetních (IFAC) a Mezinárodní organizací nejvyšších kontrolních institucí (INTOSAI). To nám umožňuje získat dostatečné a vhodné důkazní informace na podporu našich auditních závěrů.

3) Předkládáme výrok auditora (prohlášení o věrohodnosti) o spolehlivosti účetní závěrky a správnosti uskutečněných operací, který doplňujeme zvláštními posouzeními hlavních oblastí činnosti EU. Tato posouzení uvádějí podrobné výsledky kontrol spolu s odhadovanou mírou chyb a související závěry týkající se uskutečněných operací a systémů v těchto oblastech.

ČÁST 1 – Koncepce auditu spolehlivosti účetní závěrky

4) Zkoumáme konsolidovanou roční účetní závěrku EU, abychom určili, zda je spolehlivá. Účetní závěrka sestává z:

   a) konsolidovaných finančních výkazů;

   b) zpráv o plnění rozpočtu.

5) Konsolidovaná účetní závěrka by měla řádně ve všech významných (materiálních) ohledech zobrazovat:

   a) finanční situaci Evropské unie na konci roku;

   b) výsledky jejího hospodaření a peněžní toky;

   c) výkaz změn čistých aktiv za daný rok.

6) V rámci našeho auditu:

   a) porozumíme složkám vnitřní kontroly s cílem navrhnout auditorské postupy, které jsou přiměřené okolnostem;

   b) hodnotíme kontrolní prostředí v oblasti účetnictví;

   c) kontrolujeme fungování hlavních účetních postupů a účetní uzávěrku ke konci roku;

   d) analyzujeme hlavní účetní údaje s důrazem na konzistentnost a přiměřenost;

   e) analyzujeme a sesouhlasujeme účty anebo zůstatky a související uváděné informace;

   f) provádíme testování detailních údajů závazků, plateb a některých položek rozvahy na základě reprezentativních vzorků a kritérií významnosti;

   g) posuzujeme, zda je celková prezentace účetní závěrky v souladu s platným rámcem účetního výkaznictví;

   h) je-li to možné, využíváme v souladu s mezinárodními auditorskými standardy práce jiných auditorů, zejména při auditu výpůjčních a úvěrových operací řízených Komisí, ke kterým jsou k dispozici zprávy externího auditora.

ČÁST 2 – Koncepce auditu správnosti operací

7) Uskutečněné operace jsou převody prostředků z rozpočtu EU ke konečným příjemcům a převody příjmů z členských států a jiných zdrojů do rozpočtu EU.

8) Při posuzování toho, zda jsou příjmové operace v souladu s pravidly a předpisy EU, se naše koncepce auditu opírá především o prověrku vybraných systémů řízení a kontroly pro ověřování, výpočet a výběr příjmů. To je doplněno přímým testováním souladu u reprezentativního vzorku operací.

9) Koncepce auditu, při němž posuzujeme, zda se výdajové operace, na nichž se zakládá účetní závěrka EU, provádějí v souladu s pravidly a předpisy EU, se zakládá především na přímém testování souladu u reprezentativního vzorku operací. To může být doplněno prověrkou vybraných systémů řízení a kontroly.

10) Svou auditní činnost organizujeme podle různých okruhů víceletého finančního rámce a její výsledky vykazujeme stejným způsobem v souladu se strukturou rozpočtu, kterou stanovil normotvůrce.

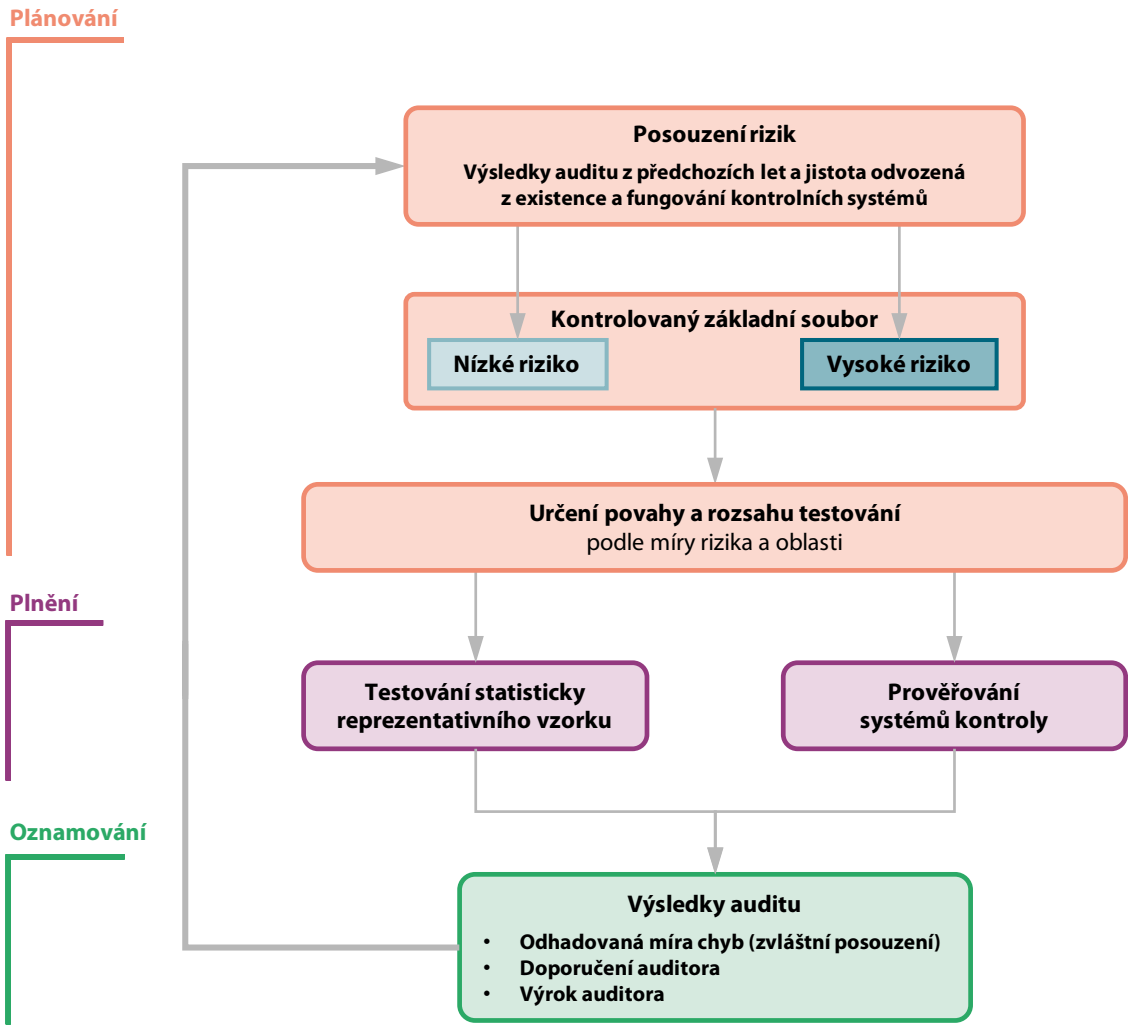
Prověrka systémů řízení a kontroly

11) Komise, další orgány a instituce EU, orgány členských států, země anebo regiony, které jsou příjemci prostředků, ustavují kontrolní systémy, které používají k řízení rizika pro rozpočet a k dohledu nad správností operací a zajišťování správnosti těchto operací. Každoročně prověřujeme vybrané systémy řízení a kontroly a výsledky své práce týkající se systémů předkládáme spolu s doporučeními ke zlepšení v ***kapitolách 4–10***.

Testování operací

12) Reprezentativní vzorek operací vybíráme tak, že základní soubor uskutečněných operací rozdělíme na výdaje s vysokým rizikem a výdaje s nízkým rizikem, a to na základě roční analýzy rizik vycházející ze způsobu výplaty prostředků, z výsledků našich minulých auditů a posouzení řídicích a kontrolních systémů. Tuto klasifikaci používáme také ve fázi podávání zpráv, abychom z výsledků našeho auditu určili podíl kontrolovaného základního souboru, který je zatížen významnou (materiální) mírou chyb. ***Obrázek 1.16*** znázorňuje, jak roční analýza rizik navazuje na výsledky auditů z předchozích let.

Obrázek 1.16 – Proces ročního auditu výdajů

Zdroj: EÚD.

13) Nejprve stanovíme celkovou velikost vzorku operací pro všechny výdaje EU na základě naší kategorizace kontrolovaného základního souboru na výdaje s nízkým rizikem (zejména nárokové výdaje) a výdaje s vysokým rizikem (zejména výdaje založené na úhradách) a na základě našich předpokladů týkajících se odhadované míry chyb a směrodatné odchylky. Hlavním cílem tohoto přístupu je zvýšit účinnost naší auditní činnosti tím, že se více zaměříme na vysoce rizikové oblasti, a vytvořit dostatečný základ pro formulaci závěru, zda má významná (materiální) chyba zjištěná v průběhu naší práce rozsáhlý dopad (viz body ***38)*** a ***39)***).

14) Některé části kontrolovaného základního souboru považujeme za málo rizikové (pravděpodobně prosté významné (materiální) míry chyb), pokud máme dostatečné důkazy o tom, že odhadovaná míra chyb je pod prahem významnosti (materiality), a to na základě testování detailních údajů provedeného v předchozích letech a na základě jistoty odvozené z existence a fungování kontrolních systémů, jsou-li příslušné údaje k dispozici. Výdaje považujeme za vysoce rizikové (pravděpodobně zatížené významnou (materiální) mírou chyb), pokud z výsledků naší práce v předchozích letech vyplývá, že odhadovaná míra chyb přesahuje míru významnosti (materiality) anebo nám dosud shromážděné důkazy neumožňují dospět k jinému závěru.

15) Při stanovování velikosti vzorku pro každý okruh VFR vycházíme ze schválené částky výdajů, našeho rozdělení kontrolovaného základního souboru na výdaje s nízkým rizikem a výdaje s vysokým rizikem a také ze skutečnosti, zda vypracováváme specifické posouzení či nikoliv. K tomu účelu využíváme model jistoty, který vychází z kombinovaného hodnocení přirozeného a kontrolního rizika a zohledňuje, jak velkou jistotu je možno odvodit z řídicích a kontrolních systémů. V rámci každého okruhu víceletého finančního rámce, k němuž předkládáme zvláštní posouzení (***kapitoly 5, 6, 7, 9*** a ***10***), testujeme reprezentativní vzorek operací, abychom byli schopni určit odhadovanou míru chyb pro daný okruh.

16) Ke stanovení velikosti vzorku u příjmových operací používáme rovněž kombinované posouzení rizik.

17) K výběru výkazů výdajů nebo plateb a na nižší úrovni i jednotlivých položek operací používáme *metodu pro* stratifikovaný *výběr vzorku podle peněžních jednotek*. U každé vybrané operace zkoumáme, jak byla vypočtena výše vykazovaných výdajů nebo platby. To obnáší sledování platby z rozpočtového účtu až ke konečnému příjemci (například zemědělci, organizátorovi školení či projektu rozvojové pomoci), přičemž na všech úrovních se testuje dodržování příslušných podmínek.

18) Určujeme, zda byla žádost nebo platba provedena za účelem schváleným v rozpočtu a stanoveným v právních předpisech a zda byla v souladu s platnými právními předpisy EU. Patří mezi ně finanční pravidla (SFEU, finanční nařízení), základní právní předpisy zavádějící dotčenou politiku, program nebo činnost, pravidla nebo nařízení stanovená v souladu s těmito základními právními předpisy a smluvní rámec. V souladu se zásadou subsidiarity je mnoho pravidel stanoveno na národní úrovni. Patří mezi ně nejen směrnice provádějící právní předpisy EU ve vnitrostátním právu (např. směrnice o zadávání veřejných zakázek), ale také kritéria způsobilosti pro mnoho režimů sdíleného řízení. Při posouzení řádně zohledňujeme výklad unijního a národního práva ze strany soudů členských států nebo nezávislých národních subjektů a pravomocných orgánů a Soudního dvora Evropské unie.

19) Při testování příjmových operací (***kapitola 4***) vychází naše prověrka vlastních zdrojů odvozených z hrubého národního důchodu, daně z přidané hodnoty a z nerecyklovaných plastových obalových odpadů ze statistik a údajů, na jejichž základě byly příslušné hodnoty vypočteny. U tradičních vlastních zdrojů zkoumáme výpisy z účtů celních orgánů a tok cel a poplatků – opět až do okamžiku, kdy je obdrží Komise a kdy jsou zaznamenány v účetní závěrce.

20) Výdaje prověřujeme v okamžiku, kdy konečným příjemcům finančních prostředků EU vznikly při provádění činností a kdy je následně schválí Komise („*schválené výdaje*“). To se týká všech typů plateb. V praxi to znamená, že náš kontrolovaný základní soubor operací obsahuje průběžné a konečné platby. Předběžné financování (zálohy) neprověřujeme v okamžiku, kdy jsou prostředky převedeny, ale v okamžiku, kdy:

    a) konečný příjemce prostředků EU (například zemědělec, výzkumný ústav, společnost provádějící veřejnou zakázku na stavební práce nebo služby) doloží jejich řádné využití, tj. jakmile bylo dosaženo pokroku ve financovaných činnostech anebo byly vynaloženy náklady;

    b) Komise (nebo jiný orgán či subjekt spravující prostředky EU) zúčtováním zálohy konečné využití prostředků (dosažený pokrok anebo související náklady) schválí. Například náš kontrolovaný základní soubor pro okruh 2 VFR „Soudržnost, odolnost a hodnoty“ tvoří výdaje zaúčtované v účetní závěrce, kterou každoročně schvaluje Komise. Naše koncepce tak spočívá v testování operací, u nichž členské státy mají v souladu s předpisy provést veškeré příslušné kroky k opravě chyb, které zjistí.

21) Od roku 2017 zahrnuje naše koncepce auditu pro okruh 2 VFR přezkum a opětovné provedení práce vnitrostátních auditních orgánů a Komise. Zjistili jsme však opakované nedostatky, které nám neumožnily spoléhat se na jejich práci. Proto jsme od roku 2025 změnili naši koncepci, pokud jde o výběr vzorku operací pro tento okruh. Náš vzorek se již nevybírá z operací ověřených auditními orgány, ale ze všech operací zahrnutých do roční účetní závěrky.

22) Náš auditní vzorek je koncipován tak, aby z něj bylo možno odhadnout míru chyb ve výdajích jako celku, nikoliv chyby v jednotlivých operacích (například v konkrétním projektu). Míry chyb vykázané u těchto vybraných nákladových položek nelze interpretovat jako závěr o příslušných operacích, jsou spíše přímým příspěvkem k celkové míře chyb ve výdajích EU.

23) Neprověřujeme operace v každém členském státě, přijímajícím státě a regionu každý rok. Uvádíme-li konkrétní členské státy, země anebo regiony, které jsou příjemci prostředků, neznamená to, že se podobné příklady nemohou vyskytnout jinde. Ilustrativní příklady v této zprávě nejsou východiskem pro závěry o konkrétních členských státech a zemích anebo regionech, které jsou příjemci prostředků.

24) Zvažujeme, zda můžeme efektivně využívat kontroly správnosti, které již provedli jiní auditoři. Pokud chceme výsledky těchto kontrol využít pro svou auditní práci, posuzujeme v souladu s mezinárodními auditorskými standardy nezávislost a způsobilost jiných auditorů a rozsah a vhodnost jejich práce.

25) Pro část základního kontrolovaného souboru, která se týká agentur a společných podniků EU, využíváme výsledky auditní práce provedené pro naše specifické výroční zprávy o těchto agenturách[27] a podnicích[28].

[27] Výroční zpráva o agenturách EU za rok 2024.

[28] Výroční zpráva o společných podnicích EU za rozpočtový rok 2024.

Hodnocení výsledků testování operací

26) Domníváme se, že k chybám dochází, když finanční prostředky nejsou použity v souladu s platnými předpisy EU nebo zvláštními národními pravidly. Chyba se může týkat celé částky jednotlivé operace nebo její části.

27) Posuzujeme, zda jsou chyby vyčíslitelné nebo nevyčíslitelné, tedy zda je možné změřit, do jaké míry byla kontrolovaná částka chybou zatížena. „Vyčíslitelná chyba“ představuje objem finančních prostředků, které neměly být z rozpočtu EU vyplaceny.

28) Celkový dopad chyb určujeme zohledněním kvalitativních i kvantitativních aspektů. Kvalitativní hodnocení zohledňuje význam porušených pravidel a závažnost skutečností a skutečné nebo potenciální důsledky. Kvantitativní posouzení vychází z vyčíslitelných chyb zjištěných testováním vzorku operací, které extrapolujeme, abychom poskytli statistický odhad – odhadovanou míru chyb. Dále vypočítáváme 95% interval spolehlivosti pro míru chyb v kontrolovaném základním souboru. Jde o rozpětí, v němž se podle našeho názoru s 95% mírou jistoty pohybuje míra chyb v kontrolovaném základním souboru (mezi dolní hranicí míry chyb a horní hranicí míry chyb).

29) Chyby zjištěné a opravené před našimi kontrolami a nezávisle na nich se do výpočtu chyb nezapočítávají, protože jejich odhalení a oprava svědčí o tom, že systémy řízení a kontroly fungují účinně.

30) Od roku 2025 jsme sladili svou metodiku pro vyčíslení chyb při zadávání veřejných zakázek s metodikou používanou Komisí v oblastech politiky v rámci sdíleného řízení[29].

[29] Rozhodnutí C(2019) 3452, které obsahuje přílohu s pokyny k určování finančních oprav, jež mají být provedeny u výdajů financovaných Unií v případě nedodržení platných pravidel pro zadávání veřejných zakázek.

31) Pro okruhy víceletého finančního rámce, k nimž předkládáme zvláštní posouzení, a také pro příjmy a celkový rozpočet EU uvádíme „odhadovanou míru chyb“. Ta zohledňuje pouze vyčíslitelné chyby a vyjadřuje se v procentech. Příklady vyčíslitelných chyb zahrnují nezpůsobilé náklady a projekty, porušení smluvních nebo grantových podmínek, nedodržení pravidel pro zadávání veřejných zakázek a státní podporu a chybějící základní podkladová dokumentace.

32) Naše koncepce neumožňuje shromažďovat údaje o četnosti chyb v celém kontrolovaném základním souboru. Prezentované údaje o četnosti chyb zjištěných v daném okruhu víceletého finančního rámce, ve výdajích řízených určitým generálním ředitelstvím nebo ve výdajích konkrétního členského státu tedy nejsou ukazatelem četnosti chyb v operacích financovaných EU nebo v jednotlivých členských státech.

ČÁST 3 – Auditorské postupy týkající se podvodů

33) Identifikujeme a vyhodnocujeme rizika významných (materiálních) nesprávností v konsolidované účetní závěrce a rizika, že uskutečněné operace nejsou ve významné (materiální) míře, ať z důvodu podvodu nebo chyby, v souladu s požadavky právních předpisů EU.

34) Navrhujeme a provádíme auditorské postupy reagující na tato rizika a získáváme dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vydat svůj výrok. Případy významných (materiálních) nesprávností nebo nesouladu, k nimž došlo v důsledku podvodu, se odhalují obtížněji než případy způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol. U takových případů tudíž hrozí vyšší riziko, že nebudou odhaleny;

35) Máme-li důvodné podezření, že došlo k podvodu, oznámíme to Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO) a Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), a to v závislosti na jejich oblasti působnosti.

ČÁST 4 Prohlášení o věrohodnosti – vypracování našeho výroku auditora

36) Náš výrok vychází z dostatečných a vhodných důkazních informací, které získáváme prověrkou řídicích a kontrolních systémů a testováním operací.

37) Provedená práce nám umožňuje formulovat informovaný výrok o tom, zda chyby v kontrolovaném základním souboru přesahují hranice významnosti (materiality) či nikoliv. U svých výroků uplatňujeme práh významnosti (materiality) ve výši 2,0 %. Bereme rovněž v úvahu povahu, výši a kontext chyb a další informace, které jsou k dispozici (viz bod ***28)***).

38) Pokud zjistíme významnou (materiální) míru chyb a stanovíme její dopad na výrok auditora, musíme určit, zda tyto chyby v základním souboru mají „rozsáhlý“ dopad[30]. Pokud jsou chyby významné (materiální) a mají rozsáhlý dopad, vydáváme záporný výrok.

39) Má se za to, že chyby či absence důkazních informací mají „rozsáhlý dopad“, pokud podle úsudku auditora nejsou omezeny na specifické prvky, účty nebo položky finančních výkazů (tj. vyskytují se na různých účtech či v různých operacích, které se testovaly). I pokud takto omezeny jsou, mají přesto rozsáhlý dopad, jestliže představují nebo mohou představovat podstatnou část účetní závěrky nebo se týkají zveřejněných informací, jež jsou pro porozumění finančním výkazům jejich uživateli zásadní.

ČÁST 5 – Vztah mezi výrokem auditora o spolehlivosti účetní závěrky a výrokem auditora o správnosti operací

40) Mezinárodní auditorské standardy[31] stanoví, že pokud auditoři vydávají výrok o spolehlivosti účetní závěrky i o správnosti operací, na nichž se účetní závěrka zakládá, měly by být tyto dva výroky jasně odděleny. Modifikovaný výrok o správnosti operací proto sám o sobě nevede k modifikovanému výroku o spolehlivosti účetní závěrky.

[30] Mezinárodní auditorský standard (ISA) 705 (revidovaný), Modifikace výroku ve zprávě nezávislého auditora.

[31] ISSAI 4000, bod 16.

Kapitola 2

Rozpočtové a finanční řízení

Obsah

	Body
Úvod	2.1.
Rozpočtové řízení v roce 2025	2.2.–2.29.
Vlivem nástroje NGEU byly platby v roce 2025 vyšší než závazky	2.2.–2.9.
Roční prostředky na závazky z rozpočtu EU byly v roce 2025 téměř zcela využity	2.5.–2.6.
Platby odpovídaly původnímu plánu a byly nižší než strop VFR	2.7.–2.8.
Profily plateb většiny okruhů jsou v průběhu času poměrně stabilní	2.9.
Čerpání fondů ve sdíleném řízení: VFR na období 2014–2020 se uzavírá, zatímco VFR na období 2021–2027 zaznamenává nárůst po startu z nízké výchozí úrovně	2.10.–2.18.
Čerpání prostředků z ESI fondů na období 2014–2020 dosáhlo 98,6 %, přičemž 26 členských států vyčerpalo více než 95 %	2.10.–2.12.
Čerpání fondů ve sdíleném řízení v období 2021–2027 v rámci nařízení o společných ustanoveních zaznamenává nárůst, zůstává však nižší než v předchozím víceletém finančním rámci	2.13.–2.17.
Provádění plateb z EZFRV v rámci nové SZP se v roce 2025 výrazně zrychlilo	2.18.
Výplaty grantů z Nástroje pro oživení a odolnost byly v roce 2025 výrazně nižší, než se očekávalo	2.19.–2.24.
Zbývající závazky se snižují, stále však jsou značné	2.25.–2.29.
Finanční řízení v roce 2025	2.30.–2.68.
Nesplacené výpůjčky EU se v roce 2025 zvýšily o více než 20 %	2.30.–2.47.
Využívání nástroje NGEU nedosahuje očekávané úrovně	2.37.–2.41.
Očekávané výpůjční náklady NGEU pro stávající VFR zůstávají oproti původním odhadům dvojnásobné	2.42.–2.44.
Zpožděné výplaty vedly ke zvýšení zůstatků hotovosti	2.45.–2.47.

V průběhu ruské útočné války je z rozpočtu EU poskytována další pomoc Ukrajině 2.48.–2.54.

Expozice rozpočtu EU se nadále zvyšuje 2.55.–2.68.

Manévrovací prostor EU poskytuje záruku pro výpůjčky 2.60.–2.65.

Kumulativní finanční výkonnost společného rezervního fondu je kladná, stejně jako v roce 2024 2.66.–2.68.

Závěry a doporučení 2.69.–2.76.

Závěry 2.69.–2.74.

Doporučení 2.75.–2.76.

Úvod

2.1. V této kapitole představujeme hlavní skutečnosti, které se týkají rozpočtového a finančního řízení rozpočtu EU na rok 2025 a jeho dalšího financování. To zahrnuje i podávání zpráv o rizicích a výzvách, kterým může EU v budoucích letech čelit. Východiskem této kapitoly je náš přezkum plnění rozpočtu EU a dokumentů zveřejněných Komisí a dalšími zúčastněnými stranami. Zohledňujeme zde také vlastní práci, jejíž výsledky jsou uvedeny v našich zvláštních zprávách a stanoviscích.

Rozpočtové řízení v roce 2025

Vlivem nástroje NGEU byly platby v roce 2025 vyšší než závazky

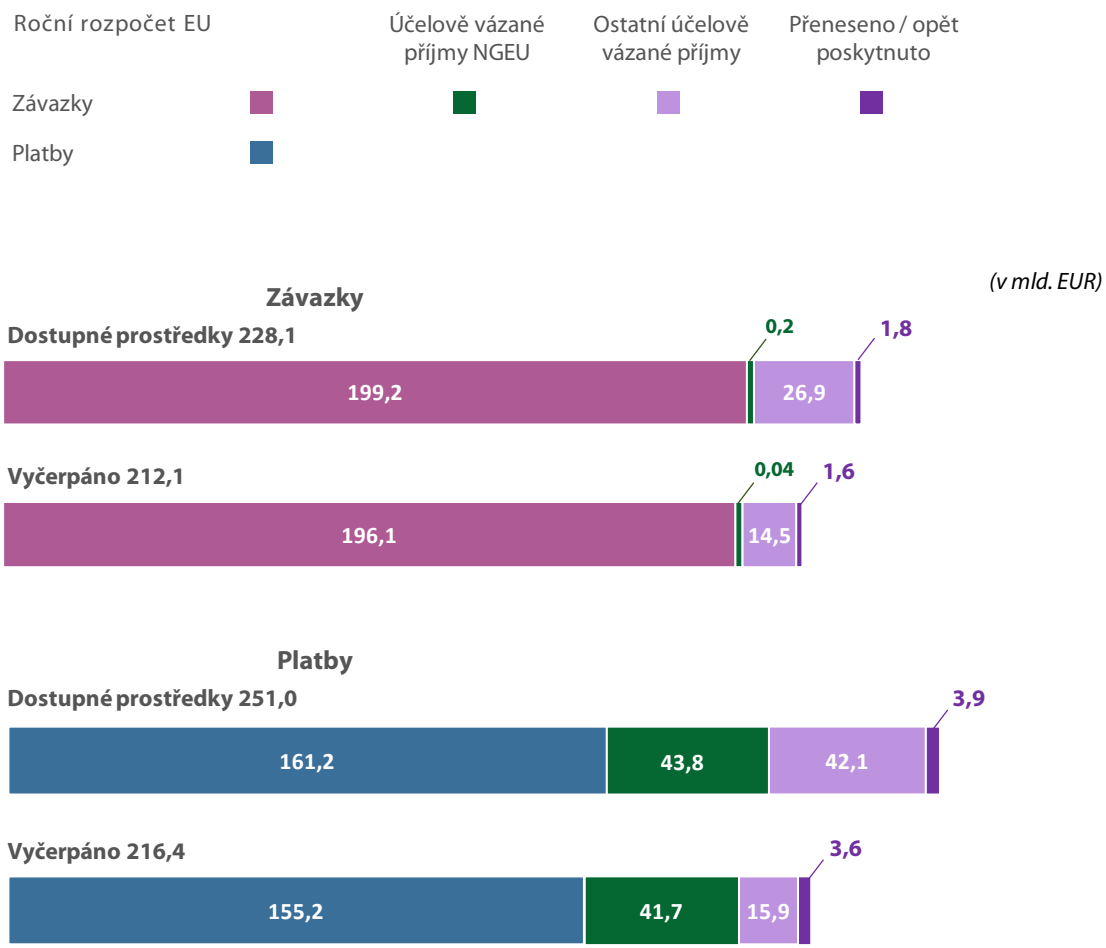
2.2. V tomto oddíle analyzujeme plnění rozpočtu EU v roce 2025. Rok 2025 byl pátým rokem provádění *víceletého finančního rámce (VFR)* na období 2021–2027 a *nástroje NGEU*.

2.3. Od roku 2023 zahrnujeme do naší analýzy všechny druhy prostředků na závazky a platby (roční rozpočtové prostředky, přenosy prostředků a částky, které byly znovu dány k dispozici, účelově vázané příjmy nástroje NGEU a další druhy účelově vázaných příjmů). Úvěry nejsou jakožto mimorozpočtové položky brány v úvahu.

2.4. Na ***obrázku 2.1*** je znázorněno celkové množství prostředků z rozpočtu EU na rok 2025, které byly dostupné a použité na závazky a na platby. Roční rozpočet EU sestává z 87,3 % celkových dostupných prostředků na závazky a z 64,2 % celkových dostupných prostředků na platby. Zbývající část tvoří účelově vázané příjmy nástroje NGEU, ostatní účelově vázané příjmy a přenesené prostředky, stejně jako částky, které byly znovu dány k dispozici. Od roku 2024 jsou závazky z účelově vázaných příjmů NGEU omezeny na správní výdaje Komise[1].

[1] Čl. 12 odst. 4 nařízení (EU) 2021/241.

Obrázek 2.1 – Celkové dostupné a využité prostředky v roce 2025 včetně grantů NGEU

Pozn.: Ze 41,7 miliardy EUR v prostředcích na platby nástroje NGEU využitých v roce 2025 bylo 33,2 miliardy EUR použito na financování grantů Nástroje pro oživení a odolnost a 8,5 miliardy EUR na financování navýšení stávajících programů.

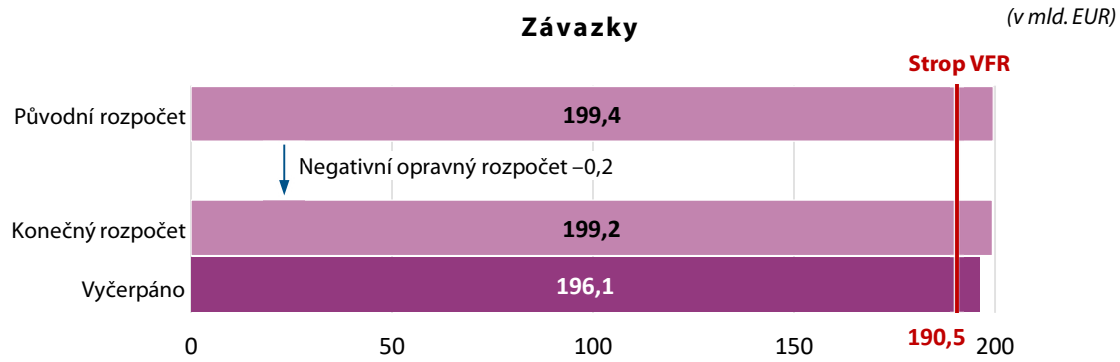
Zdroj: EÚD na základě konsolidované účetní závěrky EU za rok 2025.

Roční prostředky na závazky z rozpočtu EU byly v roce 2025 téměř zcela využity

2.5. Rozpočtový orgán schválil počáteční roční rozpočet EU na rok 2025 ve výši 199,4 miliardy EUR prostředků na závazky, viz ***obrázek 2.2***. V opravných rozpočtech byly sníženy prostředky na závazky o 0,2 miliardy EUR na 199,2 miliardy EUR, což stále přesahuje strop v rámci víceletého finančního rámce ve výši 190,5 miliardy EUR. Došlo k tomu prostřednictvím *zvláštních nástrojů* VFR. Tyto nástroje poskytují další finanční prostředky nad rámec stropů VFR a jsou určeny na nové nebo nepředvídané události.

2.6. Celkové závazky využité v rámci konečného rozpočtu na rok 2025 činily 196,1 miliardy EUR, tj. 98,4 % dostupné částky. Nevyužité prostředky na závazky činily 3,1 miliardy EUR; pocházely zejména z *Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR)* (0,8 miliardy EUR), *Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI)* (0,6 miliardy EUR) a *Fondu soudržnosti (FS)* (0,3 miliardy EUR). Z nevyužitých prostředků byla do roku 2026 přenesena 1,9 miliardy EUR, z čehož 0,6 miliardy EUR bylo určeno na nástroj NDICI a 1,0 miliardy EUR na *rezervu evropské solidarity*. Zbývající nevyužité prostředky ve výši 1,2 miliardy EUR propadly, z čehož 1,1 miliardy EUR tvořily pozastavené prostředky na závazky v důsledku aktivace režimu podmíněnosti dodržováním zásad právního státu pro Maďarsko[2].

Obrázek 2.2 – Plnění ročních rozpočtových závazků EU pro rok 2025

Zdroj: EÚD na základě konsolidované účetní závěrky EU za rok 2025.

Platby odpovídaly původnímu plánu a byly nižší než strop VFR

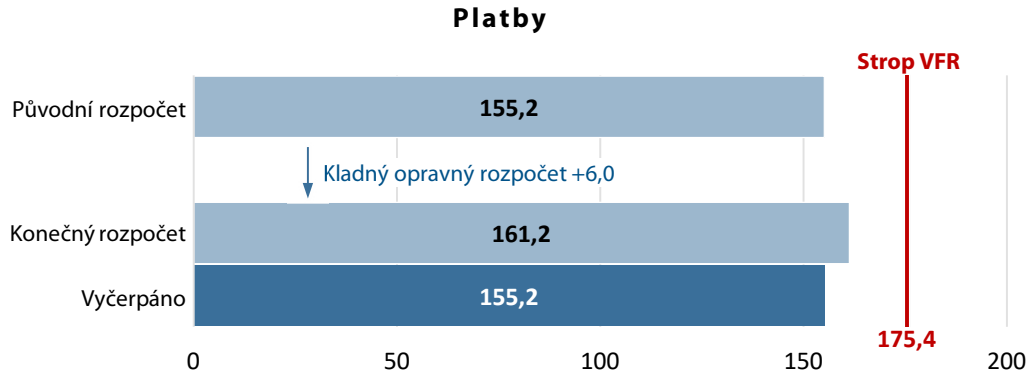
2.7. Rozpočtový orgán schválil počáteční roční rozpočet EU na rok 2025 ve výši 155,2 miliardy EUR prostředků na platby, viz ***obrázek 2.3***. Opravnými rozpočty se prostředky na platby zvýšily o 6,0 miliardy EUR, čímž se celkový konečný rozpočet zvýšil na 161,2 miliardy EUR.

2.8. Celkové platby provedené v rámci konečného rozpočtu činily 155,2 miliardy EUR, což představovalo 96,3 % z celkové dostupné částky. Z nevyužitých prostředků ve výši 6 miliard EUR byla do roku 2026 přenesena částka v celkové výši 5,9 miliard EUR, z toho 1,9 miliardy EUR na výpůjční náklady nástroje NGEU, 1,1 miliardy EUR na Nástroj pro Ukrajinu a 1 miliarda EUR na rezervu evropské solidarity. Nevyužité prostředky ve výši 0,1€ miliardy EUR propadly.

[2] Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/2506.

Obrázek 2.3 – Provádění plateb z ročního rozpočtu EU v roce 2025

(v mld. EUR)

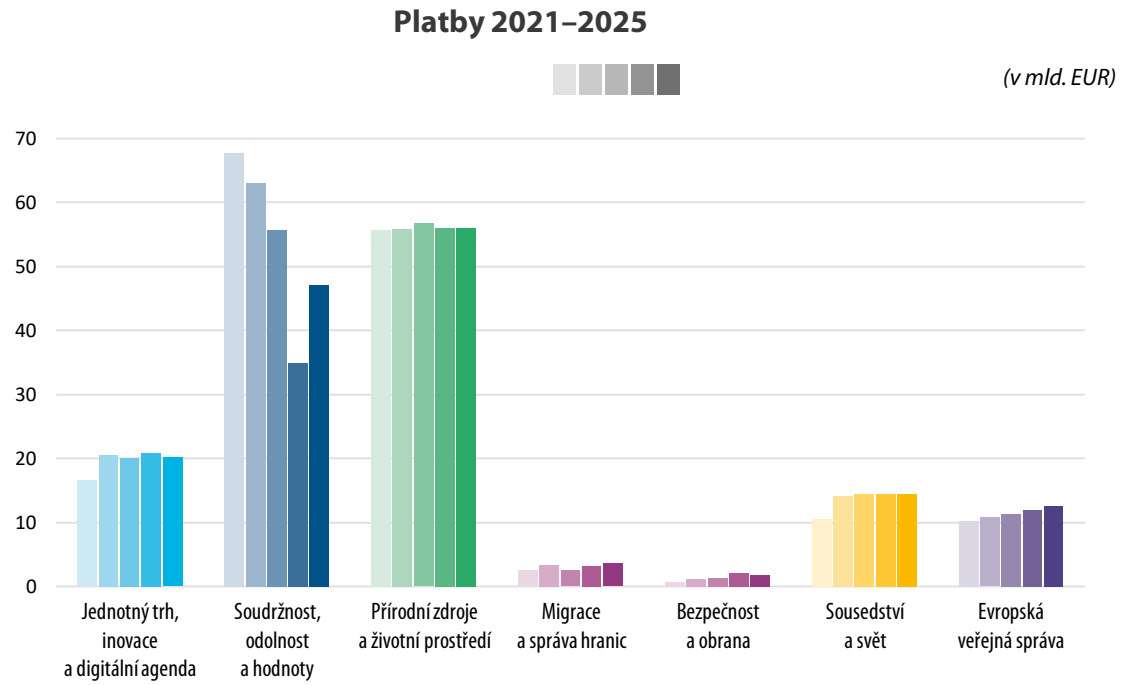

Zdroj: EÚD na základě konsolidované účetní závěrky EU za rok 2025.

Profily plateb většiny okruhů jsou v průběhu času poměrně stabilní

2.9. Na ***obrázku 2.4*** jsou znázorněny roční platby – bez účelově vázaných příjmů – v rámci jednotlivých kapitol víceletého finančního rámce od roku 2021. Graf představuje víceletý přehled o provádění stávajícího víceletého finančního rámce. Profily plateb většiny okruhů jsou v průběhu času poměrně stabilní, což odráží pokračující a předvídatelné vzorce plnění během celého období víceletého finančního rámce. U plateb v rámci okruhu 2 „Soudržnost, odolnost a hodnoty“ je však přechod mezi programovými obdobími patrnější. Vyšší míra plnění v prvních letech souvisí s ukončováním programů soudržnosti z víceletého finančního rámce na období 2014–2020, zatímco pozdější pokles plateb a následná stabilizace odrážejí postupné provádění programů v rámci stávajícího víceletého finančního rámce, což odpovídá víceletému životnímu cyklu politiky soudržnosti, viz též ***obrázek 2.9***.

Obrázek 2.4 – Roční prostředky na platby podle okruhů, 2021 až 2025

Pozn.: přehled nezahrnuje účelově vázané příjmy.

Zdroj: EÚD na základě konsolidovaných ročních účetních závěrek EU za období 2021–2025.

Čerpání fondů ve sdíleném řízení: VFR na období 2014–2020 se uzavírá, zatímco VFR na období 2021–2027 zaznamenává nárůst po startu z nízké výchozí úrovně

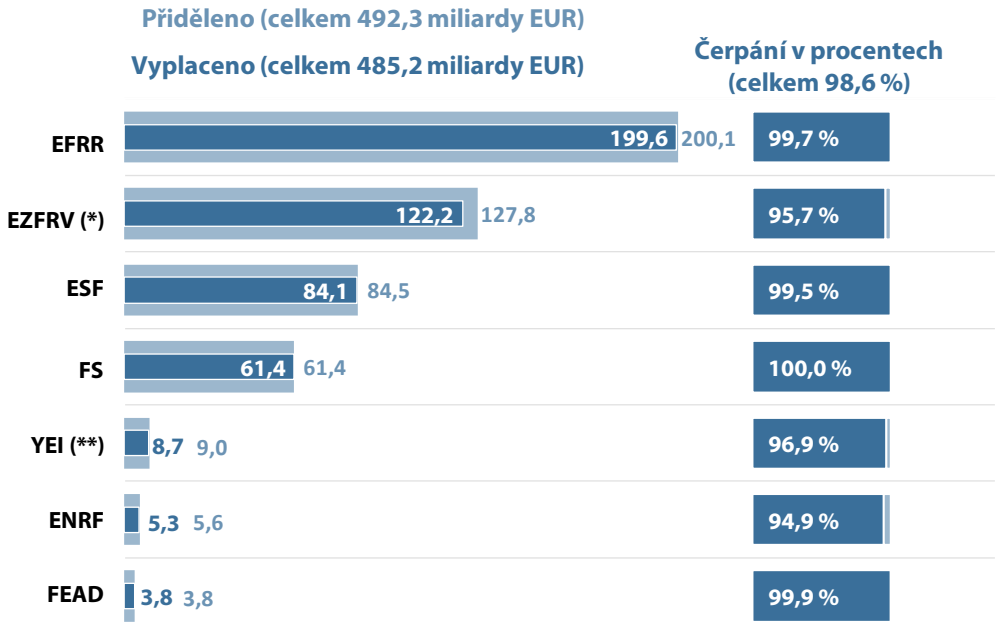
Čerpání prostředků z ESI fondů na období 2014–2020 dosáhlo 98,6 %, přičemž 26 členských států vyčerpalo více než 95 %

2.10. *Evropské strukturální a investiční fondy* (fondy ESI) řídí společně Komise a členské státy. Údaje jsou hlášeny prostřednictvím platformy veřejně přístupných dat. Na konci roku 2025 činily celkové platby na ESI fondy na období 2014–2020 485,2 miliardy EUR, tj. 98,6 % celkových dostupných finančních prostředků (492,3 miliardy EUR). Platby v roce 2025 činily 7,4 miliardy EUR.

2.11. Na ***obrázku 2.5*** uvádíme kumulativní míru čerpání jednotlivých fondů ESI na konci roku 2025 (bez prostředků nástroje NGEU). Míra čerpání vyjadřuje procentní podíl *plateb předběžného financování* a *průběžných plateb* členským státům z rozpočtu EU za vykázané výdaje z oproti celkové výši přidělených částek na dané období. Míra čerpání, kterou uvádíme, nemusí vypovídat o úplném pokroku v provádění projektů, protože částky, které *příjemci* již obdrželi, mohou být vyšší než výdaje vykázané členskými státy.

Obrázek 2.5 – Čerpání fondů ESI na období 2014–2020 (bez nástroje NGEU), stav na konci roku 2025

(v mld. EUR)

EFRR: Evropský fond pro regionální rozvoj
EZFRV: Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
ESF: Evropský sociální fond
FS: Fond soudržnosti
YEI: Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí
ENRF: Evropský námořní a rybářský fond
FEAD: Fond evropské pomoci nejchudším osobám

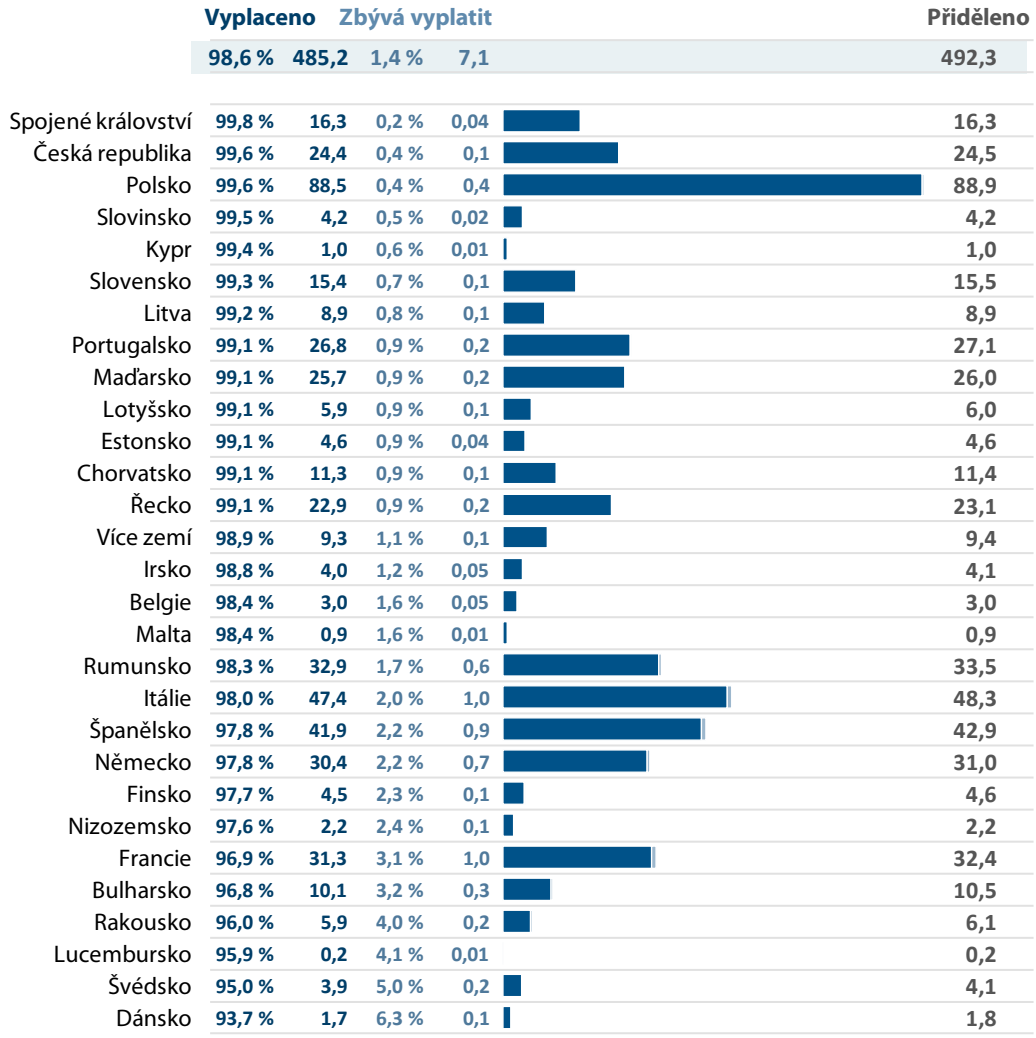
(*) EZFRV zahrnuje dodatečné příděly na roky 2021 a 2022 ve výši 28 miliard EUR z VFR na období 2021–2027.
(**) YEI zahrnuje zvláštní příděl z ESF.

Zdroj: EÚD na základě platformy veřejně přístupných údajů Komise ke dni 19. ledna 2026 a dalších údajů Komise.

2.12. Další pokrok v provádění plateb z ESI fondů v roce 2025 vedl k tomu, že 26 členských států do konce roku 2025 vyčerpalo více než 95 % přidělených prostředků fondů ESI, viz ***obrázek 2.6***.

Obrázek 2.6 – Míra čerpání fondů ESI na období 2014–2020 (nezahrnuje nástroj NGEU), stav na konci roku 2025

(v mld. EUR)

Zdroj: EÚD na základě platformy veřejně přístupných údajů Komise ke dni 19. ledna 2026.

Čerpání fondů ve sdíleném řízení v období 2021–2027 v rámci nařízení o společných ustanoveních zaznamenává nárůst, zůstává však nižší než v předchozím víceletém finančním rámci

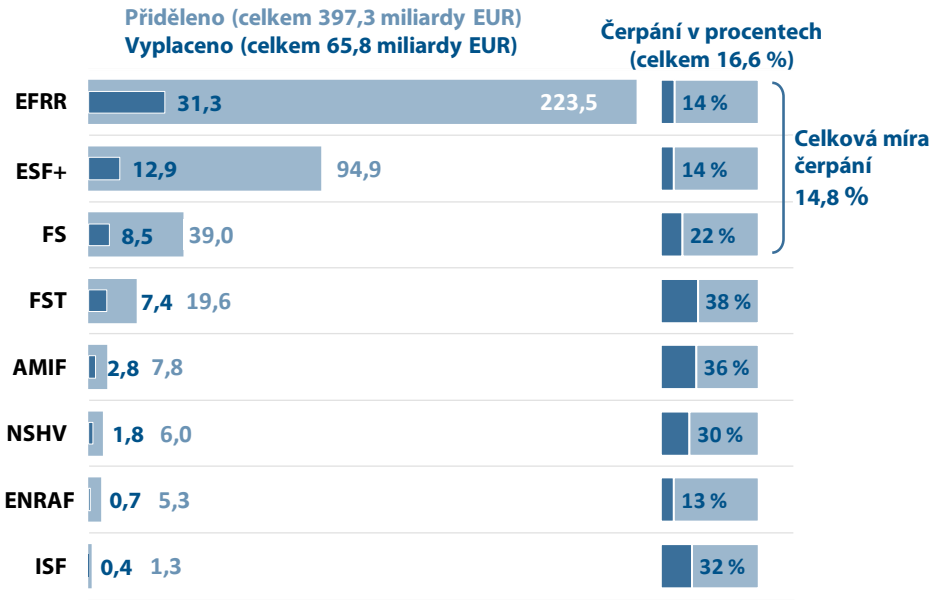
2.13. V případě fondů ve sdíleném řízení činily roce 2025 roční platby podle *nařízení o společných ustanoveních*[3] 36,8 miliardy EUR (2024: 14,7 miliardy EUR). Na konci roku 2025[4] činily celkové platby 65,8 miliardy EUR, z toho 23,2 miliardy EUR připadalo na platby předběžného financování a 42,6 miliardy EUR na průběžné platby. Celkové platby představovaly 16,6 % částky přidělené na tyto fondy v rámci nařízení o společných ustanoveních ve víceletém finančním rámci na období 2021–2027 (2024: 7 %) (viz ***obrázek 2.7***). Míra čerpání, kterou uvádíme, nemusí vypovídat o úplném pokroku v provádění projektů, protože částky, které příjemci již obdrželi, mohou být vyšší než výdaje vykázané členskými státy.

[3] Nařízení (EU) 2021/1060.

[4] Platforma veřejně přístupných údajů Komise ke dni 19. ledna 2026.

Obrázek 2.7 – Čerpání fondů ve sdíleném řízení podle nařízení o společných ustanoveních na období 2021–2027, stav na konci roku 2025

(v mld. EUR)

EFRR:	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF+:	Evropský sociální fond plus
FS:	Fond soudržnosti
FST:	Fond pro spravedlivou transformaci
AMIF:	Azylový, migrační a integrační fond
NSHV:	Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky
ENRAF:	Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond
ISF:	Fond pro vnitřní bezpečnost

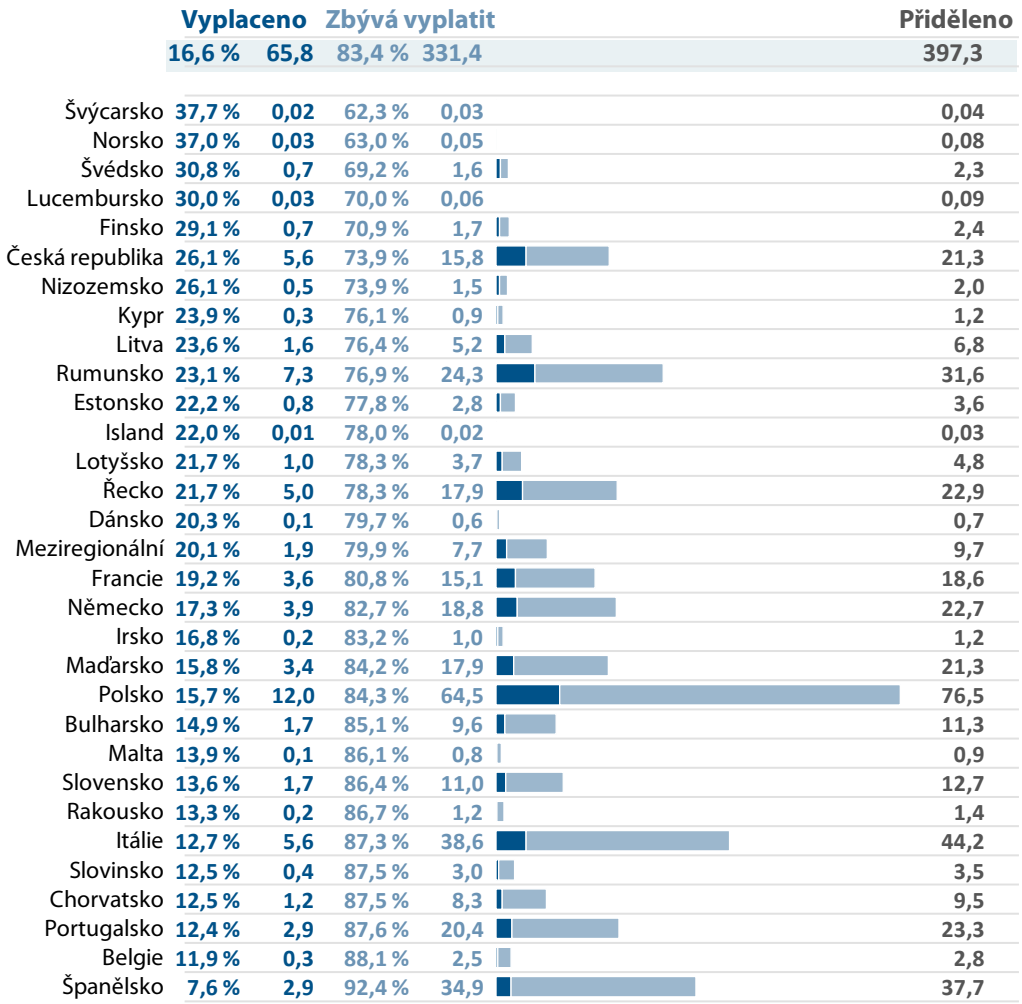
Pozn.: částky za FST zahrnují údaje NGEU.

Zdroj: EÚD na základě platformy veřejně přístupných údajů Komise ke dni 19. ledna 2026.

2.14. Na *obrázku 2.8* je znázorněna míra čerpání jednotlivých příjemců.

Obrázek 2.8 – Míry čerpání fondů ve sdíleném řízení podle nařízení o společných ustanoveních na období 2021–2027, stav na konci roku 2025

(v mld. EUR)

Pozn.: částky týkající se třetích zemí (Švýcarska, Norska a Islandu) jsou vázány na nástroj NSHV. Celková částka přidělená třetím zemím činí 0,15 miliardy EUR.
V případě Maďarska odpovídá částka v položce „zbývá vyplatit“ údajům dostupným v době sběru dat a neodráží plně zrušení závazku v souvislosti s režimem podmíněnosti dodržováním zásad právního státu.

Zdroj: EÚD na základě platformy veřejně přístupných údajů Komise ke dni 19. ledna 2026.

2.15. V roce 2022 přijala Rada opatření na ochranu rozpočtu EU proti porušování zásad právního státu v Maďarsku[5], což vedlo k pozastavení financování z fondů politiky soudržnosti této zemi ve výši 6,4 miliardy EUR. Při přehodnocení, které Komise provedla v letech 2023[6], 2024[7] a 2025[8], byly důvody pro pozastavení potvrzeny. Podle platných ustanovení[9] propadly pozastavené závazky z roku 2022 (1 mld. EUR) na konci roku 2024, zatímco pozastavené závazky z roku 2023 (1,1 mld. EUR) propadly na konci roku 2025. Tyto částky představují pro Maďarsko trvalou ztrátu rozpočtových zdrojů.

---

5 Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/2506.

6 Rozhodnutí Komise C(2023) 8999.

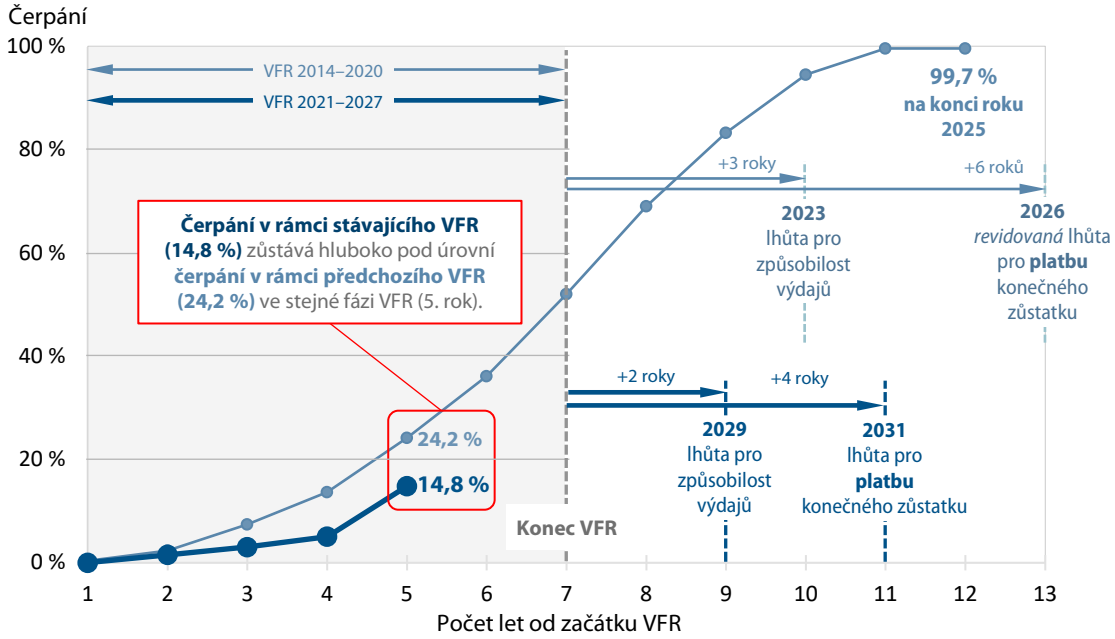
7 Sdělení Komise COM(2024) 800.

8 Sdělení Komise COM(2025) 900.

9 Čl. 7 odst. 3 nařízení (EU) 2020/2092.

2.16. Čerpání z tří hlavních fondů politiky soudržnosti (EFRR, FS a ESF+), na něž připadá 90 % prostředků z fondů ve sdíleném řízení podle nařízení o společných ustanoveních na období 2021–2027, bylo i nadále nižší než v letech 2014–2020. Celková míra čerpání těchto tří fondů činila na konci roku 2025 14,8 % ve srovnání s 24 % ve stejném období předchozího VFR (konec roku 2018), viz ***obrázek 2.9***. Na konci roku jsme zaznamenali vysoký objem nevyřízených žádostí o platbu, viz ***rámeček 2.1***.

Obrázek 2.9 – Čerpání prostředků z fondů soudržnosti v pátém roce: stávající víceletý finanční rámec stále zaostává za předchozím VFR

Pozn.: zahrnuje předběžné financování a průběžné platby.
Nařízení (EU) 2025/1913 a (EU) 2025/1914 umožňují prodloužení lhůty pro způsobilost do 31. prosince 2030 pro programy víceletého finančního rámce na období 2021–2027, u nichž byly schváleny změny přerozdělující zdroje na nové priority.

Zdroj: EÚD na základě platformy veřejně přístupných údajů Komise ke dni 19. ledna 2026.

Rámeček 2.1

Nahromadění nevyřízených žádostí o platbu a jeho důsledky pro následující roky

Výše prostředků na platby je nejistá, neboť závisí na prognózách členských států ohledně žádostí o platby. Ty však závisí na tempu provádění programů a mohou se v průběhu roku měnit. Komise může v reakci na měnící se potřeby navrhovat opravné rozpočty. Tyto úpravy však podléhají procedurálním omezením a vztahují se na ně časové lhůty, což může omezit jejich účinnost při slaďování rozpočtových prostředků se skutečnými žádostmi o platbu, což vede k tomu, že na konci roku zůstávají některé žádosti neproplaceny.

Nevyřízené žádosti o platbu na konci roku lze pro analytické účely rozdělit do dvou kategorií:

a) žádosti přijaté příliš pozdě na to, aby mohly být zpracovány před koncem roku, a

b) žádosti, které nemohou být proplaceny z důvodu nedostatku prostředků na platby v ročním rozpočtu.

V roce 2025 objem žádostí o platby u tří fondů politiky soudržnosti (EFRR, FS a ESF+) překročil disponibilní prostředky na platby v rámci rozpočtu. Do konce roku 2025 se nahromadily nevyřízené žádosti o platbu ve výši 17 miliard EUR. Tyto žádosti byly zpracovány počátkem roku 2026.

Nevyplacené žádosti o platbu přenesené do následujících let vytvářejí další tlak na dostupné prostředky na platby a mohou omezit kapacitu pokrýt nové žádosti o platbu.

2.17. Podle odhadu Komise z roku 2025 mělo být riziko rušení závazků k prostředkům u programů politiky soudržnosti v rámci stávajícího víceletého finančního rámce nulové[10] (odhad z roku 2024: 2,7 miliardy EUR[11]). Čerpání prostředků z fondů soudržnosti EU nicméně zůstává pod historickou úrovní (viz ***obrázek 2.9***) a ke zrušení závazků k prostředkům může stále dojít v případě, že se platby nezrychlí, jak se předpokládalo. V září 2025 byla přijata dvě nová nařízení[12], která mají urychlit investice a usnadnit jejich provádění.

[10] COM(2025) 573, tabulka 2, celkem.

[11] COM(2024) 276, tabulka 2, celkem.

[12] Nařízení (EU) 2025/1913 a nařízení (EU) 2025/1914.

Provádění plateb z EZFRV v rámci nové SZP se v roce 2025 výrazně zrychlilo

2.18. Na EZFRV se od roku 2023 vztahují nová nařízení o společné zemědělské politice (SZP)[13]. Čerpání prostředků z EZFRV na období 2023–2027 začalo v roce 2023, a to po přechodném období 2021–2022. Na konci roku 2025[14] činily platby z EZFRV 14,2 miliardy EUR (2024: 6,3 EUR) s mírou čerpání 21,6 % (2024: 9,5 %).

Výplaty grantů z Nástroje pro oživení a odolnost byly v roce 2025 výrazně nižší, než se očekávalo

2.19. Do konce roku 2025 obsahovaly všechny revidované plány členských států v rámci Nástroje pro oživení a odolnost (RRF) kapitolu *REPowerEU*. Kromě prostředků z NGEU využije Komise k financování 27 přijatých kapitol REPowerEU také příjmy ze systému obchodování s emisemi (ETS) ve výši až 20 miliard EUR a z přídělů z rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu[15] ve výši až 2,1 miliardy EUR. Celková výše grantů z Nástroje pro oživení a odolnost, včetně plánu REPowerEU, by mohla dosáhnout 359,9 miliard EUR.

2.20. V roce 2025 činily roční platby grantů z Nástroje pro oživení a odolnost celkem 40,1 miliardy EUR, z čehož 33,2 miliardy EUR bylo financováno z grantů NGEU, 6,3 miliardy EUR z výnosů ETS a 0,6 miliardy EUR z rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu. Roční platby grantů z Nástroje pro oživení a odolnost financované z NGEU dosáhly pouze 62 % částky, kterou Komise očekávala v červnu 2024 (65 miliard EUR)[16]. Na konci roku 2025 však stále probíhalo posuzování žádostí o platbu od 17 členských států na granty z Nástroje pro oživení a odolnost v celkové čisté výši 20,3 miliardy EUR[17], z toho žádosti o úhrady ve výši 17,4 miliardy EUR byly převzaty v prosinci 2025.

---

[13] Nařízení (EU) 2021/2115 a nařízení (EU) 2021/2116.

[14] Platforma veřejně přístupných údajů Komise ke dni 19. ledna 2026.

[15] Článek 21 nařízení 2021/241 ve znění nařízení (EU) 2023/435.

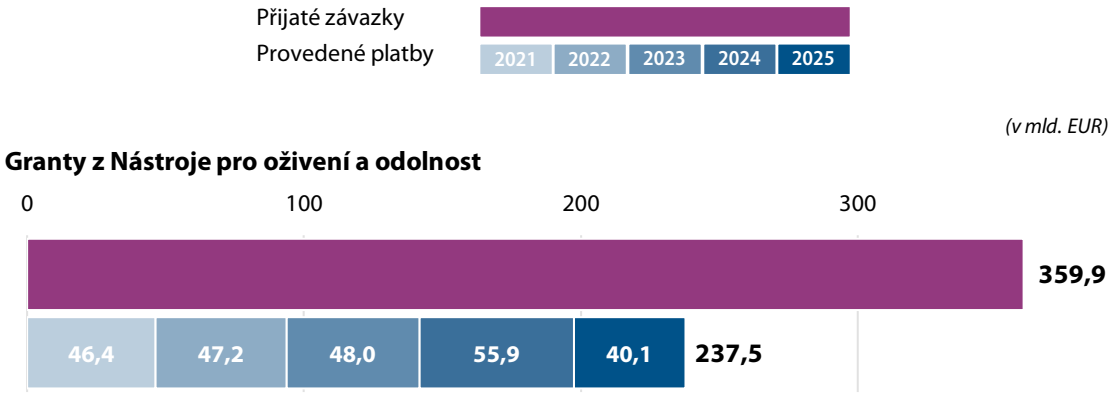
[16] COM(2024) 276, oddíl 2.4. NextGenerationEU.

[17] Harmonogram srovnávacího přehledu oživení a odolnosti vypracovaný Komisí.

2.21. Granty z Nástroje pro oživení a odolnost vyplacené do konce roku 2025 činily 237,5 miliardy EUR (66 %) z 359,9 miliardy EUR přijatých závazků, viz ***obrázek 2.10***. Do konce roku 2026 tak zbývá využít až 122,4 miliardy EUR, které mohou být vyplaceny. To je významně více než odhad Komise z července 2024, který předpokládal platby ve výši 70,1 miliardy EUR na rok 2026[18].

2.22. Zatímco milníky a cíle související s Nástrojem pro oživení a odolnost musí být splněny do 31. srpna 2026, členské státy jsou povinny předložit své konečné žádosti o platbu do 30. září 2026[19]. Komise musí všechny platby dokončit do 31. prosince 2026. Částka, která má být vyplacena v roce 2026, je přibližně třikrát vyšší než platby v roce 2025. Plnění tak velkého objemu plateb v krátkém časovém horizontu zvýší tlak na členské státy v souvislosti s čerpáním finančních prostředků i na Komisi v souvislosti s posuzováním a zpracováním žádostí o platby. Přidělení veškerých nevyužitých částek příspěvků EU na závazky bude zrušeno po splnění všech příslušných právních a platebních povinností[20].

Obrázek 2.10 – Provádění grantů z Nástroje pro oživení a odolnost podle zdroje, stav na konci roku 2025

Pozn.: nezahrnuje správní výdaje.

Zdroj: EÚD na základě konsolidované účetní závěrky EU za rok 2025 a dalších údajů Komise.

[18] COM(2024) 276, tabulka 3.

[19] COM(2025) 310.

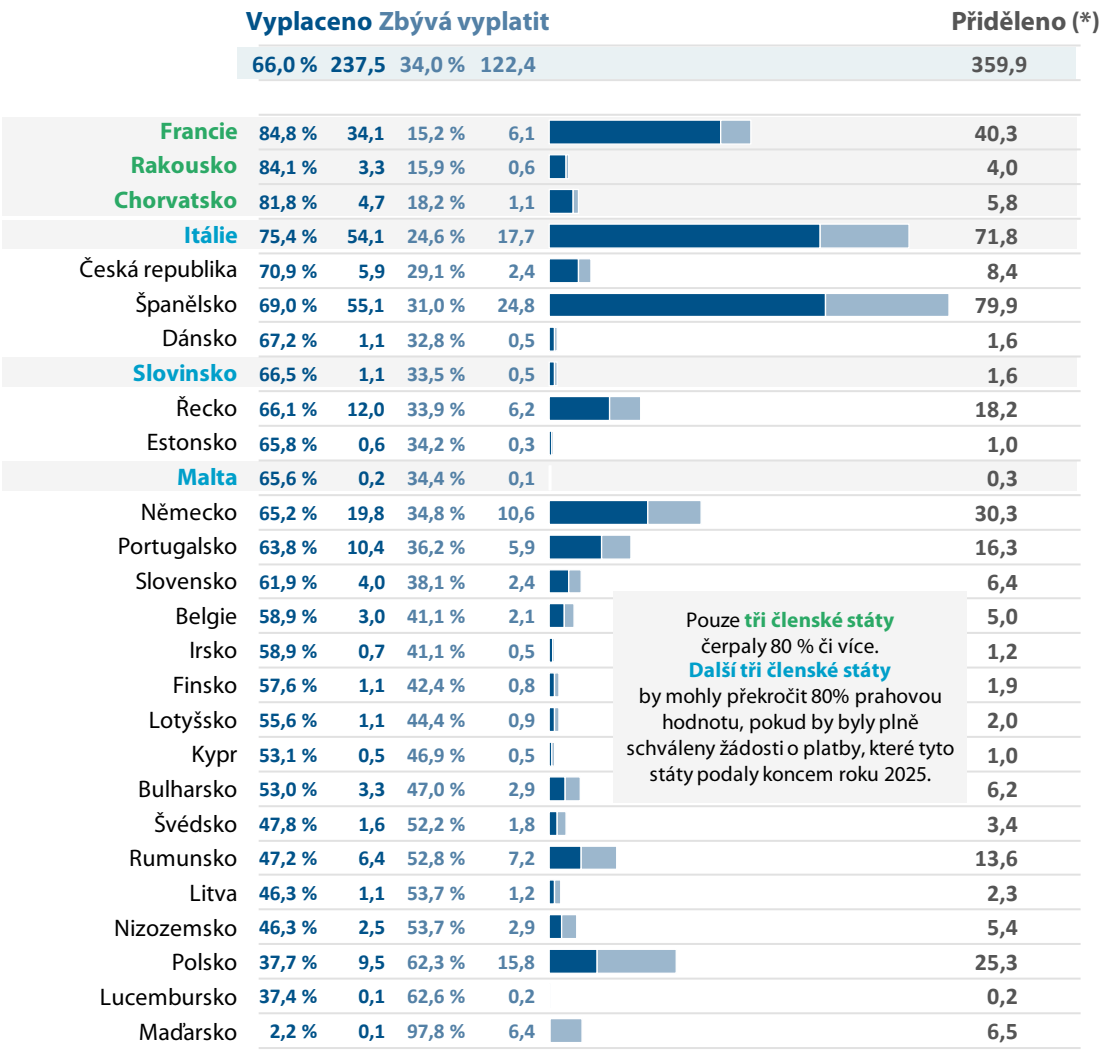
[20] C/2026/2614, oddíl 4.2. Konečné zrušení přidělení prostředků na závazky z důvodu nedostatečného plnění na konci Nástroje pro oživení a odolnost.

2.23. V rozsahu, v jakém jednotlivé členské státy doposud čerpaly granty z Nástroje pro oživení a odolnost, jsou značné rozdíly, viz ***obrázek 2.11***. Tyto platby vycházejí z milníků a cílů, které Rada stanovuje pro každý členský stát. Ve zvláštní zprávě o čerpání prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost[21] jsme však dospěli k závěru, že výše prostředků, které členské státy obdržely, nemusí nutně odrážet množství nebo důležitost dosažených milníků a cílů. Poměr mezi obdrženými prostředky a dosaženými milníky a cíli se v jednotlivých členských státech liší.

[21] Zvláštní zpráva 13/2024.

Obrázek 2.11 – Granty vyplacené z Nástroje pro oživení a odolnost a částky, které zbývá vyplatit, na základě revidovaných přídělů členským státům, stav na konci roku 2025

(v mld. EUR)

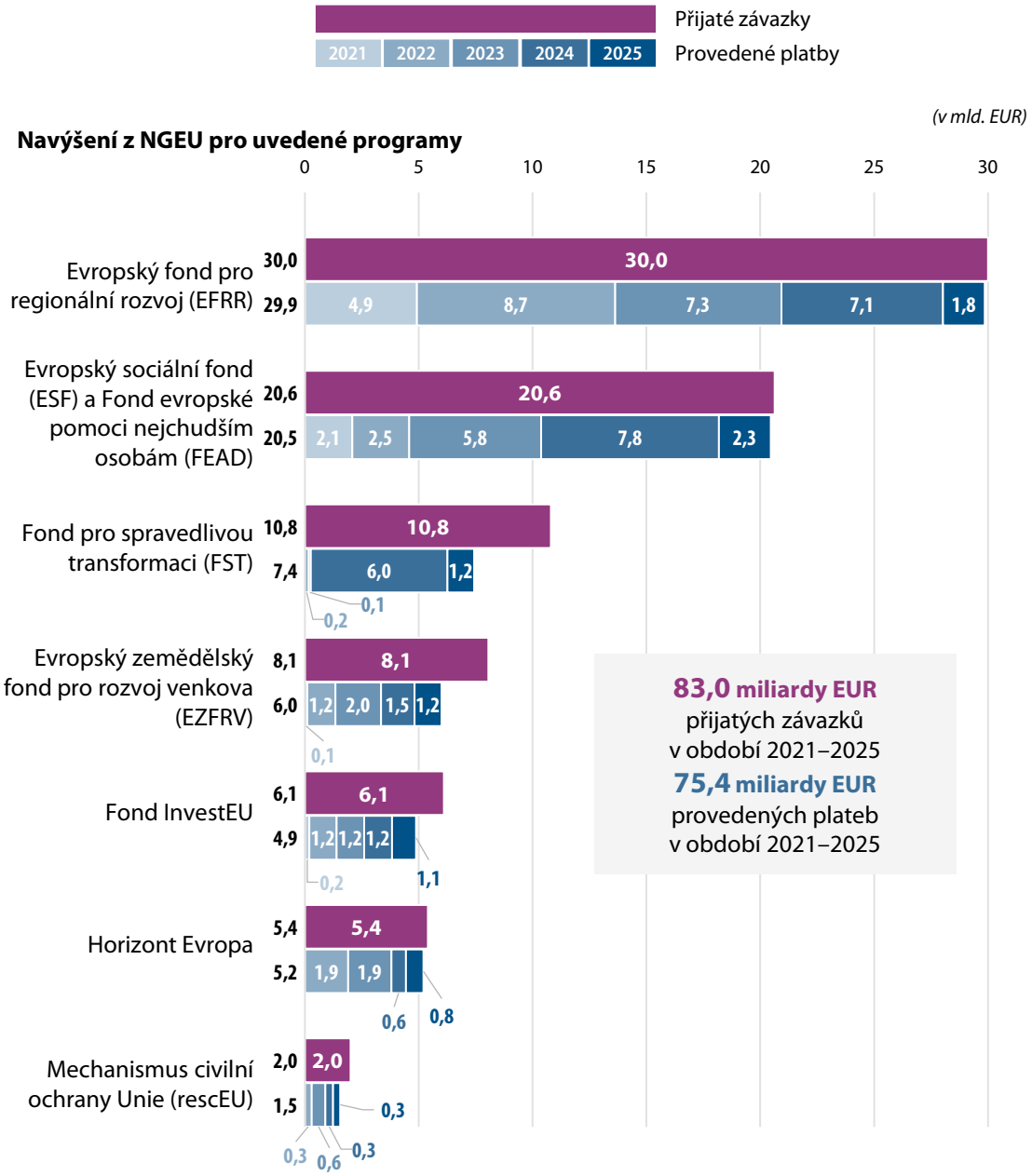
(*) na základě revidovaných přídělů.

Pozn.: nezahrnuje správní výdaje.
Maďarsko obdrželo pouze předběžné financování a žádost o platbu dosud nepředložilo.

Zdroj: EÚD na základě srovnávacího přehledu Nástroje pro oživení a odolnost a dalších údajů Komise.

2.24. Závazky nástroje NGEU na navýšení prostředků na programy VFR činí celkem 83 miliard EUR, viz ***obrázek 2.12***. V roce 2025 činily roční platby těchto navýšení 8,5 miliardy EUR, přičemž kumulativní platby dosáhly do konce roku 2025 výše 75,4 miliardy EUR. Díky tomu lze do konce roku 2026 provádět platby až do výše 7,6 miliard EUR.

Obrázek 2.12 – Provádění nástroje NGEU týkající se navýšení prostředků na programy EU, stav na konci roku 2025

Zdroj: EÚD na základě konsolidované účetní závěrky EU za rok 2025.

Zbývající závazky se snižují, stále však jsou značné

2.25. *Zbývající závazky* jsou součtem závazků přijatých ve stávajícím roce a v předchozích letech, které dosud nebyly uhrazeny. Souvisejí s víceletou povahou rozpočtu EU a představují budoucí platební závazky, které – pokud nedojde k jejich zrušení – musí být uhrazeny, jakmile nastane jejich splatnost.

2.26. Hromadící se zbývající závazky omezují flexibilitu budoucích rozpočtů, neboť platební prostředky musí nejprve pokrýt stávající právní závazky, než bude možné přidělovat prostředky na nové nebo nově vznikající priority. Vysoká míra zbývajících závazků omezuje schopnost rozpočtu EU reagovat na měnící se okolnosti nebo financovat nové iniciativy v rámci příštího víceletého finančního rámce. Pokud jsou navíc prostředky na platby v ročních rozpočtech nedostatečné, může to vést ke zpoždění při vyřizování žádostí o platby nebo k nahromadění nevyřízených žádostí o platby, viz ***rámeček 2.1***.

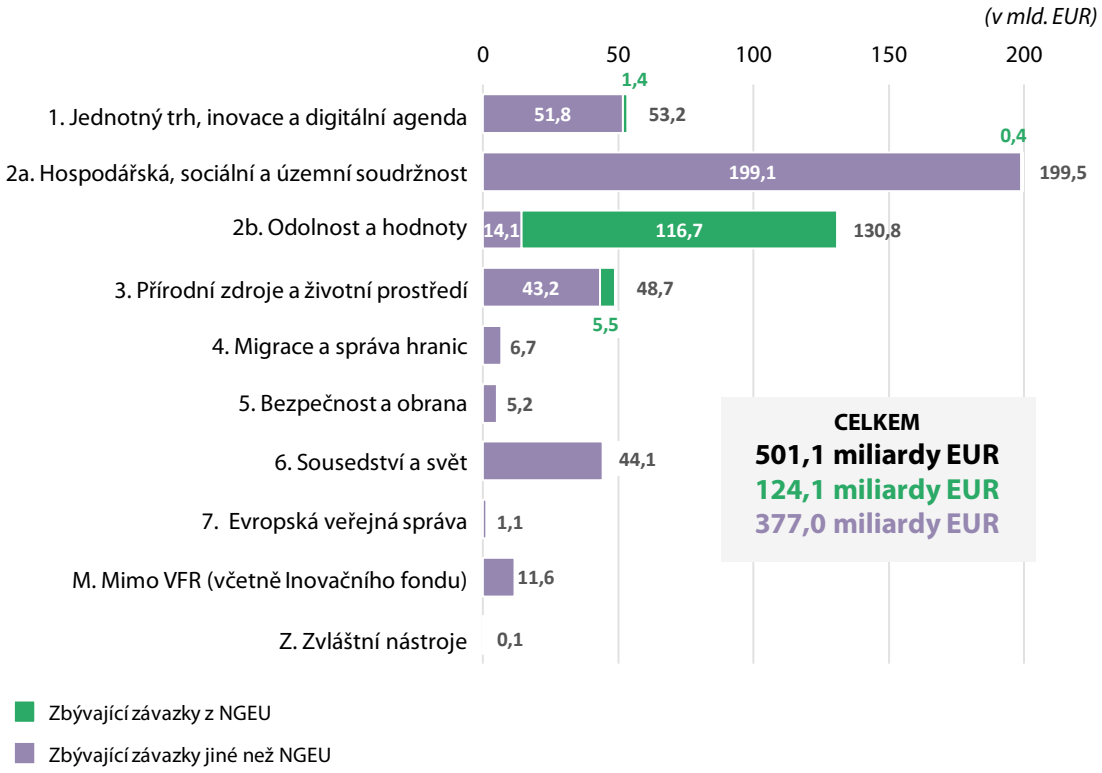
2.27. Komise považuje roční platební stropy pro roky 2026 a 2027 za celkově dostatečné k pokrytí očekávaných plateb[22]. V roce 2027 je však rozpětí, které je k dispozici v rámci platebního stropu, velmi omezené (přibližně 1 miliarda EUR)[23], takže ponechává jen malý prostor pro absorbování nepředvídaných platebních tlaků.

[22] COM(2025) 573, s. 4.

[23] Tamtéž, tabulka 1.1.

2.28. Na konci roku 2025 činily zbývající závazky, které budou vyžadovat platby v budoucích letech, pokud nebudou zrušeny související příděly na závazky, celkem 501,1 miliard EUR, včetně 124,1 miliard EUR na granty NGEU, viz ***obrázek 2.13***.

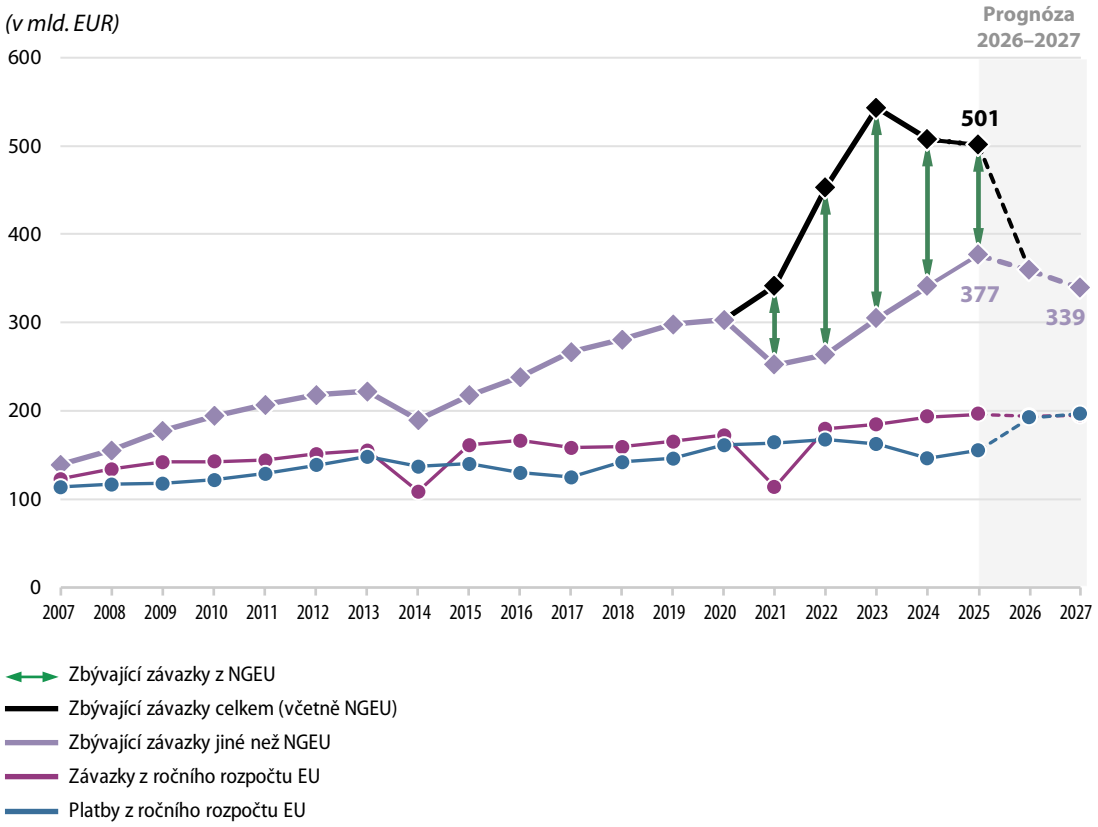
Obrázek 2.13 – Celkové zbývající závazky podle zdroje a okruhu VFR, stav na konci roku 2025

Zdroj: EÚD na základě konsolidované účetní závěrky EU za rok 2025 a dalších údajů Komise.

2.29. V roce 2025 Komise snížila svou prognózu zbývajících závazků ke konci roku 2027 z 364,7 miliardy EUR[24] na 339 miliard EUR[25]. Na ***obrázku 2.14*** je uveden přehled zbývajících závazků na konci každého roku v období 2007 až 2027. Pokud jde o zbývající závazky NGEU, všechny platby (s výjimkou malých částek spojených s výdaji na administrativní a technickou pomoc) musí být provedeny do konce roku 2026.

Obrázek 2.14 – Zbývající závazky, závazky a platby v období 2007–2025 a prognóza na období 2026–2027

Pozn.: prognózy od roku 2026 nezahrnují přenesené prostředky ani účelově vázané příjmy.

Zdroj: EÚD na základě konsolidovaných účetních závěrek EU za období 2007–2025 a zprávy COM(2025) 573.

[24] COM(2024) 276, tabulka 4.

[25] COM(2025) 573, oddíl 2.6. Vývoj míry zbývajících závazků.

Finanční řízení v roce 2025

Nesplacené výpůjčky EU se v roce 2025 zvýšily o více než 20 %

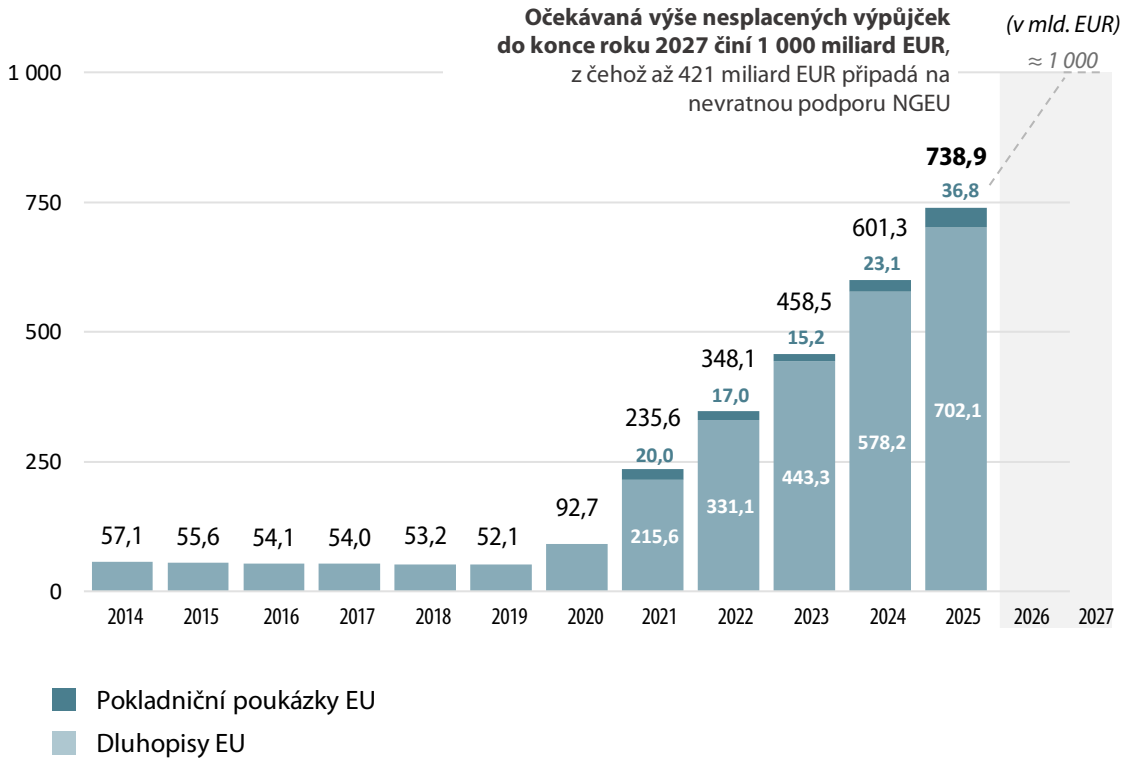
2.30. Od prosince 2022 se standardním přístupem Komise k financování finanční pomoci prostřednictvím výpůjček stala diverzifikovaná strategie financování[26]. Na konci roku 2025 činila nominální hodnota nesplacených výpůjček EU 738,9 miliardy EUR (2024: 601,3 miliardy EUR). To zahrnovalo i pokladniční poukázky EU v nominální hodnotě 36,8 miliardy EUR (2024: 23,1 miliardy EUR). Jejich splatnost je kratší než jeden rok a jsou vydávány za účelem řízení likvidity.

2.31. V posledních pěti letech Komise při financování větších programů, jako jsou SURE a NGEU, výrazně více využívá kapitálové trhy, viz ***obrázek 2.15***. Do roku 2027 by nesplacené výpůjčky EU mohly dosáhnout 1 bilionu EUR.

2.32. V roce 2025 přijala Rada nařízení, kterým se zřizuje nástroj Bezpečnostní akce pro Evropu (SAFE) k financování naléhavých a rozsáhlých investic do evropské obrany. Komise si může na kapitálových trzích vypůjčit až 150 miliard EUR a na základě schválených národních plánů tyto prostředky na požádání půjčit členským státům. Na konci roku 2025 nebyly finanční operace ještě zahájeny. Komise se domnívá, že v závislosti na pokroku v provádění v členských státech bude polovina těchto úvěrů vyplacena v letech 2026–2027 a zbytek do konce roku 2030.

[26] Výroční zpráva za rok 2023, bod 2.36.

Obrázek 2.15 – Neplacené výpůjčky EU od roku 2014

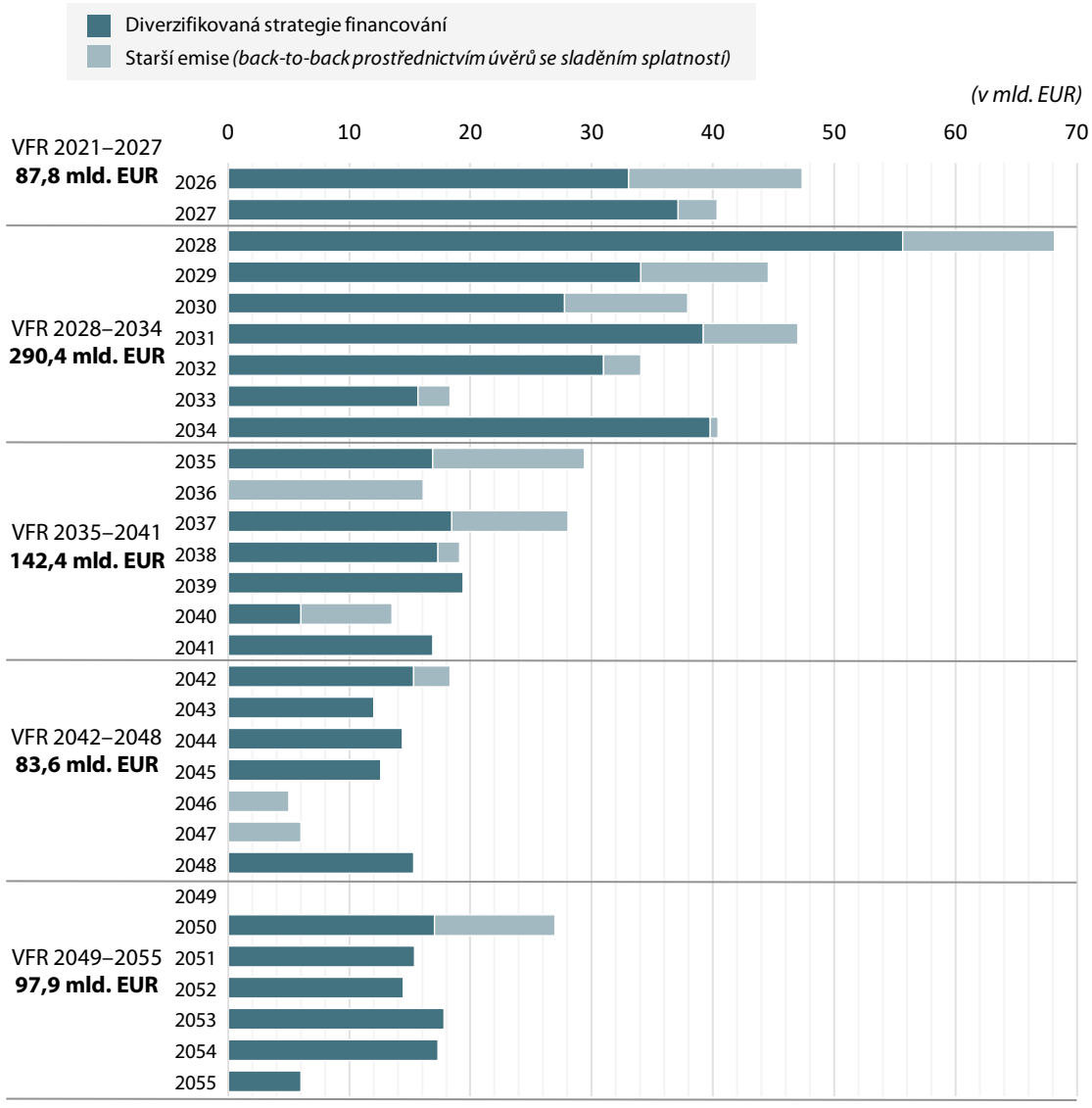

Pozn.: emise EU jsou uvedeny v nominální hodnotě.

Zdroj: EÚD na základě konsolidované účetní závěrky EU za rok 2025 a dalších údajů Komise.

2.33. Přehled splatnosti výpůjček EU (kromě pokladničních poukázek EU) podle programového období je uveden na ***obrázku 2.16***. Současná struktura splatnosti je rozdělena mezi současný a následující víceletý finanční rámec. Splatné dluhopisy budou částečně refinancovány, aby byly splátkové závazky rozděleny mezi následující víceleté finanční rámce v souladu s požadavky rozhodnutí o vlastních zdrojích.

Obrázek 2.16 – Roční objemy nesplacených dluhopisů EU, které mají být splaceny, stav na konci roku 2025

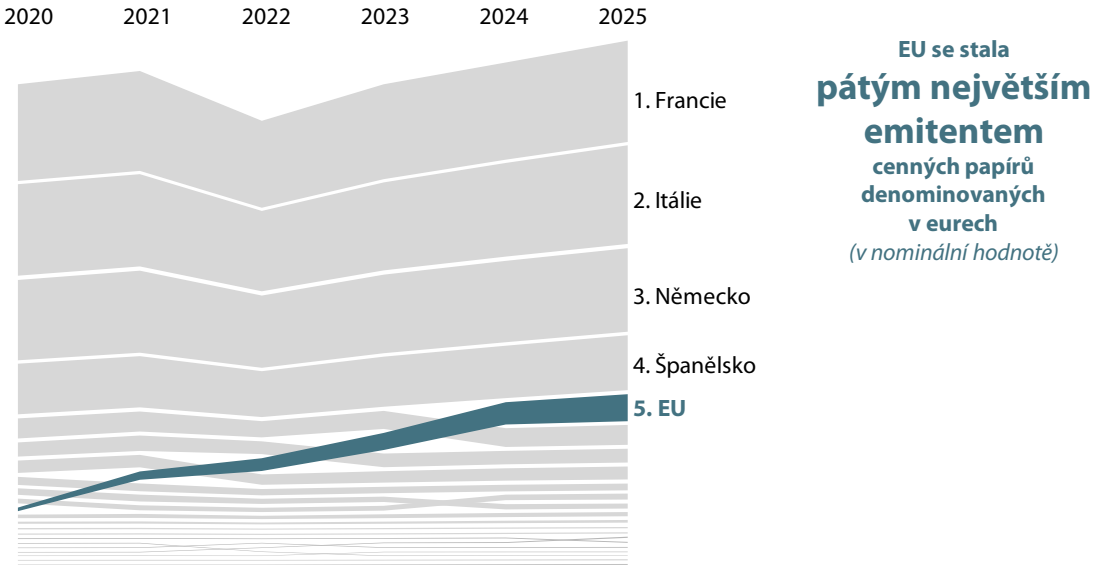

Pozn.: částky jsou uvedeny v nominální hodnotě. Nezahrnují pokladniční poukázky.

Zdroj: EÚD na základě konsolidované účetní závěrky EU za rok 2025.

2.34. Nesplacená nominální hodnota dlouhodobých dluhových cenných papírů na konci roku 2025 řadí EU mezi největší emitenty dluhu denominovaného v eurech. Na ***obrázku 2.17*** porovnáváme nesplacené dlouhodobé dluhové cenné papíry členských států a EU v období 2020–2025.

Obrázek 2.17 – Nesplacené částky dlouhodobých dluhových cenných papírů vládních institucí členských států a EU

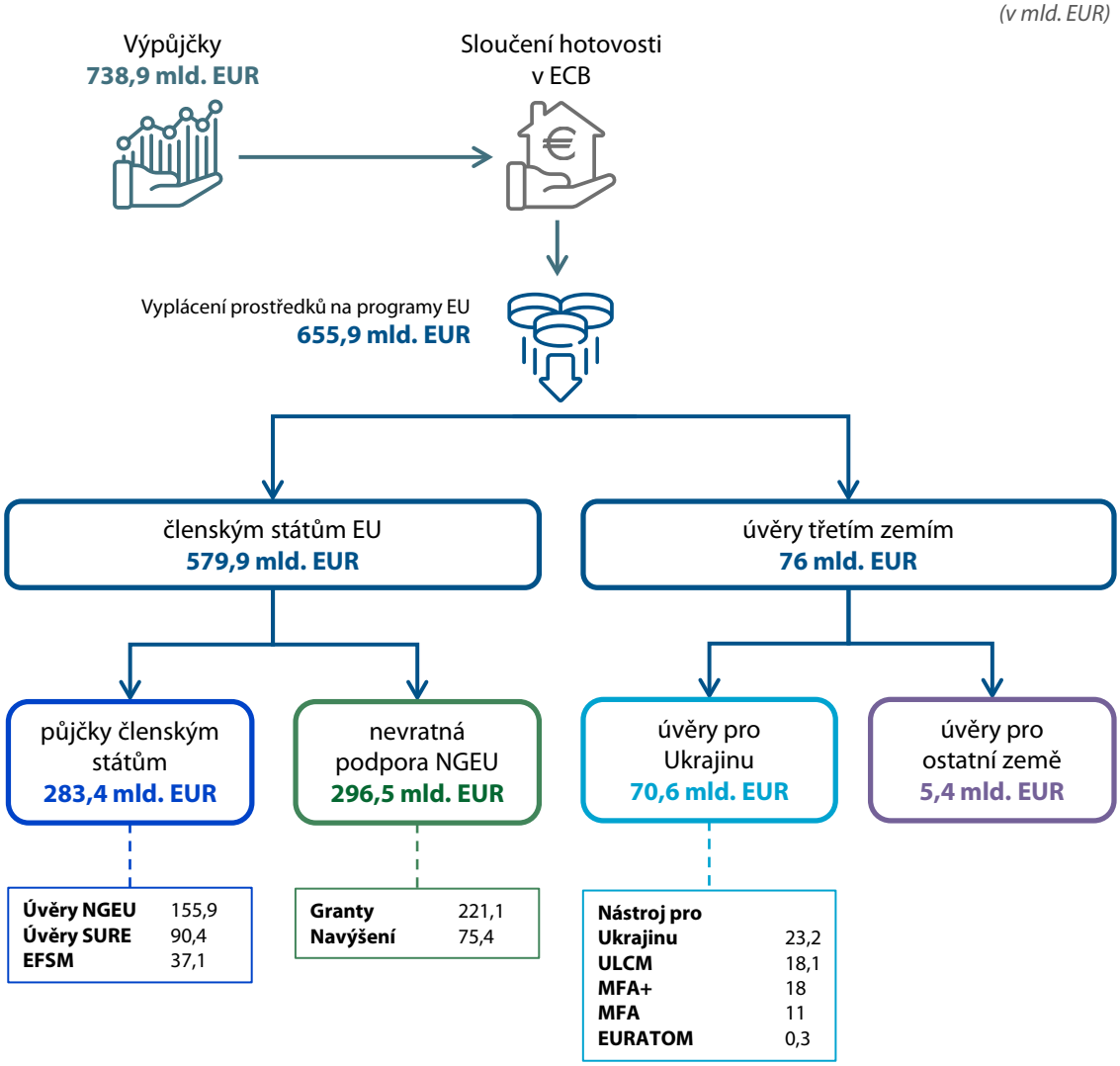

Zdroj: EÚD na základě údajů ECB a konsolidované roční účetní závěrky EU za rok 2025.

2.35. Těmito výpůjčkami EU je financován nástroj NGEU a finanční pomoc členským státům a třetím zemím. Přehled programů EU financovaných z výpůjček EU je uveden na ***obrázku 2.18***.

Obrázek 2.18 – Programy financované z nesplacených výpůjček EU, stav na konci roku 2025

(v mld. EUR)

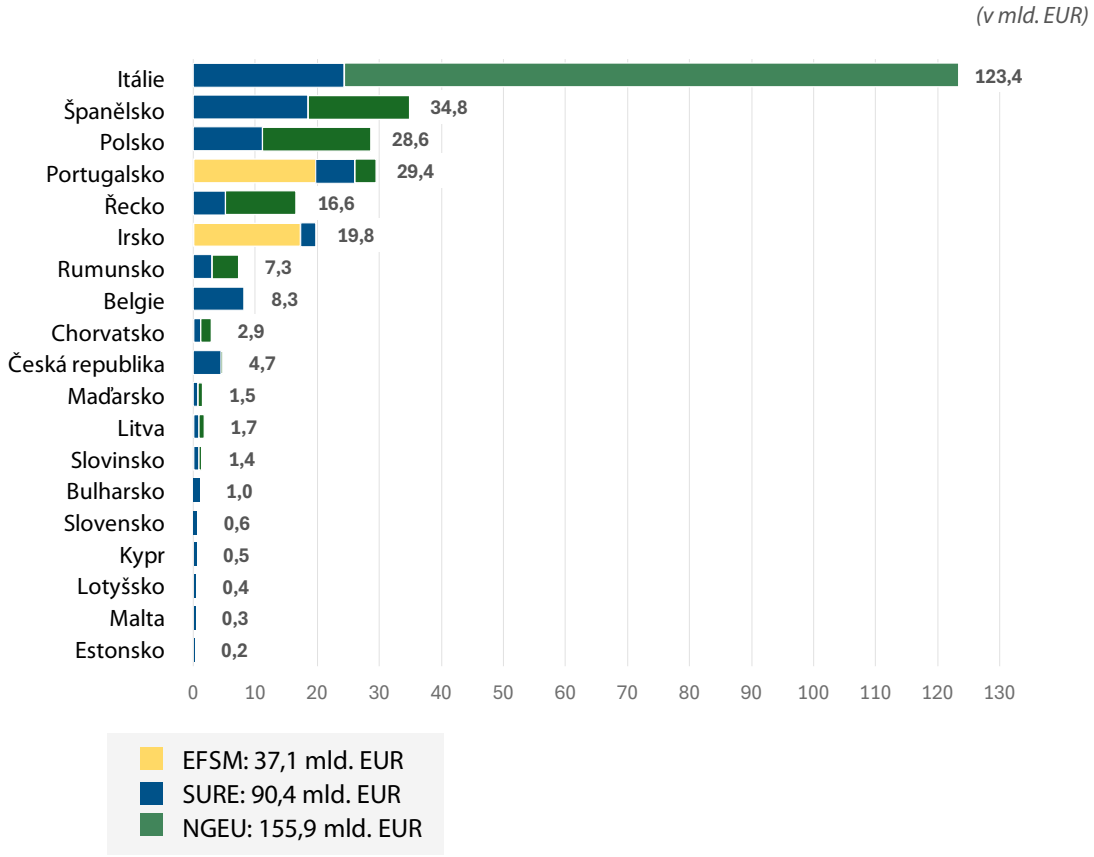
EFSM: evropský mechanismus finanční stabilizace
MFA: makrofinanční pomoc
NGEU: NextGenerationEU
SURE: podpora na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci
ULCM: makrofinanční pomoc v rámci mechanismu úvěrové spolupráce pro Ukrajinu

Pozn.: částky jsou uvedeny v nominální hodnotě. Uvedené částky nezahrnují část grantů financovaných z rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu nebo ze systému ETS. Peněžní příjmy z výpůjček EU se mohou lišit od nominální výše splátek, protože cenné papíry mohou být vydány v cenách vyšších nebo nižších než nominální hodnota v závislosti na podmínkách na trhu.

Zdroj: EÚD na základě konsolidované účetní závěrky EU za rok 2025 a dalších údajů Komise.

2.36. Na ***obrázku 2.19*** je uveden přehled úvěrů poskytnutých členským státům z výpůjček EU.

Obrázek 2.19 – Úvěry vyplacené členským státům a financované z nesplacených výpůjček EU, stav na konci roku 2025

Pozn.: částky jsou uvedeny v nominální hodnotě.

Zdroj: EÚD na základě konsolidované účetní závěrky EU za rok 2025.

Využívání nástroje NGEU nedosahuje očekávané úrovně

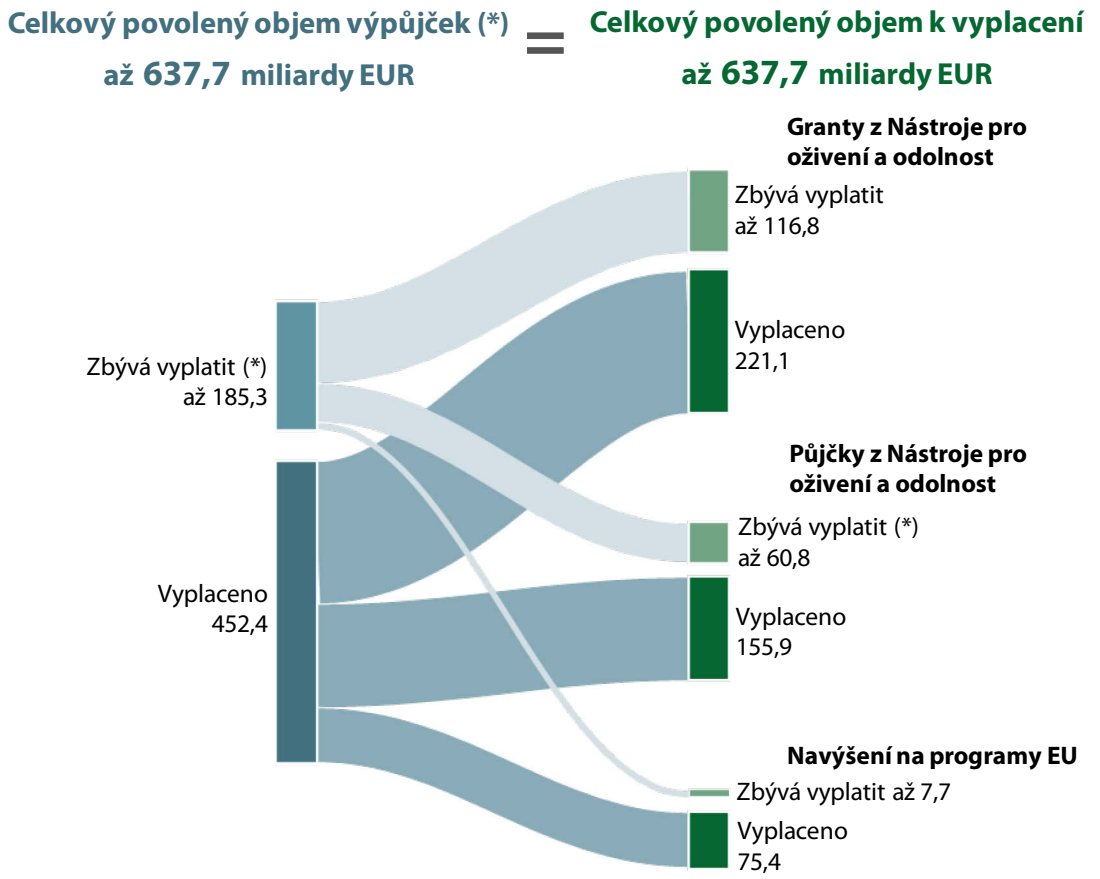
2.37. Původní částka programu NGEU byla stanovena tak, aby členským státům poskytla finanční prostředky až do výše 806,9 miliardy EUR v běžných cenách (750 miliard EUR v cenách roku 2018). Vzhledem k tomu, že poptávka členských států po úvěrech klesla, byla tato částka snížena na 698 miliard EUR ke konci roku 2025. S přihlédnutím ke snížení přídělu úvěrů Španělsku[27] v lednu 2026 činí po aktualizaci celkový objem disponibilních finančních prostředků 637,6 miliardy EUR, z toho 216,7 miliardy EUR na úvěry a 421,0 miliardy EUR na nevratnou podporu.

[27] Čl. 2 odst. 1 Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 17031/25.

2.38. Do konce roku 2025 z něj EU vyplatila 452,4 miliardy EUR, viz ***obrázek 2.20***. Do konce roku 2026 může EU pro NGEU čerpat ještě až 185,3 miliardy EUR.

Obrázek 2.20 – Výplaty v rámci nástroje NGEU, stav na konci roku 2025

(v mld. EUR)

(*) na základě revidovaných úvěrových přídělů z ledna 2026.

Pozn.: výpůjčky vykázané pro NGEU představují pouze ty prostředky, které byly do konce roku 2025 přiděleny přímo na nástroj NGEU. Nezahrnuje správní výdaje ani část grantů financovaných z rezervy na vyrovnání se s důsledky brexitu nebo ETS. Celková výše úvěrů zahrnuje snížení o 60,4 miliardy EUR schválené v lednu 2026.

Zdroj: EÚD na základě konsolidované účetní závěrky EU za rok 2025 a dalších údajů Komise.

2.39. Splácení výpůjček nástroje NGEU musí být zahájeno v roce 2028 a dokončeno nejpozději v roce 2058[28]. Roční splátky jistiny nesmí překročit 7,5 % maximální výše nevratné podpory NGEU[29] (tj. 31,6 miliardy EUR ročně).

[28] Čl. 5 odst. 2 rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053.

[29] Tamtéž.

2.40. Aby Komise dosáhla požadovaného stabilního a předvídatelného snižování závazků[30], bude muset refinancovat dluhové nástroje s končící platností vydáním nástrojů nových, jimiž v okamžiku splatnosti splatí ty staré[31]. Změny tržních podmínek by mohly vést buď k nárůstu, nebo poklesu výpůjčních nákladů, které budou muset být v případě výpůjček NGEU souvisejících s granty a navýšením[32] hrazeny z rozpočtu EU. Parlament a Rada se shodly s Komisí na tom, že výdaje z rozpočtu EU související se splácením NGEU by neměly vést k nepřiměřenému snížení programových výdajů nebo investičních nástrojů v rámci stávajícího VFR[33]. Bez ohledu na velikost budoucích VFR by splátkový kalendář výpůjček na nevratnou podporu v rámci NGEU mohl ovlivnit celkové prostředky na platby budoucích VFR. Veškeré náklady, které EU vynaloží v souvislosti s výpůjčkami na úvěry v rámci NGEU, včetně nákladů spojených s řízením rizik týkajících se úrokových sazeb a jiných finančních rizik, nesou přijímající země.

2.41. Komise nezveřejnila celkovou strategii splácení pro NGEU do roku 2058. Pokud jde o částky vypůjčené na nevratnou podporu v rámci NGEU, Komise ve svém návrhu víceletého finančního rámce na období 2028–2034 navrhla pevnou roční částku ve výši 24 miliard EUR v běžných cenách, která má pokrýt jak úroky, tak splátky jistiny[34] v tomto období. Podle návrhu mají přednost splátky úroků a veškeré zbývající prostředky v rámci ročního přídělu 24 miliard EUR se použijí na urychlení splácení jistiny. Podle Komise tento přístup s pevnou anuitou poskytuje předvídatelnost pro rozpočtové plánování a funguje jako přirozené zajištění proti kolísání úrokových sazeb, i když ve srovnání s alternativami zahrnujícími lineární splácení jistiny může vést k vyšším celkovým úrokovým nákladům po celou dobu splácení (do roku 2058)[35]. Podle informací zveřejněných Komisí by úrokové náklady spojené s nevratnou podporou NGEU v rámci víceletého finančního rámce na období 2028–2034 mohly činit přibližně 93 miliard EUR[36], za předpokladu, že bude podpora vyplacena v plné výši.

---

30 Tamtéž.

31 COM(2024) 93, příloha.

32 Čl. 11 odst. 1 prováděcího nařízení Komise (EU, Euratom) 2023/2825.

33 Interinstitucionální dohoda ze dne 16. prosince 2020, příloha II.

34 COM(2025) 573, oddíl 2.1. Platby v souvislosti se závazky VFR na období 2028–2034.

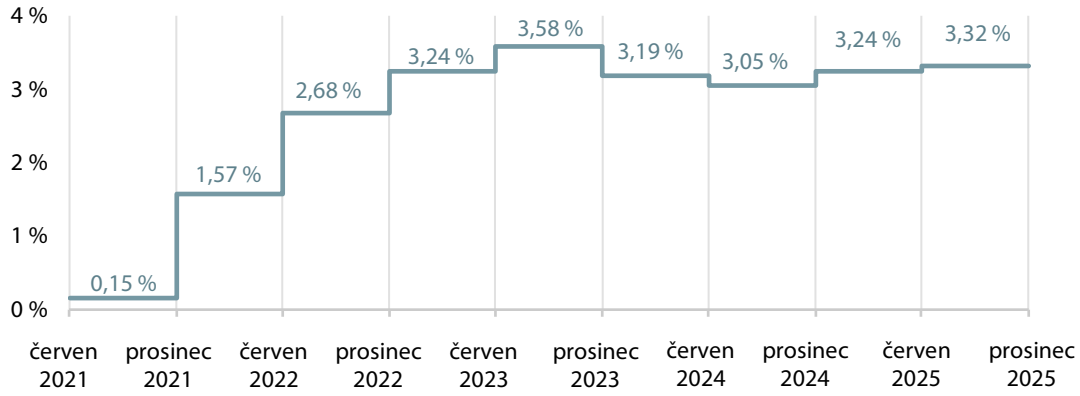
35 SWD(2025) 570, oddíl 4.5 „Preparedness“.

36 Odhad podle obrázku 4.4, SWD(2025) 570 final/2.

Očekávané výpůjční náklady NGEU pro stávající VFR zůstávají oproti původním odhadům dvojnásobné

2.42. V roce 2020 byla v rámci okruhu 2b (Odolnost a hodnoty) víceletého finančního rámce na období 2021–2027 schválena celková částka ve výši 14,9 miliardy EUR na financování úroků a výplaty kupónů z úvěrů v rámci NGEU[37]. Tyto odhady z roku 2020 vycházely z očekávaných úrokových sazeb výpůjček v rozmezí od 0,55 % v roce 2021 do 1,15 % v roce 2027[38]. Skutečné úrokové sazby však výrazně vzrostly[39], což nepříznivě ovlivnilo mezní náklady EU na financování, viz ***obrázek 2.21***.

Obrázek 2.21 – Změny v nákladech na financování NGEU

Pozn.: náklady na financování v jednotlivých časových úsecích vycházejí ze sazby v době vykazování, mohou však kolísat v důsledku měnících se tržních podmínek.

Zdroj: EÚD na základě COM(2026) 164.

[37] Víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (v prostředcích na závazcích) – v běžných cenách, položka 2.6. *Financing and repayment – NextGenerationEU*.

[38] Brífink výzkumné služby Evropského parlamentu: *Revision of the EU's long-term budget for 2021 to 2027*, s. 7.

[39] *Key ECB interest rates*.

2.43. Podle Komise činily v období 2021–2025 výdaje související s náklady na financování výpůjček na nevratnou podporu z NGEU 10,4 miliardy EUR (5 miliard EUR v roce 2025). To bylo oproti původní prognóze ve výši 6,4 miliardy EUR téměř o 62 % více[40]. Komise očekává, že v roce 2026 zaplatí na úrocích přibližně 8 miliard EUR[41] a v roce 2027 to bude 9,9 miliardy EUR[42]. Celkové náklady na financování ve stávajícím VFR by se tak mohly dosáhnout 28,3 miliardy EUR, což je přibližně dvojnásobek původní prognózy Komise ve výši 14,9 miliardy EUR[43]. Konflikt na Blízkém východě, který začal koncem února 2026, však vyvolává další nejistotu ohledně inflace a obecnějších rozhodnutí týkajících se měnové politiky[44]. Budoucí náklady na financování se tedy mohou lišit od současných rozpočtových projekcí. Komise dosud nezveřejnila aktualizované odhady možných důsledků pro náklady na financování, i když dopad může být podobný jako po začátku ruské útočné války proti Ukrajině.

2.44. V roce 2025 byl z rozpočtu EU uvolněn zvláštní evropský nástroj na podporu oživení (EURI)[45], který poskytl 1,1 miliardy EUR[46] na pokrytí části výpůjčních nákladů NGEU. Tyto prostředky doplňovaly 1,1 miliardy EUR financovaných prostřednictvím nástroje pružnosti[47].

---

[40] Víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (v prostředcích na závazcích) – v běžných cenách, položka 2.6. *Financing and repayment – NextGenerationEU*.

[41] Rozpočet EU na rok 2026, hlava 06: Oživení a odolnost.

[42] Výkaz odhadů Komise na rozpočtový rok 2027, hlavní body politiky, 3.4.3 klastr „Oživení a odolnost“, Financování nákladů Nástroje Evropské unie na podporu oživení (EURI).

[43] Víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (v prostředcích na závazky) – v běžných cenách, položka 2.6. *Financing and repayment – NextGenerationEU*.

[44] Projev viceprezidenta ECB, 26.3.2026.

[45] Výroční zpráva za rok 2023, bod 2.32.

[46] Rozpočet EU na rok 2025, s. 15.

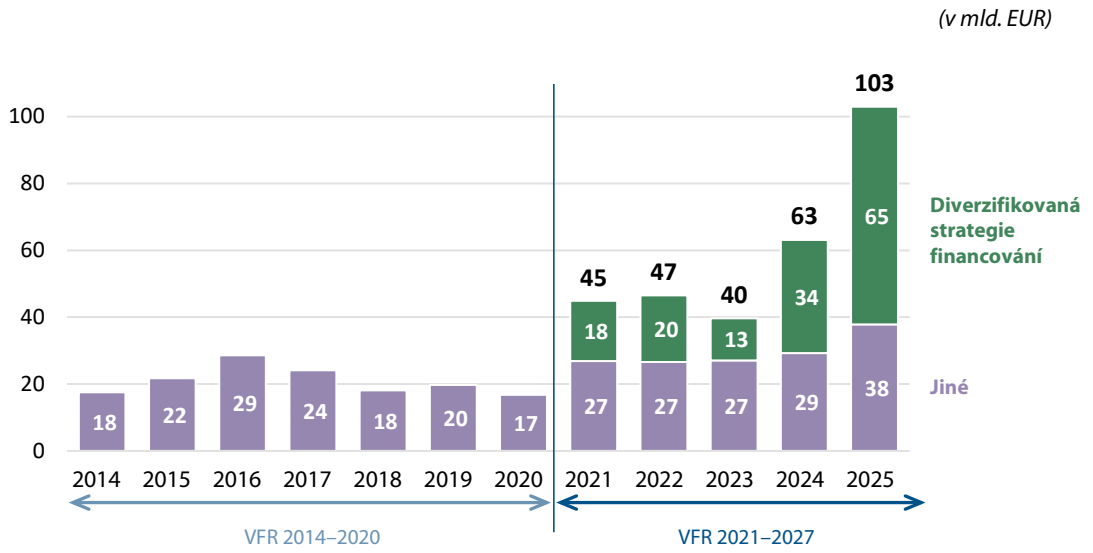
[47] Tamtéž.

Zpožděné výplaty vedly ke zvýšení zůstatků hotovosti

2.45. Komise si vypůjčuje s předstihem na základě prognóz výdajových potřeb jednotlivých programů, aby mohla plnit své závazky včas. Komise každoročně přijímá *rozhodnutí o ročních výpůjčkách*, v němž stanoví maximální strop pro dlouhodobé a krátkodobé výpůjčky, přičemž vychází z předpokládaných požadavků na likviditu v příslušných programech. V tomto rámci Komise zveřejňuje pololetní *plány financování*, které uvádějí očekávané objemy a načasování emisí na následujících šest měsíců. Tím, že Komise předem oznamuje svou strategii financování, zajišťuje větší předvídatelnost svých emisí, přičemž zachovává flexibilitu a zajišťuje transparentnost na trzích[48].

2.46. Komise musí zajistit, aby měla k dispozici dostatek finančních prostředků na provádění plateb. V případě Nástroje pro oživení a odolnost měly výplaty pod úrovní prognóz, které vycházejí z orientačního harmonogramu žádostí členských států o platby, za následek zvýšení hotovostních rezerv, viz ***obrázek 2.22***.

Obrázek 2.22 – Peněžní zůstatky EU na konci roku

Pozn.: zůstatky zahrnují také peněžní ekvivalenty.

Zdroj: EÚD na základě konsolidované účetní závěrky EU za rok 2025.

[48] 8. bod odůvodnění prováděcího nařízení Komise (EU, Euratom) 2023/2825.

2.47. V rámci strategie diverzifikovaného financování (viz bod ***2.30***) ukládá Komise výnosy z výpůjček do sdruženého fondu likvidity u ECB a spravuje je centrálně. Díky příznivým úrokovým podmínkám přineslo řízení likvidity od roku 2021 kumulativní čisté výnosy, které podle Komise dosáhly pro rozpočet EU výše 0,2 miliardy EUR. V roce 2025 však v důsledku změn úrokových sazeb začaly zůstatky hotovosti představovat pro rozpočet EU čisté náklady na řízení likvidity[49]. Jelikož se náklady na likviditu fakturují jednou ročně, projeví se čisté náklady vzniklé v roce 2025 až v rozpočtu EU na rok 2026[50].

[49] COM(2025) 310, oddíl 2.2. Zpoždění v provádění má za následek náklady pro Evropskou unii.

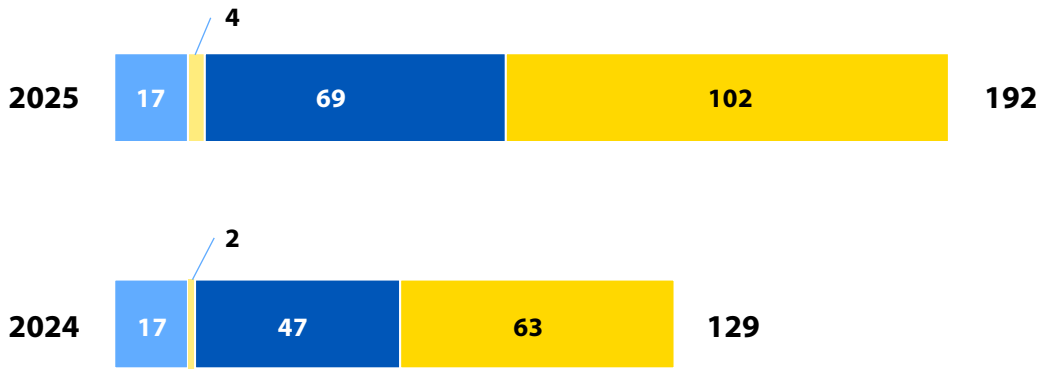
[50] Článek 17 prováděcího nařízení Komise (EU, Euratom) 2024/1974.

V průběhu ruské útočné války je z rozpočtu EU poskytována další pomoc Ukrajině

2.48. Podle Komise uvolnila EU a její členské státy od začátku ruské útočné války do konce roku 2025 na podporu Ukrajiny a jejího lidu více než 192,1 miliardy EUR, viz ***obrázek 2.23***.

Obrázek 2.23 – Podpora EU a jejích členských států pro Ukrajinu a Ukrajince od začátku ruské útočné války, stav na konci roku 2025

(v mld. EUR)

Podpora Ukrajinců v EU

Podpora Ukrajiny z výnosy z ruských imobilizovaných aktiv

Opatření vojenské pomoci

Jiná podpora poskytnutá EU a jejími členskými státy

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise.

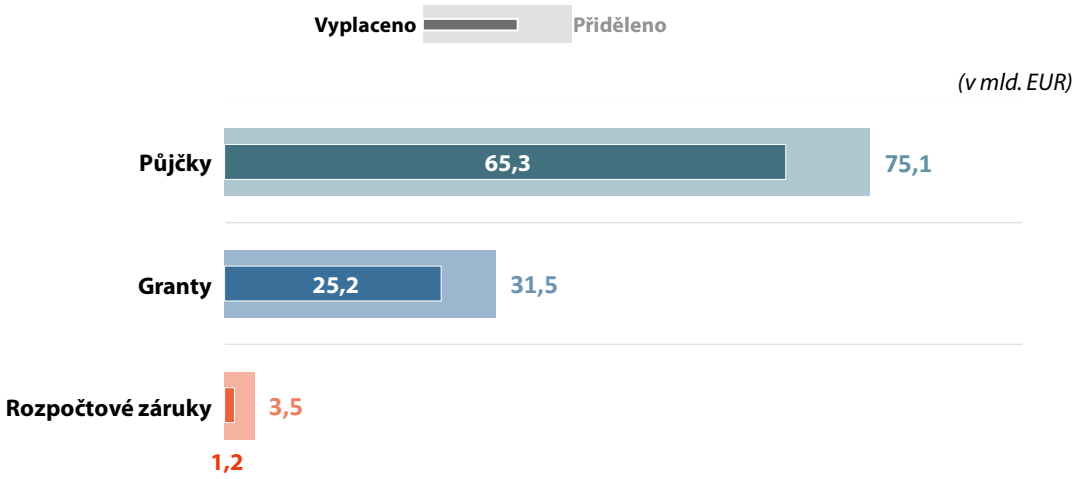
2.49. Zatímco na ***obrázku 2.23*** je znázorněna celková částka, kterou EU a její členské státy mobilizovaly, ***obrázek 2.24*** nabízí doplňující pohled a zaměřuje se pouze na podporu umožněnou prostřednictvím rozpočtu EU. Toto rozdělení vychází z vyplacených a přidělených částek v rámci těchto položek:

a) úvěry, částky jsou uvedeny v nominální hodnotě;

b) granty, které poskytují přímou podporu Ukrajině a Ukrajincům (s výjimkou rezerv na úvěry a záruky) a

c) *rozpočtové záruky* poskytnuté pouze v rámci Záruky pro Ukrajinu.

Obrázek 2.24 – Pomoc Ukrajině a Ukrajincům financovaná z rozpočtu EU od začátku ruské útočné války, stav na konci roku 2025

Pozn.: úvěry v nominální hodnotě; granty v rámci schválených programů; rozpočtové záruky poskytnuté pouze v rámci Záruky pro Ukrajinu. Nezahrnuje tvorbu rezerv ve společném rezervním fondu.

Zdroj: EÚD na základě konsolidované účetní závěrky EU za rok 2025 a dalších údajů Komise.

2.50. Pokud jde o Nástroj pro Ukrajinu, do konce roku 2025 bylo mobilizováno 31,3 miliardy EUR, včetně 23,2 miliardy EUR poskytnutých ve formě úvěrů, viz ***obrázek 2.18***. Nástroj byl zřízen v roce 2024 a jeho cílem je poskytnout Ukrajině do roku 2027 finanční podporu ve výši až 50 miliard EUR. V rámci tohoto nástroje může EU během stávajícího VFR také subvencovat výpůjční náklady Ukrajiny související jak s úvěry z Nástroje pro Ukrajinu, tak s mimořádnými úvěry makrofinanční pomoci poskytnutými v roce 2022. V roce 2025 činily tyto subvence úrokových sazeb 0,6 miliardy EUR (kumulativně od vzniku Nástroje pro Ukrajinu 0,8 miliardy EUR).

2.51. V roce 2025 byla plně vyplacena makrofinanční pomoc v rámci mechanismu úvěrové spolupráce pro Ukrajinu[51], který byl zřízen v rámci iniciativy skupiny G7 nazvané Úvěry v rámci urychlení mimořádných příjmů pro Ukrajinu a který činí 18,1 miliardy EUR[52]. Očekává se, že splácení jistiny, úroků a souvisejících nákladů bude financováno z budoucích mimořádných příjmů z imobilizovaných ruských státních aktiv[53]. Bereme však na vědomí právní námitky vůči imobilizaci ruských aktiv[54]. Podle Komise vyčlenila EU v roce 2025 z těchto mimořádných příjmů 0,6 miliardy EUR jako

[51] Nařízení (EU) 2024/2773.

[52] *Annex to the G7 Finance Ministers' Statement on Extraordinary Revenue Acceleration (ERA) Loan initiative*.

[53] Článek 3 a čl. 5 odst. 2 nařízení (EU) 2024/2773.

[54] T-150/26 a C-186/26.

rezervu na pokrytí budoucích finančních nákladů spojených s mechanismem úvěrové spolupráce pro Ukrajinu.

2.52. V prosinci 2025 dosáhla Rada politické dohody o dodatečné půjčce[55] Ukrajině ve výši 90 miliard EUR na pokrytí finančních potřeb země v letech 2026 a 2027 v rámci půjčky na podporu Ukrajiny (USL), z níž je 30 miliard EUR určeno na makrofinanční pomoc a rozpočtovou podporu poskytovanou prostřednictvím Nástroje pro Ukrajinu a 60 miliard EUR na podporu kapacity obranného průmyslu. Úvěr má být financován prostřednictvím výpůjček EU na kapitálových trzích, které budou zajištěny formou tzv. *manévrovacího prostoru* rozpočtu EU, přičemž se zajistí, že nebudou mít dopad na finanční závazky nezúčastněných členských států (České republiky, Maďarska a Slovenska). Úroky a související náklady na výpůjčky by byly v roce 2027 pokryty z rozpočtu EU a Ukrajina by splácela jistinu až po obdržení válečných reparací od Ruska[56]. Evropský parlament vyslovil souhlas s uplatněním postupu posílené spolupráce[57] mezi členskými státy, které tyto úvěry podporují. Obě nařízení byla přijata v květnu 2026[58]. V dubnu 2026 dosáhla Rada dohody o změně VFR s cílem zaručit emisi dluhopisů EU a financovat náklady na dluhovou službu v roce 2027 (v době návrhu se odhadovaly na přibližně 1 miliardu EUR).

---

[55] EUCO 26/25.

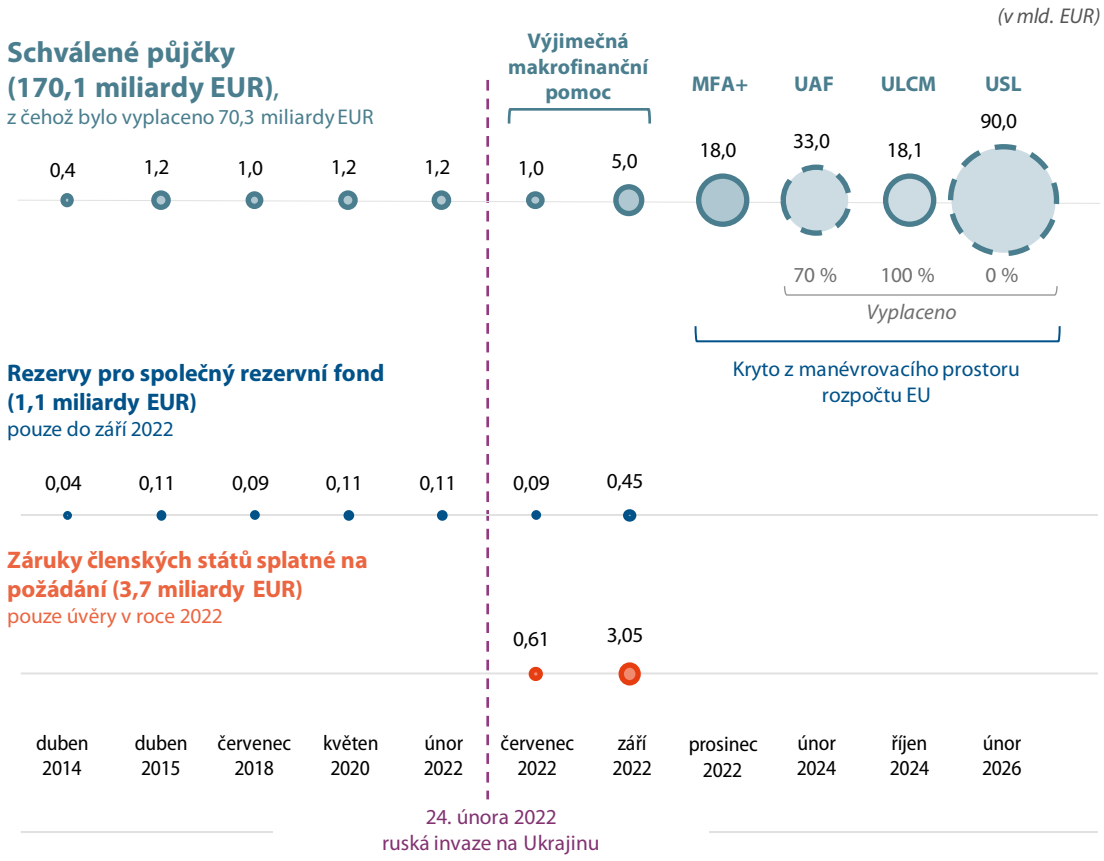
[56] Článek 20 nařízení (EU) 2026/467.

[57] Článek 20 Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie.

[58] Nařízení (EU) 2026/467 a nařízení (EU) 2026/468.

2.53. V polovině roku 2026 činily schválené nebo dohodnuté půjčky Ukrajině od roku 2014, ať už nesplacené, nebo dosud nevyplacené, až 170,1 miliardy EUR. Z této celkové částky již bylo do konce roku 2025 vyplaceno 70,3 miliardy EUR, viz *obrázek 2.25*.

Obrázek 2.25 – Posloupnost schválených – nesplacených nebo dosud nevyplacených – úvěrů Ukrajině, včetně rezerv a záruk členských států

MFA:	makrofinanční pomoc
MFA+:	makrofinanční pomoc plus
UAF:	Nástroj pro Ukrajinu (ve znění nařízení (EU) 2026/468)
ULCM:	makrofinanční pomoc v rámci mechanismu úvěrové spolupráce pro Ukrajinu
USL:	makrofinanční pomoc v rámci půjčky na podporu Ukrajiny

Pozn.: částky v nominální hodnotě vyplacené na konci roku 2025.
Údaje nezahrnují nesplacený úvěr ve výši 0,3 miliardy EUR, který Euratom poskytl společnosti Energoatom.
Na konci roku 2025 stále zbývalo zaplatit do rezerv společného rezervního fondu na úvěry z roku 2022 celkem 0,05 miliardy EUR.

Zdroj: EÚD na základě platných právních předpisů a konsolidované účetní závěrky EU za rok 2025.

2.54. V roční účetní závěrce EU za rok 2025[59] vykázala Komise opravnou položku ve výši 30,2 miliardy EUR (2024: 15,8 miliardy EUR) na všechny již vyplacené úvěry v rámci makrofinanční pomoci a Nástroje pro Ukrajinu, která odráží očekávané ztráty po celou dobu splatnosti těchto úvěrů.

Expozice rozpočtu EU se nadále zvyšuje

2.55. Při analýze expozice rozpočtu EU jsme posuzovali:

a) záruky z rozpočtu EU k výpůjčkám na trzích určené na úvěry členským státům nebo třetím zemím v případě nesplácení těchto úvěrů a

b) závazky, které mohou vzniknout v budoucnu, dojde-li k určité události, které se vykazují v roční účetní závěrce jako podmíněné závazky a jsou tvořeny rozpočtovými zárukami, které již byly poskytnuty na vyplacené částky[60].

2.56. Výsledná expozice rozpočtu EU na konci roku 2025 činila 406,8 miliardy EUR, což představovalo zvýšení o 19 % z 342 miliard EUR na konci roku 2024.
Na ***obrázku 2.26*** je uvedena současná expozice rozpočtu EU a používaný systém ochrany, který má zajistit, aby EU mohla plnit své dluhové závazky.

[59] Konsolidovaná účetní závěrka EU za rok 2025, příloha 2.4.

[60] Tamtéž, příloha 4.1.1.

Obrázek 2.26 – Celková expozice rozpočtu EU na konci roku 2025, zdroj expozice a systém ochrany

(v mld. EUR)

Zdroj expozice	Expozice rozpočtu EU		Systém ochrany PŘED využitím rozpočtu EU	Systém ochrany PO využití rozpočtu EU
	2024	2025		
Úvěry z NGEU	108,7	155,9		Manévrovací prostor v rámci dočasného stropu vlastních zdrojů (0,6 % HND EU)
Úvěry z SURE	98,4	90,4	–	Manévrovací prostor v rámci trvalého stropu vlastních zdrojů (1,4 % HND EU) + Záruka členských států (25 %)
Úvěry z EFSM	42,0	37,1		Manévrovací prostor v rámci trvalého stropu vlastních zdrojů (1,4 % HND EU)
Úvěry na podporu platební bilance	0,2	–		
Úvěry MFA+ *Ukrajině*	18,0	18,0		
Úvěry z Nástroje pro Ukrajinu	13,1	23,2		
MFA v rámci mechanismu úvěrové spolupráce pro Ukrajinu (ULCM)	–	18,1	Mimořádné příjmy z imobilizovaných ruských státních aktiv	
Mimořádné úvěry MFA *Ukrajině*	6,0	6,0	Společný rezervní fond (9 %) + Dobrovolná záruka členských států (61 %)	
Úvěry MFA *Ukrajině*	5	5	Společný rezervní fond (od 9 % do 70 %)	–
Záruka pro Ukrajinu	0,1	1,2		
Úvěry od Euratomu pro *Energoatom*	0,3	0,3		
Záruka EFSI	21,0	20,0		
Záruka v rámci vnějšího úvěrového mandátu	19,2	16,8		
Záruka EFSD	0,5	0,5		
Záruka NDICI-EFSD+	1,3	2,9		
Záruka InvestEU	3,5	6,0		
Úvěry pro ostatní třetí země	4,7	5,4		
Celkem	**342,0**	**406,8**		

Pozn.: obrázek vychází z přístupu uvedeného v bodě ***2.55***.
Míry tvorby rezerv složek členských států v rámci záruky InvestEU se mohou lišit od standardní míry. Jakákoli částka, která není krytá rezervami, je krytá zárukami „back-to-back“ členských států. U záruky v rámci vnějšího zápůjčního mandátu EIB se expozice EU pohybuje mezi 65 % a 100 % nesplacených zůstatků.

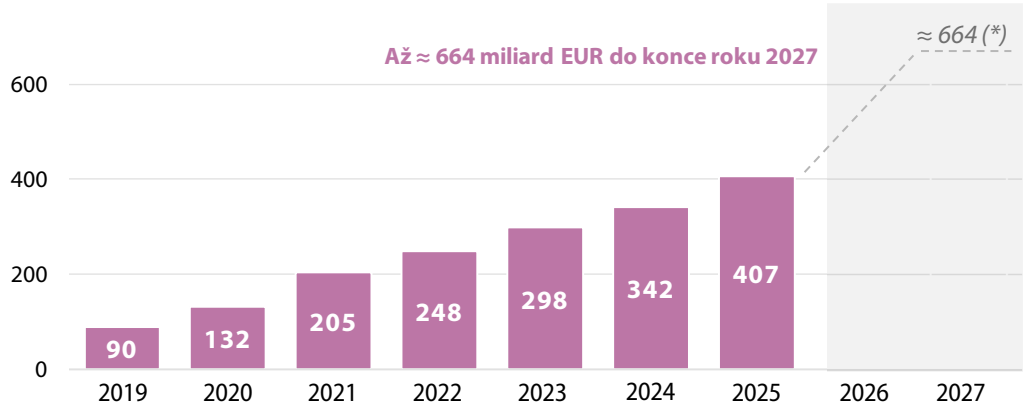
Zdroj: EÚD na základě konsolidovaných ročních účetních závěrek EU za období 2024 a 2025.

2.57. V roce 2025 byl zřízen nástroj pro reformy a růst pro Moldavskou republiku. V letech 2025 až 2027 bude jeho prostřednictvím poskytnuto až 1,5 miliardy EUR ve formě úvěrů, z toho 0,3 miliardy EUR bylo vyplaceno v roce 2025.

2.58. Podle prognózy se bude expozice rozpočtu EU dále zvyšovat a do roku 2027 dosáhne až 664 miliard EUR, viz ***obrázek 2.27***.

Obrázek 2.27 – Minulá a předpokládaná expozice rozpočtu EU

(v mld. EUR)

(*) Předpokládaná expozice do konce roku 2027:

– Úvěry z NextGenerationEU: až 216,7 miliardy EUR (revidováno v lednu 2026)
– Úvěry z podpory na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci: 82,4 mld. EUR
– Bezpečnostní akce pro úvěry Evropy: až 75 miliard EUR (≈ 50 %)
– Úvěry z evropského mechanismu finanční stabilizace: 27,9 mld. EUR
– Úvěry od Euratomu pro Energoatom: 0,2 miliardy EUR
– Úvěry pro Ukrajinu: až 170 miliard EUR (revidováno v lednu 2026)
– Úvěry pro ostatní třetí země: až 14,7 miliardy EUR
– Podepsané rozpočtové záruky na operace: až 77,6 miliardy EUR

Pozn.: obrázek vychází z přístupu uvedeného v bodě ***2.55***.

Zdroj: EÚD na základě konsolidované účetní závěrky EU za rok 2025 a dalších údajů Komise.

2.59. Celkovou expozici lze rozčlenit na roční expozice, což je maximální částka, kterou je třeba pokrýt z rozpočtu EU neboli z manévrovacího prostoru, pokud v kterémkoli roce dojde k prodlení se splácením[61]. Komise nám poskytla data na základě údajů o roční expozici rozpočtu EU na konci roku 2024, o finanční pomoci členským státům a zemím mimo EU a také o *vnějším zápůjčním mandátu (ELM)*. Pro rok 2026 jsme vypočítali celkovou expozici ve výši 20 miliard EUR (2025: 14,5 miliardy EUR). Tento údaj však nezahrnuje roční expozici ze zbývajících

[61] Zvláštní zpráva 05/2023, obrázek 2.

programů, na něž se vztahují rozpočtové záruky (EFSI, InvestEU, EFSD a EFSD+). V roce 2022 jsme Komisi doporučili[62], aby odhad celkové roční expozice zveřejňovala.

Manévrovací prostor EU poskytuje záruku pro výpůjčky

2.60. Výpůjční operace EU jsou zajištěny záručním mechanismem koncipovaným tak, aby bylo zajištěno, že bude vždy možné dodržet závazky vyplývající z obsluhy dluhu. Tato záruka je poskytována prostřednictvím manévrovacího prostoru rozpočtu EU, což je roční rozpětí mezi stropem vlastních zdrojů (tj. maximální částkou, kterou může EU požadovat od členských států) a vlastními zdroji potřebnými k financování skutečné výše prostředků na platby v rámci víceletého finančního rámce. Od roku 2021 je trvalý strop vlastních zdrojů nastaven na 1,4 % hrubého národního důchodu (HND) Evropské unie. Rozpočet na rok 2025 počítal s vlastními zdroji ve výši 0,83 % HND EU na financování rozpočtových výdajů[63], což znamenalo, že na konci roku byla na pokrytí rozpočtových závazků k dispozici rezerva ve výši 0,57 %.

2.61. V praxi slouží manévrovací prostor jako záruka poslední instance pro investory: pokud by se EU při splácení svého dluhu potýkala s obtížemi (např. kvůli opožděným nebo neúplným splátkám ze strany příjemců úvěrů), může Komise požádat členské státy o dodatečné příspěvky, aby své závazky mohla splnit. Než Komise o tyto příspěvky požádá, nejprve informuje, že má zavedena opatření ke zmírnění rizik a řízení likvidity[64]. Manévrovací prostor není předem financovanou rezervou. K platbám ze strany členských států vede pouze tehdy, pokud standardní rozpočtové zdroje EU a přísun prostředků od dlužníků nepostačují k pokrytí splácení výpůjček EU. Tento mechanismus[65] představuje pro členské státy právní závazek.

2.62. Na základě údajů dostupných na konci roku 2024 Komise odhaduje, že dostupný manévrovací prostor v rámci trvalého stropu vlastních zdrojů – po odečtení vlastních zdrojů potřebných k financování prostředků na platby z rozpočtu EU (kromě NGEU) – činí 90,8 miliardy EUR v roce 2026 a 90,5 miliardy EUR v roce 2027[66], viz ***obrázek 2.28***. Tyto údaje odpovídají 0,5 % ročního HND EU.

---

62 Výroční zpráva za rok 2022, doporučení 2.3.

63 Konsolidovaná účetní závěrka EU za rok 2025, příloha 6.7.

64 Tamtéž.

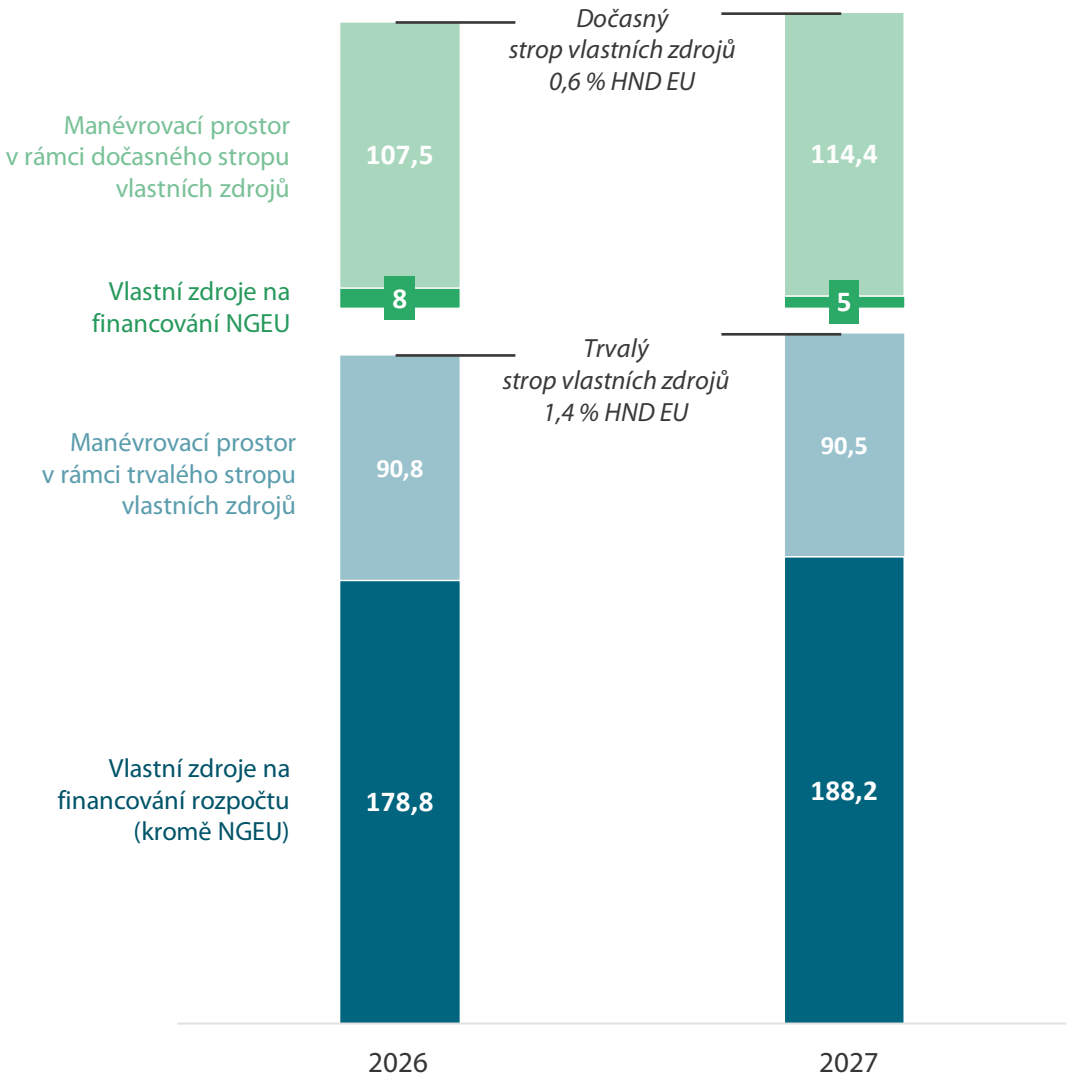
65 Rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053.

66 COM(2025) 781, přílohy.

2.63. Kromě manévrovacího prostoru v rámci trvalého stropu vlastních zdrojů bylo rozhodnutím o vlastních zdrojích zavedeno další dočasné a výjimečné zvýšení stropu vlastních zdrojů o 0,6 % HND EU do roku 2058, výhradně s cílem zaručit splacení výpůjček NGEU. Komise odhaduje, že pro období do roku 2027 zůstane k dispozici téměř veškerý manévrovací prostor v rámci dočasného stropu vlastních zdrojů[67], viz ***obrázek 2.28***.

Obrázek 2.28 – Manévrovací prostor v rámci trvalého a dočasného stropu vlastních zdrojů

(v mld. EUR)

Zdroj: EÚD na základě COM(2025) 781.

[67] Tamtéž.

2.64. Pro příští víceletý finanční rámec Komise navrhla zvýšit strop vlastních zdrojů na 1,75 %[68]. V našem stanovisku k návrhu Komise[69] jsme uvedli, že Komise by měla znovu posoudit, zda byl vzhledem ke schválení nového úvěru Ukrajině ve výši 90 miliard EUR navrhovaný strop vlastních zdrojů stále přiměřený.

2.65. Návrh rovněž zavedl mechanismus reakce na krize, který umožňuje mimořádné výpůjčky na kapitálových trzích za účelem poskytnutí úvěrů členským státům pro řešení následků závažných krizí, závažných obtíží nebo s nimi souvisejících vážných hrozeb[70]. Tento nástroj by se uplatnil v případech, kdy stávající programy situaci odpovídajícím způsobem neřeší. Výsledné závazky by byly zajištěny mimořádným a dočasným zvýšením stropu vlastních zdrojů o 0,25 procentního bodu[71].

[68] Článek 4 nařízení COM(2025) 574.

[69] Stanovisko 04/2026, bod 16.

[70] Článek 6 nařízení COM(2025) 574.

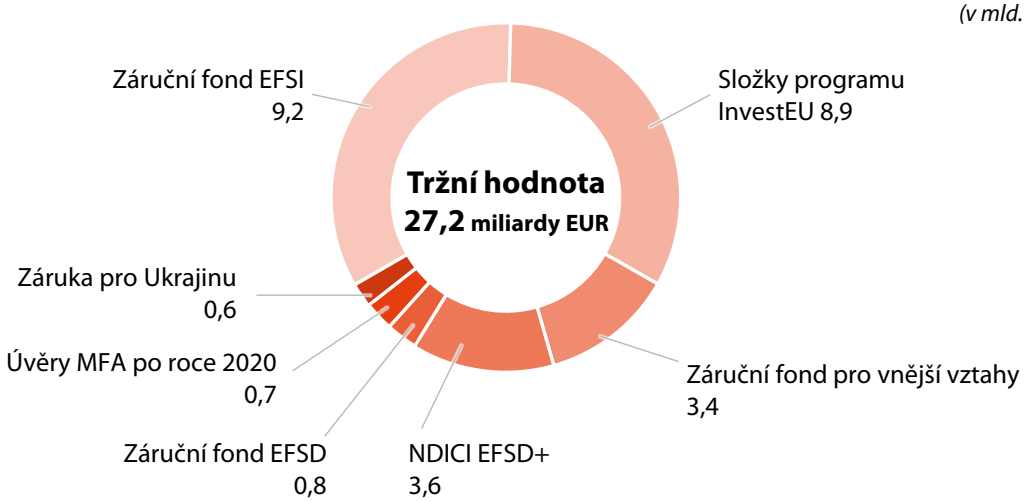
[71] Tamtéž, článek 8.

Kumulativní finanční výkonnost společného rezervního fondu je kladná, stejně jako v roce 2024

2.66. Od roku 2021 jsou všechny rezervy na finanční závazky EU vyplývající z rozpočtových záruk, úvěrů na finanční pomoc a úvěrového nástroje Euratomu sdruženy v aktivech *společného rezervního fondu*[72]. K 31. prosinci 2025 činila tržní hodnota aktiv společného rezervního fondu 27,2 miliardy EUR (2024: 23,2 miliardy EUR). Zdroje společného rezervního fondu jsou rozděleny do oddílů odpovídajících jednotlivým přispívajícím nástrojům[73], viz ***obrázek 2.29***.

Obrázek 2.29 – Společný rezervní fond a jeho složky, stav na konci roku 2025

(v mld. EUR)

EFSI:	Evropský fond pro strategické investice
NDICI:	Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci
EFSD+:	Evropský fond pro udržitelný rozvoj plus
EFSD:	Evropský fond pro udržitelný rozvoj
MFA:	makrofinanční pomoc

Pozn.: 1,1 miliardy EUR z aktiv uvedených v rámci oddílů InvestEU je rozděleno do oddílů členských států (Česká republika, Finsko, Rumunsko, Malta, Bulharsko, Řecko, Španělsko a Portugalsko), které jsou financovány samostatně z národních nebo regionálních příspěvků.
Kromě toho Komise drží v centrální pokladně 0,2 miliardy EUR jako likviditní rezervu na pokrytí okamžitého čerpání záruk.

Zdroj: EÚD na základě konsolidované účetní závěrky EU za rok 2025.

[72] Článek 215 finančního nařízení.

[73] Článek 3 rozhodnutí Komise C(2020) 131/03.

2.67. Cílem Komise při řízení společného rezervního fondu je přinejmenším chránit vložený kapitál (zachování kapitálu)[74]. Po kladném výsledku ve výši 0,9 miliardy EUR v roce 2025 (0,8 miliardy EUR v roce 2024) činí kumulativní (realizovaná i nerealizovaná) finanční výkonnost portfolia od jeho založení v roce 2021 1,3 miliardy EUR (4,9 %).

2.68. Komise může z tohoto fondu čerpat prostředky, které jsou nezbytné k vyplacení čerpaných rozpočtových záruk souvisejících s operacemi v zemích EU i mimo EU a ke krytí nesplácených úvěrů zemí mimo EU, a teprve pak začít využívat prostředky z rozpočtu EU. U makrofinanční pomoci a úvěrů Euratomu k nesplácení prozatím nikdy nedošlo, nicméně na konci roku 2024 činilo kumulativní čerpání prostředků souvisejících s nesplácením u operací a se snížením hodnoty kapitálových investic v rámci rozpočtových záruk, bez započtení zpětně získaných částek, 1,4 miliardy EUR[75] (1,2 miliardy EUR v roce 2023), z čehož 0,9 miliardy EUR (0,9 miliardy EUR v roce 2023) se týkalo vnějšího zápůjčního mandátu[76], pro nějž je tvorba rezerv součástí oddílu Záruční fond pro vnější vztahy.

---

[74] COM(2025) 400, část 2.

[75] Odvozeno z pracovního dokumentu *2026 Draft general budget of the European Union – Working Document Part XI*. Viz tabulky s názvem *Guarantee calls and recoveries* na str. 19, 34, 48, 63, 79 a 97.

[76] Návrh souhrnného rozpočtu Evropské unie na rok 2026 – pracovní dokument, část XI, s. 63.

Závěry a doporučení

Závěry

2.69. V roce 2025 byly z ročního rozpočtu EU využity téměř všechny prostředky na závazky a platby. Vlivem NGEU byly celkové platby v roce 2025 vyšší než celkové závazky. Čerpání prostředků z ESI fondů na období 2014–2020 dosáhlo 98,6 %, zatímco celkové platby z fondů ve sdíleném řízení podle nařízení o společných ustanoveních představovaly pouze 16,6 % částky alokované na tyto fondy v rámci VFR na období 2021–2027. Čerpání tří hlavních fondů politiky soudržnosti (EFRR, FS a ESF+) v období 2021–2025 činilo 14,8 %, přičemž celková výše plateb dosáhla 52,8 miliardy EUR. Na konci roku jsme zaznamenali vysoký objem nevyřízených žádostí o platbu. Viz body ***2.2***–***2.18***.

2.70. Roční platby grantů z Nástroje pro oživení a odolnost v celkové výši 40,1 miliardy EUR v roce 2025 byly výrazně nižší, než předpokládala prognóza Komise (65 miliard EUR). V prosinci 2025 však 17 členských států předložilo žádosti o platbu v celkové výši 20,3 miliardy EUR. Ze závazků na granty z Nástroje pro oživení a odolnost ve výši 359,9 miliardy EUR bylo do konce roku 2025 vyplaceno 237,5 miliardy EUR (66 %), takže do konce roku 2026 zbývá vyplatit 122,4 miliardy EUR (34 %). Viz body ***2.19***–***2.24***.

2.71. Na konci roku 2025 činily celkové zbývající závazky, včetně grantů NGEU, 501,1 miliardy EUR. Komise očekává, že se tato částka do konce roku 2027 sníží na 339 miliard EUR. Viz body ***2.25***–***2.29***.

2.72. Dlouhodobé výpůjčky EU dosáhly na konci roku 2025 výše 702,1 miliardy EUR a očekává se, že do skončení stávajícího VFR dosáhnou 1 bilionu EUR. Celkové výdaje na financování nákladů souvisejících s nevratnou podporou NGEU by se ve stávajícím VFR mohly dosáhnout 28,3 miliardy EUR, což je přibližně dvojnásobek původní prognózy Komise ve výši 14,9 miliardy EUR. Částky vyplácené v rámci NGEU v roce 2025 byly nižší, než se předpokládalo, což vedlo ke zvýšení hotovostních rezerv na konci roku. Viz body ***2.30***–***2.47***.

2.73. EU a její členské státy uvolnily od začátku ruské útočné války do konce roku 2025 na podporu Ukrajiny a jejího lidu více než 192,1 miliardy EUR. Z této částky vyplatila EU 65,3 miliardy EUR ve formě úvěrů, přičemž zbývá vyplatit dalších 9,8 miliardy EUR. V dubnu 2026 se Rada dohodla na dalších úvěrech ve výši 90 miliard EUR. Viz body ***2.48***–***2.54***.

2.74. Expozice rozpočtu EU se zvýšila z 342 miliard EUR v roce 2024 na 406,8 miliardy EUR v roce 2025 a v následujících letech se očekává její další nárůst. K 31. prosinci 2025 činila tržní hodnota aktiv společného rezervního fondu 27,2 miliardy EUR. Viz body ***2.55***–***2.68***.

Doporučení

Doporučení 2.1 – Snížit riziko nahromadění nevyřízených žádostí o platby z fondů politiky soudržnosti

2.75. Komise by měla ve spolupráci s členskými státy včas přijmout opatření k zajištění řádného plánování a plnění platebních potřeb v rámci ročního rozpočtu a v souladu se stropy VFR, přičemž by měla věnovat zvláštní pozornost prostředkům určeným na politiku soudržnosti. Cílem by mělo být snížit veškeré riziko vzniku nahromadění nevyřízených žádostí o platby v důsledku nedostatku prostředků na platby v ročním rozpočtu, a omezit tak tlak na prostředky na platby v budoucích rozpočtových letech.

Cílové datum provedení: konec roku 2026.

Doporučení 2.2 – Vypracovat strategii pro řízení závazků a splácení výpůjček nástroje NGEU

2.76. Komise by měla vypracovat strategii pro řízení závazků a splácení dluhu spojeného s NGEU pro celou dobu splácení do roku 2058, přičemž by měla zohlednit makroekonomická a finanční rizika, včetně refinancování, úrokové sazby, likvidity a tržních rizik. Pro období, na které se vztahuje stávající a nadcházející víceletý finanční rámec, by měla zohlednit platná rozpočtová omezení, včetně ročního stropu pro splátky jistiny a disponibilních prostředků na platby. Pokud jde o nevratnou podporu, vzhledem k tomu, že související náklady na financování budou hrazeny z rozpočtu EU, měla by Komise stanovit kritéria a priority pro rozhodování o tom, jaká část splatného dluhu bude refinancována, s cílem omezit náklady na financování a zároveň zachovat efektivní přístup na trh a operační flexibilitu.

Cílové datum provedení: konec roku 2027.

Kapitola 3

Rozpočet EU a dosahování výsledků

Obsah

	Body
Část 1 – Výsledky našich auditů výkonnosti: hlavní sdělení	**3.1.–3.39.**
Úvod	**3.1.–3.6.**
Reakce EU na oživení po krizi	**3.7.–3.12.**
Zvýšení hospodářské konkurenceschopnosti EU ve prospěch všech občanů	**3.13.–3.18.**
Odolnost vůči hrozbám pro bezpečnost EU a dodržování evropských hodnot svobody, demokracie a právního státu	**3.19.–3.25.**
Změna klimatu, životní prostředí a přírodní zdroje	**3.26.–3.32.**
Fiskální politiky a veřejné finance v EU	**3.33.–3.37.**
Hlavní institucionální zúčastněné strany	**3.38.–3.39.**
Evropský parlament	**3.38.**
Rada Evropské unie	**3.39.**
Část 2 – Výkonnost programů v rámci okruhu 2 víceletého finančního rámce	**3.40.–3.82.**
Úvod	**3.40.–3.43.**
Rozsah a koncepce auditu	**3.44.**
Vykazování výkonnosti pro okruh 2 bylo v souladu s pokyny Komise	**3.45.–3.49.**
Výkonnostní rámec na období 2021–2027 zlepšil monitorování výsledků, ale nikoli dopadů	**3.50.–3.57.**
Rámec na období 2021–2027 obsahuje více ukazatelů výsledků než dříve, ale u většiny programů stále chybí ukazatele dopadu	**3.50.–3.54.**
Sledovatelnost vykázaných údajů byla celkově dobrá	**3.55.–3.57.**

Z ukazatelů vyplývá, že výkonnost se v jednotlivých programech lišila: my jsme ji vyhodnotili jako nižší než Komise **3.58.–3.74.**

Naše posouzení pokroku při plnění cílů ukazatelů je méně pozitivní než posouzení Komise **3.58.–3.65.**

Stávající programové ukazatele zatím ukazují lepší výkonnost než v minulém VFR, s výjimkou ESF+ **3.66.–3.74.**

Závěry a doporučení **3.75.–3.82.**

Přílohy

Příloha 3.1 – Strategické oblasti EÚD, o nichž pojednávaly zvláštní zprávy vydané v roce 2025

Příloha 3.2 – Příklady včasných opatření Komise v návaznosti na doporučení zvláštní zprávy Účetního dvora z roku 2025

Příloha 3.3 – Stav ukazatelů výkonnosti k 31. 12. 2024 na základě hodnocení EÚD

Část 1 – Výsledky našich auditů výkonnosti: hlavní sdělení

Úvod

3.1. Ve zvláštních zprávách se zabýváme tím, nakolik jsou při plnění rozpočtu EU uplatňovány zásady *řádného finančního řízení*[1]. Zaměřujeme se přitom na hlavní cíle v oblasti *výkonnosti* a dodržování předpisů. V roce 2025 jsme zveřejnili 26 zvláštních zpráv (***příloha 3.1***), které se zabývají mnoha výzvami, jimž EU čelí v různých výdajových oblastech a politikách.

3.2. Naše auditní činnost se zaměřovala na níže uvedené strategické oblasti, které v souladu s naší strategií na období 2021–2025 považujeme za priority:

- reakce EU na oživení po krizi,
- zvýšení hospodářské konkurenceschopnosti EU ve prospěch všech občanů,
- odolnost vůči hrozbám pro bezpečnost EU a dodržování evropských hodnot svobody, demokracie a právního státu,
- změna klimatu, životní prostředí a přírodní zdroje,
- fiskální politiky a veřejné finance v EU.

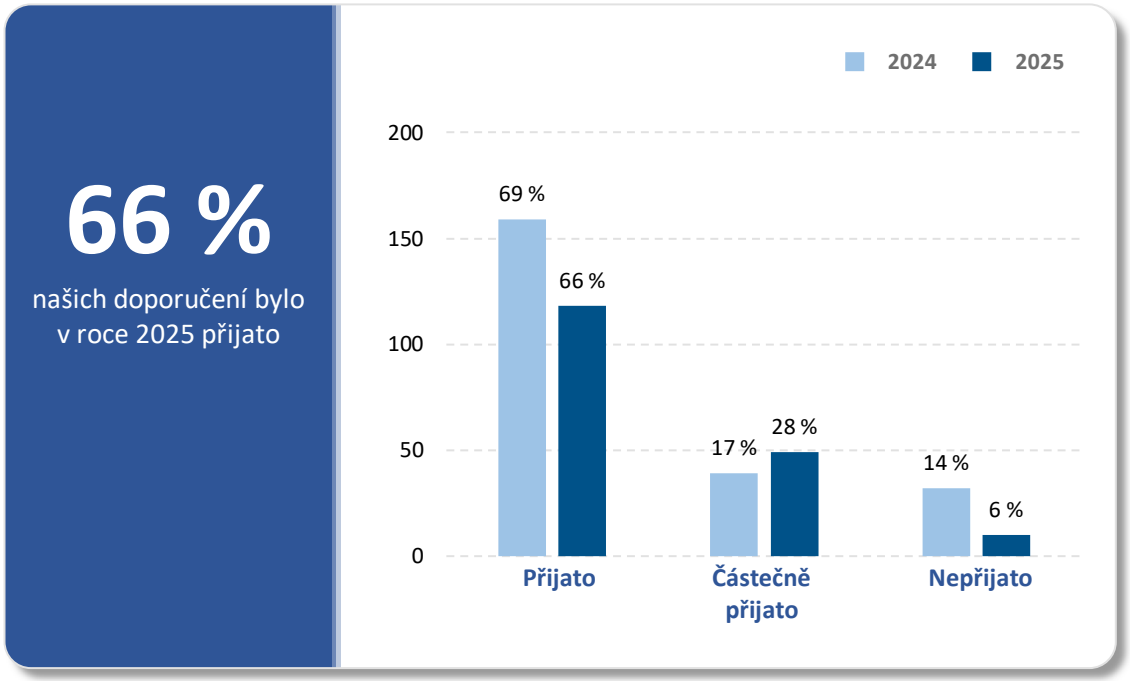
3.3. Naše doporučení se zaměřují na tyto hlavní oblasti:

- koncepci *programů*, včetně strategií, posouzení potřeb a jejich souladu se stanovenými cíli,
- stanovení cílů, monitorování ukazatelů a údajů, vykazování,
- výběr projektů, udržitelnost projektů a opatření,
- dodržování pravidel pro *zadávání veřejných zakázek* a *státní podporu*.

[1] Článek 33 finančního nařízení o souhrnném rozpočtu Unie, září 2024.

3.4. Kontrolované subjekty mají právo reagovat na naše připomínky[2]. Jejich odpovědi, v nichž je rovněž uvedeno, zda naše doporučení přijímají, zveřejňujeme společně se zvláštními zprávami. Naše zvláštní zprávy z roku 2025 obsahovaly 177 doporučení (oproti 230 v roce 2024). Subjekty, které jsme kontrolovali, zcela přijaly 66 % našich doporučení, částečně bylo přijato 28 % z nich (***obrázek 3.1***).

Obrázek 3.1 – Přijetí doporučení z našich zvláštních zpráv z roku 2025 kontrolovanými subjekty ve srovnání s rokem 2024

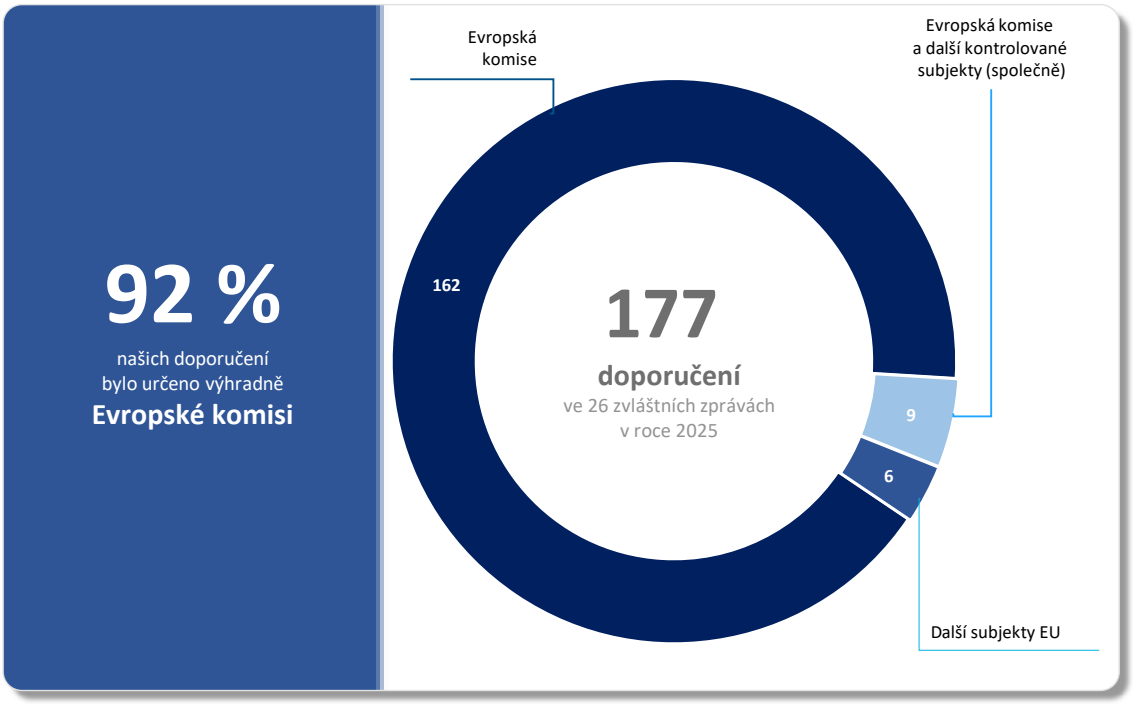

Zdroj: EÚD.

[2] Tamtéž, článek 259.

3.5. Většina našich doporučení byla adresována Evropské komisi (***obrázek 3.2***).

Obrázek 3.2 – Rozdělení doporučení podle kontrolovaných subjektů

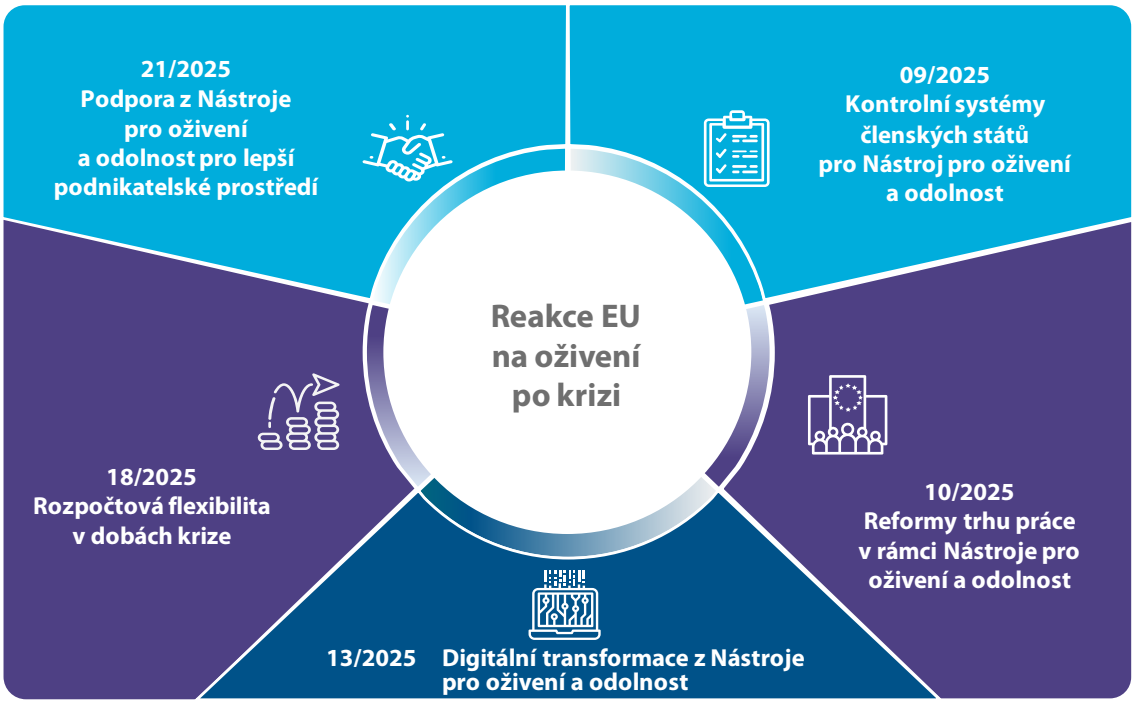
Zdroj: EÚD.

3.6. V následujících bodech uvádíme hlavní sdělení našich zvláštních zpráv, které jsme rozdělili podle jednotlivých strategických oblastí. Tato sdělení doplňujeme o přehled odkazů na naše zvláštní zprávy ze strany Rady a ze strany Evropského parlamentu v jeho usnesení o udělení *absolutoria* a příklady včasných opatření přijatých Komisí (***příloha 3.2***). Tyto příklady uvádíme jako doplnění k odpovědím Komise na naše zvláštní zprávy vyjadřujícím její postoj. Pravidelná následná kontrola opatření přijatých v návaznosti na doporučení, kterou provádíme po třech letech, není těmito informacemi nijak dotčena.

Reakce EU na oživení po krizi

3.7. V roce 2025 jsme vydali pět zvláštních zpráv věnovaných tématům spadajícím do této strategické oblasti (***obrázek 3.3***).

Obrázek 3.3 – Zvláštní zprávy zveřejněné v roce 2025 týkající se strategické oblasti reakce EU na oživení po krizi

Zdroj: EÚD.

3.8. Navzdory zlepšení v kontrolní činnosti Komise jsme zjistili[3], že Komise nebyla schopna poskytnout dostatečné ujištění o tom, že členské státy mají **účinné systémy kontroly**, které zajišťují soulad výdajů z *Nástroje pro oživení a odolnost* (RRF) s pravidly pro zadávání veřejných zakázek a státní podporu.

[3] Zvláštní zpráva 09/2025.

3.9. Jednou z klíčových oblastí, na které Nástroj pro oživení a odolnost poskytuje finanční prostředky, je politika trhu práce a zaměstnanosti. Zjistili jsme[4], že reformy **trhu práce** v národních plánech pro oživení a odolnost dosáhly v době našeho auditu očekávaných *výstupů* a přinesly určité *výsledky*. Strukturální problémy trhu práce, které byly identifikovány v doporučeních pro jednotlivé země, se však řešily jen částečně. Absence vhodných ukazatelů navíc významně omezovala možnost posoudit výsledky nebo *dopad* reforem prováděných v rámci Nástroje pro oživení a odolnost na trh práce.

3.10. Při řešení klíčového cíle Nástroje pro oživení a odolnost, kterým je podpora **digitální transformace** EU, použily Komise a členské státy správným způsobem metodiku digitálního označování. Všechny členské státy splnily nebo překročily požadavek na 20 % přidělených prostředků. Zjistili jsme však[5], že některé členské státy neupřednostnily financování EU pro opatření, která řeší jejich hlavní digitální potřeby, protože to nařízení o nástroji RRF nevyžaduje. Rovněž jsme zjistili, že společné ukazatele RRF používané ke sledování pokroku nebyly dobře sladěny s cíli digitální politiky EU.

3.11. Ujednání o **rozpočtové flexibilitě EU** umožnila, aby rozpočet reagoval na nové výzvy a priority. Zjistili jsme však[6], že rámec flexibility je příliš složitý, pořadí používání nástrojů flexibility je nejasné a nástroje se občas překrývají. Kromě toho nebylo odůvodnění nástrojů flexibility založeno na důkladné analýze budoucích potřeb a rizik.

3.12. Zjistili jsme[7], že Nástroj pro oživení a odolnost řeší problémy v oblasti **podnikatelského prostředí** stanovené v doporučeních pro jednotlivé země v rámci evropského semestru částečně a že některé strukturální problémy zůstávají nevyřešeny. Ačkoli dokončená opatření dosáhla dohodnutých milníků a cílů, pouze třetina z nich zatím vykázala významnější výsledky a některé první výsledky přispěly k pokroku při provádění doporučení pro jednotlivé země.

---

[4] Zvláštní zpráva 10/2025.

[5] Zvláštní zpráva 13/2025.

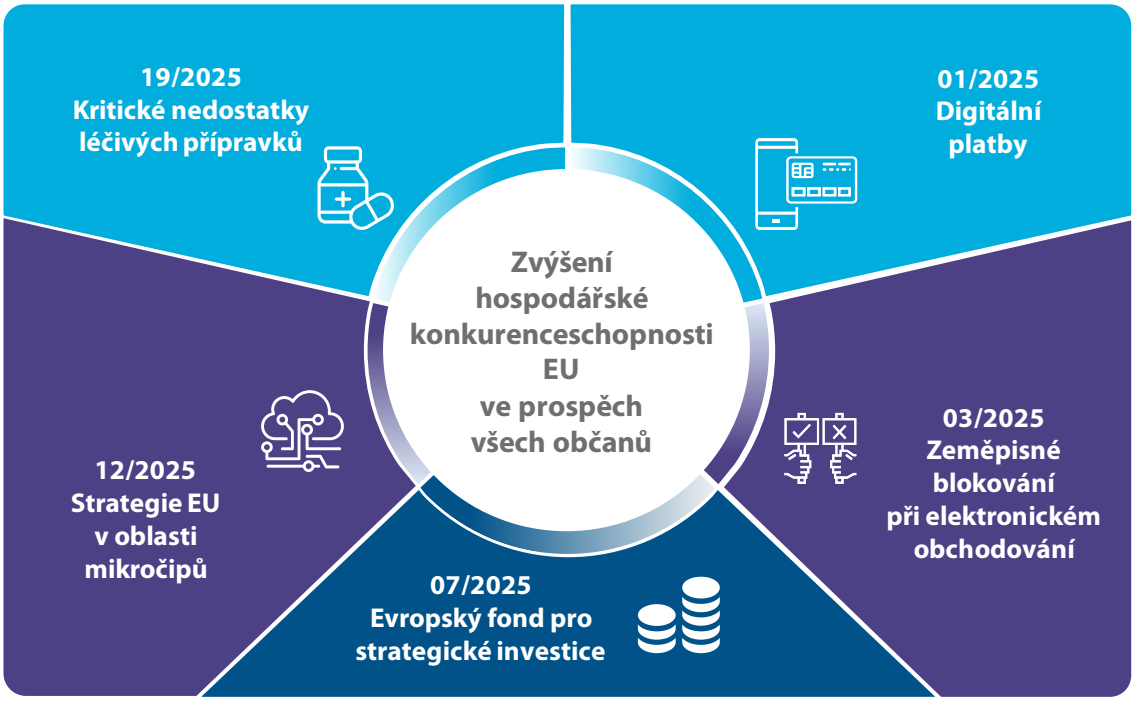
[6] Zvláštní zpráva 18/2025.

[7] Zvláštní zpráva 21/2025.

Zvýšení hospodářské konkurenceschopnosti EU ve prospěch všech občanů

3.13. V roce 2025 jsme vydali pět zvláštních zpráv věnovaných tématům spadajícím do této strategické oblasti (*obrázek 3.4*).

Obrázek 3.4 – Zvláštní zprávy zveřejněné v roce 2025 týkající se strategické oblasti hospodářská konkurenceschopnost EU

Zdroj: EÚD.

3.14. **Digitální platby** jsou pro *hospodářství* EU zásadní a my jsme zjistili[8], že přístup Komise přispěl k tomu, aby byly bezpečnější, rychlejší a levnější. Komise posílila celkový rámec, ale došlo k oslabení monitorovacího procesu. Bylo to hlavně ze dvou důvodů. Prvním jsou nejasná kritéria pro cenové zásahy (Komise může například zasahovat do stanovování poplatků ze strany poskytovatelů platebních služeb), druhým pak mezery v regulačním rámci platném pro služby otevřeného bankovnictví (soubor platebních služeb založený na přístupu třetích stran k údajům uchovávaným bankami).

[8] Zvláštní zpráva 01/2025.

3.15. Neoprávněné **zeměpisné blokování** zahrnuje omezení přístupu k online rozhraním, zboží a službám v různých členských státech. Může bránit přístupu spotřebitelů a omezovat digitální trh EU. Přijetím nařízení o zeměpisném blokování bylo dosaženo pokroku při řešení potřeb spotřebitelů a obchodníků vyváženým způsobem. Dospěli jsme však k závěru[9], že v jednotném provádění nařízení přetrvávají problémy, neboť v původním *posouzení dopadů* jsou mezery a prosazování nařízení v jednotlivých členských státech není rovnoměrné.

3.16. ***Evropský fond pro strategické investice*** pomohl snížit nedostatek investic v EU a podpořil širokou škálu projektů prostřednictvím dluhových a kapitálových nástrojů, které byly podpořeny *rozpočtovou zárukou* EU. Zjistili jsme však[10], že program nedosáhl plně svého cíle do roku 2022 mobilizovat 500 miliard EUR a objem vykázaných investic byl nadhodnocen o 26 %. Nebyla dostatečně prokázána *adicionalita* fondu[11] a pro několik aspektů monitorování a vykazování chyběly cílové hodnoty a úplné údaje.

3.17. V reakci na narušení globálního dodavatelského řetězce, které bylo způsobeno koronavirovou pandemií, byl v roce 2022 byl navržen balíček předpisů zvaný „akt EU o čipech“. Cílem tohoto aktu bylo řešit nedostatek **mikročipů** a posílit technologickou suverenitu EU. Dospěli jsme k závěru[12], že Komise dosáhla přiměřeného pokroku při provádění své strategie, ale je nepravděpodobné, že by byl splněn ambiciózní cíl programu Digitální dekáda, kterým je dosáhnout 20% podílu EU na celosvětovém trhu.

3.18. **Kritický nedostatek léčivých přípravků** se stal častou hrozbou pro veřejné zdraví v celé EU. Informovali jsme[13], že Evropská agentura pro léčivé přípravky poskytla členským státům cennou podporu a Komise podnikla první kroky tím, že navrhla legislativní změny. V době auditu však neexistoval účinný rámec pro řešení kritického nedostatku léčivých přípravků a úsilí o řešení základních příčin těchto nedostatků je stále v počátcích. Dostupnost léčivých přípravků v celé EU navíc nadále ztěžuje roztříštěnost jednotného trhu.

---

[9] Zvláštní zpráva 03/2025.

[10] Zvláštní zpráva 07/2025.

[11] Článek 5 nařízení (EU) 2015/1017 o Evropském fondu pro strategické investice.

[12] Zvláštní zpráva 12/2025.

[13] Zvláštní zpráva 19/2025.

Odolnost vůči hrozbám pro bezpečnost EU a dodržování evropských hodnot svobody, demokracie a právního státu

3.19. V roce 2025 jsme vydali šest zvláštních zpráv věnovaných tématům spadajícím do této strategické oblasti (*obrázek 3.5*).

Obrázek 3.5 – Zvláštní zprávy zveřejněné v roce 2025 týkající se strategické oblasti odolnost a evropské hodnoty

Zdroj: EÚD.

3.20. Cílem druhého akčního plánu Komise o **vojenské mobilitě** bylo umožnit rychlé přesuny personálu a vybavení v rámci EU. Včasné financování infrastruktury dvojího užití bylo pozitivním krokem, ale zjistili jsme[14], že pokrok byl nerovnoměrný, protože v plánu chyběly jasné cíle a ústřední koordinační orgán. Pokrok při dosahování celkového cíle se lišil a bylo zapotřebí lepšího řízení a monitorování.

[14] Zvláštní zpráva 04/2025.

3.21. Zjistili jsme[15], že mechanismus ***Akce v rámci politiky soudržnosti*** **na podporu uprchlíků v Evropě (CARE)** pomohl členským státům využít dostupné financování politiky soudržnosti k řešení migračních výzev a potřeb uprchlíků v důsledku útočné války proti Ukrajině. *Řídicí orgány* zastávaly názor, že mechanismus CARE byl užitečný a poskytl jim flexibilitu, likviditu a zjednodušení. Zjistili jsme však, že obecné monitorování finančních prostředků na politiku soudržnosti nepokrývalo všechny aspekty podpory při řešení migračních výzev a využívání mechanismu CARE.

3.22. Nevládní organizace hrají při utváření politiky EU významnou roli. Komise sice posílila transparentnost **financování EU poskytovaného nevládním organizacím**, ta však byla podle našich zjištění[16] negativně ovlivněna nejednotnou klasifikací nevládních organizací a problémy s kvalitou údajů. Dospěli jsme také k závěru, že Komise a další subjekty aktivně nekontrolovaly respektování hodnot EU ze strany *příjemců*.

3.23. V případech, kdy Komise a její partneři čelí mimořádným omezením přístupu, přizpůsobují svůj operační model tak, aby bylo možno **poskytovat humanitární pomoc prostřednictvím „řízení na dálku“**. Zjistili jsme[17], že tento přístup sice poskytl užitečný rámec pro poskytování pomoci v obtížně přístupných oblastech, ale v jeho koncepci a provádění byly nedostatky a kontrolní strategie nezahrnovala specifické kontroly určené k řešení přirozených rizik spojených s řízením na dálku.

3.24. EU v roce 2017 aktualizovala svou strategii **pomoci na podporu obchodu**. Ta se měla více zaměřit na nejméně rozvinuté země. Zjistili jsme[18], že ačkoli byla tato podpora obecně poskytována v souladu s potřebami daných zemí, nevykazovala předpoklady pro splnění cíle financování do roku 2030 stanoveného v příslušné strategii. Záměr více se zaměřit na nejméně rozvinuté země se neprojevil v souboru konkrétně zaměřených cílů dohodnutých s členskými státy

---

[15] Zvláštní zpráva 05/2025.

[16] Zvláštní zpráva 11/2025.

[17] Zvláštní zpráva 15/2025.

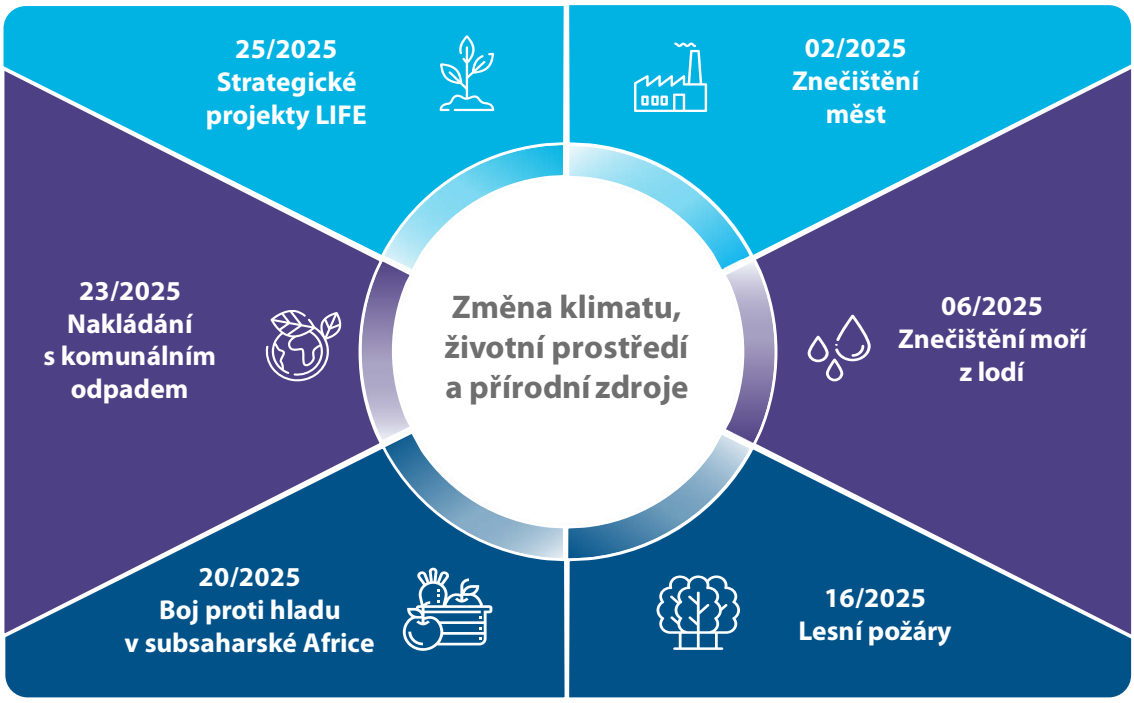
[18] Zvláštní zpráva 17/2025.

3.25. Hodnotili jsme jasnost mandátů subjektů EU zapojených do **boje proti *podvodům***, jejich spolupráci a dohled Komise. Zjistili jsme[19], že povinnosti těchto subjektů byly jasně definovány, ale přetrvávají nedostatky v oblasti výměny informací, což má dopad na počet a včasnost vyšetřování. Kromě toho jsme dospěli k závěru, že Komise neanalyzovala nedostatky a rozdíly v odhalování podvodů a nedostatečně dohlíží na částky, které mají být vráceny a získány zpět v důsledku vyšetřování podvodů.

Změna klimatu, životní prostředí a přírodní zdroje

3.26. V roce 2025 jsme zveřejnili šest zvláštních zpráv věnovaných této strategické oblasti (***obrázek 3.6***).

Obrázek 3.6 – Zvláštní zprávy zveřejněné v roce 2025 týkající se strategické oblasti změna klimatu, životní prostředí a přírodní zdroje

Zdroj: EÚD.

[19] Zvláštní zpráva 26/2025.

3.27. V oblasti **znečištění měst** jsme zjistili[20], že ačkoli se kvalita ovzduší v EU zlepšovala, normy kvality ovzduší nebyly vždy dodržovány nebo byly splněny teprve v nedávné době. Navzdory již mnoho let platným právním předpisům EU se navíc hluková zátěž stále dostatečně neřešila, protože neexistovaly žádné celoevropské hlukové limity nebo cíle pro snížení hluku a členské státy dostatečně nepokládaly za svou prioritu nebo neprováděly účinná opatření.

3.28. Cílem EU je dosáhnout do roku 2030 **nulového znečištění vody**. V souvislosti s tímto cílem jsme posuzovali kroky EU zaměřené na řešení problémů se znečištěním vody loděmi. Zjistili jsme[21], že ačkoli se pravidla EU zlepšila, v jejich provádění a prosazování se vyskytovaly nedostatky a k měření výsledků nebyly k dispozici dostatečné údaje. Kromě toho členské státy neměly přehled o výsledcích ani o možnostech jejich využití ve větším rozsahu, zatímco sledování znečištění z lodí nebylo dostatečné.

3.29. V oblasti řešení problému **lesních požárů** jsme uvedli[22], že členské státy stále častěji využívají finanční prostředky EU pocházející z různých oblastí politiky na preventivní opatření. Komise však neměla úplný přehled o celkové výši vynaložených finančních prostředků EU a měla jen málo informací o výsledcích těchto projektů. Na úrovni členských států jsme uvedli, že rozhodnutí o financování z Nástroje pro oživení a odolnost byla někdy přijímána ve spěchu a příslušné orgány nebyly do rozhodování o tom, které činnosti mají být financovány, zapojeny. Zjistili jsme rovněž nedostatky ve výběru projektů.

3.30. EU se aktivně podílí na celosvětových iniciativách zaměřených na snížení nedostatku potravin a malnutrice, přičemž 48 % celkových finančních prostředků získala subsaharská Afrika. Zjistili jsme[23], že Komise v **boji proti hladu** vyvinula cenné úsilí, udržitelnost a dopad však negativně ovlivnily nedostatky v koncepci a monitorování projektů a problémy při řešení hlavních příčin nedostatku potravin. Opatření nebyla dostatečně zaměřená a ne vždy zaměřovala na osoby, které je nejvíce potřebují.

---

[20] Zvláštní zpráva 02/2025.

[21] Zvláštní zpráva 06/2025.

[22] Zvláštní zpráva 16/2025.

[23] Zvláštní zpráva 20/2025.

3.31. Cílem odpadové politiky EU je přechod na oběhové hospodářství. Náš audit ukázal[24], že Komise zpřísnila cíle a další právní požadavky v oblasti **nakládání s komunálním odpadem**, ale řízení o nesplnění povinnosti v souvislosti s nesplněním cílů v oblasti odpadů zahájila se zpožděním. Většina projektů, které jsme zařadili do vzorku, měla zpoždění a u některých se vyskytly problémy s náklady a kapacitou.

3.32. Dospěli jsme k závěru[25], že strategické projekty *LIFE* pomohly členským státům realizovat strategie zaměřené na **výzvy v oblasti klimatu** v EU, a to zapojením klíčových zúčastněných stran, mobilizací dodatečných finančních prostředků a podporou kontinuity navzdory změnám vnitrostátních politik a rozpočtové nejistotě. Proces výběru však nemusel zohledňovat nejdůležitější environmentální a klimatické potřeby členských států, což mohlo snížit jejich kapacitu identifikovat a podporovat projekty s největším dopadem.

[24] Zvláštní zpráva 23/2025.

[25] Zvláštní zpráva 25/2025.

Fiskální politiky a veřejné finance v EU

3.33. V roce 2025 jsme vydali čtyři zvláštní zprávy věnované tématům spadajícím do této strategické oblasti (*obrázek 3.7*).

Obrázek 3.7 – Zvláštní zprávy zveřejněné v roce 2025 týkající se strategické oblasti fiskální politika a veřejné finance

Zdroj: EÚD.

3.34. **Podvody s *DPH* při dovozu** negativně ovlivňují výběr příjmů v členských státech i v EU. Zjednodušené dovozní postupy usnadňují obchod a snižují administrativní zátěž. Zjistili jsme však[26] nedostatky a případy nesouladu s regulatorním rámcem EU a dále nedostatky v tom, jak členské státy kontrolují, zda byla vybrána správná výše DPH. Řada z těchto nedostatků byla způsobena problémy, s nimiž se celní a daňové orgány potýkaly při spolupráci mezi členskými státy.

[26] Zvláštní zpráva 08/2025.

3.35. Dospěli jsme k závěru[27], že v době našeho auditu opatření EU účinně neposilovala úlohu ani jednoho z typů důchodů na trhu **doplňkových důchodů**. Přeshraniční činnost institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění byla i nadále minimální a soustřeďovala se v několika členských státech, kde bylo zaměstnanecké penzijní pojištění již tradičně zakořeněno. Panevropský osobní penzijní produkt (PEPP) se nestal alternativní možností spoření pro občany EU, ani nevzbudil zájem investorů.

3.36. Náš audit týkající se ***finančních oprav*** zjistil[28], že v koncepci mechanismu pro předchozí *programová období* bylo několik nedostatků a že uplatňování oprav je z hlediska ochrany rozpočtu EU účinné pouze částečně. Kromě toho nebyly poskytnuté informace dostatečně spolehlivé a odhadované budoucí opravy plně neodrážely schopnost Komise identifikovat a opravit *chyby*. Rovněž jsme dospěli k závěru, že právní rámec pro období 2014–2020 byl složitý a pro období 2021–2027 se výrazně nezlepšil.

3.37. Revolvingový efekt se týká *finančních nástrojů*, které jsou návratné orgánům veřejné správy, přičemž výsledné prostředky vrácené zpět do finančních nástrojů lze použít na podporu dalších *příjemců* a projektů. Zjistili jsme[29], že v praxi bylo částečně dosaženo revolvingového efektu **finančních nástrojů**, i když nebylo dosaženo jeho plného potenciálu. Během období způsobilosti bylo opětovné použití vrácených prostředků (např. půjčky splacené *konečnými příjemci*) ve finančních nástrojích omezeno v důsledku faktorů, jako je tlak na *čerpání* vyvíjený na řídicí orgány, dlouhodobá povaha investic, priority pro přilákání soukromých investorů, nejasný rámec a vnější faktory.

---

[27] Zvláštní zpráva 14/2025.

[28] Zvláštní zpráva 22/2025.

[29] Zvláštní zpráva 24/2025.

Hlavní institucionální zúčastněné strany

Evropský parlament

3.38. Do konce dubna 2026 Evropský parlament projednal ve svých výborech 20 z našich 26 zpráv. Ve svém usnesení o udělení absolutoria za rok 2024 (oddíl III – Komise a *výkonné agentury* a *evropské rozvojové fondy*) se rovněž odvolal na 10[30] z těchto zpráv. Příklady z usnesení o udělení absolutoria jsou následující.

- Naše zpráva o vojenské mobilitě v EU[31]: Parlament vyzval Komisi, aby nadále usilovala o zvýšení transparentnosti výdajů Unie na obranu ve všech příslušných nástrojích, aby předkládala orgánu příslušnému k udělení absolutoria pravidelné konsolidované zprávy o plnění rozpočtu a výkonnosti všech výdajů souvisejících s obranou a aby poskytovala Parlamentu systematičtější informace o návazných krocích a zprávy o opatřeních.
- Naše zpráva o finančních prostředcích EU na řešení problému lesních požárů[32]: Parlament vyzval Komisi, aby zlepšila slučování výdajů na boj s lesními požáry a zajistila důslednější sledování výsledků a dlouhodobou udržitelnost preventivních opatření.
- Naše zpráva o pomoci EU na podporu obchodu pro nejméně rozvinuté země[33]: Parlament vyzval Komisi, aby zvrátila pokles financování pomoci na podporu obchodu pro nejméně rozvinuté země, neprodleně provedla analýzu plánovanou na rok 2026 a navrhla nápravná opatření, která zajistí, aby zdroje pomoci na podporu obchodu byly přednostně určeny pro země, které to nejvíce potřebují.
- Naše zpráva o rozpočtové flexibilitě EU[34]: Parlament doporučil, aby do budoucích návrhů VFR Komise začlenila komplexní analýzu potřeb, rizik a schopnosti reakce na krize. Tím se zajistí, že aby byly *nástroje flexibility* dostatečně odůvodněné, náležitě financované a umožňovaly řešit nepředvídané události, aniž by byly předčasně vyčerpány.
- Naše zpráva o podpoře Komise v boji proti hladu v subsaharské Africe[35]: Parlament vyzval Komisi, aby posílila analýzu nákladů, plánování zadávání veřejných zakázek a provádění založené na potřebách.

---

[30] Zvláštní zprávy: 04/2025, 11/2025, 16/2025, 17/2025, 18/2025, 20/2025, 21/2025, 22/2025, 24/2025 a 26/2025.

[31] Zvláštní zpráva 04/2025.

[32] Zvláštní zpráva 16/2025.

[33] Zvláštní zpráva 17/2025.

[34] Zvláštní zpráva 18/2025.

[35] Zvláštní zpráva 20/2025.

Rada Evropské unie

3.39. Do 5. května 2026 vypracovala Rada závěry k 12[36] zvláštním zprávám z 26 zvláštních zpráv vydaných v roce 2025. Celkově tyto závěry podpořily naše doporučení a obsahovaly další připomínky, z nichž některé jsou podrobněji popsány níže.

- Naše zpráva[37] o **akcích v rámci politiky soudržnosti na podporu uprchlíků v Evropě**: Rada vyzvala Komisi, aby v případě, že by měla připravit nová opatření související s krizí nebo jejich změny, zajistila zavedení vhodného monitorovacího systému s cílem zajistit údaje nezbytné pro posouzení *účinnosti* těchto opatření.

- Naše zpráva[38] o **průmyslu mikročipů**: Rada vyzvala Komisi, aby provedla hodnocení strategie na základě skutečného stavu s cílem posoudit soulad mezi přijatými opatřeními a stanovenými cíli, sdílela toto hodnocení s členskými státy i zúčastněnými stranami, v koordinaci s členskými státy urychleně určila scénáře pro realizaci nápravných opatření, přičemž je třeba zajistit, aby provádění strategie pokračovalo v souladu se stanoveným harmonogramem, a aby urychlila přípravné práce zaměřené na budoucí revizi aktu o čipech.

- Naše zpráva[39] o **finančních opravách v politice soudržnosti**: Rada vyzvala Komisi, aby zlepšila způsob vykazování oprav ve *výročních zprávách o činnosti* a ve *výroční zprávě o řízení a výkonnosti* v politice soudržnosti, jak jsme doporučili.

---

[36] Zvláštní zprávy: 05/2025, 07/2025, 09/2025, 10/2025, 11/2025, 12/2025, 13/2025, 15/2025, 16/2025, 21/2025, 22/2025 a 24/2025.

[37] Zvláštní zpráva 05/2025:

[38] Zvláštní zpráva 12/2025.

[39] Zvláštní zpráva 22/2025.

Část 2 – Výkonnost programů v rámci okruhu 2 víceletého finančního rámce

Úvod

3.40. Při posuzování zpráv Komise o výkonnosti se každý rok zaměřujeme na jednu konkrétní oblast. Letos jsme se zabývali dostupnými informacemi o výkonnosti v okruhu 2 „Soudržnost, odolnost a hodnoty“, které byly uvedeny v *přehledech výkonnosti programů* (PVP) výroční zprávy o řízení a výkonnosti za rok 2024 (AMPR).

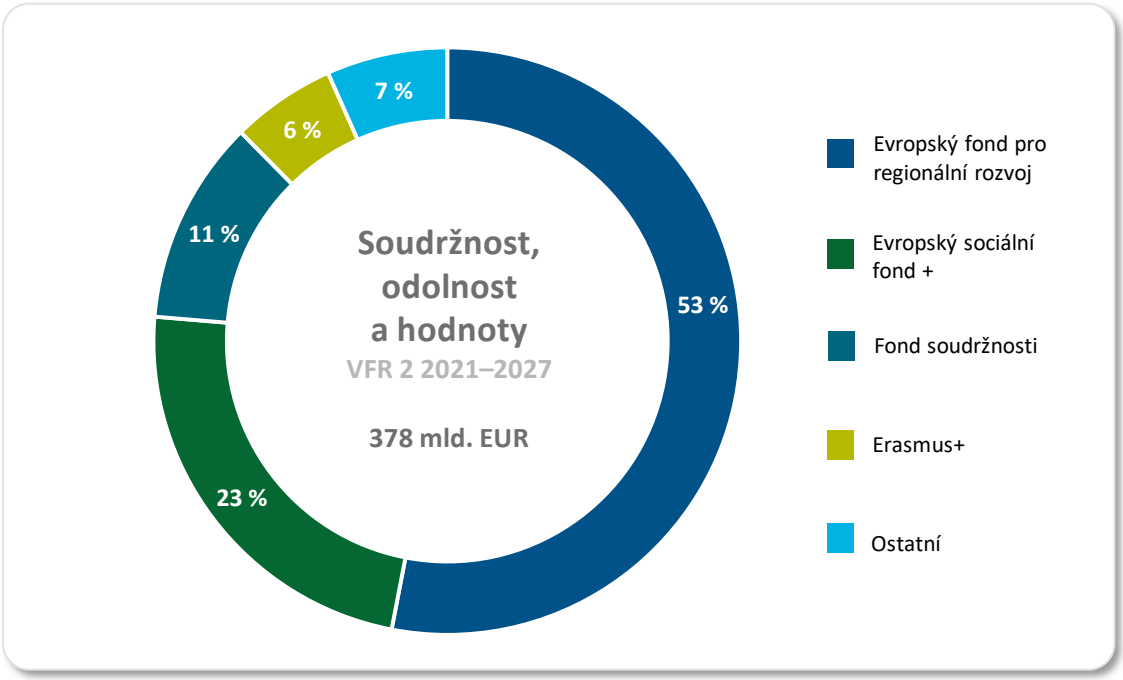
3.41. Politika soudržnosti je hlavní investiční politikou EU a zaměřuje se na všechny regiony a města v EU s cílem podpořit vytváření pracovních míst, konkurenceschopnost podniků, hospodářský růst, *udržitelný rozvoj* a zlepšení kvality života občanů. Jejím obecným cílem je snižovat rozdíly a posilovat soudržnost v celé EU podporou investic prostřednictvím specifických vnitrostátních nebo regionálních programů. Pro dosažení těchto cílů a řešení různých rozvojových potřeb ve všech regionech EU byla na politiku soudržnosti na období 2021–2027 vyčleněna téměř třetina celkového rozpočtu EU.

3.42. Hlavními fondy financovanými z rozpočtu EU v rámci okruhu „Soudržnost, odolnost a hodnoty“ jsou:

- *Evropský fond pro regionální rozvoj* (EFRR): investice do sociálního a hospodářského rozvoje všech regionů a měst EU,
- *Fond soudržnosti* (FS): investice do životního prostředí a dopravy v méně prosperujících zemích EU,
- *Evropský sociální fond plus* (ESF+): podpora zaměstnanosti a vytváření spravedlivé a sociálně inkluzivní společnosti v zemích EU,
- *Erasmus+*: podpora mobility a spolupráce ve vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu v Evropě i mimo ni.

3.43. Okruh „Soudržnost, odolnost a hodnoty“ měl ve víceletém finančním rámci původně přiděleno 378 miliard EUR v cenách roku 2018, přičemž EFRR (200 miliard EUR) spolu s FS (43 miliard EUR) představovaly přibližně dvě třetiny této částky (***obrázek 3.8***). ESF+, EFRR a FS jsou prováděny prostřednictvím *sdíleného řízení* mezi Komisí a členskými státy, zatímco Erasmus+ je prováděn především prostřednictvím *nepřímého řízení*, a to skrze vnitrostátní agentury. Naše zjištění o *správnosti* výdajů z tohoto okruhu víceletého finančního rámce jsou uvedena v ***kapitole 6*** naší výroční zprávy.

Obrázek 3.8 – Okruh 2 VFR na období 2021–2027

Zdroj: Evropská komise, víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (v závazcích) – v cenách roku 2018.

Rozsah a koncepce auditu

3.44. Analyzovali jsme výroční zprávu Komise o řízení a výkonnosti, což je rámcová výroční zpráva Komise o výkonnosti rozpočtu EU. Kontrolovali jsme správné uplatňování rámce Komise pro podávání zpráv o výkonnosti u přehledů výkonnosti programů pro okruh 2 VFR ve výroční zprávě o řízení a výkonnosti za rok 2024. Vzali jsme v úvahu naši předchozí auditní práci a zkoumali jsme, jak byly použity ukazatele pro vykazování výkonnosti. U všech čtyř programů zařazených do vzorku (EFRR, FS, ESF+ – a jeho předchůdce, ESF – a Erasmus+) jsme zkoumali spolehlivost informací o výkonnosti, včetně ukazatelů vykázaných v přehledech výkonnosti programů, a to, zda byly navrženy podle zásady SMART, tedy zda byly „konkrétní“, „měřitelné“, „dosažitelné“, „relevantní“ a „časově vymezené“. ESF+ má (podobně jako jeho předchůdce ESF) vlastní přehledy výkonnosti programu, zatímco EFRR a FS jsou vykazovány společně v rámci přehledů výkonnosti programů regionální politiky. Posuzovali jsme také celkový pokrok měřený prostřednictvím ukazatelů.

Vykazování výkonnosti pro okruh 2 bylo v souladu s pokyny Komise

3.45. Rámec pro podávání zpráv pro výroční zprávu o řízení a výkonnosti zůstal stabilní a řídicí rada Komise vydala příslušné pokyny. Prověřované přehledy výkonnosti programů byly v souladu s těmito pokyny.

3.46. Rozpočtové údaje vykázané v přehledech výkonnosti programů zařazených do vzorku byly získány z účetního systému Komise. V závazcích ani platbách vykázaných na rok 2024 jsme nezjistili žádné významné chyby.

3.47. Kvalitu údajů obsažených ve výroční zprávě o řízení a výkonnosti kontrolovalo Generální ředitelství pro rozpočet. Zjistili jsme, že většina kvantitativních odkazů na programy, které jsme kontrolovali ve výroční zprávě o řízení a výkonnosti za rok 2024, byla založena na příslušných podpůrných důkazech.

3.48. Navzdory pokynům pro vykazování, které umožňují uvést v tabulce *klíčových ukazatelů výkonnosti* v přehledech výkonnosti programů až devět ukazatelů, jsme zjistili, že za ESF na období 2014–2020 byly zveřejněny pouze tři ukazatele, které byly vyhodnoceny jako „dosažené“, že byly vynechány dva zbývající ukazatele z tabulky, z nichž jeden byl vyhodnocen jako „dosažený“ a jeden jako „mírný pokrok“. Stejně tak užší seznam devíti ukazatelů obsažených v přehledech výkonnosti programů regionální politiky na období 2014–2020 neobsahuje všechny kategorie hodnocení, jako je například „zasluhuje pozornost“.

3.49. Naše analýza informací uvedených v části „Konkrétní příklady úspěchů“ ve vybraných přehledech výkonnosti programů ukázala, že v případě programu ESF+ uváděné údaje shrnují skutečné úspěchy programu. Naproti tomu v případě EFRR a FS vykazované informace odkazovaly na hodnoty vycházející z projektů vybraných k podpoře a aktuálně prováděných, a nikoli z konečných výstupů dosažených na konci projektů; neměly by tak být prezentovány jako konkrétní úspěchy. Kromě toho jsme zjistili, že přehled výkonnosti programu Erasmus+ zahrnutý ve výroční zprávě o řízení a výkonnosti za rok 2024 se z velké části vztahuje k výsledkům dosaženým v roce 2023, což je činí méně relevantními pro dané vykazované období.

Výkonnostní rámec na období 2021–2027 zlepšil monitorování výsledků, ale nikoli dopadů

Rámec na období 2021–2027 obsahuje více ukazatelů výsledků než dříve, ale u většiny programů stále chybí ukazatele dopadu

3.50. Celkově se domníváme, že klíčové ukazatele výkonnosti (v obou programových obdobích 2014–2020 i 2021–2027) vybrané do vzorku byly ve značné míře definovány podle zásady SMART. Klíčové ukazatele výkonnosti použité pro EFRR a FS na období 2014–2020 se však dostatečně nezabývaly výsledky, zatímco u ESF se nezabývaly dopady.

3.51. Co se týče období 2021–2027, nařízení obsahovala vyvážené soubory ukazatelů zahrnující výstupy a výsledky a v případě programu Erasmus+ také dopady. Nařízení o EFRR a FS na období 2021–2027 a nařízení o ESF+ nestanovila žádné ukazatele dopadu (***tabulka 3.1***), které by pomohly posoudit dlouhodobou výkonnost výdajů EU.

Tabulka 3.1 – Typy ukazatelů výkonnosti

Program	Vstup	Výstup	Výsledek	Dopad	Celkem
2014–2020 (*)					
EFRR a FS	0	58	0	0	58
ESF	0	22	9	0	31
Celkem	**0**	**80**	**9**	**0**	**89**
2021–2027 (**)					
EFRR a FS	0	23	21	0	44
ESF+	0	16	9	0	25
Erasmus+	3	37	14	6	60
Celkem	**3**	**76**	**34**	**6**	**129**

(*) na základě nařízení o programech.
(**) EÚD na základě tabulek údajů o výkonnosti doprovázejících návrh rozpočtu na rok 2026.

Zdroj: EÚD.

3.52. Omezení způsobená absencí ukazatelů dopadu uznávají i některá posouzení programů. Například v posouzení dopadů[40], které provedla Komise pro EFRR a FS, se hovoří o potřebě aktualizace pro období 2021–2027 ve srovnání s obdobím 2014−2020, přičemž jednou možností je „rozšíření společného souboru ukazatelů – z pouhých výstupů na výsledky a dopady“.

3.53. Podle společného souboru ukazatelů pro oblast sdíleného řízení ESF+ se používání ukazatelů dopadu pro účely monitorování nedoporučuje a dopady by měly být posuzovány na základě hodnocení. Přístup na základě tohoto souboru byl zdůvodněn obtížemi, které se vyskytly při shromažďování spolehlivých a včasných údajů pro ukazatele dopadu a při prokazování příčinné souvislosti.

[40] Posouzení dopadů Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti (SWD(2018) 282) ze dne 29. května 2018, s. 73.

3.54. V našem stanovisku 10/2026 k legislativnímu návrhu Komise týkajícímu se výkonnostního rámce pro víceletý finanční rámec po roce 2027 jsme uvedli, že návrh neobsahuje ukazatele dopadu, přestože jsou jasně stanoveny v *pokynech pro zlepšování právní úpravy*. Podle našeho názoru jsou ukazatele dopadu nezbytné pro účely monitorování a usnadnění následných hodnocení. Hodnocení programů politiky soudržnosti v polovině období[41] navíc dospělo k závěru, že jejich monitorovací systém se ve srovnání s předchozím obdobím zlepšil, ale „mohl by se dále zlepšit, pokud jde o dostupnost a konzistentnost údajů, aby lépe sloužil potřebám hodnocení a posuzování dopadu projektů, které obdržely podporu“.

Sledovatelnost vykázaných údajů byla celkově dobrá

3.55. Zkoumali jsme hodnoty jednotlivých klíčových ukazatelů výkonnosti uvedených v přehledech výkonnosti programů. U fondů se sdíleným řízením jsme v případě EFRR a FS prověřovali údaje z osmi členských států a v případě ESF+ ze čtyř členských států. Celkově jsme zjistili, že údaje, z nichž vybrané klíčové ukazatele výkonnosti vycházejí, jsou obecně dostupné a hodnoty jsou celkově dohledatelné.

3.56. V případě programu Erasmus+ byly podpůrné důkazy pro vybrané ukazatele obecně k dispozici. U klíčového ukazatele výkonnosti „Počet účastníků činností v oblasti virtuálního učení“ jsme nicméně zjistili, že vykázané výsledky vycházely z odhadovaných, a nikoli skutečných hodnot, což není v souladu s pokyny pro výroční zprávu o řízení a výkonnosti. V důsledku toho byla vykázaný údaj nadhodnocen.

3.57. Průběžné hodnocení programu Erasmus+[42] zdůraznilo důležitá zlepšení rámce pro monitorování ve srovnání s předchozím programem, jako je zavedení nových ukazatelů pro zlepšení sledování výkonnosti a dopadu programu a snížení počtu specifických cílů. Upozornilo však také na skutečnost, že u některých ukazatelů nejsou údaje z monitorování dostatečné pro vyčíslení příčinné souvislosti mezi činnostmi programu Erasmus+ a jejich výsledky.

---

[41] Hodnocení programů politiky soudržnosti na období 2021–2027 financovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Fondu soudržnosti a *Fondu pro spravedlivou transformaci* v polovině období (SWD(2025) 299), s. 75.

[42] Průběžné hodnocení programu Erasmus+ na období 2021–2027 a závěrečné hodnocení programu Erasmus+ na období 2014–2020 (SWD(2025) 186).

Z ukazatelů vyplývá, že výkonnost se v jednotlivých programech lišila: my jsme ji vyhodnotili jako nižší než Komise

Naše posouzení pokroku při plnění cílů ukazatelů je méně pozitivní než posouzení Komise

3.58. Pro obě období VFR zůstala metodika posouzení Komise stabilní. Posouzení pokroku při plnění cílů klíčových ukazatelů výkonnosti lze zařadit do jedné z následujících kategorií: „splněno“, „na dobré cestě“, „mírný pokrok“, „zasluhuje pozornost“ nebo „nejsou k dispozici žádné údaje“. Komise používá tuto metodiku posouzení pro tabulky údajů o výkonnosti, které jsou přiloženy k návrhu rozpočtu i k výroční zprávě o řízení a výkonnosti.

3.59. Zjistili jsme, že programy EFRR a FS na období 2021–2027 poskytly pouze průběžné milníky pro rok 2024, jak požaduje nařízení[43]. To, že chybí roční milníky, brání ročnímu posouzení pokroku ukazatele směrem k cíli pro rok 2029. Bez těchto milníků nemají manažeři programů a zúčastněné strany včasnou zpětnou vazbu o pokroku, kvůli čemuž je pro ně obtížnější upravit své strategie.

3.60. V případě ESF+ byly u 13 z 25 ukazatelů (52 %) stanoveny průběžné milníky, zatímco u programu Erasmus+ byly milníky stanoveny ještě pravidelněji, a to na roční bázi, a sledování pokroku bylo podrobnější. Otázku četnosti ročních milníků definovaných pro programy v tabulkách údajů o výkonnosti jsme vznesli již ve výroční zprávě za rok 2024[44].

3.61. Zjistili jsme také, že u některých ukazatelů nebyly stanoveny cílové hodnoty. Například v rámci ESF+ chyběly u 5 z 25 ukazatelů (20 %) souvisejících s cílem „sociální začleňování a přispění k vymýcení chudoby a zdraví“ stanovené cílové hodnoty.

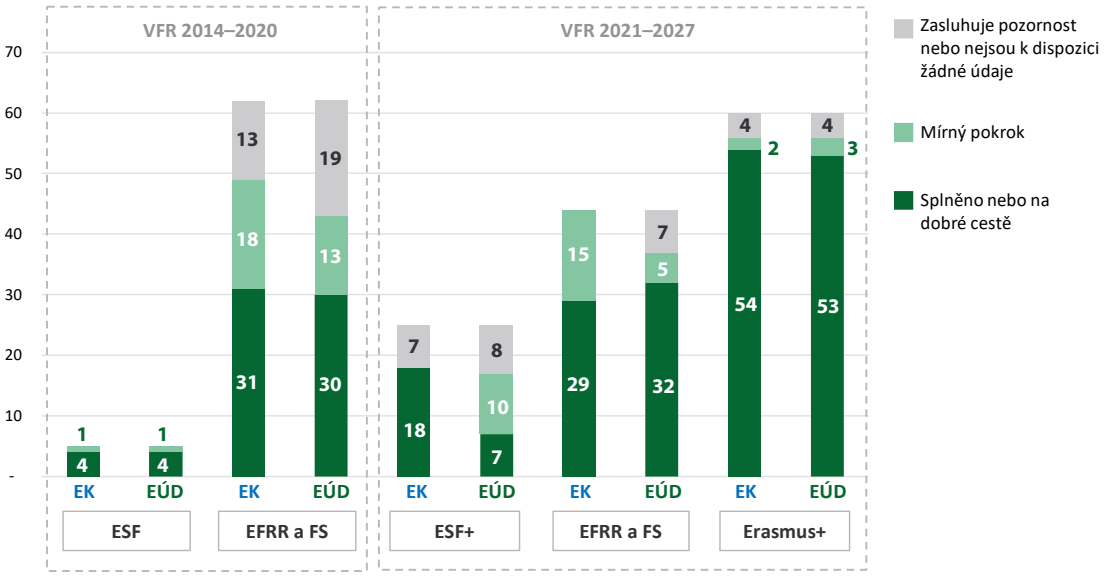
---

[43] Článek 16 nařízení (EU) 2021/1060.

[44] Výroční zpráva za rok 2024, kapitola 3, doporučení 3,2.

3.62. Analyzovali jsme posouzení pokroku vykázaného u našeho vzorku přehledů výkonnosti programů z roku 2024 za obě období, které provedla Komise, přičemž jsme použili podobnou metodiku, jaká je popsána v příloze naší zprávy o výkonnosti rozpočtu EU za rok 2019. V 19 % případů (38 ze 196) se naše posouzení výkonnosti lišilo od posouzení Komise (***obrázek 3.9***). Podrobná analýza našeho posouzení podle cílů programu je uvedena v ***příloze 3.3***. Ve většině případů jsme dospěli k závěru, že posouzení bylo nadhodnoceno. To lze do jisté míry vysvětlit skutečností, že posouzení Komise bralo v úvahu probíhající projekty, které dosud nebyly ve vykazovaných údajích viditelné.

Obrázek 3.9 – Posouzení ukazatelů výkonnosti – Komise a EÚD

EK	Evropská komise
EÚD	Evropský účetní dvůr
ESF	Evropský sociální fond
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
FS	Fond soudržnosti
ESF+	Evropský sociální fond plus

Zdroj: EÚD.

3.63. ***Rámeček 3.1*** uvádí dva příklady programů EFRR a FS na období 2014–2020, u nichž se domníváme, že posouzení pokroku ze strany Komise nebylo v souladu s výsledky vykázanými v přehledech výkonnosti programů. U pěti ukazatelů zahrnutých do přehledu výkonnosti programu ESF na období 2014–2020 bylo naše hodnocení stejné jako hodnocení Komise.

Rámeček 3.1

Příklad optimistických posouzení klíčových ukazatelů výkonnosti

EFRR 2014–2020

Ukazatel / dílčí ukazatel	Výchozí hodnota	Pokrok	Cíl	Výsledky k 31. 12. 2022	Posouzení Komise
Zvýšení kapacity pro recyklaci odpadů	0	31 %	1 424 815	436 056	Mírný pokrok

Zdroj: Přehled výkonnosti programu regionální politiky, výroční zpráva o řízení a výkonnosti za rok 2024.

FS 2014–2020

Ukazatel / dílčí ukazatel	Výchozí hodnota	Pokrok	Cíl	Výsledky k 31. 12. 2022	Posouzení Komise
Počet obyvatel nově připojených na zlepšené čištění odpadních vod	0	37 %	9 843 012	3 670 236	Mírný pokrok

Zdroj: Přehled výkonnosti programu regionální politiky, výroční zpráva o řízení a výkonnosti za rok 2024.

V těchto případech Komise provádí posouzení na základě očekávání dosažení cílů (skutečné výsledky plus budoucí výsledky z podepsaných dohod). V ani jednom z případů se „mírný pokrok“ nezdá být realistický, protože vykazované výsledky jsou z konce roku 2022 a zbývá pouze jeden rok – 2023 –, který je třeba ještě vykázat. Na základě dostupných informací by obezřetnějším posouzením těchto dvou ukazatelů bylo „zasluhuje pozornost“, protože lze rozumně očekávat, že tyto ukazatele nemusí dosáhnout svých cílových hodnot.

3.64. Pro období 2021–2027 byly kromě skutečných výsledků přehledy výkonnosti programů pro ESF+ a přehledy výkonnosti programů pro EFRR a FS doplněny o hodnoty klíčových ukazatelů výkonnosti týkající se podepsaných *grantových* dohod, které dosud nebyly realizovány. Tento přístup umožňuje komplexnější posouzení ukazatelů, protože zohledňuje očekávané výsledky. V současném víceletém finančním rámci jsme nicméně nalezli ukazatele, u nichž se domníváme, že posouzení pokroku provedené Komisí bylo ve srovnání s dosaženými výsledky příliš optimistické, ať už se jedná o skutečné, nebo vybrané hodnoty. Dva příklady jsou uvedeny v ***rámečku 3.2***.

Rámeček 3.2

Příklad optimistických posouzení klíčových ukazatelů výkonnosti

EFRR a FS na období 2021–2027

Ukazatel / dílčí ukazatel	Pokrok	Cíl	Výsledky 31. 12. 2024	Posouzení Komise
12.1 plocha zelené infrastruktury	Skutečný výsledek: 0,41 % Vybrané operace: 5,31 %	249 669	Skutečný výsledek: 1 023 Vybrané operace: 13 247	Mírný pokrok

Zdroj: Přehled výkonnosti programu regionální politiky, výroční zpráva o řízení a výkonnosti za rok 2024.

ESF+

Ukazatel / dílčí ukazatel	Pokrok	Cíl	Výsledky 31. 12. 2024	Posouzení Komise
3.4. Celkový počet účastníků akcí na podporu sociálního začleňování osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením	3 %	135 800 000	3 420 000	Na dobré cestě

Zdroj: Přehled výkonnosti programu ESF+, výroční zpráva o řízení a výkonnosti za rok 2024.

Na konci roku 2024, i když se pro výpočet poměru EFRR zveřejňuje pokrok na základě podepsaných dohod (což Komise nazývá „vybrané operace“), 5% pokrok na úrovni vybraných (nerealizovaných) operací podle našeho hodnocení neznamená mírný pokrok, ale spíše hodnocení „zasluhuje pozornost“ (pro vysvětlení pomalého pokroku).

Pro ESF+ byly v přehledu výkonnosti programu předloženy skutečné výsledky. Bez dalších informací o potenciálních připravovaných projektech – kromě údaje, že „v roce 2024 se provádění zintenzivnilo“, obsaženého v tabulkách údajů o výkonnosti – se posouzení 3% pokroku po čtyřech letech provádění jako „na dobré cestě“ zdá neopodstatněné.

3.65. V případě programu Erasmus+ obecně souhlasíme se všemi posouzeními klíčových ukazatelů výkonnosti, která provedla Komise.

Stávající programové ukazatele zatím ukazují lepší výkonnost než v minulém VFR, s výjimkou ESF+

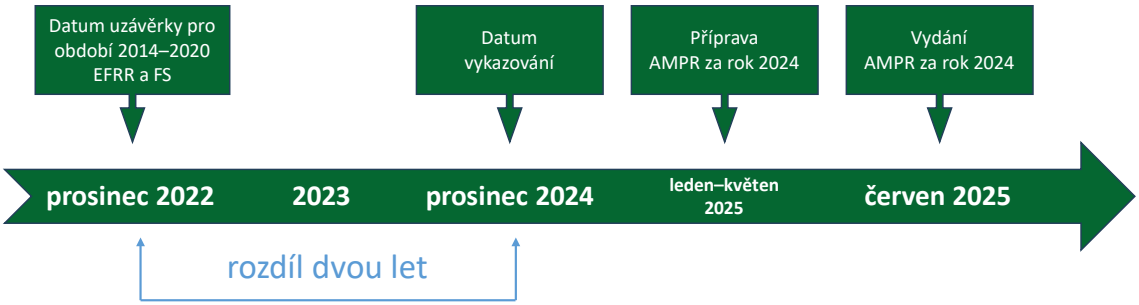
3.66. Klíčové ukazatele výkonnosti poskytují užitečné informace o pokroku a dosahování cílů. Do jaké míry financované akce řešily potřeby na úrovni EU, však nelze posoudit pouze na základě toho, zda ukazatele splnily své cíle; je nutné hodnocení ze strany Komise, jakmile bude program proveden. V následujících bodech uvádíme celkovou výkonnost vybraných programů na základě našeho posouzení informací uvedených v tabulkách údajů o výkonnosti k návrhu rozpočtu na rok 2026. V některých případech se liší od pokroku, který uvádí Komise (bod ***3.62***).

Období 2014–2020

3.67. V případě EFRR a FS bylo v tabulkách údajů o výkonnosti vykázáno 62 ukazatelů a dílčích ukazatelů, které se týkaly 11 specifických cílů/kategorií. Podle našeho hodnocení (***obrázek 3.9***) 30 ze 62 vykázaných ukazatelů (48 %) naznačilo, že cíl byl „dosažen“ nebo byl „na dobré cestě k dosažení“, zatímco u 9 z nich nebyly k dispozici žádné údaje, které by umožnily provést posouzení. Těchto devět ukazatelů představovalo ukazatele dopadu, které budou pro příští vykazované období zrušeny (bod ***3.50***). Domníváme se, že z hlediska ukazatelů vykazovaných v přehledu výkonnosti programů za rok 2024 programy regionální politiky dosáhly svých cílů pouze částečně. Důvodem je to, že téměř polovinu ukazatelů u cílů jako „zachování a ochrana životního prostředí […]“ a „podpora udržitelné dopravy […]“ jsme vyhodnotili jako „mírný pokrok“ nebo „zasluhuje pozornost“ (***příloha 3.3***).

3.68. Návrh výroční zprávy o řízení a výkonnosti za rok 2024 byl vypracován na začátku roku 2025 a byly v něm použity údaje za rok 2022, což byly nejaktuálnější informace dostupné v té době. Dle našeho názoru tato situace vytvořila značný rozdíl mezi datem zveřejnění a datem uzávěrky zveřejněných údajů (***obrázek 3.10***).

Obrázek 3.10 – Klíčová data ve vykazovaném období pro výroční zprávu o řízení a výkonnosti za rok 2024

Zdroj: EÚD.

3.69. Pro program ESF bylo v tabulkách údajů o výkonnosti, které doprovázely návrh rozpočtu na rok 2026, uvedeno 5 ze 14 *ukazatelů* okamžitých *výsledků* stanovených v nařízení. Naše posouzení (***obrázek 3.9***) se shoduje s posouzením Komise. Na základě vykázaných ukazatelů se domníváme, že program dosáhl svých cílů (***příloha 3.3***).

Období 2021–2027

3.70. V tabulkách údajů o výkonnosti bylo vykázáno 44 ukazatelů pro programy EFRR a FS, které se týkaly 20 specifických cílů. Podle našeho posouzení (***obrázek 3.9***) a na základě vykázaných očekávaných výsledků se ukázalo, že 32 ze 44 vykázaných ukazatelů (73 %) je na dobré cestě k dosažení cíle. Celkově se proto domníváme, že programy jsou na dobré cestě k dosažení většiny svých cílů (***příloha 3.3***). Poznamenáváme také, že hodnocení v polovině období[45] bylo obecně pozitivní a konstatovalo, že „hodnocené fondy jsou vhodné pro řešení regionálních rozdílů“ a že provádění „se v první polovině roku 2024 značně zrychlilo a dohnalo trend z období 2014–2020“.

3.71. V případě EFRR a FS na období 2021–2027 jsou všechny ukazatele uvedené v tabulkách údajů o výkonnosti doplněny stejným obecným vysvětlením trendu: „Na komentáře ke stanoveným cílům politiky soudržnosti je příliš brzy. V této fázi realizačního cyklu však není důvod očekávat, že cíle nebudou splněny.“ Vzhledem k tomu, že se provádění blíží k polovině období (program by se měl vykazovat za devět let a toto je čtvrtý rok), má absence ročních milníků dopad na objektivitu hodnocení pokroku a neumožňuje včasná nápravná opatření (bod ***3.59***).

3.72. V případě programu ESF+ bylo v tabulkách údajů o výkonnosti uvedeno 25 ukazatelů, které se týkaly čtyř širokých oblastí politiky (***příloha 3.3)***. Na rozdíl od ukazatelů regionální politiky jsou v tomto případě uváděny skutečné výsledky namísto výsledků očekávaných od vybraných operací. V tomto ohledu naše výroční zpráva za rok 2024 obsahovala doporučení týkající se odůvodnění posouzení, která se spoléhají na jiné informace než na potvrzené údaje (doporučení 3.3). Podle našeho posouzení (***obrázek 3.9***) lze pouze u sedmi z 20 vykázaných ukazatelů (35 %) mít za to, že je program na dobré cestě k dosažení cíle. Z našeho posouzení těchto ukazatelů vyplývá, že program zatím plní své cíle pouze částečně, přičemž nejpokročilejším cílem je „zaměstnanost a sociální inovace“ a nejméně pokročilým „sociální začleňování“.

[45] SWD(2025) 299 final.

3.73. V případě programu Erasmus+ bylo v tabulkách údajů o výkonnosti uvedeno 60 ukazatelů, které se týkaly tří specifických cílů (***příloha 3.3***). Naše hodnocení (***obrázek 3.9***) je podobné hodnocení Komise: 53 ze 60 vykázaných ukazatelů (88 %) ukázalo, že cíl je na dobré cestě k dosažení nebo že ho již bylo dosaženo. Toto hodnocení potvrzuje i průběžné hodnocení.

3.74. V případě programu Erasmus+ však 21 ukazatelů (35 % ze 60 ukazatelů) dosáhlo stanovených cílů již po čtyřech letech provádění, přestože program má trvat sedm let. To vyvolává otázky ohledně úrovně ambicí cílů. Vykázaná výkonnost mohla být navíc podhodnocena, protože 10 ukazatelů (17 % ze 60) nevykázalo údaje za rok 2024, tudíž udávaly pouze výkonnost vztahující se k období 2021–2023, zatímco tři ukazatele neudávaly žádné údaje za celé vykazované období. Vysvětlení v tabulkách údajů o výkonnosti často postrádají jasnost, pokud jde o tyto nedostatky v informacích.

Závěry a doporučení

3.75. Komise při vykazování výkonnosti pro okruh 2 víceletého finančního rámce ve výroční zprávě o řízení a výkonnosti za rok 2024 postupovala v souladu s institucionálními pokyny (body ***3.45***–***3.47***). V určitých případech dávala souhrnná tabulka ukazatelů výkonosti programů příliš pozitivní obraz, a to tím, že byly uvedeny buď příklady ukazatelů vykazující pouze dobrý pokrok (bod ***3.48***), nebo informace o výkonnosti týkající se probíhajících projektů, a nikoliv konečných výsledků (bod ***3.49***).

3.76. Ukazatele výkonnosti vykázané v přehledech výkonnosti programu za obě období byly v souladu se zásadou SMART (bod ***3.50***). Výkonnostní rámec pro víceletý finanční rámec na období 2021–2027 sice obsahuje více ukazatelů výsledků než v předchozím období, ale u většiny programů stále chybí ukazatele dopadu. Podle našeho názoru určení ukazatelů dopadu na začátku programového období usnadňuje následné monitorování a hodnocení (body ***3.53***–***3.54***). Program Erasmus+ na druhé straně představuje v tomto ohledu příklad dobré praxe, neboť obsahuje úplný seznam ukazatelů výstupů, výsledků a dopadů (bod ***3.54***).

3.77. Celkově byla sledovatelnost vykazovaných údajů o výkonnosti dobrá. U jednoho vykázaného ukazatele programu Erasmus+ jsme však zaznamenali, že byly namísto skutečných výsledků použity prognózované hodnoty, což vedlo k nadhodnocení údajů (bod ***3.56***).

3.78. Metodika Komise pro hodnocení pokroku ukazatelů při plnění jejich cílů zůstala oproti předchozím letům nezměněna, což zajišťuje stabilitu celkového výkonnostního rámce (bod ***3.58***). U 19 % (37 ze 196) ukazatelů zahrnutých do vzorku přehledů výkonnosti programů jsme dosažený pokrok vyhodnotili odlišně. U většiny z nich jsme dospěli k závěru, že výsledky byly méně pozitivní, než jak je hodnotila Komise. To lze do jisté míry vysvětlit skutečností, že posouzení Komise zahrnovalo probíhající projekty a dodatečná hlediska, které dosud nebyly ve vykazovaných údajích viditelné (body ***3.62***–***3.65***).

3.79. U programů v rámci sdíleného řízení na období 2014–2020 jsme na základě přehledu výkonnosti programu za rok 2024 dospěli k závěru, že EFRR a FS dosáhly svých cílů pouze částečně (bod ***3.67***). Aktuálnímu posouzení celkového stavu programů navíc bránil rozdíl (bod ***3.68***) mezi rokem, za který se vykazují údaje (2024), a rokem, kdy byly údaje vykázány (2022). ESF dosáhl svých cílů (bod ***3.69***).

3.80. V případě programů na období 2021–2027 a ukazatelů, pro které jsou k dispozici údaje, jsou EFRR a FS (bod ***3.70***) a Erasmus+ (bod ***3.73***) na cestě k dosažení svých cílů, zatímco ESF+ (bod ***3.72***) zaostává, neboť se domníváme, že pouze 35 % jeho ukazatelů (7 ze 20) je „na dobré cestě“.

3.81. Nicméně pro období 2021–2027 nemají EFRR a FS pro své ukazatele výkonnosti stanoveny roční milníky, což má dopad na objektivitu průběžných posouzení pokroku (bod ***3.71***). Kromě toho vysoký počet ukazatelů programu Erasmus+, které již dosáhly svých cílů tři roky před jejich konečným milníkem (bod ***3.74***), naznačuje, že související cíle možná nebyly dostatečně ambiciózní.

3.82. Na základě svých závěrů jsme vydali následující doporučení.

Doporučení 3.1 – Zlepšit podávání zpráv o výkonnosti

Komise by měla:

a) určit ukazatele dopadu, které usnadní posouzení dlouhodobé výkonnosti programů a které budou použity pro následná hodnocení víceletého finančního rámce na období 2021–2027;

b) aktualizovat cílové hodnoty pro program Erasmus+ na základě současných úspěchů a zbývajícího období provádění.

Cílové datum provedení: výroční zpráva o řízení a výkonnosti za rok 2026.

Doporučení 3.2 – Zlepšit shrnutí představující hlavní úspěchy programu

Komise by měla v úvodním nadpisu „Konkrétní příklady úspěchů“ v přehledu výkonnosti programu uvádět pouze skutečné úspěchy.

Cílové datum provedení: výroční zpráva o řízení a výkonnosti za rok 2026.

Přílohy

Příloha 3.1 – Strategické oblasti EÚD, o nichž pojednávaly zvláštní zprávy vydané v roce 2025

 Reakce EU na oživení po krizi	▪ ZZ 09/2025: Systémy pro zajišťování souladu výdajů z Nástroje pro oživení a odolnost s pravidly pro zadávání veřejných zakázek a státní podporu ▪ ZZ 10/2025: Reformy trhu práce v národních plánech pro oživení a odolnost ▪ ZZ 13/2025: Podpora digitální transformace v členských státech EU z Nástroje pro oživení a odolnost ▪ ZZ 18/2025: Rozpočtová flexibilita EU ▪ ZZ 21/2025: Podpora z Nástroje pro oživení a odolnost pro lepší podnikatelské prostředí
 Konkuren-ceschopnost	▪ ZZ 01/2025: Digitální platby v EU ▪ ZZ 03/2025: Neoprávněné zeměpisné blokování při elektronickém obchodování ▪ ZZ 07/2025: Evropský fond pro strategické investice ▪ ZZ 12/2025: Strategie EU v oblasti mikročipů ▪ ZZ 19/2025: Kritické nedostatky léčivých přípravků
 Odolnost a evropské hodnoty	▪ ZZ 04/2025: Vojenská mobilita v EU ▪ ZZ 05/2025: Akce v rámci politiky soudržnosti na podporu uprchlíků v Evropě ▪ ZZ 11/2025: Transparentnost financování EU pro nevládní organizace ▪ ZZ 15/2025: Humanitární pomoc EU v rámci řízení na dálku ▪ ZZ 17/2025: Pomoc EU na podporu obchodu pro nejméně rozvinuté země ▪ ZZ 26/2025: Subjekty EU zapojené do boje proti podvodům
 Změna klimatu, životní prostředí a přírodní zdroje	▪ ZZ 02/2025: Znečištění měst v EU ▪ ZZ 06/2025: Opatření EU proti znečištění moří z lodí ▪ ZZ 16/2025: Finanční prostředky EU na řešení problému lesních požárů ▪ ZZ 20/2025: Podpora ze strany Komise v boji proti hladu v subsaharské Africe ▪ ZZ 23/2025: Nakládání s komunálním odpadem ▪ ZZ 25/2025: Strategické projekty LIFE
 Fiskální politiky a veřejné finance	▪ ZZ 08/2025: Podvody na dani z přidané hodnoty při dovozu ▪ ZZ 14/2025: Vývoj doplňkových důchodů v EU ▪ ZZ 22/2025: Finanční opravy v politice soudržnosti ▪ ZZ 24/2025: Finanční nástroje v politice soudržnosti

Zdroj: EÚD.

Příloha 3.2 – Příklady včasných opatření Komise v návaznosti na doporučení zvláštní zprávy Účetního dvora z roku 2025

Reakce EU na oživení po krizi

V červnu 2025 poskytla Komise členským státům pokyny, jak dále zefektivnit jejich *národní plán pro oživení a odolnost* (RRP), aby bylo zajištěno splnění všech milníků a cílů, které mají být realizovány do 31. srpna 2026[46]. V budoucnu by měly plány národního a regionálního partnerství navržené Komisí v rámci víceletého finančního rámce na období 2028–2034 zajistit úzké propojení mezi financováním EU a doporučeními pro jednotlivé země[47].

V červenci 2025 Komise zveřejnila svůj návrh víceletého finančního rámce na období 2028–2034 spolu s doprovodným *pracovním dokumentem útvarů Komise*. V říjnu 2025 Komise přezkoumala a aktualizovala své postupy pro vypracovávání *návrhů opravných rozpočtů*[48].

Digitální transformace v období 2028–2034 byla zařazena mezi specifické cíle v návrhu Evropského fondu. Tato iniciativa bude rovněž financována v rámci politiky vedoucího postavení v digitální oblasti navrhovaného Evropského fondu pro konkurenceschopnost.

Zvýšení hospodářské konkurenceschopnosti EU ve prospěch všech občanů

V prosinci 2025 dosáhli spolunormotvůrci předběžné politické dohody o farmaceutickém balíčku a jednání uzavřeli. Komise dále přijala zdravotnický balíček, včetně aktu o biotechnologiích I, který revidoval pravidla EU týkající se klinických hodnocení. Rada pro zaměstnanost a sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele podpořila obecný přístup Komise k aktu o kriticky důležitých léčivých přípravcích.

V únoru 2026 podepsala Komise dohodu o předobchodní fázi zadávání veřejných zakázek s cílem pokračovat ve vývoji vakcín proti chřipce nové generace[49].

---

[46] Zvláštní zprávy 10/2025 a 13/2025.

[47] Zvláštní zpráva 10/2025.

[48] Zvláštní zpráva 18/2025.

[49] Zvláštní zpráva 19/2025.

Odolnost vůči hrozbám pro bezpečnost EU a dodržování evropských hodnot svobody, demokracie a právního státu

V říjnu 2025 Komise zveřejnila svá následná hodnocení programového období 2014–2020, která kromě hodnotící zprávy[50] *REACT-EU* obsahovala také oddíly o krizových nástrojích, samostatnou podpůrnou studii, která se zaměřovala na reakci na krize, přehledy zemí a případové studie.

V listopadu 2025 vydala Komise návrh nařízení, kterým se zřizuje rámec opatření pro usnadnění přepravy vojenského vybavení, zboží a personálu v celé Unii, spolu se společným sdělením o vojenské mobilitě[51].

Změna klimatu, životní prostředí a přírodní zdroje

V prosinci 2025 přijala Komise sdělení o urychlení přechodu Evropy na oběhové hospodářství na podporu oběhovosti plastů[52].

V červnu 2025 přijala Komise Evropský pakt pro oceány. V březnu 2026 byla přijata Strategie EU pro námořní průmysl, Strategie EU pro přístavy[53] a sdělení Komise o integrovaném řízení rizik přírodních požárů[54].

[50] Zvláštní zpráva 05/2025.

[51] Zvláštní zpráva 04/2025.

[52] Zvláštní zpráva 23/2025.

[53] Zvláštní zpráva 06/2025.

[54] Zvláštní zpráva 16/2025.

Fiskální politiky a veřejné finance

V červenci 2025 byla přijata směrnice Rady (EU) 2025/1539, kterou se mění směrnice 2006/112/ES. Zavedla opatření, která zajistí výběr DPH ze zboží dováženého spotřebitelům v EU[55].

V listopadu 2025 Komise navrhla posílit spolupráci mezi daňovými orgány, úřadem OLAF a úřadem EPPO. V době psaní této zprávy se v Radě projednával návrh na změnu nařízení (EU) č. 904/2010[56].

V listopadu 2025 Komise rovněž přijala důchodový balíček, jehož cílem je zvýšit využívání doplňkového penzijního pojištění. Zahrnoval doporučení o systémech evidence důchodů, revizi směrnice o institucích zaměstnaneckého penzijního pojištění II a návrh na změnu nařízení o panevropském osobním penzijním produktu (PEPP) spolu se sdělením o posílení kapacity odvětví doplňkového penzijního pojištění v EU s cílem zlepšit důchodový příjem a poskytnout hospodářství EU dlouhodobý kapitál[57].

[55] Zvláštní zpráva 08/2025.

[56] Zvláštní zpráva 08/2025.

[57] Zvláštní zpráva 14/2025.

Příloha 3.3 – Stav ukazatelů výkonnosti k 31. 12. 2024 na základě hodnocení EÚD

EFRR a FS 2014–2020

Investiční priority	Posouzení ukazatelů výkonnosti					Celkem
	Splněno	Na dobré cestě	Mírný pokrok	Zasluhuje pozornost	Bez cílové hodnoty	
1. Posílení výzkumu […]	3	0	2	0	0	5
2. Rozšíření dostupnosti […] komunikačních technologií	0	0	1	0	0	1
3. Zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků	2	1	0	0	0	3
4. […] přechod na nízkouhlíkové hospodářství […]	0	3	3	2	0	8
5. Podpora přizpůsobení se změně klimatu […]	1	2	0	1	0	4
6. Zachování a ochrana životního prostředí […]	1	2	2	3	0	8
7. Podpora udržitelné dopravy […]	2	6	3	4	3	18
8. Podpora udržitelné a kvalitní zaměstnanosti […]	0	1	0	0	0	1
9. Podpora sociálního začleňování […]	0	1	1	0	0	2
10. Investice do vzdělávání, odborné přípravy […]	1	0	0	0	0	1
11. Snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů […]	2	2	1	0	6	11
Celkem	**12**	**18**	**13**	**10**	**9**	**62**
	19 %	29 %	21 %	16 %	15 %	

Zdroj: EÚD na základě tabulek údajů o výkonnosti z rozpočtu na rok 2026.

ESF 2014–2020

Širší oblast politiky	Posouzení ukazatelů výkonnosti			Celkem
	Splněno	Na dobré cestě	Mírný pokrok	
1. Podpora udržitelné a kvalitní zaměstnanosti	0	1	0	1
2. Podpora sociálního začleňování […]	0	0	1	1
3. Investice do vzdělávání, odborné přípravy […]	1	0	0	1
4. Prosazování zvláštní podpory mladým lidem, kteří nejsou zaměstnáni ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy (*NEET*)	2	0	0	2
Celkem	**3**	**1**	**1**	**5**
	60 %	20 %	20 %	

Zdroj: EÚD na základě tabulek údajů o výkonnosti z návrhu rozpočtu na rok 2026.

EFRR 2021–2027

Specifický cíl	Posouzení ukazatelů výkonnosti			Celkem
	Na dobré cestě	Mírný pokrok	Zasluhuje pozornost	
1. Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií	3	0	0	3
2. Využití přínosů digitalizace pro občany, podniky a vlády	2	0	0	2
3. Posílení růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků	2	0	0	2
4. Rozvoj dovedností pro inteligentní specializaci, průmyslovou transformaci a podnikání	2	0	0	2
5. Zlepšování digitálního propojení	2	0	0	2
6. Podpora energetické *účinnosti* a snižování emisí skleníkových plynů	1	0	1	2
7. Podpora energie z obnovitelných zdrojů	2	0	0	2
8. Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování vně sítě TEN-E	1	0	1	2
9. Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám	2	0	0	2
10. Podpora udržitelného hospodaření s vodou	2	0	0	2
11. Podpora přechodu k oběhovému hospodářství	0	1	1	2
12. Posílení ochrany přírody a biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury zejména v městském prostředí a snížení znečištění	0	1	1	2
13. Podpora udržitelné multimodální městské mobility	1	1	0	2
14. Rozvoj udržitelné, inteligentní, bezpečné a intermodální sítě TEN-T odolné vůči změnám klimatu	4	0	0	4
15. Rozvoj a posilování udržitelné, inteligentní a intermodální celostátní, regionální a místní mobility odolné vůči změnám klimatu, včetně lepšího přístupu k síti TEN-T a přeshraniční mobility	3	0	1	4
16. Zlepšení efektivity trhů práce a přístupu ke kvalitnímu zaměstnání pomocí rozvoje sociální inovace a infrastruktury	0	1	1	2
17. Zlepšení přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje infrastruktury	2	0	0	2
18. Posílení socioekonomické integrace marginalizovaných komunit, migrantů a znevýhodněných skupin pomocí integrovaných opatření, včetně bydlení a sociálních služeb	0	1	1	2
19. Zajištění rovného přístupu ke zdravotní péči pomocí rozvoje infrastruktury, včetně primární péče	2	0	0	2
20. Podpora integrovaného sociálního, hospodářského a environmentálního rozvoje, kulturního dědictví, cestovního ruchu a bezpečnosti v městských oblastech	1	0	0	1
Celkem	**32**	**5**	**7**	**44**
	73 %	11 %	16 %	

Zdroj: EÚD na základě tabulek údajů o výkonnosti z návrhu rozpočtu na rok 2026.

ESF+ 2021–2027

Specifický cíl	Posouzení ukazatelů výkonnosti				Celkem
	Na dobré cestě	Mírný pokrok	Zasluhuje pozornost	Žádné údaje	
1. Zaměstnanost a pracovní mobilita	0	5	0	0	5
2. Vzdělání	0	4	0	0	4
3. Sociální začleňování a přispění k vymýcení chudoby a zdraví	2	1	3	5	11
4. Zaměstnanost a sociální inovace	5	0	0	0	5
Celkem	**7**	**10**	**3**	**5**	**25**
	28 %	40 %	12 %	20 %	

Zdroj: EÚD na základě tabulek údajů o výkonnosti z návrhu rozpočtu na rok 2026.

Erasmus+

Specifický cíl	Posouzení ukazatelů výkonnosti					Celkem
	Splněno	Na dobré cestě	Mírný pokrok	Zasluhuje pozornost	Žádné údaje	
1. Podporovat *vzdělávací mobilitu* u jednotlivců a skupin, jakož i spolupráci, kvalitu, začleňování a rovnost, špičkovou úroveň, kreativitu a inovace na úrovni organizací a politik v oblasti vzdělávání a odborné přípravy	5	23	0	0	0	28
2. Podporovat neformální a informální vzdělávací mobilitu a aktivní účast mezi mladými lidmi, jakož i spolupráci, kvalitu, začleňování, kreativitu a inovace na úrovni organizací a politik v oblasti mládeže	2	12	2	0	1	17
3. Podporovat vzdělávací mobilitu pracovníků v oblasti sportu, jakož i spolupráci, kvalitu, začleňování, kreativitu a inovace na úrovni sportovních organizací a politik v oblasti sportu	1	10	1	1	2	15
Celkem	**8**	**45**	**3**	**1**	**3**	**60**
	13 %	75 %	5 %	2 %	5 %	

Zdroj: EÚD na základě tabulek údajů o výkonnosti z návrhu rozpočtu na rok 2026.

Kapitola 4

Příjmy

Obsah

	Body
Úvod	4.1.–4.7.
Stručný popis	4.2.–4.4.
Rozsah a koncepce auditu	4.5.–4.7.
Správnost operací	4.8.
Prověrka prvků systémů řízení a kontroly	4.9.–4.34.
Zpoždění na straně členských států a nedostatky v účtování úroků z prodlení v souvislosti s výhradami k HND	4.10.–4.16.
Zjednodušení systému DPH vedlo k výraznému snížení počtu neuzavřených výhrad	4.17.
Nedostatky v řízení a účtování tradičních vlastních zdrojů v jednotlivých zemích přetrvávají	4.18.–4.24.
Údaje členských států o plastech nejsou plně v souladu s pravidly EU, Komise však vznáší příslušné výhrady	4.25.–4.27.
I když je zřízení Celního úřadu EU na dobré cestě, rizika související s rozvojem celního datového centra EU přetrvávají	4.28.–4.30.
Některé členské státy odkládají přechod k digitálnímu a interoperabilnímu celnímu prostředí EU	4.31.–4.34.
Výroční zprávy o činnosti	4.35.–4.36.
Závěr a doporučení	4.37.–4.41.
Závěr	4.37.–4.39.
Doporučení	4.40.–4.41.

Přílohy

Příloha 4.1 – Počet dosud nevyřízených výhrad týkajících se HND, DPH, plastů a otevřených bodů týkajících se tradičních vlastních zdrojů podle jednotlivých členských států k 31. prosinci 2025

Příloha 4.2 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení

Příloha 4.3 – Postup ověřování základu DPH a tradičních vlastních zdrojů členských států

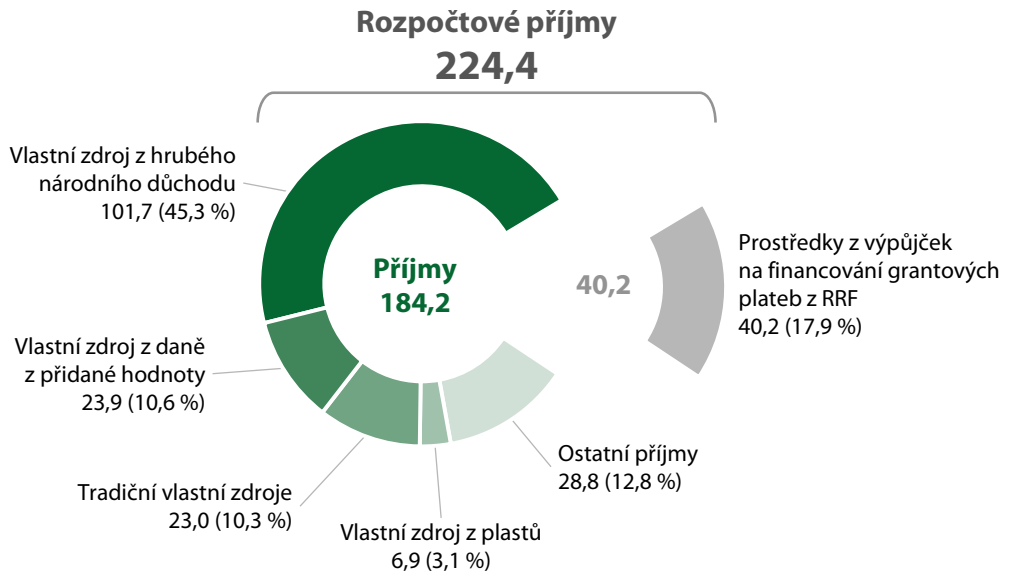
Příloha 4.4 – Postup sestavování výkazů cel (vybraných a dosud nevybraných) pro účely TVZ a jejich evidování na účtech a v rozpočtu EU

Úvod

4.1. V této kapitole předkládáme svá zjištění týkající se příjmů, které zahrnují čtyři kategorie *vlastních zdrojů*, jiné příjmy a částky vypůjčené na financování výdajů nástroje *NextGenerationEU* (NGEU). Přehled příjmů v roce 2025 uvádí ***obrázek 4.1***.

Obrázek 4.1 – Příjmy – přehled za rok 2025 (*)

(v mld. EUR)

(*) Celková částka 224,4 miliardy EUR odpovídá příjmům EU ve zprávách o plnění rozpočtu na rok 2025, které vycházejí z upravených pravidel pro účetnictví na bázi peněžních toků. Částka 202,5 miliardy EUR uvedená ve výkazu finanční výkonnosti za rok 2025 je vypočtena za použití akruálního účetnictví. Výnosy z výpůjček na financování grantových plateb RRF jsou v souladu s právními předpisy[1] ve zprávách o plnění rozpočtu uvedeny jako účelově vázané příjmy, ve výkazu o finanční výkonnosti však v souladu s účetními pravidly jako příjmy uvedeny nejsou.

Zdroj: EÚD na základě údajů z *konsolidované účetní závěrky* Evropské unie za rok 2025.

[1] Nařízení (EU) 2020/2094, kterým se zřizuje Nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po krizi COVID-19.

Stručný popis

4.2. V roce 2025 pocházelo 69 % příjmů EU z vlastních zdrojů z[2]:

a) ***vlastního zdroje odvozeného z hrubého národního důchodu (HND)***, který zajistil 45 % příjmů EU a který se používá k vyrovnání rozpočtu EU poté, co byly vypočteny příjmy ze všech ostatních zdrojů. Každý členský stát přispívá poměrnou částí na základě svého HND;

b) ***vlastního zdroje odvozeného z daně z přidané hodnoty (DPH)***, který tvořil 11 % příjmů EU. Odpovídá procentnímu podílu z příjmů členských států z vybrané DPH;

c) ***tradičních vlastních zdrojů (TVZ)***, na které připadalo 10 % příjmů EU. Tvoří je dovozní cla vybíraná členskými státy. Do rozpočtu EU plyne 75 % celkové částky a zbylých 25 % si členské státy ponechávají na pokrytí nákladů na výběr;

d) ***vlastního zdroje z nerecyklovaných plastových obalových odpadů (vlastní zdroj z plastů)***, který tvořil 3 % příjmů EU. Vypočítává se uplatněním jednotné sazby na hmotnost plastových obalových odpadů vyprodukovaných v každém členském státě.

4.3. K dalším významným zdrojům patřily příspěvky a náhrady plynoucí z dohod a *programů* Unie, které tvořily 13 % příjmů EU. Sem spadají částky zpětně získaných prostředků od členských států v oblasti „Soudržnost, odolnost a hodnoty“, „Jednotný trh, inovace a digitální agenda“, jakož i příspěvky třetích zemí na programy a činnosti EU.

4.4. Dále 18 % příjmů EU představovaly částky vypůjčené na financování nevratných grantových plateb členským státům v souvislosti s nástrojem NGEU.

[2] Rozhodnutí (EU, Euratom) 2020/2053 o systému vlastních zdrojů Evropské unie.

Rozsah a koncepce auditu

4.5. Naším cílem bylo vydat výrok o příjmových *operacích*, a přispět tak k *prohlášení o věrohodnosti*. S použitím koncepce a metod auditu popsaných v ***příloze 1.1*** jsme kontrolovali:

a) *reprezentativní vzorek* 65 *inkasních příkazů* Komise (včetně deseti inkasních příkazů týkajících se grantů NGEU);

b) *řídicí a kontrolní systémy* Komise ověřující:

   i) zda jsou údaje členských států o HND, DPH a plastových obalových odpadech vhodným základem pro výpočet a výběr těchto příspěvků do vlastních zdrojů;

   ii) zda mají členské státy účinné systémy pro výběr, vykazování a úhradu správných částek TVZ do rozpočtu EU;

   iii) provádění výpočtu částek plynoucích z oprav vlastních zdrojů;

c) systémy pro účtování a správu TVZ ve třech členských státech (v Belgii, Německu a Řecku), vybrané na základě částky cla poskytnutého do rozpočtu EU i našeho vlastního hodnocení rizik;

d) spolehlivost informací o *správnosti* vlastních zdrojů uvedených ve *výročních zprávách o činnosti* Generálního ředitelství pro rozpočet (GŘ BUDG) a Eurostatu.

4.6. Naše posouzení systémů Komise pro výpočet příspěvků odvozených z HND, DPH a plastů vycházelo ze statistik a údajů poskytnutých členskými státy a ověřených Komisí.

4.7. U tradičních vlastních zdrojů nejsou některá cla dovozci deklarována nebo jsou vnitrostátním celním orgánům deklarována nesprávně, což vede k nižšímu objemu vybraných dovozních cel – tzv. „*neuhrazenému clu*“. Toto neuhrazené clo není evidováno v účetních systémech členských států pro TVZ a náš výrok auditora o správnosti příjmů se na něj nevztahuje. Úroveň neuhrazeného cla ovlivňuje řada faktorů, z nichž mnohé jsou mimo přímou kontrolu EU. Jelikož však může mít vliv na výši cla, kterou členské státy vybraly, posuzovali jsme opatření, která byla přijata na úrovni EU k tomu, aby se snížil objem neuhrazených cel, a zmírnilo se tak riziko neúplnosti tradičních vlastních zdrojů. Zkoumali jsme zejména pokrok Komise při přípravě na provádění legislativního návrhu celní reformy EU.

Správnost operací

4.8. V tomto oddíle předkládáme svá zjištění týkající se správnosti příjmových operací, na kterých se zakládá účetní závěrka EU. Náš závěr vychází z prověrky reprezentativního vzorku příjmových operací a z našeho posouzení systémů Komise pro ověřování, výpočet a výběr příjmů. Z prověrky vzorku 65 inkasních příkazů vyplynulo, že ani jeden z nich neobsahuje *vyčíslitelnou chybu*.

Prověrka prvků systémů řízení a kontroly

4.9. Prověřovali jsme několik kontrolních systémů (viz bod *4.5*). Naše připomínky k těmto systémům nemají vliv na náš výrok o správnosti příjmů EU. Zjistili jsme přetrvávající nedostatky ve výběru u jednotlivých kategorií vlastních zdrojů. Kromě toho jsme zaznamenali zpoždění ze strany členských států při poskytování údajů pro posouzení rizik v oblasti cel v celé EU a riziko zpoždění při vývoji celního datového centra EU, což může oslabit opatření EU ke snížení výpadku příjmů z cel a zmírnění rizika neúplnosti tradičních vlastních zdrojů.

Zpoždění na straně členských států a nedostatky v účtování úroků z prodlení v souvislosti s výhradami k HND

Kvůli zpožděním některých členských států při řešení výhrad k HND zůstaly všechny příspěvky z HND za posledních 15 let otevřené pro účely úprav

4.10. Komise vznáší výhrady, pokud zjistí nedostatky, které představují zásadní rizika pro spolehlivost, srovnatelnost a úplnost údajů o HND poskytnutých členskými státy. Ke dni 31. prosince 2025 zůstávalo v platnosti 102 výhrad k HND vznesených Komisí (viz *příloha 4.1*):

- sedm (Chorvatsko čtyři, Lucembursko jedna, Malta jedna a Rumunsko jedna) mělo být vyřešeno do roku 2021 a dvě (Lucembursko jedna a Malta jedna) do roku 2022,
- šest z nich (Rumunsko tři, Bulharsko dvě a Lucembursko jedna) mělo být vyřešeno do roku 2025,
- zbývajících 87 by měly členské státy vyřešit v roce 2026.

4.11. Skutečnost, že členské státy neposkytly nezbytné informace v dané lhůtě[3], zpožďuje práci Komise na následném ověřování a rušení výhrad. U čtyř členských států existují otevřené výhrady týkající se statistických údajů k HND, které se datují zpět až do roku 2010, a změny jejich HND jsou za tyto roky stále možné. Vzhledem k tomu, že změny HND v jednom členském státě vedou ke změnám HND EU, zůstávají příspěvky pro všechny členské státy v praxi otevřené pro účely úprav. Zpoždění při řešení dřívějších výhrad může v daných členských státech vést k dalším zpožděním při řešení jakýchkoli nových výhrad vznesených Komisí.

Komise využívá legislativní nástroj, jehož cílem je motivovat členské státy k rychlému řešení výhrad k HND, jen v omezené míře

4.12. Pokud členské státy provedou opravy údajů o HND potřebných k řešení výhrad vznesených Komisí pozdě, přičemž tyto opravy mají na HND významný dopad, měla by Komise účtovat úroky z prodlení[4]. V naší výroční zprávě za rok 2023 jsme konstatovali, že Komise neúčtovala úroky z prodlení, pokud nebyla schopna vyčíslit dopad oprav a v případech, kdy členské státy ve stanovené lhůtě vyřešily výhrady k HND pouze částečně. U případů spadajících do druhé kategorie jsme Komisi doporučili, aby úroky z prodlení účtovala[5]. Komise nepřijala a neprovedla naše doporučení z toho důvodu, že právní předpisy nezmiňují účtování úroků z prodlení, pokud jsou informace poskytnuty do stanovené lhůty částečně (viz ***příloha 4.2***).

4.13. Od té doby Komise naúčtovala úroky z prodlení dvěma členským státům (Maltě v letech 2024 a 2025 a Chorvatsku v roce 2025) s odůvodněním, že ve stanovené lhůtě nebyla provedena žádná z nezbytných oprav. V roce 2025 Komise zrušila 19 výhrad v deseti členských státech. U osmi z nich ve čtyřech členských státech (pěti v Řecku, jedné v Bulharsku, jedné v Polsku a jedné ve Spojeném království) tak však učinila, aniž by účtovala úroky z prodlení, přičemž nezbytné opravy údajů o HND byly poskytnuty v průměru tři roky po uplynutí lhůty. V těchto případech měla Komise za to, že právní ustanovení pro účtování úroků z prodlení se nepoužijí (viz příklady v ***rámečku 4.1***).

---

[3] Viz též výroční zpráva za rok 2024, body 4.14–4.15; výroční zpráva za rok 2023, bod 4.9; výroční zpráva za rok 2022, bod 4.22; výroční zpráva za rok 2021, bod 3.19.

[4] Čl. 12 odst. 2 písm. d) nařízení č. 609/2014 o metodách a postupu pro poskytování tradičních vlastních zdrojů a vlastních zdrojů z DPH a HND.

[5] Výroční zpráva za rok 2023, body 4.12–4.14 a doporučení 4.1.

Rámeček 4.1

Příklady oprav údajů o HND neposkytnutých včas, u nichž Komise neúčtovala úroky z prodlení

Částečné poskytnutí oprav včas

Výhrada pro Polsko se lhůtou v září 2021 obsahovala 20 podbodů. Včas byly řešeny pouze tři podbody. Zbývajících 17 bylo vyřešeno v září 2022. V roce 2022 si Komise vyžádala dodatečné informace a výpočty, které členský stát poskytl do roku 2024. V září 2024 provedl členský stát dodatečné opravy a výhrada byla zrušena v roce 2025. Konečné celkové opravy u celé výhrady, které byly Komisí schváleny, se podstatně lišily od toho, co původně navrhl členský stát u tří podbodů, které byly vyřešeny včas.

V tomto případě Komise neúčtovala úroky z prodlení po dobu 28 měsíců, přestože členský stát poskytl informace včas pouze u tří z dvaceti (15 %) podbodů výhrad a provedl opravy, které se výrazně lišily od konečných oprav přijatých Komisí.

Nevyčíslitelný dopad výhrady

V případě Řecka bylo v roce 2025 zrušeno pět výhrad. Komise dospěla k závěru, že u tří z těchto výhrad Řecko poskytlo všechny nezbytné informace po uplynutí lhůty a u zbývajících dvou výhrad byla po uplynutí lhůty poskytnuta část informací. Komise měla za to, že dopad každé výhrady posuzované jednotlivě není kvantifikovatelný, a na tomto základě se rozhodla neúčtovat úroky z prodlení.

4.14. Podle našeho názoru je podle právních předpisů jediným určujícím faktorem pro účtování úroků z prodlení načasování poskytnutí oprav údajů o HND členskými státy Komisi, které vedou ke zrušení výhrad. Právní předpisy nespecifikují pravidla pro částečné poskytnutí oprav údajů o HND nebo částečné zrušení výhrad.

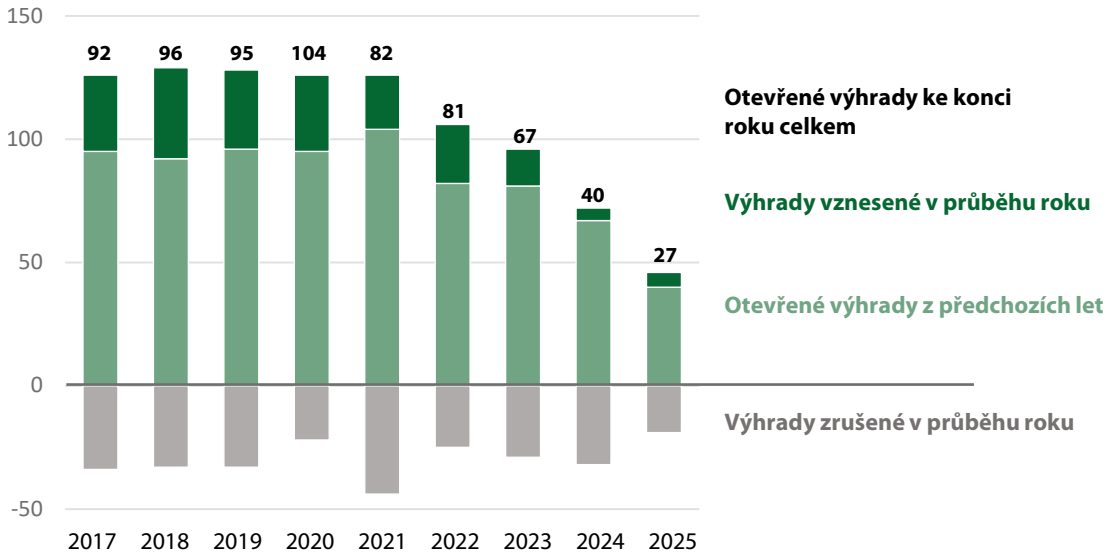
4.15. Pravidla Komise pro výhrady k HND vyžadují, aby členské státy poskytly informace s vyčísleným dopadem pro každý (pod)bod výhrady. Domníváme se proto, že Komise měla být schopna vyčíslit dopad každé výhrady nebo si vyžádat nezbytné informace od členského státu, pokud tyto nebyly poskytnuty.

4.16. Je možné změnit příspěvky všech členských států založené na HND retroaktivně až do roku 2010. Navzdory tomuto problému Komise uplatňuje jediný dostupný nástroj, který má členské státy motivovat k včasnému řešení výhrad, jen omezeným způsobem. S výjimkou dvou případů (viz bod ***4.13***) se s členskými státy, které neposkytnou všechny nezbytné informace pro zrušení výhrad k HND ve lhůtě stanovené Komisí, zachází stejně jako s členskými státy, které dodržují předpisy, a tyto státy nenesou žádné finanční následky.

Zjednodušení systému DPH vedlo k výraznému snížení počtu neuzavřených výhrad

4.17. Vlastní zdroj z DPH byl ve víceletém finančním rámci na období 2021–2027 zjednodušen omezením oprav požadovaných od členských států a zmrazením *vážené průměrné sazby DPH* pro každou zemi na její hodnotě z roku 2016. To přispělo k výraznému snížení počtu *výhrad k DPH* vznesených ve VFR na období 2021–2027 ze 104 v roce 2020 na 27 na konci roku 2025 (viz ***obrázek 4.2*** a ***příloha 4.1***). V roce 2025 bylo rovněž dosaženo pokroku při rušení výhrad neuzavřených po dobu více než pěti let; počet těchto výhrad se snížil z osmi na konci roku 2020 na čtyři na začátku roku 2026.

Obrázek 4.2 – Vývoj počtu výhrad k DPH neuzavřených ke konci roku

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise.

Nedostatky v řízení a účtování tradičních vlastních zdrojů v jednotlivých zemích přetrvávají

4.18. Na ***obrázku 4.3*** je znázorněn postup, kterým Komise ověřuje výpočet TVZ a *základu DPH* provedený členskými státy. Počet nevyřízených *otevřených bodů týkajících se TVZ* se na konci roku 2025 se ve srovnání s předchozím rokem zvýšil o 14 % (viz ***tabulka 4.1***). ***Příloha 4.1*** uvádí otevřené body na konci roku 2025 v rozdělení podle jednotlivých zemí. Počet bodů otevřených po dobu delší než pět let zůstal beze změny (80), ale jeho relativní podíl se snížil z 39 % v roce 2024 na 34 % v roce 2025.

Tabulka 4.1 – Statistika otevřených bodů týkajících se tradičních vlastních zdrojů

Otevřené body týkající se TVZ	2025	2024	Změna v procentech
Zahájeno	93	36	128 %
Uzavřeno	64	106	–40 %
Nevyřešeno ke konci roku	233	204	14 %

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise.

4.19. V roce 2025 zahájila Komise ve spolupráci s členskými státy provoz informačního systému pro podávání zpráv o svých kontrolách TVZ a pro sledování otevřených bodů. Tento systém umožnil Komisi vydávat zprávy o inspekcích provedených v roce 2025 rychleji, což vedlo k tomu, že v roce 2025 bylo vydáno dvakrát více zpráv než v roce 2024 a v průběhu tohoto roku bylo také stanoveno více bodů. Podle Komise bylo snížení počtu bodů uzavřených v průběhu roku způsobeno jejich větší složitostí, protože vyřešení složitější bodů si vyžádalo více času. Podíl dlouhodobě nevyřízených otevřených bodů týkajících se TVZ v porovnání s rokem 2024 poklesl, tyto body však i nadále představovaly ke konci roku 2025 podstatnou část otevřených bodů.

4.20. Zkoumali jsme, jak Belgie, Německo a Řecko sestavovaly své výkazy TVZ a jak postupovaly při správě TVZ, které mají uhradit do rozpočtu EU (viz ***příloha 4.4***). Klíčové systémy řízení a kontroly TVZ ve všech třech uvedených členských státech jsme vyhodnotili jako částečně uspokojivé.

4.21. V minulosti jsme již uvedli, že informační systém belgických celních orgánů nezpracovával finanční údaje o dovozních prohlášeních týkajících se zboží v různé situaci pro výpočet cla[6]. Během naší letošní návštěvy jsme zjistili, že celní orgány zavedly zlepšení svých informačních systémů, která byla navržena tak, aby bránila podobným případům opomenutí. Zároveň jsme zjistili, že ačkoli to nemá žádný finanční dopad, způsob, jakým belgické orgány účtují TVZ, je i nadále složitý a vede k vykazování, které není v souladu s pravidly EU[7]. Dále jsme zjistili nedostatky ve správě některých celních dluhů.

4.22. Prověřovali jsme informační systém, který obchodníci používají k předkládání celních prohlášení pro dovoz do Belgie, a informační systém, který belgické celní orgány používají pro správu a účtování TVZ. Zjistili jsme, že belgické celní orgány zavedly obecně spolehlivý rámec IT a že vzorek kontrol, které jsme testovali, fungoval obecně tak, jak bylo zamýšleno. Zjistili jsme však určité nedostatky v oblasti řízení přístupu uživatelů a zálohování a obnovy provozu po havárii. Zajištění jednotného přístupu k řízení rizik a spolehlivého procesu testování systémových změn navíc ztěžuje skutečnost, že nebyla schválena politika řízení rizik v oblasti IT a plánů testování.

4.23. V Německu jsme zjistili případy, kdy jsou jiné členské státy žádány o pomoc při vymáhání celních dluhů pozdě, pokud dlužník nemá sídlo v Německu. To by mohlo ohrozit vymáhání celého dluhu. Stejně jako v Belgii nebyl způsob, jakým německé orgány vykazovaly TVZ Komisi, v souladu s pravidly EU. V Řecku jsme rovněž zjistili nedostatky ve správě celních dluhů, jako jsou zpoždění a procesní chyby při oznamování dluhů a identifikaci dlužníka při stanovování a výběru celních dluhů, při jednání na základě rizik zjištěných a oznámených Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a při odepisování nedobytných pohledávek.

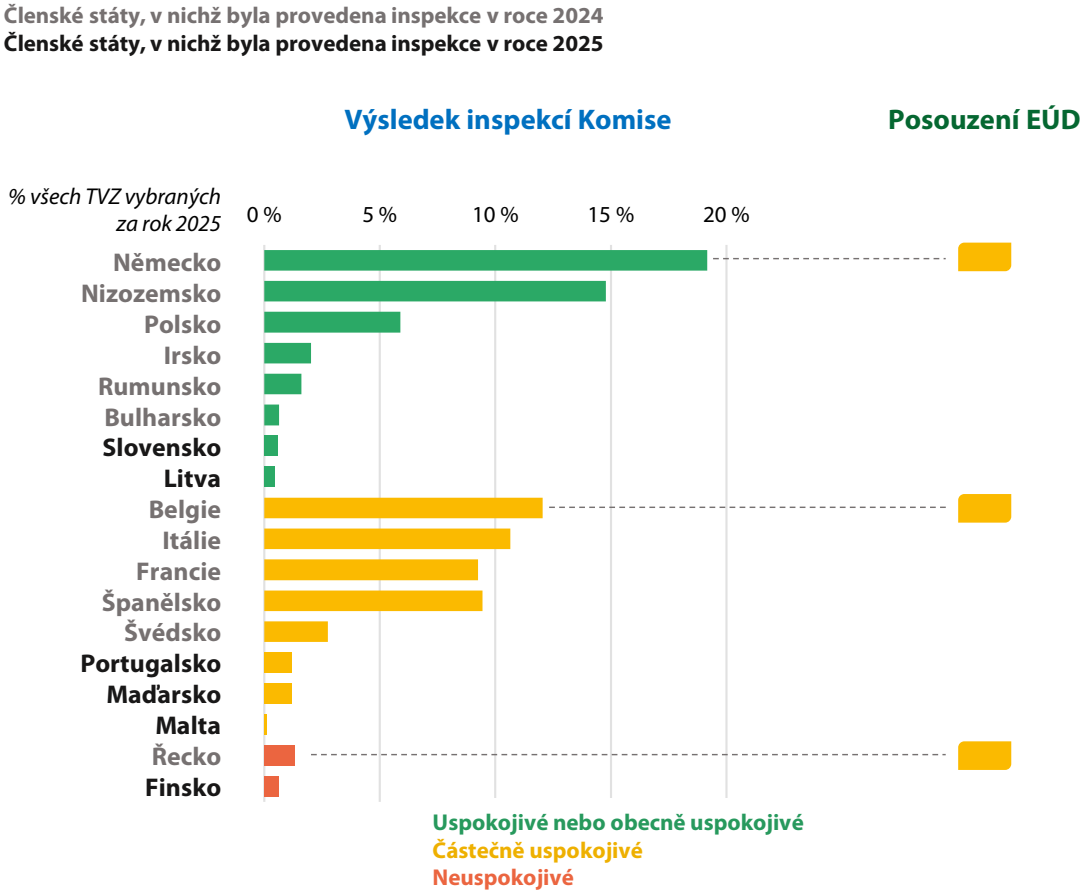
---

[6] Výroční zpráva za rok 2022 , rámeček 4.1.

[7] Rozhodnutí (EU, Euratom) 2018/194, kterým se stanoví vzory účetních výkazů nároků na vlastní zdroje, ve znění rozhodnutí (EU) 2022/523.

4.24. Komise při svých inspekcích stále odhaluje a vykazuje podobné nedostatky ve správě cel a celních dluhů a ve způsobu, jakým se o nich účtuje. Zjistila, že v některých případech nebyla cla v důsledku zpoždění členských států při stanovování, účtování a vykazování celních dluhů uhrazena do rozpočtu EU nebo byla uhrazena pozdě. V roce 2025 navštívila Komise v rámci svého programu inspekcí šest členských států, aby posoudila spolehlivost jejich výkazů TVZ. Ve dvou členských státech vyhodnotila Komise systémy a postupy související s účty TVZ jako uspokojivé nebo obecně uspokojivé. Ve třech státech byly vyhodnoceny jako částečně uspokojivé a v jednom jako neuspokojivé (viz ***obrázek 4.3***).

Obrázek 4.3 – Posouzení systémů a postupů týkajících se účtů TVZ členských států kontrolovaných v letech 2024 a 2025 provedené Komisí

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise.

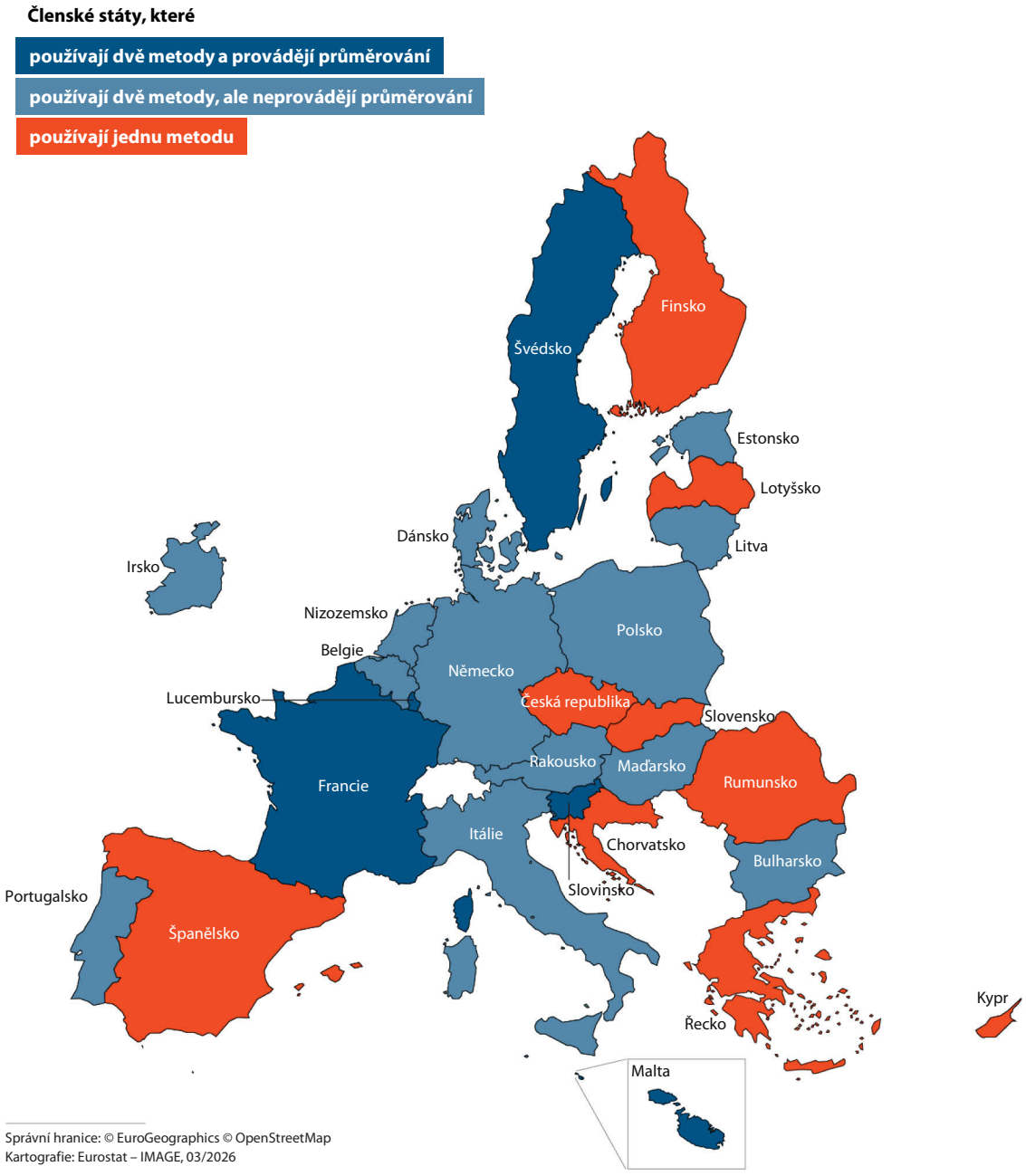
Údaje členských států o plastech nejsou plně v souladu s pravidly EU, Komise však vznáší příslušné výhrady

4.25. Co týče vlastního zdroje z plastů, členské státy musí k odhadu vyprodukovaných plastových obalových odpadů použít dvě různé metody sestavování a *zprůměrováním* jejich výsledků dospět k jednomu odhadu[8]. Zjistili jsme, že v roce 2025 předložilo údaje za rok 2023 na základě těchto dvou metod 18 členských států (v roce 2024 to bylo také 18 států) a pět členských států (jeden v roce 2024) tyto výsledky zprůměrovalo (viz ***obrázek 4.4***). Použití obou metod a jejich zprůměrování zajišťuje údaje, které umožňují srovnání členských států a které jsou spolehlivé. V naší zvláštní zprávě 16/2024[9] o vlastním zdroji z plastů jsme doporučili, aby Komise společně s členskými státy do roku 2026 zlepšily srovnatelnost a spolehlivost údajů používaných pro výpočet příspěvků členských států.

[8] Nařízení (EU) 2023/595, kterým se stanoví formulář pro výkaz týkající se vlastního zdroje z nerecyklovaných plastových obalových odpadů.

[9] Zvláštní zpráva 16/2024: „Příjmy EU z nerecyklovaných plastových obalových odpadů: náročný začátek komplikovaný nedostatečnou srovnatelností a spolehlivostí údajů“.

Obrázek 4.4 – Metody používané členskými státy k odhadu množství vyprodukovaných plastových obalových odpadů

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise.

4.26. V roce 2025 Komise pokračovala ve své práci na prvním ověřovacím cyklu 2023–2026 a provedla formální inspekční návštěvy v deseti členských státech. Cyklus byl završen návštěvami zbývajících pěti členských států v prvním čtvrtletí roku 2026. Do konce roku 2025 vznesla Komise 34 výhrad vůči 12 členským státům a jednu výhradu zrušila (viz ***příloha 4.1***), ve srovnání s tím bylo do konce roku 2024 vzneseno deset výhrad ve čtyřech zemích a žádná nebyla zrušena. Komise vznesla výhrady vůči všem členským státům, které nepoužívají obě metody sestavování, a vůči členským státům, v nichž zjistila nedostatky v:

- použití daných metod,
- zprůměrování výsledků,
- odhadu, výpočtu a ověření recyklovaných množství.

4.27. Vůči Polsku byla vznesena obecná výhrada za to, že neposkytlo dostatečné informace o své metodice výpočtu. Vůči Francii nebyly po kontrole Komise vzneseny žádné výhrady. Na konci roku 2025 bylo v procesu stanovování dalších 19 výhrad.

I když je zřízení Celního úřadu EU na dobré cestě, rizika související s rozvojem celního datového centra EU přetrvávají

4.28. Dne 26. března 2026 dosáhly Rada a Evropský parlament dohody o návrhu Komise na celní reformu, který byl zveřejněn v květnu 2023. Spolunormotvůrci se dohodli, že bude zřízena nová agentura EU – *Celní úřad EU* (EUCA), který bude odpovědný za řízení rizik na úrovni EU. Dále by mělo od roku 2028 v provozní fázi začít fungovat *celní datové centrum EU*, což je centralizovaný online portál, který má nahradit stávající celní IT infrastruktury v členských státech a zpočátku má být zaměřen na problematiku elektronického obchodu.

4.29. Sledovali jsme rizika zpoždění při provádění celní reformy EU, která jsme uvedli ve výroční zprávě za rok 2024[10]. V roce 2025 uspořádala Komise postup pro výběr sídla Celního úřadu EU a připravila plány pro jeho oblast působnosti, mechanismy řízení, klíčové milníky a zdroje potřebné pro jeho zavedení. Hostitelské město Celního úřadu EU – Lille ve Francii – vybrali spolunormotvůrci v březnu 2026, včas pro účely formálního přijetí celní reformy včas.

[10] Výroční zpráva za rok 2024 body 4.27–4.30.

4.30. Komise podnikla první kroky v procesu zadávání veřejných zakázek na výběr subjektu, který zajistí vývoj fáze elektronického obchodu celního datového centra EU. Neočekává se však, že by tento proces skončil dříve než počátkem roku 2027. Na návrh, vývoj, testování a zavedení celního datového centra EU by tak zbýval přibližně jeden rok, než bude muset být dne 1. července 2028 zprovozněno. Vzhledem k inherentní složitosti takového projektu existuje riziko, že čas, který je k dispozici, nemusí být dostatečný.

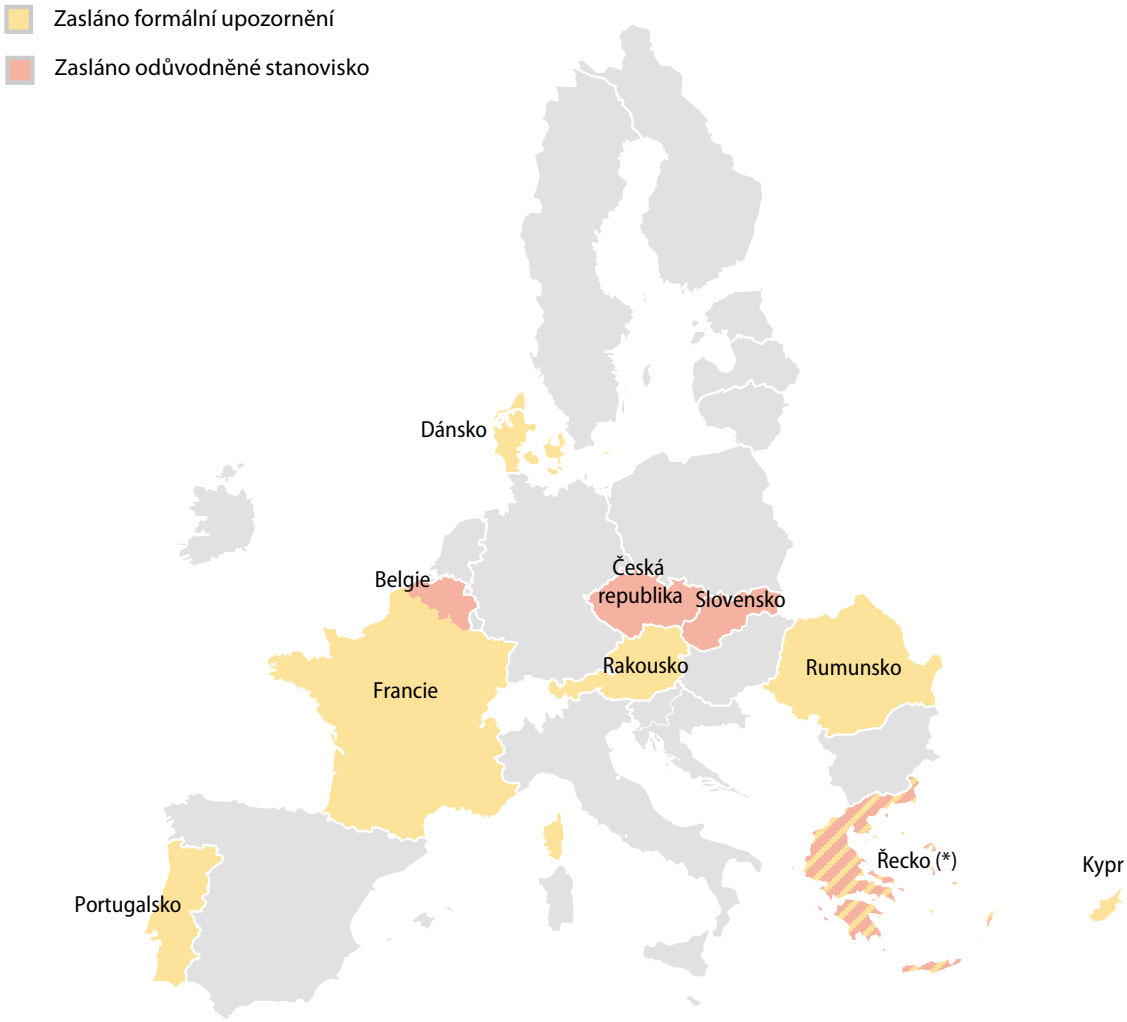
Některé členské státy odkládají přechod k digitálnímu a interoperabilnímu celnímu prostředí EU

4.31. Plán přechodu na plně elektronické a harmonizované celní prostředí EU zahrnuje pracovní program přijatý EU[11]. Jeho součástí jsou milníky a lhůty specifické pro daný systém. Tyto milníky byly navrženy tak, aby podpořily postupné nahrazování papírových a fragmentovaných národních systémů postupným zaváděním interoperabilních celních informačních systémů EU; cílem je přitom dokončit tuto transformaci do roku 2025.

4.32. Zatímco většina systémů byla zavedena v souladu s pracovním programem, některé systémy se potýkaly se zpožděním na straně členských států. V roce 2025 zahájila Komise zasláním výzev *řízení o nesplnění povinnosti* proti deseti členským státům, které nesplnily své povinnosti zavést jeden nebo více informačních systémů nebo včas modernizovat své národní systémy pro dovoz. Po obdržení dodatečných informací Komise eskalovala řízení o nesplnění povinnosti zasláním odůvodněných stanovisek u čtyř z nich (viz ***obrázek 4.5***) a u zbývajících šesti zachovala postup.

[11] Prováděcí rozhodnutí 2023/2879, kterým se zavádí pracovní program pro vývoj elektronických systémů stanovených v celním kodexu Unie a jejich uvedení do provozu.

Obrázek 4.5 – Řízení o nesplnění povinnosti proti členským státům, které včas nezavedly pracovní program pro celní informační systémy (k březnu 2026)

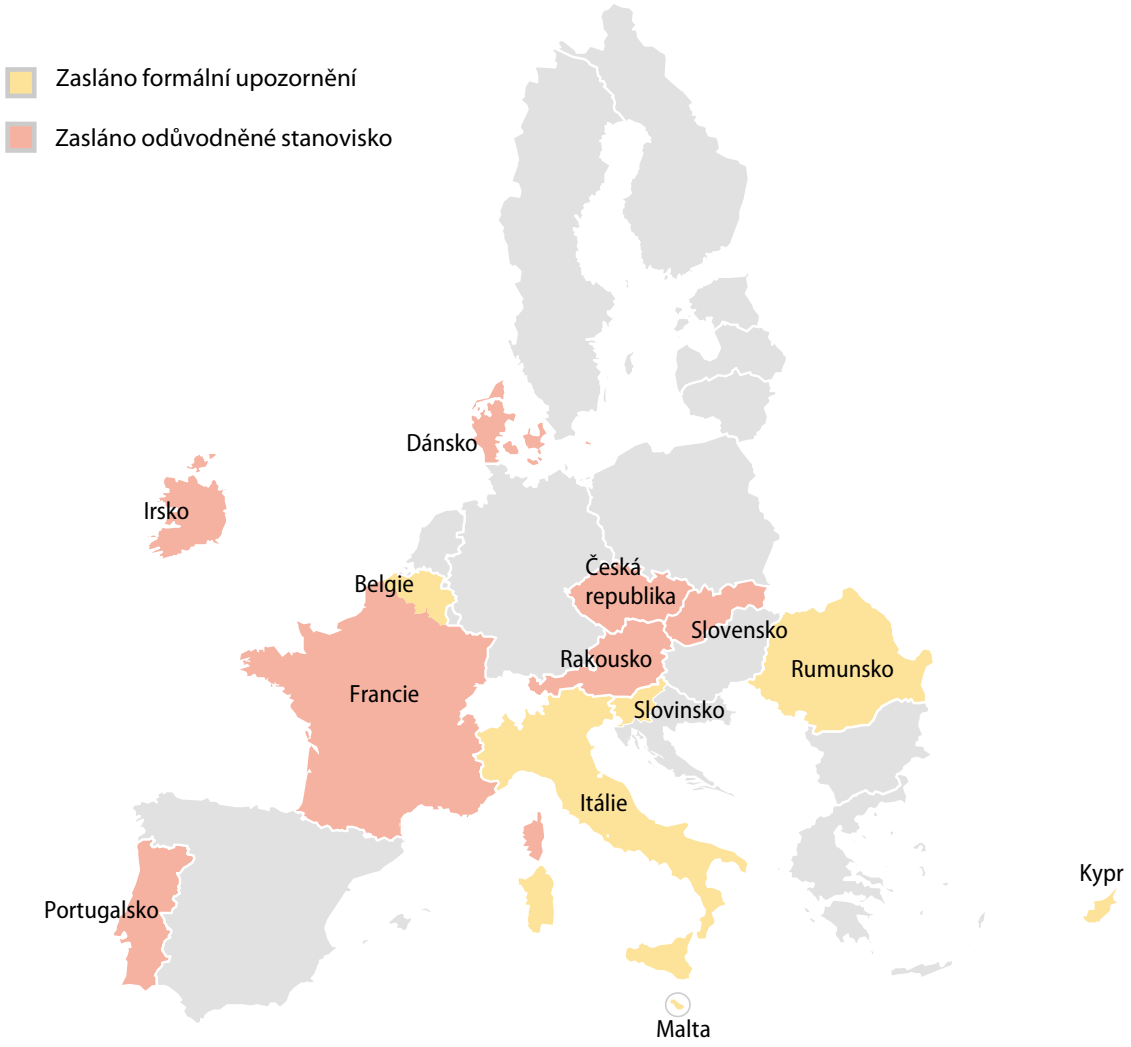

(*) Komise zaslala Řecku odůvodněné stanovisko kvůli zpoždění v jednom informačním systému a dvěma dalším státům zaslala formální upozornění.

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise.

4.33. V rámci pracovního programu Komise vyvinula unijní systém Surveillance III, jehož cílem je posílit jednotné uplatňování celních kontrol a právních předpisů, zlepšit řízení rizik a podpořit dodržování opatření EU na hranicích. Aby mohl systém Surveillance III účinně fungovat, vyžaduje, aby členské státy předávaly standardizovaný soubor informací o každém dovozu. Zejména z důvodu zpoždění při zavádění výše uvedených systémů některé členské státy neposkytly všechny požadované informace. Komise zahájila řízení o nesplnění povinnosti proti 13 členským státům a po jejich odpovědích řízení u sedmi z nich eskalovala (viz ***obrázek 4.6***) a u zbývajících šesti jej zachovala.

Obrázek 4.6 – Řízení o nesplnění povinnosti proti členským státům, které neposkytly úplné celní údaje pro účely posuzování rizik (k březnu 2026)

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise.

4.34. Tato zpoždění vedou k tomu, že očekávaných přínosů digitalizace – jako je automatizace, interoperabilita a monitorování v reálném čase i lepší analýza rizik – dosud nebylo plně dosaženo. Neúplné zavedení systému a částečné předávání údajů omezuje schopnost Komise a členských států zaměřit se na rizika a provádět účinné celní kontroly, zejména u dovozu. To narušuje jednotné uplatňování celních předpisů EU.

Výroční zprávy o činnosti

4.35. Informace o správnosti vlastních zdrojů ve výročních zprávách o činnosti za rok 2025 zveřejněných GŘ BUDG a Eurostatem naše připomínky a závěry obecně potvrzují.

4.36. Ve své výroční zprávě o činnosti za rok 2025 GŘ BUDG uvedlo, že dokončilo vyčíslení ztrát tradičních vlastních zdrojů způsobeném podhodnocením dovozu textilu a obuvi z Číny v období 2011–2017 za Maďarsko a Španělsko navíc k sedmi členským státům, u nichž toto vyčíslení bylo dokončeno v roce 2024. Kumulativní výše ztráty tradičních vlastních zdrojů souvisejících s podhodnocením všemi zbývajícími členskými státy se k 31. prosinci 2025 v účetní závěrce EU odhaduje na 0,7 miliardy EUR a související úroky z prodlení na 0,3 miliardy EUR. GŘ BUDG plánuje dokončit výpočty pro zbývající členské státy v průběhu roku 2026.

Závěr a doporučení

Závěr

4.37. Z důkazních informací celkově vyplývá, že míra chyb v příjmech nebyla významná (materiální). Námi prověřované systémy související s příjmy byly obecně účinné. Některé prvky kontrolních systémů pro správu výhrad k HND a otevřených bodů týkajících se TVZ však byly účinné částečně (viz body ***4.16*** a ***4.19***). Kromě toho bylo poskytování informací o výhradách k HND a vykazování údajů o vlastním zdroji z plastů, jakož i některé prvky klíčových řídicích a kontrolních systémů tradičních vlastních zdrojů, které jsme posuzovali ve třech členských státech, částečně účinné (viz body ***4.11***, ***4.20*** a ***4.25***).

4.38. Podle našeho názoru jsou příjmy, na nichž se zakládá účetní závěrka za rozpočtový rok 2025, ve všech významných (materiálních) ohledech legální a správné.

4.39. Zjistili jsme rovněž, že existují rizika pro včasné vybudování celního datového centra EU (viz bod ***4.30***) a že dochází ke zpožděním ze strany členských států při provádění pracovního programu celních IT systémů (viz bod ***4.34***). Dospěli jsme k závěru, že tato rizika nemají významný (materiální) dopad na správnost příjmových operací, na nichž se zakládá účetní závěrka, a proto nemají vliv na náš výrok auditora.

Doporučení

4.40. Výsledky následné kontroly opatření přijatých v návaznosti na naše předchozí doporučení jsou uvedeny v ***příloze 4.2***. Viz též bod ***4.12***.

4.41. Na základě našich zjištění a závěrů za rok 2025 předkládáme Komisi tato doporučení:

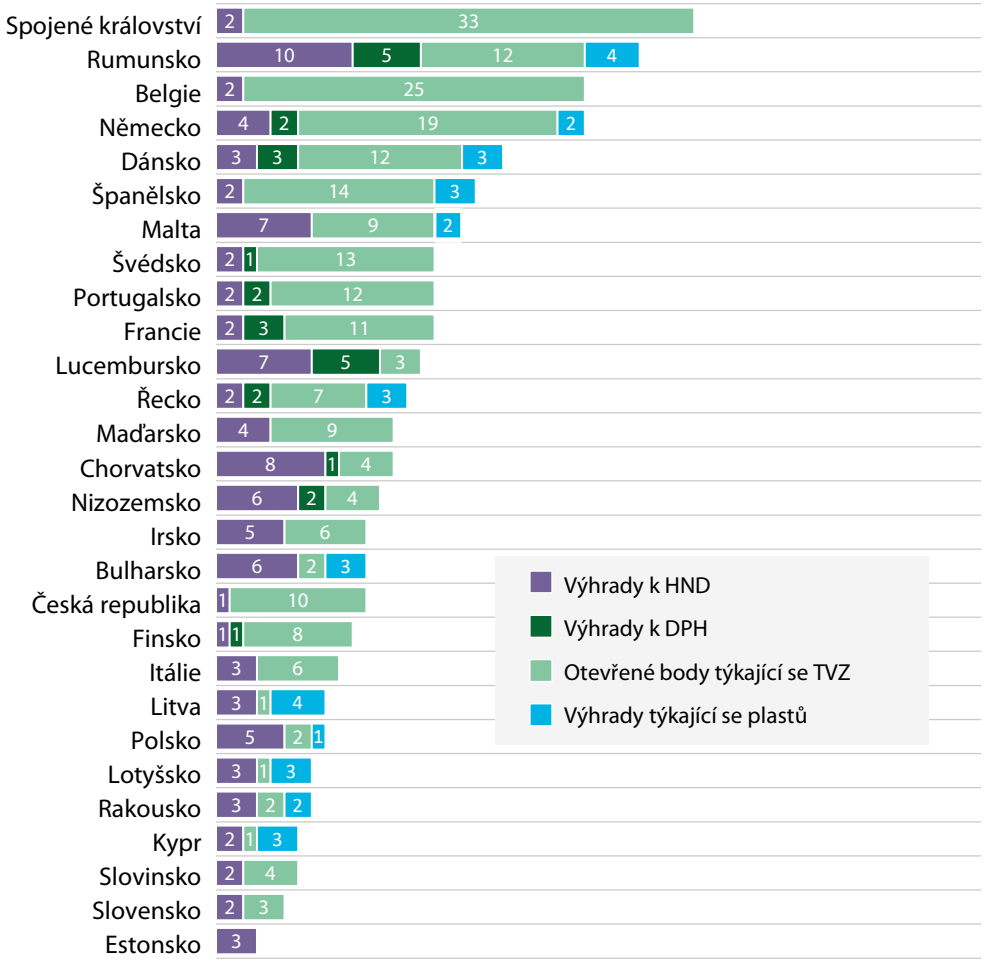
Doporučení 4.1 – Navrhnout jasnější pravidla pro účtování úroků z prodlení

Komise by měla zahrnout do svého návrhu nařízení o poskytování údajů o HND jednoznačná a úplná pravidla pro úroky z prodlení, aby tak byly účtovány úroky v případě, že členské státy neposkytnou nezbytné informace ve stanovené lhůtě.

Cílové datum provedení: do konce roku 2027.

Přílohy

Příloha 4.1 – Počet dosud nevyřízených výhrad týkajících se HND, DPH, plastů a otevřených bodů týkajících se tradičních vlastních zdrojů podle jednotlivých členských států k 31. prosinci 2025

	Výhrady k HND	Výhrady k DPH	Otevřené body týkající se TVZ	Výhrady týkající se plastů
Celkem k 31. 12. 2025	102	27	233	**33**
Celkem k 31. 12. 2024	109	40	204	10

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise.

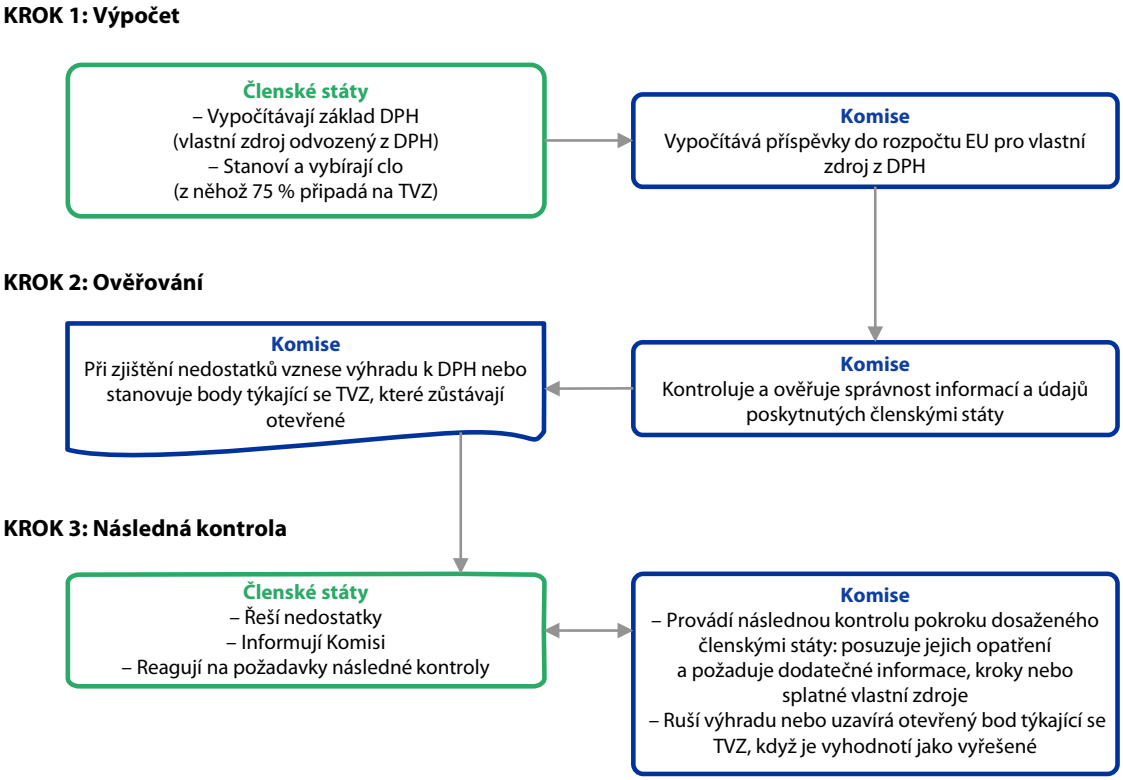
Příloha 4.2 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení

Rozsah přijetí: přijato; částečně přijato; nepřijato; žádné informace.

Rozsah provedení: v plném rozsahu, ve většině ohledů, v některých ohledech, neprovedeno, není možné vyvodit závěry nebo již není relevantní.

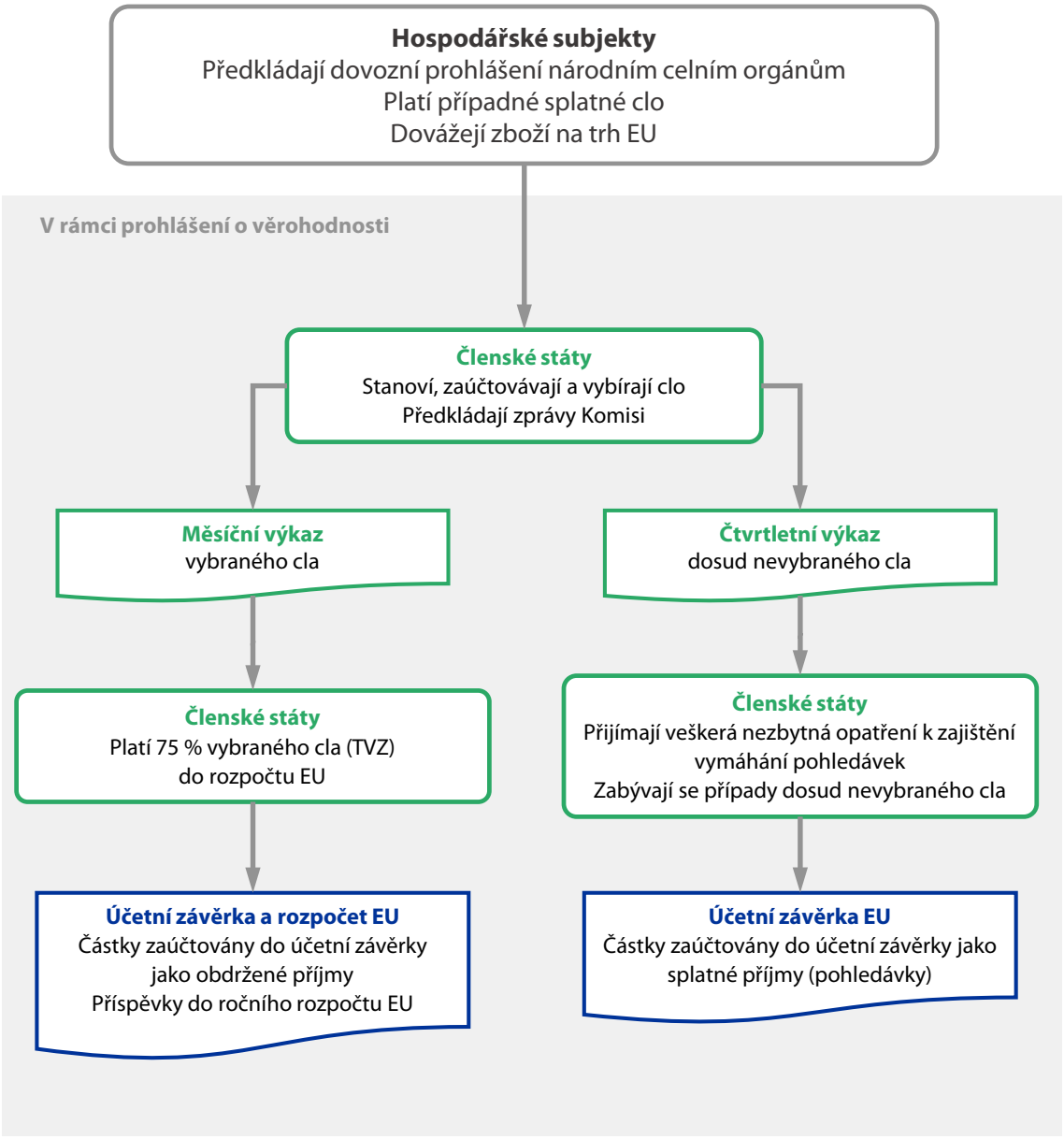
Rok	Doporučení EÚD	Rozsah přijetí	Posouzení pokroku při provádění doporučení provedené EÚD	
			Rozsah provedení	Poznámky
2023	Předkládáme Komisi tato doporučení: **Doporučení 4.1:** Účtovat členským státům úroky z prodlení, pokud neposkytnou všechny potřebné informace, které umožní plně řešit výhrady a opravit údaje o HND ve stanovené lhůtě.			Viz bod ***4.12***.

Příloha 4.3 – Postup ověřování základu DPH a tradičních vlastních zdrojů členských států

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise.

Příloha 4.4 – Postup sestavování výkazů cel (vybraných a dosud nevybraných) pro účely TVZ a jejich evidování na účtech a v rozpočtu EU

Zdroj: EÚD na základě platných právních předpisů a pravidel EU.

Kapitola 5

Jednotný trh, inovace a digitální agenda

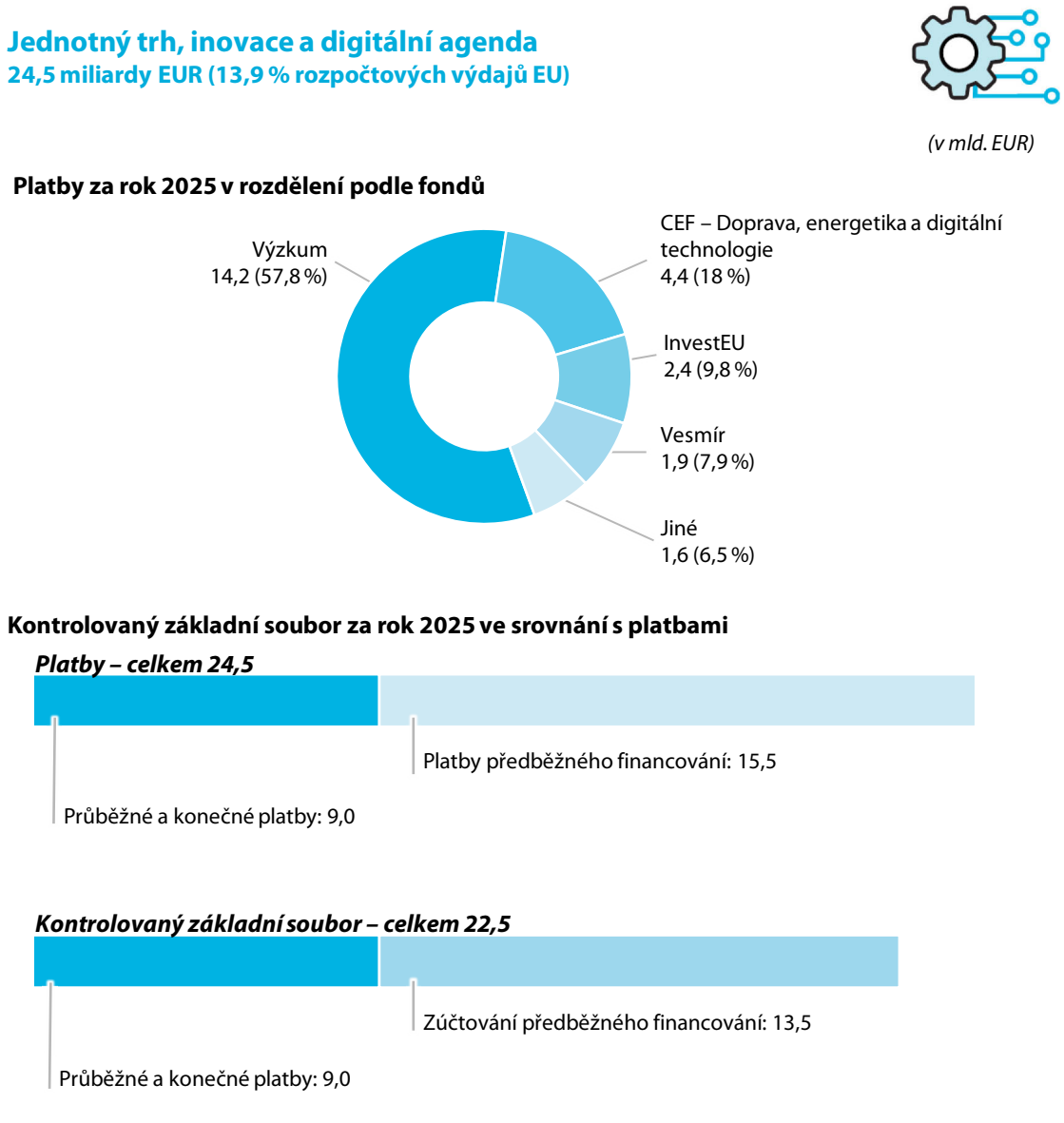
Obsah

	Body
Úvod	5.1.–5.10.
Stručný popis	5.2.–5.8.
Rozsah a koncepce auditu	5.9.–5.10.
Správnost operací	5.11.–5.27.
Nejvíce zatíženy chybami jsou osobní náklady	5.16.–5.20.
Náklady vykázané za čas, který nebyl vynaložen na projekt	5.17.–5.18.
Nesprávný výpočet hodinových a denních sazeb	5.19.–5.20.
Jiné *přímé náklady*, které nejsou pro akci nezbytné	5.21.
Nedostatky ve využívání jednorázových grantů	5.22.–5.25.
Příjemci mimo EU a *malé a střední podniky* jsou náchylnější k chybám	5.26.–5.27.
Kontrolní systémy Komise pro předcházení plagiátorství a dvojímu financování v programu Horizont Evropa	5.28.–5.32.
Výroční zpráva o činnosti a jiné správní mechanismy	5.33.–5.38.
Závěry a doporučení	5.39.–5.44.
Závěry	5.39.–5.42.
Doporučení	5.43.–5.44.
Přílohy	
Příloha 5.1 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení	

Úvod

5.1. V této kapitole předkládáme výsledky našeho auditu týkajícího se okruhu 1 *víceletého finančního rámce* „Jednotný trh, inovace a digitální agenda“. Přehled hlavních činností, výdajů a kontrolovaného základního souboru v rámci tohoto okruhu v roce 2025 je uveden na ***obrázku 5.1***.

Obrázek 5.1 – Platby a kontrolovaný základní soubor

Zdroj: EÚD na základě údajů z *konsolidované účetní závěrky* Evropské unie za rok 2025.

Stručný popis

5.2. *Programy* financované v rámci okruhu „Jednotný trh, inovace a digitální agenda“ jsou různorodé a jejich cílem je financovat projekty, které mimo jiné přispívají k výzkumu a inovacím, rozvoji evropské dopravní infrastruktury, odvětví energetiky a digitální technologie, sektoru komunikací, digitální transformace a jednotného trhu a politiky pro oblast vesmíru.

5.3. Většinu výdajů na programy v tomto okruhu řídí přímo Komise. Zbývající části rozpočtu v rámci okruhu 1 VFR provádějí *společné podniky* a *decentralizované agentury*.

5.4. Hlavními programy pro výzkum a inovace jsou program *Horizont Evropa* na období 2021–2027 a jeho předchůdce *Horizont 2020* (H2020) na období 2014–2020. V roce 2025 připadalo na program Horizont Evropa něco málo přes polovinu *operací* týkajících se výzkumu, které jsme kontrolovali.

5.5. V rámci okruhu 1 VFR jsou financovány i infrastrukturní projekty z *Nástroje pro propojení Evropy (CEF)*, Program *InvestEU* a kosmické programy, včetně systému *Galileo* (globální družicový navigační systém EU), *evropské služby pro pokrytí geostacionární navigací (EGNOS)* a Evropského programu pozorování Země Copernicus. Kromě toho jsou v rámci okruhu 1 víceletého finančního rámce financovány také program Digitální Evropa (DIGITAL) a Program pro jednotný trh (SMP). V současném období víceletého finančního rámce jsou pravidla způsobilosti nákladů pro programy Horizont Evropa, CEF, DIGITAL a SMP většinou standardizována.

5.6. Většina výdajů na výzkum v rámci programu Horizont a nástroje CEF má podobu *grantů*, poskytovaných *příjemcům* ze soukromého nebo veřejného sektoru, kteří se účastní projektů. Komise nejprve příjemcům po podpisu grantové dohody poskytuje předběžné financování. V případech grantů, které jsou určeny na úhradu skutečných nákladů a které byly v tomto roce nejběžnějším druhem financování výzkumu, příjemci vykazují své skutečné náklady a ty jsou jim následně propláceny. Jsou-li poskytnuty *jednorázové granty*, je příjemcům po dokončení každého pracovního balíčku vyplacena předem stanovená jednorázová částka.

5.7. Kosmické programy jsou obecně řízeny nepřímo specializovanými prováděcími subjekty (jako je Evropská kosmická agentura a Agentura EU pro Kosmický program), kterým jsou propláceny skutečné výdaje na programy.

5.8. *Finanční nástroje* (tj. půjčky, záruky a *kapitálové investice*) v rámci programu InvestEU provádějí hlavně Evropská investiční banka nebo *Evropský investiční fond* a využívají při tom *finanční zprostředkovatele*.

Rozsah a koncepce auditu

5.9. Naším cílem bylo odhadnout míru chyb v tomto okruhu víceletého finančního rámce a použít ji jako příspěvek k *prohlášení o věrohodnosti*. Na základě koncepce a metod auditu uvedených v ***příloze 1.1*** jsme v tomto okruhu víceletého finančního rámce v roce 2025 kontrolovali:

a) statisticky reprezentativní vzorek 126 operací pokrývající všechny výdaje spadající do tohoto okruhu víceletého finančního rámce. Vzorek se skládal z 90 operací v oblasti výzkumu a inovací (40 operací z programu Horizont 2020 a 50 operací z programu Horizont Evropa) a 36 operací spadajících pod jiné programy (konkrétně 14 operací z Nástroje pro propojení Evropy, šesti operací finančních nástrojů, deseti operací Programu pro jednotný trh a programu Digitální Evropa a dvou operací z kosmických programů). Kontrolovaní příjemci se nacházeli v 21 členských státech a čtyřech zemích mimo EU;

b) zavedené kontrolní systémy Komise, které mají zabránit plagiátorství a dvojímu financování v oblasti výzkumu (Horizont Evropa);

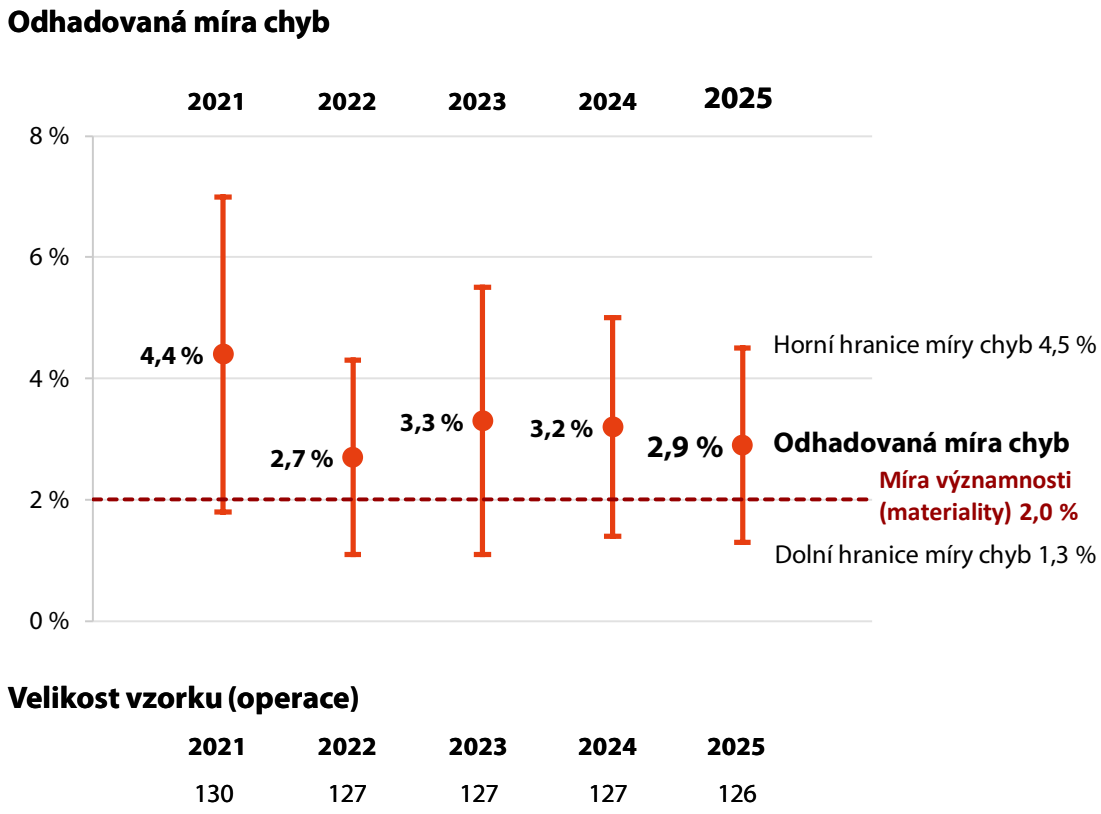
c) informace o *správnosti* uvedené ve *výročních zprávách o činnosti Evropské výkonné agentury pro zdraví a digitální oblast (HaDEA)* a *Evropské výkonné agentury pro výzkum (REA)* a následně začleněné do *výroční zprávy* Komise *o řízení a výkonnosti (AMPR).*

5.10. Zohlednili jsme rovněž výsledky našich ročních auditů 12 agentur EU – včetně Evropského inovačního a technologického institutu (EIT) – a 11 společných podniků plnících rozpočet v rámci okruhu 1 VFR, s minimálním dopadem na naši míru chyb. Ty vycházely z prověrky 218 operací a vykázali jsme je ve specifických výročních zprávách za rozpočtový rok 2024.

Správnost operací

5.11. Ze 126 operací, které jsme kontrolovali, 37 (29 %) obsahovalo *chyby*. Na základě 33 chyb, které jsme vyčíslili, a dalších chyb zjištěných v operacích prováděných agenturami EU a společnými podniky odhadujeme míru chyb na 2,9 % (viz ***obrázek 5.2***).

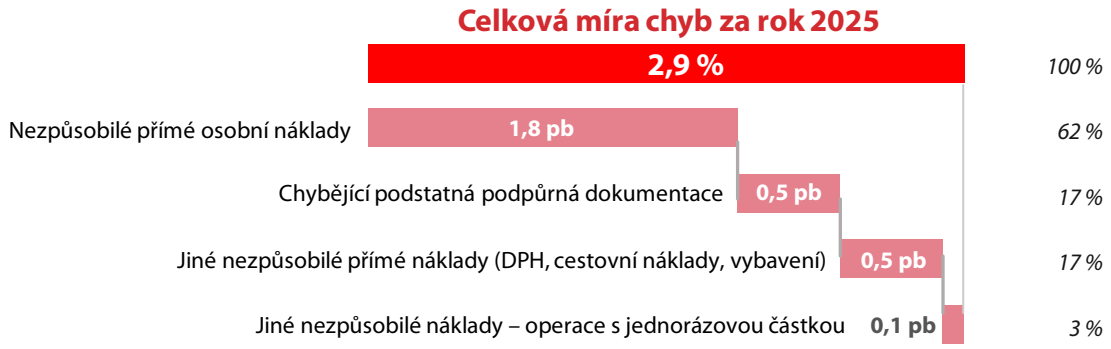
Obrázek 5.2 – Odhadovaný dopad vyčíslitelných chyb

Zdroj: EÚD.

5.12. Podíl typů chyb na námi *odhadované míře chyb* za rok 2025 uvádí ***rámeček 5.3***.

Obrázek 5.3 – Podíl typů chyb na odhadované míře chyb

pb: procentní body

Zdroj: EÚD.

5.13. Výzkum je i nadále výdajovým programem s vysokým rizikem chyb. V rámci našeho reprezentativního vzorku jsme zjistili *vyčíslitelné chyby* v 28 z 90 kontrolovaných operací v oblasti výzkumu (31 %). Kromě toho jsme zjistili *nevyčíslitelné chyby* ve čtyřech operacích. Podobně jako v roce 2024 jsme při auditu nezjistili žádné významné rozdíly mezi programem Horizont 2020 a programem Horizont Evropa, pokud jde o správnost výdajů, a to navzdory zjednodušením, která byla v rámci programu Horizont Evropa zavedena, aby příjemcům usnadnila vykazování nákladů.

5.14. V případě ostatních programů a činností jsme zjistili chyby u pěti z 36 operací ve vzorku (14 %), z nichž všechny byly vyčíslitelné.

5.15. Komise uplatnila nápravná opatření, která měla přímý dopad na sedm operací, jež jsme vybrali do vzorku. Tato opatření snížila náš odhad míry chyb pro tuto kapitolu o 0,4 procentního bodu.

Nejvíce zatíženy chybami jsou osobní náklady

5.16. Osobní náklady tvoří většinu vzniklých nákladů téměř všech výzkumných projektů. Celkově jsme zjistili vyčíslitelné chyby související s osobními náklady ve 22 (24 %) z 90 kontrolovaných výzkumných operací. Kromě toho jsme zjistili dvě nevyčíslitelné chyby týkající se osobních nákladů.

Náklady vykázané za čas, který nebyl vynaložen na projekt

5.17. Příjemci mohou nárokovat náklady pouze za dobu, po kterou jejich zaměstnanci pracovali na projektech financovaných EU. Toto základní pravidlo však nebylo dodrženo u sedmi z 50 operací programu Horizont Evropa v našem vzorku: příjemci vykázali buď dny, kdy byly osoby nepřítomny, nebo dny, které nebyly ve výkazech odpracované doby odůvodněny. Podobné chyby jsme zjistili u jedné ze 40 kontrolovaných operací programu Horizont 2020.

5.18. Jedná se o třetí rok v řadě[1], kdy na tento typ chyby upozorňujeme u evropské mezivládní organizace, která provádí jednu konkrétní akci v rámci programu Horizont Evropa. Specifika tohoto případu vysvětlujeme v ***rámečku 5.1***.

Rámeček 5.1

Příklad případu, kdy použití vzorové grantové dohody není vhodné pro financování určité akce v rámci programu Horizont Evropa

Sdružení COST (evropská spolupráce v oblasti vědy a technologie) je evropská mezivládní organizace založená v Belgii s cílem podporovat spolupráci mezi výzkumnými pracovníky a inovátory v celé Evropě i mimo ni prostřednictvím vytváření sítí. Tato akce není ani tradičním výzkumným „projektem“, ani přímo nefinancuje výzkum a program Horizont Evropa je jejím jediným zdrojem financování. Komise však k poskytnutí finančních prostředků na tuto konkrétní akci použila vzorovou grantovou dohodu programu Horizont Evropa.

V takové situaci je příjemce vystaven strukturálnímu nedostatku financování, protože ne všechny náklady lze účtovat na vrub akce. V důsledku tohoto strukturálního nesouladu nemohou být některé výdaje (včetně období určitých dovolených a jiných absencí) kvůli pravidlům vzorové grantové dohody zohledněny ve výpočtu osobních nákladů. To ukazuje na omezení, které u akce tohoto typu vzorová grantová dohoda přináší.

[1] Výroční zpráva za rok 2024, bod 5.21 a rámeček 5.2; výroční zpráva za rok 2023, bod 5.18 a rámeček 5.1.

Nesprávný výpočet hodinových a denních sazeb

5.19. V rámci programu Horizont 2020 musí příjemci pro své zaměstnance vypočítávat roční nebo měsíční hodinové sazby a násobit je počtem hodin strávených na projektech EU. V rámci programu Horizont Evropa však byla pravidla změněna s cílem je zjednodušit: příjemci musí nyní vypočítávat denní sazby a násobit je počtem dní (v ekvivalentech dnů) strávených prací na projektech EU.

5.20. Zjistili jsme, že u operací v rámci programu Horizont 2020 i programu Horizont Evropa příjemci nevypočítali hodinové nebo denní sazby správně. Tyto sazby se vypočítají vydělením osobních nákladů během vymezeného období produktivní dobou (hodiny nebo ekvivalenty dní) ve stejném období. V některých kontrolovaných operacích příjemci použili nesprávnou produktivní dobu, vypočítali sazby za nesprávné období nebo do sazeb zahrnuli *nepřímé náklady* nebo nezpůsobilé osobní náklady. Příklady tohoto typu chyby uvádíme v ***rámečku 5.2***.

Rámeček 5.2

Příklady nezpůsobilých nákladů zahrnutých do vykázaných osobních nákladů

V Dánsku vnitrostátní orgány proplácejí zaměstnavatelům některé náklady placené zaměstnancům během rodičovské dovolené. V důsledku toho nejsou tyto náklady způsobilé pro financování z prostředků EU. Kontrolovali jsme jednu operaci v rámci programu Horizont Evropa, kde příjemce tyto náklady zahrnul, čímž nadhodnotil skutečné osobní náklady. Náklady vykázané příjemcem byly proto nadhodnocené.

Veřejný subjekt ve Francii vykázal náklady na dva výzkumné pracovníky v rámci grantu programu Horizont Evropa. Při výpočtu osobních nákladů příjemce správně vyloučil některé nezpůsobilé náklady. Nevyloučil však související příspěvky na sociální pojištění, což vedlo k nadhodnocené denní sazbě.

Jiné *přímé náklady*, které nejsou pro akci nezbytné

5.21. Klíčovou podmínkou způsobilosti nákladů je, že musí být vynaloženy v souvislosti s akcí a musí být nezbytné pro její provedení. Podobně jako v předchozích letech[2] jsme i letos zjistili, že tato podmínka často nebyla splněna. Týkalo se to deseti kontrolovaných operací. Jednalo se například o náklady na vybavení a zásoby, které nebyly v projektu použity, služby, které během doby trvání projektu nebyly poskytnuty, a cestovní náklady bez přímé vazby na projekt.

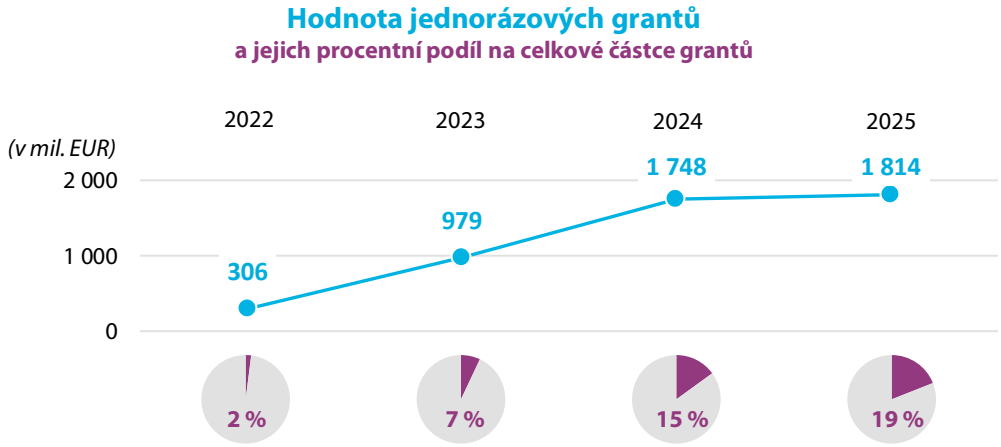
Nedostatky ve využívání jednorázových grantů

5.22. Jednorázové financování je možností *zjednodušeného vykazování nákladů* stanovenou v článku 125 *finančního nařízení*, která vyžaduje, aby byly předem poskytnuty podrobné odhady nákladů pro každou kategorii nákladů na příjemce a pracovní balíček. Před podpisem grantové dohody odborníci najatí Komisí posuzují odhady nákladů ve srovnání s navrhovanými činnostmi, aby bylo zajištěno, že budou přiměřené, a nikoli nadměrné. Komise poté vyplatí částku grantu v závislosti na „řádném provedení“ pracovních balíčků, které je posouzeno za pomoci odborníků.

5.23. Do konce roku 2027 plánuje Komise přidělit prostřednictvím jednorázových částek přibližně polovinu ročního rozpočtu (přiděleného na výzvy) programu Horizont Evropa. Výše grantů na projekty financované prostřednictvím jednorázových částek a podepsané v roce 2025 činily 1 814 milionů EUR a představovaly přibližně 19 % všech grantů podepsaných v daném roce, jak je znázorněno na ***obrázku 5.4***.

[2] Výroční zpráva za rok 2024, bod 5.22; výroční zpráva za rok 2023, bod 5.22; výroční zpráva za rok 2022, bod 5.22.

Obrázek 5.4 – Podepsané dohody na jednorázové granty v rámci programu Horizont Evropa: hodnota a podíl na celkovém rozpočtu na granty (2022–2025)

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise.

5.24. V roce 2025 činily výdaje na financování jednorázovými částkami v rámci programu Horizont Evropa 232 milionů EUR (tj. 4 % celkových výdajů tohoto programu v roce 2025). Kontrolovali jsme tři výzkumné projekty financované prostřednictvím jednorázových grantů v rámci programu Horizont Evropa, které prováděla projektová konsorcia složená z 5 až 17 příjemců. Ve všech případech jsme zkoumali jak stanovení paušálního grantu, tak to, zda byly pracovní balíčky řádně dokončeny, včetně jejich ověření Komisí. Stejně jako v předchozích letech[3] jsme zjistili nedostatky zejména ve dvou oblastech, které popisujeme v ***rámečku 5.3***. U jedné ze tří prověřovaných operací vedly tyto nedostatky k vyčíslení chyby.

[3] Výroční zpráva za rok 2024, rámeček 5.3; výroční zpráva za rok 2022, body 5.31–5.32.

Rámeček 5.3

Příklad nedostatků v platbách jednorázových grantů

Nedostatečné důkazní informace o tom, že bylo provedeno důkladné předběžné posouzení rozpočtu

V návrhu rozpočtu poskytl každý příjemce informace o kategorii pracovníků potřebných pro projekt (např. hlavní vědečtí pracovníci nebo pomocní vědečtí pracovníci), počtu měsíců potřebných pro každou kategorii a pracovní balíček a o odhadovaných nákladech za měsíc („měsíční sazby“).

U všech tří projektů vyjádřili odborníci určité výhrady týkající se osobních nákladů, zdrojů na řízení projektů nebo jiných rozpočtových složek. Tyto obavy však byly v závěrečných hodnoticích zprávách zohledněny pouze částečně a nevedly k žádným úpravám navrhovaných rozpočtů.

Navíc ačkoli externí odborníci posuzovali rozpočty, neexistovaly žádné důkazy o tom, že by navrhované měsíční sazby byly porovnávány s dostupnými referenčními údaji (jako jsou historické náklady), ani o kritickém posouzení rozdílů mezi náklady jednotlivých kategorií zaměstnanců.

V důsledku toho jsme zjistili, že osobní náklady nejsou dostatečně podložené, což s sebou nese riziko, že u všech tří grantových dohod byly použity nadměrně vysoké částky.

Nejasná definice výstupů a nedostatečné provádění pracovních balíčků

U dvou kontrolovaných projektů nebyly některé klíčové výstupy jasně definovány a u jednoho z dostupných důkazních informací vyplynulo, že některé pracovní balíčky možná nebyly dokončeny tak, jak vyžaduje grantová dohoda.

U jednoho z projektů zahrnoval pracovní balíček úkol týkající se budování kapacit, včetně provádění souboru činností. V grantové dohodě nebyl upřesněn ani rozsah, ani koncepce činností, což komplikuje jak provádění, tak posouzení těchto činností.

U druhého projektu měl výstup představovat „hodnotový řetězec“ pro konkrétní průmyslové odvětví. Ten však byl popsán jen obecně a neodlišoval se od hodnotových řetězců v jiných odvětvích. Další výstup popisoval výrazně odlišný hodnotový řetězec, což ukazuje na nesrovnalosti mezi různými projektovými dokumenty. Vykazované ukazatele výkonnosti týkající se organizace webinářů a růstu počtu členů navíc nebyly podloženy ověřitelnými důkazy. Komise přijala vykázané pracovní balíčky jako dokončené a schválila platby pro tento projekt. Máme ale za to, že ne všechny tyto pracovní balíčky byly uspokojivě dokončeny; část platby je proto neoprávněná.

Zjištění týkající jednorázových grantů jsme uvedli i u dalších čtyř operací programu Horizont Evropa prováděných společným podnikem pro evropské železnice.

5.25. Mezitím Komise vyjasnila své pokyny týkající se jednorázových grantů. Od října 2023 Komise zejména vyžaduje, aby odborníci posuzující rozpočtové návrhy používali přehled programu Horizont pro hodnocení jednorázových částek jako zdroj hodnot pro osobní náklady. Vzhledem k tomu, že kontrolované operace se týkají návrhů předložených v letech 2022 a 2023, nebylo používání přehledu v té době povinné. Kromě toho Komise v souladu s naším doporučením 5.3 z roku 2022 aktualizovala v roce 2024 svou definici „řádného provedení“ těchto grantů. Je však stále třeba vyjasnit pravidla pro posuzování jejich částečného provedení a finančních dopadů a Komise v této věci dosud nevydala žádné pokyny.

Příjemci mimo EU a *malé a střední podniky* jsou náchylnější k chybám

5.26. V předchozích výročních zprávách[4] jsme poukázali na skutečnost, že malé a střední podniky jsou náchylnější k chybám. V roce 2025 se malé a střední podniky na vzorku podílely 9 % (11 ze 126 operací), ale připadalo na ně 30 % odhadované míry chyb. Zjistili jsme chyby ve výkazech nákladů malých a středních podniků u šesti operací, z nichž čtyři se týkaly oblasti výzkumu a dva jiných programů. Čtyři z těchto malých a středních podniků neměly žádné nebo měly jen velmi omezené předchozí zkušenosti s projekty financovanými EU.

5.27. Jak program Horizont 2020, tak program Horizont Evropa umožňují subjektům ze zemí mimo EU účastnit se jich a získat finanční prostředky. Na konci roku bylo k programu Horizont Evropa přidruženo 21 zemí a dvě země měly zavedena přechodná opatření umožňující jejich účast. Náš vzorek obsahoval 13 operací s příjemci v zemích mimo EU, z nichž pět (38 %) obsahovalo chyby. Dva příklady uvádíme v ***rámečku 5.4***.

[4] Výroční zprava za rok 2022, bod 5.24; výroční zpráva za rok 2023, bod 5.25.

Rámeček 5.4

Příklady příjemců v zemích mimo EU, kteří vykázali nezpůsobilé náklady

Dva soukromé podniky z kategorie malých a středních podniků v jedné zemi mimo EU obdržely finanční prostředky na účast ve výzkumných projektech. Jeden byl financován v rámci programu Horizont 2020 a druhý v rámci programu Horizont Evropa.

Jeden z příjemců vykázal cestovní náklady související s účastí generálního ředitele na valné hromadě projektu. Vykázaná částka zahrnovala náklady nesouvisející s akcí, jako jsou letenky pro příbuzného generálního ředitele.

Druhý příjemce vykázal osobní náklady, ale nebyl schopen poskytnout podkladové výpočty ani spolehlivé důkazy odůvodňující pracovní dobu. Kromě toho výkaz nákladů zahrnoval cestovní a různé náklady, které s akcí nesouvisely, jako jsou soukromé výdaje.

Kontrolní systémy Komise pro předcházení plagiátorství a dvojímu financování v programu Horizont Evropa

5.28. Plagiátorství, tj. využívání nápadů, práce nebo slov jiné osoby bez řádného uvedení zdroje, je u programů zahrnujících výzkum (jako je Horizont Evropa) významným problémem. Zásady integrity výzkumu – jako jsou zásady Evropské charty pro výzkumné pracovníky – kladou důraz na etické chování a předcházení plagiátorství v průběhu celého výzkumného procesu. Opakované použití obsahu v rámci financovaných projektů by navíc mohlo vést k riziku, že tytéž náklady budou financovány dvakrát (dvojí financování), což je zakázáno příslušným právním rámcem (finančním nařízením a pravidly programu Horizont Evropa[5]).

5.29. V programu Horizont Evropa se při hodnocení projektů systematicky posuzuje riziko plagiátorství a dvojího financování. Na operativní úrovni se Komise při podpoře těchto kontrol spoléhá na systém SIMBA (*SIMilarity-Based Analysis*, analýza založená na podobnosti), který vlastní Generální ředitelství pro výzkum a inovace (GŘ RTD). Během fáze přípravy grantu systém SIMBA automaticky porovnává složení konsorcia a popis akce nových, úspěšně vyhodnocených návrhů se všemi úspěšnými návrhy v databázi Komise *eGrants*. Zjišťuje shodu slov a vypočítává celkový index podobnosti. Návrhy přesahující 30% prahovou hodnotu jsou označeny pro další kontrolu, přičemž výsledky se zobrazují v systému Komise pro hodnocení a schvalování grantů (COMPASS).

5.30. U návrhů označených systémem SIMBA pro další kontrolu musí projektoví referenti posoudit, zda jsou podobnosti „kritické“ (např. velmi podobné cíle, nápady, přístupy nebo – pokud jde o dvojí financování – identičtí příjemci nebo velmi podobná konsorcia). Součástí posouzení může být kontaktování útvaru spravujícího odpovídající projekt, vyžádání vysvětlení od žadatelů, konzultace s nezávislými odborníky nebo zapojení právní služby. To může vést k tomu, že návrh bude financován s posíleným monitorováním nebo bez něj, nebo v závažných případech bude zamítnut.

---

[5] Nařízení (EU) 2021/695, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa.

5.31. Celkově se domníváme, že systém SIMBA je vyspělý a průběžně udržovaný nástroj, který podporuje operativní rozhodování a je obecně vhodný pro daný účel. Naše prověřování rovněž potvrdilo, že všechny případy zařazené do vzorku, které přesáhly prahovou hodnotu, byly řádně sledovány, včetně konzultací s žadateli a ve složitějších případech vyhledání nezávislého odborného posouzení.

5.32. Přesto jsme však zjistili určité nedostatky.

- Prahová hodnota indexu podobnosti, která vede k povinnému následné kontrole, je stanovena na 30 %, ale odůvodnění této úrovně ani doklad o formálním schválení nebyly zdokumentovány.

- Systém SIMBA v současné době porovnává nové, úspěšně vyhodnocené návrhy se všemi úspěšnými návrhy v databázi, i když některé z nich nebyly financovány, což může vést ke zbytečné kontrolní práci projektových referentů a prodloužení doby zpracování. Konstatujeme, že GŘ RTD již na začátek roku 2026 naplánovalo aktualizaci systému SIMBA s cílem vyloučit nefinancované návrhy ze základního souboru, který je předmětem srovnání, a zlepšit tak účinnost a relevantnost výsledků.

- Systém SIMBA uchovává pouze poslední index podobnosti. Je-li provedeno nové srovnání, předchozí výsledky přepisuje. Kromě toho systém COMPASS zobrazuje indexy pouze jako snímky obrazovky. Takovéto prvky omezují sledovatelnost v průběhu celého životního cyklu grantu.

- A pokud srovnávané návrhy obsahují dokumenty s významnými rozdíly v délce, může být hodnota indexu podobnosti vypočítaná systémem SIMBA nereprezentativní. Ve výjimečných případech by to mohlo zkreslit srovnání a vést k zavádějícím výsledkům.

Výroční zpráva o činnosti a jiné správní mechanismy

5.33. Přezkoumali jsme informace uvedené ve výroční zprávě Komise o řízení a výkonnosti za rok 2025 týkající se odhadovaného *rizika při platbě* v oblastech politiky spadajících do okruhu 1 VFR, které dle výpočtu Komise činí 2,1 %. Tento procentní podíl se pohybuje v rozpětí naší odhadované míry chyb a je mírně nad prahem významnosti (materiality).

5.34. Prověřovali jsme výroční zprávy o činnosti *výkonných agentur* HaDEA a REA, u nichž se hlavní výdaje v roce 2025 týkaly programů Horizont 2020 a Horizont Evropa. Pokud jde o program Horizont 2020, Komise pro něj odhadla *reprezentativní míru chyb* ve výši přibližně 3,8 %. *Míra zbytkových chyb* u programu Horizont 2020 činí při zohlednění nápravných opatření 1,8 % (a přibližně 2,1 % jak u agentury HaDEA, tak u agentury REA).

5.35. Pokud jde o program Horizont Evropa, Komise odhadla reprezentativní míru chyb pro tento program na 4,4 % a míru zbytkových chyb na 4,1 % (s podobnou mírou chyb pro obě výkonné agentury). Celkově zjištění z odborných přezkumů *ex post* týkajících se jednorázových grantů přispěla k těmto celkovým mírám méně než 0,1 procentního bodu.

5.36. Tyto odhady vycházejí ze společného reprezentativního vzorku 207 auditů a přezkumů *ex post*. Jedná se o 177 grantů na skutečné náklady a 30 jednorázových grantů. Pro rok 2025, jak je uvedeno ve víceletém plánu auditu programu Horizont Evropa vypracovaném Komisí, byla velikost vzorku pro jednorázové granty stanovena na minimální schválenou úroveň 30 grantů, protože očekávaná míra chyb byla velmi nízká. Rovněž konstatujeme, že platby v rámci těchto grantů představovaly pouze malou část celkové částky. Víceletý plán auditů Komise pro program Horizont Evropa dosud neuvádí, jak bude velikost vzorku pro jednorázové granty v nadcházejících letech upravena, aby se zohlednil očekávaný nárůst částek a podílu těchto plateb.

5.37. Vzhledem k tomu, že míra zbytkových chyb u programu Horizont Evropa přesahuje 2% *práh významnosti (materiality)*, vydaly agentury HaDEA a REA ve svých výročních zprávách o činnosti výhrady. Pokud jde o program Horizont 2020, tyto míry zbytkových chyb se velmi blížily 2 % jak u agentury HaDEA, tak u agentury REA. To je v rámci cílového rozpětí Komise pro program Horizont 2020, a proto nebyly vydány žádné *výhrady*.

5.38. Na základě výše uvedených skutečností se domníváme, že výroční zprávy o činnosti agentury HaDEA a agentury REA odrážely informace, které měly tyto agentury k dispozici, a na jejich základě poskytly věrné posouzení finančního řízení, pokud jde o správnost operací, na nichž se zakládají výdaje okruhu 1 VFR.

Závěry a doporučení

Závěry

5.39. Ze všech shromážděných důkazních informací, které předkládáme v této kapitole, vyplývá, že míra chyb ve výdajích na „Jednotný trh, inovace a digitální agendu“ byla významná (materiální). V tomto okruhu víceletého finančního rámce z našeho testování operací vyplývá, že odhadovaná celková míra chyb činí 2,9 %.

5.40. V našich auditech této oblasti politiky každoročně zjišťujeme míru chyb nad úrovní významnosti (materiality). To poukazuje na opakující se riziko nadměrných plateb příjemcům. Hlavním faktorem přispívajícím k chybám v rámci okruhu 1 VFR jsou nezpůsobilé nebo nesprávně vykázané osobní náklady ve výdajích na výzkum. Navzdory všem zjednodušujícím opatřením, která byla postupně zapracována do právního základu, a navzdory pokynům Komise pro příjemce zůstává stav již několik let beze změny[6].

5.41. Pokud jde o financování jednorázovými částkami, z našich auditů vyplývá, že navrhované rozpočty byly v některých případech nadhodnoceny a že odborníci posuzující návrhy tuto skutečnost neodhalili a nenapravili. To společně s nejasnými definicemi výstupů a nedostatečným předběžným ověřováním toho, že pracovní balíčky byly provedeny podle plánu, vede k riziku, že grantové dohody budou mít nadměrné rozpočty a že platby budou prováděny na projekty, které nebyly uspokojivě provedeny.

5.42. Pokud jde o kontroly Komise, které mají zabránit plagiátorství a dvojímu financování, domníváme se, že systém SIMBA je vyspělý a obecně vhodný pro daný účel. Existuje však prostor pro lepší formalizaci postupů kontrol v tomto systému.

---

[6] Výroční zpráva za rok 2018, bod 5.16; výroční zpráva za rok 2019, bod 4.11; výroční zpráva za rok 2020, bod 4.13; výroční zpráva za rok 2021, bod 4.12; výroční zpráva za rok 2022, bod 5.13; výroční zpráva za rok 2023, bod 5.13; výroční zpráva za rok 2024, bod 5.15.

Doporučení

5.43. ***Příloha 5.1*** uvádí zjištění z našeho přezkumu opatření přijatých v návaznosti na doporučení vyjádřená ve výročních zprávách za roky 2022 a 2023, která měla být provedena do roku 2025. Komise provedla jedno doporučení v některých ohledech a dvě doporučení byla realizována v plném rozsahu.

5.44. Na základě našich zjištění a závěrů za rok 2025 předkládáme Komisi tato doporučení:

Doporučení 5.1 – Zlepšit kontrolní rámec pro financování jednorázovými částkami v oblasti výzkumu

Komise by měla zlepšit kontrolní rámec pro financování jednorázovými částkami v oblasti výzkumu, a zejména pak:

a) zajistit, aby odborníci provádějící předběžné posouzení návrhů rozpočtu prováděli a dokumentovali požadované kontroly důsledně;

b) stanovit jasná kritéria, jakož i rozpětí sazeb, která se použijí pro možné snížení grantů v případě, že jsou pracovní balíčky dokončeny pouze částečně;

c) stanovit počet svých odborných přezkumů *ex post*, aby bylo ve statisticky reprezentativním vzorku na úrovni programu zajištěno přiměřené zastoupení jednorázových plateb. Víceletý plán auditu by měl být odpovídajícím způsobem aktualizován.

Cílové datum provedení: konec roku 2027.

Doporučení 5.2 – Formalizovat postupy týkající kontrol plagiátorství a dvojího financování (v systému SIMBA)

Komise by měla:

a) zdokumentovat a formálně schválit zvolenou úroveň prahové hodnoty indexu podobnosti, včetně jejího odůvodnění;

b) definovat postup pro schvalování a provádění budoucích změn prahové hodnoty indexu, včetně minimálních kontrolních opatření a *auditní stopy*.

Cílové datum provedení: polovina roku 2027.

Přílohy

Příloha 5.1 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení

Míra přijetí: přijato; částečně přijato; nepřijato; žádné informace.

Rozsah provedení: v plném rozsahu, ve většině ohledů, v některých ohledech, nerealizováno, není možné vyvodit závěry nebo již není aktuální.

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD	
			Míra provedení	Poznámky
2022	Komisi doporučujeme do konce roku 2025 (hodnocení programu Horizont Evropa v polovině období): **Doporučení 1 – Vyhodnotit financování jednorázovými částkami** a) V rámci hodnocení v polovině období programu Horizont Evropa provést hodnocení financování jednorázovými částkami a posoudit, zda jsou určité typy projektů (z hlediska obsahu, velikosti atd.) pro financování jednorázovými částkami nevhodné, a také pokrýt riziko *nesrovnalostí* a *podvodů*.			Komise vydala *pracovní dokument útvarů* Komise o průběžném hodnocení rámcového programu pro výzkum a inovace Horizont Evropa (2021–2024), který byl zveřejněn 30. dubna 2025 a který vycházel z údajů o provádění a také z rozsáhlého průzkumu mezi účastníky, odborníky a interními zaměstnanci Komise.
2023	Komisi doporučujeme do poloviny roku 2025: **Doporučení 1 – Zajistit u příjemců větší dodržování pravidel pro denní sazby** Pro účely vykazování v rámci programu Horizont Evropa zavést opatření, která půjdou nad rámec dosavadních činností pro zvyšování povědomí			V reakci na toto doporučení Komise zavedla dvě opatření: vypracovala průvodce osobními náklady programu Horizont Evropa, který má příjemcům pomoci při vykazování jejich osobních nákladů, a s blížící se lhůtou pro podávání zpráv zasílá příjemcům náchylným k chybám rovněž personalizovaná oznámení.

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD	
			Míra provedení	Poznámky
	příjemců, s cílem zajistit, aby příjemci dodržovali pravidla pro denní sazby.			
	Komisi doporučujeme do poloviny roku 2025: **Doporučení 2 – Zajistit jasnost u dokumentů programu Horizont Evropa** Pro program Horizont Evropa dále vyjasnit pravidla a metody pro výpočet denních sazeb pro osobní náklady používaných ve vzorové grantové dohodě.	✓		Komise doplnila anotovanou grantovou dohodu o drobná upřesnění a provedla další vysvětlující opatření. Ustanovení anotované grantové dohody a vzorové grantové dohody však stále nejsou plně sladěna.

Zdroj: EÚD.

Kapitola 6

Soudržnost, odolnost a hodnoty

Obsah

	Body
Úvod	6.1.–6.17.
Stručný popis	6.3.–6.6.
Cíle politiky a její výdajové nástroje	6.3.
Řízení finančních prostředků	6.4.–6.6.
Rozsah a koncepce auditu	6.7.–6.17.
Správnost operací	6.18.–6.39.
Výsledky našeho testování operací	6.18.–6.19.
Soudržnost – sdílené řízení	6.20.–6.38.
Nezpůsobilé náklady a projekty	6.23.–6.25.
Chybějící podpůrná dokumentace	6.26.–6.29.
Porušení pravidel vnitřního trhu týkajících se zadávání veřejných zakázek a státní podpory	6.30.–6.36.
Zjednodušené vykazování nákladů	6.37.–6.38.
Odolnost a hodnoty – řízené Komisí	6.39.
Výroční zpráva o činnosti a jiné správní mechanismy	6.40.–6.58.
Hodnocení Komise za rok 2025	6.40.–6.51.
Řídicí a kontrolní systémy členských států u některých programů nefungovaly řádně	6.40.–6.41.
Významná (materiální) míra neoprávněných výdajů ve schválených účetních závěrkách	6.42.–6.49.
Nízké hodnocení rizik pro programy Interreg, které naše zjištění nepotvrzují	6.50.–6.51.
Uzavření programů na období 2014–2020	6.52.–6.55.
Programové období 2021–2027	6.56.–6.58.
Závěr a doporučení	6.59.–6.62.
Závěr	6.59.–6.60.
Doporučení	6.61.–6.62.

Přílohy

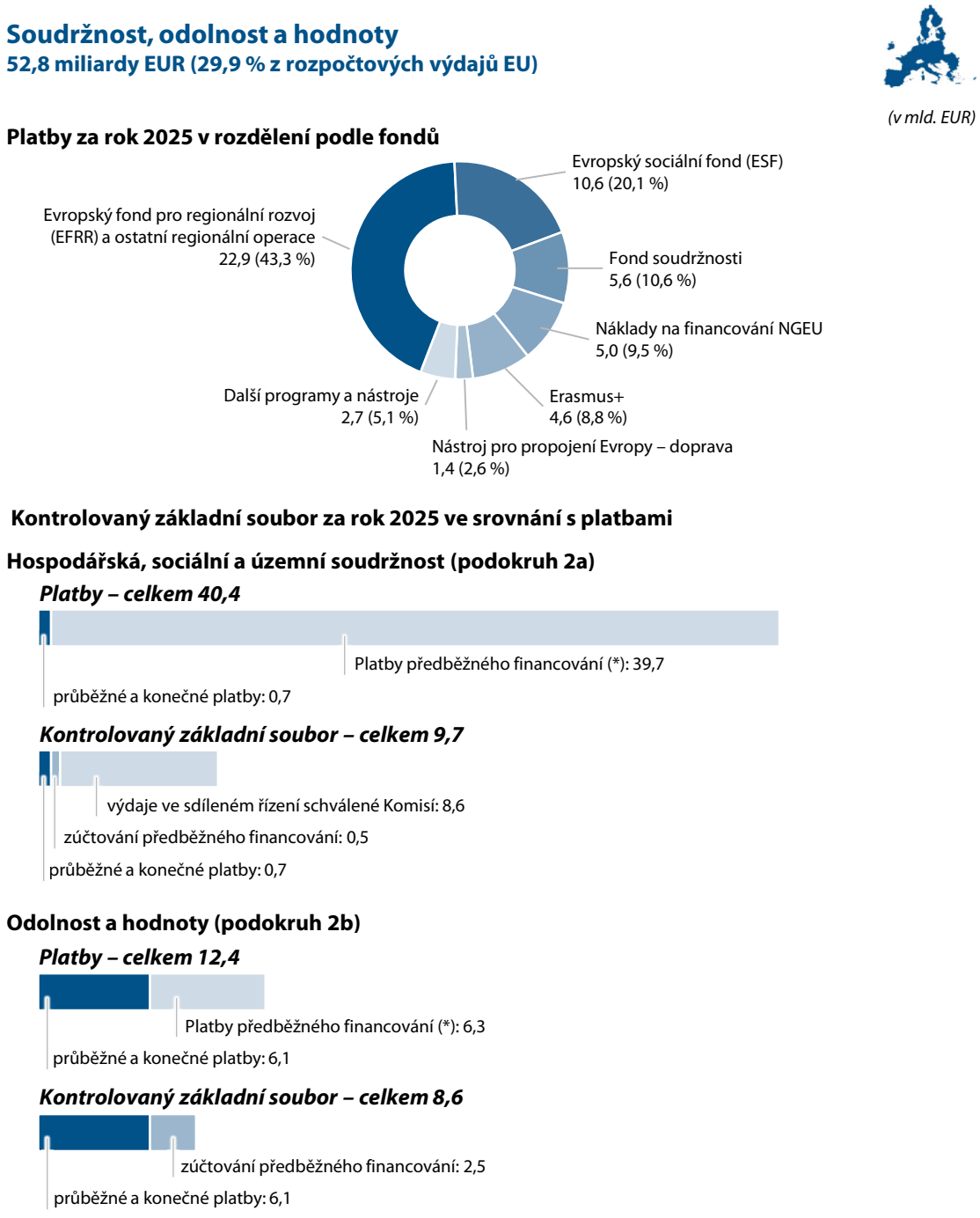
Příloha 6.1 – Náš vzorek operací v rámci sdíleného řízení a chyby v dodržování předpisů v roce 2025

Příloha 6.2 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení

Úvod

6.1. V této kapitole předkládáme výsledky našeho auditu týkajícího se okruhu 2 *VFR* – Soudržnost, odolnost a hodnoty. Přehled hlavních činností, výdajů a kontrolovaného základního souboru v rámci tohoto okruhu v roce 2025 je znázorněn na ***obrázku 6.1***.

Obrázek 6.1 – Platby a kontrolovaný základní soubor

(*) Včetně ročních záloh a průběžných plateb v rámci *sdíleného řízení*, které Komise dosud neschválila.

Zdroj: EÚD na základě údajů z *konsolidované účetní závěrky* Evropské unie za rok 2025.

6.2. Okruh 2 VFR obsahuje dva podokruhy. Většina plateb v rámci podokruhu 2a byla určena na předběžné financování *programů* ve sdíleném řízení pro *programové období* 2021–2027. Vzhledem k tomu, že platby předběžného financování nepředstavují konečné výdaje, nejsou předmětem našeho auditu. Náš audit a následné stanovisko se vztahují k *operacím*, které souvisejí s výdaji schválenými Komisí v účetní závěrce. Podokruh 2b zahrnuje operace *řízené přímo* nebo *nepřímo* Komisí. U těchto operací se náš audit vztahuje na výdaje vyplacené nebo zúčtované v roce 2025. Do tohoto podokruhu je rovněž zařazena část plateb nákladů na financování souvisejících s nástrojem *NextGenerationEU (NGEU)*.

Stručný popis

Cíle politiky a její výdajové nástroje

6.3. Hlavním cílem výdajů v rámci okruhu 2 VFR je snižovat rozdíly v rozvoji mezi členskými státy a regiony EU (podokruh 2a) a podporovat a chránit hodnoty Unie a zvyšovat její odolnost vůči výzvám, kterým čelí (podokruh 2b). Podrobnější informace jsou uvedeny na ***obrázku 6.2***.

Obrázek 6.2 – Cíle politiky

Podokruh 2a – Hospodářská, sociální a územní soudržnost

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)
řeší rozdíly mezi regiony tím, že podporuje inovace a výzkum, digitální agendu, malé a střední podniky, nízkouhlíkové hospodářství, udržitelný a integrovaný rozvoj všech typů území a místních iniciativ.

Evropský sociální fond (ESF) a ESF+
usiluje o dosažení vysoké úrovně zaměstnanosti, spravedlivé sociální ochrany, kvalifikovanosti a odolnosti pracovní síly a inkluzivní a soudržné společnosti, které jsou ústředním faktorem pro vymýcení chudoby; v programovém období 2021–2027 zahrnuje také ESF+ Iniciativu na podporu zaměstnanosti mladých lidí (**YEI**), Fond evropské pomoci nejchudším osobám (**FEAD**) a program EU pro zaměstnanost a sociální inovace, a provádí evropský pilíř sociálních práv.

Fond soudržnosti (FS)
financuje v zájmu podpory udržitelného rozvoje projekty v oblasti životního prostředí a dopravy v členských státech, jejichž hrubý národní důchod (HND) na obyvatele je nižší než 90 % průměru dosahovaného v EU. FS napomáhá financování projektů transevropských sítí prostřednictvím **Nástroje pro propojení Evropy(CEF)**.

Podokruh 2b – Odolnost a hodnoty

Erasmus+
podporuje vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport podporou mobility mládeže a aktivní účasti.

NextGenerationEU (NGEU)
náklady na financování podpory z nástroje **NGEU** na pomoc členským státům EU při překonávání dopadů pandemie COVID-19.

Další programy a nástroje, např. program Občané, rovnost, práva a hodnoty (**CERV**), program Kreativní Evropa (**CREA**), zvláštní nástroje na podporu oživení v EU po pandemii COVID-19 (**EU4Health**), program Spravedlnost (**JUST**) atd.

Zdroj: EÚD.

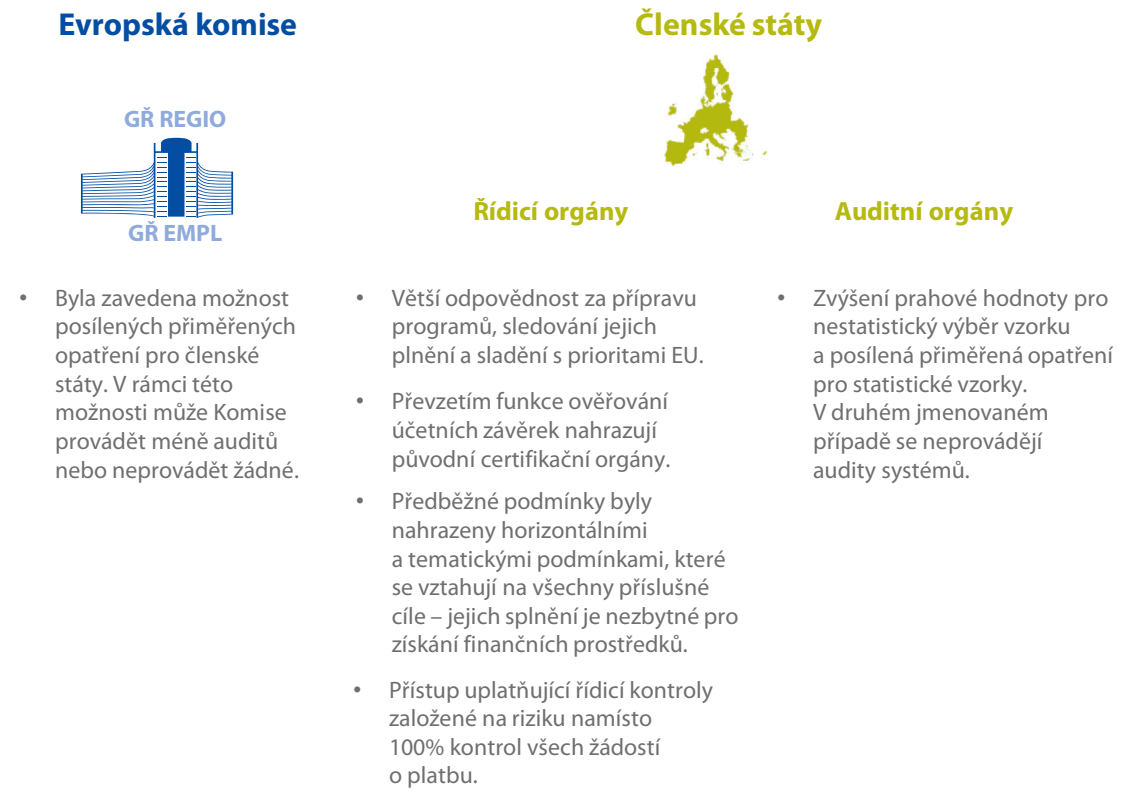
Řízení finančních prostředků

6.4. *Fondy politiky soudržnosti* (*Evropský sociální fond (ESF)*, ESF+, *Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)* a *Fond soudržnosti (FS)*) jsou prováděny především v rámci sdíleného řízení. Za *správnost* plateb nesou primární odpovědnost *řídicí orgány*, avšak za plnění rozpočtu EU a za zajištění toho, aby členské státy disponovaly řádně fungujícími *řídicími a kontrolními systémy*, je v konečném důsledku odpovědná Komise. Komise v současné době provádí programy jak z období 2014–2020, tak z období 2021–2027. V období 2021–2027 převzaly řídicí orgány úkol ověřovat roční účetní závěrku jednotlivých programů. Dříve tento úkol plnily *certifikační orgány*.
V obou programových obdobích poskytují jistotu o správnosti plateb zahrnutých do roční účetní závěrky předložené Komisi vnitrostátní *auditní orgány*.

6.5. Na ***obrázku 6.3*** jsou znázorněny hlavní změny v řídicích a kontrolních funkcích a funkcích získávání jistoty mezi těmito dvěma programovými obdobími[1].

[1] Podrobnosti o souvisejících procesech a odpovědnostech v období 2014–2020 naleznete ve výroční zprávě za rok 2024 na obrázku 6.3.

Obrázek 6.3 – Rozdíly v úlohách v rámci sdíleného řízení zavedené pro období 2021–2027

Zdroj: EÚD na základě *nařízení o společných ustanoveních na období 2014–2020* a nařízení o společných ustanoveních na období 2021–2027.

6.6. Okruh 2 víceletého finančního rámce „Soudržnost, odolnost a hodnoty“ zahrnuje také financování EU prostřednictvím programů nebo opatření, které jsou řízeny buď přímo *generálními ředitelstvími (GŘ)* Komise (a to včetně některých *výkonných agentur* EU), nebo nepřímo s podporou partnerských organizací nebo jiných orgánů, jako například národních agentur programu *Erasmus+* (***obrázek 6.2***).

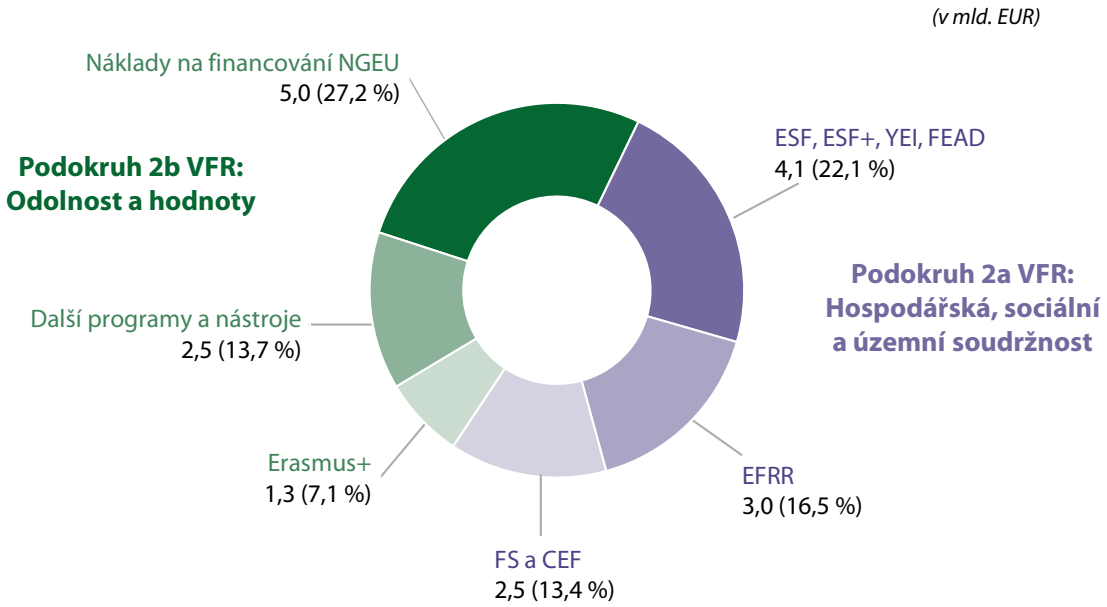
Rozsah a koncepce auditu

6.7. Cílem našeho auditu bylo přispět k celkovému *prohlášení o věrohodnosti* popsanému v ***příloze 1.1*** a posoudit správnost výdajů v rámci tohoto okruhu 2 VFR.

6.8. Pro rok 2025 zahrnuje kontrolovaný základní soubor oba podokruhy 2a a 2b VFR téměř stejnoměrně, zatímco pro rok 2024 tvořil podokruh 2a VFR 86 % základního souboru. Na ***obrázku 6.4*** jsou znázorněny podíly, jaké mají v našem kontrolovaném základním souboru jednotlivé fondy a nástroje uvedené ***obrázku 6.2***. Platby nákladů na financování NGEU představují 27 % našeho kontrolního základního souboru, což je výrazně vyšší podíl než v roce 2024. Tyto náklady tvoří rovněž polovinu základního souboru podokruhu 2b. Tyto operace se zásadně liší od zbytku našeho kontrolovaného základního souboru v tomto okruhu: jsou ze své podstaty málo rizikové a podle našich zjištění jsou legální a správné.

Obrázek 6.4 – Kontrolovaný základní soubor roku 2025

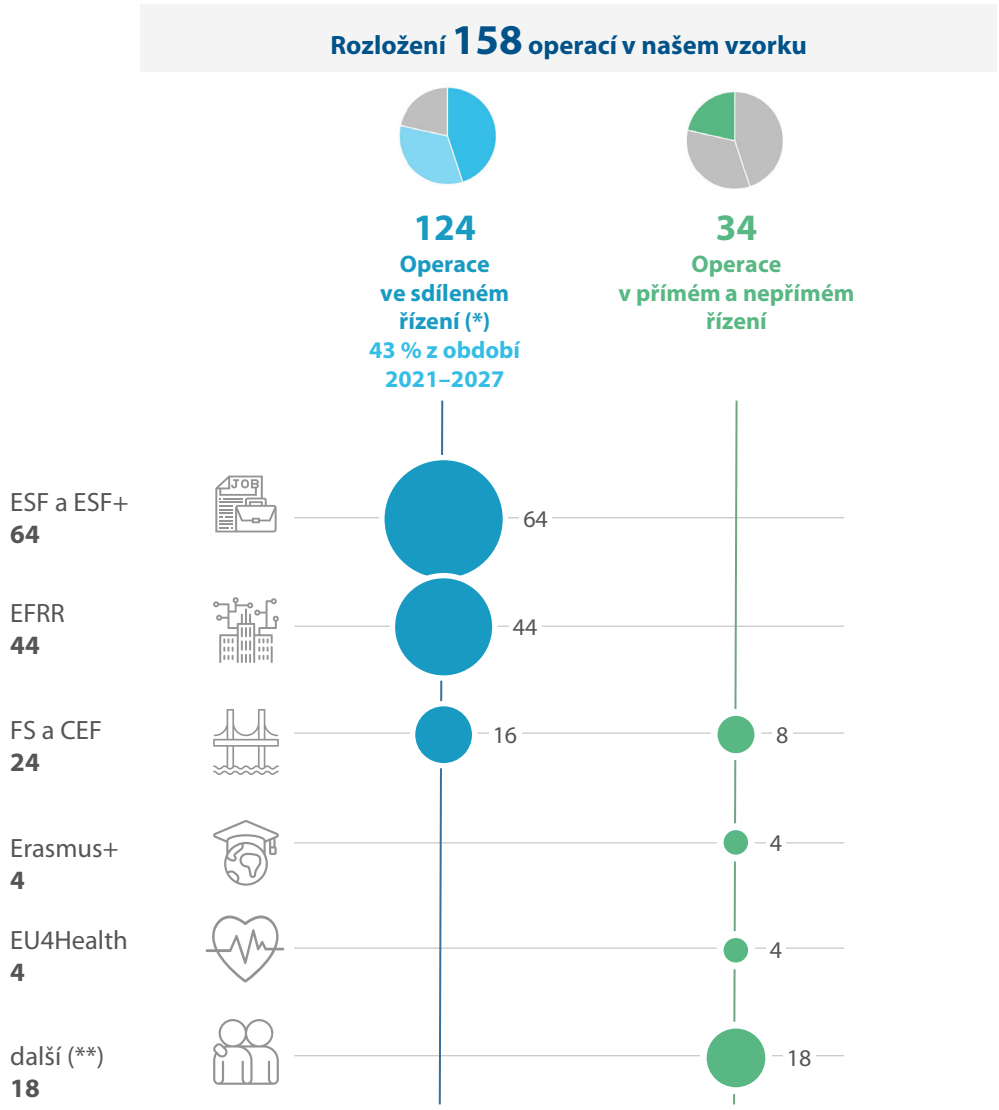
(v mld. EUR)

Zdroj: EÚD.

6.9. V rámci tohoto okruhu VFR jsme provedli audit **statisticky reprezentativního vzorku 158 operací** vybraných z našeho základního souboru. Účelem je odhadnout pro okruh 2 VFR míru *chyb*. Počet operací v našem vzorku je uveden na ***obrázku 6.5***.

Obrázek 6.5 – Počet operací v našem vzorku

(*) Včetně **tří *finančních nástrojů***, v jejichž rámci jsme prováděli audit 17 *kapitálových investic*, 11 úvěrů a dvou poplatků za správu.
(**) **18 dalších operací**: sedm v souvislosti s veřejnými zakázkami Komise na služby a stavební práce, tři v rámci programu Kreativní Evropa (CREA), tři v souvislosti s náklady na financování v rámci nástroje NGEU, dvě v rámci *programu Občané, rovnost, práva a hodnoty (CERV)*, jedna v rámci programu Spravedlnost (JUST), jedna v rámci programu Social Prerogative and Specific Competencies Lines (SOCPL) a jedna v souvislosti s výsledky našich ročních auditů agentur EU financovaných v rámci okruhu 2 VFR.

Zdroj: EÚD.

6.10. Kromě toho jsme provedli audit dvou operací v rámci *Fondu solidarity Evropské unie (FSEU)*. Jedná se o *zvláštní nástroj* řízený GŘ REGIO, který však nespadá do okruhu 2 VFR, a výsledky tohoto auditu proto nejsou zahrnuty do zvláštního posouzení tohoto okruhu.

6.11. Zkoumali jsme také informace o správnosti uvedené ve *výročních zprávách o činnosti* GŘ EMPL a GŘ REGIO za rok 2025 a ve *výroční zprávě o řízení a výkonnosti* vypracované Komisí.

6.12. V případě prohlášení o věrohodnosti za období 2017–2024 náš přístup zahrnoval přezkum a opakované provedení auditní práce vnitrostátních auditních orgánů a Komise. Cílem bylo zjistit, do jaké míry se můžeme na výsledky jejich práce spolehnout a jakou úroveň jistoty nám poskytují. V mnoha případech jsme však v této práci našli nedostatky[2]. Kromě toho jsme dospěli k závěru, že změny provedené v koncepci a nastavení řídicího a kontrolního systému pro období 2021–2027 (***obrázek 6.3***) nezmírňují riziko, že tyto kontrolní mechanismy nemusí být účinné. Z těchto důvodů jsme se pro rozpočtový rok 2025 a následující období vrátili u tohoto okruhu VFR k auditní koncepci, kterou jsme používali před rokem 2017, kdy jsme vybírali vlastní vzorek operací a prověřovali je přímo.

6.13. Kontrolovaný základní soubor, z něhož jsme vybrali vzorek pro náš audit sdíleného řízení za rok 2025, zahrnuje stejně jako v předchozích letech výdaje vykázané certifikačními nebo řídicími orgány v období od 1. července 2023 do 30. června 2024 (tj. v účetním období) a schválené Komisí v rámci balíčků pro poskytnutí jistoty a balíčků týkajících se *uzávěrky* programů v průběhu roku 2025. To navazuje na roční cyklus kontrol provedených řídicími a auditními orgány před předložením účetní závěrky Komisi. Výdaje se týkají programového období 2014–2020 i 2021–2027. V souladu s bodem ***20 přílohy 1.1*** jsme vzorek vybrali pouze ze základního souboru výdajů zahrnutých do účetních závěrek schválených Komisí.

6.14. Lhůta pro předložení konečného balíčku pro poskytnutí jistoty a balíčku týkajícího se uzavření programů za období 2014–2020 byla stanovena na 15. února 2025. Proto jsme očekávali, že náš vzorek za rok 2025 bude zahrnovat velký počet uzávěrek *programů*. *Nařízením o Platformě strategických technologií pro Evropu (STEP)*[3] však tato lhůta byla posunuta na 15. února 2026. Této flexibility využila řada členských států. V důsledku toho bylo v roce 2025 členskými státy certifikováno a Komisí schváleno pouze přibližně 20 % programů. Kromě toho byly výdaje vykázané členskými státy za období 2021–2027 nízké. To znamená, že námi kontrolovaný základní soubor byl jen o třetinu větší než v roce 2024.

---

[2] Výroční zpráva za rok 2024, body 6.39 až 6.51 a Přezkum 03/2024: „Přehled informací o rámci pro získávání jistoty a o klíčových faktorech vedoucích k chybám ve výdajích na soudržnost v letech 2014–2020.“

[3] Čl. 14 odst. 4 nařízení (EU) 2024/795.

6.15. V důsledku relativně malého a atypického základního souboru v účetních závěrkách předložených členskými státy a schválených Komisí se povaha operací, které jsme kontrolovali, oproti předchozím letům značně lišila. Například co se týče sdíleného řízení náš vzorek obsahuje z velké části operace související s ESF, zatímco ve vzorku pro náš audit za rok 2024 převažovaly operace související s EFRR, na něž se vztahují jiná rizika. Dalším rysem auditu za rok 2025 je, že 43 % operací ve vzorku za obě programová období (53 ze 124) je soustředěno do programů v České republice, Německu a Spojeném království. Výdaje Spojeného království se týkají uzavření programů za období 2014–2020, které byly schváleny v době, kdy bylo Spojené království ještě členským státem EU. V ***příloze 6.1*** je uvedeno rozložení námi kontrolovaných operací v rámci sdíleného řízení podle jednotlivých zemí.

6.16. Část našeho základního souboru za rok 2025 se týkala účetních závěrek za poslední rok programů na období 2014–2020, které zahrnovaly projekty z několika let před rokem 2025. Některé z těchto projektů byly původně financovány z vnitrostátních fondů a dokončeny před tím, než byly v této konečné účetní závěrce předloženy Komisi. To členským státům pomáhá čerpat finanční prostředky EU, které jsou stále k dispozici na konci období financování. Tento potup je v souladu s předpisy, pokud byla projektová žádost příjemce předložena řídicímu orgánu před dokončením projektu (jak to vyžaduje nařízení o společných ustanoveních). Některé z těchto případů zařazených do našeho vzorku byly z hlediska auditu složité, protože dokumenty nebyly snadno dostupné.

6.17. Náš kontrolovaný základní soubor zahrnuje částky, které Komise schválila na základě účetní závěrky čtyř programů v Maďarsku, kromě záloh *státní podpory* vykázaných Maďarskem (viz bod ***6.2***): Operační program (OP) Rozvoj lidských zdrojů plus, OP Provádění plus, OP Rozvoj integrované dopravy plus a OP Hospodářský vývoj a inovace plus. Do ukončení naší auditní činnosti nevydal Evropský soudní dvůr rozhodnutí ve věci žaloby na neplatnost podané Evropským parlamentem (C-225/24) a týkající se posouzení Komise, že byla splněna horizontální základní podmínka nezávislosti soudnictví[4]. Na základě tohoto posouzení vyplatila Komise Maďarsku částku 781 milionů EUR (včetně záloh státní podpory) na tři ze čtyř programů: OP Rozvoj lidských zdrojů plus, OP Rozvoj integrované dopravy plus a OP Hospodářský rozvoj a inovace plus. K posouzení Komise se nevyjadřujeme. V rámci našeho vzorku jsme však kontrolovali další aspekty správnosti u dvou programů: OP Rozvoj lidských zdrojů plus a OP Rozvoj integrované dopravy plus.

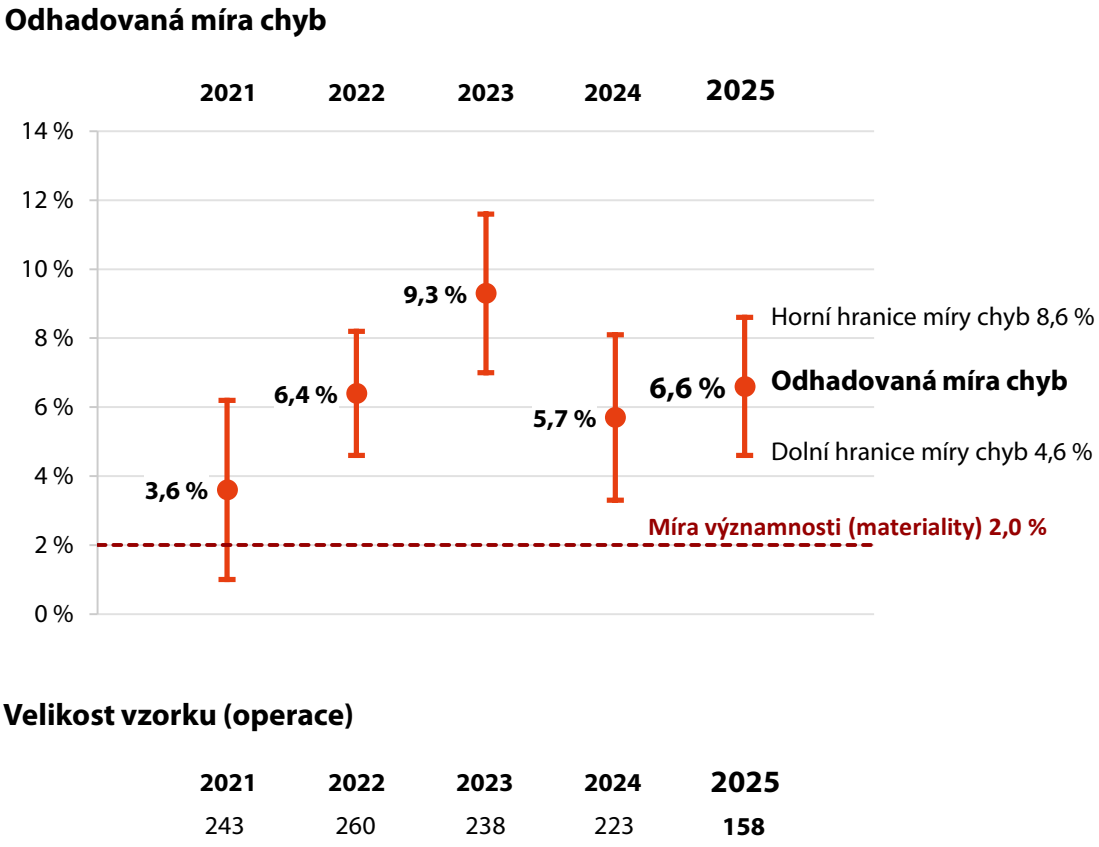
[4] Body VII a 86 a příloha IV zvláštní zprávy 03/2024.

Správnost operací

Výsledky našeho testování operací

6.18. Ze 158 kontrolovaných operací bylo 71 (45 %) zatíženo chybami, z nichž 53 jsme *vyčíslili*. Na základě našeho auditu odhadujeme chybovost v okruhu 2 VFR na 6,6 %[5] (viz ***obrázek 6.6***).

Obrázek 6.6 – Výsledky testování operací

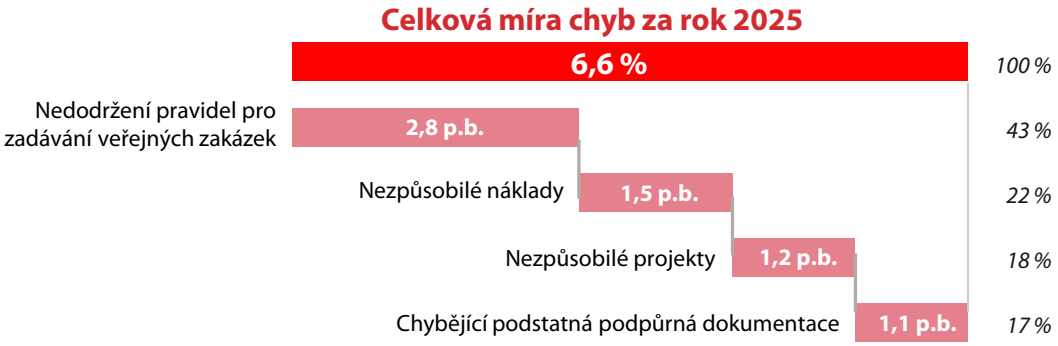

Zdroj: EÚD.

6.19. Hlavní druhy chyb, které jsme zjistili v rámci letošního odhadu chybovosti, jsou uvedeny na ***obrázku 6.7*** a jsou vyjádřeny v procentních bodech z celkové míry chyb (body ***6.23***–***6.36*** a ***6.39***).

[5] *Odhadovaná míra chyb* pouze u podokruhu 2a činí 12,4 %.

Obrázek 6.7 – Hlavní druhy chyb (*)

p.b.: procentní body

(*) Na tomto obrázku nejsou uvedeny všechny zjištěné chyby, protože některé jednotlivé operace byly zatíženy více než jedním druhem chyb. V takovém případě při odhadu míry chyb zohledňujeme pouze chybu s nejvyšší kvantifikací.

Zdroj: EÚD.

Soudržnost – sdílené řízení

6.20. V této části zprávy předkládáme svá zjištění týkající se výdajů v rámci sdíleného řízení v podokruhu 2a VFR (Soudržnost). V ***příloze 6.1*** jsou uvedeny podrobnější informace o našem vzorku operací v rámci sdíleného řízení a o zjištěních, která se k nim vztahují.

6.21. Když řídicí orgány členských států předkládají v rámci účetní závěrky Komisi výkazy svých výdajů, potvrzují, že výdaje vznikly v souladu s platnými unijními a vnitrostátními předpisy a že financování bylo poskytnuto *příjemcům grantů* a na projekty, které splňovaly požadavky na způsobilost a další požadavky příslušných programů.

6.22. Přestože letos náš výběr operací v rámci sdíleného řízení nebyl založen na vzorcích auditních orgánů (bod ***6.12***), 27 % operací v našem vzorku již bylo auditními orgány zkontrolováno. U těchto operací jsme zjistili 16 chyb, jež nebyly oznámeny, a tyto chyby jsme vyčíslili.

Nezpůsobilé náklady a projekty

6.23. V rámci auditu kontrolujeme soulad s příslušnými ustanoveními nařízení o společných ustanoveních, platnými vnitrostátními právními předpisy a dalšími podmínkami podpory. Nejčastěji zjištěné druhy chyb se týkaly nezpůsobilých nákladů nebo projektů. Ze 48 chyb jich tohoto druhu bylo 21 (44 %). Osmnáct[6] z těchto chyb se týkalo nezpůsobilých nákladů. Příklad vzniklých nákladů, které však nebyly odůvodněny vyjádřenými potřebami, je uveden v ***rámečku 6.1***.

Rámeček 6.1

Příklad dodávek IT, které přesahují potřeby příjemců

Záměrem projektu, který byl realizován v jednom německém regionu a který byl ze 100 % financován prostřednictvím iniciativy *REACT-EU*, bylo vybavit regionální střediska pro vzdělávání a odbornou přípravu výpočetní technikou a zajistit tak rozvoj jejich digitální kapacity. Za účelem zjištění poptávky po hardwaru i softwaru uspořádal *příjemce* grantu rozsáhlé online informační a konzultační setkání, v návaznosti na něž vyzval tyto střediska, aby specifikovala své potřeby prostřednictvím podrobného dotazníku. Příjemce pomocí algoritmu ověřil, zda vyjádřené potřeby nepřekračují to, co lze považovat za přiměřené vzhledem k velikosti a počtu zaměstnanců každého střediska.

Během auditu jsme zjistili, že množství IT vybavení dodaného *konečným příjemcům* finančních prostředků často převyšovalo jejich požadavky uvedené v dotazníku. Například jeden příjemce finančních prostředků, který požadoval 10 notebooků, jich ve skutečnosti obdržel 30, a navíc dostal 44 počítačových monitorů a 25 tabletů, které nepožadoval. V jiném případě obdržel příjemce tablety v množství přesahujícím maximum definované algoritmem. To nebylo v souladu s pravidly programu, která vyžadují, aby veřejné *granty* byly použity pouze na výdaje nezbytné k okamžitému provedení. Jelikož jsme neobdrželi žádné zdůvodnění množství přesahujících potřeby vyjádřené středisky, pokládáme související náklady za nezpůsobilé.

[6] Česká republika, Německo, Francie, Itálie, Polsko, Finsko, Švédsko a Interreg.

6.24. Posuzování způsobilosti provádíme na základě platných unijních i vnitrostátních pravidel a grantových dohod mezi příjemci a řídicími orgány. V jednom případě ve Francii byla v grantové dohodě stanovena opatření, která mají být provedena. Zjistili jsme, že způsob, jakým byla grantová dohoda formulována, ztěžoval určení vazby mezi způsobilými náklady a těmito opatřeními. Zjistili jsme však, že způsobilé činnosti se uskutečnily, ale mezi nimi a vykázanými náklady neexistovala jasná, písemně doložená vazba. V souladu s naší metodikou jsme tuto skutečnost klasifikovali jako chybu, kterou jsme nemohli vyčíslit.

6.25. V jiném případě jsme narazili na projekt v Maďarsku, který nesplňoval podmínky pro financování z prostředků EU. Tuto chybu jsme vyčíslili. Dalších pět projektů v našem vzorku (tři v Česku a dva ve Francii) nesplňovalo všechna kritéria stanovená v příslušných výzvách k předkládání návrhů projektů. Tyto chyby v dodržování pravidel považujeme za chyby, které jsou významné, ale nemají přímý a měřitelný finanční dopad, a proto jsme je nevyčíslili.

Chybějící podpůrná dokumentace

6.26. Nařízení o společných ustanoveních vyžaduje, aby příjemci grantu a *programové orgány* měli systémy, postupy a dokumenty, které zajistí odpovídající *auditní stopu*. V souladu s naší metodikou vybíráme reprezentativní vzorek operací, na jehož základě činíme celkový závěr. Na základě tohoto přístupu musíme pro každou vybranou operaci získat spolehlivé důkazní informace, abychom zajistili, že naše výsledky budou plně reprezentativní. Může k tomu dojít mnoho let poté, co daná činnost proběhla, ale stále to je v souladu s požadavkem nařízení o společných ustanoveních na uchovávání dokumentů.

6.27. Zjistili jsme, že u 14[7] prověřovaných operací (29 % chyb v našem vzorku pro sdílené řízení, které jsme vyčíslili) nám programové orgány ani příjemci grantu nebyli schopni předložit dokumenty, které jsme považovali za nezbytné k tomu, aby bylo prokázáno splnění podmínek způsobilosti a dalších požadavků (***rámeček 6.2***).

[7] Německo, Maďarsko, Švédsko, Spojené království a Interreg.

Rámeček 6.2

Příklad chybějících důkazů k prokázání způsobilosti účastníků

V rámci jednoho projektu ESF+ realizovaného ve 14 obcích ve Švédsku poskytoval příjemce grantu – konsorcium veřejných orgánů – širokou škálu podpory znevýhodněným skupinám lidí, aby se zlepšila jejich zaměstnatelnost. Tato podpora mohla mít podobu odborných školení nebo koučování na základě individuálních potřeb. Účast v projektu byla omezena na 12 měsíců.

Potenciální účastníci byli pro účast v projektu způsobilí v případě, že byli posouzeni jako účastníci ve „složité životní situaci“. K většině účastníků, které jsme vybrali do vzorku, jsme neobdrželi žádné důkazní informace, které by byly podkladem pro posouzení jejich životní situace, a to ani ve formě doporučení od sociálních služeb, ani ve formě odborného posouzení provedeného před jejich registrací do projektu. Zjistili jsme také, že někteří účastníci setrvali v programu déle než 12 měsíců.

6.28. Kritéria způsobilosti jsou stanovena nejen v nařízení o společných ustanoveních, ale také v grantových dohodách vypracovaných vnitrostátními orgány a schválených Komisí. V některých případech mohou řídicí orgány založit své posouzení způsobilosti na vlastním prohlášení příjemců finančních prostředků, aniž by bylo nezávisle potvrzeno, že jsou všechny požadavky skutečně splněny. Domníváme se, že toto vlastní prohlášení nepředstavuje dostačující důkaz, na jehož základě bychom mohli dospět v našem auditu k závěru. Ve dvou případech jsme nemohli potvrdit splnění kritérií způsobilosti a dalších požadavků, protože řídicí orgány se spoléhaly pouze na vlastní prohlášení příjemců grantu. V ostatních případech jsme byli schopni potvrdit vlastní prohlášení z jiných zdrojů (např. z vnitrostátních a regionálních informačních systémů), a prokázat tak způsobilost, a chybu jsme proto nevykázali.

6.29. Ve třech případech jsme nebyli schopni ověřit nastavení metodiky *zjednodušeného vykazování nákladů*, protože nebyly k dispozici podklady (viz také bod ***6.38***).

Porušení pravidel vnitřního trhu týkajících se zadávání veřejných zakázek a státní podpory

6.30. Při provádění auditů *zadávacích řízení* ověřujeme, zda jsou v souladu s platnými unijními a vnitrostátními pravidly pro zadávání veřejných zakázek, jak to vyžaduje nařízení o společných ustanoveních. Pravidla pro zadávání veřejných zakázek mají zajistit, aby byly veřejné prostředky vynakládány *účinně*, *hospodárně* a *efektivně* při dodržení zásad transparentnosti, proporcionality, rovného zacházení a nediskriminace.

6.31. V našem vzorku výdajů v rámci sdíleného řízení se zadávání veřejných zakázek týkalo 64 operací. U 18 z nich jsme zjistili případy nedodržení unijních nebo vnitrostátních pravidel pro zadávání veřejných zakázek v České republice, Itálii, Portugalsku a Spojeném království a v projektech Interreg. V souladu s naší metodikou (která se liší od naší předchozí metodiky – body ***1.36*** a ***1.37***) jsme vyčíslili 13 z nich.

6.32. Jedním typem chyby v zadávání veřejných zakázek byly případy, kdy veřejní zadavatelé přistoupili na podstatné změny původní zakázky provedené dodavatelem. Zakázky lze sice upravovat, ale je potřeba při tom dodržet unijní směrnice a vnitrostátní pravidla pro zadávání veřejných zakázek. Jeden z případů nedodržení těchto pravidel je popsán v ***rámečku 6.3***. Podobné chyby jsme zjistili v projektech realizovaných v České republice, Itálii a Spojeném království, a to jak ve sdíleném, tak v *přímém řízení*.

Rámeček 6.3

Příklad podstatné změny zakázky

V rámci projektu financovaného z ESF v Anglii obdržel příjemce – vězeňská instituce – grant na přípravu vězňů na vstup na trh práce po propuštění. Zakázka na příslušné vzdělávací služby byla zadána externí společnosti v otevřeném zadávacím řízení. Smlouva na zakázku byla podepsána v roce 2015 a vztahovala se na období do konce roku 2020 s možností prodloužení o 24 měsíců.

Zjistili jsme, že v roce 2018 byla smlouva prodloužena o 32 měsíců a její hodnota vzrostla o více než 50 %. Příjemce dodatek podepsal s vědomím, že prodloužení o osm měsíců není v souladu s ustanoveními původní smlouvy. Hlavním cílem příjemce bylo využít finanční prostředky z ESF, které byly po vystoupení Spojeného království z EU k dispozici.

Jelikož to nemělo vliv na realizaci původního projektu a prodloužení projektu na dobu delší než 24 měsíců nebylo nezbytné k dosažení původních cílů projektu, neexistovaly pro změnu žádné platné důvody. Domníváme se, že podstatná změna zakázky bez zahájení nového zadávacího řízení není v souladu se směrnicí 2014/24/EU.

6.33. V zadávacích řízeních jsme zjistili také další typy chyb (***rámeček 6.4***).

Rámeček 6.4

Příklad překážek vstupu na trh, které vytvářejí neodůvodněné překážky hospodářské soutěži

Cílem projektu, který realizovala Správa železnic v České republice, byla instalace traťové části evropského vlakového zabezpečovacího systému (ETCS) na železničním úseku o délce 38 km. Systém ETCS umožňuje výměnu informací mezi palubním rozhraním v kabině strojvedoucího a infrastrukturou na trati, čímž zvyšuje bezpečnost železničního provozu. Pilotní projekt byl dokončen v roce 2011 a od té doby jsou všechny zakázky na provádění systému ETCS v České republice zadávány jedné společnosti, která je pověřena integrací systému ETCS se stávajícími vnitrostátními železničními zabezpečovacím systémy.

Za účelem výběru dodavatele pro auditovaný projekt typu „design-and-build“ zahájila Správa železnic otevřené zadávací řízení s lhůtou pro podání nabídek 37 dnů, což je těsně nad minimální lhůtou 30 dnů požadovanou platnou směrnicí[8]. Vzhledem ke složitosti a potřebnému času neponechává taková lhůta podle našeho názoru ostatním potenciálním uchazečům dostatek času na předložení alternativního, 100% kompatibilního řešení.

Podle specifikací pro nabídky mohli potenciální uchazeči předložit alternativní řešení. Ve specifikacích však nebyly uvedeny technické podrobnosti, které by potenciálním uchazečům umožnily posoudit, zda jsou schopni splnit požadavek na kompatibilitu se stávajícím systémem ETCS, a neexistoval právní požadavek, aby jim stávající poskytovatel sdělil informace o stávajícím řešení.

Tím, že příjemce grantu neuvedl technické požadavky v zadávací dokumentaci, znemožnil rovný přístup k zadávacímu řízení. Kromě toho jsme zjistili, že schvalovací postup pro každý nový výrobek nebo technické řešení v souladu se stávajícími normami by trval nejméně 120 dní. Z praktického hlediska nebylo tedy technicky možné, aby jiní uchazeči, než stávající společnost, předložili vyhovující nabídku ve stanovené lhůtě. Dospěli jsme k závěru, že se jedná o překážku vstupu na trh, která vytváří neodůvodněné překážky hospodářské soutěže, což není v souladu s příslušnými směrnicemi EU.

Podobnou situaci jsme zaznamenali u dvou dalších železničních projektů realizovaných v České republice.

[8] Články 45–49 směrnice 2014/25/EU.

6.34. Dodržování pravidel státní podpory má při realizaci programů financovaných z EU klíčový význam, neboť zajišťuje, aby poskytovaná veřejná podpora nenarušovala obchod mezi členskými státy. Státní podpora přesahující příslušné regulační prahové hodnoty[9] je v zásadě neslučitelná se správným fungováním vnitřního trhu. Z tohoto pravidla však existují výjimky, zejména pokud se na projekt vztahuje *obecné nařízení o blokových výjimkách*[10].

6.35. V jednom z námi kontrolovaných projektů programu iniciativy Interreg jsme zjistili, že výše poskytnuté podpory přesahovala výši stanovenou v obecném nařízení o blokových výjimkách. Ačkoli se jednalo o chybu, nevyčíslili jsme ji, protože neměla vliv na způsobilost vykázaných výdajů. Zjistili jsme další dva případy nedodržení obecného nařízení o blokových výjimkách, které jsme nevyčíslili, a to jeden v Německu a jeden ve Francii.

6.36. V jiném, námi kontrolovaném programu iniciativy Interreg jsme zaznamenali příklad osvědčeného postupu. Řídicí orgán vypracoval komplexní kontrolní seznam zahrnující všechny platné požadavky na státní podporu a provedl kontroly na všech úrovních, včetně kontrol příjemců, kteří obdrželi financování z EU, a konečných příjemců finančních prostředků, kteří využívali činnosti financované z EU. Řídicí orgán posuzoval soulad s pravidly státní podpory nikoli jednou, ale po celou dobu trvání projektu, při každé změně grantové dohody. Tím bylo zajištěno trvalé dodržování pravidel.

Zjednodušené vykazování nákladů

6.37. V rámci politiky soudržnosti bylo jako významné zjednodušující opatření zavedeno zjednodušené vykazování nákladů. Některá z nich vypracovávají řídicí orgány a příjemcům grantu mohou usnadnit související postupy. Pravidla EU vyžadují, aby metodika související se zjednodušeným vykazováním nákladů zajistila, že daný postup bude spravedlivý, nestranný a ověřitelný. Pokud však pravidla nejsou vytvořena nebo uplatňována správně, mohou vést k chybám, jež mohou mít systematickou povahu, neboť jeden druh zjednodušeného vykazování nákladů se může vztahovat na několik operací.

---

[9] Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 a 2023/2831 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis*.

[10] Nařízení Komise (EU) č. 651/2014, kterým se prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem.

6.38. Příjemci grantu využili zjednodušeného vykazování nákladů u 65 operací (52 %), přičemž uplatnili buď paušální sazby, nebo *standardní stupnice jednotkových nákladů*, případně kombinaci obojího. U pěti operací ESF+, u nichž bylo použito zjednodušené vykazování nákladů, jsme buď nemohli ověřit základ pro použitou paušální sazbu či jednotkové náklady (***rámeček 6.5***), nebo jsme zjistili, že je základ zastaralý. Ve dvou z těchto případů jsme zjistili, že řídicí orgány zbytečně zkomplikovaly postup tím, že se rozhodly vytvořit vlastní formy zjednodušeného vykazování nákladů namísto toho, aby využily možnosti stanovené v nařízení o společných ustanoveních. V jednom případě jsme rovněž zjistili nesprávné použití standardní stupnice jednotkových nákladů. Ve všech pěti případech jsme vyčíslili rozdíl mezi vykázanými náklady, které jsme nemohli potvrdit, a standardním zjednodušeným vykazováním nákladů stanoveným v nařízeních, nebo naším nejlepším odhadem toho, co jsme považovali za náklady. U deseti z těchto 65 operací jsme zjistili chyby v *přímých nákladech* nebo jednotkách, na nichž bylo zjednodušené vykazování nákladů založeno.

Rámeček 6.5

Příklad metody výpočtu zjednodušeného vykazování nákladů, které není možné ověřit

U jednoho projektu ESF realizovaného v Německu v rámci regionálního programu na období 2014–2020, jehož cílem byla podpora nezaměstnaných, byla výše grantu vypočítána vynásobením počtu účastníků předem stanovenou pevnou částkou na jednoho účastníka na měsíc. Vnitrostátní orgány uvedly, že tato pevná částka (jednotkové náklady) byla stanovena na základě historických datových sad pro podobné projekty z předchozího programového období. Podkladové dokumenty však již nebyly k dispozici, takže základ pro jednotkové náklady nebylo možné ověřit.

Podobnou situaci jsme zjistili u čtyř projektů ESF+ na období 2021–2027: dvou u programu v Německu a dvou u programu v Itálii. V případech, k nimž došlo v Německu, příjemci použili paušální sazbu k pokrytí *nepřímých nákladů* projektu. Výpočet této paušální sazby byl částečně založen na historických sazbách, z nichž jedna nebyla ověřitelná z důvodu chybějících souborů údajů.

Ve dvou případech v Itálii byla paušální sazba pro nepřímé náklady založena na studii o poskytovatelích odborné přípravy v regionu z roku 2007. Komise tuto paušální sazbu v roce 2009 schválila, ačkoli nebyly provedeny kontroly příslušných údajů, na nichž byla sazba založena, a v době našeho auditu nebyla studie aktualizována. Jelikož metoda výpočtu je založena na neúplných finančních údajích, nemohli jsme ověřit, zda splňuje požadavky nařízení o společných ustanoveních.

Odolnost a hodnoty – řízené Komisí

6.39. Tento oddíl zprávy představuje naše zjištění týkající se výdajů *řízených přímo či nepřímo* Komisí. Vyčíslili jsme čtyři chyby u projektů, které podporovala Komise přímo prostřednictvím *Evropské výkonné agentury pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA)*, *Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA)* a Generálního ředitelství Evropské komise pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování (GŘ EMPL). Jednu další chybu jsme vyčíslili u opatření financovaných v rámci programu Erasmus+. Podíl těchto chyb je zohledněn na ***obrázku 6.6***. V ***rámečku 6.6*** je uveden jiný příklad projektu programu Erasmus+, u něhož došlo k neoprávněnému zadržení prostředků ze strany koordinátora fondu.

Rámeček 6.6

Příklad, kdy si koordinátor projektu ponechal dvojnásobek svého počátečního podílu financování

V rámci projektu Erasmus+, který řídí agentura EACEA, obdrželo konsorcium čtyř sportovních klubů pevnou částku („*jednorázovou částku*“) na pořádání sportovních kurzů v domovech pro seniory, vypracování cvičebního programu pro seniory a školení personálu. Rozdělení grantu mezi čtyři partnery bylo jasně vymezeno v grantové dohodě. Klub, který v projektu působil jako koordinátor, však s ostatními třemi partnery projektu uzavřel dohody o partnerství na částky nižší, než byly původně přiděleny, přičemž však odpovědnosti ani objem práce se nezměnily. Nakonec si ponechal 71 % grantu, což je podstatně více než původně přidělený podíl. Toto revidované rozdělení navíc nebylo formalizováno prostřednictvím dodatku, ačkoli to výslovně vyžaduje grantová dohoda.

Výroční zpráva o činnosti a jiné správní mechanismy

Hodnocení Komise za rok 2025

Řídicí a kontrolní systémy členských států u některých programů nefungovaly řádně

6.40. Komise ve svých výročních zprávách o činnosti uvádí, zda zavedené kontrolní postupy poskytují přiměřenou jistotu, že výdaje jsou legální a správné. Ve svých výročních zprávách o činnosti za rok 2025 dospěla k závěru, že u 72 z 617 programů GŘ REGIO a u 41 ze 384 programů GŘ EMPL řídicí a kontrolní systémy členských států (řídicí orgány / zprostředkující subjekty a auditní orgány) buď nefungovaly řádně, nebo byly částečně zatíženy nedostatky. Jedná se o programy jak z období 2014–2020, tak z období 2021–2027. V důsledku toho vydala Komise v roce 2025 k většině těchto programů prohlášení o věrohodnosti s *výhradami*.

6.41. Vzhledem k výsledkům auditu Komise a našim vlastním zjištěním souhlasíme se závěrem Komise, že řídicí a kontrolní systémy členských států u některých programů nefungovaly řádně.

Významná (materiální) míra neoprávněných výdajů ve schválených účetních závěrkách

6.42. Komise ve svých výročních zprávách o činnosti posuzuje míru chyb vykázanou jednotlivými členskými státy, výsledky vlastního prověřování správnosti a další dostupné informace, jako jsou výsledky naší auditní činnosti. Na základě těchto informací odhaduje riziko při platbě a tuto míru chyb vykazuje jako jeden z *klíčových ukazatelů výkonnosti* v oblasti *legality a správnosti*. Ve zprávě za rok 2025 se to týká pouze programů na období 2014–2020. Komise rovněž předkládá odhad toho, co považuje za pravděpodobné riziko chyb při uzavření programu, přičemž zohledňuje *finanční opravy*, které má v úmyslu provést na základě svých vlastních budoucích auditů legality a správnosti, jakož i auditů Účetního dvora.

6.43. Riziko při platbě představuje nejlepší konzervativní odhad Komise pro částky výdajů v daném roce, které v době provedení platby nebyly legální a správné, přičemž Komise předpokládá, že část z nich bude v následujících letech odhalena a napravena. Komise odhaduje maximální chybovost se záměrem řešit riziko chyb mimo vzorek operací v programech, z nichž jsou míry chyb odvozeny, jakož i veškerá další rizika zjištěná Komisí nebo EÚD.

6.44. Za účetní období 2023/2024 vykázalo GŘ REGIO u programů na období 2014–2020 v rámci sdíleného řízení riziko při platbě ve výši 2,1 % (2,5 % za účetní období 2022/2023). Maximální míra chyb byla odhadnuta na 3,1 % (3,6 % pro účetní období 2022/2023). Míra chyb vypočtená GŘ EMPL byla stejná jako v předchozím roce, tedy 2,2 %, přičemž maximální chybovost činila 3,2 % (3,0 % v předchozím účetním roce).

6.45. V roce 2025 předložila své účetní závěrky pouze přibližně třetina programů z období 2021–2027. Z tohoto důvodu se Komise rozhodla stanovit odhad rizika při platbách u těchto programů na 2 % a nezahrnula jej do výpočtu klíčových ukazatelů výkonnosti. Bereme na vědomí, že Komise má k některým z těchto programů výhrady.

6.46. Odhad rizika při platbě, který Komise uvedla ve svých výročních zprávách o činnosti za rok 2025 pro oblast soudržnosti, byl výrazně nižší než námi *odhadovaná míra chyb* (bod ***6.18***). Komise výjimečně vypočítala letošní klíčový ukazatel výkonnosti na základě míry chyb vykázané členskými státy, u nichž provedla pouze dokumentární přezkum. Komise tak učinila na základě předpokladu, že počet konečných účetních závěrek předložených v roce 2024 byl příliš nízký na to, aby bylo možné spolehlivě vypočítat potvrzenou míru chyb. Komise bude tyto míry chyb dále analyzovat v rámci jednotlivých programů při svých následných auditech (v roce 2026 a později), a jakmile bude mít výsledky těchto kontrol k dispozici, mohou se tyto míry zvýšit.

6.47. Ve výroční zprávě o řízení a výkonnosti Komise uvádí celkové riziko při platbě u fondů politiky soudržnosti. Vychází při tom především z hodnot vykázaných GŘ REGIO a GŘ EMPL a vztahuje jej na obě programová období. V roce 2025 byla kombinovaná míra chyb nadále významná (materiální) a pohybovala se v rozmezí od 2,0 % do 2,7 %, což oproti odhadovaným hodnotám pro rok 2024 (v rozmezí od 2,3 % do 3,2 %) představuje pokles. Komise vysvětluje, že tento pokles je způsobem zejména mnohem větším podílem výdajů z programového období 2021–2027 v roce 2025 (80,5 % celkových výdajů na soudržnost ve srovnání s 15,3 % v roce 2024), u nichž uplatnila paušální sazbu ve výši 2 % (bod ***6.45***).

6.48. U okruhu 2 VFR Komise odhadla riziko při platbě na 2,3 % (2,9 % pro rok 2024). Míra chyb proto zůstává významná (materiální), i když je pod rozpětím chyb, které jsme pro tento okruh vypočítali na základě našeho auditu (bod ***6.18***).

6.49. Inherentní rozdíl mezi mírou chyb vypočítanou námi a Komisí je vysvětlen v ***kapitole 1*** (body ***1.41*** až ***1.44***). Komise ve svých výročních zprávách o činnosti poukazuje na rozdíly ve způsobu výpočtu těchto dvou měr chyb. Upozorňuje, že my v souladu s našimi závazky vyplývajícími ze Smlouvy vykazujeme chyby související s porušením platných pravidel. Komise a vnitrostátní kontrolní orgány však vyčíslují pouze nesrovnalosti, které mohou vést k uplatnění finančních oprav v souladu s nařízením o společných ustanoveních. Naše míra chyb pro rok 2025 navíc vychází z auditu operací z obou programových období, zatímco GŘ REGIO a GŘ EMPL zakládají klíčové ukazatele výkonnosti uvedené v jejich výročních zprávách o činnosti pouze za období 2014–2020.

Nízké hodnocení rizik pro programy Interreg, které naše zjištění nepotvrzují

6.50. Programy Interreg jsou zaměřeny na podporu spolupráce mezi regiony v rámci celé EU. Vzhledem k tomu, že se na nich podílí více než jedna země, je jejich řízení spojeno s odlišnými rizikovými faktory než u jiných programů ve sdíleném řízení. V roce 2025 Komise odhadla míru chyb v programech Interreg na méně než 1 %. Tyto programy považuje za programy s nízkým rizikem a všechny programy seskupuje do jednoho auditního vzorku. Zavedení tohoto přístupu odůvodnila snahou o zjednodušení za účelem snížení celkové zátěže spojené s auditem. Zaznamenali jsme však, že GŘ REGIO ve své výroční zprávě o činnosti za rok 2025 uvedlo výhradu týkající se tří programů Interreg.

6.51. Vzhledem k nestandardnímu složení našeho vzorku (bod ***6.15***) za rok 2025 jsme zkontrolovali vyšší počet (12) projektů Interreg než obvykle. Například v roce 2024 nebyl v našem vzorku žádný. To nám umožnilo získat větší přehled o této oblasti. Uvádíme sedm případů nesouladu, z nichž pět jsme vyčíslili. Z tohoto důvodu posouzení rizik provedené Komisí nemůžeme potvrdit.

Uzavření programů na období 2014–2020

6.52. Do konce května 2025, což byla původní lhůta pro uzavření programů na období 2014–2020 (před nařízením o platformě STEP), přijala Komise konečnou účetní závěrku a závěrečnou zprávu o provádění 93 programů. U zbývajících 348 programů využily členské státy prodloužení lhůty pro předložení dokumentů o uzavření, které bylo stanoveno v nařízení o platformě STEP (bod ***6.14***).

6.53. Aby Komise mohla programy uzavřít, provádí dokumentární přezkumy končených *balíčků pro poskytnutí jistoty*, které jí předkládají vnitrostátní orgány na konci programového období. Ty spočívají v přezkumu předložených informací, posouzení závěrečných zpráv o provádění a následném zanesení konečných zůstatků do účetní závěrky. Poté Komise zašle členským státům dopis o uzavření programu. V dopise o uzavření programu se však uvádí, že u programů mohou být stále prováděny další kontroly legality a správnosti. Ty mohou pokračovat, dokud nebudou vyřešeny veškeré problémy.

6.54. Zjistili jsme, že Komise může zaúčtovat končené zůstatky do účetní závěrky programů, aniž by provedla finanční opravy za účelem nápravy již zjištěných chyb. V našem vzorku 16 programů z programového období 2014–2020 jsme zjistili tři případy, kdy nebyly dosud uzavřeny výsledky auditů, které jsme my už dokončili, ale Komise u nich ještě neuzavřela postupy týkající se legality a správnosti. U takové konečné účetní závěrky schválené Komisí může stále dojít k případným opravám.

6.55. Ve výročních zprávách o činnosti za rok 2025 Komise uvedla, že „úplně“ uzavřela 21 programů řízených GŘ REGIO a 13 programů řízených GŘ EMPL. To znamená, že naprostá většina programů ještě není „úplně“ uzavřena. Podmínkou „úplného“ uzavření je, aby odhadovaná *míra zbytkových chyb* byla nižší než 2 % a aby vnitrostátní orgány náležitě vyřešily veškeré zjištěné nesrovnalosti.

Programové období 2021–2027

6.56. V programovém období 2021–2027 je provádění pomalejší, než bylo původně plánováno. Pomalé *čerpání* uvedené v bodě ***2.17*** může vést k dalšímu tlaku na členské státy, aby s blížícím se koncem programového období vynakládaly prostředky, které mají k dispozici, a mohlo by snížit účinnost kontrol prováděných řídicími a auditními orgány. V září 2025 vstoupila v platnost dvě nová nařízení, která mění nařízení týkající se EFRR/FS a ESF+[11] a která za určitých podmínek umožňují prodloužení období způsobilosti do 31. prosince 2030.

6.57. Nařízení o společných ustanoveních pro programové období 2021–2027 (čl. 73 odst. 2) stanoví pro výběr projektů členskými státy k financování jednoznačnější požadavky. Patří mezi ně posouzení očekávaného přispění projektů k cílům programu, očekávaných výsledků a souladu s platnými právními požadavky a horizontálními zásadami (např. *dopad* projektů na životní prostředí a zajištění odolnosti vůči změně klimatu). Ve 14 programech z programového období 2021–2027, které jsme zahrnuli do našeho vzorku, jsme posuzovali, jak řídicí orgány kontrolovaly, zda projekty tyto požadavky splňují. V šesti případech jsme zjistili nedostatky v kvalitě posouzení provedených řídicími orgány.

6.58. Před předložením účetní závěrky jsou řídicí orgány povinny provést „řídicí kontrolu“. Pro programové období 2021–2027 nařízení o společných ustanoveních ukládá, že tyto kontroly musí být založeny na rizicích a přiměřené zjištěným rizikům. Komise ve výročních zprávách o činnosti uvedla, že u většiny programů řídicí orgány uplatňovaly kontroly založené na riziku buď zcela, nebo částečně. Použití přístupu založeného na riziku však v některých případech stále vede ke 100 % kontrolám. Náš vlastní audit programů na období 2021–2027 tyto informace poskytnuté Komisí potvrzuje.

[11] Nařízení (EU) 2025/1914 a nařízení (EU) 2025/1913.

Závěr a doporučení

Závěr

6.59. Odhadujeme, že celková míra chyb pro okruh „Soudržnost, odolnost a hodnoty“ víceletého finančního rámce na rozpočtový rok 2025 činí 6,6 % (bod ***6.18***).

6.60. Z naší práce vyplývá, že stávající řídicí a kontrolní systém ne vždy dokáže chybám ve vykazovaných výdajích zabránit, nebo je odhalit a napravit. Nejčastějším druhem chyb jsou i nadále nezpůsobilé náklady a projekty (body ***6.23***–***6.25***).

Doporučení

6.61. Výsledky našeho přezkumu opatření přijatých v návaznosti na šest doporučení vyjádřených ve výroční zprávě za rok 2022 jsou uvedeny v ***příloze 6.2***. Zjistili jsme, že Komise jedno doporučení provedla v plném rozsahu, dvě doporučení ve většině ohledů a tři doporučení v některých ohledech. Přezkoumali jsme rovněž pět doporučení z výroční zprávy za rok 2023 a 2024, která měla být provedena do konce roku 2025. Znovu jsme také posoudili doporučení z výroční zprávy za rok 2017, 2020 a 2021, která v době přípravy výroční zprávy za rok 2024 ještě nebyla plně provedena, přitom však zůstávají relevantní. Jedno z nich nebylo přijato a sedm přijato bylo, ale dosud nebylo plně provedeno.

6.62. Na základě našich zjištění a závěrů za rok 2025 předkládáme tato doporučení:

Doporučení 6.1 – Zlepšit výběr a zdůvodnění metody zjednodušeného vykazování nákladů

Komise by měla:

a) prosazovat, aby řídicí orgány využívaly standardní zjednodušené vykazování nákladů, jak je uvedeno v nařízení o společných ustanoveních a souvisejících nařízeních týkajících se jednotlivých fondů;

b) připomenout řídicím orgánům, že jsou povinny uchovávat dokumentaci odůvodňující použití zjednodušeného vykazování nákladů, která zůstává v platnosti z předchozích programových období, a náležitě ji aktualizovat;

c) dále podporovat členské státy při zlepšování jejich znalostí o zjednodušeném vykazování nákladů tím, že bude vybízet ke sdílení osvědčených postupů mezi řídicími orgány, pokud jde o stanovení a uplatňování zjednodušeného vykazování nákladů, se zvláštním zaměřením na minimalizaci složitosti pro příjemce a konečné příjemce.

Cílové datum provedení: konec roku 2027.

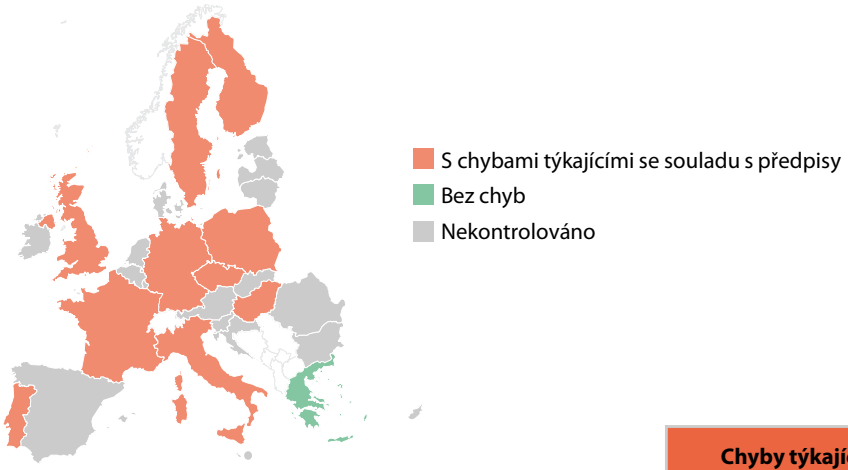
Doporučení 6.2 – Aktualizovat posouzení rizik pro programy Interreg

Komise by měla posoudit a podle potřeby aktualizovat své posouzení rizik programů Interreg, zohlednit chyby, které jsme letos zjistili, i výsledky své auditní činnosti, a podle toho jednat.

Cílové datum provedení: konec roku 2027.

Přílohy

Příloha 6.1 – Náš vzorek operací v rámci sdíleného řízení a chyby v dodržování předpisů v roce 2025

Členský stát (*)	Příspěvek EU *(v mil. EUR)*	Kontrolované operace	Chyby týkající se souladu s předpisy	
			Vyčíslené	Nevyčíslené
Česko	1 672	16	6	5
Spojené království	1 601	21	6	4
Německo	1 159	16	10	5
Maďarsko	838	9	9	–
Řecko	598	8	–	–
Interreg (**)	598	12	5	2
Itálie	564	9	5	8
Polsko	551	11	1	–
Švédsko	374	9	2	–
Francie	222	8	2	4
Finsko	210	4	1	1
Estonsko	113	–	–	–
Litva	64	–	–	–
Bulharsko	57	–	–	–
Španělsko	47	–	–	–
Portugalsko	46	1	1	–
Slovensko	30	–	–	–
Rumunsko	27	–	–	–
Kypr	20	–	–	–
Lotyšsko	11	–	–	–
Slovinsko	10	–	–	–
Rakousko	2	–	–	–
Lucembursko	2	–	–	–
Malta	0,9	–	–	–
Belgie	0,7	–	–	–
Irsko	0,4	–	–	–
Chorvatsko	0	–	–	–
Dánsko	0	–	–	–
Nizozemsko	0	–	–	–
CELKEM	**8 817,2**	**124**	**48**	**29**

(*) Náš vzorek není určen k vyvození závěrů na úrovni jednotlivých členských států.
(**) Interreg VI-B Severní moře (Belgie, Dánsko, Německo, Francie, Nizozemsko a Švédsko), Interreg V-A Francie – Spojené království a Interreg V-A Belgie–Nizozemsko. Tyto příspěvky nejsou součástí tohoto přehledu.
Zdroj: EÚD.

Příloha 6.2 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení

Míra přijetí: přijato; částečně přijato; nepřijato; informace nejsou k dispozici.

Rozsah provedení: v plném rozsahu, ve většině ohledů, v některých ohledech, neprovedeno, není možné vyvodit závěry nebo již není relevantní.

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Posouzení EÚD týkající se pokroku dosaženého při provádění doporučení	
			Rozsah provedení	Poznámky
2017	Předkládáme Komisi tato doporučení: **Doporučení 1:** Zajistit, aby kontrolní mechanismy pro finanční nástroje řízené *EIF* byly na úrovni *finančních zprostředkovatelů* dostatečné. Pokud EIB/EIF využívá dohodnuté postupy s externími auditory, měla by Komise stanovit minimální podmínky takových smluv s ohledem na potřebu poskytnout jistotu, zejména povinnost provést dostatečnou auditní práci na úrovni členského státu. (Datum provedení: okamžitě).			*Souhrnné nařízení* zavedlo požadavek, aby auditní orgány prováděly audity systémů a operací finančních nástrojů na úrovni finančních zprostředkovatelů, včetně finančních nástrojů spravovaných *skupinou EIB*, ale s vyloučením programů *iniciativy na podporu malých a středních podniků*, které byly zřízeny před 2. srpnem 2018. To je stále relevantní. Při auditech za rok 2020 a 2022 (iniciativa SMEi Španělsko) jsme zjistili, že tyto kontroly na úrovni finančních zprostředkovatelů se dosud neprovádějí důsledně. Nebyly předloženy žádné nové důkazy, že by v této věci byla v roce 2025 zajištěna náprava.

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Posouzení EÚD týkající se pokroku dosaženého při provádění doporučení	
			Rozsah provedení	Poznámky
2020	Předkládáme Komisi tato doporučení: **Doporučení 5.2 – Udržovat si přehled o riziku *podvodů* při kontrolách operací prováděných auditními orgány** Výslovně vyzvat auditní orgány, aby do svých kontrolních seznamů zařadily konkrétní otázky o rizicích podvodů a dokumentovaly opatření k řešení případných rizik zjištěných během auditu. Auditní orgány by měly jednat v součinnosti s vnitrostátními koordinačními službami pro boj proti podvodům a zohlednit podezření z podvodu nebo zjištěné podvody nahlášené Komisi prostřednictvím systému pro řízení nesrovnalostí (IMS). Odkazujeme také na svá doporučení ve zvláštní zprávě 6/2019. (Časový rámec: červen 2022.)			

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Posouzení EÚD týkající se pokroku dosaženého při provádění doporučení	
			Rozsah provedení	Poznámky
2021	**Doporučení 5.2 – Příspěvek vnitrostátních režimů k plnění cílů ESF** Zajistit, aby v případě, že operační programy vycházejí ze stávajících vnitrostátních režimů, realizované operace účinně přispívaly k cílům programu, a to zejména s ohledem na situaci zjištěnou v tomto roce v souvislosti s účastníky spadajícími do kategorie *osob, které nejsou zaměstnané ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy (NEET)* u španělských operačních programů ESF/YEI. (Cílové datum provedení: listopad 2022.)			Komise přijala opatření týkající se případu ve Španělsku uvedeného v doporučení. Nezabývala se však otázkou, jak účinně přispívají operace financované prostřednictvím programů na základě stávajících vnitrostátních režimů k cílům programu.
	Doporučení 5.4 – Dodržování předběžných dohod o nákupu očkovacích látek proti onemocnění COVID-19 ze strany jejich výrobců Ověřovat, zda výrobci očkovacích látek proti onemocnění COVID-19 dodržují podmínky předběžných dohod o nákupu, zejména pokud jde o odhady výrobních nákladů, využívání předběžného financování a případně doložky o neziskovosti, a podle potřeby přijmout nápravná opatření. (Cílové datum provedení: prosinec 2025.)			Komise přijala určitá opatření a v současné době na základě svých nedávných auditů zvažuje případné další kroky.

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Posouzení EÚD týkající se pokroku dosaženého při provádění doporučení	
			Rozsah provedení	Poznámky
2022	**Doporučení 6.1 – Opatření ke zmírnění opakujících se chyb** Posílit opatření určená k řešení opakujících se chyb, zejména v souvislosti s nezpůsobilými náklady a projekty, zajistit dostatečný rozsah vlastní auditní činnosti ve vztahu ke všem auditním orgánům a informovat o výsledcích, aby se snížil výskyt a dopad neoprávněných výdajů. (Cílové datum provedení: prosinec 2025.)			Komise vypracovala akční plán, zaznamenali jsme však nedostatky v jeho provádění a rozsahu.
	Doporučení 6.2 – Oznamování *velkých projektů* Při uzavírání programů na programové období 2014–2020 ověřovat, zda byly schváleny pouze výdaje spojené s oznámenými velkými projekty, a to zejména s ohledem na situaci zjištěnou v tomto roce. (Cílové datum provedení: nejpozději do března 2025.)			Vzhledem k prodloužení lhůty pro uzavření budou programy, kterých se tento problém týká nejvíce, předmětem auditu až v rámci prohlášení o věrohodnosti za rok 2026. V důsledku toho zatím nejsme schopni plně posoudit, zda bylo doporučení provedeno ve všech ohledech, zejména zda byly náležitě zohledněny situace uvedené v rámečku 6.2 výroční zprávy za rok 2022.

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Posouzení EÚD týkající se pokroku dosaženého při provádění doporučení	
			Rozsah provedení	Poznámky
	Doporučení 6.4 – Cílené kontroly finančních oprav u víceletých operací v průběhu uzavírání programů Provádět zvláštní cílené kontroly v rámci auditů uzávěrky programů za programové období 2014–2020 s cílem zajistit, aby členské státy uplatnily nezbytné finanční opravy chyb zjištěných v jednom účetním období, které mají vliv i na výdaje v dalších účetních obdobích. (Cílové datum provedení: od února 2025 do konce uzavření všech operačních programů za období 2014–2020.)			Komise zahájila některé iniciativy, zejména tematické audity a postupy pro sledování uzavírání programů, a sdělila nám, že tomuto hledisku bude v budoucnu věnovat zvláštní pozornost. Pokrok v této oblasti budeme i nadále sledovat.
	Doporučení 6.5 – Spolehlivost vlastních prohlášení Zajistit, aby auditní orgány zavedly vhodné metody pro kontrolu platnosti a spolehlivosti vlastních prohlášení, a sdílet osvědčené postupy, zejména s ohledem na situaci zjištěnou v tomto roce. (Cílové datum provedení: prosinec 2023.)			Komise v této věci přijala opatření a plánuje sdílet další příklady osvědčených postupů. Během auditu za rok 2025 jsme však zjistili čtyři případy, u nichž jsme dospěli k závěru, že vlastní prohlášení není dostatečným důkazem způsobilosti účastníků.

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Posouzení EÚD týkající se pokroku dosaženého při provádění doporučení	
			Rozsah provedení	Poznámky
	Doporučení 6.6 – Zlepšit povědomí o riziku podvodů, aby byla podezření z podvodu účinněji hlášena Plánovat a provádět cílené tematické audity zaměřené na informovanost řídicích orgánů o rizicích a na využívání nástrojů pro vytěžování údajů a hodnocení rizik u programů na období 2021–2027. (Cílové datum provedení: pro doporučení 6.6 a) do prosince 2025 […].)			
	Doporučení 6.7 – Zavedení nástroje pro vytěžování údajů a hodnocení rizik Posunout datum zavedení jednotného integrovaného informačního systému pro vytěžování dat a hodnocení rizik z roku 2028 na rok 2025, tedy na první rok, kdy se očekává vykázání významné částky výdajů za programové období 2021–2027. Mezitím poskytnout úřadům OLAF a EPPO a EÚD přístup do systému *Arachne*. (Cílové datum provedení: prosinec 2025.)			Komise poskytuje EÚD a úřadům EPPO a OLAF přístup pouze v jednotlivých případech. Účetní dvůr znovu připomíná, že to nestačí k tomu, aby mohl účinně vykonávat svou práci. Komise nepřijala doporučení posunout datum zavedení.

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Posouzení EÚD týkající se pokroku dosaženého při provádění doporučení	
			Rozsah provedení	Poznámky
2023	**Doporučení 6.1 – Zajistit následnou kontrolu řešení nedostatků v řídicích a kontrolních systémech členských států** a) Včas provést následnou kontrolu všech nedostatků v řídicích a kontrolních systémech členských států, které jsme zjistili a o nichž jsme informovali v souvislosti s naším prohlášením o věrohodnosti za končící období 2014–2020. b) Spolu s auditními orgány určit klíčové poznatky získané v rámci kontroly následných opatření podle písmene a) a uplatnit je na mechanismy pro období 2021–2027 a sdělit potřebná opatření a přínosné osvědčené postupy programovým orgánům členských států. (Cílové datum provedení: prosinec 2025.)			Komise zlepšila sledování a analýzu základních příčin chyb, avšak v provádění a rozsahu těchto opatření stále existují nedostatky.

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Posouzení EÚD týkající se pokroku dosaženého při provádění doporučení	
			Rozsah provedení	Poznámky
	Doporučení 6.2 – Harmonizovat přístup k chybám v zadávání veřejných zakázek v rámci přímého a sdíleného řízení Zavést harmonizovaný přístup k řešení nesrovnalostí při zadávání veřejných zakázek u projektů financovaných v rámci přímého i sdíleného řízení, jako jsou projekty financované z *Nástroje pro propojení Evropy* a z EFRR. Nesrovnalosti vyplývající z porušení stejných právních ustanovení by měly být posuzovány stejným způsobem a vést ke stejné míře opravy. (Cílové datum provedení: prosinec 2024.)			
	Doporučení 6.3 – Řešit finanční rizika při kontrole plnění výkonnostních cílů Zajistit, aby členské státy zavedly postup pro systematickou kontrolu plnění smluvních závazků po platbě, na jejichž základě se příjemce zavázal k dosažení ukazatelů výkonnosti spojených s akcemi prováděnými po provedení projektu. (Cílové datum provedení: v době, kdy členské státy budou předkládat dokumenty k uzávěrce operačních programů, nejpozději však do března 2026.)			Bereme na vědomí, že Komise v této oblasti přijala opatření, včetně tematických auditů, a že toto doporučení právě provádí.

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Posouzení EÚD týkající se pokroku dosaženého při provádění doporučení	
			Rozsah provedení	Poznámky
	Doporučení 6.4 – Zajistit řádnou přípravu před uzávěrkou období 2014–2020 Vypracovat podrobné postupy uzávěrky programů, které se budou zabývat riziky zjištěnými v našich výročních zprávách, a to prostřednictvím: a) zřízení systému pro monitorování uzávěrky s cílem zjistit stav všech operačních programů za období 2014−2020, částky skutečně uzavřené během roku a souhrn otevřených částek a dosud neuzavřená opatření; b) zveřejnění těchto informací ve výročních zprávách o činnosti. Tyto informace o ukončení programů za období 2014–2020 by měly rovněž zahrnovat *zrušení závazků* ke zbývajícím prostředkům na účtech Komise. (Cílové datum provedení: červen 2025.)			Komise zavedla systém *„2014–2020 Closure monitoring Overview“* a v budoucnu hodlá věnovat této oblasti větší pozornost. Tuto oblast budeme i nadále sledovat.

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Posouzení EÚD týkající se pokroku dosaženého při provádění doporučení	
			Rozsah provedení	Poznámky
2024	**Doporučení 6.2 – Obnovit kontroly po zavedení paušálních sazeb** Zajistit, aby v případě zjištění systematických nedostatků v (operačních) programech a následného zavedení paušální sazby nepoužívaly orgány členských států mechanismus opravy paušální sazby k tomu, aby se vyhýbaly své povinnosti kontrolovat způsobilost výdajů před tím, než je vykážou Komisi, a aby v případě potřeby prováděly jednotlivé zpětné získávání prostředků. (Cílové datum provedení: konec roku 2025.)			Komise zavedla do kontrolního seznamu podle směrnice o správní spolupráci v oblasti daní nový oddíl pro klíčový požadavek 13 týkající se auditů operací. Tuto oblast budeme i nadále sledovat.

Zdroj: EÚD.

Kapitola 7

Přírodní zdroje a životní prostředí

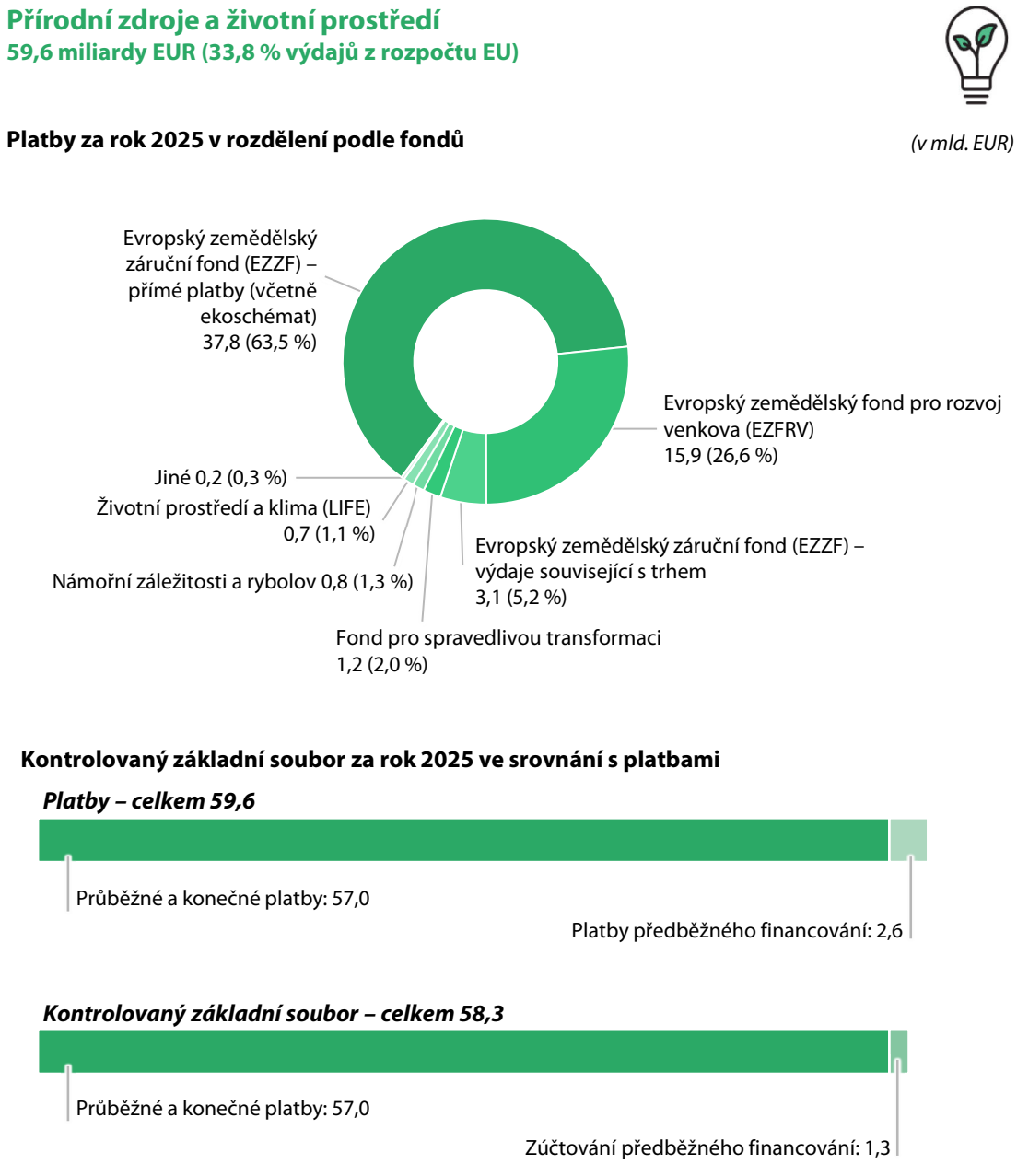
Obsah

	Body
Úvod	7.1.–7.15.
Stručný popis	7.2.–7.14.
Cíle a oblasti politik	7.2.–7.4.
Výdajové nástroje a rámce	7.5.–7.14.
Rozsah a koncepce auditu	7.15.
Správnost operací	7.16.–7.28.
Výsledky testování operací	7.16.–7.28.
Přímé platby	7.21.–7.22.
Rozvoj venkova, tržní opatření a další oblasti politiky	7.23.–7.28.
Výroční zpráva o činnosti a jiné správní mechanismy	7.29.–7.42.
Zprávy GŘ AGRI a GŘ MARE o správnosti výdajů	7.29.–7.34.
Výroční zpráva Komise o řízení a výkonnosti	7.35.
Přezkum vykazování výkonnosti v rámci SZP na období 2023–2027	7.36.–7.42.
Závěr a doporučení	7.43.–7.46.
Závěr	7.43.
Doporučení	7.44.–7.46.
Přílohy	
Příloha 7.1 – Náš vzorek operací a chyby související s dodržováním v roce 2025	
Příloha 7.2 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení	

Úvod

7.1. V této kapitole předkládáme výsledky našeho auditu týkajícího se okruhu 3 víceletého finančního rámce „Přírodní zdroje a životní prostředí“. Přehled hlavních činností a výdajů v rámci tohoto okruhu v roce 2025 znázorňuje *obrázek 7.1*.

Obrázek 7.1 – Platby a kontrolovaný základní soubor

Zdroj: EÚD na základě údajů z *konsolidované účetní závěrky* Evropské unie za rok 2025.

Stručný popis

Cíle a oblasti politik

7.2. V roce 2025 připadal hlavní podíl (95,3 %) výdajů EU okruhu „Přírodní zdroje a životní prostředí“ na *společnou zemědělskou politiku (SZP)*. SZP má v období 2023–2027 tři obecné cíle[1]:

- podporovat inteligentní, konkurenceschopné, odolné a diverzifikované odvětví zemědělství, které zajistí dlouhodobé potravinové zabezpečení,
- podporovat a posilovat ochranu životního prostředí, včetně biologické rozmanitosti, a opatření v oblasti klimatu,
- posilovat socioekonomickou strukturu venkovských oblastí.

7.3. Ačkoli konečnou odpovědnost za SZP nese Evropská komise, zejména Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova (GŘ AGRI), Komise sdílí řízení SZP s *platebními agenturami* v členských státech, které jsou povinny zajišťovat *legalitu a správnost* výdajů vykazovaných Komisi.

7.4. Výdaje v rámci tohoto okruhu VFR nespadající pod SZP (4,7 %) zahrnují:

- *Fond pro spravedlivou transformaci (FST)*, který podporuje regiony a obyvatele dotčené přechodem ke klimatické neutralitě[2] a jehož výdaje spravuje Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku (DG REGIO),
- výdaje v rámci politiky námořních záležitostí a rybolovu financované z *Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu (ENRAF)*, za něž odpovídá Generální ředitelství pro námořní záležitosti a rybolov (GŘ MARE), a
- *program LIFE* pro životní prostředí a oblast klimatu, za který odpovídají Generální ředitelství pro životní prostředí (GŘ ENV), GŘ pro oblast klimatu (GŘ CLIMA) a GŘ pro energetiku (GŘ ENER).

---

[1] Článek 5 nařízení (EU) 2021/2115, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP).

[2] Článek 2 Nařízení (EU) 2021/1056, kterým se zřizuje Fond pro spravedlivou transformaci.

Výdajové nástroje a rámce

7.5. Na období 2023–2027 členské státy vypracovaly *strategické plány SZP* zahrnující výdaje z *Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF)* a *Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV)*. Celkově bylo v roce 2025 z plateb na SZP ve výši 56,8 miliardy EUR provedeno 46,2 miliardy EUR v rámci *strategických plánů SZP*, zatímco 10,6 miliardy EUR bylo provedeno mimo strategické plány SZP, včetně výdajů v rámci SZP na období 2014–2022.

7.6. Hlavními výdajovými nástroji („intervencemi“) SZP v roce 2025 byly:

- *přímé platby* zemědělcům, které jsou plně financovány z rozpočtu EU (EZZF),
- národní a regionální *intervence v rámci rozvoje venkova* spolufinancované z rozpočtu EU (EZFRV) a rozpočtů členských států a dále
- zemědělská *tržní opatření*, která jsou plně financována z rozpočtu EU (EZZF) s výjimkou některých opatření, jako jsou zemědělsko-potravinářská podpůrná opatření, která spolufinancují členské státy.

7.7. Přímé platby představovaly 63,5 % výdajů v rámci okruhu 3 *víceletého finančního rámce* (37,8 miliardy EUR v roce 2025). Hlavní intervence financované přímými platbami byly tyto:

- intervence *„základní podpora příjmu pro udržitelnost“* (18,8 miliardy EUR) a intervence *„doplňková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost“* (4,0 miliardy EUR), které poskytují podporu příjmů na základě plochy zemědělského pozemku vykázané zemědělci,
- „*ekoschémata*“ (9,1 miliardy EUR) – jde o dobrovolné režimy pro zemědělce zavedené v rámci SZP na období 2023–2027 na podporu zemědělských postupů, které přispívají k cílům v oblasti klimatu a životního prostředí a k lepším životním podmínkám zvířat.
- „*podpora příjmu vázaná na produkci*“ (4,5 miliardy EUR) pro specifické typy zemědělských odvětví, které se potýkají s problémy, například produkce hovězího a telecího masa, mléka nebo bílkovinných plodin. V ***rámečku 7.1*** uvádíme příklad.

Rámeček 7.1

Příklad podpory příjmů vázané na produkci

Ve Švédsku malá farma, kde chovali 17 kusů skotu krmeného pastvou, obdržela podporu příjmů vázanou na produkci. Produkce hovězího masa a mléčných výrobků ve Švédsku se opírá především o travní porosty a pastviny, které přispívají k zachycování a ukládání uhlíku a k biologické rozmanitosti. Na fotografii jsou zvířata zemědělce pasoucí se na přírodních pastvinách. Během našeho auditu jsme potvrdili, že příjemce splnil podmínky způsobilosti.

Zdroj: EÚD.

7.8. Přímé platby zemědělcům se ve své většině odvozují od nároků, jejich poskytnutí tedy závisí na splnění určitých podmínek. Riziko *chyb* u těchto plateb je nižší než u úhradových plateb, pokud stanovené podmínky nejsou příliš složité (viz bod ***1.17***). Domníváme se, že podmínky pro získání přímých plateb nejsou (s výjimkou některých ekoschémat) složité.

7.9. Přímé platby řídí jednotlivé členské státy pomocí *integrovaného administrativního a kontrolního systému (IACS)*, který propojuje databáze zemědělských podniků, žádosti o podporu, registry zvířat a registry zemědělských pozemků. Součástí IACS je také *systém identifikace zemědělských pozemků*, *systém pro geoprostorové žádosti* a *systém monitorování ploch*. IACS pomáhá zemědělcům podávat žádosti o podporu na plochu a předkládat doklady o jejich činnosti, což platebním agenturám usnadňuje provádění kontrol. Rovněž umožňuje opravovat některé chyby v žádostech o podporu ještě před provedení platby, a snižuje tak riziko chyb.

7.10. Na rozvoj venkova připadalo 26,6 % výdajů v rámci okruhu 3 víceletého finančního rámce (15,9 miliardy EUR) a tyto výdaje sestávaly z:

- plateb zemědělcům na základě kritérií týkajících se životního prostředí a klimatu (5,2 miliardy EUR) uplatňovaných na zemědělskou plochu nebo na počet zvířat v zemědělském podniku (výdaje týkající se „plochy nebo zvířat“), na něž se rovněž vztahuje IACS členských států,

- podpory investičních projektů (10,7 miliardy EUR) zaměřených na sociální a hospodářský rozvoj ve venkovských oblastech („netýkající se plochy“).

7.11. V roce 2025 se většina výdajů členských států na rozvoj venkova opět týkala závazků přijatých v rámci národních a regionálních *programů rozvoje venkova* na období 2014–2022 (8,8 miliardy EUR).

7.12. Zemědělská tržní opatření, která představovala 5,2 % výdajů okruhu 3 VFR (3,1 miliardy EUR), zahrnují řadu režimů, například režim podpory pro organizace producentů ovoce a zeleniny a režim pro restrukturalizaci vinic, které mají své vlastní podmínky způsobilosti.

7.13. Se 4,7 % výdajů okruhu 3 VFR mimo SZP, převážně v rámci FST, ENRAF a programu LIFE, se rovněž pojí řada výběrových kritérií, požadavků na způsobilost a úhradových metod.

7.14. Podmínky způsobilosti pro ekoschémata, většinu výdajů na rozvoj venkova, tržní opatření a oblasti politiky spadající do okruhu 3 VFR mimo SZP jsou složitější než u přímých plateb (bez ekoschémat) a riziko chyb je vyšší (viz bod ***1.17***).

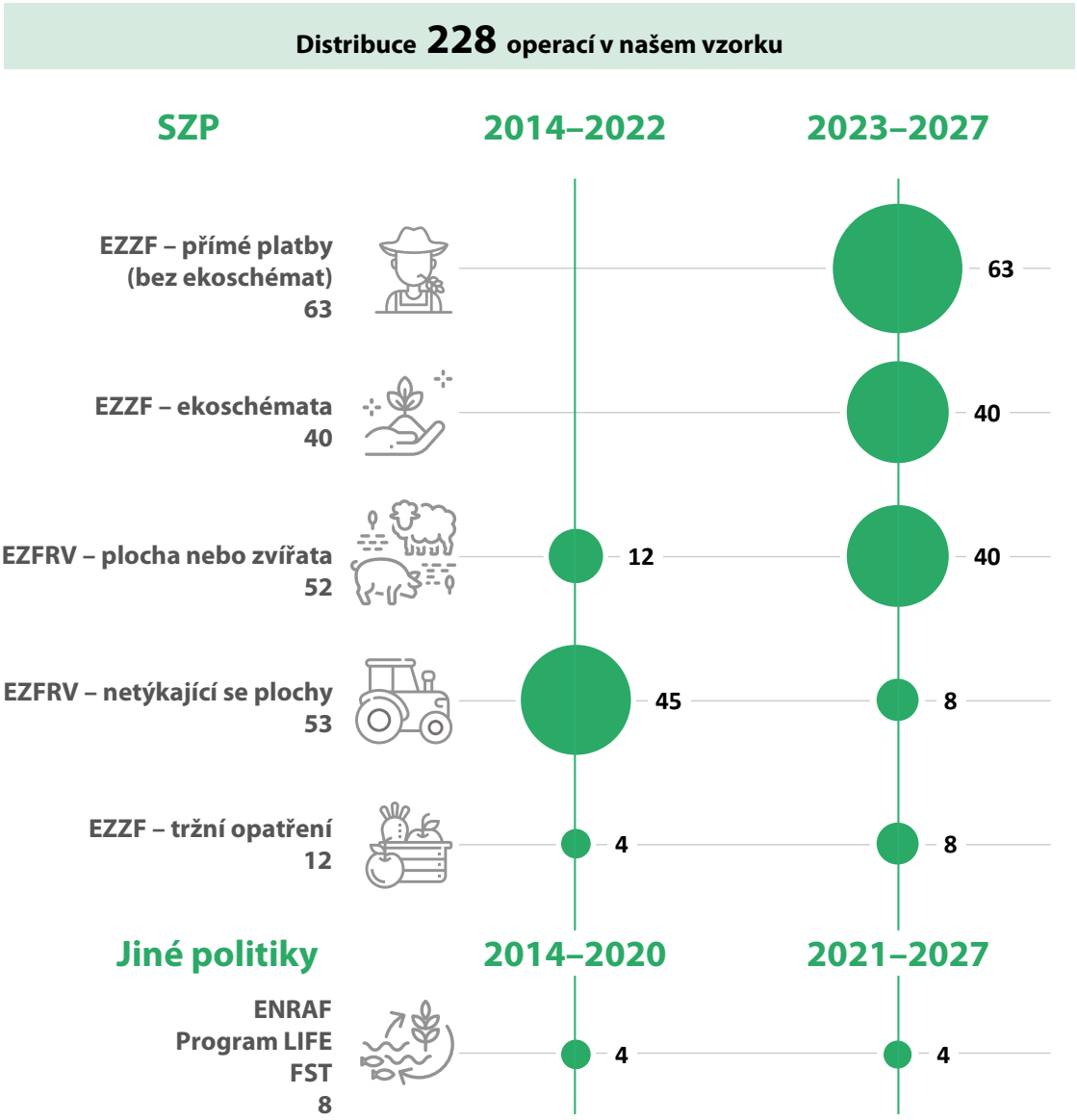
Rozsah a koncepce auditu

7.15. Cílem našeho auditu bylo odhadnout míru chyb v tomto okruhu víceletého finančního rámce a přispět k vypracování *prohlášení o věrohodnosti*. Na základě koncepce a metod auditu uvedených v ***příloze 1.1*** jsme u tohoto okruhu víceletého finančního rámce v roce 2025 prověřovali:

a) statisticky reprezentativní vzorek 228 *operací* pokrývající všechny výdaje spadající do tohoto okruhu víceletého finančního rámce (***obrázek 7.2***);

b) informace o správnosti uvedené ve *výročních zprávách o činnosti* GŘ AGRI a GŘ MARE a následně začleněné do *výroční zprávy o řízení a výkonnosti* Komise.

Obrázek 7.2 – Rozdělení vzorku za rok 2025

SZP	společná zemědělská politika
EZZF	Evropský zemědělský záruční fond
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
ENRAF	Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond

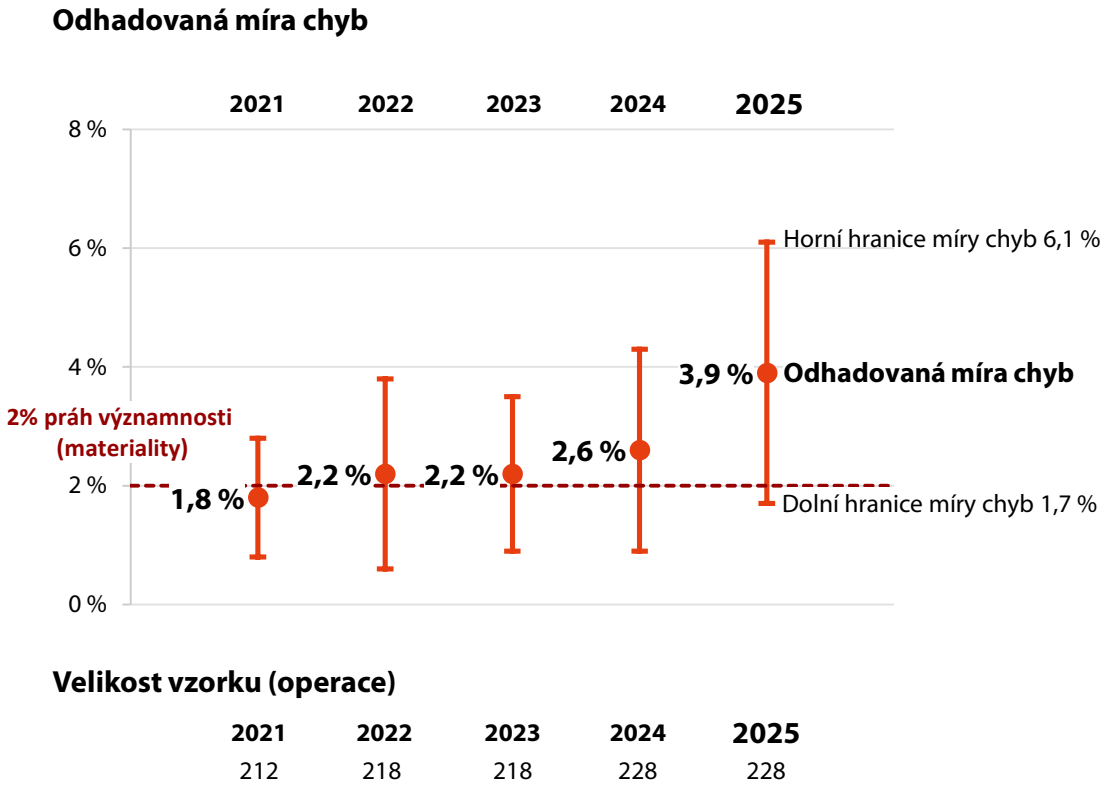
Zdroj: EÚD.

Správnost operací

Výsledky testování operací

7.16. Ze 228 prověřovaných operací 46 (20 %) obsahovalo chyby. Na základě 36 chyb, které jsme vyčíslili, odhadujeme míru chyb na 3,9 % (*obrázek 7.3*). V loňském roce jsme ve vzorku 228 operací zjistili chyby u 39 (17 %) operací a 22 z těchto chyb jsme vyčíslili.

Obrázek 7.3 – Výsledky testování operací

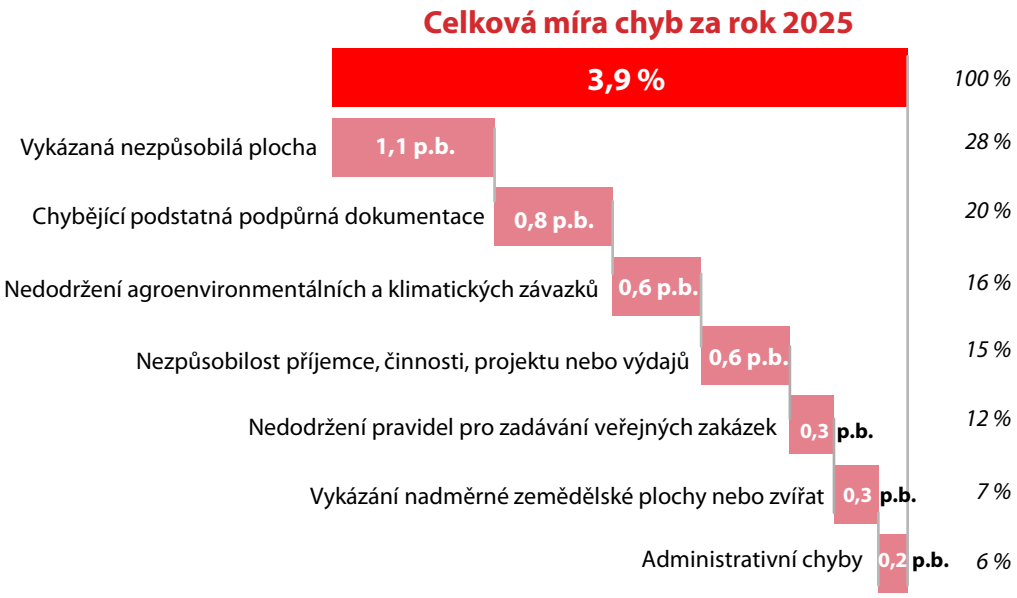

Zdroj: EÚD.

7.17. Z našich výsledků vyplývá, že u přímých plateb (bez ekoschémat), které představovaly více než polovinu výdajů na SZP a na které připadalo 49 % výdajů v rámci tohoto okruhu víceletého finančního rámce, byla míra chyb nižší než u ostatních výdajových oblastí posuzovaných jako celek (ekoschémata, rozvoj venkova, tržní opatření, FST, námořní a rybářská politika, životní prostředí a opatření v oblasti klimatu), na které připadalo 51 % výdajů.

7.18. Přehled námi odhadované míry chyb za rok 2025 v rozdělení podle jednotlivých kategorií chyb je uveden na ***obrázku 7.4***. Zvýšení odhadované míry chyb v roce 2025 do značné míry souvisí s vykazováním nezpůsobilé půdy příjemci. Konstatujeme, že v době našeho auditu Komise prováděla audity souladu týkající se nedostatků v kontrolních systémech, které se týkaly souvisejících chyb.

Obrázek 7.4 – Většina odhadované míry chyb se týká vykazování nezpůsobilé plochy

p.b.: procentní body

Zdroj: EÚD.

7.19. Ze všech zjištěných vyčíslitelných chyb jich nejvíce připadalo na přímé platby (17). Zjistili jsme také vyčíslitelné chyby v operacích v oblasti rozvoje venkova (14), tržních opatřeních (1) a v dalších oblastech politiky mimo rámec SZP (4). Rovněž jsme zjistili 17 případů nedodržování předpisů bez dopadu na míru chyb.

7.20. Orgány členských států uplatnily nápravná opatření, která měla přímý dopad na 45 operací, jež byly součástí našeho vzorku. Tato opatření byla pro naše výpočty relevantní, neboť snížila náš odhad míry chyb pro tuto kapitolu o 0,7 procentního bodu. V 19 případech *vyčíslitelných chyb* měly orgány členských států dostatek informací k tomu, aby těmto chybám předešly, odhalily je a před schválením výdajů je napravily. Pokud by orgány členských států řádně využily všechny informace, které měly k dispozici, odhadovaná míra chyb by u této kapitoly byla o 2,4 procentního bodu nižší. Přehled výdajů v rámci okruhu 3 VFR a výsledků našeho testování operací v 18 členských státech, které byly předmětem našeho auditu[3], je uveden v ***příloze 7.1***.

Přímé platby

7.21. V 63 testovaných přímých platebních operacích (bez ekoschémat) jsme zjistili osm vyčíslitelných chyb. Pět z nich bylo způsobeno malým nadhodnocením plochy nebo počtu zvířat, dvě se týkaly vykázání nezpůsobilé půdy a jedna nesprávného výpočtu platebních nároků. Příklad vykázané půdy, která nebyla způsobilá z důvodu nedodržení požadavku na zemědělskou činnost, je uveden v ***rámečku 7.2***.

[3] Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Německo, Irsko, Řecko, Španělsko, Francie, Chorvatsko, Itálie, Litva, Maďarsko, Rakousko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko a Švédsko.

Rámeček 7.2

Příklad nesplnění požadavku na zemědělskou činnost na vykazované půdě

V Řecku jeden příjemce vykázal 102 ovcí a koz a požádal o přístup na veřejné pastviny. V souladu s vnitrostátními předpisy přidělily řecké orgány tomuto příjemci 7,14 ha trvalých pastvin na ostrově Kythnos rozdělených mezi šesti parcel; tento ostrov je od stájí a zvířat zemědělce na Krétě vzdálen více než 226 km. V centrálním registru zvířat řeckých orgánů ani v žádosti příjemce nebyla zaznamenána žádná zmínka o zvířatech přepravovaných na ostrov Kythnos za účelem pastvy. Podle vnitrostátních předpisů musí používaná trvalá pastvina, aby byla způsobilá pro výplatu podpory za „trvalou pastvinu v produkci“, splňovat požadavky na minimální hustotu pastevního stáda. Jelikož na ostrov Kythnos nebyla přepravena žádná zvířata, byla hustota pastvy na přidělených pozemcích nulová. Zjistili jsme rovněž, že pouze jedna ze šesti přidělených parcel byla ve veřejném vlastnictví a ostatní parcely neměly být považovány za pozemky, s nimiž měl příjemce nárok disponovat. V době našeho auditu Komise prováděla postup schvalování souladu týkající se mimo jiné nedostatků v kontrolních systémech řeckých orgánů pro ověřování požadavku na zemědělskou činnost.

Zdroj: EUROSTAT – GISCO.

7.22. U 40 operacích týkajících se ekoschémat jsme zjistili devět vyčíslitelných chyb. Tři z nich se týkaly toho, že vykázaná půda byla nezpůsobilá z důvodu nedostatku důkazů o tom, že příjemci byli oprávněni s ní legálně disponovat (***rámeček 7.3***). Dále jsme zjistili dvě chyby vyplývající z neexistence povinné dokumentace, dvě chyby týkající se nedodržení požadavků na financování a dvě chyby týkající se nadhodnocení plochy.

Rámeček 7.3

Příklady nedostatku důkazních informací dokládajících právo disponovat s pozemky

Aby nedocházelo k podávání nesprávných žádostí, je nezbytné, aby příjemci podpory na základě plochy byli schopni předložit dokumentaci dokládající jejich právo disponovat s pozemky, a to buď již v rámci své žádosti, nebo na vyžádání. U tří operací v Chorvatsku jsme zjistili, že příjemce nebyl schopen předložit doklady prokazující jeho právo disponovat s jedním nebo s několika pronajatými pozemky, v souvislosti s nimiž byla podána žádost o podporu. Podle chorvatských právních předpisů byli zemědělci povinni předložit doklady prokazující jejich nárok disponovat s pronajatými pozemky do 31. ledna 2026. Platební agentura ani příjemce nepředložili doklady o právu disponovat s příslušnými pozemky, které byl evidovány jako pronajaté. V době našeho auditu Komise prováděla průběžný postup schvalování souladu týkající se mimo jiné nedostatků v kontrolních systémech chorvatských orgánů pro dispoziční práva k pozemkům.

Rozvoj venkova, tržní opatření a další oblasti politiky

7.23. Prověřovali jsme 52 plateb v oblasti rozvoje venkova, které byly vázané na plochu nebo počet zvířat vykázané zemědělci. Mezi tyto platby patřily platby za plnění specifických *agroenvironmentálně-klimatických závazků*, vyrovnávací platby na ekologické zemědělství, platby vyplácené zemědělcům hospodařícím v oblastech s přírodním omezením a vyrovnávací platby na zemědělské činnosti v chráněných oblastech sítě Natura 2000. Z 52 plateb se 40 týkalo SZP na období 2023–2027 a 12 SZP na období 2014–2022.

7.24. Z 52 operací v oblasti rozvoje venkova týkajících se plochy nebo zvířat jich 6 obsahovalo vyčíslitelné chyby. Chyby zahrnovaly tři případy vykázání nadměrné plochy, dva případy nesplnění agroenvironmentálně-klimatických závazků a jeden případ, kdy chyběly důkazy o právním nároku disponovat s pozemkem.

7.25. Prověřovali jsme 53 plateb na investiční projekty v rámci rozvoje venkova, jako jsou investice do hmotného majetku, podpora základních služeb a obnova vesnic a rozvoj lesního hospodářství. Z 53 plateb se osm týkalo SZP na období 2023–2027 a 45 SZP na období 2014–2022.

7.26. Vyčíslili jsme chyby u osmi plateb, jedna se týkala SZP na období 2023–2027 a sedm SZP na období 2014–2022. Tyto platby obsahovaly jednu nebo více chyb vyplývajících z vykázání nezpůsobilých výdajů nebo činností, nedodržování pravidel pro zadávání veřejných zakázek nebo z nesprávného výpočtu míry podpory. Příklad platby související se společnou zemědělskou politikou na období 2014–2022, která obsahovala několik chyb, je uveden v ***rámečku 7.4***.

Rámeček 7.4

Příklad investičního projektu s řadou chyb

V červnu 2019 podala jedna nezisková společnost s ručením omezeným v Maďarsku žádost o podporu v rámci výzvy k podávání žádostí na téma „Podpora spolupráce při navrhování, rozvoji a propagaci krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů“. Rozhodnutí o poskytnutí grantu bylo vydáno v říjnu 2020. Termín pro dokončení projektu, který byl původně stanoven na říjen 2022, byl po jeho uplynutí na žádost příjemce prodloužen do června 2024.

Zjistili jsme tyto nesrovnalosti: proplacení nezpůsobilých nákladů na pronájem a vybavení kanceláře a nepřiznanou předchozí obchodní spolupráci mezi příjemcem a vítězným uchazečem zadávacího řízení. Zjistili jsme rovněž, že platební agentura prodloužila lhůtu pro dokončení projektu o více než rok a půl.

7.27. Ve 12 testovaných operacích souvisejících s tržními opatřeními jsme zjistili jednu vyčíslitelnou chybu. Chyba souvisela s nadhodnocením plochy určené k opětovné výsadbě vinice.

7.28. Pokud jde o ostatní opatření mimo rámec SZP, kontrolovali jsme osm operací a zjistili jsme čtyři vyčíslitelné chyby. Tři z nich se týkaly nezpůsobilých nákladů zahrnutých do projektů programu LIFE a jedna chyba souvisela s nadhodnocením věcného příspěvku příjemce na projet Fondu pro spravedlivou transformaci.

Výroční zpráva o činnosti a jiné správní mechanismy

Zprávy GŘ AGRI a GŘ MARE o správnosti výdajů

7.29. V roce 2025 se na vykazování výdajů o správnosti v GŘ AGRI i nadále vztahovaly dva soubory mechanismů: model jistoty založený na výkonnosti pro výdaje v rámci strategických plánů SZP na období 2023–2027 a rámec pro dodržování předpisů SZP na období 2014–2022. Posledně uvedený rámec se nadále vztahuje na výdaje mimo strategické plány SZP, včetně zbývajících plateb provedených členskými státy v průběhu roku v rámci jejich programů rozvoje venkova na období 2014–2022. Od roku 2024 nejsou Komise ani členské státy povinny poskytovat u výdajů v rámci strategických plánů SZP odhady rizika chyb při platbě.

7.30. Každý členský stát musí poskytnout GŘ AGRI *„balíček pro poskytnutí jistoty“*. Balíček obsahuje roční účetní závěrku výdajů, *výroční zprávu o výkonnosti* všech platebních agentur a prohlášení řídicího subjektu jejich ředitelů. V tomto prohlášení se uvádí, že poskytnuté informace jsou úplné a přesné a že správní systémy řádně fungují, včetně systémů zajišťujících legalitu a správnost vykázaných výdajů. Balíček rovněž zahrnuje zprávy a stanoviska nezávislých *certifikačních subjektů* týkající se finančních účtů platebních agentur, jejich správních systémů, výroční zprávy o výkonnosti a legality a správnosti výdajů mimo strategické plány SZP.

7.31. U výdajů v rámci strategických plánů SZP na období 2023–2027 (46,3 miliardy EUR) posuzovalo GŘ AGRI na základě zpráv certifikačních subjektů a své vlastní auditní činnosti míru rizika intervencí. Pro rok 2025 Komise vyhodnotila 68 % výdajů strategického plánu SZP jako výdaje s nízkým rizikem, 24 % jako výdaje se středním rizikem a zbývajících 8 % jako výdaje s vysokým rizikem. Výdaje s nízkým rizikem odpovídají intervencím, které nejsou ovlivněny potenciálními závažnými nedostatky v příslušných správních systémech. Většina výdajů s nízkým rizikem se týká přímých plateb a další podpory, které spadají pod IACS (29,0 miliardy EUR).

7.32. U výdajů mimo strategické plány SZP, na něž se vztahuje rámec pro dodržování předpisů ze SZP na období 2014–2022 (10,6 miliardy EUR), GŘ AGRI nadále vypočítávalo pro přímé platby, rozvoj venkova a tržní opatření „riziko chyb při platbě“. Tyto údaje vycházejí z měr chyb vykázaných platebními agenturami, které Komise upravuje s ohledem na výsledky svých auditů a auditů certifikačních orgánů. Pro rok 2025 vypočítalo GŘ AGRI „odhadovanou rizikovou částku při platbě“ na přibližně 3,5 % z 10,6 miliardy EUR výdajů mimo strategické plány SZP; u přímých plateb ve výši 0,5 miliardy EUR činila přibližně 1,6 %, u plateb na rozvoj venkova ve výši 8,8 miliardy EUR 3,8 % a u tržních opatření v hodnotě 1,3 miliardy EUR 2,4 %.

7.33. Celkově za rok 2025 vyhodnotilo GŘ AGRI 64 % výdajů v rámci SZP jako výdaje s nízkým rizikem (77 % v roce 2024), 20 % jako výdaje se středním rizikem (10 % v roce 2024) a 16 % jako výdaje s vysokým rizikem (13 % v roce 2024). Komise zdůraznila tři klíčové faktory, které stojí za výsledky posouzení z roku 2025:

- vydání výhrady ke všem výdajům v rámci SZP v Řecku, kde byla pro platební agenturu v rozpočtovém roce 2025 zavedena zkušební doba z důvodu přetrvávajících nedostatků v zajišťování souladu s předpisy u několika akreditačních kritérií a uložení finanční opravy ve výši 415 milionů EUR[4],
- zlepšení hodnocení ze strany certifikačních orgánů v několika členských státech, včetně Francie, ve druhém roce uplatňování mechanismů na období 2023–2027,
- urychlení čerpání prostředků v některých členských státech, které se snažily maximalizovat čerpání prostředků před uzávěrkou programů rozvoje venkova na období 2014–2022.

7.34. V omezeném rozsahu jsme také přezkoumali informace o správnosti obsažené ve výroční zprávě o činnosti GŘ MARE. Zjistili jsme, že metodika výpočtu rizikové částky při platbě a rizikové částky při *uzávěrce* pro GŘ MARE byla v souladu s pokyny Komise.

Výroční zpráva Komise o řízení a výkonnosti

7.35. Komise již ve své výroční zprávě o řízení a výkonnosti neuvádí odhad *rizikové částky při platbě* pro oblast „Přírodní zdroje a životní prostředí“, neboť rámci pro soulad GŘ AGRI, GŘ MARE, GŘ ENV a GŘ CLIMA je pokryto pouze 20 % tohoto okruhu.

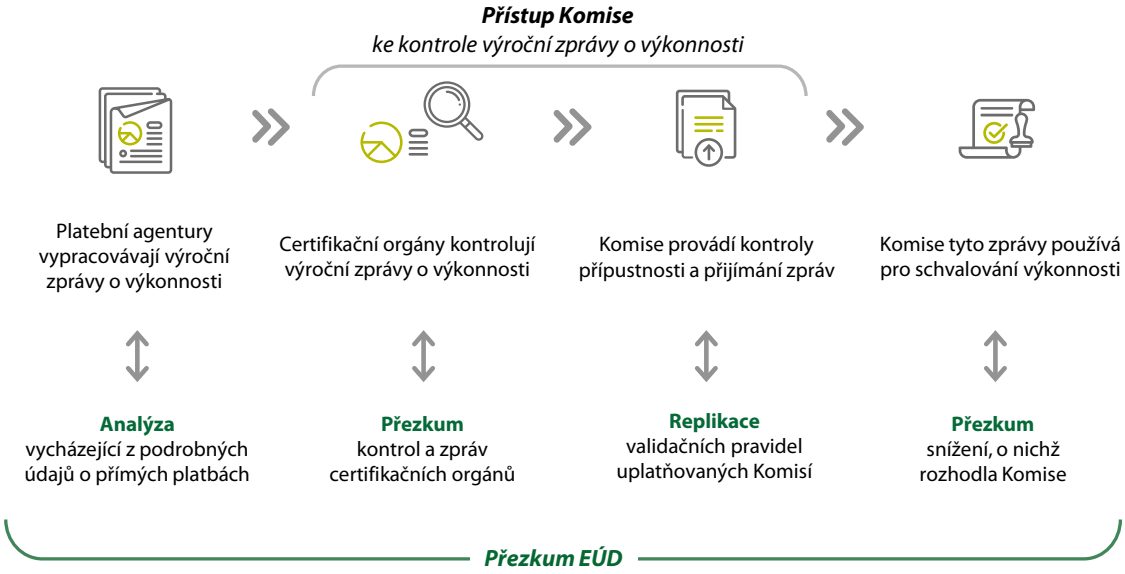
[4] Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2025/1147 ze dne 11. června 2025.

Přezkum vykazování výkonnosti v rámci SZP na období 2023–2027

7.36. Platební agentury sestavují výroční zprávy o výkonnosti, v nichž uvádějí výstupy a výdaje na intervence v rámci strategických plánů SZP; správnost těchto údajů ověřují certifikační orgány. Komise před přijetím zpráv o výkonnosti provádí automatizované kontroly na základě validačních pravidel. Na základě těchto zpráv o výkonnosti a výsledků kontrol prováděných certifikačními orgány pak posuzuje soulad mezi vykázanými výstupy a odpovídajícími výdaji. Komise může v rámci *postupu schvalování výkonnosti* rozhodnout o snížení výdajů, které nemají odpovídající výstupy.

7.37. Provedli jsme přezkum přístupu Komise k poskytování jistoty o správnosti výročních zpráv platebních agentur o výkonnosti za rozpočtový rok 2024. Vybrali jsme deset platebních agentur z devíti členských států[5] a prověřili jsme klíčové kontroly, které provádějí jejich certifikační orgány a Komise s cílem zajistit správnost jejich údajů o výkonnosti. Zprávy o výkonnosti byly Komisi předloženy v únoru a březnu 2025 a byly použity v rámci postupu schvalování výkonnosti v říjnu 2025. Tento proces a náš přístup k posouzení je shrnut na ***obrázku 7.5***.

Obrázek 7.5 – Náš přezkum jistoty v souvislosti s vykazováním výkonnosti

Zdroj: EÚD.

[5] Bulharsko, Německo (Dolní Sasko–Brémy–Hamburk), Španělsko (Andalusie a Galicie), Francie (ASP), Řecko, Maďarsko, Itálie (AGREA), Polsko a Rumunsko.

7.38. Naše analýza podkladových údajů k přímým platbám potvrdila vykazované údaje u devíti z deseti vybraných platebních agentur. V případě francouzské výroční zprávy o výkonnosti naše analýza potvrdila zjištění Komise, že u 5 z 35 položek přímých plateb existují významné rozdíly (větší než 2 %) mezi čistými a hrubými výdaji, což by mohlo vést ke snížení výdajů, a dále několik menších rozdílů (menších než 2 %) mezi výdaji a výstupy v podkladových údajích platebních agentur a ve vykazovaných údajích.

7.39. Naše prověrka zpráv certifikačních orgánů potvrdila, že informace v nich uvedené splňují požadavky stanovené v právních předpisech[6]. U devíti z deseti zpráv certifikační orgány předložily dostatečné důkazy o provedených kontrolách správnosti údajů o výkonnosti. Kvůli zpožděním při předávání údajů ze strany platební agentury byl francouzský certifikační orgán schopen provést pouze částečné kontroly některých prvků zprávy o výkonnosti.

7.40. Replikovali jsme validační pravidla, která Komise použila k provádění automatizovaných kontrol odsouhlasování položek a k identifikaci nesrovnalostí mezi vykázanými výstupy a výdaji. Výsledky našich testů se shodovaly s výsledky Komise.

7.41. Zjistili jsme, že škrty, které Komise provedla ve výdajích členských států v rámci postupu schvalování výkonnosti, byly v souladu s údaji uvedenými ve výročních zprávách o výkonnosti i s výsledky kontrol. V případě Německa byla část údajů o výkonnosti předložena Komisi s výrazným zpožděním po uplynutí termínu pro jejich předložení, který byl stanoven na polovinu února.

7.42. Celkově jsme u osmi z deseti platebních agentur, které byly předmětem našeho přezkumu, nezjistili žádné nedostatky v oblasti poskytování jistoty. V případě Francie a Německa naše práce potvrdila, že zpoždění při předávání údajů omezila schopnost certifikačních orgánů ověřovat údaje, a tím i jejich schopnost poskytnout jistotu ohledně správnosti některých vykázaných informací. Upozorňujeme, že počínaje rozpočtovým rokem 2025 byl postup schvalování výkonnosti zrušen.

---

[6] Článek 12 nařízení (EU) 2021/2116 a články 5 až 7 prováděcího nařízení Komise (EU) 2022/128 ze dne 21. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla pro provádění nařízení (EU) 2021/2116.

Závěr a doporučení

Závěr

7.43. Z celkových důkazních informací, které jsme získali a které předkládáme v této kapitole, vyplývá, že míra chyb v celkových výdajích na „Přírodní zdroje a životní prostředí“ byla významná (materiální) (bod ***7.16***). V tomto okruhu víceletého finančního rámce z našeho testování operací vyplývá, že odhadovaná celková míra chyb činí 3,9 %.

Doporučení

7.44. Následná kontrola doporučení, které jsme uvedli ve výroční zprávě za rok 2022, byla provedena již v roce 2024[7]. Komise realizovala toto doporučení v plném rozsahu.

7.45. Přezkoumali jsme rovněž provádění doporučení z výročních zpráv za roky 2023 a 2024, která vyžadovala buď okamžitá opatření, nebo která měla být provedena v průběhu roku 2025. Jedno doporučení uvedené ve výroční zprávě za rok 2023 mělo být provedeno v roce 2025 (příloha 7.2). Domníváme se, že toto doporučení bylo realizováno.

7.46. Na základě našich zjištění a závěrů za rok 2025 předkládáme tato doporučení:

Doporučení 7.1 – Pracovat s členskými státy na zlepšení kontrol práva disponovat s půdou

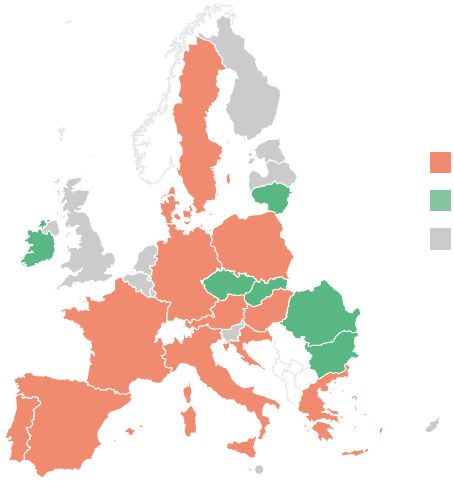
V rámci přípravy provádění společné zemědělské politiky na období 2028–2034 by Komise měla ve spolupráci s členskými státy pracovat na zlepšení jejich systémů pro kontrolu práva příjemců disponovat pozemky, na něž žádají podporu.

Cílové datum provedení: 2027.

[7] Výroční zpráva za rok 2024, příloha 7.2.

Přílohy

Příloha 7.1 – Náš vzorek operací a chyby související s dodržováním v roce 2025

Členský stát	Příspěvek EU *(v mil. EUR)*	Kontrolované operace	Chyby týkající se souladu s předpisy	
			Vyčíslené	Nevyčíslené
Francie	9 538	26	5	1
Španělsko	7 361	24	4	3
Itálie	6 457	17	1	1
Německo	6 296	24	5	–
Polsko	5 301	24	–	1
Rumunsko	3 123	13	–	–
Řecko	2 609	12	3	3
Maďarsko	1 725	8	2	2
Irsko	1 466	5	–	–
Bulharsko	1 230	4	–	–
Portugalsko	1 220	6	2	–
Rakousko	1 197	9	4	–
Česká republika	1 056	5	–	–
Dánsko	1 023	9	1	5
Litva	946	9	–	–
Švédsko	918	11	–	1
Slovensko	913	4	–	–
Chorvatsko	721	10	5	–
Nekontrolovaný ČS	4 519	–	–	–
Výdaje na SZP	56 900	**220**	**32**	**17**
Jiné výdaje	2 700	**8**	**4**	**0**
CELKEM	59 600	**228**	**36**	**17**

Zdroj: EÚD na základě údajů Komise.

Příloha 7.2 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení

Rozsah provedení: v plném rozsahu; ve většině ohledů; v některých ohledech; neprovedeno.

Rok	Doporučení EÚD	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD	
		Míra provedení	Poznámky
2023	Naše doporučení Komisi: **Doporučení 7.1: Přezkoumat účinnost národních mechanismů pro omezování podpory EU pro velké zemědělské podniky** S ohledem na odpovědnost členských států za zacílení podpory příjmu na ty, kteří ji nejvíce potřebují, prozkoumat účinnost opatření členských států k omezení přímých plateb velkým zemědělským podnikům. Cílový termín provedení: 2025.		Toto doporučení považujeme za realizované, jelikož Komise při přípravě návrhů společné zemědělské politiky (SZP) na období 2028–2034 prověřovala rozdělení podpory příjmů mezi zemědělské podniky různé velikosti v členských státech.

Zdroj: EÚD.

Kapitola 8

Migrace a správa hranic
Bezpečnost a obrana

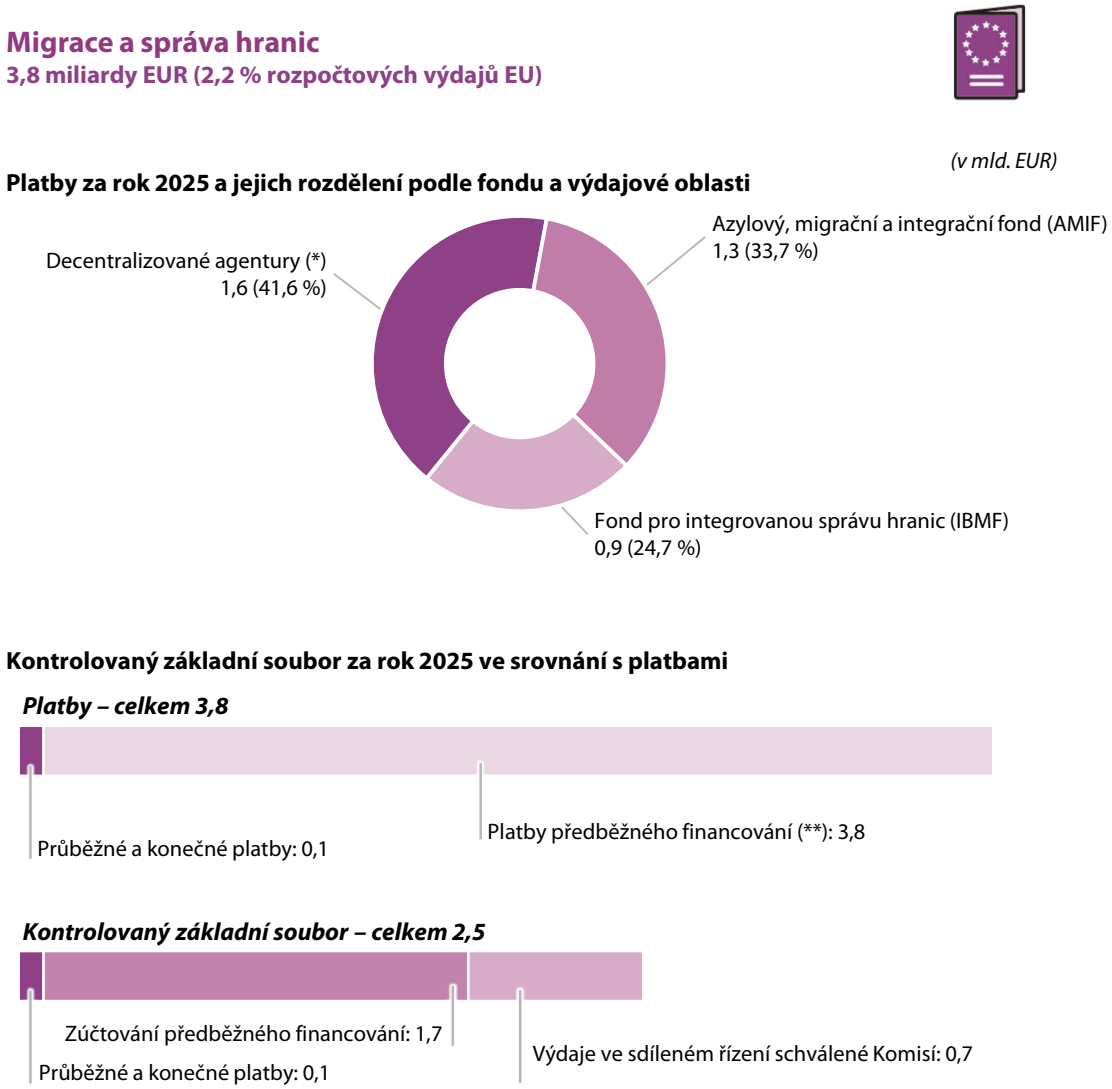
Obsah

	Body
Úvod	8.1.–8.10.
Stručný popis	8.2.–8.6.
Rozsah a koncepce auditu	8.7.–8.10.
Správnost operací	8.11.–8.12.
Prověrka prvků systémů vnitřní kontroly	8.13.–8.16.
Přezkum práce auditních orgánů	8.13.–8.15.
Přezkum opatření Komise spojených s uzavřením programů	8.16.
Výroční zpráva o činnosti a jiné správní mechanismy	8.17.–8.19.
Závěr a doporučení	8.20.–8.22.
Závěr	8.20.
Doporučení	8.21.–8.22.
Příloha	
Příloha 8.1 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení	

Úvod

8.1. V této kapitole předkládáme výsledky našeho auditu týkajícího se okruhu 4 *VFR* „Migrace a správa hranic“ a okruhu 5 VFR „Bezpečnost a obrana“. Přehled hlavních činností, výdajů a kontrolovaného základního souboru v rámci těchto okruhů v roce 2025 je uveden na ***obrázku 8.1*** a na ***obrázku 8.2***.

Obrázek 8.1 – Platby a kontrolovaný základní soubor – Migrace a správa hranic

(*) O platbách decentralizovaným agenturám informujeme samostatně v naší výroční zprávě EU o agenturách.
(**) Včetně ročních záloh a průběžných plateb v rámci sdíleného řízení, které Komise dosud neschválila.

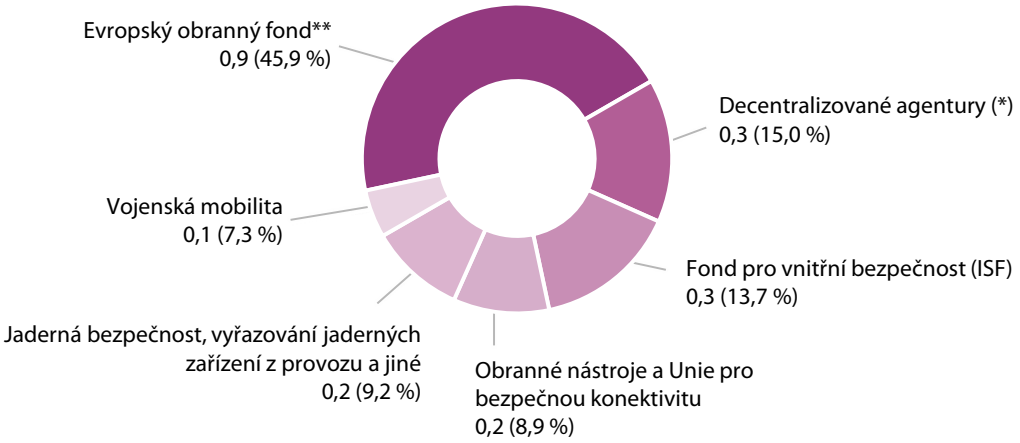
Zdroj: EÚD na základě údajů z konsolidované účetní závěrky EU za rok 2025.

Obrázek 8.2 – Platby a kontrolovaný základní soubor – Bezpečnost a obrana

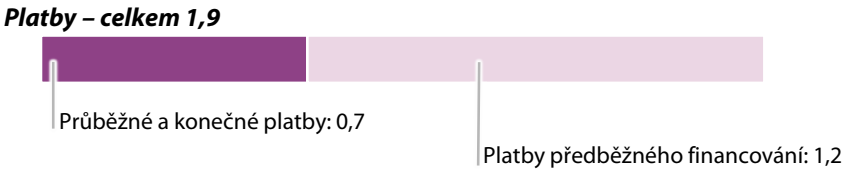
Bezpečnost a obrana
1,9 miliardy EUR (1,1 % výdajů z rozpočtu EU)

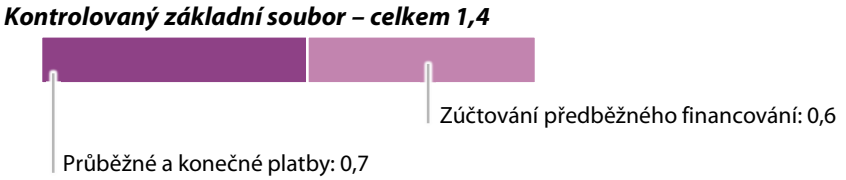
(v mld. EUR)

Platby za rok 2025 a jejich rozdělení podle fondu a výdajové oblasti

Kontrolovaný základní soubor za rok 2025 ve srovnání s platbami

(*) O platbách decentralizovaným agenturám informujeme samostatně v naší výroční zprávě EU o agenturách.
(**) Jedná se o výdajovou oblast, která zahrnuje financování projektů z několika fondů (Evropského obranného fondu, Evropského programu rozvoje obranného průmyslu a aktu na podporu výroby munice).

Zdroj: EÚD na základě údajů z konsolidované účetní závěrky EU za rok 2025.

Stručný popis

8.2. Výdaje v rámci okruhu 4 se zaměřují na podporu vnitrostátních orgánů přijímajících žadatele o azyl a migranty ihned po příjezdu, na rozvoj společné azylové a migrační politiky a na zajištění účinného navracení. Zahrnují rovněž podporu správy hranic a vízové politiky. Výdaje v rámci okruhu 5 zahrnují *programy*, které posilují bezpečnost a ochranu evropských občanů, zlepšují obranné kapacity EU a poskytují nástroje pro reakci na krize. Na ***obrázku 8.3*** uvádíme cíle politiky obou okruhů a související fondy a nástroje.

Obrázek 8.3 – Cíle politiky a způsoby provádění

Okruh 4 – Migrace a správa hranic

Režim řízení

Azylový, migrační a integrační fond

Sdílené
Přímé
Nepřímé

Podpora ubytovacích a přijímacích služeb pro žadatele o azyl, informační opatření v zemích mimo EU týkající se způsobů legální migrace, jazyková příprava, pomoc zranitelným osobám a spolupráce mezi členskými státy EU

Fond pro integrovanou správu hranic

Podpora společných opatření pro účinnou ochranu vnějších hranic EU

Sdílené
Přímé
Nepřímé

Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky

Zajištění evropské integrované správy vnějších hranic při současném zachování volného pohybu osob v rámci EU, dodržování základních práv a přispívání k vysoké úrovni bezpečnosti

Přímé

Nástroj pro finanční podporu vybavení pro celní kontroly

Podpora celní unie a celních orgánů k ochraně EU před nekalým a nezákonným obchodem a zajištění bezpečnosti a ochrany v rámci EU při současném usnadňování legitimních obchodních činností

Okruh 5 – Bezpečnost a obrana

Sdílené
Přímé
Nepřímé

Fond pro vnitřní bezpečnost

Podpora tematických sítí specializovaných národních jednotek a účinné a koordinované reakce na krize, odborná příprava pracovníků a odborníků a boj proti kyberkriminalitě

Přímé
Nepřímé

Jaderná bezpečnost, vyřazování jaderných zařízení z provozu a jiné

Ochrana životního prostředí a zdraví prostřednictvím bezpečné demontáže osmi jaderných reaktorů ze sovětské éry a vyřazování zastaralých jaderných zařízení Společného výzkumného střediska z provozu a nakládání se souvisejícími odpady

Evropský program rozvoje obranného průmyslu

Posílení spolupráce mezi průmyslem a členskými státy, podpora konkurenceschopnosti evropského obranného průmyslu a lepší využívání obranného výzkumu

Evropský obranný fond

Podpora konkurenceschopnosti a inovativnosti evropské technologické a průmyslové obranné základny a posilování větší interoperability kapacit členských států

Akt na podporu výroby munice

Posílení obranného průmyslu EU s cílem zajistit včasné dodávky munice a raketových střel

Přímé

Vojenská mobilita

Rozvoj strategické dopravní infrastruktury EU na podporu duální mobility

Obranné nástroje a Unie pro bezpečnou konektivitu

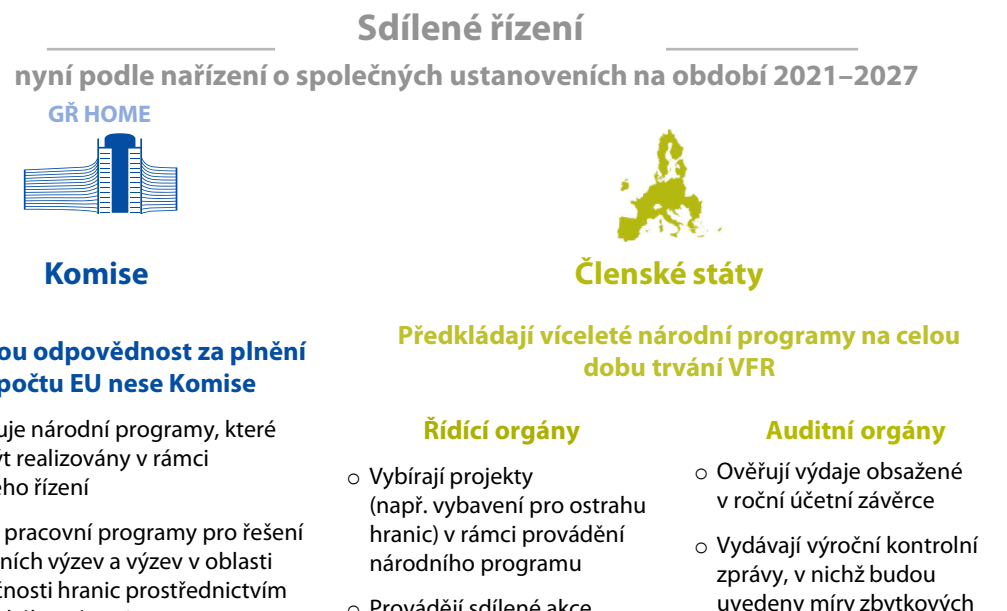
Posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek a zajištění globálního přístupu k zabezpečeným službám družicové komunikace v rámci státních správ, jakož i zajištění možnosti soukromého sektoru poskytovat komerční služby v celé EU

Zdroj: EÚD.

8.3. Další významnou výdajovou oblastí je financování decentralizovaných agentur. Do okruhu 4 VFR spadají tyto agentury: *Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex)*, *Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA)* a *Agentura Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA)*. Do okruhu 5 VFR spadá *Agentura Evropské unie pro drogy (EUDA)*, *Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol)* a *Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL)*.

8.4. Ve sdíleném řízení provádějí členské státy víceleté programy, které schválila Komise. Tento způsob provádění se vztahuje na většinu prostředků *Azylového, migračního a integračního fondu (AMIF)*, *Fondu pro vnitřní bezpečnost – hranice a víza (ISF BV)* a *Fondu pro vnitřní bezpečnost – policie (ISF P)* na období 2014–2020 a jejich nástupnických fondů: *AMIF*, *Nástroje pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (NSHV*, dříve ISF BV) a *ISF* (dříve ISF P) na období 2021–2027. Pokud jde o fondy ISF BV a NSHV, tento způsob provádění se týká rovněž zemí přidružených k Schengenu, Islandu, Lichtenštejnska, Norska a Švýcarska (v období 2021–2027 provádí veškeré finanční prostředky pro Lichtenštejnsko přímo Komise). Další podrobnosti o fungování sdíleného řízení uvádí ***obrázek 8.4***.

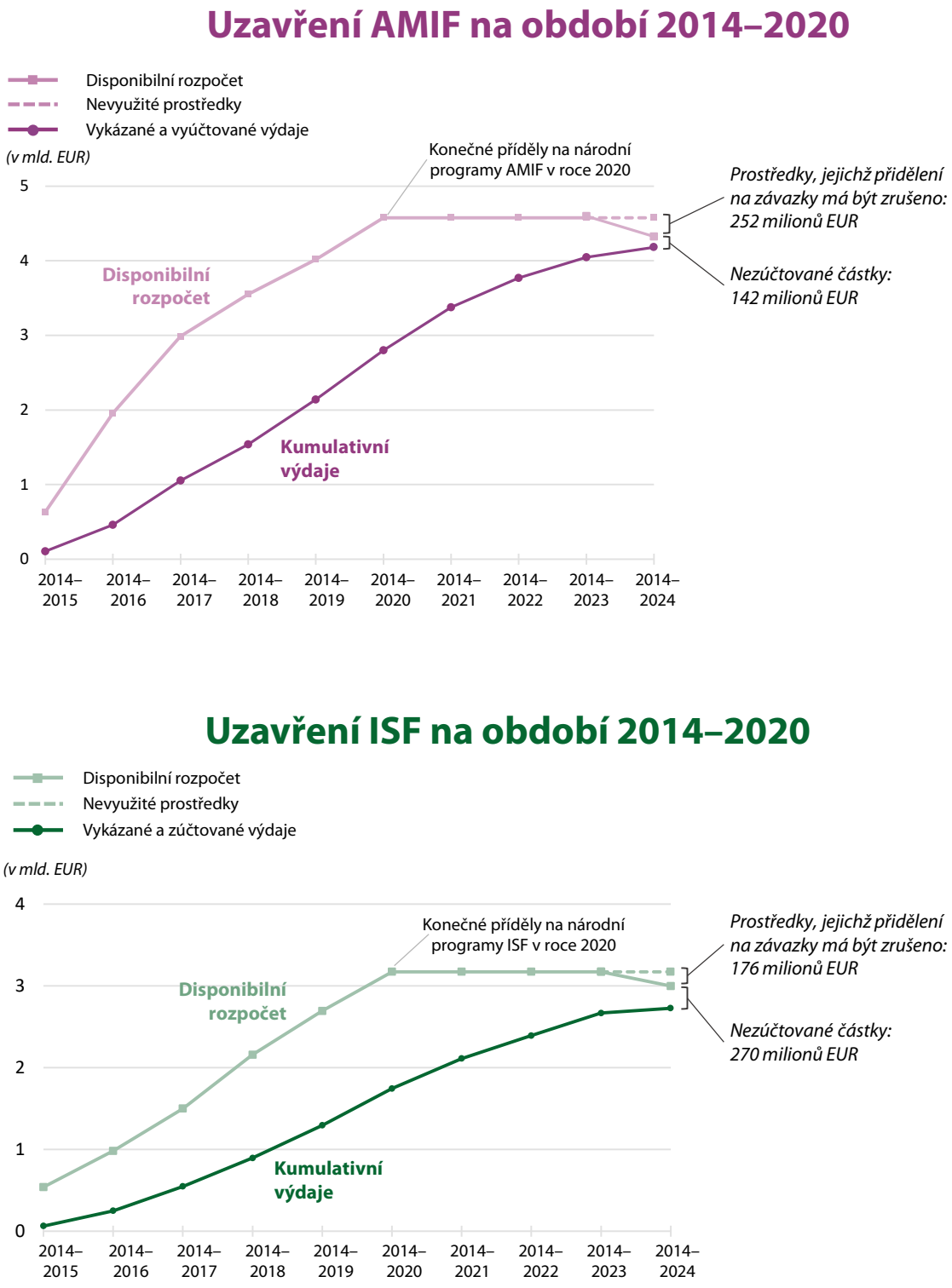
Obrázek 8.4 – Postupy sdíleného řízení, kontroly a získávání jistoty v programovém období 2021–2027 v oblasti migrace, správy hranic a vnitřní bezpečnosti

Zdroj: EÚD.

8.5. Konečné *rozpočtové prostředky* na období 2014–2020 činily 4 576 milionů EUR v rámci programů AMIF a 3 172 milionů EUR v rámci programů ISF. Do *uzavření* programů vykázaly členské státy kumulativní výdaje ve výši 4 324 milionů EUR v případě AMIF a 2 996 milionů EUR v případě ISF. Prostředky v celkové výši 252 milionů EUR (tj. 5,5 %) a 176 milionů EUR (5,5 %) zůstaly nevyužity, a související přijaté závazky k prostředkům proto budou zrušeny. Ke dni 31. prosince 2025 Komise schválila 4 182 milionů EUR kumulativních výdajů v rámci AMIF a 2 726 milionů EUR kumulativních výdajů v rámci ISF, přičemž dalších 142 milionů EUR (3,3 %) vykázaných v souvislosti s fondem AMIF a 270 milionů EUR (9,0 %) vykázaných v souvislosti s fondem ISF je ještě třeba schválit. Vykázané výdaje, o jejichž úhradu členské státy požádaly Komisi od začátku *programového období* 2014–2020, a současný stav procesu uzavření jsou uvedeny na ***obrázku 8.5***.

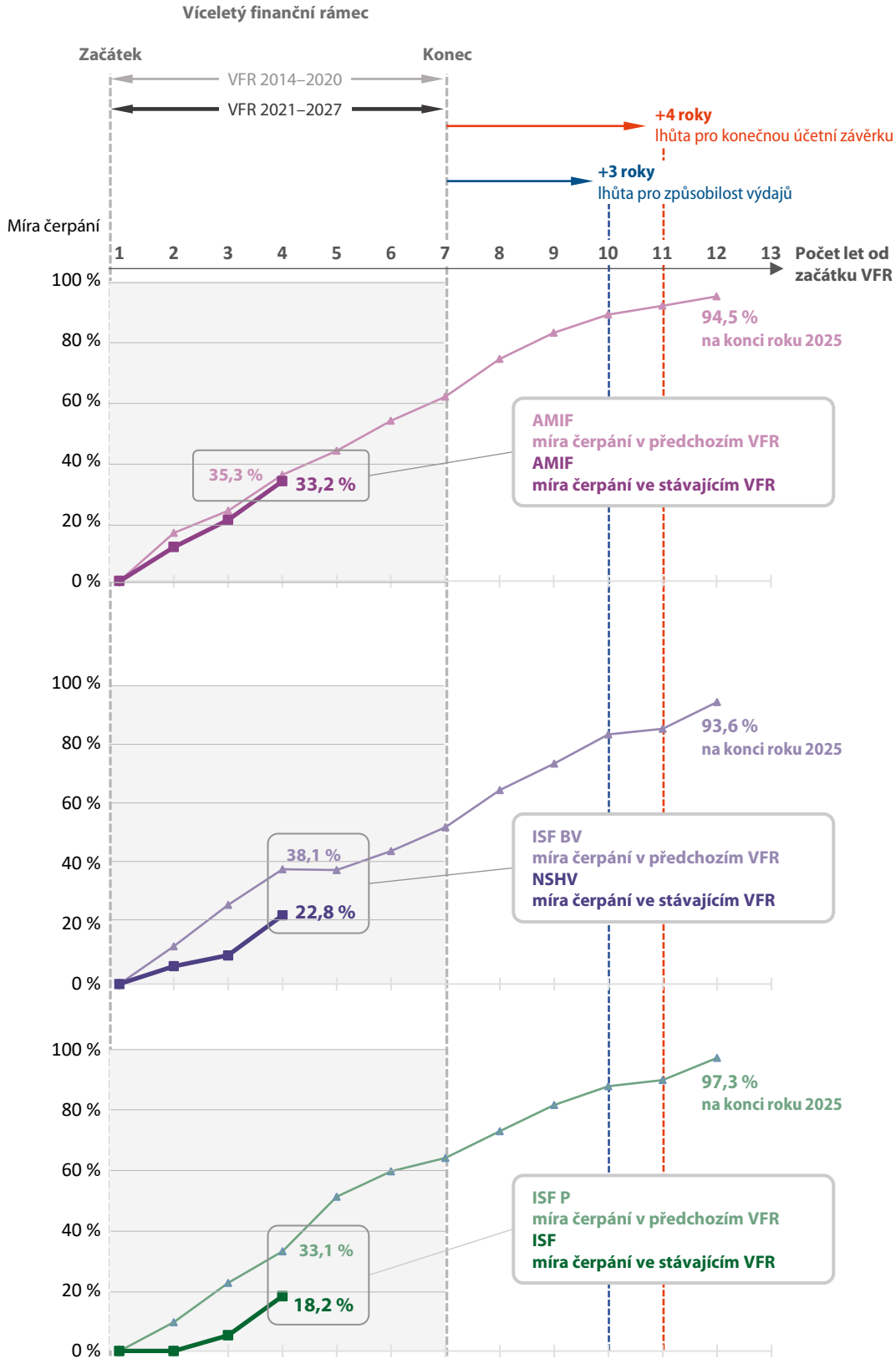
Obrázek 8.5 – Průběh programů AMIF a ISF v rámci sdíleného řízení na období 2014–2020

Zdroj: EÚD na základě účetních závěrek za rok 2024 předložených členskými státy a rozhodnutí Komise o schválení účetních závěrek ke dni 31. prosince 2025.

8.6. Výdaje, které Komise schválila k úhradě členským státům od začátku *programového období* 2021–2027, a srovnání čerpání s předchozím obdobím až do roku N+4 (2018 vs. 2025) provádění jsou uvedeny na ***obrázku 8.6***. Jedním z hlavních důvodů zpoždění při provádění je pozdní schválení právních předpisů a programů na období 2021–2027 a prodloužení prováděcího období týkajícího se programového období 2014–2020. Informace o provádění těchto programů ve sdíleném řízení jsou uvedeny rovněž v ***bodě 2.13***.

Obrázek 8.6 – Průběh programů AMIF, NSHV a ISF na období 2021–2027 v rámci sdíleného řízení ve srovnání s předchozím obdobím

Zdroj: EÚD na základě částek schválených Komisí podle údajů z podpůrného portálu SFC ke dni 12. dubna 2026.

Rozsah a koncepce auditu

8.7. Při auditu okruhů 4 a 5 víceletého finančního rámce v roce 2025 jsme použili koncepci a metody auditu uvedené v ***příloze 1.1***. Prověřovali jsme vzorek 28 *operací*, které přispěly k našemu celkovému *prohlášení o věrohodnosti*. Tento vzorek však není pro výdaje v rámci těchto okruhů víceletého finančního rámce reprezentativní, a proto nám neumožňuje *odhadnout míru chyb* v těchto okruzích. Vzorek se skládá z:

a) 11 operací v rámci *sdíleného řízení* s členskými státy – Bulharsko, Německo, Francie, Nizozemsko a Spojené království pro okruh 4 VFR a Česko pro okruh 5 VFR;

b) 14 operací v rámci *přímého řízení* Komise (pět z okruhu 4 VFR a devět z okruhu 5 VFR);

c) tři operace v rámci *nepřímého řízení* (dvě z okruhu 4 VFR a jedna z okruhu 5 VFR).

8.8. Rovněž jsme prověřovali vybrané kontrolní systémy, a to tak, že jsme přezkoumali:

a) *výroční kontrolní zprávy* bulharských, českých a francouzských vnitrostátních *auditních orgánů* předložené spolu s účetní závěrkou za rok 2024 pro ISF v rámci VFR na období 2021–2027;

b) práci vykonanou těmito auditními orgány v souvislosti s účetní závěrkou fondu ISF za rok 2024 těchto členských států;

c) zda tyto auditní orgány[1]:

   i) zavedly odpovídající postupy pro vydávání spolehlivých výroků auditora a auditních zpráv;

   ii) použily vhodnou metodiku výběru vzorků;

   iii) vybraly do vzorku dostatečný počet operací, který jim umožnil dospět k závěru o celém základním souboru;

   iv) správně vypočítaly míru chyb.

[1] Jak stanoví nařízení (EU) 2021/1060.

8.9. Prověřovali jsme také uzavření programů fondu AMIF na období 2014–2020 Nizozemska a Spojeného království a posuzovali jsme opatření Komise k ověření způsobilosti výdajů vykázaných v konečné účetní závěrce.

8.10. Dále jsme prověřovali správnost informací uvedených ve *výročních zprávách o činnosti* Generálního ředitelství pro migraci a vnitřní věci (GŘ HOME) a Generálního ředitelství pro obranný průmysl a vesmír (GŘ DEFIS) a následně začleněných do *výroční zprávy* Komise *o řízení a výkonnosti*.

Správnost operací

8.11. Ze 28 operací, které jsme kontrolovali, bylo 14 zatíženo *chybami*. Vyčíslili jsme 9 chyb, které měly finanční dopad na částky účtované na vrub rozpočtu EU. Tyto chyby se týkaly nedostatků v řízeních o udělení grantu a nesprávných změn smluv nebo grantových dohod a jiných druhů nezpůsobilých výdajů. Příklady chyb, které jsme vyčíslili, jsou uvedeny v ***rámečku 8.1***.

Rámeček 8.1

Příklady nedostatků v řízeních o udělení grantu

Kontrolovali jsme dva projekty financované z AMIF a prováděné v rámci sdíleného řízení s Francií. Jeden zajišťoval kurzy povinné občanské výchovy a druhý poskytoval žadatelům o azyl podporu při prvním přijetí. Kontrolovali jsme provádění otevřené výzvy k podávání návrhů zveřejněné v roce 2022, která vedla k udělení těchto *grantů*. Výzva požadovala, aby žadatelé poskytovali služby usnadňující integraci státních příslušníků třetích zemí ve Francii.

Ve dvou případech jsme u grantových žádostí zjistili, že potenciální žadatelé o grant nebyli řádně informováni o procesu hodnocení. *Řídicí orgán* použil jiná hodnoticí kritéria než ta, která byla zveřejněna ve výzvě (např. zavedl nové kritérium a jiné bodové stupnice pro jiné kritérium). Jednalo se o porušení zásady transparentnosti.

Máme za to, že oba projekty (se schválenými výdaji v celkové výši 34,7 milionu EUR v případě prvního projektu a 43,1 milionu EUR v případě druhého projektu) jsou zatížené 10% chybou.

Příklad změn smlouvy bez soutěžního řízení

Kontrolovali jsme projekt financovaný z AMIF a prováděný v rámci sdíleného řízení se Spojeným královstvím. Projekt prováděl odpovědný vnitrostátní orgán od února 2021 do prosince 2023. Zahrnoval přepravu dětí bez doprovodu žádajících o azyl, dospělých osob a rodin, které potřebovaly ochranu, na různá místa ve Spojeném království a jejich bezpečné umístění v rámci vnitrostátního systému přemísťování.

V návaznosti na *zadávací řízení* podepsal *příjemce* s poskytovatelem dopravních služeb v listopadu 2021 smlouvu o poskytování služeb ve výši 3,3 milionu GBP. Zjistili jsme, že příjemce změnil tuto smlouvu bez soutěžního řízení třikrát, čímž prodloužil dobu jejího trvání a služby, které mají být poskytnuty, a v konečném důsledku zvýšil hodnotu smlouvy na 9,7 milionu GBP. Tato podstatná změna smlouvy je v rozporu s platnými pravidly pro zadávání veřejných zakázek.

Celkově tedy považujeme 71 % schválených výdajů (v celkové výši 1,3 milionu GBP) za nezpůsobilé k financování EU.

Příklad podstatné změny smlouvy na vojenskou mobilitu, která má vliv na podmínky zadání zakázky

Kontrolovali jsme projekt přepravy v oblasti vojenské mobility v rámci přímého řízení. Projekt byl realizován lotyšským veřejným subjektem a spočíval v pořízení moderního vybavení pro rozbíjení ledu pro dvojí vojensko-civilní použití v Rižském zálivu. Komise schválila všechny náklady s výjimkou konečné platby, k níž došlo mimo prováděcí období.

Zjistili jsme, že příjemce během projektu podstatně změnil smlouvu o dodání, čímž porušil zásady transparentnosti a rovného zacházení. Hospodářská rovnováha smlouvy se posunula ve prospěch dodavatele, neboť novou průběžnou platbou byly vyplaceny tři čtvrtiny konečné platby o pět měsíců dříve, harmonogram dodávek nástroje byl prodloužen a původní ustanovení o sankcích za pozdní dodání nebyla uplatněna.

Celkově tedy považujeme 25 % schválených výdajů (celkem 10,1 milionu EUR) za nezpůsobilé pro financování EU.

8.12. Rovněž jsme zjistili 17 případů nesouladu s právními a finančními ustanoveními, které však neměly na rozpočet EU žádný finanční dopad. Tyto případy se týkaly například nedostatečné *auditní stopy*, neexistence důkazů o opatřeních bránících střetu zájmů a nedostatků v koncepci *paušálních* grantů (grantů ve formě jednorázové částky). Příklady zjištěných chyb jsou uvedeny v ***rámečku 8.2***.

Rámeček 8.2

Příklad nedostatečné auditní stopy

Kontrolovali jsme projekt financovaný z AMIF prováděný v rámci sdíleného řízení v Nizozemsku. Byl prováděn podle nařízení FAST CARE od června do prosince 2023. Jednalo se o částečnou náhradu nákladů nizozemských orgánů na přijetí a ubytování vysídlených osob, kterým byla poskytnuta dočasná ochrana před útočnou válkou Ruska proti Ukrajině.

Požádali jsme o podkladové záznamy k projektu, abychom mohli ověřit, zda se podpora poskytovaná z rozpočtu EU týkala osob vysídlených v důsledku vojenské agrese. Nizozemské orgány však nezachovaly náležitou auditní stopu. Pokud v posouzení rizik nebylo zjištěno zvláštní riziko *nesrovnalostí* nebo *podvodů*, nebylo podle pokynů Komise nutné zachovat auditní stopu na individuální úrovni. To bránilo ověřování požadavků na způsobilost stanovených v právních předpisech EU, pokud jde o počet osob, kterým bylo poskytnuto ubytování, a délku jejich pobytu. Bez těchto záznamů jsme nebyli schopni ověřit, zda výsledné výdaje souvisely s osobami vysídlenými v důsledku vojenské agrese.

Dospěli jsme proto k závěru, že projekt byl zatížen nevyčíslitelnou chybou.

Příklady chybějící dokumentace k opatřením bránícím střetu zájmů

Kontrolovali jsme dva projekty fondu AMIF v rámci sdíleného řízení s Francií, z nichž jeden zajišťoval kurzy povinné občanské výchovy a druhý poskytoval žadatelům o azyl podporu při prvotním přijetí.

Oba projekty pořizovaly služby pro provádění grantu prostřednictvím dvou různých výzev k podávání nabídek. Zkoumali jsme tyto výzvy, abychom ověřili, zda udělení zakázek bylo v souladu s požadavky na zadávání veřejných zakázek.

Kontrolovali jsme také projekt přepravy v oblasti vojenské mobility prováděný v přímém řízení. Projekt byl realizován švédským veřejným subjektem a spočíval ve výstavbě nového tunelu s dvojími kolejemi pro dvojí vojensko-civilní využití.

Zjistili jsme, že postupy zadávání veřejných zakázek prováděné příjemci ani u jednoho z těchto tří případů nezajišťovaly zachování odpovídající auditní stopy ohledně totožnosti členů hodnoticí komise. Kromě toho nebyla učiněna žádná prohlášení o absenci střetu zájmů. Absenci střetu zájmů jsme proto nemohli ověřit.

Dospěli jsme tedy k závěru, že tyto tři projekty jsou zatíženy nevyčíslitelnou chybou.

Příklad nedostatků v koncepci paušálních grantů ze strany Komise

Kontrolovali jsme projekt financovaný v rámci *aktu na podporu výroby munice (ASAP)* spadající pod přímé řízení. Cílem projektu bylo podpořit rozšíření výrobních zařízení soukromé výrobní společnosti působící v oblasti obrany v Německu. V době našeho auditu projekt probíhal. Kontrolovali jsme první průběžnou platbu.

Projekt je financován prostřednictvím paušálního grantu, který byl stanoven na základě odhadovaného rozpočtu uvedeného v návrhu žadatele. Domníváme se, že odhadovaný rozpočet nebyl dostatečně přesný, neboť se plánovalo, že potřebný přesný rozpočet bude vypracován až v průběhu jeho plnění.

V několika případech nebyly přesně definovány výstupy projektu, které byly podmínkou platby. Nemohli jsme tedy ověřit, zda dokumenty, které příjemce předložil Komisi k těmto výstupům, skutečně splňovaly požadavky stanovené v grantové dohodě.

Dospěli jsme proto k závěru, že projekt byl zatížen nevyčíslitelnou chybou.

Prověrka prvků systémů vnitřní kontroly

Přezkum práce auditních orgánů

8.13. Tři auditní orgány (viz bod ***8.8a)***), které jsme prověřovali, vypracovaly a zavedly podrobné a dostatečně kvalitní postupy, které jim umožňují informovat ve výroční kontrolní zprávě o své práci.

8.14. Vybrali jsme šest auditních složek těchto auditních orgánů ke kontrole jejich podkladové auditní práce, abychom zjistili, zda se zabývaly třemi konkrétními klíčovými požadavky[2].

- KP12 – patřičné audity systému,
- KP13 – patřičné audity operací,
- KP15 – patřičné postupy pro vydávání spolehlivého výroku auditora a pro přípravu výroční kontrolní zprávy.

8.15. Podle našich celkových zjištění vycházely auditní orgány ve svých závěrech z podrobných programů auditu a kontrolních seznamů. U jednoho auditního orgánu jsme však zjistili nedostatek, kdy část auditovaných nákladů nebyla doložena písemnými doklady (viz ***rámeček 8.3***).

Rámeček 8.3

Příklad nedostatku v práci auditního orgánu

Fond	Nedostatek	Potenciální dopad
Česko ISF	Auditní orgán nezískal veškerou dokumentaci nezbytnou k ověření způsobilosti některých výdajů.	Riziko neodhalení nezpůsobilých výdajů

[2] Příloha XI nařízení (EU) 2021/1060.

Přezkum opatření Komise spojených s uzavřením programů

8.16. Posuzovali jsme také opatření Komise k ověření způsobilosti výdajů u dvou členských států při uzavření programového období 2014–2020. Zjistili jsme nedostatek v uzavření programů Spojeného království, neboť Komise ze svého rozhodnutí o schválení nevyloučila částku, kterou jsme již dříve označili za nezpůsobilou[3].

[3] Výroční zpráva za rok 2023, rámeček 8.1.

Výroční zpráva o činnosti a jiné správní mechanismy

8.17. Provedli jsme přezkum výročních zpráv o činnosti GŘ HOME a GŘ DEFIS za rozpočtový rok 2025. Naše analýza se zaměřila na to, zda tato GŘ předložila informace o správnosti v souladu s pokyny Komise a zda důsledně uplatňovala metodiku pro odhad budoucích oprav.

8.18. Zjistili jsme, že odhady celkových *rizikových částek při platbě* a při uzavření programů vypracované GŘ byly ve výroční zprávě o řízení a výkonnosti vypočítány a vykázány v souladu s interní metodikou. Z celkových výdajů za rok 2025 (3 782,0 milionu EUR) odhadlo GŘ HOME na základě svého odhadu budoucích oprav celkovou rizikovou částku při platbě na 40,3 milionu EUR (1,1 %) a celkovou rizikovou částku při uzavření programů na 36,9 milionu EUR (1,0 %). Hlavní příslušné výdaje GŘ DEFIS v rámci okruhu 5 VFR v roce 2025 ve výši 490,7 milionu EUR se týkaly přímo a nepřímo řízených grantů v rámci programů EU v oblasti obrany (např. *Evropského obranného fondu* a jeho předchůdců, ASAP a aktu o posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek). Jelikož nejsou k dispozici výsledky kontrol *ex post*, nejsou pro tuto oblast dosud k dispozici žádné konkrétní míry chyb. GŘ DEFIS proto považovalo za konzervativní přístup vykázat odhadované rizika při platbě za pomoci paušální míry ve výši 2,0 %.

8.19. Generální ředitelka GŘ HOME a generální ředitel GŘ DEFIS uvedli, že mají přiměřenou jistotu o tom, že zdroje vyčleněné na činnosti popsané ve výroční zprávě o činnosti byly použity ke stanovenému účelu a v souladu se zásadami řádného finančního řízení, přičemž GŘ HOME vzneslo určité *výhrady*. Vzhledem k tomu, že počet operací, které prověřujeme, představuje jen malou část operací, za něž tato GŘ odpovídají, nejsme jsme na základě výsledků své kontrolní činnosti schopni tato tvrzení potvrdit.

Závěr a doporučení

Závěr

8.20. Naše prověrka operací a systémů poukázala na tři oblasti, v nichž existuje prostor pro zlepšení – odpovídající opatření k zajištění toho, aby nedocházelo ke střetu zájmů, vhodná správa veřejných zakázek a zachování přiměřené auditní stopy. Ačkoli jsme nekontrolovali dostatečný počet operací, abychom mohli u okruhů VFR, jimiž se tato kapitola zabývá, odhadnout míru chyb (viz bod ***8.7***), z výsledků našeho auditu vyplývá, že vzhledem k četnosti zjištěných chyb se jedná o oblast s vysokým rizikem. Výsledky testování operací přispívají k práci na našem prohlášení o věrohodnosti.

Doporučení

8.21. Zjištění z našeho přezkumu opatření přijatých v návaznosti na dvě doporučení vyjádřená ve výroční zprávě za rok 2023 a jedno doporučení vyjádřené ve výroční zprávě za rok 2024 jsou uvedena v ***příloze 8.1***. Všechna tato doporučení měla být provedena do konce roku 2025. Komise plně provedla dvě doporučení. Třetí doporučení sice nepřijala, nicméně ho v některých ohledech provedla.

8.22. Na základě našich zjištění a závěrů za rok 2025 předkládáme Komisi tato doporučení:

Doporučení 8.1 – Zvýšit povědomí řídicích orgánů členských států o jejich povinnostech

Komise by měla přijmout opatření ke zvýšení povědomí řídicích orgánů členských států o jejich povinnostech týkajících se udělování grantů a zadávání veřejných zakázek, zejména pokud jde o:

a) opatření, jež mají zajišťovat, aby nedocházelo ke střetu zájmů, a řádnou dokumentaci těchto opatření;

b) možné důsledky porušení vnitrostátních pravidel nebo pravidel EU týkajících se změn veřejných zakázek;

c) povinnost příjemců uchovávat dostatečnou dokumentaci na podporu nárokovaných nákladů.

Cílové datum provedení: konec roku 2027.

Doporučení 8.2 – Zlepšit ověřovací kontroly

U přímo řízených projektů by Komise měla přezkoumat a v případě potřeby posílit kontroly s cílem ověřit, zda:

a) příjemci přijali opatření ke zjištění absence střetu zájmů a zda tato opatření náležitě zdokumentovali;

b) příjemci dodržovali vnitrostátní pravidla a pravidla EU týkající se změn veřejných zakázek;

c) dokumentace, kterou příjemci uchovávají, je dostatečná k doložení vykázaných nákladů.

Cílové datum provedení: konec roku 2027.

Příloha

Příloha 8.1 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení

Míra přijetí: přijato; částečně přijato; nepřijato; žádné informace.
Rozsah provedení: v plném rozsahu, ve většině ohledů, v některých ohledech, neprovedeno, není možné vyvodit závěry nebo již není aktuální.

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Posouzení pokroku při provádění doporučení provedená EÚD	
			Rozsah provedení	Poznámky
2023	Komisi předkládáme následující doporučení. **Doporučení 1:** Poskytnout orgánům členských států zodpovědným za čerpání finančních prostředků GŘ HOME v rámci sdíleného řízení další pokyny týkající se dodržování: a) pravidel pro uchovávání náležité podpůrné dokumentace, která může být předložena v případě kontrol či auditů; b) závazku dodržovat při udílení grantů na základě otevřených výzev k předkládání			Doporučení bylo provedeno v plném rozsahu. Komise uspořádala v červnu 2024 webinář s orgány členských států odpovědnými za provádění finančních prostředků GŘ HOME s cílem řešit část a) doporučení týkající se povinnosti uchovávat příslušnou podpůrnou dokumentaci, kterou lze předložit v případě kontrol nebo auditů.

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Posouzení pokroku při provádění doporučení provedená EÚD	
			Rozsah provedení	Poznámky
	návrhů vnitrostátní a unijní předpisy o transparentnosti a rovném zacházení.			Komise vyřešila část b) doporučení tím, že dne 27. října 2025 uspořádala informační schůzku pro vnitrostátní orgány odpovědné za provádění finančních prostředků GŘ HOME v rámci sdíleného řízení, která se zaměřila na nedostatky v postupech udělování grantů a kde byla znovu zdůrazněna potřeba dodržovat zásady transparentnosti a rovného zacházení.
2023	**Doporučení 2:** Při postupech udílení grantů pečlivě kontrolovat a dokumentovat technické aspekty žádostí o granty na projekty vojenské mobility z Nástroje pro propojení Evropy. Především určit, zda infrastrukturní projekty dvojího užití splňují podmínky způsobilosti, a zajistit, aby finanční podpora EU nepřesahovala rozsah požadavků nutných pro dvojí užití.	⊗		Komise toto doporučení nepřijala. Konstatujeme však, že v návaznosti na audit Komise příjemci připomněla, aby přesněji popsal stávající prvky infrastruktury, které mají být modernizovány nebo nahrazeny, jakož i budoucí parametry, jichž má být prací dosaženo, aby mohly být řádně posouzeny na základě požadavků *TEN*-T/*Nástroje pro propojení Evropy*.

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Posouzení pokroku při provádění doporučení provedená EÚD	
			Rozsah provedení	Poznámky
2024	**Doporučení 2:** Poskytovat *řídicím orgánům* členských států v rámci sdíleného řízení další pokyny ohledně jejich povinností při provádění výzev k předkládání návrhů dodržovat zásady rovného zacházení a transparentnosti a řešit tak nedostatky v řízeních o udělování grantů.			Doporučení bylo provedeno v plném rozsahu. Komise reagovala na toto doporučení tím, že dne 27. října 2025 uspořádala informační schůzku pro vnitrostátní orgány odpovědné za čerpání finančních prostředků GŘ HOME v rámci sdíleného řízení, která se zaměřila na nedostatky v postupech udělování grantů a kde bylo znovu zdůrazněno, že je třeba dodržovat zásady transparentnosti a rovného zacházení, jak je uvedeno výše.

Zdroj: EÚD.

Kapitola 9

Sousedství a svět

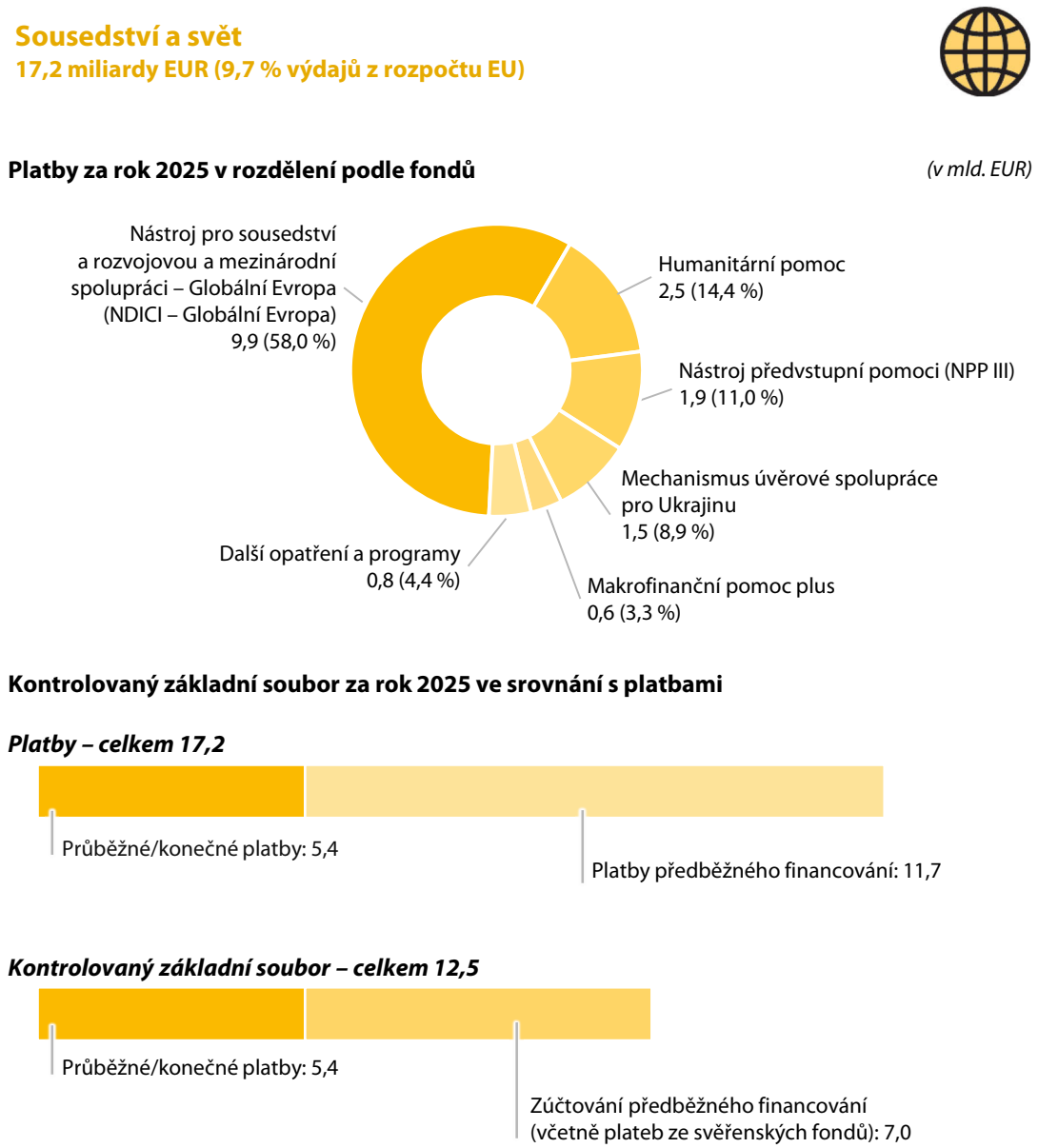
Obsah

	Body
Úvod	9.1.–9.10.
Stručný popis	9.2.–9.8.
Rozsah a koncepce auditu	9.9.–9.10.
Správnost operací	9.11.–9.23.
Výroční zpráva o činnosti a jiné správní mechanismy	9.24.–9.29.
Výroční zpráva o činnosti GŘ MENA	9.24.–9.27.
Výroční zpráva o činnosti GŘ INTPA	9.28.
Výroční zpráva o řízení a výkonnosti	9.29.
Ostatní skutečnosti	9.30.
Závěr a doporučení	9.31.–9.33.
Závěr	9.31.
Doporučení	9.32.–9.33.
Přílohy	
Příloha 9.1 – Platby GŘ INTPA, GŘ ENEST a GŘ MENA jednotlivým zemím	
Příloha 9.2 – Následná kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení	

Úvod

9.1. V této kapitole předkládáme výsledky našeho auditu týkajícího se okruhu 6 VFR „Sousedství a svět“. Přehled hlavních činností, výdajů a kontrolovaného základního souboru v rámci tohoto okruhu v roce 2025 je uveden na ***obrázku 9.1***.

Obrázek 9.1 – Platby a kontrolovaný základní soubor

Zdroj: EÚD na základě údajů z *konsolidované účetní závěrky* Evropské unie za rok 2025.

Stručný popis

9.2. EU provádí nástroje vnější činnosti po celém světě, často v geopoliticky a organizačně náročném prostředí. Jelikož tyto nástroje pokrývají různé regiony s odlišnými právními a institucionálními rámci, musí být schopny přizpůsobit se různým regulačním a provozním podmínkám. Výdaje v této oblasti jsou směrovány prostřednictvím několika nástrojů, zejména Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa (NDICI – Globální Evropa)[1], rozpočtu na humanitární pomoc a Nástroje předvstupní pomoci (NPP III)[2].

9.3. Obecným cílem nástroje NDICI – Globální Evropa je prosazovat a podporovat hodnoty, zásady a základní zájmy EU na celém světě a napomáhat při prosazování multilateralismu a silnějšího partnerství se třetími zeměmi.

9.4. EU poskytuje také humanitární pomoc lidem zasaženým přírodní nebo člověkem způsobenou katastrofou, a to na základě potřeb a se zvláštním zaměřením na nejzranitelnější osoby.

9.5. Cílem Nástroje předvstupní pomoci je podporovat země, které jsou *příjemci* prostředků, při zavádění a realizaci reforem, které jsou nezbytné pro dosažení souladu s hodnotami EU s výhledem na budoucí členství těchto zemí v EU. Reformy tak zároveň přispívají ke stabilitě, bezpečnosti a prosperitě těchto zemí.

9.6. V roce 2025 to bylo poprvé, kdy byly do okruhu 6 zahrnuty platby související s mechanismem úvěrové spolupráce pro Ukrajinu (ULCM)[3]. Tento mechanismus využívá příjmy z imobilizovaných ruských státních aktiv k obsluze a splácení úvěrů makrofinanční pomoci EU a skupiny G7 Ukrajině.

9.7. Hlavními generálními ředitelstvími a útvary, které v roce 2025 prováděly vnější činnost EU, byly Generální ředitelství pro mezinárodní partnerství (GŘ INTPA), Generální ředitelství pro rozšíření a východní sousedství (GŘ ENEST), Generální ředitelství pro evropskou civilní ochranu a operace humanitární pomoci (GŘ ECHO), Generální ředitelství pro Blízký východ, severní Afriku a Záliv (GŘ MENA) a Služba nástrojů zahraniční politiky (FPI).

---

[1] Nařízení (EU) 2021/947, kterým se zřizuje Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa.

[2] Nařízení (EU) 2021/1529, kterým se zřizuje Nástroj předvstupní pomoci (NPP III).

[3] Nařízení (EU) 2024/2773, kterým se zřizuje mechanismus úvěrové spolupráce pro Ukrajinu a poskytuje mimořádná makrofinanční pomoc Ukrajině.

9.8. V roce 2025 činily platby v okruhu „Sousedství a svět“ 17,2 miliardy EUR (předběžné financování, průběžné a konečné platby). Byly vyplaceny prostřednictvím několika nástrojů (***obrázek 9.1***) a několika způsoby. Jednalo se například o financování zakázek na stavební práce, dodávky a služby, dále o granty, zvláštní úvěry, úvěrové záruky a finanční pomoc, *rozpočtovou podporu* a jiné cílené formy rozpočtové pomoci ve třetích zemích (***příloha 9.1***). V roce 2024 činily celkové platby v rámci tohoto okruhu 15,4 miliardy EUR.

Rozsah a koncepce auditu

9.9. Cílem našeho auditu bylo odhadnout míru chyb v tomto okruhu VFR a přispět k vypracování *prohlášení o věrohodnosti*. Na základě koncepce a metod auditu uvedených v ***příloze 1.1*** jsme v tomto okruhu víceletého finančního rámce v roce 2025 kontrolovali:

a) statisticky reprezentativní vzorek 138 *operací* pokrývající všechny výdaje spadající do tohoto okruhu VFR. Vybrali jsme vzorek 57 operací z GŘ INTPA, 30 operací z GŘ ENEST, 21 operací z GŘ ECHO, 13 operací z FPI, 12 operací z GŘ MENA a pěti operací z jiných GŘ (Generálního ředitelství pro hospodářské a finanční záležitosti (GŘ ECFIN, dvě operace), Generálního ředitelství pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu (GŘ EAC), Generálního ředitelství pro obchod a hospodářskou bezpečnost (GŘ TRADE) a Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA));

b) jednu operaci, která byla financovaná mimo roční strop VFR a týkala se Nástroje pro Ukrajinu[4]. Výsledky naší kontrolní činnosti této operace nemají žádný *dopad* na *odhadovanou míru chyb* v okruhu 6 VFR, ale ovlivňují naši celkovou odhadovanou míru chyb.

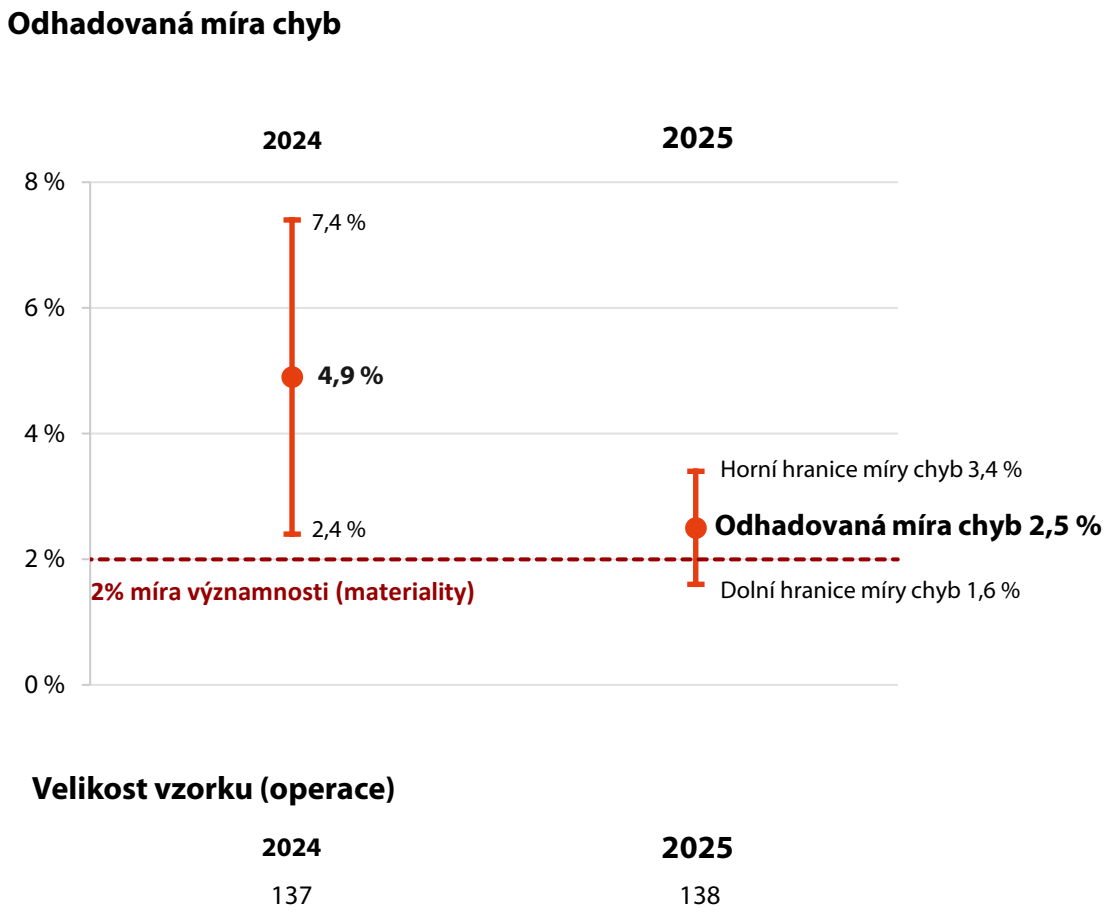
9.10. Prověřili jsme také informace o správnosti uvedené ve *výročních zprávách o činnosti* GŘ MENA a GŘ INTPA a poté začleněné do *výroční zprávy o řízení a výkonnosti* vypracované Komisí.

[4] Nařízení (EU) 2024/792 o zřízení Nástroje pro Ukrajinu.

Správnost operací

9.11. Ze 138 operací, které jsme kontrolovali, 52 (37,7 %) obsahovalo chyby. Na základě 43 chyb, které jsme vyčíslili, odhadujeme míru chyb na 2,5 % (*obrázek 9.2*).

Obrázek 9.2 – Výsledky testování operací

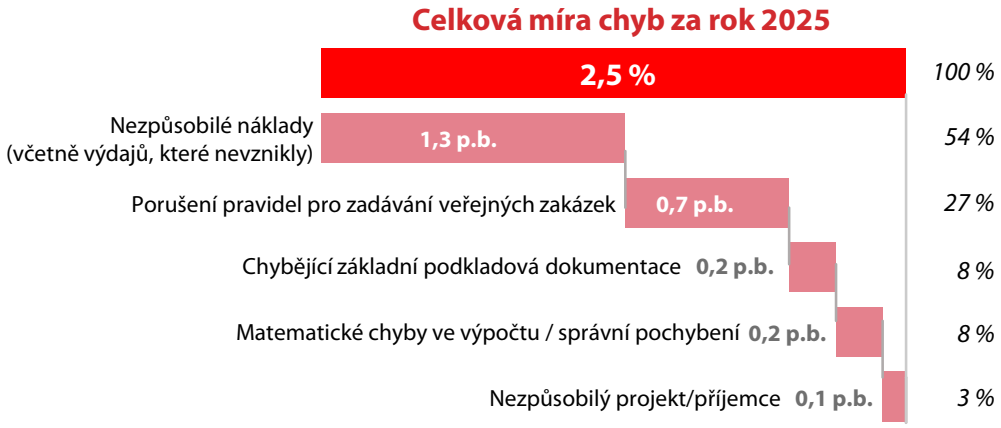

Zdroj: EÚD.

9.12. Platby související s mechanismem ULCM činily 1,53 miliardy EUR (12 % našeho kontrolovaného základního souboru, viz *obrázek 9.1*). Tento nástroj je dočasný a související operace (platby neočekávaných zisků Ukrajině) se zásadně liší od zbytku našeho kontrolovaného základního souboru v tomto okruhu. Kontrolovali jsme dvě operace týkající se mechanismu ULCM v celkové hodnotě 1,23 miliardy EUR.

9.13. Podíl jednotlivých typů chyb na námi odhadované míře chyb za rok 2025 je uveden na ***obrázku 9.3***.

Obrázek 9.3 – Podíl jednotlivých typů chyb na odhadované míře chyb

p.b.: procentní body

Zdroj: EÚD.

9.14. Zjistili jsme různé typy chyb, které se týkaly více operací a v auditech za několik posledních let se vyskytovaly opakovaně (***rámeček 9.1*** a ***rámeček 9.2***). Hlavními typy chyb byly:

- zahrnutí *nepřímých nákladů* jako *přímých* do mzdových nákladů,
- nedodržení pravidel pro *zadávání veřejných zakázek*,
- použití nesprávného směnného kurzu,
- nadměrné *zúčtování* předběžného financování.

9.15. Stejně jako v předchozích letech se několik zjištěných chyb týkalo smluv prováděných subjekty *hodnocenými podle pilířů* (mezinárodní organizace, mezinárodní finanční instituce a agentury členských států EU) v rámci *nepřímého řízení*. U těchto smluv Komise schválila výdaje na základě finanční zprávy a prohlášení řídicího subjektu. Jedná se o vlastní prohlášení subjektu hodnoceného podle pilířů, který tím potvrzuje, že předložené finanční údaje jsou vykázány řádně, jsou úplné a přesné a prohlášení bylo vypracováno v souladu s povinnostmi stanovenými ve smlouvě. Ze 43 chyb, které jsme vyčíslili (bod ***9.11***), se 14 týkalo těchto smluv a jejich podíl na odhadované míře chyb činil 0,6 procentního bodu.

9.16. V letošním roce nám mezinárodní organizace poskytly ke svým podpůrným dokumentům auditovaných operací plný přístup. Oproti předchozím letům, kdy byl přístup omezen na dočasnou elektronickou konzultaci v prostředí pouze ke čtení bez možnosti přenosu dokumentů, což bránilo plánování, provádění a kontrole kvality auditu, tedy došlo ke zlepšení. V loňském roce jsme Komisi doporučili, aby podnikla další kroky k zajištění toho, aby mezinárodní organizace poskytovaly EÚD úplný, neomezený a včasný přístup k dokumentům nezbytným k plnění jeho úkolů v souladu se Smlouvou o fungování EU, a zejména aby zajistila, že smluvní ujednání s mezinárodními organizacemi budou jasná a budou plně respektovat právo EÚD obdržet na naši žádost veškeré dokumenty nebo informace nezbytné k výkonu našich auditních funkcí[5]. Tuto záležitost budeme i nadále sledovat a podávat o ní zprávy.

9.17. Příklady některých chyb, které jsme vyčíslili, jsou uvedeny v ***rámečku 9.1***.

Rámeček 9.1

Příklad, kdy odborník nesplňoval požadavky na odbornou praxi

GŘ MENA

Kontrolovali jsme fakturu ve výši 1,88 milionu EUR vystavenou v rámci smlouvy na podporu občanské společnosti v jedné severoafrické zemi.

Přezkoumali jsme poplatky účtované seniornímu odborníkovi zaměstnanému v rámci projektu. Dospěli jsme k závěru, že nesplňoval stanovenou minimální odbornou praxi nutnou k tomu, aby mohl být považován za seniorního odborníka podle podmínek smlouvy. Vzhledem k délce jeho odborné praxe měl být správně považován za juniorního odborníka. Kromě toho dodavatel a veřejný zadavatel nepostupovali v souladu s řádným výběrovým a schvalovacím řízením.

Rozdíl ve výši odměn pro seniorního odborníka oproti juniornímu jsme proto považovali za nezpůsobilý.

Příklad nepřímých nákladů zahrnutých do mzdových nákladů

GŘ INTPA

Kontrolovali jsme fakturu v rámci *dohody o přiznání příspěvku* ve výši 7,94 milionu EUR na posílení regionální správy ekonomických záležitostí uhrazené mezinárodní organizaci v jedné západoafrické zemi.

[5] Bod 8.13 a doporučení 8.1 z výroční zprávy o plnění rozpočtu EU za rok 2024.

Při kontrole výdajů souvisejících se zaměstnanci jsme zjistili, že tato organizace začlenila do přímých nákladů také výdaje, které jsou nepřímé – například náklady na správu mezd, bezpečnost, IT a školení. Nepřímé náklady, které jsou kryté *paušální náhradou* nákladů mezinárodní organizace (až do výše 7 % přímých nákladů), nelze nárokovat k proplacení jako přímé způsobilé náklady.

Kromě toho jsme neobdrželi podklady, které by potvrzovaly, že tyto náklady skutečně vznikly nebo že byly vypočteny správně. Tyto náklady jsme proto považovali za nezpůsobilé.

Podobné problémy jsme zjistili již v předchozích letech (rámeček 9.3 výroční zprávy za rok 2024).

Příklad nezpůsobilých nákladů na přepravu z důvodu chybějících dokladů

GŘ INTPA

Kontrolovali jsme fakturu ve výši 19,20 milionu EUR vystavenou v rámci dohody EU o přiznání příspěvku na činnosti v oblasti ochrany životního prostředí v jedné středoafrické zemi.

Příjemce vyfakturoval náklady na přepravu a tvrdil, že příslušné kilometry byly ujety v souvislosti s projektem financovaným EU. Během auditu jsme však neobdrželi odpovídající podklady, jako jsou příkazy ke služební cestě, knihy jízd vozidel nebo záznamy o činnosti, které by prokazovaly, že tyto cesty skutečně souvisely s prováděním opatření EU.

Vzhledem k neexistenci spolehlivých důkazních informací, které by dokládaly přidělení těchto nákladů na daný projekt, jsme je považovali za nezpůsobilé.

Příklad nedostatečného využití zařízení a využití v rozporu se zamýšleným účelem

GŘ INTPA

Kontrolovali jsme fakturu v rámci *grantové* smlouvy ve výši 2,56 milionu EUR na podporu solární energie v jedné zemi v jihovýchodní Asii.

Během naší návštěvy na místě jsme prověřovali 15 zakoupených solárních panelů hrazených z finančních prostředků projektu. Cílem nákupu bylo zřídit demonstrační areály, které by prezentovaly praktické využití solárních panelů pro malé podniky.

Při auditu jsme zjistili, že příjemce panely pět let skladoval, aniž by je využíval. Poté je daroval státní střední škole, což představuje použití, které není stanoveno ve smlouvě a na které se nevztahuje schválená změna rozpočtu. Tyto náklady jsme proto považovali za nezpůsobilé.

Při návštěvě školy jsme navíc zjistili, že se používají pouze dva panely. Zbývajících třináct bylo stále uskladněno a nevyužíváno.

Příklad neuplatnění hodnoticích kritérií v podobě, v jaké byla zveřejněna

GŘ INTPA

Kontrolovali jsme fakturu v rámci grantové smlouvy ve výši 2,57 milionu EUR, která byla uhrazena nevládní organizaci (NGO) na činnosti související s reakcí na koronavirovou pandemii v jedné zemi jihovýchodní Asie.

Kontrolovali jsme zadávání veřejných zakázek na poradenské služby, které uspořádala tato nevládní organizace prostřednictvím jednacího řízení. Zjistili jsme, že hodnoticí komise neuplatnila kritéria pro zadání zakázky a metodu bodování stanovenou v zadávací dokumentaci: nebylo posouzeno několik kvalifikačních požadavků, byla zavedena dodatečná kritéria, která nebyla stanovena v zadávací dokumentaci, a byly použity jiné bodové stupnice. Tyto nedostatky představují porušení zásady transparentnosti a rovného zacházení.

Zadávací řízení jsme proto považovali za nesprávné, což mělo dopad na způsobilost nákladů.

9.18. Ve 19 případech vyčíslitelných chyb způsobených konečnými příjemci měla Komise dostatek informací k tomu, aby těmto chybám předešla, odhalila je a před schválením výdajů je napravila. Pokud by Komise řádně využila všechny informace, které měla k dispozici, odhadovaná míra chyb by u této kapitoly byla o 1,1 procentního bodu nižší.

9.19. Zjistili jsme také 33 případů nesouladu s právními a finančními předpisy, které však neměly na rozpočet EU přímý finanční dopad. Příklady chyb, které jsme nevyčíslili, jsou uvedeny v ***rámečku 9.2***.

Rámeček 9.2

Příklad nesprávně vypočtených nákladů souvisejících se zaměstnanci

GŘ ECHO

Kontrolovali jsme výdaje vykázané v sedmi různých fakturách, které byly vystaveny na základě grantových dohod spadajících pod přímé řízení a uzavřených s nevládními organizacemi.

Podle podmínek těchto dohod měly být osobní náklady vypočítány buď pomocí denních sazeb založených na ročních skutečných nákladech a předem stanoveném počtu pracovních dnů, nebo pomocí jednotkových nákladů v souladu se zavedenými postupy účtování nákladů nevládních organizací.

U žádné z kontrolovaných operací však nebyly k výpočtu osobních nákladů tyto metody použity.

Tento přístup není podle našeho názoru v souladu s platnými pravidly, nicméně pro výpočet odpovídající nezpůsobilé částky jsme neměli k dispozici dostatečné informace.

Příklad kurzových rozdílů účtovaných na projekt

GŘ ENEST

Kontrolovali jsme fakturu ve výši 2,03 milionu EUR vystavenou v rámci dohody o přiznání příspěvku na podporu občanské společnosti v jedné jihokavkazské zemi.

Podle podmínek této dohody mohlo být kolísání směnných kurzů hrazeno pouze v případě, že by byla v rozpočtu stanovena pohotovostní rezerva, což se nestalo. Zjistili jsme, že ztráty a zisky z přepočtu měny byly přesto zaúčtovány jako výdaje projektu.

Podle našeho názoru tento přístup není v souladu s platnými pravidly, nicméně pro výpočet odpovídající nezpůsobilé částky jsme neměli k dispozici dostatečné informace.

Příklad nedodržení požadavků na viditelnost EU

GŘ ENEST

Kontrolovali jsme fakturu ve výši 1,0 milionu EUR na integrovaný územní rozvoj v jedné jihokavkazské zemi. Audit zahrnoval ověření vybraných prací přímo na místě.

Během návštěvy jsme zjistili, že na sportovně-zdravotním komplexu, ani na systému venkovního osvětlení, které byly financovány v rámci projektu, nebylo žádné viditelné označení, že byly finančně podpořeny Evropskou unií.

Dospěli jsme k závěru, že tím došlo k porušení povinností smlouvy týkajících se viditelnosti, podle kterých měli příjemci financování EU veřejně propagovat a uvádět na financovaných stavbách logo EU.

9.20. Ve dvou výdajových oblastech se počet zjištěných chyb během let neustále zmenšoval, a to díky specifickým platebním podmínkám v těchto oblastech. Jsou jimi i) *rozpočtová podpora* a ii) projekty, u nichž se uplatňuje *„nominální přístup*“. V roce 2025 jsme kontrolovali čtyři operace rozpočtové podpory (v roce 2024 tři) a deset operací s „nominálním přístupem“ (stejný počet jako v roce 2024).

9.21. Rozpočtová podpora je příspěvkem do souhrnného rozpočtu daného státu nebo do jeho rozpočtu na konkrétní politiku či cíl. Platby rozpočtové podpory financované ze souhrnného rozpočtu EU v roce 2025 činily 58 milionů EUR. Prověřovali jsme, zda Komise dodržela podmínky, jimiž se platby rozpočtové podpory partnerským zemím řídí, a zda ověřovala, že tyto země splňují podmínky způsobilosti, například uspokojivé zlepšení finančního řízení veřejného sektoru. Rozsah auditu správnosti se nevztahuje na události, k nimž dojde poté, co Komise pomoc přijímající zemi vyplatí, protože tyto prostředky se pak slučují s vlastními rozpočtovými zdroji dané země.

9.22. Pokud se příspěvky Komise na projekty financované větším počtem dárců sloučí s příspěvky ostatních dárců a nejsou vyčleněny na konkrétní identifikovatelné položky výdajů, má Komise v rámci nominálního přístupu za to, že jsou výdaje v souladu s pravidly způsobilosti, pokud souhrnná částka zahrnuje dostatek způsobilých výdajů na pokrytí příspěvku EU. V příslušných případech jsme tuto koncepci zohlednili při testování detailních údajů.

9.23. Při přezkumu správnosti operací jsme zaznamenali i příklady účinných kontrol provedených Komisí. Jeden takový příklad uvádíme v ***rámečku 9.3***.

Rámeček 9.3

Příklad účinného provádění grantů

GŘ INTPA

Kontrolovali jsme fakturu týkající se grantové smlouvy s celkovým rozpočtem 0,65 milionu EUR, která byla uzavřena s nevládní organizací v jedné západoafrické zemi. Cílem projektu bylo zlepšit kvalitu života osob se zdravotním postižením a podpořit integraci a začlenění dětí a mladých lidí s postižením.

Během naší návštěvy na místě jsme ověřili vybavení a materiály dodané do několika rehabilitačních center v letech 2022 a 2023. Zkontrolovali jsme pořízené položky a zjistili jsme, že jsou ve vynikajícím stavu. Vybavení bylo aktivně využíváno a významně zvýšilo schopnost center poskytovat rehabilitační služby.

Z důkazů shromážděných během auditu vyplynulo, že kontrolní mechanismy Komise pomohly zajistit, aby byly finanční prostředky použity k zamýšlenému účelu a aby opatření přineslo očekávané výstupy.

Výroční zpráva o činnosti a jiné správní mechanismy

Výroční zpráva o činnosti GŘ MENA

9.24. Přezkoumali jsme výroční zprávu o činnosti GŘ MENA za rozpočtový rok 2025. Zaměřili jsme se na to, zda GŘ MENA v této zprávě vykazovalo informace o správnosti v souladu s pokyny Komise a zda jednotným způsobem uplatňovalo metodiku pro odhad budoucích oprav a zpětně získaných částek.

9.25. Z celkových výdajů schválených v roce 2025 (1,15 miliardy EUR) odhadlo GŘ MENA celkovou částku zatíženou *rizikem v okamžiku platby* na 11,92 milionu EUR (1,04 %). Odhadovaná hodnota budoucích oprav a odpočtů činí 0,01 % celkových příslušných výdajů, zatímco riziko při uzávěrce činí 1,03 %, což je pod *prahem významnosti (materiality)*.

9.26. Riziko GŘ MENA při uzávěrce vychází ze studie *míry zbytkových chyb* (RER) provedené externím dodavatelem. Studie odhaduje míru chyb, které nebyly zjištěny při řídicích kontrolách GŘ MENA v oblasti jeho odpovědnosti, a slouží jako základ pro posouzení účinnosti těchto kontrol. Studie míry zbytkových chyb není *ověřovací zakázkou* ani auditem. Ve studii za rok 2025 byl prověřen vzorek 138 uzavřených smluv.

9.27. Generální ředitel GŘ MENA oznámil, že finanční expozice GŘ je pod Komisí stanoveným 2% prahem významnosti (materiality) celkových schválených výdajů ve výši 1,15 miliardy EUR. Jelikož počet operací, které jsme prověřili, představoval jen malou část z operací, za něž GŘ MENA odpovídá (viz bod ***9.9***), nejsme na základě své kontrolní činnosti schopni toto tvrzení potvrdit.

Výroční zpráva o činnosti GŘ INTPA

9.28. Naše práce týkající se výroční zprávy o činnosti GŘ INTPA za rok 2025 je podrobněji popsána v naší výroční zprávě o činnostech financovaných z 9., 10. a 11. Evropského rozvojového fondu.

Výroční zpráva o řízení a výkonnosti

9.29. Přezkoumali jsme informace uvedené ve výroční zprávě Komise o řízení a výkonnosti za rok 2025 týkající se odhadovaného rizika při platbě v oblastech politiky spadajících do okruhu „Sousedství a svět“. Komise pro tento okruh VFR neuvedla žádné riziko při platbě.

Ostatní skutečnosti

9.30. Kontrolovali jsme jednu operaci týkající se výdajů mimo roční stropy VFR (viz bod *9.9*). Operace se týkala grantů poskytnutých v rámci Nástroje pro Ukrajinu. Během auditu jsme nezjistili žádné chyby. Jelikož tyto výdaje nespadají do okruhu 6 VFR, příslušné výsledky auditu nemají žádný dopad na odhadovanou míru chyb v tomto okruhu, avšak ovlivňují naši celkovou odhadovanou míru chyb.

Závěr a doporučení

Závěr

9.31. Z celkových důkazních informací, které jsme získali a které předkládáme v této kapitole, vyplývá, že míra chyb ve výdajích na „Sousedství a svět“ byla významná (materiální). V tomto okruhu víceletého finančního rámce z našeho testování operací vyplývá, že odhadovaná celková míra chyb činí 2,5 %.

Doporučení

9.32. Zjištění z naší následné kontroly opatření přijatých v návaznosti na čtyři doporučení vyjádřená ve výroční zprávě za rok 2022 jsou uvedena v ***příloze 9.2***. Tři z nich jsme uvedli již ve výroční zprávě za rok 2024. Komise je provedla v plném rozsahu. Čtvrté doporučení nebylo přijato, a Komise podle něj tudíž nepostupovala.

9.33. Na základě našich zjištění a závěrů za rok 2025 předkládáme Komisi tato doporučení:

Doporučení 9.1 – Zlepšit výběrové řízení na pozice odborníků

Komise by měla zajistit, aby její postup schvalování odborníků v oblasti smluv na služby zahrnoval ověření, zda je odborná praxe odborníků v souladu s podmínkami týkajícími se doby trvání a dané oblasti.

Cílové datum provedení: konec roku 2027.

Doporučení 9.2 – Posílit kontroly, které zabrání tomu, aby byly náklady kryté paušální náhradou schvalovány jako náklady přímé

Aby se snížilo riziko, že náklady, které mohou být kryty paušální náhradou, budou nesprávně uznány jako přímé náklady ve mzdových výdajích v rámci dohod o přiznání příspěvku, měla by Komise poskytnout další pokyny objasňující:

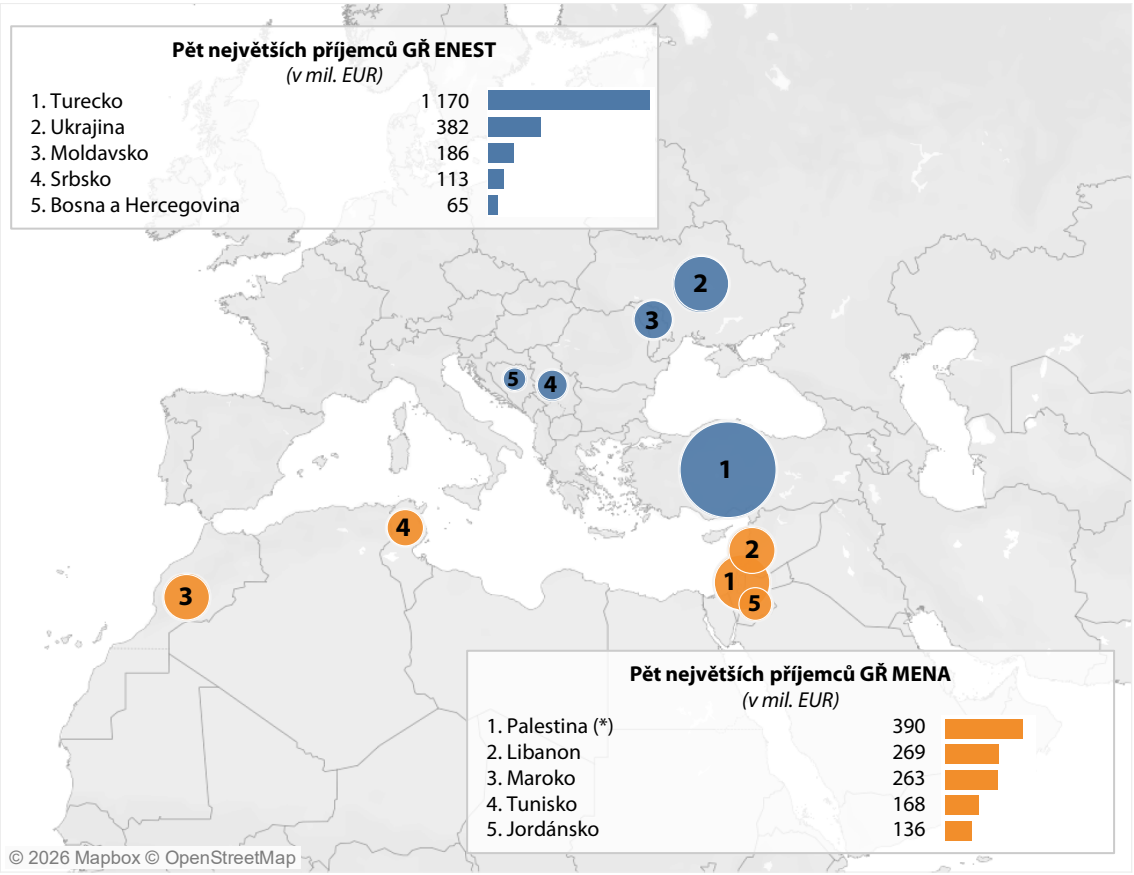
a) rozlišení mezi přímými náklady a paušální náhradou;

b) nutnost, aby z žádostí o platbu týkající se mezd byly vyloučeny výdaje, které nejsou přímými způsobilými náklady, ale které již mohou být pokryty paušální náhradou.

Cílové datum provedení: konec roku 2027.

Přílohy

Příloha 9.1 – Platby GŘ INTPA, GŘ ENEST a GŘ MENA jednotlivým zemím

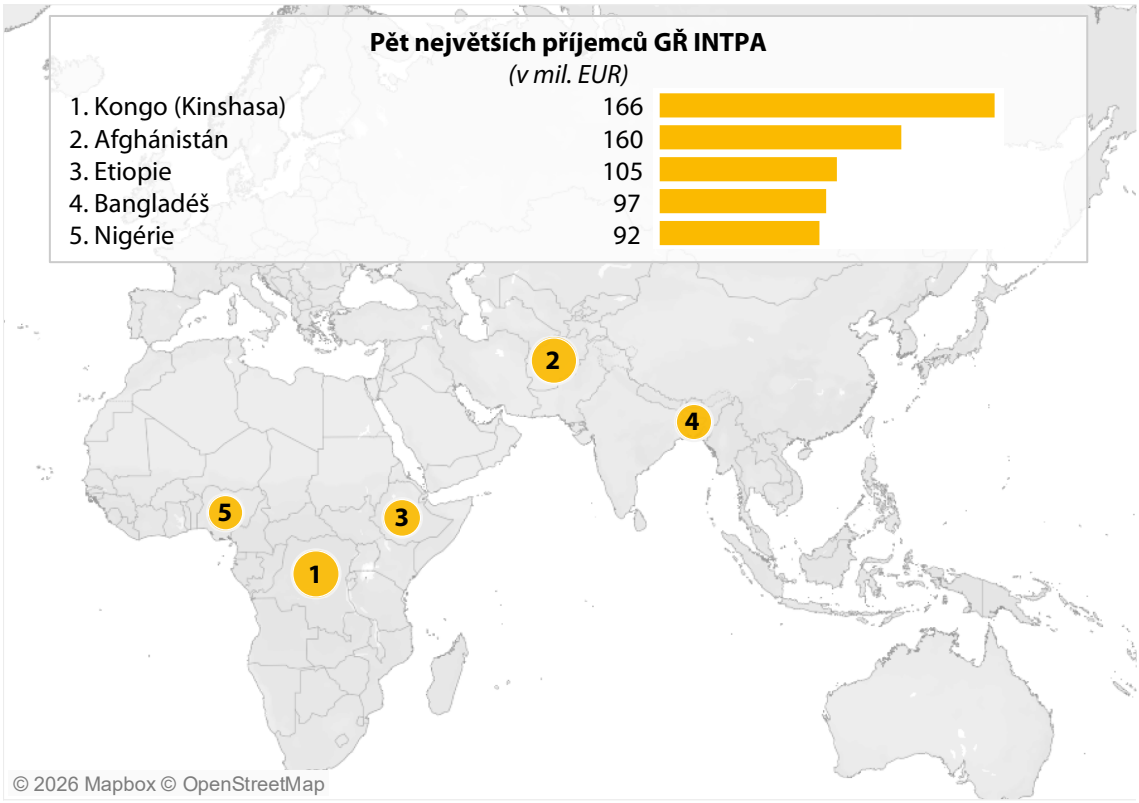
Zdroj: mapový podklad ©Mapbox a ©OpenStreetMap, povolení uděleno na základě licence Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA).

GŘ NEAR[6]: Pět největších příjemců finančních prostředků v předchozích letech *(v mil. EUR)*

2021		2022		2023		2024	
Turecko	127	Ukrajina	714	Turecko	992	Turecko	1 077
Moldavsko	109	Tunisko	268	Ukrajina	399	Ukrajina	736
Maroko	106	Egypt	124	Srbsko	338	Palestina (*)	429
Egypt	88	Palestina (*)	120	Palestina (*)	223	Tunisko	263
Jordánsko	70	Maroko	102	Maroko	195	Maroko	228

(*) Toto označení nelze vykládat jako uznání Státu Palestina a nejsou jím dotčeny postoje jednotlivých členských států k této otázce.

[6] Od 1. února 2025 je GŘ NEAR rozděleno do dvou samostatných GŘ: GŘ ENEST a GŘ MENA.

Zdroj: mapový podklad ©Mapbox a ©OpenStreetMap, povolení uděleno na základě licence Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA).

Kromě toho GŘ INTPA provedlo platby týkající se regionálních programů zahrnujících více zemí. V roce 2025 činily tyto platby 1,1 miliardy EUR pro Afriku, 197,1 milionu EUR pro Asii a 142,8 milionu EUR pro Ameriku.

GŘ INTPA: Pět největších příjemců finančních prostředků v předchozích letech *(v mil. EUR)*

2021		2022		2023		2024	
Bangladéš	140	Afghánistán	200	Afghánistán	135	Bangladéš	166
Irák	103	Kongo (Kinshasa)	79	Bangladéš	120	Afghánistán	120
Pákistán	89	Pákistán	76	Irák	81	Somálsko	88
Nepál	85	Etiopie	76	Pákistán	79	Zambie	82
Afghánistán	77	Jemen	69	Kongo (Kinshasa)	76	Nigérie	7

Příloha 9.2 – Následná kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení

Míra přijetí: přijato; částečně přijato; nepřijato; informace nejsou k dispozici.

Rozsah provedení: v plném rozsahu, ve většině ohledů, v některých ohledech, neprovedeno, není možné vyvodit závěry nebo již není relevantní.

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Posouzení pokroku při provádění doporučení provedená EÚD	
			Rozsah provedení	Poznámky
2022	Komisi doporučujeme: **Doporučení 1:** posílit kontroly, aby nedocházelo k neoprávněným změnám v návrzích ve fázi zadávání při udělování grantů na základě výzvy k podávání návrhů. Cílové datum provedení: červen 2024.			
2022	Komisi doporučujeme: **Doporučení 2:** provést posouzení rizik, jak je vyžadováno v příručce postupů, k zajištění toho, aby platby předběžného financování v rozmezí od 60 000 EUR do 300 000 EUR byly prováděny bez bankovní záruky pouze tehdy, bude-li riziko vyhodnoceno jako nízké. Cílové datum provedení: konec roku 2024.			

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Posouzení pokroku při provádění doporučení provedená EÚD	
			Rozsah provedení	Poznámky
2022	Komisi doporučujeme: **Doporučení 3:** Stanovit vhodný časový rámec, aby zprávy o ověření výdajů vydané dodavateli pro grantové smlouvy byly k dispozici před zpracováním plateb nebo zúčtováním výdajů. Cílové datum provedení: konec roku 2025.	⊗	✗	
2022	GŘ NEAR doporučujeme: **Doporučení 4:** zlepšit kontroly, aby byly inkasní příkazy týkající se nečerpaného předběžného financování vyloučeny z výpočtu *nápravné kapacity* GŘ NEAR. Cílové datum provedení: počínaje výroční zprávou o činnosti za rok 2023.	✓	▨	

Zdroj: EÚD.

Kapitola 10

Evropská veřejná správa

Obsah

	Body
Úvod	**10.1.–10.3.**
Stručný popis	10.2.
Rozsah a koncepce auditu	10.3.
Správnost operací	**10.4.–10.21.**
Evropský parlament	10.7.–10.9.
Rada Evropské unie	10.10.–10.11.
Evropská komise	10.12.–10.19.
Evropský účetní dvůr	10.20.
Evropská služba pro vnější činnost	10.21.
Prověrka prvků systémů vnitřní kontroly	**10.22.–10.23.**
Výroční zpráva o činnosti a jiné správní mechanismy	**10.24.**
Závěr a doporučení	**10.25.–10.27.**
Závěr	10.25.
Doporučení	10.26.–10.27.
Přílohy	
Příloha 10.1 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení týkající se okruhu „Evropská veřejná správa“	

Úvod

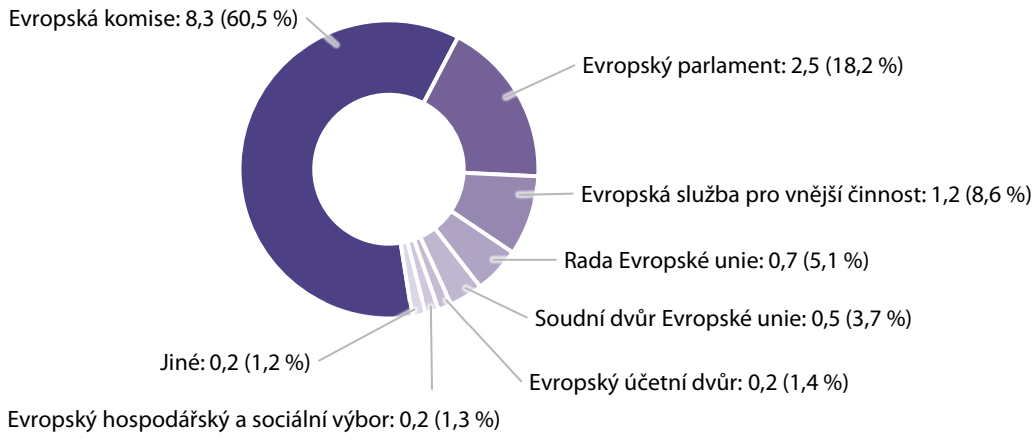
10.1. V této kapitole předkládáme svá zjištění týkající se okruhu 7 víceletého finančního rámce „Evropská veřejná správa“. Přehled výdajů orgánů, institucí a subjektů EU v rámci tohoto okruhu v roce 2025 je uveden na ***obrázku 10.1***.

Obrázek 10.1 – Platby a kontrolovaný základní soubor

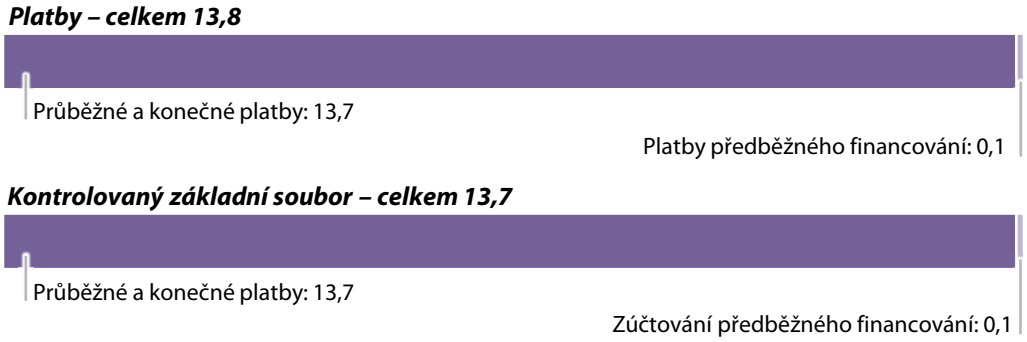
Evropská veřejná správa
13,8 miliardy EUR (7,8 % z rozpočtových výdajů EU)

(v mld. EUR)

Platby za rok 2025 a jejich rozdělení podle orgánů

Kontrolovaný základní soubor za rok 2025 ve srovnání s platbami

Zdroj: EÚD na základě údajů z *konsolidované účetní závěrky* Evropské unie za rok 2025.

Stručný popis

10.2. Správní výdaje zahrnují výdaje na lidské zdroje (včetně důchodů), které v roce 2025 tvořily přibližně 71 % celkových správních výdajů, a výdaje na budovy, vybavení a komunikační a informační technologie. Výsledky naší práce již řadu let svědčí o tom, že tato výdajová oblast je celkově spojena s malým rizikem.

Rozsah a koncepce auditu

10.3. Na základě koncepce a metod auditu uvedených v ***příloze 1.1*** jsme u tohoto okruhu víceletého finančního rámce v roce 2025 prověřovali:

a) statisticky reprezentativní vzorek 70 *operací* vztahujících se na celé rozpětí výdajů spadajících do tohoto okruhu víceletého finančního rámce a zahrnujících všechny orgány, instituce a subjekty EU. Naším cílem bylo odhadnout výši *chyb*, a přispět tak k *prohlášení o věrohodnosti*;

b) systémy dohledu a kontroly Úřadu pro správu a vyplácení individuálních nároků (PMO), zejména zavedení standardů vnitřní kontroly, řízení rizik a klíčových kontrol.

c) informace o *správnosti* uvedené ve *výročních zprávách o činnosti* všech orgánů, institucí a subjektů EU, včetně generálních ředitelství a úřadů Evropské komise primárně odpovědných za správní výdaje[1], jak jsou prezentovány ve *výroční zprávě Komise o řízení a výkonnosti*.

[1] Generální ředitelství pro lidské zdroje a bezpečnost (GŘ HR), Generální ředitelství pro informatiku (GŘ DIGIT), Úřad pro správu a vyplácení individuálních nároků (PMO) a Úřady pro infrastrukturu a logistiku v Bruselu (OIB) a Lucemburku (OIL).

Správnost operací

10.4. Ze 70 operací, které jsme kontrolovali, 18 (26 %) obsahovalo chyby. Na základě devíti chyb, které jsme vyčíslili, odhadujeme, že míra chyb je pod *prahem významnosti (materiality)*.

10.5. Zjištěné *vyčíslitelné chyby* se týkaly výdajů Evropského parlamentu, Rady Evropské unie, Evropské komise a *Evropské služby pro vnější činnost*. Šlo většinou o nedostatky v postupech *zadávání veřejných zakázek*, jako byla například chybějící základní dokumentace. Nevyčíslitelné chyby jsme zjistili u výdajů Evropského parlamentu, Evropské komise, Soudního dvora Evropské unie a Evropské služby pro vnější činnost. V případě Evropského hospodářského a sociálního výboru, Výboru regionů, evropské veřejné ochránkyně práv a evropského inspektora ochrany údajů jsme nezjistili žádné významné nedostatky. Externí auditor Evropského účetního dvora poukázal na jeden problém (bod ***10.20***). Pokud se chyby týkají postupů zadávání veřejných zakázek, uvádíme je primárně v části týkající se orgánu, který daný proces řídil.

10.6. Jedna nevyčíslitelná chyba se týká všech institucí se sídlem v Lucemburku. Jedná se o platbu dopravních nákladů poskytnutou asociaci rodičů, která zajišťuje dopravu dětí do evropských škol v Lucemburku. Zjistili jsme, že neexistuje písemný smluvní rámec, který by stanovoval práva a povinnosti zúčastněných stran a podmínky pro výpočet, ověřování a provádění těchto plateb. Tato situace vede k nejistotě ohledně odpovědnosti a mohla by zkomplikovat řešení sporů či chyb ve fakturaci.

Evropský parlament

10.7. Prověřili jsme 15 operací a zjistili jsme, že dvě byly zatíženy vyčíslitelnými chybami. Jedna chyba se týkala platby provedené jedné politické skupině. Tato skupina udělila jednu ze zakázek, aniž by si – v souladu s pravidly Evropského parlamentu – vyžádala dostatečné množství nabídek[2]. Došlo tak k omezení hospodářské soutěže. U jiné zakázky související s touto platbou nebyla jasně rozlišena kritéria pro výběr a kritéria pro udělení zakázky a dále informace o přiřazení váhy kritériím pro udělení zakázky nebyly dostatečně podrobné. To mělo dopad na transparentnost hodnoticího procesu.

[2] Pravidla pro rozpočtovou položku 400, naposledy změněna dne 15. července 2024.

10.8. Další chyba se týkala *zadávacího řízení* na šestiletou rámcovou smlouvu v oblasti informačních technologií, jejíž doba trvání nebyla dostatečně odůvodněna. *Finanční nařízení* omezuje dobu trvání rámcových smluv na čtyři roky, s výjimkou řádně odůvodněných případů.

10.9. Dále jsme zjistili nevyčíslitelnou chybu u jedné operace, kterou hradila Evropská komise, přičemž příslušné zadávací řízení řídil Evropský parlament. V tomto postupu nebyla k dispozici dokumentace požadovaná finančním nařízením.

Rada Evropské unie

10.10. Prověřili jsme čtyři operace a zjistili jsme, že dvě jsou zatíženy vyčíslitelnými chybami. Jedna se týkala platby za služby IT od externího poskytovatele služeb, u níž nebylo řádně uplatněno kritérium pro stanovení hodinové sazby jednoho konzultanta.

10.11. Druhá vyčíslitelná chyba se týkala zakázky řízené Evropskou komisí, jak je uvedeno v bodě ***10.16***.

Evropská komise

10.12. Prověřili jsme 25 operací a zjistili jsme, že tři byly zatíženy vyčíslitelnými chybami.

10.13. Jedna z těchto chyb se týkala neoprávněné platby příspěvku na znovuusídlení pro důchodce. Dospěli jsme k závěru, že stávající kontroly v tomto případě nepostačují k tomu, aby zabránily nesprávnému stanovení nároků důchodce.

10.14. Další chyby se týkaly dvou operací, které souvisely s budovami a u nichž byly zjištěny nedostatky v zadávacích řízeních a chybějící základní dokumenty. U první z těchto operací jsme nezískali důkazní informace o tom, že pro jednací řízení byla k dispozici základní dokumentace, jako je výzva k podávání nabídek, specifikace pro nabídky nebo potvrzení o jmenování komise pro otevírání obálek a hodnoticí komise, jak je stanoveno ve finančním nařízení.

10.15. Druhá operace týkající se budov zahrnovala platbu za práce na vybavení datového centra, která představovala více než 50 % celkových nákladů nájemní smlouvy tohoto centra. Průzkum trhu, který jednacímu řízení o nájemní smlouvě předcházel, byl do značné míry nedostatečný, neboť se vztahoval pouze na náklady na pronájem, nikoli však na práce spojené s vybavením prostor. Práce na vybavení centra tudíž nebyly podrobeny nezávislému hodnocení ani konkurenčnímu srovnání nákladů. Domníváme se proto, že jednací řízení nebylo v souladu s požadavky finančního nařízení. Rovněž jsme zjistili, že nebyla k dispozici základní dokumentace, podobně jako v případech uvedených v bodě ***10.14***.

10.16. Kromě toho jsme ve třech operacích zařazených do vzorku zjistili vyčíslitelné chyby u jiných orgánů, u nichž zadávací řízení řídila Evropská komise. Jedna operace, v rámci které provedla platbu Rada Evropské unie, se týkala nákupu kancelářského vybavení. Související rámcová smlouva obsahovala ustanovení o revizi cen, které nebylo v souladu s právními předpisy EU o zadávání veřejných zakázek, neboť neobsahovalo odkaz na nezávislý index, na vzorec nebo na ověřitelnou referenční hodnotu. Tomuto ustanovení tedy chyběla objektivita a transparentnost vyžadovaná finančním nařízením.

10.17. V případě druhé operace, u níž platbu provedla Evropská služba pro vnější činnost, neobsahovala výzva k podání nabídky kritéria pro výběr a zadání zakázky, jak je stanoveno ve finančním nařízení.

10.18. Třetí operace, u níž platbu provedl Evropský účetní dvůr, zahrnovala smlouvu na nákup vybavení a pořízení odborných služeb. Nebyla dostatečně odůvodněna zvláštní šestiletá doba trvání smlouvy. Jedná se o podobný případ, jako je uveden v bodě ***10.8***.

10.19. Další operace související s budovami, u níž jsme zjistili nevyčíslitelnou chybu, se týkala zakázky řízené Evropským parlamentem, jak je uvedeno v bodě ***10.9***.

Evropský účetní dvůr

10.20. Nezávislý externí auditor orgánu prověřil dvě operace a zjistil jednu vyčíslitelnou chybu týkající se zakázky řízené Evropskou komisí, jak je uvedeno v bodě ***10.18***.

Evropská služba pro vnější činnost

10.21. Zkontrolovali jsme 15 operací. Zjistili jsme jednu vyčíslitelnou chybu, která se týkala zakázky řízené Evropskou komisí, jak je uvedeno v bodě ***10.17***.

Prověrka prvků systémů vnitřní kontroly

10.22. Prověřovali jsme systémy dohledu a kontroly Úřadu pro správu a vyplácení individuálních nároků (PMO), jak je uvedeno v bodě ***10.3(b)***. Zjistili jsme, že z osmi oddělení úřadu přezkoumalo v poslední době *citlivá pracovní místa* pouze jedno. Dále nebyla aktualizována strategie úřadu pro boj proti podvodům na období 2022–2024 a nebylo včas provedeno žádné formální hodnocení provádění opatření obsažených v souvisejícím akčním plánu.

10.23. Od roku 2019 úřad PMO postupně automatizoval své kontroly pro ověření způsobilosti důchodců pro další vyplácení důchodů. Při přezkumu funkce používané k evidenci potvrzení důchodců o žití v informačním systému úřadu PMO jsme zjistili, že:

a) nejsou prováděny pravidelné přezkumy přístupových práv uživatelů;

b) neprobíhá proces monitorování za účelem identifikace důchodců bez potvrzení o žití a následných opatření;

c) nejsou stanoveny formální postupy pro úředníky zadávající a ověřující údaje týkající se zpracování prohlášení důchodců o žití a ověřování totožnosti důchodců během osobních návštěv nebo telefonních hovorů.

To může oslabit *účinnost* automatizovaných kontrol úřadu PMO, čímž se zvyšuje riziko neoprávněných plateb a nutnost vymáhat je zpět.

Výroční zpráva o činnosti a jiné správní mechanismy

10.24. Výroční zprávy o činnosti, které jsme přezkoumávali, neuvádějí žádné významné (materiální) míry chyb, což odpovídá i zjištěním našeho auditu (bod ***10.4***).

Závěr a doporučení

Závěr

10.25. Z celkových důkazních informací, které jsme získali a které předkládáme v této kapitole, vyplývá, že míra chyb ve výdajích na „Evropskou veřejnou správu“ nebyla významná (materiální).

Doporučení

10.26. V ***příloze 10.1*** jsou uvedena následná opatření přijatá v návaznosti na doporučení, které jsme předložili Evropskému parlamentu ve výroční zprávě za rok 2022. Máme za to, že toto doporučení bylo provedeno v některých ohledech. Z našich zjištění za rok 2025 (viz bod ***10.7***) vyplývá, že toto doporučení je nadále relevantní.

10.27. Na základě naší kontrolní činnosti předkládáme následující doporučení:

Doporučení 10.1 – Posílit kontroly postupů ověřování způsobilosti důchodců pro další vyplácení důchodů

Úřad PMO by měl:

a) posílit proces monitorování s cílem identifikovat důchodce bez potvrzení o žití a přijmout následná opatření;

b) zavést formální postupy pro zpracování prohlášení o žití ve svém informačním systému a ověřování totožnosti důchodců.

Cílové datum provedení: polovina roku 2027.

Přílohy

Příloha 10.1 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení týkající se okruhu „Evropská veřejná správa“

Míra přijetí: přijato; částečně přijato; nepřijato; žádné informace.
Rozsah provedení: v plném rozsahu, ve většině ohledů, v některých ohledech, neprovedeno, není možné vyvodit závěry nebo již není relevantní.

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Posouzení pokroku při provádění doporučení provedená EÚD	
			Rozsah provedení	Poznámky
2022	Doporučujeme, aby: **Doporučení 1:** Správa Evropského parlamentu by měla posílit své pokyny určené evropským politickým skupinám, pokud jde o využívání rozpočtových prostředků, a navrhnout předsednictvu Parlamentu opatření vyžadující, aby politické skupiny účinně uplatňovaly vnitřní pravidla a zajišťovaly dodržování postupů pro zadávání zakázek. Datum realizace: do konce roku 2024.			Správa Evropského parlamentu pracovala na posílení svých pokynů pro využívání rozpočtových *prostředků* evropskými politickými skupinami: uspořádala pro politické skupiny několik školení a poskytla jim pomoc při uplatňování pravidel pro zadávání veřejných zakázek. Správa však předsednictvu Parlamentu nenavrhla žádná opatření, která by vyžadovala, aby politické skupiny účinně uplatňovaly vnitřní předpisy Parlamentu a zajistily dodržování postupů zadávání veřejných zakázek.

Zdroj: EÚD.

Kapitola 11

Nástroj pro oživení a odolnost

Obsah

	Body
Úvod	**11.1.–11.10.**
Stručný popis Nástroje pro oživení a odolnost (RRF)	11.1.–11.5.
Cíle politiky	11.2.
Řídicí a kontrolní rámec	11.3.–11.4.
Stav provádění	11.5.
Rozsah a koncepce auditu	11.6.–11.10.
Posouzení dodržování podmínek pro platby a podmínek způsobilosti	**11.11.–11.21.**
Neuspokojivé splnění milníků a cílů	11.13.–11.14.
Opatření zahájená před obdobím způsobilosti	11.15.–11.17.
Dvojí financování	11.18.–11.21.
Prověrka vybraných monitorovacích a kontrolních systémů	**11.22.–11.38.**
Nedostatky v předběžném posouzení Komise	11.22.
Ačkoli z auditů Komise vyplývá méně otevřených významných doporučení, většina z nich zůstává po uplynutí lhůty stále neprovedena	11.23.–11.28.
Kontrolní systémy členských států nejsou stále dostatečně účinné	11.29.–11.38.
Trvající potřeba kontrolních milníků	11.29.–11.32.
Nedostatky v systémech některých členských států pro zajištění souladu s pravidly zadávání veřejných zakázek a státní podpory	11.33.–11.37.
Nedostatky v žádostech o platbu	11.38.

Analýza změn prováděcího rozhodnutí Rady 11.39.–11.48.

Několik prováděcích rozhodnutí Rady bylo po předložení žádosti o platbu upraveno tak, aby odpovídaly skutečným úspěchům 11.41.–11.42.

Objektivní okolnosti nebyly vždy dostatečně vysvětleny a často nebyly podloženy vhodnými důkazy 11.43.–11.44.

Některé změny odstranily z opatření nástroje RRF důležité fáze provádění 11.45.

Nedostatky týkající se dopadu pozměňovacích návrhů na odhady nákladů 11.46.–11.48.

Problémy týkající se koncepce opatření, milníků a cílů 11.49.–11.53.

Výroční zprávy o činnosti a výroční zpráva o řízení a výkonnosti 11.54.–11.59.

Závěry a doporučení 11.60.–11.62.

Závěry 11.60.–11.61.

Doporučení 11.62.

Přílohy

Příloha 11.1 – Koncepce a metodika auditu

Příloha 11.2 – Výsledky auditu grantových plateb členským státům

Příloha 11.3 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení

Úvod

Stručný popis Nástroje pro oživení a odolnost (RRF)

11.1. Nástroj pro oživení a odolnost (dále také „nástroj RRF“) byl zřízen nařízením (EU) 2021/241 (dále jen „nařízení“), které vstoupilo v platnost 19. února 2021. Toto nařízení bylo dvakrát změněno: nejprve v únoru 2023 s cílem umožnit členským státům, aby do svých národních plánů pro oživení a odolnost (RRP)[1] přidaly „kapitolu *REPowerEU*“, a následně v únoru 2024[2], kdy bylo členským státům umožněno, aby do svých RRP zahrnuly jako odhadované náklady částku jejich peněžního příspěvku na zřízení *Platformy strategických technologií pro Evropu (STEP)*. Nástroj RRF podporuje reformy a investice v členských státech od vypuknutí pandemie covidu v únoru 2020 (od 1. února 2022 v případě plánu REPowerEU) a bude prováděn do 31. prosince 2026.

Cíle politiky

11.2. Hlavním cílem nástroje RRF je zmírnění hospodářských a sociálních dopadů pandemie covid a současně posílení odolnosti hospodářství členských států vůči budoucím výzvám, včetně urychlení jejich cesty k zelené a digitální transformaci. Plán REPowerEU, který je reakcí EU na narušení globálního trhu s energií způsobené ruskou útočnou válkou proti Ukrajině, přidal další cíl, kterým je ukončit závislost EU na ruských fosilních palivech přeměnou energetického systému EU.

[1] Nařízení (EU) 2023/435.

[2] Nařízení (EU) 2024/795.

Řídicí a kontrolní rámec

11.3. Nástroj pro oživení a odolnost provádí Komise v *přímém řízení*, což znamená, že je za jeho provádění přímo odpovědná. Platby v rámci nástroje RRF jsou podmíněny tím, že členské státy uspokojivě splní *milníky* a *cíle* stanovené v přílohách k *prováděcím rozhodnutím Rady*, kterými se schvalují jejich plány RRP[3]. K dalším požadavkům patří zákaz rušit milníky nebo cíle, které byly uspokojivě splněny již dříve, a nepřípustnost dvojího financování. K podmínkám způsobilosti stanoveným v nařízení patří povinnost dodržovat období způsobilosti a zásadu *„významně nepoškozovat“* a dále nenahrazovat opakující se výdaje rozpočtu členského státu (kromě řádně odůvodněných případů)[4]. Členské státy musí zajistit, aby čerpání finančních prostředků bylo v souladu s příslušnými právními předpisy Unie a členských států, zejména pokud jde o předcházení *podvodům*, korupci a střetu zájmů a o jejich odhalování a nápravu. Členské státy mohou předkládat žádosti o vyplacení až dvakrát ročně spolu se shrnutím provedených kontrol a prohlášením řídicího subjektu o poskytnutých informacích.

11.4. Jak ukládá nařízení, Komise ověřuje uspokojivé plnění milníků a cílů, což je podmínkou pro platbu v rámci nástroje RRF. Soulad výdajů s unijními a vnitrostátními předpisy není podmínkou pro to, aby členské státy obdržely platby z nástroje RRF. Jak jsme již konstatovali v předešlých letech, tato skutečnost znamená významný rozdíl[5] oproti naší kontrolní činnosti v jiných oblastech rozpočtu EU, při níž posuzujeme dodržování všech příslušných unijních a vnitrostátních pravidel až po úroveň konečných příjemců (například způsobilost vzniklých nákladů a dodržování předpisů o *státní podpoře* a *zadávání veřejných zakázek*)[6].

Stav provádění

11.5. Do konce roku 2025 Komise provedla 102 *grantových* plateb (jednu v roce 2021, 13 v roce 2022, 23 v roce 2023, 28 v roce 2024 a 37 v roce 2025) a výdaje dosáhly celkové výše 223,9 miliardy EUR. To znamená, že v posledním roce nástroje RRF zůstává k dispozici pro vyplacení 38 % celkových dostupných (grantových) finančních prostředků (viz ***obrázek 11.1***). Konstatujeme, že Maďarsko do konce roku 2025 nepředložilo dosud žádnou žádost o platbu.

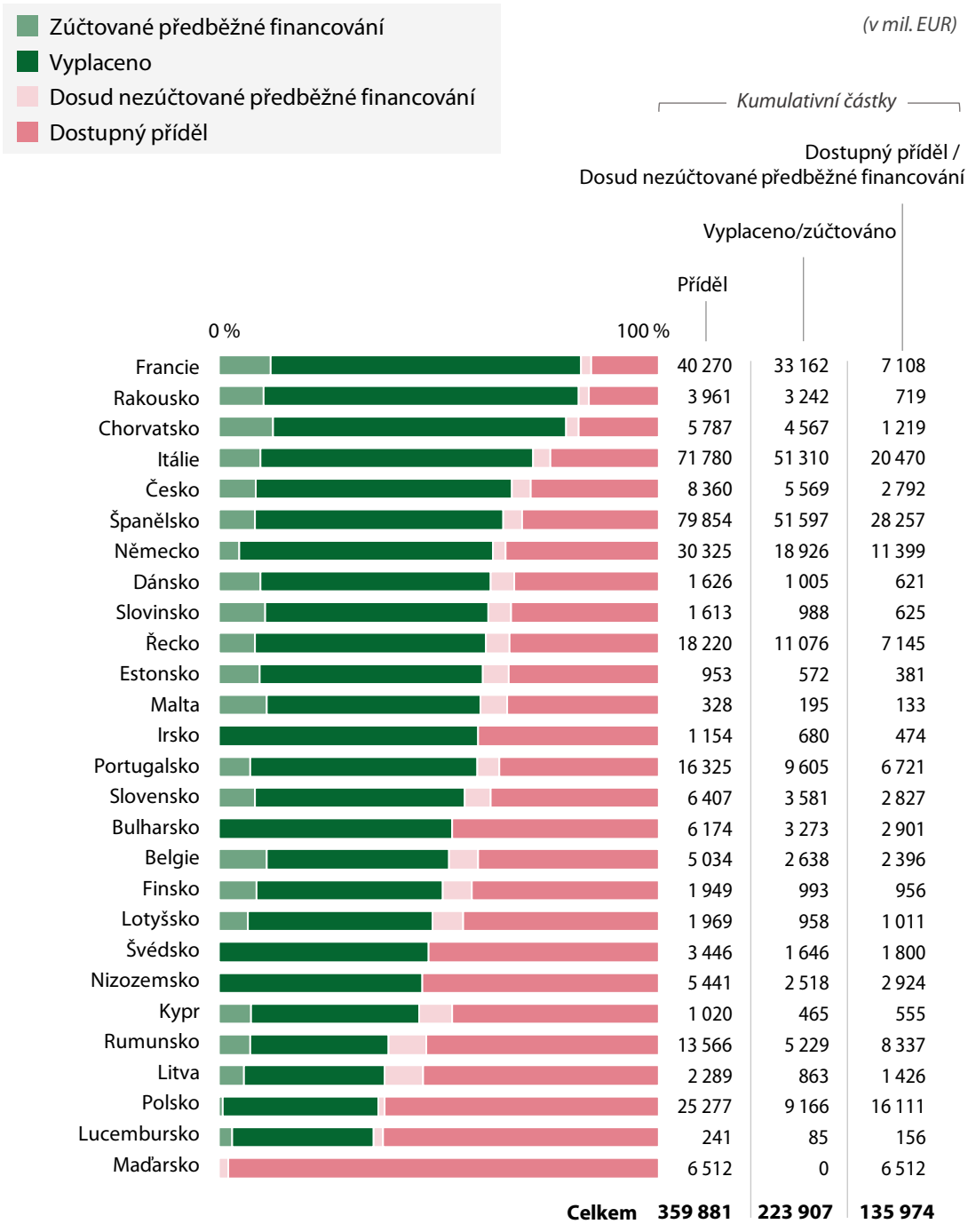
[3] Čl. 24 odst. 2 „nařízení“, kterým se mění nařízení (EU) 2021/241.

[4] Tamtéž, články 5 a 9 a čl. 17 odst. 2 a čl. 24 odst. 3.

[5] Výroční zpráva za rok 2023, bod XXXVIII.

[6] Tamtéž, bod 11.13.

Obrázek 11.1 – Vývoj grantových plateb z nástroje RRF jednotlivým členským státům k 31. prosinci 2025

	2021	2022	2023	2024	2025	Celkem
Předběžné financování	36 373	271	1 692	2 412	0	**40 748**
Vyplaceno	10 000	46 897	46 326	53 484	40 078	**196 785**
Zúčtováno	1 494	6 803	7 150	6 370	5 305	**27 122**

Zdroj: EÚD.

Rozsah a koncepce auditu

11.6. Grantové výdaje z nástroje RRF v roce 2025 činily celkem 45,4 miliardy EUR; náš audit se týkal všech 37 grantových plateb v celkové výši 40,1 miliardy EUR a *zúčtování* předběžného financování v celkové hodnotě 5,3 miliardy EUR.

11.7. V souladu s naší koncepcí auditu stanovenou v ***příloze 11.1*** jsme pro účely výroku o správnosti výdajů z nástroje RRF za rok 2025 prověřovali:

a) 200 milníků a 220 cílů obsažených v žádostech o 37 grantových plateb provedených v roce 2025, abychom posoudili, zda jsou v souladu s podmínkami pro platby a podmínkami způsobilosti (viz ***obrázek 11.2***). Auditem pokrýváme 40 % celkového kontrolovaného základního souboru milníků a cílů. Toto posouzení zahrnovalo:

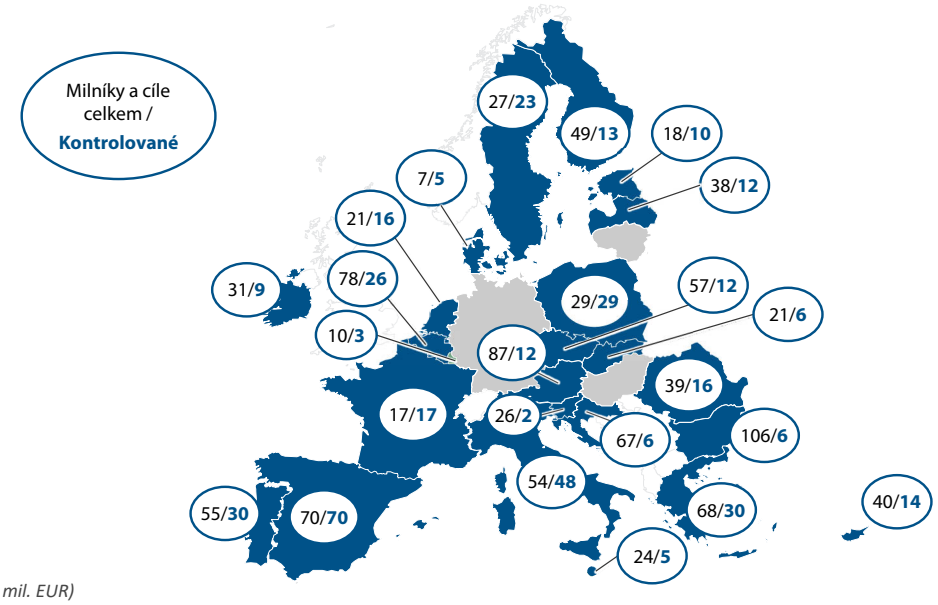
   i) dokumentární kontrolu předběžných posouzení Komise a osmi milníků souvisejících s auditními a kontrolními systémy členských států;

   ii) kontroly na místě týkající se 27 milníků a cílů v pěti členských státech (Belgie, Španělsko, Lotyšsko, Rakousko a Polsko).

b) zprávy Komise o auditech *ex post* s cílem přezkoumat její auditní činnost a oznámená zjištění, včetně provádění doporučení vyplývajících z těchto auditů;

c) informace vykázané Generálním ředitelstvím Komise pro hospodářské a finanční záležitosti (GŘ ECFIN) o správnosti výdajů z nástroje RRF za rok 2025, které byly součástí jeho *výroční zprávy o činnosti*, a způsob, jakým jsou tyto informace prezentovány ve *výroční zprávě o řízení a výkonnosti*.

Obrázek 11.2 – Celkové a kontrolované milníky a cíle, na kterých jsou založeny výdaje z nástroje RRF v roce 2025

(v mil. EUR)

		Kontrolovaný základní soubor		Auditní vzorek		Procento kontrolovaných milníků a cílů z celkového počtu
Členský stát	**Výdaje**	**Milníky celkem**	**Cíle celkem**	**Kontrolované milníky**	**Kontrolované cíle**	
Belgie (*)	1 695	55	23	**10**	**16**	33 %
Bulharsko (*)	1 904	96	10	**2**	**4**	6 %
Česko (*)	2 003	31	26	**2**	**10**	21 %
Dánsko	148	5	2	**3**	**2**	71 %
Estonsko	143	13	5	**6**	**4**	56 %
Irsko (*)	356	19	12	**2**	**7**	29 %
Řecko (*)	3 997	58	10	**20**	**10**	44 %
Španělsko (*)	8 136	28	42	**28**	**42**	100 %
Francie	3 776	7	10	**7**	**10**	100 %
Chorvatsko (*)	1 204	29	38	**2**	**4**	9 %
Itálie (*)	8 836	31	23	**25**	**23**	89 %
Kypr (*)	220	30	10	**8**	**6**	35 %
Lotyšsko	339	27	11	**7**	**5**	32 %
Lucembursko	60	6	4	**1**	**2**	30 %
Malta	57	12	12	**3**	**2**	21 %
Nizozemsko	1 185	15	6	**10**	**6**	76 %
Rakousko (*)	2 438	63	24	**6**	**6**	14 %
Polsko	2 266	19	10	**19**	**10**	100 %
Portugalsko (*)	2 176	31	24	**6**	**24**	55 %
Rumunsko	1 044	34	5	**11**	**5**	41 %
Slovinsko	463	20	6	**1**	**1**	8 %
Slovensko	569	15	6	**4**	**2**	29 %
Finsko (*)	720	39	10	**7**	**6**	27 %
Švédsko	1 646	14	13	**10**	**13**	85 %
Celkem	**45 383**	**697**	**342**	**200**	**220**	**40 %**

(*) V roce 2025 byla provedena více než jedna platba.
Výběr milníků a cílů viz ***příloha 11.1***, body ***9)–11)***. Rozsah naší auditní práce se v jednotlivých zemích liší, neboť se zaměřujeme na platby vysoké hodnoty.

Zdroj: EÚD.

11.8. Náš audit se netýkal správnosti výdajů vynaložených konečnými příjemci ani úvěrové složky RRF.

11.9. Vzhledem k vysokému počtu změn prováděcího rozhodnutí Rady a významu těchto změn pro účinné provádění nástroje RRF jsme rovněž přezkoumali vzorek 32 změn založený na posouzení rizik (změny se týkaly 20 milníků a cílů). Analyzovali jsme, do jaké míry členské státy odůvodnily, že změna byla způsobena objektivními okolnostmi (článek 21 nařízení), jakož i následnou analýzu Komise. Navíc v současné době provádíme samostatný audit s cílem posoudit, zda poslední kola revizí plánů pro oživení a odolnost v letech 2025/2026, jak je posoudila Komise a schválila Rada, zůstávají v souladu s celkovou úrovní předchozích ambicí plánů.

11.10. Kromě toho jsme přezkoumali vzorek 20 zadávacích řízení v pěti členských státech (Belgie, Španělsko, Francie, Portugalsko a Rumunsko) založený na posouzení rizik a také deset případů státní podpory ve čtyřech členských státech (Dánsko, Francie, Kypr a Švédsko), které se týkaly plateb z nástroje RRF provedených v roce 2025. Cílem této činnosti bylo zjistit, zda byla tato zadávací řízení a státní podpora provedeny v souladu s předpisy EU a vnitrostátními předpisy.

Posouzení dodržování podmínek pro platby a podmínek způsobilosti

11.11. Zjistili jsme, že 16 z prověřovaných 420 milníků a cílů bylo ovlivněno zjištěními s finančním *dopadem* (viz ***příloha 11.2***). Jednalo se o devět z 37 plateb z nástroje RRF (a souvisejících zúčtování předběžného financování) v devíti členských státech. Dospěli jsme k závěru, že minimální finanční dopad těchto zjištění je nad naším *prahem významnosti (materiality)*.

11.12. Vzhledem k povaze výdajového modelu nástroje RRF i k tomu, že podle metodiky Komise pro pozastavení plateb[7] je nutné učinit celou řadu vlastních úsudků, což může vést k rozdílným výkladům, neuvádíme míru *chyb* srovnatelnou s jinými výdajovými oblastmi EU (viz ***příloha 11.1***). ***Obrázek 11.3*** uvádí typy zjištění, která mají finanční dopad.

Obrázek 11.3 – Typy zjištění, která mají finanční dopad

Zdroj: EÚD

[7] COM(2023) 99: Příloha II sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě: Nástroj pro oživení a odolnost: po dvou letech – jedinečný nástroj, který je ústředním prvkem zelené a digitální transformace EU.

Neuspokojivé splnění milníků a cílů

11.13. Naše kontroly odhalily deset milníků a cílů v sedmi členských státech, které nebyly uspokojivě splněny. Zjistili jsme, že nebyly splněny všechny prvky vyžadované v rámci milníku nebo cíle a že tyto chybějící (nesplněné) prvky představují více než minimální přijatelnou odchylku (viz příklad v ***rámečku 11.1***). Komise přesto příslušné platby provedla.

Rámeček 11.1

Příklad milníku, který nebyl uspokojivě splněn

Polsko – popis milníku B5G: „Nařízení stanoví normy kvality pro pevná paliva z biomasy určená pro použití v domácnosti, včetně dřevěných pelet.“

Polsko přijalo v květnu 2025 nařízení, kterým se stanoví normy kvality pouze pro dřevěné pelety (12 norem) a brikety (8 norem), na které připadá 14,9 % všech topných jednotek využívajících biomasu jako palivo v polských domácnostech. Na ostatní druhy biomasy (hlavně palivové dřevo), představující 85,1 % všech topných jednotek, se uvedené nařízení nevztahuje.

Komise vyhodnotila milník jako uspokojivě splněný a vyloučení ostatních druhů biomasy považovala za „minimální odchylku“. Komise se domnívá, že nebylo nutné stanovit normy kvality pro jiné druhy biomasy, neboť se na ně vztahují normy stanovené v protismogových usneseních.

Protismogová usnesení jsou však regionální akty, a nikoli vnitrostátní právní předpisy, jak vyžaduje prováděcí rozhodnutí Rady. Tato usnesení navíc existují pouze ve 14 z 16 polských regionů a stanoví pouze jednu normu (maximální vlhkost) týkající se všech druhů biomasy, včetně dřevěných pelet a briket.

Odchylku za minimální nepovažujeme, protože na naprostou většinu paliv z biomasy pro domácnosti se nařízení v rámci tohoto milníku nevztahuje. Dospěli jsme proto k závěru, že tento milník nebyl uspokojivě splněn.

Zjistili jsme také milníky/cíle, které nebyly uspokojivě splněny u plateb vyplacených Bulharsku, Irsku, Řecku, Španělsku, Itálii a Švédsku.

11.14. V loňském roce jsme se rozhodli nevydat závěr o uspokojivém splnění dvou *kontrolních milníků* zahrnutých do první platby Polsku[8]. Cílem těchto milníků, které byly předpokladem pro jakoukoli platbu z nástroje RRF Polsku, bylo posílit nezávislost a nestrannost soudů reformou disciplinárního režimu pro soudce. Ačkoli jsme upozornili na závažné nedostatky ve jmenování soudců, nevydali jsme závěr, a to z důvodu nevyřízené žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce předložené Soudnímu dvoru Evropské unie (SDEU) ve věci C-517/24, která se této záležitosti přímo týkala. SDEU následně prohlásil žádost o rozhodnutí o předběžné otázce za nepřípustnou, neboť měl za to, že žádost překračuje pravomoc SDEU rozhodovat o předběžných otázkách. Nepřezkoumal tedy meritum otázek položených předkládajícím vnitrostátním soudem. Věc je nicméně stále projednávána vnitrostátním soudem. Konstatujeme však, že SDEU stále projednává další související věci týkající se těchto milníků (například věc C-555/24). Než tedy dospějeme k závěru o uspokojivém splnění těchto milníků a dalšího přímo souvisejícího milníku, čekáme na konečná rozhodnutí Soudního dvora EU v těchto věcech.

Opatření zahájená před obdobím způsobilosti

11.15. V nařízení se stanoví, že v rámci nástroje RRF jsou způsobilá pouze opatření zahájená od 1. února 2020[9], ale nestanoví se v něm další kritéria, která by definovala, co se rozumí slovem „zahájení“ opatření. V říjnu 2024 vydala Komise pokyny[10], v nichž objasnila, že „zahájení“ opatření chápe jako začátek jeho provádění v praxi v okamžiku, kdy náklady skutečně vzniknou.

11.16. Jsme i nadále toho názoru[11], že by jako začátek opatření mělo být považováno datum prvního (právního) *závazku* (např. v podobě smlouvy, objednávky nebo rozhodnutí o financování), protože to představuje zahájení první činnosti související s opatřením. Taková smlouva nebo rozhodnutí o financování zakládá závazek a spouští hospodářskou a výrobní činnost na úrovni dodavatele a subdodavatele a vede k *výsledkům* v následných platbách.

---

[8] Výroční zpráva za rok 2024, bod 11.16.

[9] Čl. 17 odst. 2 nařízení.

[10] COM(2024) 474: Příloha II zprávy Komise Evropskému parlamentu a Radě o provádění Nástroje pro oživení a odolnost.

[11] Výroční zpráva za rok 2023, bod 11.22.

11.17. Zjistili jsme, že projekty týkající se čtyř cílů souvisejících se dvěma platbami (Belgie a Švédsko) byly zahájeny dříve než v únoru 2020. Tyto čtyři projekty tedy neměly být z nástroje RRF financovány.

Dvojí financování

11.18. Povinnost zamezit dvojímu financování je klíčovou zásadou pro způsobilost výdajů EU[12] a je zásadní pro ochranu finančních zájmů EU.[13]

11.19. V nařízení se používá tradiční definice dvojího financování založená na nákladech, i když z plateb z nástroje RRF se neproplácejí vzniklé způsobilé náklady, ale odměňuje se uspokojivé splnění milníků a cílů. Dle našeho názoru ke dvojímu financování u nástroje RRF dochází, když jsou tytéž náklady na milník nebo cíl financovány dvakrát anebo když jsou tytéž výstupy vykázány – a tedy hrazeny – dvakrát. Tentýž výstup nebo výsledek nelze z rozpočtu EU financovat dvakrát, a to ani v případě, že jeden z dotčených finančních nástrojů není založen na nákladech.

11.20. Ve zvláštní zprávě 22/2024 jsme dospěli k závěru, že systémy zavedené a prováděné Komisí a členskými státy nejsou dostatečné k tomu, aby adekvátně zmírňovaly zvýšené riziko dvojího financování z nástroje RRF a jiných fondů EU.

11.21. Zjistili jsme dva případy dvojího financování (viz příklad v ***rámečku 11.2***), které neměly být z nástroje RRF financovány.

---

[12] Čl. 191 odst. 3 finančního nařízení.

[13] Článek 1 nařízení Rady (ES, EURATOM) č. 2988/95.

Rámeček 11.2

Příklad milníku financovaného z nástroje RRF a zároveň z jiných fondů EU

Lotyšsko – popis milníku 144: *„Mapování lidských zdrojů ve zdravotnictví bude zahrnovat podrobné informace o počtu zdravotnických pracovníků pracujících v různých oborech, ve veřejném i soukromém sektoru a na všech úrovních péče.“*

Komise se domnívá, že nemůže dojít ke dvojímu financování, pokud nástroj RRF nepokrývá stejné náklady, a k určení této skutečnosti použije náklady předložené členským státem v plánu pro oživení a odolnost.

Zjistili jsme, že výsledek milníku, kterým je mapování lidských zdrojů ve zdravotnictví, již byl plně financován, vyvinut a přijat v rámci jednoho projektu Nástroje EU pro technickou podporu.

Jednalo se o jeden ze dvou případů dvojího financování v Lotyšsku.

Prověrka vybraných monitorovacích a kontrolních systémů

Nedostatky v předběžném posouzení Komise

11.22. U 12 ze 16 zjištění s finančním dopadem jsme v posouzení Komise zjistili nedostatky. Navíc jsme zjistili dalších 28 případů nedostatků v posouzení Komise, které na uspokojivé splnění příslušného milníku/cíle neměly dopad. Komise v těchto případech neprovedla dostatečné kontroly, aby posoudila spolehlivost údajů poskytnutých spolu se žádostí o platbu; další informace jsme získali od příslušných členských států (viz příklad v ***rámečku 11.3***).

Rámeček 11.3

Příklad nedostatku v předběžném posouzení Komise

Kypr – popis cíle 193: *„Snížení počtu nevyřízených případů pro vydání dokladů o vlastnickém právu… Z tohoto celkového počtu 20 000 nevyřízených dokladů o vlastnickém právu bude 80 % vyřešeno vydáním dokladů o vlastnickém právu nebo zamítnutím případu.“*

Komise založila své posouzení na zprávě o pokroku předložené kyperskými orgány a na ověření systému na dálku. Neověřila však spolehlivost souhrnných informací.

Komise konkrétně nepožádala o seznam nevyřízených nebo dokončených případů ani nevybrala vzorek jednotlivých žádostí za účelem ověření přesnosti vykázaných údajů, jak to vyžadují její vlastní pokyny pro výběr vzorku.

V důsledku toho neměla Komise k dispozici dostatečné, přiměřené důkazy, které by potvrdily, zda se snížil počet nevyřízených případů ve výši 80 % z 20 000 nevyřízených dokladů o vlastnickém právu k nemovitostem.

Ačkoli z auditů Komise vyplývá méně otevřených významných doporučení, většina z nich zůstává po uplynutí lhůty stále neprovedena

11.23. V souladu s *finančním nařízením*[14] a dohodami o financování podepsanými s členskými státy provádí Komise audity *ex post*, jejichž cílem je odhalovat a napravovat chyby týkající se operací po jejich schválení.

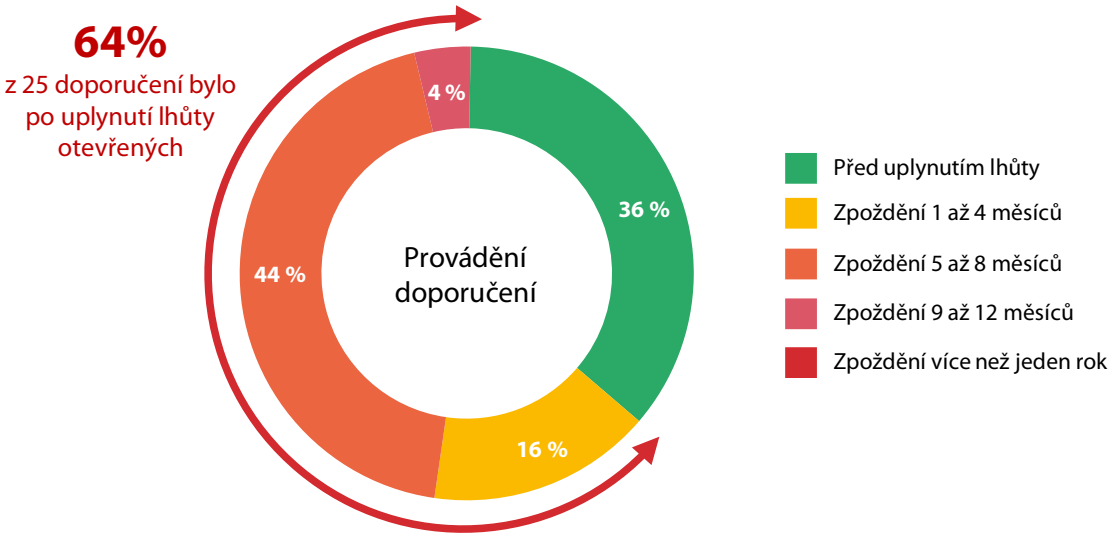
11.24. Od roku 2021 vydala Komise 37 závěrečných auditních zpráv s 852 doporučeními pro 21 členských států. Ke dni 11. května 2026 měla Komise za to, že 758 (89 %) doporučení bylo provedeno a zbývajících 94 (11 %) bylo otevřených. Zprávy Komise jsou strukturovány do tří hlavních fází (blesková zpráva, návrh zprávy a závěrečná zpráva). Komise pro dokončení návrhu auditní zprávy stanoví interní lhůtu 40 dnů po datu uzavření práce v terénu. Konstatujeme, že na konci května 2026 zůstává 34 auditů ve fázi bleskové zprávy v průměru devět měsíců po tomto datu, což prodlužuje přijetí případných doporučení.

11.25. Komise dělí svá zjištění na kritická, velmi důležitá, důležitá nebo žádoucí. Pokud členské státy kritická nebo velmi důležitá zjištění nepřijaly, odmítly nebo neprovedly, může v důsledku toho Komise zavést kontrolní milníky (viz bod ***11.29***) nebo ve své výroční zprávě o činnost vyjádřit *výhradu*. Tato kritická nebo velmi důležitá zjištění mohou rovněž představovat závažné porušení povinností vyplývajících z dohody o financování.

11.26. Počet otevřených doporučení týkajících se kritických nebo velmi důležitých zjištění se snížil ze 136 v roce 2025 na 25 v roce 2026. Navzdory tomuto zlepšení u 64 % z těchto doporučení týkajících se kritických nebo velmi důležitých zjištění (k prosinci 2025) v posledním roce provádění nástroje RRF již uplynula stanovená lhůta pro provedení (viz ***obrázek 11.4***).

[14] Čl. 74 odst. 6 finančního nařízení.

Obrázek 11.4 – Zpoždění při provádění doporučení týkajících se kritických a velmi důležitých zjištění z auditů Komise

Zdroj: EÚD

11.27. ***Tabulka 11.1*** uvádí počet doporučení vyplývajících z kritických a velmi důležitých zjištění týkajících se kontrolních systémů členských států spolu s podrobnostmi o jejich provádění.

Tabulka 11.1 – Většina otevřených doporučení týkajících se kritických a velmi důležitých zjištění zůstává po uplynutí lhůty stále neprovedena

	Kritické			Velmi důležité		
	Otevřené		Uzavřené	Otevřené		Uzavřené
	Otevřené (do uplynutí lhůty)	Otevřené (po uplynutí lhůty)		Otevřené (do uplynutí lhůty)	Otevřené (po uplynutí lhůty)	
Nedostatky v kontrolních systémech členských států a ochrana finančních zájmů EU						
Nedostatky v kontrolách střetu zájmů, dvojího financování, podvodů a korupce	–	5	22	–	1	65
Nepřiměřené nebo nedostatečné kontroly dodržování unijních či vnitrostátních předpisů (včetně zadávání veřejných zakázek a státní podpory) nebo zásady „významně nepoškozovat“	–	–	8	–	4	43
Případ podezření z podvodu	–	–	2	–		7
Nevyužívání nebo omezené využívání Arachne jako nástroje pro odhalování rizika	–	–	–	2	–	7
Nedostatky v žádostech o platbu						
Nezpůsobilé vykázané projekty nebo položky	–	–	2	–	–	3
Nedostatky v auditech prováděných vnitrostátními auditními subjekty (např. nesprávné posouzení, metodické nedostatky)	–	–	–	6	–	26
Nedostatečná či slabá *auditní stopa* nebo proces správy údajů	–	–	43	–	1	78
Jiné nedostatky						
Nedostatky ve shromažďování údajů v rozporu s čl. 22 odst. 2 písm. d) nařízení	–	–	14	–	4	27
Nedostatečná správní kapacita / odborná příprava nebo nejasná organizační struktura	–	–	1	–	–	28
Nedodržení pravidel pro zajištění publicity	–	–	4	1	1	43
Celkem (počet doporučení / členských států)	**–**	**5/2**	**96/12**	**9/1**	**11/6**	**327/19**

Zdroj: EÚD.

11.28. Do vzorku jsme vybrali osm uzavřených kritických a velmi důležitých doporučení, abychom ověřili, že byla provedena. Zjistili jsme, že Komise uzavřela dvě doporučení bez odpovídajících důkazních informací. V těchto dvou případech byla doporučení zaměřena na řešení zjištění týkajících se absence uplatňovaných postupů na ochranu finančních zájmů Unie. Předložené důkazy neprokázaly skutečné provádění těchto postupů.

Kontrolní systémy členských států nejsou stále dostatečně účinné

Trvající potřeba kontrolních milníků

11.29. Pokud Komise při svých auditech zjistí v kontrolním systému členského státu nedostatky, může při revizi národních plánů pro oživení a odolnost do nich přidat *kontrolní milníky*. Přidáním kontrolních milníků zablokuje všechny budoucí platby z nástroje RRF, dokud členský stát tyto milníky uspokojivě nesplní. Existenci kontrolních milníků považujeme za pozitivní krok ke zlepšení kontrolních systémů v členských státech[15]. Jejich potřeba je však také známkou toho, že systémy členských států nejsou zcela účinné.

11.30. Cílem naší auditní činnosti není poskytnout stanovisko k celkové *účinnosti* kontrolních systémů členských států. Naše posouzení uspokojivého plnění kontrolních milníků nám nicméně umožňuje posoudit klíčové složky těchto systémů. V roce 2025 (předposlední rok nástroje RRF) členské státy stále prováděly kontrolní milníky, aby zajistily, že jejich kontrolní systémy budou připraveny nástroj RRF provádět. Celkově jsme dospěli k závěru, že všech osm kontrolních milníků týkajících se grantových plateb z nástroje RRF na rok 2025 bylo uspokojivě splněno.

11.31. Nedostatky v kontrolních systémech těch členských států, jejichž druhá nebo každá další platba byla podmíněna dosažením kontrolních milníků, představují – dokud tyto milníky nebudou splněny – riziko pro ochranu finančních zájmů EU s možným dopadem na správnost výdajů. Zjistili jsme, že z osmi výše uvedených kontrolních milníků bylo k druhým žádostem o platbu přidáno pět (dva v Belgii a po jednom v Irsku, Rakousku a Finsku), zatímco zbývající tři (všechny ve Švédsku) se týkají první žádosti o platbu.

---

[15] Přezkum 02/2025: „Orientace na výkonnost, vyvozování odpovědnosti a transparentnost – poučení z nedostatků nástroje RRF“, bod 63.

Některé členské státy mají ve svých kontrolních systémech přetrvávající nedostatky

11.32. Na základě přezkumu auditních zpráv Komise a provádění příslušných doporučení jsme zjistili následující:

- Pokud jde o problémy týkající se dvojího financování, zpráva Komise o ochraně finančních zájmů Unie *(PFIU)* obsahuje velmi důležité zjištění týkající se kontrol rizika dvojího financování, které mají dopad na významnou část kontrolního systému jednoho členského státu. Neexistuje proto jistota, že tento členský stát prováděl svůj národní plán pro oživení a odolnost bez odpovídajících záruk dvojího financování od zjištění auditu (prosinec 2023) do uzavření doporučení v lednu 2025.

- Pokud jde o zjištění o střetu zájmů, zprávy Komise o auditech *ex post* odhalují velmi důležitá zjištění ve dvou členských státech. Neexistuje tedy jistota, že oba tyto členské státy prováděly své národní plány pro oživení a odolnost s odpovídajícími zárukami proti střetu zájmů, a to přinejmenším od vypracování auditních zjištění (v srpnu 2023 a květnu 2024). Zjištění zůstávala v době našich kontrol otevřená. Komise rovněž zjistila (říjen 2023 a srpen 2024) významné nedostatky (kritická a velmi důležitá zjištění) v kontrolních systémech dalšího členského státu. Neexistuje tedy jistota, že tento členský stát prováděl svůj národní plán pro oživení a odolnost s odpovídajícími zárukami proti střetu zájmů, a to nejméně od doby zjištění auditu do uzavření doporučení v listopadu 2025.

Členské státy nemůžeme jmenovat, neboť Komise považuje výše uvedené auditní zprávy za důvěrné, dokud nebude ukončen následný postup týkající se všech jejích doporučení.

Nedostatky v systémech některých členských států pro zajištění souladu s pravidly zadávání veřejných zakázek a státní podpory

11.33. Ačkoli dodržování pravidel pro zadávání veřejných zakázek a státní podporu není podmínkou pro vyplácení finančních prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost členským státům, ochrana finančních zájmů EU vyžaduje, aby členské státy zajistily soulad projektů Nástroje pro oživení a odolnost s těmito pravidly. Komise jakožto orgán, který nese konečnou odpovědnost za plnění rozpočtu, musí zajistit, aby systémy členských států plnily svůj účel. Ve zvláštní zprávě 09/2025[16] jsme uvedli zjištěné nedostatky v systémech členských států na zajišťování souladu s pravidly pro zadávání veřejných zakázek a státní podporu. Konstatujeme, že porušování těchto pravidel je trvalým problémem výdajů v oblasti politiky soudržnosti i v jiných oblastech rozpočtových výdajů.

11.34. Zjistili jsme následující porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek:

a) ve dvou případech (ve Španělsku a Rumunsku) veřejný zadavatel neodůvodnil své rozhodnutí nerozdělit zakázky na části;

b) v jednom případě v Rumunsku veřejný zadavatel protiprávně zvolil zjednodušené řízení a nezajistil řádné zveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení;

c) v jednom případě v Rumunsku veřejný zadavatel protiprávně použil jednací řízení bez předchozího uveřejnění.

11.35. Kromě toho jsme zjistili další problémy s dodržováním předpisů, které nemají vliv na celkovou správnost dotčených postupů. Jedná se o nedostatečné kontroly s cílem předcházet střetům zájmů / odhalovat je (čtyři případy v Belgii a Francii) a nezveřejnění oznámení o výsledku zadávacího řízení (čtyři případy ve Francii).

---

[16] Zvláštní zpráva 09/2025: „Systémy pro zajišťování souladu výdajů z Nástroje pro oživení a odolnost s pravidly pro zadávání veřejných zakázek a státní podporu – zlepšují se, ale stále jsou nedostatečné“.

11.36. Pokud jde o pravidla státní podpory, zjistili jsme následující nesrovnalosti:

a) umělé rozdělení projektů s cílem vyhnout se prahovým hodnotám oznamovací povinnosti[17] (viz příklad v ***rámečku 11.4***) a nesprávný výpočet způsobilých nákladů (dva případy/projekty ve Švédsku);

b) nesplnění podmínek pro vyloučení (čtyři případy/projekty ve Francii) a pozdní zveřejnění informací o transparentnosti (jeden případ/projekt ve Francii) a

c) nedostatky v posuzování toho, zda byly dodrženy prahové hodnoty *de minimis*[18] (dva případy/projekty v Dánsku).

[17] Nařízení Komise (EU) č. 651/2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem, ve znění pozdějších předpisů – konsolidované znění zveřejněné v Úředním věstníku Evropské unie dne 1. července 2023 (obecné nařízení o blokových výjimkách) (v platném znění).

[18] Nařízení Komise (EU) 2023/2831 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis*.

Rámeček 11.4

Příklad nedodržení požadavků týkajících se státní podpory

Švédsko Cíl 1 – „Zadávání projektů na snížení emisí oxidu uhličitého o očekávaný objem 300 000 tun“

Dne 9. prosince 2021 poskytla švédská agentura pro ochranu životního prostředí (EPA) státní podporu stejné přijímající společnosti prostřednictvím 24 samostatných rozhodnutí o poskytnutí podpory[19]. Celkové způsobilé náklady u všech 24 rozhodnutí činily 506,9 milionu SEK (což odpovídá 49,5 milionu EUR) a celková hodnota podpory poskytnuté na základě všech 24 rozhodnutí činila 354,9 milionu SEK (což odpovídá 34,6 milionu EUR).

Zjistili jsme, že všechna rozhodnutí poskytla podporu témuž příjemci v rámci stejného režimu týmž orgánem poskytujícím podporu a byla schválena ve stejný den. Podrobnosti o žádosti tohoto jediného příjemce a zprávách o pokroku ukazují záměr zřídit síť vodíkových čerpacích stanic.

Na základě výše uvedených skutečností se domníváme, že 24 rozhodnutí o poskytnutí podpory představuje jediný projekt. Vzhledem k tomu, že celkové způsobilé náklady a celková poskytnutá podpora překračují prahové hodnoty oznamovací povinnosti[20], neměla být podpora poskytnuta, aniž by to bylo Komisi oznámeno.

Konstatujeme, že 13 z 24 rozhodnutí o poskytnutí podpory bylo později zrušeno, což vedlo ke zpětnému získání 192,3 milionu SEK.

11.37. Rovněž jsme zjistili další problémy s dodržováním předpisů, které nemají vliv na celkovou správnost dotčených postupů nebo případů. Jednalo se o případy nevýznamného (nemateriálního) nedodržení obecného nařízení o blokových výjimkách, pokud jde o status „malého a středního podniku“[21] (jeden případ/projekt ve Francii), a nedostatky v povinnosti uchovávat záznamy o podpoře *de minimis* (dva případy/projekty v Dánsku).

[19] Podle článku 56 obecného nařízení o blokových výjimkách.

[20] Podle čl. 4 odst. 1 písm. cc) obecného nařízení o blokových výjimkách.

[21] Doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků (text s významem pro EHP) (oznámeno pod číslem C(2003) 1422) (2003/361/ES).

Nedostatky v žádostech o platbu

11.38. Zjistili jsme nepřesnosti v žádostech o platbu ve čtyřech členských státech (Itálie, Polsko, Slovensko a Švédsko). Ve dvou z nich (Itálie a Švédsko) jsme zjistili problémy v prohlášeních řídicího subjektu. Cílem těchto prohlášení je poskytnout jistotu, že informace předložené spolu s žádostmi o platbu jsou úplné, přesné a spolehlivé[22]. Členské státy by měly do svých prohlášení řídicích subjektů předkládaných Komisi zahrnout *výhrady* a v případě potřeby upozornit na chybějící důkazní informace. Zjistili jsme, že tyto dva členské státy si byly při předkládání žádosti o platbu vědomy nedostatečných důkazních informací o uspokojivém plnění některých milníků a cílů. Žádný z těchto dvou členských států však neuvedl ve svém prohlášení řídicího subjektu výhradu, která by poukázala na to, že milník/cíl byl v době podání žádosti o platbu splněn pouze částečně.

[22] Čl. 22 odst. 2 písm. c) nařízení.

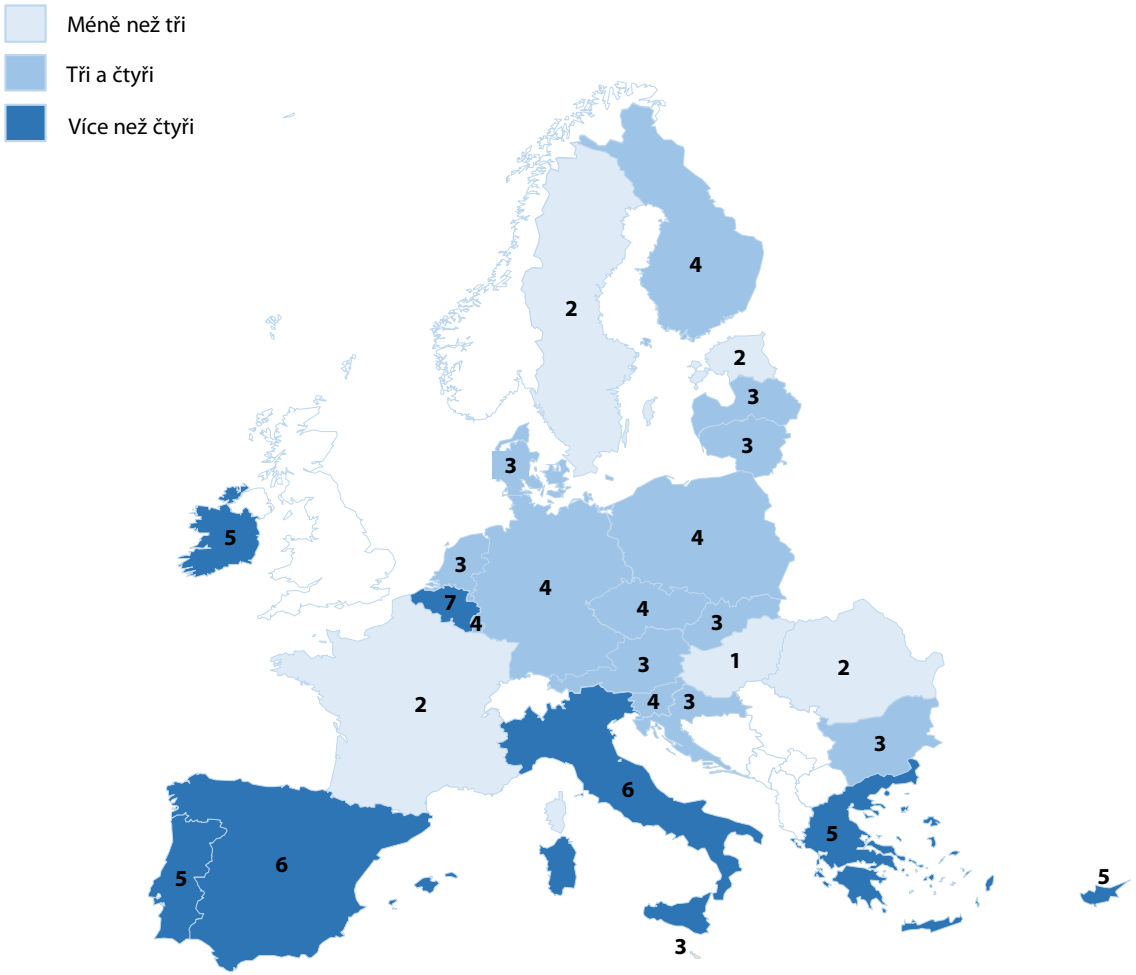
Analýza změn prováděcího rozhodnutí Rady

11.39. Členské státy mohou požádat[23] o změnu svého národního plánu pro oživení a odolnost, pokud jeden nebo více milníků a cílů již nelze v důsledku objektivních okolností splnit. Komise v případě kladného posouzení připraví pozměněné prováděcí rozhodnutí Rady, které následně Rada schválí. V červnu 2025 vydala Komise sdělení[24], v němž členským státům poskytuje možnosti, jak své plány pro oživení a odolnost zefektivnit a zároveň zachovat jejich příděly pro tento plán a zajistit, aby plány splňovaly všechna posuzovací kritéria stanovená v nařízení. Od zahájení nástroje RRF do konce prosince 2025 přijala Rada 99 změn, od jedné v Maďarsku po sedm v Belgii (viz ***obrázek 11.5***). Naše práce se týkala milníků a cílů v 18 změnách prováděcího rozhodnutí Rady.

[23] Čl. 21 odst. 1 nařízení.

[24] COM(2025) 310 final/2 – Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – NextGenerationEU – Cesta do roku 2026.

Obrázek 11.5 – Změny prováděcího rozhodnutí Rady přijaté do konce roku 2025

ke dni 31. prosince 2025

Zdroj: EÚD na základě údajů ze srovnávacího přehledu nástroje RRF.

11.40. Přezkoumali jsme 32 změn 20 milníků a cílů, které byly součástí 18 změn prováděcího rozhodnutí Rady v osmi členských státech[25]. Analyzovali jsme, zda členské státy řádně odůvodnily objektivní okolnosti žádosti o změny prováděcího rozhodnutí Rady. Dále jsme zkoumali, zda Komise změny posoudila na základě dostatečných důkazů pro odůvodnění poskytnutých členskými státy.

[25] Irsko, Řecko, Španělsko, Itálie, Lotyšsko, Nizozemsko, Polsko a Slovensko.

Několik prováděcích rozhodnutí Rady bylo po předložení žádosti o platbu upraveno tak, aby odpovídaly skutečným úspěchům

11.41. U 13 analyzovaných milníků a cílů (zahrnujících 13 z 32 změn) jsme zjistili, že požadavky prováděcího rozhodnutí Rady na tyto milníky a cíle byly změněny poté, co členské státy předložily Komisi příslušnou žádost o platbu (viz příklad v ***rámečku 11.5***). V devíti případech byla žádost o změnu prováděcího rozhodnutí Rady podána až po žádosti o platbu. Prováděcí rozhodnutí Rady byla přijata během předběžného posouzení uspokojivého plnění a sladěna se skutečně dosaženými *výstupy*, což umožnilo platbu.

11.42. Nařízení nestanoví lhůtu pro podání žádosti o změny. Domníváme se, že praxe změn požadavků milníků a cílů, na které se vztahuje platba, snižuje účinnost finančního pákového efektu EU a vysílá signál, že neuspokojivému plnění lze zabránit změnou prováděcího rozhodnutí Rady za účelem uvolnění platby.

Objektivní okolnosti nebyly vždy dostatečně vysvětleny a často nebyly podloženy vhodnými důkazy

11.43. Členské státy musí poskytnout náležité odůvodnění a prokázat jasnou příčinnou souvislost mezi objektivními okolnostmi a tím, že opatření již nelze splnit, jak se předpokládalo, nebo potřebou snížit administrativní zátěž[26]. Na podporu toho by členské státy měly předložit důkazy prokazující uvedenou okolnost.

11.44. U 17 z 32 změn jsme zjistili, že objektivní okolnosti byly dostatečně popsány, ale nebyly doprovázeny dostatečnými důkaznými informacemi. U 12 dalších jsme zjistili, že členské státy dostatečně nevysvětlily objektivní okolnosti a neposkytly dostatečné důkazy (viz příklad v ***rámečku 11.5***).

[26] Pokyny k plánům pro oživení a odolnost v souvislosti s plánem REPowerEU (2023/C 80/01); Pokyny k plánům pro oživení a odolnost (C/2024/4618).

Některé změny odstranily z opatření nástroje RRF důležité fáze provádění

11.45. Zjistili jsme pět změn prováděcího rozhodnutí Rady, které zcela nebo částečně odstranily část opatření týkající se fáze provádění. Toho bylo dosaženo například nahrazením konkrétních výstupů přípravnými kroky. S revidovanými milníky a cíli jsou platby spojeny se *vstupy* nebo procesy, což ponechává podstatné výstupy mimo období provádění Nástroje pro oživení a odolnost. Tyto případy ukazují, že některé změny prováděcího rozhodnutí Rady šly nad rámec úpravy harmonogramů nebo technických specifikací a místo toho zcela nebo částečně odstranily výstupy, které původně představovaly klíčové prvky pro dokončení opatření. Pokyny Komise[27] zdůrazňují, že změny prováděné v plánech pro oživení a odolnost podle článku 21 by neměly snížit jejich celkové ambice. Tyto pokyny se však konkrétně nezabývají situacemi popsanými v tomto bodě.

Nedostatky týkající se dopadu pozměňovacích návrhů na odhady nákladů

11.46. Zjistili jsme, že deset z 32 změn, které měly dopad na devět z 20 milníků/cílů, vedlo k revizi odhadů nákladů. Komise ověřila podrobná vysvětlení nákladů poskytnutá členskými státy. Navzdory podrobnému odůvodnění se však podpůrné důkazy často omezovaly na popisné výpočty bez primární dokumentace. Ačkoli nařízení nevyžaduje, aby členské státy tyto důkazy poskytovaly systematicky, absence podkladových údajů a důkazních informací z první ruky oslabuje auditní stopu a snižuje jistotu, pokud jde o spolehlivost revidovaných odhadů nákladů.

11.47. Ve zvláštní zprávě 14/2026 o transparentnosti a sledovatelnosti Nástroje pro oživení a odolnost jsme rovněž zjistili, že některé členské státy používají údaje o skutečných nákladech k aktualizaci odhadů nákladů a přerozdělení finančních prostředků v případě úspor nákladů, ale že mezi členskými státy neexistuje jednotný přístup a že Komise tyto informace systematicky nepožaduje, a to ani v případě, že jsou na vnitrostátní úrovni k dispozici. Dospěli jsme k závěru, že omezená dostupnost podkladových údajů, skutečných nákladů a podkladové dokumentace snížila transparentnost a jistotu, pokud jde o využívání finančních prostředků EU.

[27] C/2024/4618 - Pokyny k plánům pro oživení a odolnost (pokyny z roku 2024).

11.48. Na rozdíl od opatření založených na nákladech, kde je třeba snížené výstupy zohlednit prostřednictvím upravených odhadovaných nákladů, nepředstavují změny reforem s „nulovými náklady“ změnu celkových odhadovaných nákladů a rovněž nemají dopad na související částky plateb (viz příklad v ***rámečku 11.5***), pakliže jsou u plánu dodržena posuzovací kritéria. To může oslabit motivaci k zachování původního rozsahu a ambicí reforem.

Rámeček 11.5

Příklad nedostatků ve změnách prováděcího rozhodnutí Rady

Reforma 2.7 irského národního plánu pro oživení a odolnost spočívá v opatření ke zvýšení počtu absolventů s vysokou úrovní dovedností v oblasti informačních a komunikačních technologií. Po první změně v roce 2024 odpovídající cíl 75 vyžadoval, aby v roce 2021 absolvovalo alespoň 12 450 účastníků vzdělávání v oblasti IKT.

Irsko předložilo dne 23. prosince 2024 žádost o platbu spolu s prohlášením řídicího subjektu a uvedlo, že pro cíl 75 jsou shromažďovány další důkazy, které budou poskytnuty. Irsko však dne 31. ledna 2025 požádalo o změnu svého národního plánu pro oživení a odolnost a podruhé změnilo cíl 75: cíl 12 450 absolventů byl snížen přibližně o 12,5 % na 10 900. Irsko tuto změnu přisoudilo neodůvodněné administrativní zátěži a Komise žádost schválila. V důsledku toho byl cíl v roce 2025 změněn, když bylo posuzováno jeho uspokojivé plnění, a Komise provedla odpovídající platbu.

Objektivní okolnosti nebyly doloženy důkazními informacemi, které by prokazovaly, že původní cíl působil neodůvodněnou administrativní zátěž a jak se této zátěži změnou zabránilo. Změna z roku 2025 byla schválena na základě dokumentů prokazujících uspokojivé splnění revidovaného cíle, nikoli na základě důvodů pro změnu. U cíle bylo riziko nesplnění, které bylo napraveno během posouzení Komisí prostřednictvím změny prováděcího rozhodnutí Rady. Tato reforma navíc neměla v národním plánu pro oživení a odolnost odhad nákladů (opatření „nulových nákladů“), což znamená, že změna kvantitativního ukazatele směrem dolů neměla vliv na celkové náklady plánu a neměla pro členský stát finanční důsledky.

Problémy týkající se koncepce opatření, milníků a cílů

11.49. V této části kapitoly uvádíme skutečnosti, které přímo nesouvisejí s naším prohlášením o věrohodnosti, ale které ukazují na nedostatky v koncepci opatření, milníků a cílů. Úplnější přehled aspektů *řádného finančního řízení* v souvislosti s nástrojem RRF poskytují předchozí zvláštní zprávy EÚD a náš přezkum[28].

11.50. Milníky a cíle by měly měřit pokrok členských států v provádění investic a reforem obsažených v jejich národních plánech pro oživení a odolnost – a tím i plnění cílů nástroje RRF. Aby tyto milníky a cíle byly smysluplné a v souladu se zásadami řádného finančního řízení, je důležité, aby se vztahovaly na všechny hlavní prvky související reformy nebo investice, a především na její dokončení[29].

11.51. Zjistili jsme sedm případů reforem nebo investic, u nichž buď ne všechny prvky měly odpovídající milníky či cíle, nebo milník či cíl nezachycoval jejich dokončení. Podobné případy byly zjištěny i v předchozích letech[30].

11.52. Kromě toho byl ve Švédsku změněn stávající kontrolní milník s cílem řešit velmi důležitá a kritická zjištění učiněná při auditu ochrany finančních zájmů Unie, který Komise provedla v roce 2023. Milník má však koncepční chybu, neboť nezaručuje, že budou prováděcími subjekty zavedeny a účinně uplatňovány nezbytné postupy (viz ***rámeček 11.6***).

---

[28] Přezkum 02/2025.

[29] Zvláštní zpráva 26/2023: „Rámec pro sledování výkonnosti Nástroje pro oživení a odolnost – měří pokrok v provádění, ale nedostatečně zachycuje výkonnost“, body 30–32.

[30] Výroční zpráva za rok 2022, bod 11.36, výroční zpráva za rok 2023, body 11.44–11.46 a výroční zpráva za rok 2024, bod 11.50–11.52.

Rámeček 11.6

Příklad koncepčního nedostatku kontrolního milníku

Švédský národní plán pro oživení a odolnost má tři kontrolní milníky, včetně milníku 41, který vyžaduje, aby vláda udělila příslušným orgánům mandáty k zajištění účinného provádění národního plánu pro oživení a odolnost. Tento milník byl změněn po významných zjištěních auditu Komise.

V předběžném posouzení tohoto milníku dospěla Komise k závěru, že byl uspokojivě splněn, a to na základě vydání vládních mandátů, které vyžadují, aby prováděcí subjekty zavedly postupy týkající se podvodů, korupce, střetu zájmů, dvojího financování a shromažďování údajů. Komise uznává, že vláda tyto mandáty formálně vydala, milník má však zásadní chybu, neboť vyžaduje pouze formální vydání mandátů / přidělení úkolů vládou, ale nevyžaduje, aby prováděcí subjekty zavedly nezbytné postupy a účinně je uplatňovaly.

V důsledku toho milník neřešil základní příčiny zjištění auditu Komise, která vedla ke změně národního plánu. Klíčová doporučení auditu zůstávají otevřená a následný audit Komise zjistil stejné problémy.

11.53. Zjistili jsme také šest případů nejasně definovaných milníků nebo cílů. Konstatujeme, že tyto milníky a cíle zvyšují riziko, že to, zda byly uspokojivě splněny, bude posouzeno na základě volného uvážení.

Výroční zprávy o činnosti a výroční zpráva o řízení a výkonnosti

11.54. Výroční zprávy o činnosti jsou hlavním nástrojem, jehož prostřednictvím generální ředitelství Komise oznamují, zda mají přiměřenou jistotu, že kontrolní postupy zaručují správnost výdajů.

11.55. Komise neprovádí odhad kvantifikovatelného *rizika při platbě*, ale pro správnost každé platby z nástroje RRF přiřazuje míru rizika (nízké, střední nebo vysoké). Komise vyhodnotila platbu Polsku jako vysoce rizikovou, a proto je ke stanovisku generálního ředitele GŘ ECFIN připojena finanční výhrada. Jedna platba Itálii byla vyhodnocena jako středně riziková a zbývajících 35 plateb jako málo rizikové. Toto posouzení celkově neodpovídá našim zjištěním.

11.56. Pro přiřazení úrovně rizika každé platbě z nástroje RRF používá Komise mimo jiné informace ze svých zpráv o auditech *ex post*, včetně bleskových zpráv a návrhů zpráv, v závislosti na vyspělosti jejich zjištění v době posouzení. Pokud jde o výroční zprávu o činnosti za rok 2025, Komise považovala všechny platby související s 24 bleskovými zprávami za platby s nízkým rizikem, ačkoli devět z těchto zpráv obsahuje údaje, které mají dopad na správnost dotčených plateb. Uznáváme, že tento přístup umožňuje Komisi zohlednit všechny dostupné informace, zároveň však může u těchto devíti plateb podhodnocovat klasifikaci rizik. Například v roce 2023 vydala Komise bleskovou zprávu o misi v jednom členském státě se zjištěním o správnosti dotčené platby a ve výroční zprávě o činnosti za rok 2023 tuto platbu vyhodnotila jako platbu s nízkým rizikem. V roce 2026 však závěrečná zpráva o auditu *ex post* dospěla k závěru, že jeden milník nebyl splněn, a původní posouzení platby bylo tedy podhodnoceno.

11.57. Pokud jde o jistotu v oblasti zadávání veřejných zakázek a státní podpory, Komise klasifikovala 12 plateb jako platby se středním rizikem. V těchto případech byla při auditech Komise zjištěna kritická nebo velmi důležitá zjištění u více než jednoho prováděcího subjektu, u nichž neexistují žádné důkazy o tom, že členský stát přijal doporučená nápravná opatření. Přístup k vyvození závěru ohledně posouzení rizik není v souladu s naším předchozím doporučením[31] a pravděpodobně podhodnocuje odhadovanou úroveň rizika, neboť neexistuje jistota, že členské státy přijmou nápravná opatření.

11.58. Doporučili jsme rovněž[32], aby Komise zveřejnila rozsah svých kontrol, tj. podíl prováděcích subjektů s investicemi, jejichž součástí je zadávání veřejných zakázek a státní podpora, v každém členském státě, v němž audity provádí. Komise toto doporučení nepřijala, a proto tyto informace nejsou ve výroční zprávě o činnosti uvedeny.

11.59. Pokud jde o závažné nesrovnalosti, které členské státy nenapravily, je ke stanovisku generálního ředitele GŘ ECFIN připojena finanční výhrada ohledně dvou plateb České republice souvisejících se dvěma samostatnými případy střetu zájmů. Komise rovněž vyhodnotila 25 plateb jako platby se středním rizikem a deset plateb jako platby s nízkým rizikem. Vzhledem k tomu, že přístup k posuzování rizik je podobný přístupu používanému při kontrole zadávání veřejných zakázek a státní podpory, domníváme se, že toto posouzení rovněž podhodnocuje úroveň rizika.

---

[31] Zvláštní zpráva 09/2025.

[32] Tamtéž.

Závěry a doporučení

Závěry

11.60. Pravidla pro výdaje z nástroje RRF se výrazně liší od pravidel pro výdaje ze souhrnného rozpočtu EU. V rámci nástroje RRF správnost výdajů vynaložených konečnými příjemci není podmínkou pro to, aby Komise provedla platby členským státům. To má vliv na rozsah našeho auditu správnosti a na míru jistoty, kterou můžeme poskytnout. Z celkových důkazních informací, které jsme získali z naší auditní práce a které předkládáme v této kapitole, vyplývá, že:

a) 16 z 420 milníků a cílů, které jsme prověřovali, nebylo v souladu s podmínkami pro platbu a podmínkami způsobilosti. Týkaly se devíti plateb vyplacených devíti členským státům (viz body ***11.13***–***11.21***). Minimální finanční dopad těchto 16 zjištění je nad naším *prahem významnosti (materiality)*;

b) zjistili jsme nedostatky v předběžném posouzení Komise. Komise se ve 40 případech opírala o informace a kontroly členských států, aniž by provedla dostatečnou úroveň testování všech požadavků stanovených v prováděcím rozhodnutí Rady (viz bod ***11.22***);

c) počet otevřených doporučení Komise z auditů *ex post* týkajících se kritických a velmi důležitých zjištění se snížil, ale u většiny z nich (64 %) již uplynuly dohodnuté lhůty (viz body ***11.23***–***11.27***);

d) v předposledním roce provádění nástroje RFF pro oživení a odolnost přetrvávají nedostatky v kontrolních systémech členských států, včetně nesrovnalostí v oblasti zadávání veřejných zakázek a státní podpory (viz body ***11.33***–***11.37***);

e) informace, které členské státy uvedly ve svých žádostech o platbu, nebyly vždy spolehlivé (viz bod ***11.38***);

f) u sedmi reforem a investic odpovídající milníky/cíle nepokrývaly všechny prvky opatření, což omezilo výsledky, jichž může nástroj RRF prostřednictvím těchto opatření dosáhnout (viz bod ***11.51***);

g) šest případů nejasně definovaných milníků/cílů zvýšilo riziko toho, že se při posuzování jejich uspokojivého splnění bude vycházet z volného uvážení (viz bod ***11.53***);

h) prohlášení poskytnuté generálním ředitelem GŘ ECFIN není v souladu s našimi zjištěními a závěry (viz body ***11.54***–***11.59***).

11.61. Do konce roku 2025 přijala Rada 99 změn opatření prováděcího rozhodnutí Rady. Několik milníků a cílů bylo během předběžného posouzení Komise revidováno a sladěno se skutečnými výsledky, což usnadnilo platby z nástroje RRF. Z naší analýzy revidovaných milníků a cílů však vyplývá, že tyto změny byly často prováděny bez dostatečného vysvětlení nebo přiměřených podpůrných důkazů objektivních okolností, jak vyžaduje čl. 21 odst. 1 nařízení. Některé změny odstranily z opatření Nástroje pro oživení a odolnost důležité fáze provádění, což znamená, že platby byly někdy spojeny spíše s přípravnými vstupy nebo procesy než s původně očekávanými výstupy. Kromě toho jsme zjistili, že pokud se změny směrem dolů týkají reforem s nulovými náklady, nemusí to mít nutně žádný finanční dopad (viz body ***11.39***–***11.48***).

Doporučení

11.62. V ***příloze 11.3*** jsou uvedena zjištění z našeho přezkumu opatření přijatých v návaznosti na doporučení, která jsme předložili ve výroční zprávě za rok ***2022***, ***2023*** a ***2024***. Komise provedla jedno doporučení v plném rozsahu, tři ve většině ohledů a pět zůstává otevřených nebo nepřijatých. Vzhledem k tomu, že provádění Nástroje pro oživení a odolnost skončí do prosince 2026, nebudeme vydávat žádná další doporučení. Své názory na využívání financování, které není spojeno s náklady, a na rizika spojená s takovýmito nástroji jsme však vyjádřili v řadě stanovisek k legislativním návrhům Komise týkajícím se VFR na období 2028–2034[33].

[33] Rozpočet EU na období 2028–2034 – pohled EÚD: množství změn samo o sobě nemusí znamenat zlepšení.

Přílohy

Příloha 11.1 – Koncepce a metodika auditu

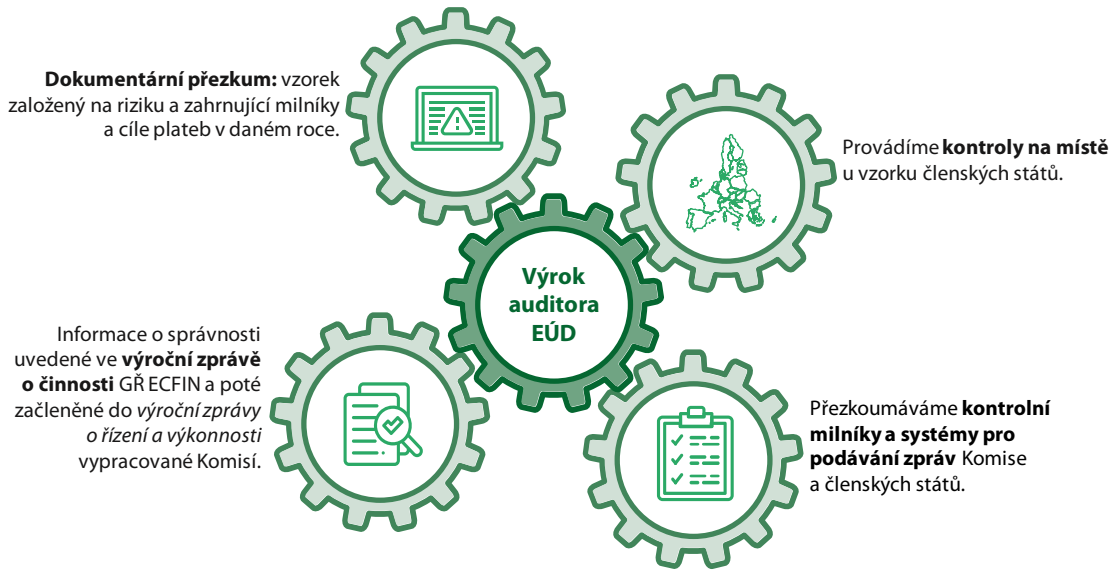
Obecně

1) Tato příloha se zabývá naší koncepcí auditu a metodikou pro prohlášení o věrohodnosti ve vztahu ke správnosti výdajů z nástroje RRF.

2) Ke správnosti výdajů z nástroje RRF vydáváme samostatný výrok jako součást našeho prohlášení o věrohodnosti rozpočtu EU. Důvodem je to, že model provádění nástroje RRF považujeme za odlišný a nástroj považujeme za dočasný. Cílem výroku je poskytnout přiměřenou jistotu ohledně plateb a poskytnout podrobné informace založené na tomto výroku v prohlášení o věrohodnosti.

3) Většinu naší jistoty získáváme z testování detailních údajů a hodnocení systémů dohledu a kontroly. Naši jistotu doplňují výroční zprávy o činnosti, výroční zpráva o řízení a výkonnosti a zprávy Útvaru interního auditu (viz ***obrázek 11.1***).

Obrázek 11.1 – Výrok auditora

Zdroj: EÚD.

4) Při své práci se řídíme mezinárodními auditorskými standardy a dbáme na to, aby byly naše auditní výroky podloženy dostatečnými a vhodnými důkazními informacemi.

5) Pokud jde o naše auditorské postupy ve vztahu k podvodům, dodržujeme přístup popsaný v části 3 ***přílohy 1.1***.

Správnost *operací*

Jak definujeme související operace a jak je testujeme

6) Související operace, které jsou relevantním podkladem pro práci na našem prohlášení o věrohodnosti v souvislosti s nástrojem RRF, jsou grantové platby členským státům anebo zúčtování předchozího předběžného financování. Na rozdíl od většiny výdajů v rámci *víceletého finančního rámce* nejsou žádosti o platbu z nástroje RRF doloženy vzniklými náklady, ale odůvodněním uspokojivého splnění milníků a cílů. Protože půjčky z nástroje RRF nejsou v účetnictví EU vedeny jako výdaje, nejsou ani předmětem našeho auditu.

7) Naše testování detailních údajů spočívá především v posouzení, zda byly platby z nástroje RRF v souladu s podmínkami pro provedení platby stanovenými v nařízení[34]. Je-li to možné, posuzujeme, zda nebyla zrušena dříve splněná opatření a zda byla dodržena zásada zamezení dvojímu financování. Posuzujeme také splnění dalších podmínek způsobilosti, jako je dodržení zásady nenahrazovat opakující se rozpočtové výdaje členského státu, dodržení období způsobilosti a taktéž zásady „významně nepoškozovat“[35].

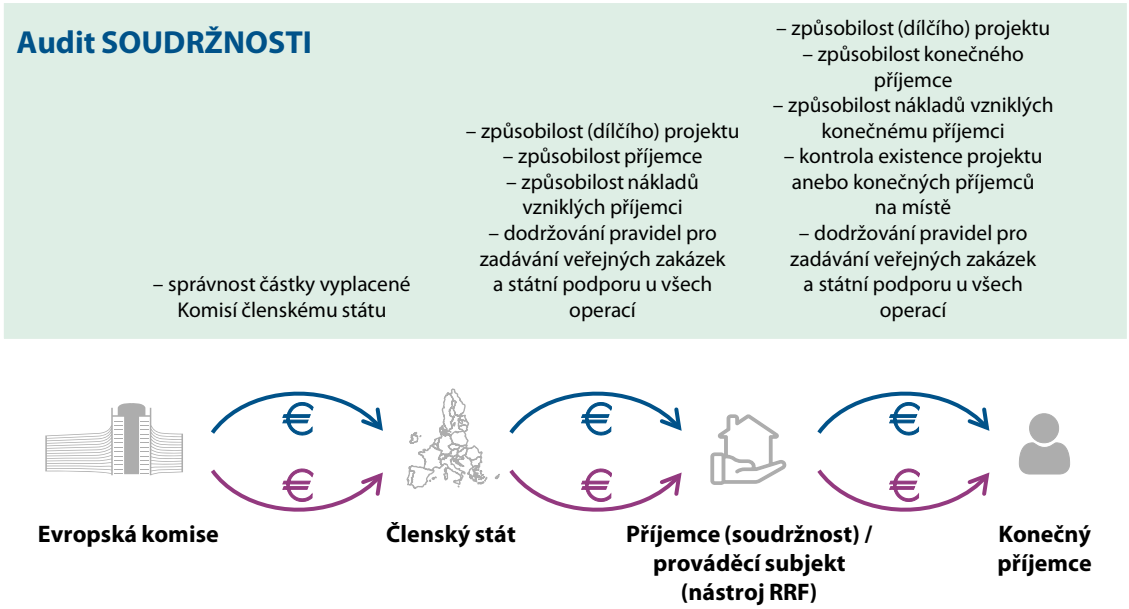
8) Náš audit správnosti grantových plateb z nástroje RRF členským státům se zaměřuje na to, zda předem stanovené milníky a cíle byly uspokojivě splněny a zda byly dodrženy podmínky způsobilosti stanovené v nařízení. Tato skutečnost představuje významný rozdíl oproti naší kontrolní činnosti v jiných oblastech rozpočtu EU, při níž posuzujeme dodržování všech příslušných unijních a vnitrostátních pravidel až po úroveň konečných příjemců (například způsobilost vzniklých nákladů a dodržování předpisů o státní podpoře a zadávání veřejných zakázek). Na ***obrázku 11.2*** lze vidět porovnání, co kontrolujeme u výdajů na soudržnost a co u výdajů z nástroje RRF, pro ilustraci rozdílů v naší kontrolní činností u těchto dvou oblastí.

---

[34] Čl. 24 odst. 3 nařízení.

[35] Tamtéž, články 5 a 9 a čl. 17 odst. 2.

Obrázek 11.2 – Naše kontrolní činnost zaměřená na správnost výdajů na soudržnost a výdajů z nástroje RRF

Zdroj: EÚD.

9) Abychom mohli učinit závěr, pomocí vzorku založeného na rizicích jsme nejprve přezkoumali, zda Komise během předběžných posouzení shromáždila dostatečné a vhodné důkazní informace na podporu svého hodnocení uspokojivého splnění. Pokud se domníváme, že důkazní informace dostupné ve spisech Komise nejsou dostatečné k tomu, abychom mohli závěr vyvodit, žádáme přímo členský stát, aby poskytl další důkazní informace. U vzorku členských států provádíme také kontroly na místě.

10) Nejprve vybíráme kontrolní milníky a milníky související s *obecným režimem podmíněnosti* pro ochranu rozpočtu Unie[36]. Poté pomocí řady kritérií rizik vybereme zbývající vzorek.

11) Pro posouzení, zda byly jednotlivé milníky a cíle splněny uspokojivě, používáme rámec Komise[37]. Pokud povaha milníku (a případně povaha cíle) neumožňuje posoudit jej na základě kvantitativních prvků, v souladu s tímto rámcem akceptujeme minimální odchylky co do věcné správnosti, formy a časového rámce. U milníků nebo cílů, u kterých je možné posouzení na základě kvantitativních prvků, akceptujeme odchylky nepřekračující 5 %.

12) Můžeme odhalit případy podvodu, korupce, střetu zájmů, dvojího financování nebo porušení dohody o financování (například nedostupnost informací o konečných příjemcích a financování z jiných fondů EU). V těchto případech posuzujeme (pokud je to možné), jaký dopad mají tyto „závažné nesrovnalosti“ na legalitu a správnost výdajů z nástroje RRF.

---

[36] Nařízení (EU, Euratom) 2020/2092.

[37] COM(2023) 99.

Jak hodnotíme výsledky testování *operací*

13) Určíme typ každého zjištění.

14) Kvantitativní zjištění souvisí s případy nedodržení podmínek pro platbu a podmínek způsobilosti stanovených nařízením, tj. jedná se o neuspokojivé splnění milníků a cílů, zrušení dříve splněných milníků a cílů a dále nedodržení období způsobilosti, zásady „významně nepoškozovat“ a zásady zamezení dvojímu financování.

    V souladu s auditorskými standardy by měl auditor zvážit použití již existujících kritérií[38]. Na základě tohoto uvážení vycházíme při kvantifikaci finančního dopadu těchto zjištění z metodiky Komise pro pozastavení plateb[39]. Podle ní se částka, která má být pozastavena, určí ve třech krocích:

    i) stanovení jednotkové hodnoty milníku nebo cíle obsaženého v plánu;

    ii) oprava jednotkových hodnot použitím koeficientu;

    iii) úprava opravených jednotkových hodnot.

    Neodhadujeme systematicky finanční dopad, pokud je milník nebo cíl uspokojivě splněn do šesti měsíců[40] po provedení platby a během téhož roku, ve kterém probíhá audit.

15) Zjištění spojená s podezřením z podvodu, korupce a střetu zájmů se kvantifikují pouze v případě, kdy existuje dostatek důkazních informací prokazujících, že mají vliv na splnění milníku nebo cíle (například případ podvodu, který vyvolává pochybnosti o existenci položek, popřípadě zcela chybějící zadávací řízení).

16) Zjištění bez finančního dopadu jsou kvalitativní zjištění.

---

[38] ISSAI 4000.

[39] COM(2023) 99, příloha II.

[40] Čl. 24 odst. 8 nařízení.

Prověřování systémů dohledu a kontroly

17) Prověrkou systémů dohledu a kontroly můžeme zjistit:

i) nedostatky v kontrolní a auditní činnosti Komise a členských států, která má zajistit správnost výdajů z Nástroje pro oživení a odolnost a ochranu finančních zájmů EU;

ii) nedostatky v dostupnosti seznamu konečných příjemců, dodavatelů, subdodavatelů a skutečných majitelů;

iii) nedostatky v dostupnosti informací o opatření a celkovém souvisejícím veřejném financování;

iv) nedostatky ve vedení záznamů.

18) Takové nedostatky mohou ovlivnit správnost výdajů z Nástroje pro oživení a odolnost na úrovni členských států a vést k tomu, že po provedení platby členskému státu bude Komise získávat příslušnou částku zpět (tj. sníží celkovou částku plánu). Dohody o financování stanoví opravy na základě paušální částky za závažná porušení s přihlédnutím k četnosti a rozsahu takových porušení. Pro účely našeho posouzení považujeme systémové nedostatky a porušení dohod o financování za kvalitativní zjištění.

19) Posuzujeme také audity *ex post* Komise. Při těchto auditech je možné zjistit, že milníky a cíle nebyly uspokojivě splněny. Je-li to možné, využíváme k formulaci našeho výroku zjištění, která nebyla během roku platby opravena.

Formulování našeho výroku auditora

20) Základním pojmem je významnost (materialita), protože určuje rozsah odchylky, která podle našeho názoru pravděpodobně ovlivní rozhodnutí našich zúčastněných stran.

21) Významnost (materialitu) definujeme kvantitativně i kvalitativně.

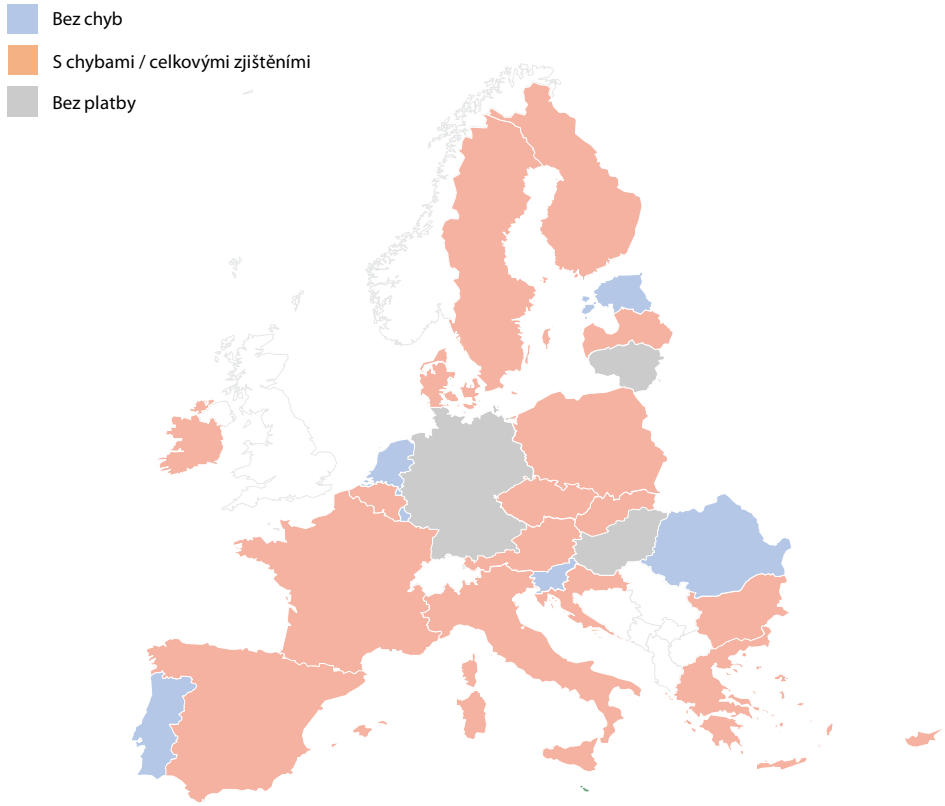
22) Stejně jako u jiných auditů používáme pro náš výrok jako práh významnosti (materiality) úroveň 2 % a bereme v úvahu také povahu, částku a kontext chyb a další dostupné informace.

23) Pro vyvození našeho závěru jsou důležitým podkladem kvantitativní zjištění. Při posuzování správnosti výdajů z Nástroje pro oživení a odolnost dojdeme na základě kvantitativních zjištění k závěru, jaká je odhadovaná částka chyb v porovnání s prahem významnosti (materiality). K výpočtu celkového dopadu kvantitativních zjištění (včetně těch, která předtím učinila Komise při kontrolách *ex post*) používáme jako základ metodiku Komise pro pozastavení plateb.

24) Zvažujeme také dopad kvalitativních zjištění a systémových nedostatků. Kromě svého odborného úsudku zohledňujeme také počet těchto zjištění a významnost (materialitu) dotčených plateb.

25) Ve svém výroku auditora neuvádíme částku či míru chyb. Vzhledem k výdajovému modelu nástroje RRF není možné určit míru chyb srovnatelnou s těmi, které jsou uvedeny v jiných kapitolách VFR. Je tomu tak proto, že mezi platbami z nástroje RRF a náklady vzniklými konečným příjemcům neexistuje žádná vazba. Kromě toho povaha milníků a cílů a výběr vzorků založený na riziku neumožňuje extrapolaci našich výsledků. Znamená to, že výsledek našeho testování proto poskytuje pouze odhad minimální částky chyb.

Příloha 11.2 – Výsledky auditu grantových plateb členským státům

Členský stát	Kontrolované milníky a cíle celkem	Počet milníků a cílů se zjištěním	Kvantitativní zjištění	Nedostatky v předběžném posouzení Komise	Vágně definované milníky a cíle	Systémové nedostatky	Zjištění celkem
Belgie (*)	26	3	2	1	0	0	3
Bulharsko (*)	6	3	1	2	1	0	4
Česko (*)	12	1	0	1	0	0	1
Dánsko	5	1	0	1	0	1	2
Estonsko	10	0	0	0	0	0	0
Irsko (*)	9	1	1	1	0	1	3
Řecko (*)	30	6	3	5	1	0	9
Španělsko (*)	70	3	1	3	0	1	5
Francie	17	3	0	3	0	0	3
Chorvatsko (*)	6	1	0	0	1	0	1
Itálie (*)	48	7	1	6	0	1	8
Kypr (*)	14	1	0	1	0	0	1
Lotyšsko	12	2	2	2	0	0	4
Lucembursko	3	0	0	0	0	0	0
Malta	5	0	0	0	0	0	0
Nizozemsko	16	0	0	0	0	0	0
Rakousko (*)	12	4	0	4	1	0	5
Polsko	29	6	2	4	0	3	9
Portugalsko (*)	30	0	0	0	0	0	0
Rumunsko	16	0	0	0	0	0	0
Slovinsko	2	0	0	0	0	0	0
Slovensko	6	3	0	2	2	1	5
Finsko (*)	13	2	0	2	0	0	2
Švédsko	23	4	3	2	0	2	7
Celkem	**420**	**51**	**16**	**40**	**6**	**10**	**72**

(*) V roce 2025 byla provedena více než jedna platba.

Zdroj: EÚD.

Příloha 11.3 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení

Míra přijetí: přijato; částečně přijato; nepřijato; informace nejsou k dispozici.

Rozsah provedení: v plném rozsahu, ve většině ohledů, v některých ohledech, nerealizováno, není možné vyvodit závěry nebo již není aktuální.

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD	
			Rozsah provedení	Poznámky
2022	**Doporučení 1 a):** Zahrnout do předběžných posouzení a následných auditů podmínku dodržet období způsobilosti a zásadu nenahrazovat opakující se rozpočtové výdaje členského státu.			Předběžná posouzení a následné audity Komise zahrnují určité kontroly dodržování období způsobilosti, ale nikoli nenahrazování opakujících se rozpočtových výdajů členského státu. Avšak kritériem používaným Komisí pro posouzení zahájení opatření je začátek fyzických prací, a nikoli podpis prvního právního závazku.
	Doporučení 1 b): revidovat postupy následných auditů tak, aby obsahovaly kontroly toho, zda auditované cíle, které byly již dříve vyhodnoceny jako splněné, nebyly po provedení platby zrušeny.			Komise aktualizovala strategii následných auditů tak, aby zahrnovala kontroly, zda nebyly zrušeny již splněné cíle.
	Doporučení 2: Na základě zkušeností získaných během provádění nástroje RRF ověřit, zda přezkoumávané plány jasně definují všechny milníky a cíle a zda pokrývají všechny klíčové prvky daného opatření.			Při našem auditu roku 2025 jsme zjistili šest případů nejasně definovaných milníků/cílů, které zvyšují riziko, že to, zda byly splněny, bude posuzováno na základě volného uvážení (viz bod ***11.53***). Zjistili jsme rovněž sedm případů reforem nebo investic, u nichž buď ne všechny prvky měly odpovídající milníky či cíle, nebo milník či cíl nezachycoval jejich dokončení (viz bod ***11.51***).

Rok	Doporučení EÚD	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD	
			Rozsah provedení	Poznámky
2023	**Doporučení 1:** Uplatňovat při posuzování dodržování období způsobilosti přísnější kritéria.	⊗	✗	Nepřijato a neprovedeno.
	Doporučení 2: Vymezit zvláštní kritéria pro hodnocení nahrazování opakujících se rozpočtových výdajů členského státu.	✓	▰▰▰	V příloze III výroční zprávy o nástroji RRF za rok 2024 jsou uvedena kritéria, která Komise používá k hodnocení nahrazování opakujících se výdajů státního rozpočtu.
	Doporučení 3: Vyřešit zbývající nedostatky v kontrolních systémech členských států.	✓	▰▱▱	Počet otevřených doporučení týkajících se kritických nebo velmi důležitých zjištění se snížil ze 136 v roce 2025 na 25 v roce 2026 (viz bod ***11.26***). Jak jsme však uvedli, některé členské státy mají ve svých kontrolních systémech, například v systémech zajišťujících soulad s pravidly EU a vnitrostátními pravidly, přetrvávající nedostatky (viz body ***11.32***–***11.37***).
	Doporučení 4: Poskytnout jistotu o účinném fungování kontrolních systémů členských států.	⊗	✗	Nepřijato a neprovedeno.
2024	**Doporučení 1:** Zvětšit rozsah kontrol prováděných během předběžného posouzení.	✓	▰▱▱	Při auditu v roce 2025 jsme zjistili 40 případů, kdy Komise provedla omezené kontroly (viz bod ***11.22***).
	Doporučení 2: Řešit zpoždění při provádění auditních doporučení Komise členskými státy.	✓	▰▰▰	Ačkoli se celkový počet otevřených a velmi důležitých doporučení snížil, u 64 % otevřených doporučení týkajících se kritických a velmi důležitých zjištění ohledně kontrolních systémů členských států uplynula stanovená lhůta (viz bod ***11.26***).

Zdroj: EÚD.

Kapitola 12

Kontrola opatření přijatých v návaznosti na doporučení, která jsme předložili ve zvláštních zprávách z roku 2022

Obsah

	Body
Úvod	**12.1.–12.3.**
Stručný popis	**12.1.**
Rozsah a koncepce	**12.2.–12.3.**
Připomínky	**12.4.–12.17.**
Podíl doporučení, která kontrolované subjekty provedly v plném rozsahu nebo ve většině ohledů, zůstává obecně stejný	**12.4.–12.5.**
74 % doporučení určených Evropské komisi bylo provedeno v plném rozsahu nebo ve většině ohledů	**12.6.–12.10.**
Z doporučení určených jiným kontrolovaným subjektům bylo provedeno v plném rozsahu nebo ve většině ohledů 78 %	**12.11.–12.13.**
Podíl doporučení provedených včas se mírně zvýšil	**12.14.–12.15.**
Nejvyšší míru provádění a dodržování lhůt vykazují doporučení týkající se fáze návrhu politik nebo *programů*	**12.16.–12.17.**
Závěr	**12.18.**
Přílohy	
Příloha 12.1 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na doporučení předložená ve zvláštních zprávách z roku 2022 – Evropská komise	
Příloha 12.2 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na doporučení předložená ve zvláštních zprávách z roku 2022 – ostatní kontrolované subjekty	

Úvod

Stručný popis

12.1. Každoročně provádíme přezkum toho, nakolik kontrolované subjekty provedly opatření přijatá v návaznosti na naše doporučení, a to vždy s tříletým odstupem od jejich vydání. Kontrola přijatých návazných opatření je důležitou fází auditního cyklu. Poskytuje zpětnou vazbu o tom, zda kontrolované subjekty provedly opatření, která jsme doporučili, a zda problémy, na které jsme upozornili, byly vyřešeny. Hraje také důležitou roli z hlediska koncipování a plánování naší budoucí auditní práce a z hlediska sledování rizik.

Rozsah a koncepce

12.2. Letos jsme analyzovali doporučení ze všech 28 zvláštních zpráv, které jsme zveřejnili v roce 2022. Celkem jsme se zabývali 226 doporučeními, z nichž 194 (86 %) bylo určeno Evropské komisi. Zbývajících 32 (14 %) bylo určeno Evropskému parlamentu, Radě Evropské unie, Soudnímu dvoru Evropské unie, Evropskému středisku pro prevenci a kontrolu nemocí, Evropskému orgánu pro cenné papíry a trhy, Agentuře Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost a Úřadu Evropské unie pro duševní vlastnictví.

12.3. Při následné kontrole jsme používali dokumentární přezkumy a prováděli dotazování u kontrolovaných subjektů. Aby byl přezkum objektivní a vyvážený, zaslali jsme svá zjištění kontrolovaným subjektům a jejich odpovědi jsme zohlednili při závěrečné analýze. Abychom se vyhnuli opakování, doporučení uvádíme pod kontrolovaným subjektem, kterému bylo toto doporučení hlavně určeno. Výsledky naší práce odrážejí stav na konci dubna 2026.

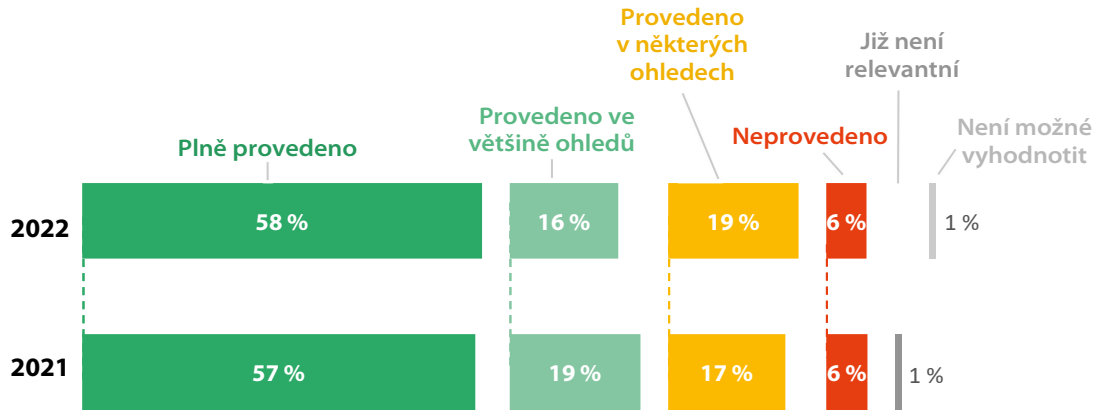
Připomínky

Podíl doporučení, která kontrolované subjekty provedly v plném rozsahu nebo ve většině ohledů, zůstává obecně stejný

12.4. U čtyř z 226 doporučení, která jsme v rámci kontroly prověřovali, v době našeho přezkumu následných opatření ještě neuplynula lhůta k provedení. Ze zbývajících 222 doporučení jich naše kontrolované subjekty plně nebo ve většině ohledů provedly 165 (74 %, jak se uvádí na ***obrázku 12.1***). Tento podíl zůstal ve srovnání s odpovídajícím údajem za loňský rok v podstatě na stejné úrovni (76 %).

12.5. Podíl neprovedených doporučení byl nadále stabilní, tj. 6 %. Pokud kontrolované subjekty naše doporučení neprovedly, ve zhruba jedné třetině případů to bylo proto, že s nimi nesouhlasily. Ve dvou případech (1 %) jsme nebyli schopni dospět k žádnému závěru, protože okolnosti popsané v doporučeních dosud nenastaly[1]. V ***příloze 12.1*** je uveden stav provádění doporučení určených Komisi, zatímco ***příloha 12.2*** se zaměřuje na doporučení určená ostatním kontrolovaným subjektům. V přílohách jsou rovněž stručně popsána zlepšení a přetrvávající nedostatky.

Obrázek 12.1 – Provádění Komisi určených doporučení uvedených v našich zvláštních zprávách z let 2022 a 2021 podle kontrolovaných subjektů

Zdroj: EÚD.

[1] Informace o doporučení 1 písm. a) a o doporučení 2 písm. b) ze zvláštní zprávy 25/2022 viz ***příloha 12.1***.

74 % doporučení určených Evropské komisi bylo provedeno v plném rozsahu nebo ve většině ohledů

12.6. V době naší následné kontroly lhůta pro provedení čtyř ze 194 doporučení z roku 2022 určených Evropské komisi ještě neuplynula. Ze zbývajících 190 doporučení Komise plně provedla 110 (58 %) – příklad uvádíme v ***rámečku 12.1*** – a dalších 30 (16 %) provedla ve většině ohledů. V porovnání s předchozím rokem se celkový podíl doporučení provedených zcela nebo ve většině ohledů snížil ze 77 % na 74 %.

Rámeček 12.1

Příklad doporučení provedených Komisí v plném rozsahu

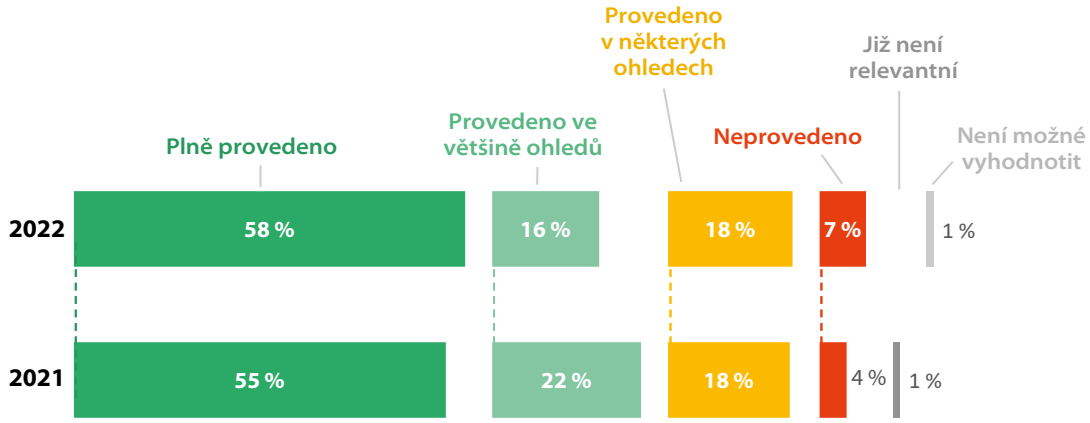
Ve zvláštní zprávě 01/2022 o podpoře EU pro právní stát na západním Balkáně jsme doporučili, aby Komise pomohla organizacím občanské společnosti a nezávislým sdělovacím prostředkům vytvářet individualizované nástroje ke sledování vývoje korupce. Komise toto doporučení přijala a následně podpořila regionální iniciativy v boji proti korupci, například prostřednictvím smlouvy *Integrity Watch in the Western Balkans and Turkey: Civil society combating corruption with political integrity data* (Sledování integrity na západním Balkáně a v Turecku: občanská společnosti bojuje proti korupci prostřednictvím údajů o politické integritě). Tato podpora pomůže monitorujícím subjektům z řad státních orgánů, občanské společnosti a sdělovacích prostředků předcházet rizikům politické korupce a odhalovat je pomocí otevřených dat.

Zdroj: © Proxima Studio, stock.adobe.com.

12.7. Dále Komise provedla 35 doporučení (18 %) v některých ohledech a 13 doporučení (7 %) neprovedla vůbec (viz ***obrázek 12.2***). V porovnání s předchozím rokem se podíl neprovedených doporučení zvýšil ze 4 % na 7 %.

Obrázek 12.2 – Provádění Komisi určených doporučení z našich zvláštních zpráv z let 2022 a 2021

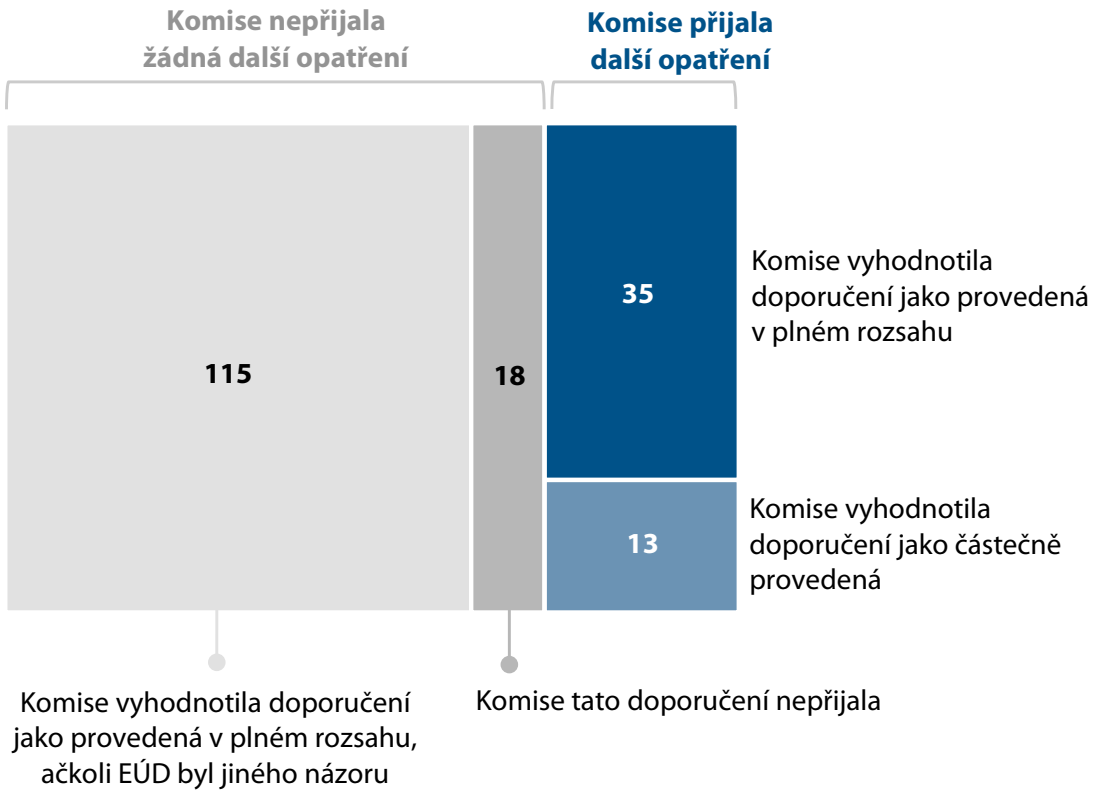
Zdroj: EÚD.

12.8. Úroveň provádění měříme porovnáním s našimi doporučeními, zatímco Komise ji měří podle vlastních přijatých opatření. Proto se s Komisí někdy rozcházíme v hodnocení toho, zda a do jaké míry byla doporučení provedena. Pokud považuje Komise doporučení za provedené v plném rozsahu, obvykle se jím přestane zabývat, a to i v případě, že se naše hodnocení úrovně provedení liší. Nadále sledujeme neprovedená doporučení z našich předchozích dvou kontrol následných opatření (týkajících se našich zvláštních zpráv z let 2020 a 2021), a to na základě analýzy údajů Komise, což znamená, že jsme tyto údaje podrobně neověřovali.

12.9. Zabývali jsme se tedy 89 doručeními z našich zvláštních zpráv z roku 2020 a 92 doporučeními z našich zvláštních zpráv z roku 2021, která jsme vyhodnotili jako neprovedená v rámci kontrol provedení následných doporučení v roce 2023 a 2024[2]. Z databáze Komise vyplývá, že u 133 z těchto 181 doporučení Komise nepřijala žádná další opatření (***obrázek 12.3***). Komise ve svých odpovědích na zvláštní zprávy nesouhlasila s 18 z těchto 133 doporučení. Měla za to, že zbývajících 115 opatření bylo v době naší kontroly následných opatření z posledních dvou let plně provedeno, i když se v tomto ohledu naše hodnocení neshodovala.

[2] Výroční zpráva za rok 2023, body 3.73–3.76 a výroční zpráva za rok 2024, body 12.10–12.12.

Obrázek 12.3 – Opatření přijatá v návaznosti na doporučení ze zvláštních zpráv z let 2020 a 2021, jejichž provedení nebylo Komisí při předchozích dvou kontrolách následných opatření zajištěno v plném rozsahu

Zdroj: EÚD.

12.10. U zbývajících 48 doporučení, která nebyla provedena v plném rozsahu, přijala Komise další opatření. Komise měla za to, že provádění 35 z těchto 48 doporučení mezitím dokončila.

Z doporučení určených jiným kontrolovaným subjektům bylo provedeno v plném rozsahu nebo ve většině ohledů 78 %

12.11. Zvláštní zprávy 04/2022, 05/2022, 06/2022, 13/2022 a 18/2022 obsahovaly celkem 32 doporučení určených jiným kontrolovaným subjektům než Evropské komisi (bod ***12.2***).

12.12. Tyto kontrolované subjekty plně provedly 20 (62 %) doporučení (jeden příklad uvádíme v ***rámečku 12.2***), dalších 5 (16 %) provedly ve většině ohledů a 7 (22 %) provedly v některých ohledech.

Rámeček 12.2

Příklad doporučení plně provedeného jinými kontrolovanými subjekty

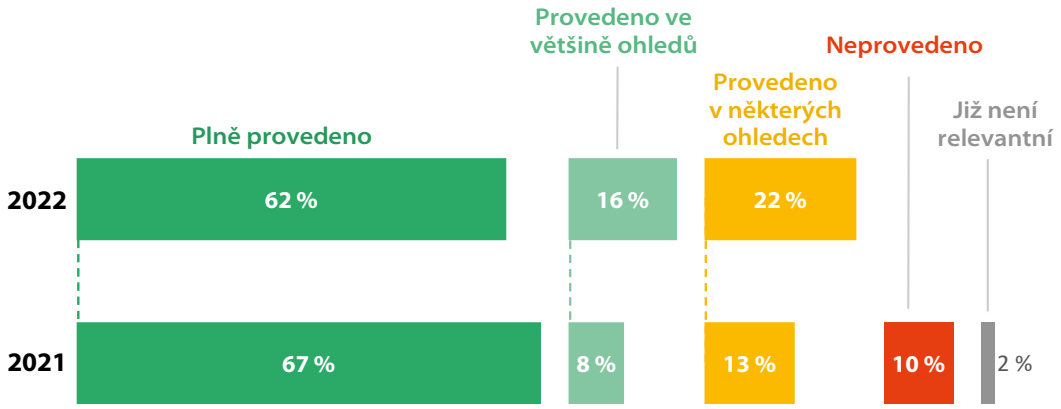
Ve zvláštní zprávě 18/2022 o reakci orgánů EU na COVID-19 jsme doporučili, aby Evropský parlament, Rada Evropské unie, Komise a Soudní dvůr Evropské unie pokročily se zaváděním bezpapírových pracovních postupů a rozšířily využívání elektronického podpisu. Toto doporučení přijaly všechny orgány, což vedlo k výraznému rozšíření používání kvalifikovaných elektronických podpisů v rámci systému EU Sign. Evropský parlament systém EU Sign nepoužívá, ale od roku 2022 se používá velké množství zaručených elektronických podpisů a zavedení kvalifikovaných elektronických podpisů v roce 2023 digitální postupy dále posílí.

Zdroj: © WrightStudio, stock.adobe.com.

12.13. V porovnání s předchozím rokem se celkový podíl plně nebo ve většině ohledů provedených doporučení zvýšil ze 75 % na 78 % a celkový podíl doporučení provedených ve některých ohledech nebo neprovedených vůbec se mírně snížil z 23 % na 22 % (***obrázek 12.4***).

Obrázek 12.4 – Provádění doporučení určených jiným kontrolovaným subjektům než Komisi a uvedených ve zvláštních zprávách z let 2022 a 2021

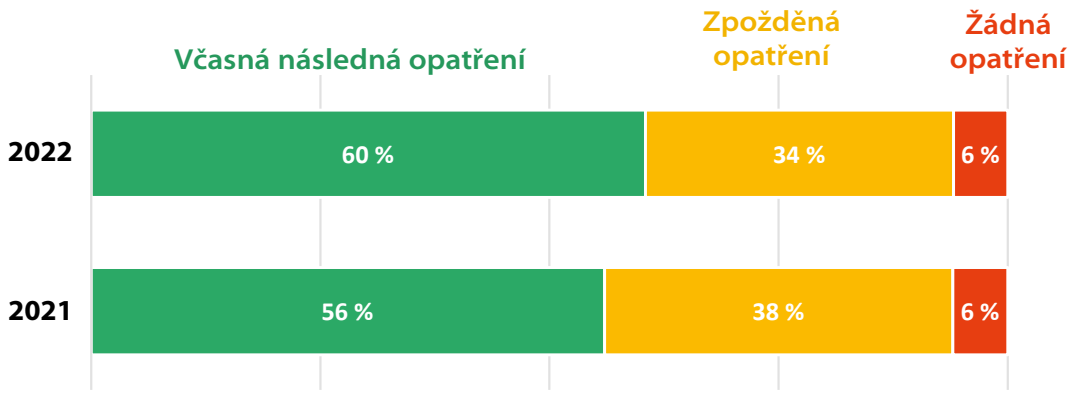
Zdroj: EÚD.

Podíl doporučení provedených včas se mírně zvýšil

12.14. Časové rámce pro provedení doporučení jsou projednány a dohodnuty s kontrolovaným subjektem a uvedeny v našich zvláštních zprávách.

12.15. V porovnání s předchozím rokem se podíl včas provedených doporučení zvýšil z 56 % na 60 %, zatímco podíl doporučení, v souvislosti s nimiž bylo přijetí opatření zpožděno, se snížil z 38 % na 34 % (***obrázek 12.5***).

Obrázek 12.5 – Dodržování lhůt u opatření, která přijaly kontrolované subjekty v návaznosti na naše doporučení předložená ve zvláštních zprávách z let 2022 a 2021

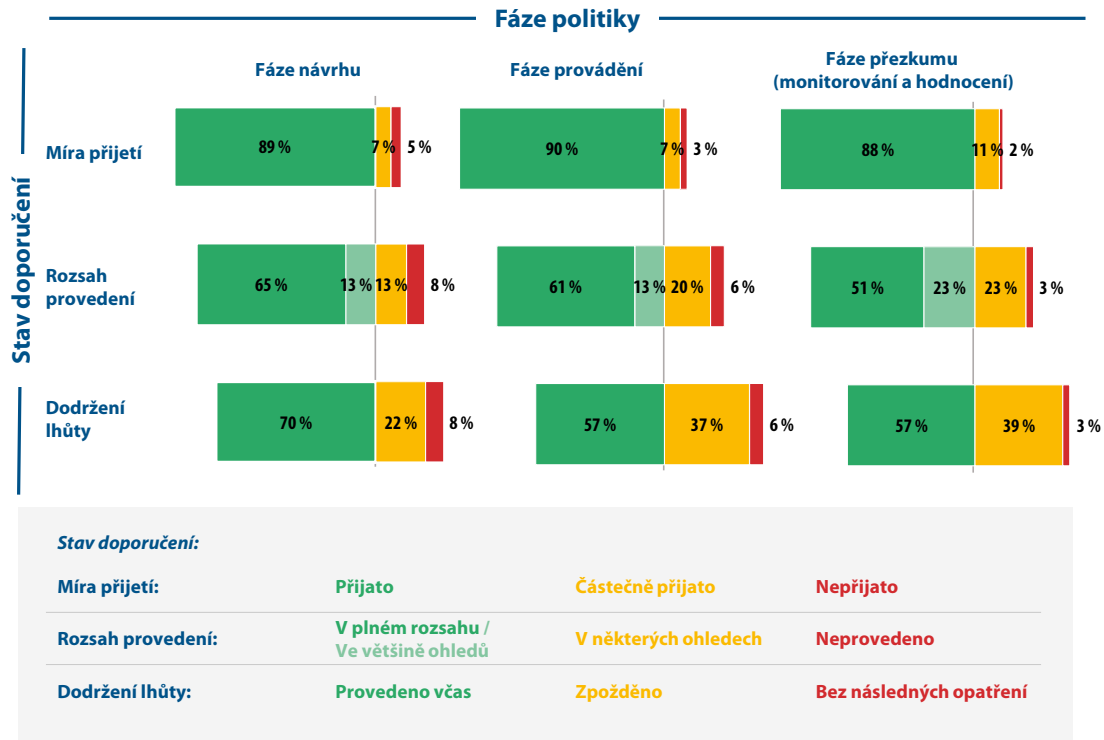
Zdroj: EÚD.

Nejvyšší míru provádění a dodržování lhůt vykazují doporučení týkající se fáze návrhu politik nebo *programů*

12.16. Roztřídili jsme svá doporučení ze zvláštních zpráv z roku 2022 podle fáze cyklu politiky, na který se zaměřují: fáze návrhu, fáze provádění nebo fáze přezkumu (monitorování a hodnocení). Tato klasifikace nám umožnila analyzovat, zda mezi těmito třemi fázemi politiky existovaly rozdíly, pokud jde o míru přijetí, míru provádění a dodržování lhůt nápravných opatření přijatých v návaznosti na naše doporučení.

12.17. Pokud jde o fáze politiky, zhruba polovina našich doporučení se týká nedostatků ve fázi provádění (45 %), čtvrtina ve fázi návrhu (27 %) a další čtvrtina ve fázi přezkumu (28 %). Úroveň přijetí byla v jednotlivých fázích politiky poměrně jednotná (v rozmezí 95 % až 98 %). Celkový podíl doporučení provedených v plném rozsahu nebo ve většině ohledů byl nejvyšší ve fázi návrhu (78 %). Včasnost opatření přijatých kontrolovanými subjekty k řešení našich doporučení byla ve fázi provádění a přezkumu výrazně nižší (57 %) než ve fázi návrhu (70 %). Podrobné výsledky naší analýzy jsou uvedeny na ***obrázku 12.6***.

Obrázek 12.6 – Míra přijetí, provádění a dodržování lhůt podle fáze cyklu politiky

Pozn.: čísla jsou pro lepší přehlednost uváděna bez desetinných čísel, takže při zaokrouhlování mohou nastat odchylky.

Zdroj: EÚD.

Závěr

12.18. Došli jsme k závěru, že 74 % doporučení zveřejněných v našich zvláštních zprávách z roku 2022 bylo provedeno v plném rozsahu nebo ve většině ohledů (loni to bylo 76 %). Podíl doporučení provedených včas se zvýšil z 56 % v loňském roce na 60 % v letošním roce. Přibližně polovina našich doporučení se týká fáze provádění politik nebo programů (45 %). Nejvyšší úroveň provádění (78 %) a včasnosti (70 %) vykazují doporučení, která se týkají fáze návrhu politik nebo programů.

Přílohy

Příloha 12.1 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na doporučení předložená ve zvláštních zprávách z roku 2022 – Evropská komise

Míra přijetí: přijato; částečně přijato; nepřijato.

Rozsah provedení: v plném rozsahu, ve většině ohledů, v některých ohledech, neprovedeno, není možné vyvodit závěry nebo již není aktuální.

Míra včasnosti: včas, se zpožděním, lhůta zatím neuplynula, žádné následné opatření, dodržování lhůt se neposuzovalo.

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
ZZ 01/2022: „Podpora EU určená na posilování právního státu na západním Balkáně – navzdory úsilí přetrvávají zásadní problémy“	1	72				
	2 písm. a)	75				
	2 písm. b)	75			Komise podporuje organizace občanské společnosti a sdělovací prostředky prostřednictvím nástroje EU pro občanskou společnost a programu Media pro západní Balkán a Turecko. Celkové prostředky přidělené na tento nástroj se výrazně zvýšily, a to ze 48,1 milionu EUR ročně v období 2014–2020 na 70,18 milionu EUR ročně v období 2021–2027. Komise vydala Pokyny pro poskytování podpory EU určené občanské společnosti v zemích procesu rozšíření (2021–2027), jejichž cílem je pomoci pracovníkům EU při navrhování a provádění podpory EU určené občanské společnosti. Tyto pokyny	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
					se každý rok vyhodnocují. Navzdory zvýšené finanční podpoře předložené důkazy neprokazují, že tato podpora představuje dlouhodobou finanční podporou organizací občanské společnosti a organizací nezávislých sdělovacích prostředků způsobem, který není založen výhradně na financování projektů.	
	2 písm. c)	75	✓			
	2 písm. d)	75	✓			
	3	77	✓			
	4 písm. a)	80	✓			
	4 písm. b)	80	✓			
	4 písm. c)	80	✓			
ZZ 02/2022: „Energetická účinnost v podnicích – dílčí úspory energie, ale nedostatky v plánování a výběru projektů“	1 písm. a)	125	✗	✗	Ve fázi programování se stále neprovádí systematické posouzení potenciálního příspěvku fondů EU k energetické účinnosti v podnicích ani neexistuje strukturovaná vazba mezi příděly v rámci politiky soudržnosti a finančními potřebami uvedenými ve vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu. Rozhodnutí o programování se tedy nadále opírají především o vlastní odůvodnění členských států, aniž by se na úrovni EU posuzovalo, zda rozsah a koncepce plánovaných investic do energetické účinnosti v podnicích odpovídajícím způsobem reagují na zjištěné potřeby.	✗

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
	1 písm. b)	125	✓			
	2	134	✓			
ZZ 03/2022: „Spouštění sítí 5G v EU – při zavádění sítí dochází ke zpoždění a bezpečnostní problémy zůstávají nevyřešeny“	1 písm. a)	83	✓		Komise podnikla první kroky, ale stále neexistuje společné vymezení očekávané kvality služeb sítí 5G pro celou EU, které by zahrnovalo aspekty, jako jsou minimální prahové hodnoty rychlosti nebo maximální prahové hodnoty latence.	
	1 písm. b)	83	✓			
	1 písm. c)	83	✓			
	2 písm. a)	91	✓			
	2 písm. b)	91	✓			
	2 písm. c)	91	✓		Komise společně s členskými státy posoudila, pro které aspekty bezpečnosti sítí 5G je třeba určit vymahatelné požadavky. Na začátku roku 2026 Komise navrhla revizi aktu o kybernetické bezpečnosti, který stanoví mechanismus pro řešení strategických rizik v dodavatelských řetězcích informačních a komunikačních technologií (IKT). Komise má v úmyslu zveřejnit prováděcí akty, kterými upřesní vymahatelné požadavky; tyto prováděcí akty však stále nejsou hotovy.	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
	3 písm. a)	93			Komise pravidelně sledovala a podávala zprávy o právních rámcích přijatých nebo navrhovaných členskými státy poskytujících provozovatelům mobilních sítí čas na výměnu zařízení od vysoce rizikových prodejců. V *posouzení dopadů* revidovaného aktu o kybernetické bezpečnosti se analyzovaly finanční náklady na výměnu zařízení 5G od vysoce rizikových prodejců. Informace však chybí, protože ne všechny členské státy přijaly opatření týkající se všech relevantních otázek, a nejsou k dispozici konkrétní informace o tom, jak přistupovat k nákladům provozovatelů mobilních sítí na výměnu zařízení 5G zakoupených od vysoce rizikových prodejců.	
	3 písm. b)	93				
ZZ 04/2022: „Investiční fondy – opatření EU dosud nezajistila vytvoření skutečného jednotného trhu s příznivými podmínkami pro investory“	1 písm. a)	129			Komise provedla cílenou konzultaci s cílem získat zpětnou vazbu od zúčastněných stran ohledně překážek integrace finančních trhů v EU. Dne 4. prosince 2025 Komise předložila balíček týkající se unie úspor a investic, který částečně reviduje směrnici o správcích alternativních investičních fondů a směrnici o subjektech kolektivního investování do převoditelných cenných papírů a nabízí zlepšení zejména v oblasti přeshraniční distribuce a *sbližování* dohledu. Nedávný kompromis ohledně strategie pro retailové investice byl podložen třemi dalšími posouzeními dopadů. Cílená konzultace se zabývá konkrétními překážkami přeshraniční činnosti vyplývajícími z regulačního rámce, který není plně harmonizován. Strukturální faktory – jako je poptávka, distribuční sítě a systémy dohledu – nebyly zohledněny nebo byly zohledněny pouze částečně. Balíček týkající se unie úspor a investic přispívá k dosahování cílů jednotného trhu investičních fondů účinnějším způsobem pouze	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
					částečně, protože neřeší strukturální faktory koncentrace sídel fondů, jako jsou systémy dohledu nebo klastry pro obsluhu fondů. Kromě toho je řada *ustanovení* stále založena spíše na směrnicích než na nařízeních.	
	1 písm. b)	129			Komise nezlepšila soubor ukazatelů pro měření *výkonnosti* investičních fondů v plánu řízení Generálního ředitelství pro finanční stabilitu, finanční služby a unii kapitálových trhů (GŘ FISMA) na rok 2025. Jediný nový ukazatel v plánu nepřináší přidanou hodnotu pro posouzení, zda regulační rámec Komise dosáhl v odvětví investičních fondů svých zamýšlených cílů.	
	2 písm. a)	132				
	3 písm. a)	134			Návrh strategie pro retailové investice vypracovaný Komisí zlepšil informace o nákladech a transparentnost. Jeho cílem bylo omezit pobídky a zdůraznit již existující zásadu „nejlepšího zájmu klienta“. Pobídky byly zakázány v případě plateb za tok pokynů, což se týká především společností, které pouze provádějí objednávky (pouze provádění). Poradenští zprostředkovatelé mohou nadále prodávat produkty s vysokými poplatky. Komise ve svém návrhu rovněž navrhla zakázat pobídky určitými kanály a uložit přísnější povinnosti v nejlepším zájmu klienta, zatímco spolunormotvůrci v prozatímní dohodě o strategii zavedli nový test pobídek, který povoluje pobídky, pokud jsou odůvodněné (hmatatelný prospěch).	
	5 písm. a)	138				
	5 písm. b)	138				

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
ZZ 05/2022: „Kybernetická bezpečnost orgánů, institucí a jiných subjektů EU – úroveň připravenosti obecně není úměrná hrozbám“	1 písm. a)	98	✓	▬		✓
	1 písm. b)	98	✓	▬		✓
	1 písm. c)	98	✓	▬		✓
	1 písm. d)	98	✓	▬		✓
	1 písm. e)	98	✓	▬		✓
	1 písm. f)	98	✓	▬		✓
	1 písm. g)	98	✓	▬		✓
	2 písm. a)	99	✓	▬		✓
	2 písm. b)	99	✓	▬		✓
	2 písm. c)	99	✓	▬		!
ZZ 06/2022: „Práva duševního vlastnictví v EU – ochrana není zcela nepropustná“	1 písm. a)	96	✓	▬		✓
	1 písm. b)	96	✓	▬	Komise rozšířila působnost práv spojených se zapsanými průmyslovými vzory tak, aby zahrnovala padělané zboží v tranzitu přes EU nebo v rámci celního řízení. Nezavedla však intervenční práh pro vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány ani nerozšířila definici malých zásilek, jak se doporučuje.	!

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
	2	97	✓	✗	Komise nepředložila žádné důkazy o tom, že by v rámci svého hodnocení podle článku 210 nařízení (EU) 2017/1001 posoudila správní mechanismy a neexistenci jasné metodiky pro stanovení poplatků.	✗
	4	100	✓	▬		!
	5 písm. a)	101	✓	▬	Komise zadala několik studií, zahájila činnost pracovních skupin a hodnocení s cílem toto doporučení provést. *Výsledky* budou sloužit jako podklad pro budoucí právní předpisy. Návrh kontrolní strategie založené na řízení rizik v oblasti práv duševního vlastnictví se však stále projednává.	!
	5 písm. b)	101	✓	▬		!
	5 písm. c)	101	✓	✗	Komise zadala studii týkající se normalizace souvisejících činností v oblasti podávání zpráv, ale zpráva ještě není k dispozici a Komise nezahájila legislativní postup.	✗
	1 písm. a)	90	✓	▬		✓
	1 písm. b)	90	✓	▬		✓
	1 písm. c)	90	✓	▬		✓
	1 písm. d)	90	✓	▬		✓
	2 písm. a)	90	✓	▬		!

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
ZZ 07/2022: „Nástroje internacionalizace malých a středních podniků: velký počet podpůrných opatření, která však nejsou plně soudržná nebo koordinovaná“	2 písm. b)	90	✓	▬		⏱
	2 písm. c)	90	✓	▬		⏱
	2 písm. d)	90	✓	▬		✓
	3 písm. a)	90	✓	▭	Pro projekty v rámci iniciativy Startup Europe byly stanoveny *klíčové ukazatele výkonnosti* (KPI). Nedostatek ucelených postupů vykazování klíčových ukazatelů výkonnosti a dlouhodobého sledování však ztěžuje hodnocení začínajících podniků na úrovni projektů, jakož i celkovou *účinnost* a udržitelnost iniciativy Startup Europe.	⏱
	3 písm. b)	90	✓	▬		✓
	3 písm. c)	90	✓	▭	Kritéria měřící přínos začínajících podniků k růstu a tvorbě pracovních míst v EU byla do výzev zavedena jako kritéria pro výběr. V současné době však chybí kritéria, která by měřila, do jaké míry bude mít navrhovaný začínající podnik z účasti na financovaném projektu prospěch – konkrétně z hlediska plného rozvoje jeho potenciálu a konkurenceschopnosti.	⏱
	1 písm. a)	80	✓	▬		✓
	1 písm. b)	80	✓	▬		✓
	1 písm. c)	80	✓	▬		✓

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
ZZ 08/2022: „Podpora konkurenceschopnosti malých a středních podniků z EFRR – nedostatky v koncepci snižují účinnost financování“	2 písm. a)	80			Komise toto doporučení nepřijala. Nevyzvala členské státy, aby přezkoumaly výběrové postupy v rámci *Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR)*, zejména pokud jde o financování *grantů*, s cílem vybírat projekty prostřednictvím nesoutěžního řízení, pouze pokud bude takový postup řádně odůvodněn, ani členské státy v tomto postupu nepodpořila.	
	2 písm. b)	80				
	3 písm. a)	80				
	3 písm. b)	80				
ZZ 09/2022: „Výdaje v rozpočtu EU na období 2014–2020 související s klimatem – nejsou tak vysoké, jak jsou vykázány“	1	58			V lednu 2026 Komise zveřejnila studii o sledování rozpočtových dopadů, pokud jde o příspěvek společné zemědělské politiky ke změně klimatu. Přestože ze studie vyplývá, že současná metodika sledování klimatu je o 24 % nadhodnocená ve srovnání s metodikou vypracovanou v rámci studie, Komise se rozhodla neprovést žádné úpravy.	
	2 písm. a)	60			Komise nepřijala ani neprovedla doporučení identifikovat výdaje EU s potenciálně negativním *dopadem* na klima a podávat o nich zprávy.	
	2 písm. b)	60				
	2 písm. c)	60				

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
	3	63	✓		Ve *výročních zprávách o řízení a výkonnosti* za roky 2023 a 2024 Komise uvedla údaje o ukazatelích úspor z důvodu energetické účinnosti, zamezení emisí a instalovaného výkonu obnovitelných zdrojů energie. Společná zemědělská politika, která tvoří významnou část výdajů EU na ochranu klimatu, však v žádném z údajů uvedených ve výročních zprávách o řízení a výkonnosti zohledněna není. Nezohledňují se ani negativní dopady výdajů EU na klima.	
ZZ 10/2022: „Program LEADER a komunitně vedený místní rozvoj napomáhá zapojení místních subjektů, ale dodatečné přínosy stále nebyly dostatečně prokázány“	1 písm. a)	84	✓			
	1 písm. b)	84	✓			
	1 písm. c)	84	✓			
	1 písm. d)	84	✓			
	1 písm. e)	84	✓		V roce 2023 Komise zveřejnila podpůrnou studii hodnocení nákladů a přínosů provádění programu LEADER. LEADER je přístup, v jehož rámci se místní komunity podílejí na tvorbě a provádění strategií a přidělování zdrojů pro rozvoj venkovských oblastí. Přestože však bylo ve fázi stanovení rozsahu hodnocení dohodnuto, že bude posouzeno, do jaké míry byly z prostředků iniciativy LEADER financovány právními předpisy stanovené úkoly orgánů EU, národních, regionálních nebo místních orgánů, toto posouzení nebylo provedeno systematicky ani kvantitativně, protože bylo k dispozici jen málo dostatečně podrobných a srovnatelných údajů.	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
	2	84	✓		Komise zahájila dvě hodnocení: jedno se týkalo politiky soudržnosti a druhé *Evropského námořního a rybářského fondu* (ENRF). Na základě dostupných důkazů (např. zveřejnění hodnocení a statutu politiky soudržnosti a publikace sítě pro monitorování, hodnocení a místní podporu rybolovu a akvakultury (FAMENET) pro hodnocení ENRF) se hodnocení týkají pouze některých aspektů podrobně popsaných v písmenech a) až e) doporučení 1. Hodnocení ENRF dosud nebylo zveřejněno.	
ZZ 11/2022: „Ochrana rozpočtu EU – je třeba lépe využívat černých listin“	1	90	✓			
	2 bod 1	93	✓			
	2 bod 2	93	✓		Komise dosáhla pokroku při zlepšování podnikového dohledu nad systémem včasného odhalování rizik a vylučování hospodářských subjektů (EDES) zavedením monitorovacích mechanismů pro informace z Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) a Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO) a formalizací centrálních kontrol na základě změny interních pravidel. Začlenění dohledu do vnitřních pravidel představuje významné zlepšení, neboť zavádí do rozhodování o vyloučení hospodářských subjektů odpovědnost a soudržnost. Zavedení monitorovacích systémů pro doporučení úřadů OLAF i EPPO zajišťuje systematičtější a na důkazech založený proces přijímání následných opatření. Navzdory těmto zlepšením přetrvávají významné nedostatky. Komise především neprokázala, že by na organizační úrovni monitorovala kterýkoliv z klíčových zdrojů údajů, které jsou v doporučení výslovně uvedeny, včetně záznamů systému pro řízení	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
					nesrovnalostí (IMS), výsledků závěrečných auditů, rozhodnutí v oblasti hospodářské soutěže a oznámení prováděcích partnerů. Komise sice vysvětlila, že využívání těchto zdrojů spadá v souladu s decentralizovaným řízením rozpočtu EU především do odpovědnosti *schvalujících osob*, ale neprokázala, jak je jejich využívání kontrolováno na organizační úrovni, aby se zajistila soudržná identifikace potenciálních případů EDES napříč útvary. Tyto nedostatky omezují schopnost Komise řádně identifikovat potenciální případy vyloučení a představují zásadní nedostatek při provádění doporučení 2 bodu 2. Kromě toho, ačkoli byl nedávno vytvořen monitorovací rámec úřadu EPPO a v roce 2025 byla provedena první cvičení, jeho účinnost v praxi zatím nebyla prokázána.	
	2 bod 3	93			Požadavek na ověřování v databázi EDES ve více fázích zadávání veřejných zakázek a zabudovaná varování v účetním systému *ABAC* (a později v systému *SUMMA*) odrážejí systematický přístup ke zmírnění rizik spojených s uzavřením smluvních ujednání s vyloučenými subjekty. Odkaz na podrobné interní pokyny dokládá institucionalizaci těchto kontrol. Ačkoli jsou tato ochranná opatření nyní zakotvena v aktualizovaných pokynech a v novém systému SUMMA, Komise nezavedla žádné nové zásadní kontroly *ex post* nad rámec těch, které již byly zavedeny v době našeho auditu. Komise sice vyvinula webovou službu, která má externím systémům usnadnit přístup do databáze EDES, ale v praxi tato funkce nefunguje. Kromě toho se dosud nepodařilo realizovat posílené analytické kontroly a účinné propojení s dalšími organizačními nástroji.	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
	2 bod 4	93			Komise vypracovala pokyny na podporu fungování systému EDES a poskytla jasnější podporu schvalujícím osobám, zejména pokud jde o postupy související s úřadem OLAF. Cílem pokynů k používání zpráv úřadu OLAF z roku 2024 je zajistit soudržné a transparentní nakládání s informacemi na úrovni EU ze strany schvalujících osob. Tato opatření společně posilují celkovou správu a odpovědnost systému a představují významný pokrok v oblasti, které se doporučení týká. Navzdory těmto úspěchům zůstává rozsah formálních pokynů většinou omezen na postupy související s úřadem OLAF v rámci systému EDES. U zbývajících zdrojů údajů na úrovni EU (jako jsou záznamy v systému IMS, případy vyšetřování úřadem EPPO, zjištění z auditů, případy týkající se hospodářské soutěže nebo oznámení prováděcích partnerů) se Komise spoléhá na již existující *ad hoc* opatření, která nebyla standardizována do uceleného rámce. Cíl doporučení, kterým je zajištění komplexních a standardních postupů pro zdroje údajů na úrovni EU, proto dosud nebyl zcela splněn.	
	2 bod 5	93			Komise dosáhla pokroku v institucionalizaci informovanosti o systému EDES. Zahájení každoročního semináře o systému EDES a platformy odborníků na systém EDES znamená přechod od *ad hoc* iniciativ pro větší informovanost ke strukturovanějšímu, udržitelnějšímu a kooperativnímu přístupu zúčastněných stran v rámci organizací. Zatímco v rámci Komise bylo dosaženo značného pokroku, u prováděcích partnerů v rámci nepřímého řízení nebyly zdokumentovány žádné činnosti zaměřené na vyšší informovanost a u orgánů členských států byly tyto činnosti omezené. Vzhledem k tomu, že tyto skupiny hospodaří s významnou částí rozpočtu EU,	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
					představuje jejich úplné nebo částečné vyloučení z úsilí o vyšší informovanost zásadní nedostatek při provádění tohoto doporučení.	
	3	95			Aktualizací vzoru prohlášení o řízení a šablon *dohod o přiznání příspěvku* Komise posílila formální rámec a zajistila, aby byli partneři upozorněni na svou povinnost oznamovat případy *podvodů*, nesrovnalostí a vyloučení. Komise se spoléhá na administrativní autonomii partnerů a nedoplnila tento přístup monitorovacími nebo ověřovacími činnostmi, aby zajistila plnění oznamovací povinnosti u situací zakládajících vyloučení ze strany partnerů.	
	4	96			Návrh Komise na revizi *finančního nařízení* se tímto doporučením zabýval a rozšířil systém EDES na *sdílené řízení* a na fondy spravované v rámci přímého řízení s členskými státy. Konečná oblast působnosti přijatého finančního nařízení je však v této oblasti omezenější, a to v důsledku kompromisů se spolunormotvůrci v průběhu legislativního procesu.	
	5 bod 1	97				
	5 bod 2	97				
	5 bod 3	97			Nařízení 2024/2509 vyžaduje, aby všechny subjekty, které provádí rozpočet EU, zadávaly relevantní údaje do nástroje pro vytěžování dat a hodnocení rizik, což posiluje schopnost Komise identifikovat rizika a chránit rozpočet EU. Stanoví také, že nový nástroj zavede moderní IT strukturu využívající *interoperabilitu* a umělou inteligenci a zmodernizuje mechanismy finančního řízení a dohledu v celé EU. Komise dosud nedokončila vývoj společného nástroje pro vytěžování	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
					dat a hodnocení rizik. Vzhledem k tomu, že používání nástroje bude dobrovolné, může být jeho účinnost omezená, dokud v rámci navrhovaného přezkumu v roce 2027 nebude provedeno posouzení možnosti vynucovat povinné používání. Plná interoperabilita s vnitrostátními systémy se očekává do roku 2028.	
	5 bod 4	97			Komise podnikla kroky na podporu koordinace sdílení údajů na organizační úrovni, včetně pravidelných setkání pracovních skupin a tematických akcí, jako byl seminář o systému *Arachne* v roce 2025. Tyto iniciativy zvýšily povědomí o systému Arachne a poskytly generálním ředitelstvím fórum pro výměnu informací o potřebách v oblasti údajů a o souvisejících novinkách. Navzdory těmto snahám však základní nástroj pro vytěžování dat a hodnocení rizik, který je základem pro dostupnost a sdílení dat na organizační úrovni, ještě nedosáhl plné vyspělosti, pokud jde o pokročilé funkce a interoperabilitu. Jeho využívání v rámci generálních ředitelství je proto stále nerovnoměrné a sdílení údajů není dosud systematické ani úplné. Tato omezení jsou zásadní, neboť vyplývají z širších problémů uvedených v doporučení 5 bodě 3 a ovlivňují celkovou schopnost Komise zajistit komplexní dostupnost a sdílení údajů na úrovni organizace.	
	5 bod 5	97			Finanční nařízení (přepracované znění) stanoví právní rámec, který posiluje úsilí Komise o zlepšení dostupnosti údajů, jejich integraci a mechanismy hodnocení rizik v programech financovaných EU. Pokračující vývoj systému Arachne, který má nyní další funkce a ukazatele, jasně prokazuje odhodlání modernizovat finanční dohled založený na datech. Přestože finanční nařízení (přepracované	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
					znění) vytváří rámec podporující používání digitálních, dostupných a interoperabilních údajů, Komise dosud nevypracovala komplexní strategii, která by zajistila, že údaje o protistranách v EU na národní a unijní úrovni budou standardizované a interoperabilní, jak se doporučuje. Rámec zatím nezahrnuje konkrétní mechanismy nebo řídicí opatření pro koordinaci harmonizace údajů v členských státech. Cíl týkající se interoperability proto zůstává částečně závislý na tom, do jaké míry členské státy sladí své vnitrostátní systémy a budou sdílet příslušné údaje v kompatibilním formátu.	
ZZ 12/2022: „Trvalost v rozvoji venkova – většina projektů zůstává po požadované období v provozu, avšak je možné dosáhnout dlouhodobějších výsledků“	1	69	✓	▬		✓
	2 písm. a)	69	✓	▬		✓
	2 písm. b)	69	✓	▬		✓
	3 písm. a)	70	✓	▬	Komise provedla průzkum v členských státech s cílem určit relevantní zdroje informací o pokračování projektů financovaných EU. Po uplynutí období udržitelnosti stanoveného právními předpisy však nebyla schopna relevantní zdroje informací určit. Žádný členský stát takové zdroje neuvedl.	!
	3 písm. b)	70	✓	✗	Provedení doporučení 3 písm. a) (tj. určení relevantních zdrojů informací o pokračujícím fungování projektů financovaných EU) je předpokladem pro provedení doporučení 3 písm. b) (tj. na základě těchto informací vypracování seznamu rizikových činitelů). Vzhledem k tomu, že doporučení 3 písm. a) bylo provedeno pouze v některých ohledech, nemohla Komise sestavit seznam rizikových činitelů na základě příkladů projektů, které jsou méně trvalé.	✗

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
ZZ 13/2022: „Volný pohyb v EU během pandemie COVID-19 – prověřování kontrol na vnitřních hranicích bylo omezené a opatření členských států nebyla koordinovaná“	1 písm. a)	80	✓	▬		✓
	1 písm. b)	80	✓	▬		✓
	1 písm. c)	80	✓	▬		✓
	1 písm. d)	80	✓	▬		✓
	1 písm. e)	80	✗	✗	Komise toto doporučení nepřijala ani nevypracovala jasný přístup k posílení posuzování souladu a uplatňování sankcí.	✗
	2	82	✓	▬		✓
	3 písm. a)	83	✓	▬		✓
	3 písm. b)	83	✓	▬		✓
ZZ 14/2022: „Reakce Komise na podvody ve společné zemědělské politice – je načase se jimi zabývat hlouběji“	1 písm. a)	112	✓	▬		✓
	1 písm. b)	112	✓	▬		✓
	1 písm. c)	112	✓	▬		✓
	2 písm. a)	112	✓	▬		✓
	2 písm. b)	112	✓	▬		✓

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
	2 písm. c)	112			Komise uspořádala různé výměny informací s členskými státy na téma umělé inteligence a strojového učení, ačkoli tyto diskuse probíhaly v obecném kontextu (tj. nikoli s konkrétním zaměřením na *společnou zemědělskou politiku* (SZP)). Ve specifickém kontextu SZP Komise zahájila horizontální posouzení rizika podvodů, které se mimo jiné týká využívání umělé inteligence a dalších pokročilých nástrojů na úrovni *platebních agentur*. Komise musí ještě dokončit a rozšířit horizontální posouzení rizika podvodů. Pracovní program Komise pro boj proti podvodům na rok 2024 zahrnoval financování *technické pomoci* na podporu nákupu systémů umělé inteligence a nástrojů pro vytěžování dat národními nebo regionálními orgány veřejné správy. Nenašli jsme však důkazy o tom, že by finanční prostředky určené na technickou pomoc byly použity na financování projektů v rámci SZP.	
ZZ 15/2022: „Opatření na rozšíření účasti v programu *Horizont 2020* byla dobře navržena, avšak udržitelná změna bude z velké části záviset na úsilí vnitrostátních orgánů“	1 písm. a)	90				
	1 písm. b)	90				
	2	92				
	3	94			Komise přijala oznámení o synergiích mezi programy EFRR a Horizont Evropa, které podporuje integrovaný přístup a posiluje synergie mezi programem *Horizont Evropa* a EFRR s cílem zvýšit dopad financování výzkumu a inovací. Pokud jde o doplňkové financování projektů opatření Teaming for Excellence, v oznámení o synergiích se objasňuje, že spolufinancování projektů opatření Teaming je vyňato z povinnosti oznamovat *státní podporu* Komisi.	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
					Zavádí se také jednotné hodnocení návrhu projektu, které zahrnuje obě části projektu (tj. část programu Horizont Evropa a část týkající se zvoleného doplňkového zdroje financování, např. některého programu politiky soudržnosti). V oznámení o synergiích se neuvádí podrobnosti o tom, jak by jednotná hodnocení měla být prováděna v praxi, ani se neobjasňují povinnosti. Dále se neupřesňuje, jakým způsobem mohou být národní zdroje přiděleny projektům pro rozšíření účasti a šíření excelence. Další dokumenty, na které se Komise odvolává, jako je nový vzor prohlášení o doplňkovém financování projektů opatření Teaming 2025, dokument o aktuálním stavu projektů opatření Teaming a nové vzory zpráv o provádění, se týkají monitorování a zajištění dodržování závazků; podpora *řídicích orgánů* a jejich postupu podle doporučeného zjednodušeného procesu schvalování grantů není jejich hlavním cílem.	
	4 písm. a)	96				
	4 písm. b)	96				
	4 písm. c)	96			Komise pravidelnou aktualizací výsledků projektů na platformě Horizon Results a zajištěním veřejného přístupu k nim zvýšila viditelnost projektů na platformách EU. *Příjemci* podpoření z nástroje widerAdvance jsou vyzýváni, aby své výsledky zveřejňovali prostřednictvím takových nástrojů. Projekt nástroje widerAdvance byl zahájen v lednu 2025, takže na posouzení jeho celkového dopadu na viditelnost projektů je příliš brzy. V naší zvláštní zprávě jsme v závěru uvedli, že informace o výsledcích projektů Widening nejsou v databázi CORDIS (Informační služba Společenství pro	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
					výzkum a vývoj) adekvátním způsobem aktualizovány a že jsou pouze částečně spolehlivé. Od té doby Komise neposkytla informace o žádných změnách.	
	5 písm. a)	99			Doporučili jsme, aby Komise stanovila konkrétní cíle a vhodné klíčové ukazatele výkonnosti na úrovni opatření, aby mohla účinně monitorovat opatření na rozšíření účasti a jejich dopady. Bereme na vědomí, že Komise aktualizovala vzor zpráv o provádění opatření Teaming a určila lepší klíčové ukazatele výkonnosti. Neposkytla však důkazy o tom, že by stanovila cíle a sledovala jejich dosažení na úrovni opatření, tj. nakolik opatření Teaming a Profesury EVP zvýšila výkonnost výzkumu a technologického rozvoje v zemích, které se účastní projektů na rozšíření účasti.	
	5 písm. b)	99			V reakci na toto doporučení Komise zavedla pouze jedno opatření: průzkum opatření Teaming, v návaznosti na nějž obdržela zpětnou vazbu od 25 % projektů opatření Teaming. Z průzkumu vyplynulo, že „pouze u 38 % projektů opatření Teaming for Excellence se má zato, že bylo dosaženo dlouhodobé udržitelnosti“ a že „hlavními překážkami dlouhodobé udržitelnosti jsou financování a finanční stabilita, jak uvedlo 50 % respondentů“. Komise nerozpracovala systematický přístup ke shromažďování informací *ex post* o projektech opatření Teaming po skončení období financování, což je nezbytné pro posouzení jejich střednědobého až dlouhodobého dopadu.	
	1	87				

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
ZZ 16/2022: „Data ve společné zemědělské politice – nevyužitý potenciál dat velkých objemů v hodnoceních politik“	2 písm. a)	87	✓			
	2 písm. b)	87	✓			
	2 písm. c)	87	✓			
ZZ 17/2022: „Externí konzultanti v Evropské komisi – prostor pro reformu“.	1 písm. a)	87	✓			
	1 písm. b)	87	✓			
	1 písm. c)	87	✓			
	2 písm. a)	89	✓			
	2 písm. b)	89	✓			
	2 písm. c)	89	✓			
	2 písm. d)	89	✓			
	3 písm. a)	90	✓			
	3 písm. b)	90	✓			
	3 písm. c)	90	✓			
	4	91	✓			

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
ZZ 18/2022: „Orgány EU a COVID-19 – reakce byla rychlá, ovšem bude ještě náročné co nejlépe využít inovace a flexibilitu vyplývající z krize“	1	96	✓	▰		✓
	2 písm. a)	99	✓	▰		✓
	2 písm. b)	99	✓	▰		✓
	3 písm. a)	101	✓	▰		✓
	3 písm. b)	101	✓	▰		✓
	3 písm. c)	101	✓	▰		!
	3 písm. d)	101	✓	▰		✓
ZZ 19/2022: „Zadávání zakázek na očkovací látky proti COVID-19 v EU – po počátečních problémech bylo zajištěno dostatečné množství dávek, ale výkonnost procesu nebyla dostatečně posouzena“	1	78	✓	▰		!
	2 písm. a)	81	✓	▱	Vypracování pokynů pro zadávání veřejných zakázek v krizových situacích zahrnovalo prvky posouzení rizik. Komise však dosud neprovedla posouzení rizik přístupu EU k zadávání veřejných zakázek ani nenavrhla vhodná opatření k odstranění zjištěných nedostatků.	!
	2 písm. b)	81	✓	▱	Komise podepsala jednotnou rámcovou smlouvu potřebnou k provedení zátěžových testů a simulačních cvičení. Komise dosud neprovedla testy všech částí svého aktualizovaného systému zadávání zakázek v souvislosti s pandemií, včetně shromažďování informací, aby identifikoval případné nedostatky a oblasti, v nichž je třeba dosáhnout zlepšení.	!

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
ZZ 20/2022: „Opatření EU v oblasti boje proti nezákonnému rybolovu – kontrolní systémy jsou zavedené, ale jsou oslabené nerovnoměrnými kontrolami a sankcemi ze strany členských států“	1 písm. a)	98				
	1 písm. b)	98			Přijetím prováděcího nařízení Komise (EU) 2025/1522 Komise revidovala kritéria pro stanovení rizik a oznamovací povinnosti zavedené nařízením Komise (ES) č. 1010/2009 o nezákonném, nehlášeném a neregulovaném rybolovu. To by mělo zajistit jednotné používání kritérií pro stanovení rizik členskými státy a umožnit Komisi sledovat, zda jsou kontroly a ověřování v souladu s těmito revidovanými kritérii. Komise bude moci sledovat, zda se členské státy při svých kontrolách a ověřováních zaměřily na revidovaná kritéria pro stanovení rizik, až poté, co obdrží jejich první dvouleté zprávy v roce 2028, které budou pojednávat o období 2026–2027.	
	1 písm. c)	98			Komise zveřejnila zprávu o uplatňování nařízení Rady (ES) č. 1005/2008, která vycházela z analýzy zpráv za období 2018–2021 předložených členskými státy, a proti jednomu z nich zahájila *řízení o nesplnění povinnosti*. Analýzu zpráv členských států o nezákonném, nehlášeném a neregulovaném rybolovu za období 2022–2023 zatím nedokončila. Teprve po jejím dokončení bude moci přijmout příslušná opatření a odstranit nedostatky.	
	2 písm. a)	103				
	2 písm. b)	103				
	2 písm. c)	103				
	2 písm. d)	103				

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
ZZ 21/2022: „Posuzování národních plánů pro oživení a odolnost ze strany Komise – celkově přiměřené, ale přetrvávají rizika spojená s jejich prováděním“	1 písm. a)	113			Aktualizované pokyny pro plán *REPowerEU* z roku 2023 a aktualizace pokynů z roku 2024 zavádějí další kritéria pro posuzování úprav *národních plánů pro oživení a odolnost* s cílem sjednotit přístup ve všech zemích. V tomto smyslu tyto pokyny stanoví společný soubor kritérií pro posuzování všech úprav národních plánů. Aktualizované interní pokyny z roku 2024 obsahují přílohu IIA a přílohu IIB, které lze považovat za kontrolní seznam pro kvalitativní posouzení revizí národních plánů pro oživení a odolnost a které je nutné vyplnit. To považujeme za důležité zlepšení. V případě upravených plánů je ve struktuře *pracovního dokumentu útvarů* Komise, který je přiložen k návrhu Komise na změnu *prováděcího rozhodnutí Rady*, uveden výsledek posouzení Komise podle struktury posuzovacích kritérií uvedených v přílohách IIA a IIB. Pokud jde o vyplňování příloh IIA nebo IIB u upravených plánů, zaznamenali jsme rozdíly v úrovni kvality a úplnosti. V některých případech je odůvodnění posouzení nedostatečné a/nebo chybí podklady.	
	1 písm. b)	113			Komise nezměnila ani nezlepšila způsob, jakým dokumentuje posuzování revizí národních plánu pro oživení a odolnost, ani proces vyhledávání podkladů. Přetrvávají tedy stejné potíže při dohledávání a rychlém vyhledávání klíčových dokumentů.	
	2	114				
	3 písm. a)	116				
	3 písm. b)	116			Celkově lze říci, že zprávy vypracované členskými státy pro cyklus evropského semestru poskytují Komisi dostatečné *vstupy* pro	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
					sledování provádění opatření v rámci *Nástroje pro oživení a odolnost* (RRF) a jejich relevance pro určitá specifická dílčí doporučení pro jednotlivé země. Různé přístupy a volnost, kterou mají týmy jednotlivých zemí, však nezaručují, že všechny zprávy o jednotlivých zemích poskytují jasný a úplný seznam toho, která opatření v rámci nástroje RRF přispěla k pokroku v provádění doporučení pro jednotlivé země. Ve zprávách se navíc neuvádí, do jaké míry tato opatření hrála klíčovou roli v pokroku dosaženém při zavádění doporučení pro jednotlivé země v jednotlivých členských státech.	
	4 písm. a)	117				
	4 písm. b)	117				
	5 písm. a)	119				
	5 písm. b)	119			Komise se snažila těmto doporučením věnovat během schvalovacího procesu revizí národních plánů pro oživení a odolnost a vyjasnila řadu nejasně definovaných nebo neúplných *milníků* a *cílů*. Při našich auditech *souladu s předpisy* a auditech výkonnosti stále nacházíme opatření se soubory milníků a cílů, které plně nepokrývají klíčové kroky fáze provádění nebo všechny podstatné prvky opatření, zejména pokud jde o jeho dokončování. Dále jsme zjistili případy, kdy Komise v jednotlivých členských státech u milníků a cílů podobných druhů opatření uplatňovala rozdílné postupy.	
	6 písm. a)	121				
	6 písm. b)	121				

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
ZZ 22/2022: „Podpora EU určená pro uhelné regiony – její zaměření na socioekonomickou a energetickou transformaci je jen omezené“	2	63	✓		Bylo přijato nařízení (EU) 2024/1787 o snižování emisí metanu v odvětví energetiky. V souladu s ustanoveními tohoto nařízení byla vytvořena skupina odborníků, která se dohodla, že bude diskutovat o osvědčených postupech měření a řízení emisí metanu z uzavřených nebo opuštěných uhelných dolů. Není jasné, kdy se skupina odborníků skutečně sejde, aby se podělila o příklady osvědčených postupů.	
ZZ 23/2022: „Synergie mezi programem Horizont 2020 a *evropskými strukturálními a investičními fondy* – potenciál těchto synergií není dosud plně využíván“	1 písm. a)	80	✓			
	1 písm. b)	80	✓			
	2 písm. a)	83	✓			
	2 písm. b)	83	✓		Spuštěním informačního panelu „Seal of Excellence“ Evropské rady pro inovace (ERI) a vytvořením nové podskupiny ERA fóra „Access to Excellence“ – Sítě řídicích orgánů v oblasti soudržnosti pro výzkum a inovace (RIMA) poskytla Komise příklady nástrojů, které používá k monitorování stávajících synergií a k identifikaci a podpoře příkladů osvědčených postupů. Nově vyvinutý modul informačního panelu ERI „Seal of Excellence“ a nástroj CORTEX pro vytěžování dat však zaručují pouze částečné pokrytí finančních prostředků a synergií. Informační panel ERI „Seal of Excellence“ zahrnuje pouze synergie alternativního financování, zatímco nástroj CORTEX se nadále omezuje na fondy EU v rámci *přímého řízení*. Práce na nástroji *eGrants*, kterou Komise odvedla, byla jednorázová	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
					a neexistují žádné důkazy o tom, že by její výsledky byly využity k podpoře příkladů osvědčených postupů u orgánů členských států.	
	3 písm. a)	89				
	3 písm. b)	89				
	3 písm. c)	89			Komise financovala projekt nástroje widerAdvance v rámci výzvy „Dissemination and Exploitation Support Facility (HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-05)“. Přijala také strategický plán pro program Horizont Evropa na období 2025–2027. Jedná se o dva příklady opatření přijatých Komisí, která jsou dobrým začátkem, ale doporučení 3 písm. c) provádějí jen částečně. Je třeba poznamenat, že projekt nástroje widerAdvance byl zahájen teprve v lednu 2025, takže je příliš brzy na to, abychom mohli posoudit celkový dopad projektu. Kromě toho je zeměpisná působnost projektu omezena na země, které se účastní programu na rozšíření účasti, a přestože tyto země obvykle dostávají značné prostředky ze strukturálních fondů, většina příjemců programu Horizont (tj. hlavních cílových subjektů našeho doporučení) sídlí v zemích, které se programu na rozšíření účasti neúčastní. Kromě toho strategický plán pro program Horizont Evropa na období 2025–2027 v současné době existuje pouze jako plán a dosud nevedl k žádným konkrétním opatřením. Ačkoli platforma Horizon Results může sloužit jako zdroj informací pro (potenciální) příjemce z EFRR, zůstává nejasné, jak by tato platforma poskytovala příjemcům programu Horizont Evropa informace o možnostech financování z fondu EFRR, což bylo podstatou našeho doporučení.	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
	4	90	✓			
ZZ 24/2022: „Opatření v oblasti elektronické veřejné správy zaměřená na podniky – opatření Komise byla provedena, dostupnost elektronických služeb se však v EU stále liší“	1 písm. a)	93	✓			
	1 písm. b)	93	✓			
	1 písm. c)	93	✓			
	2	97	✓		Komise dosáhla určitého pokroku tím, že přijala nařízení o interoperabilní Evropě, zavedla rámec pro správu a zřídila jednotný přístupový portál, který je určen především úředníkům zabývajícím se tvorbou politik, příslušným úředníkům veřejných služeb, datovým inženýrům, IT specialistům a podnikovým architektům a který poskytuje přístup k řadě zařízení a nástrojů (např. školení, konference, informační panely, software s otevřeným zdrojovým kódem). Komise nadále podporovala spolupráci a výměnu osvědčených postupů mezi členskými státy různými způsoby (např. expertní skupiny, platformy, workshopy, semináře). Nevydala však komplexní strategii, která by propagovala dostupné služby elektronické veřejné správy mezi klíčovými koncovými uživateli (podniky nebo občany) na úrovni EU a která by koordinovala tyto služby s opatřeními přijatými členskými státy na vnitrostátní úrovni. Mezi koncovými uživateli nebyl proveden žádný specializovaný průzkum, který by posoudil úroveň jejich informovanosti. Národní strategické plány pro digitální dekádu navíc důsledně nezahrnují podobná opatření pro šíření informací, která by členské státy měly provádět.	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
ZZ 25/2022: „Ověřování hrubého národního důchodu pro účely financování rozpočtu EU – rizika při sestavování údajů jsou celkově dobře pokryta, je zde však prostor pro větší prioritizaci opatření“	1 písm. a)	106			Doporučili jsme, aby v případě, že je třeba řešit mnoho průřezových otázek, Eurostat upřednostnil ty, které budou mít pravděpodobně velmi vysoký dopad ve většině členských států. Vzhledem k nízkému počtu otázek (tři), které Eurostat identifikoval pro ověřovací cyklus 2025–2029, však nebylo nutné stanovit priority, protože se bude zabývat všemi. Proto jsme nebyli schopni posoudit doporučené stanovení priorit činnosti.	
	1 písm. b)	106				
	1 písm. c)	106				
	1 písm. d)	106				
	2 písm. a)	107				
	2 písm. b)	107			Doporučili jsme Eurostatu, aby – je-li třeba rozhodnout o omezení doby uplatňování budoucích *výhrad* – provedl řádnou analýzu nákladové efektivnosti založenou na dostatečných kvantitativních anebo kvalitativních informacích a na konkrétním riziku v každém dotčeném členském státě. Úroveň provádění tohoto doporučení však zatím nemůžeme posoudit, protože rozhodnutí o omezení doby uplatňování výhrad byla založena na konkrétních technických aspektech a nevyžadovala analýzu nákladové efektivnosti.	
	3 písm. a)	109				
	3 písm. b)	109				

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
	3 písm. c)	109				
ZZ 26/2022: „Evropská statistika – její kvalitu lze ještě zlepšit“	1	92			Komise nepřijala opatření k zajištění vyváženějšího zastoupení všech uživatelů v Evropském statistickém poradním výboru.	
	2 písm. a)	93				
	2 písm. b)	93				
	3 písm. a)	98				
	3 písm. b)	98				
	4 písm. a)	100			Komise nepřijala ani neprovedla doporučení posoudit nezbytnost a přidanou hodnotu zpřístupnění před zveřejněním.	
	4 písm. b)	100				
	5	103			Komise s tímto doporučením nesouhlasila a nepřijala žádná opatření k posouzení proveditelnosti a vhodnosti posílení stávajícího mandátu Evropské poradní komise pro dohled nad statistikou tak, aby zahrnoval rozhodování o všech klíčových prvcích koncepce vzájemných hodnocení.	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
ZZ 27/2022: „EU podporuje přeshraniční spolupráci se sousedními zeměmi – podpora je hodnotná, ale její provádění bylo zahájeno velmi pozdě a je třeba řešit problémy s koordinací“	1 písm. a)	91	✓	▬		✓
	1 písm. b)	91	✓	▬		✓
	2	92	✓	▬		✓
	3	95	✓	▬		!
	4	99	✓	▬		✓
	5	101	✓	▬		!
	6	102	✓	▬		✓
ZZ 28/2022: *„Podpora na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE)* – financování z nástroje SURE přispělo k zachování pracovních míst během krize COVID-19, ale jeho plný dopad není znám“	1	70	✓	▬		✓

Zdroj: EÚD.

Příloha 12.2 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na doporučení předložená ve zvláštních zprávách z roku 2022 – ostatní kontrolované subjekty

Míra přijetí: přijato; částečně přijato; nepřijato.

Rozsah provedení: v plném rozsahu, ve většině ohledů, v některých ohledech, neprovedeno, není možné vyvodit závěry nebo již není aktuální.

Míra včasnosti: včas, se zpožděním, lhůta zatím neuplynula, žádné následné opatření, dodržování lhůt se neposuzovalo.

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA)						
ZZ 04/2022: „Investiční fondy – opatření EU dosud nezajistila vytvoření skutečného jednotného trhu s příznivými podmínkami pro investory“	2 písm. b)	132				
	2 písm. c)	132			Pokud jde o vzájemné hodnocení, orgán ESMA zmapoval zjištěné postupy příslušných vnitrostátních orgánů a porovnal je s očekáváními. Strategické priority Unie v oblasti dohledu (USSP) a společné postupy v oblasti dohledu (CSA) mohou rovněž poskytnout náhled na úroveň sbližování dosaženou příslušnými vnitrostátními orgány. Orgán ESMA začal mapovat postupy příslušných vnitrostátních orgánů a zlepšení na úrovni nástrojů nebo témat (např. vzájemné hodnocení, diskuse o jednotlivých případech, zhodnocení situace z hlediska priorit USSP). Neexistuje žádný komplexní plán, jak a v jakých oblastech systematicky mapovat odlišné postupy napříč dalšími nástroji a tématy. Orgán ESMA dosud neprokázal, že využil svých znalostí získaných při jiných činnostech, než jsou vzájemná hodnocení a hodnocení situace z hlediska priorit	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
					USSP, k systematickému mapování úrovně sbližování a následným opatřením v případě odlišností. Orgán ESMA neupravil své klíčové ukazatele výkonnosti (KPI) tak, aby mohl odlišné postupy příslušných vnitrostátních orgánů a celkové sbližování postupů posuzovat. Ačkoli orgán ESMA zlepšil své klíčové ukazatele výkonnosti pro měření vývoje rizik v oblasti dohledu, stále neměří úroveň sbližování postupů ve svém výkonnostním rámci. Místo toho se toto hodnocení provádí *ad hoc* v rámci priorit USSP ve vybraných oblastech.	
	3 písm. b)	134				
	3 písm. c)	134			Orgán ESMA aktivně podporoval vytvoření nástroje pro porovnávání nákladů a přispěl k legislativnímu procesu. V další analýze bylo objasněno, že pro vytvoření nástroje budou nutné legislativní změny. To bylo zahrnuto do vyjednávací pozice Komise ke strategii pro retailové investice. Nástroj stále neexistuje. Mandát k jeho vypracování je v rukou spolunormotvůrců.	
	4	136			Orgán ESMA a Evropská rada pro systémová rizika (ESRB) dosáhly měřitelného pokroku při vytváření soudržné struktury *zátěžových testů* v celém odvětví investičních fondů. Roční cyklus zátěžových testů fondu peněžního trhu se stal zavedenou praxí. V souvislosti s článkem 25 směrnice o správcích alternativních investičních fondů byl stanoven postup pravidelného monitorování. Společný zátěžový test napříč fondy z různých sektorů, který provedl Mezinárodní měnový fond a orgán ESMA v rámci programu hodnocení	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
					finančního sektoru v eurozóně (FSAP), zvýšil analytickou hloubku. Vypracování průřezového modelu shora dolů ze strany ESRB je důležitým krokem k vytvoření soudržného makroobezřetnostního rámce pro celou EU. Navzdory hmatatelnému pokroku přetrvává několik zásadních nedostatků. Neexistuje harmonizovaný rámec pro celou EU, který by určoval, které typy fondů vyžadují zátěžové testy ze strany orgánů dohledu. Plnému zavedení modelů pro celý systém nadále brání roztříštěnost údajů v jednotlivých odvětvích a omezené dohody o sdílení údajů. Tyto problémy jsou součástí konzultace Komise o makroobezřetnostním rámci pro nebankovní finanční instituce. Stále přetrvává nejistota, pokud jde o používání ukazatelů hodnoty v riziku v oblasti dohledu pro subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů s vysokým pákovým efektem. Neúplné zveřejňování výsledků zátěžových testů navíc snižuje transparentnost a omezuje tržní disciplínu.	
Agentura Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost (ENISA)						
ZZ 05/2022: „Kybernetická bezpečnost orgánů, institucí a jiných subjektů EU – úroveň připravenosti obecně není úměrná hrozbám“	3 písm. a)	100	✓	▨		◔
	3 písm. b)	100	✓	▨		◔

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO)						
ZZ 06/2022: „Práva duševního vlastnictví v EU – ochrana není zcela nepropustná“	3 písm. a)	99	✓			
	3 písm. b)	99	✓			
	3 písm. c)	99	✓			
Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC)						
ZZ 13/2022: „Volný pohyb v EU během pandemie COVID-19 – prověřování kontrol na vnitřních hranicích bylo omezené a opatření členských států nebyla koordinovaná“	4	86	✓			

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
Evropský parlament						
ZZ 18/2022: „Orgány EU a COVID-19 – reakce byla rychlá, ovšem bude ještě náročné co nejlépe využít inovace a flexibilitu vyplývající z krize“	1	96	✓	▨		◷
	2 písm. a)	99	✓	▨		◷
	2 písm. b)	99	✓	▨		◷
	3 písm. a)	101	✓	▨		◷
	3 písm. b)	101	✓	▨		◷
	3 písm. c)	101	✓	▨	Výsledky nových způsobů práce jsou uváděny v ročních environmentálních prohlášeních, která se zaměřují na environmentální aspekty, jako je spotřeba vody nebo spotřeba kancelářského papíru. Dopad nových způsobů práce nebyl vyčíslen v penězích, což omezuje možnost posoudit finanční důsledky nových způsobů práce.	◷
	3 písm. d)	101	✓	▨		◷

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
Rada Evropské unie						
ZZ 18/2022: „Orgány EU a COVID-19 – reakce byla rychlá, ovšem bude ještě náročné co nejlépe využít inovace a flexibilitu vyplývající z krize“	1	96	✓		Pokud jde o interinstitucionální spolupráci, orgány EU aktualizovaly jednací řád přípravného výboru pro statutární otázky (*Comité de préparation pour les questions statutaires*) a pověřily tento výbor zajištěním spolupráce mezi orgány v případě krize. Plány kontinuity provozu obsahují nový oddíl o spolupráci mezi orgány EU v případě dlouhodobých narušení a také o opatřeních v souvislosti s krátkodobými narušeními. Generální sekretariát Rady sice doporučení přijal a odpověděl, že plány kontinuity provozu budou aktualizovány s ohledem na dlouhodobější krize, ale v plánech se neupřesňují opatření týkající se dlouhodobých narušení.	
	2 písm. a)	99	✓			
	2 písm. b)	99	✓			
	3 písm. a)	101	✓			
	3 písm. b)	101	✓			

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
	3 písm. c)	101	✓		Ve studii, kterou vypracoval poradní řídící výbor Rady v roce 2022, se posuzovaly potenciální úspory, které by přinesly různé scénáře s různou mírou práce na dálku. Ve zprávách o uhlíkové stopě organizace za roky 2023 a 2024 jsou jako zdroje emisí uvedeny dojíždění z domova do práce (tj. každodenní cesty zaměstnanců do kanceláře a zpět) a mobilita. V těchto údajích jsou zahrnuty emise spojené s prací na dálku. Studie vypracovaná poradním řídícím výborem v roce 2022 vychází ze scénářů, nikoli ze skutečných údajů. V obou výše uvedených zprávách nejsou údaje rozděleny podle druhu spotřeby (např. vytápění, elektřina, voda nebo spotřeba papíru) ani nejsou vyjádřeny v penězích. Skutečný dopad nových způsobů práce proto nebyl vyčíslen v penězích, což omezuje možnost posoudit finanční důsledky nových způsobů práce.	
	3 písm. d)	101	✓		Studie, kterou vypracoval poradní řídící výbor Rady v roce 2022, posuzovala potenciální emise CO_2 a snížení uhlíkové stopy různých scénářů s různou úrovní práce na dálku. Ve zprávách o uhlíkové stopě organizace za roky 2023 a 2024 jsou jako zdroje emisí uvedeny dojíždění z domova do práce (tj. každodenní cesty zaměstnanců do kanceláře a zpět) a mobilita. V těchto údajích jsou zahrnuty emise spojené s prací na dálku. V obou zprávách se uvádějí také údaje o zvýšené spotřebě plynu a elektřiny v souvislosti se zaměstnanci pracujícími na dálku z domova. Studie vypracovaná poradním řídícím výborem v roce 2022 vychází ze scénářů, nikoli ze skutečných údajů. V obou výše uvedených zprávách jsou emise z práce na dálku uvedeny pouze jako	

Číslo a název zprávy	Č.	Bod ZZ	Míra přijetí	Analýza pokroku při provádění doporučení provedená EÚD		
				Rozsah provedení	Poznámky	Míra včasnosti
					jeden údaj, který představuje zvýšenou spotřebu plynu a elektřiny v domácnostech zaměstnanců. Chybí rozdělení podle druhu spotřeby (např. vytápění, voda nebo spotřeba papíru na pracovišti), které by umožnilo posoudit dopad nových způsobů práce na životní prostředí.	
Soudní dvůr Evropské unie						
ZZ 18/2022: „Orgány EU a COVID-19 – reakce byla rychlá, ovšem bude ještě náročné co nejlépe využít inovace a flexibilitu vyplývající z krize“	1	96	✓	▨		✓
	2 písm. a)	99	✓	▨		✓
	2 písm. b)	99	✓	▨		✓
	3 písm. a)	101	✓	▨		✓
	3 písm. b)	101	✓	▨		✓
	3 písm. c)	101	✓	▨		!
	3 písm. d)	101	✓	▨		✓

Zdroj: EÚD.

Příloha

Zpráva

(podle čl. 92 odst. 4 nařízení (EU) č. 806/2014)

o (veškerých) podmíněných závazcích za rozpočtový rok 2025 vyplývajících z toho, jak Komise a Rada plní své úkoly podle tohoto nařízení

Úvod

Právní základ

01 Podle ustanovení čl. 92 odst. 4 nařízení o jednotném mechanismu pro řešení krizí má EÚD povinnost vykazovat všechny podmíněné závazky (ať již Jednotného výboru pro řešení krizí (SRB), Rady, Komise, či jiné) vyplývající z toho, jak SRB, Rada a Komise plní své úkoly podle tohoto nařízení. Tato příloha se týká podmíněných závazků Komise a Rady souvisejících s jednotným mechanismem pro řešení krizí; o podmíněných závazcích výboru SRB se pojednává v naší výroční zprávě o agenturách EU za rozpočtový rok 2025. O podmíněných závazcích Komise a Rady souvisejících s jednotným mechanismem pro řešení krizí se rovněž pojednává v našem výroku o spolehlivosti konsolidované účetní závěrky EU (viz bod II prohlášení o věrohodnosti, které EÚD předkládá Evropskému parlamentu a Radě – zpráva nezávislého auditora).

Podmíněné závazky: definice a kritéria pro vykazování

02 Podmíněný závazek je definován jako:

- možný závazek, který vzniká jako důsledek událostí v minulosti a jehož existence bude potvrzena pouze tím, že dojde nebo nedojde k jedné nebo více nejistým událostem v budoucnosti, které nejsou plně pod kontrolou Evropské unie, nebo
- současný závazek, který vzniká jako důsledek událostí v minulosti, avšak nebyl vykázán, protože není pravděpodobné, že ke splnění závazku bude nutný odliv ekonomických zdrojů představujících ekonomický prospěch nebo možný užitek, anebo výši závazku není možné dostatečně spolehlivě stanovit.

03 Při rozhodování o tom, zda se má zveřejnit podmíněný závazek nebo vykázat rezerva, je nutno posuzovat pravděpodobnost odlivu ekonomických zdrojů (zpravidla hotovosti). Je-li budoucí odliv zdrojů:

- pravděpodobný, musí se vykázat rezerva,
- možný, musí se zveřejnit podmíněný závazek,
- nepravděpodobný, zveřejnění není nutné.

Základní informace o podmíněných závazcích souvisejících s jednotným mechanismem pro řešení krizí

04 V souvislosti s plněním úkolů podle nařízení o jednotném mechanismu pro řešení krizí mohou výboru SRB, Radě a Komisi vzniknout podmíněné závazky spojené s probíhajícími soudními řízeními (u soudů EU nebo členských států), které se týkají:

- **jejich rozhodnutí o řešení krize a rozhodnutí o neřešení krize** – ve svém rozsudku ze dne 18. června 2024 (věc C-551/22 P) Soudní dvůr uvedl, že před soudy EU lze napadnout pouze rozhodnutí Komise o schválení. Jak rozhodnutí uplatnit, tak rozhodnutí neuplatnit nástroje k řešení krize může být napadeno před soudem,

- **zásady, že se žádný věřitel nesmí dostat do méně výhodného postavení** – aby byla ochráněna základní majetková práva, nařízení o jednotném mechanismu pro řešení krizí stanoví, že se žádný věřitel v režimu řešení krize nesmí dostat do méně výhodného postavení, než do jakého by se dostal při běžném insolvenčním řízení. Podle této zásady musí být věřitelům, kterým by se dostalo lepšího zacházení v běžném úpadkovém řízení, vyplaceno odškodnění z Jednotného fondu pro řešení krizí. Aby se posoudilo zacházení s věřiteli a akcionáři, je třeba provést ocenění rozdílu v zacházení.

Připomínky

Část I: Podmíněné závazky Komise

05 Počet soudních řízení souvisejících s jednotným mechanismem pro řešení krizí, která se potenciálně týkají Komise a toho, jak Komise provádí své úkoly podle nařízení o SRM, a související podmíněné závazky ve výši 0 EUR uvedené v účetní závěrce Komise, jakož i související rezervy ve výši 0 EUR vykázané v této účetní závěrce jsou uvedeny v ***tabulce 1***.

Tabulka 1 – Soudní řízení související s jednotným mechanismem pro řešení krizí s možným dopadem na Komisi a příslušné podmíněné závazky a rezervy

Řízení týkající se	Počet řízení u soudů EU	Související podmíněné závazky vykázané v účetní závěrce Komise (*v milionech EUR*)	Související rezervy vykázané v účetní závěrce Komise *(v milionech EUR)*
	(V závorkách jsou uvedeny údaje z naší zprávy za rok 2024.)		
Rozhodnutí o řešení krize a rozhodnutí o neřešení krize	**2 (6)**	**0 (0)**	**0 (0)**
Řešení krize Banco Popular Español S.A. (BPE)	*0 (4)*	*0 (0)*	*0 (0)*
Řešení krize Sberbank d.d. a Sberbank banka d.d. a neřešení krize Sberbank Europe AG	*2 (2)*	*0 (0)*	*0 (0)*
Rozhodnutí „zásada, že se žádný věřitel nesmí dostat do méně výhodného postavení“	**2 (2)**	**0 (nepoužije se)**	**0 (nepoužije se)**
CELKEM	**4 (8)**	**0 (0)**	**0 (0)**

Zdroj: účetní závěrka Komise za rok 2025 a další informace poskytnuté Komisí, jakož i informace z curia.europa.eu.

06 Dne 7. června 2017 Komise schválila rozhodnutí SRB o řešení krize **Banco Popular Español S.A.** (BPE). V polovině roku 2026 žádný takový soudní spor neprobíhal, zatímco v polovině roku 2025 u soudů EU probíhala čtyři taková řízení[1], která měla v tomto ohledu dopad na Komisi. Ve všech těchto věcech Tribunál usnesením ze dne 21. července 2025 žaloby zamítl jako zjevně neopodstatněné.

07 Dne 1. března 2022 Komise schválila rozhodnutí SRB o řešení krize týkající se **Sberbank banka d.d.** a **Sberbank d.d.** Týž den SRB schválil rozhodnutí o neřešení krize týkající se **Sberbank Europe AG**. Ve zprávě z roku 2024 jsme uvedli, že v polovině roku 2025 probíhala u soudů EU dvě[2] řízení, která měla v tomto ohledu dopad na Komisi. V těchto věcech Tribunál rozsudkem ze dne 26. listopadu 2025 žalobu podanou žalujícími stranami zamítl. Následně byly proti tomuto rozsudku Tribunálu ze dne 26. listopadu 2025 ve věcech T-523/22 a T-524/22 podány v únoru 2026 dva kasační opravné prostředky[3], které v polovině roku zůstávají nevyřešeny.

08 V březnu 2025 byly podány dvě žaloby[4] týkající se Sberbank banka d.d. a Sberbank d.d. v souvislosti s rozhodnutím SRB podle zásady, že se žádný věřitel nesmí dostat do méně výhodného postavení, a výsledek těchto řízení nebyl v polovině roku 2026 prozatím znám. Komise intervenuje na obranu legality nařízení o SRM a rozhodnutí SRB.

09 Komise považuje pravděpodobnost nepříznivého výsledku v těchto věcech za nepravděpodobnou, a proto nezveřejnila žádné podmíněné závazky ani v této souvislosti nevykázala žádné rezervy.

Část II: Podmíněné závazky Rady

10 Počet soudních řízení souvisejících s jednotným mechanismem pro řešení krizí, která se potenciálně týkají Rady a toho, jak Rada provádí své úkoly podle nařízení o SRM, a související podmíněné závazky ve výši 0 EUR uvedené v účetní závěrce Rady, jakož i související rezervy ve výši 0 EUR vykázané v této účetní závěrce jsou uvedeny v ***tabulce 2***.

---

[1] Věci T-678/17, T-600/17, T-499/17 a T-498/17.

[2] Věci T-523/22 a T-524/22.

[3] Věci C-61/26 P a C-62/26 P.

[4] Věci T-147/25 a T-149/25.

Tabulka 2 – Soudní řízení související s jednotným mechanismem pro řešení krizí s možným dopadem na Radu a příslušné podmíněné závazky a rezervy

Řízení týkající se	Počet řízení u soudů EU	Související podmíněné závazky vykázané v účetní závěrce Rady (*v milionech EUR*)	Související rezervy vykázané v účetní závěrce Rady *(v milionech EUR)*
	(V závorkách jsou uvedeny údaje z naší zprávy za rok 2024.)		
Rozhodnutí o řešení krize a rozhodnutí o neřešení krize	**0 (0)**	**Nepoužije se**	
Rozhodnutí „zásada, že se žádný věřitel nesmí dostat do méně výhodného postavení“	**0 (0)**	**Nepoužije se**	
CELKEM	0 (0)	0 (0)	0 (0)

Zdroj: účetní závěrka Rady za rok 2025 a další informace poskytnuté Radou, jakož i informace z curia.europa.eu.

11 Rada nevykázala žádné podmíněné závazky (ani nezaúčtovala žádné rezervy) související s tím, jak plnila své úkoly podle nařízení o jednotném mechanismu pro řešení krizí, protože u soudů EU neprobíhá žádné řízení, v němž je Rada žalovanou stranou a které by mohlo vést ke vzniku podmíněných závazků.

Odpovědi orgánů a institucí na výroční zprávu o plnění rozpočtu EU za rozpočtový rok 2025

Obsah

		Strana
Kapitola 1	Prohlášení o věrohodnosti a podpůrné informace	
	Odpovědi Evropské komise	432
Kapitola 2	Rozpočtové a finanční řízení	
	Odpovědi Evropské komise	443
Kapitola 3	Rozpočet EU a dosahování výsledků	
	Odpovědi Evropské komise	448
Kapitola 4	Příjmy	
	Odpovědi Evropské komise	455
Kapitola 5	Jednotný trh, inovace a digitální agenda	
	Odpovědi Evropské komise	460
Kapitola 6	Soudržnost, odolnost a hodnoty	
	Odpovědi Evropské komise	468
Kapitola 7	Přírodní zdroje a životní prostředí	
	Odpovědi Evropské komise	483
Kapitola 8	Migrace a správa hranic Bezpečnost a obrana	
	Odpovědi Evropské komise	489

Kapitola 9	**Sousedství a svět**	
	Odpovědi Evropské komise	**494**
Kapitola 10	**Evropská veřejná správa**	
	Odpovědi Evropského parlamentu	**498**
	Odpovědi Rady Evropské unie	**500**
	Odpovědi Evropské komise	**501**
	Odpovědi Soudního dvora Evropské unie	**504**
	Odpovědi Evropského účetního dvora	**505**
Kapitola 11	**Nástroj pro oživení a odolnost**	
	Odpovědi Evropské komise	**506**
Kapitola 12	**Kontrola opatření přijatých v návaznosti na doporučení, která jsme předložili ve zvláštních zprávách z roku 2022**	
	Odpovědi Evropského parlamentu	**516**
	Odpovědi Evropské komise	**517**
	Odpovědi Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA)	**540**

ODPOVĚDI EVROPSKÉ KOMISE NA VÝROČNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025, KAPITOLA 1: Prohlášení o věrohodnosti

I. ODPOVĚDI KOMISE VE STRUČNOSTI

1. Spolehlivost účetní závěrky

Komise uznává platnost obecných závěrů Evropského účetního dvora (EÚD) ohledně spolehlivosti účetní závěrky, jak je uvedeno v kapitole 1. Komise již přijala opatření nebo právě provádí změny, jimiž reaguje na mnohé z těchto připomínek.

V konečné účetní závěrce Komise opravila všechny významné (materiální) chyby, které byly uvedeny v dopisech o ověření zjištění adresovaných členům Komise a které se týkaly transakcí a programů realizovaných v rámci jejich působnosti. To platí zejména pro chyby související s víceletými programy, u nichž nebyly v předběžné účetní závěrce řádně zaznamenány požadované právní závazky, a pro opravy chyb v konečné účetní závěrce. Komise zavede systematické kontroly, aby se zabránilo opakování těchto chyb v příslušných programech.

Komise by ráda zdůraznila, že mnohé z připomínek, které EÚD vznesl na základě auditu IT týkajícího se systému SUMMA, vyplývají z výjimečných a přechodných okolností, za nichž systém SUMMA v roce 2025 fungoval. Skutečnost, že rok 2025 byl přechodným rokem, nijak nesnižuje relevanci připomínek EÚD, na něž se Komise hodlá zaměřit. Komise by však ráda v krátkosti připomněla, že zavedení rozsáhlé změny v jejím systému finančního výkaznictví bude nevyhnutelně vyžadovat určité přizpůsobení.

Výzvy, jež z takto rozsáhlé transformace systému vyplynou, Komise předvídala a zavedla systematické a zesílené kontroly, které měly zajistit spolehlivost první roční účetní závěrky vypracované na základě finančních údajů vykazovaných prostřednictvím systému SUMMA.

Během prvních několika měsíců po spuštění systému SUMMA bylo nahlášeno velké množství chyb a incidentů, protože značná část finančních a účetních týmů Komise a výkonných agentur se teprve seznamovala s novými postupy zavedenými systémem SUMMA. Tato situace kladla vysoké nároky na podporu koncových uživatelů a vedla jak k prodloužení doby odezvy, tak ke zvýšené potřebě pomáhat uživatelům s použitím dočasných řešení.

Jakmile prvotní zkušenosti ukázaly, že je třeba provést úpravy v nastaveních systému SUMMA, zavedl tým odpovědný za implementaci systému SUMMA v rámci možností rychle operativní vylepšení. V tomto náročném a dynamickém prostředí se rovněž zpozdila dokumentace procesních změn.

Problémy spojené s přechodem se postupně daří překonávat a v průběhu roku 2026 dochází k pokroku díky neustálému vylepšování a pravidelným aktualizacím systému SUMMA. V souladu s doporučením vydaným EÚD budou v průběhu roku 2026 přijata další opatření ke zlepšení kvality dat, zdokonalení systému SUMMA a jeho architektury, podpůrných IT procesů a zajištění kontinuity činností.

2. Správnost operací

Uprostřed četných výzev, jimž Evropská unie čelí, Komise i nadále upřednostňovala co nejlepší využití peněz daňových poplatníků a zajišťovala, aby byl rozpočet EU vynakládán odpovědně a správně.

Celkově se Komise snaží najít správnou rovnováhu mezi nízkou mírou chyb, rychlými platbami, přiměřenými náklady na kontroly a včasným plněním všech svých politických cílů.

V souladu se svými kontrolními strategiemi provádějí Komise a členské státy v rámci vnitřní kontroly každoročně tisíce kontrol, jež mají za cíl předcházet chybám a nedostatkům v řídicích a kontrolních systémech pro plnění rozpočtu EU, odhalovat tyto chyby a nedostatky a napravovat je. Všechny provedené kontroly a audity poskytují Komisi podrobné a spolehlivé důkazy o diferencované úrovni rizika u výdajů a příjmů rozpočtu EU. Komise se proto domnívá, že v roce 2025 byl rozpočet EU celkově dobře chráněn. To potvrzuje i celkový závěr interního auditora.

Komise bere na vědomí odhadovanou míru chyb uvedenou EÚD (3,8 %) ve výdajích, viz ***oddíl II.2 níže***. Komise vítá hodnocení EÚD, že stejně jako v předchozích letech nebyla míra chyb v oblasti příjmů a správních výdajů významná.

Přístup Komise jako správce rozpočtu EU se liší od přístupu EÚD v roli externího auditora.

Jako nezávislý auditor EU má EÚD za úkol odhadnout a oznámit míru chyb, která se týká všech výdajů EU, a to v určitém časovém okamžiku na roční bázi a na základě statistického výběru (**bod 1.22**).

Komise a členské státy provádějí rozpočet v souladu se zásadami řádného finančního řízení prostředků EU stanovenými ve finančním nařízení EU. V zájmu ochrany finančních zájmů Unie zavádí Komise řídicí a kontrolní systémy, které mají předcházet nesrovnalostem a podvodům, odhalovat je a napravovat. Vzhledem k **víceletému charakteru** programů a činností financovaných z rozpočtu EU mohou být nápravná opatření přijata rok nebo více let poté, kdy se riziko nesrovnalosti nebo podvodu projevilo a bylo odhaleno. Komise proto stanovuje míry chyb za účelem kvantifikace rizika při platbě (a při uzávěrce) jako jeden z nástrojů řízení, jehož účelem je předcházet neoprávněným výdajům.

Počínaje rokem 2024 předkládá Komise svůj závěr o úrovni ochrany rozpočtu EU na úrovni okruhů víceletého finančního rámce (VFR). Důvodem je posun k modelům provádění, které jsou více založeny na výkonnosti, v rámci společné zemědělské politiky (SZP) na období 2023–2027 a od roku 2025 také v rámci nástrojů pro Ukrajinu, Západní Balkán a Moldavsko, kde Komise již nemůže stanovit kvantitativní riziko při platbě (a při uzávěrce). V případě **okruhů „přírodní zdroje a životní prostředí“** a „**sousedství a svět**“ to vedlo k zavedení nového ukazatele: **podíl výdajů, které jsou považovány za výdaje s nízkým rizikem**. Tento ukazatel vychází z klasifikace výdajů založených na výkonnosti s nízkou, střední a vysokou úrovní rizika. U **všech ostatních okruhů víceletého finančního rámce** se nadále kvantifikují **rizika při platbě a při uzávěrce**. Je třeba poznamenat, že v roce 2025 byly poprvé od začátku programového období 2021–2027 platby související s tímto programovým obdobím vyšší než platby související s obdobím 2014–2020.

V případě okruhů VFR, u nichž se stanovuje **kvantitativní riziko při platbě a při uzávěrce**, **zůstalo** v roce 2025 **u všech okruhů riziko při uzávěrce pod 2% prahem významnosti (materiality)**. U všech okruhů VFR, u nichž je stanoveno kvantitativní riziko při platbě, Komise stanoví **riziko při uzávěrce**, které měří míru chyb zbývajících po provedení všech následných kontrol a oprav. To je v souladu s **víceletou povahou výdajů Komise** a jejích diferencovaných kontrolních strategií, podle nichž Komise spolu s členskými státy ve sdíleném řízení vyvíjí značné úsilí s cílem provádět kontroly a opravy po provedení plateb až do konce programového cyklu. Komise považuje riziko při uzávěrce za nejreprezentativnější ukazatel svých vlastních opatření i opatření přijatých členskými státy. **Riziko při platbě zůstalo pod 2 %, s výjimkou** okruhů „**soudržnost, odolnost a hodnoty**“ a „**jednotný trh, inovace a digitální agenda**“.

Nadále přetrvávají rozdíly mezi odhadovanou mírou chyb podle EÚD a rizikem při platbě podle Komise (**bod 1.42**). Například EÚD vyčísluje chyby v případech, kdy jsou dotčeny platební podmínky, a to bez ohledu na to, zda se podle platného nařízení uplatňuje finanční oprava či zpětné získání neoprávněných plateb (**bod 1.43**). V případě nesrovnalostí způsobených nedostatky ve vlastních postupech Komise zpětná získávání neoprávněných plateb neuplatňuje; u závažných procesních chyb při zadávání veřejných zakázek se však tato chyba kvantifikuje a zahrnuje se do rizika při platbě. Tento rozdíl ve způsobu kvantifikace chyb má i nadále dopad na okruh „soudržnost, odolnost a hodnoty“, a to kromě specifických rysů kontrolovaného základního souboru v oblasti soudržnosti v roce 2025 – a tudíž vzorku EÚD (**body 6.14** a **6.15**). V neposlední řadě se Komise domnívá, že je zapotřebí další spolupráce s EÚD při výkladu platných pravidel a metodických přístupů, jelikož Komise při posuzování některých konkrétních případů, které EÚD kontroloval, dospěla k odlišným závěrům.

V rámci okruhu „**přírodní zdroje a životní prostředí**“ činil podíl výdajů s nízkým rizikem 64 %, což bylo v souladu s rozmezím 50,6 % až 77,6 % pro období 2020–2024. V případě okruhu „**sousedství a svět**“ činil podíl výdajů s nízkým rizikem 89,6 %, což bylo rovněž ve shodě s rozmezím 76,6 % až 100 % pro roky 2020–2024.

II. ODPOVĚDI KOMISE NA HLAVNÍ PŘIPOMÍNKY EÚD

1. Spolehlivost účetní závěrky

Hospodářský výsledek za daný rok je záporný, zatímco rozpočtový výsledek je kladný

Komise bere na vědomí, že EÚD označil rozpočtové nakládání s částkami vypůjčenými v rámci nástroje NextGenerationEU (NGEU) za „neobvyklé“. Nástroj NGEU představoval výjimečnou reakci na dočasné, avšak mimořádné okolnosti a podle článku 5 rozhodnutí (EU, Euratom) 2020/2053 poskytoval mimořádné a dočasné dodatečné prostředky k řešení důsledků krize COVID-19. NGEU byl zřízen z důvodu naléhavé potřeby řešit tuto krizi a její hospodářské důsledky, a to v plném souladu s pravidly Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), která takové mimořádné situace a krize umožňují řešit.

Rozdíl mezi rozpočtem a hospodářskými výsledky, na který EÚD upozornil v **bodě 1.6,** je běžným důsledkem odlišných koncepčních zásad, na nichž je založeno rozpočtové a akruální účetnictví. Zatímco v rozpočtovém účetnictví se v daném rozpočtovém roce peněžní přítoky a odtoky vzájemně vyrovnávají, v akruálním účetnictví – a na základě mezinárodně uznávaných účetních standardů – dotační podíl (nevratný v rámci Nástroje pro oživení a odolnost) nezakládá nárok na aktivum, a tudíž zvyšuje negativní čistá aktiva (tj. závazky dosud nepokryté rozpočtem).

Jak uvádí EÚD, právní základ vyžaduje, aby částky vypůjčené v rámci nástroje NGEU, které jsou směrovány do grantů NGEU a navýšení prostředků na programy EU, byly považovány za vnější účelově vázané příjmy, které se započítávají nad rámec ročního rozpočtu. Účetnictví na akruální bázi věrně odráží ekonomickou realitu, podle níž částky vypůjčené a vyplacené v rámci nevratné podpory představují negativní čistá aktiva, která budou muset být pokryta z budoucích rozpočtů.

Připomínky ke konsolidované roční účetní závěrce za rok 2025 a související rámec vnitřní kontroly

Konsolidovaná roční účetní závěrka za rok 2025 je prvním souborem účtů připraveným pomocí systému SUMMA a jak zdůrazňuje EÚD v **bodě 1.11**, v takto rozsáhlém projektu mohou nastat přechodné problémy.

Jak EÚD poukazuje v **bodě 1.12**, v systému SUMMA nebyla obecně k dispozici celková hodnota právních závazků u víceletých smluv – a to jak u smluv, které byly do systému SUMMA převedeny ze systému ABAC, tak u smluv, které byly v systému SUMMA nově vytvořeny. V důsledku toho bylo nutno výdaje příštích období, které byly zaúčtovány v rámci uzávěrky na konci roku, pro konečnou účetní závěrku opravit. Komise nalezla technické řešení, jak tyto chybějící informace v systému SUMMA doplnit, a toto řešení se v současné době zavádí. Komise rovněž pracuje na zvýšení informovanosti napříč útvary (generálními ředitelstvími, úřady a výkonnými agenturami) o nynějším řešení a na vydání pokynů k jeho správnému používání. Cílem je zabránit tomu, aby se tato situace v budoucnu opakovala.

Problém s převodem faktur ze systému eGrants do systému SUMMA (**bod 1.13**) byl Komisí v roce 2025 odhalen včas, ještě před uzavřením roční účetní závěrky za rozpočtový rok 2025, a to díky spolehlivosti systému vnitřní kontroly, který má Komise zaveden. Díky tomu bylo možné včas vydat pokyny příslušným útvarům, aby v uzávěrce na konci roku zohlednily částku chybějících faktur. V únoru 2026 byl s GŘ RTD dohodnut akční plán k vyřešení problému, na nějž EÚD poukázal ve své připomínce, díky čemuž se od května 2026 do systému SUMMA zadávají správné částky faktur.

Komise uznává, že došlo k chybnému nastavení parametrů (**bod 1.14**) nástroje systému SUMMA pro vykazování na úrovni skupiny, v důsledku čehož byla nevýznamná částka vykázána jako zůstatek třetí strany namísto zůstatku mezi propojenými osobami. Tato chyba v parametrizaci byla okamžitě opravena. Byly zavedeny další kontroly, které mají zabránit opakování podobných problémů.

Pokud jde o připomínku EÚD v **bodě 1.15**, která se týká komplexní validace místních účetních systémů Komise, zde by Komise ráda zdůraznila, že finanční nařízení nevyžaduje, aby účetní prováděl komplexní validaci všech místních účetních systémů.

V souladu s finančním nařízením byly všechny stávající místní systémy validovány v době, kdy byly vyvinuty a zavedeny do systému ABAC, a v uplynulém desetiletí hodnotil EÚD práci, kterou Komise vykonala, kladně. Vzhledem k tomu, že zavedení systému SUMMA mělo dopad na způsob, jakým jsou finanční údaje z místních účetních systémů předávány do centrálního účetního systému Komise (do systému SUMMA namísto do systému ABAC), přijal účetní nezbytná opatření k zajištění odpovídající úrovně jistoty jak před spuštěním systému SUMMA, tak i po něm.

S cílem zmírnit rizika během přechodu a zajistit řádné fungování místních systémů byla všechna generální ředitelství odpovědná za tyto systémy povinna provést před spuštěním systému SUMMA testování detailních údajů a výsledky předložit účetnímu. Tento proces byl nedílnou součástí dokumentování rozhodnutí o uvedení do provozu a veškerá související testovací dokumentace je k dispozici.

V zájmu dalšího snížení rizika provedly navíc útvary účetního v roce 2025 cílené přezkumy tří hlavních systémů integrovaných do systému SUMMA (které v roce 2025 pokrývaly více než 90 % plateb Komise), přičemž se zaměřily speciálně na rizika vyplývající ze zavedení systému SUMMA. Komise souhlasí s tím, že komplexní validace všech místních účetních systémů by byla prospěšná. Provedené práce – založené na přístupu zohledňujícím rizika – však postačovaly ke snížení rizik ohrožujících spolehlivost účetní závěrky.

Jak uvádí EÚD v **bodě 1.16**, při přechodu na nový účetní systém dochází nevyhnutelně ke zvýšení počtu chyb, a to vzhledem k výjimečným a přechodným podmínkám, za nichž systém SUMMA v roce 2025 fungoval. Již v prvním roce používání systému SUMMA se s ním musela seznámit velká část finančních a účetních týmů příslušných útvarů. Zároveň již tým odpovědný za implementaci systému SUMMA provedl celou řadu operativních vylepšení, která měla vyřešit opakující se problémy a zajistit lepší fungování systému. Komise se bude těmito problémy i nadále zabývat s cílem snížit četnost chyb a nakonec je zcela odstranit.

Připomínky z našeho auditu IT týkajícího se systému SUMMA

Jak poznamenává EÚD v **bodě 1.18**, Komise spustila systém SUMMA na začátku roku 2025 se zaměřením na základní funkčnost a při současném minimalizování rizika spojeného s tak rozsáhlým nasazením. Ostatní zbytné funkce byly odloženy a od roku 2025 jsou postupně uváděny do provozu. Jedná se o standardní postup při zavádění rozsáhlých IT systémů. Cílem je minimalizovat provozní riziko a narušení provozu tím, že se rozsah co nejvíce omezí a první nasazení se zaměří na klíčové funkce.

Od spuštění systému SUMMA se Komise snaží o jeho další zdokonalování zaváděním nových prvků, které mají zvýšit efektivitu finančních procesů v Komisi. Dočasná řešení, která jsou nezbytná v přechodném období, budou od nynějška do roku 2027 postupně stažena.

Zároveň dojde ke zlepšení kontrol v oblasti technické správy přístupů a správy změn v IT. Za účelem omezení rizik byla od roku 2025, ještě před uzavřením roční účetní závěrky za rok 2025, zavedena zmírňující opatření, monitorování s využitím přehledů, proces správy verzí a výbor pro řízení změn jakožto orgán provozního řízení. Schvalovací procesy vyžadovaly dodržování zásady „čtyř očí“, kdy se na nich podílely nejméně dvě různé jednotky, a v průběhu roku nebyla zjištěna žádná změna, jejíž nasazení by bylo neoprávněné. Nedostatky v řízení řešení incidentů, které zjistil EÚD (**bod 1.19**), byly vyřešeny rozsáhlou podporou koncových uživatelů a úspěšně zřízenými kanály pro pravidelnou komunikaci.

V této souvislosti byla zavedena řada podpůrných opatření: všechny nahlášené problémy, chyby a požadavky byly zaznamenány ve specializovaném nástroji. Vytvořila se rovněž komunita místních koordinátorů systému SUMMA a odborníků na systém SUMMA působících v příslušných útvarech, která získala možnost přímého spojení s GŘ BUDG, a to prostřednictvím vyhrazených kanálů, včetně moderovaných diskusních místností (chatroomů) a specializovaných školicích kurzů. Kromě toho byla zřízena rozsáhlá struktura podpory pro koncové uživatele, s týdenní frekvencí podávání zpráv vrcholovému vedení GŘ BUDG. Minimálně jednou týdně se konaly schůzky zaměřené na podporu koncových uživatelů, a to na principu „otevřených dveří“ a s odborníky z GŘ BUDG, kteří byli se svou pomocí uživatelům k dispozici. A konečně pro širší okruh pracovníků byla uspořádána další školení zaměřená na specifická témata, jako je například účetní uzávěrka ke konci roku, ale také na jakékoli funkce, u nichž uživatelská komunita projevila větší zájem o podporu. Porovnání této fáze se standardními postupy řešení incidentů ve stabilním systému nezohledňuje realitu složité situace ani zavedená zmírňující opatření.

2. Správnost operací

Příjmy

Pokud jde o příjmovou stránku rozpočtu EU, Komise vítá, že podle názoru EÚD nejsou v příjmech významné (materiální) chyby a že systémy řízení příjmů byly obecně účinné (**bod 1.24 písm. a)**).

Komise je i nadále plně odhodlána zabývat se zbývajícími otevřenými problémy v oblasti vlastních zdrojů odvozených z DPH a tradičních vlastních zdrojů a tyto problémy vyřešit. V prvním čtvrtletí roku 2026 Komise dokončila první kontrolní cyklus týkající se příjmů z nerecyklovaných plastových obalových odpadů a ve spolupráci s členskými státy se dále zabývá zjištěnými problémy (viz též ***podrobná odpověď na kapitolu 4***).

Výdaje

Komise bere na vědomí celkový nárůst míry chyb, kterou pro rok 2025 odhadl EÚD na 3,8 % (**bod 1.24 písm. b)**), oproti 3,6 % v roce 2024. Celkově lze říci, že míra chyb odhadovaná EÚD, která souvisí s pravidly, systémy a prováděcími subjekty v oblasti výdajů z VFR, se pohybuje v rozmezí předchozích let (viz **obrázek 1.7** Odhadovaná míra chyb (2021 až 2025)).

V oblasti „**soudržnost, odolnost a hodnoty**“ (**bod 1.27**) Komise poznamenává, že míra chyb vypočtená EÚD vychází z auditního vzorku, který odráží specifika atypického a podstatně menšího kontrolovaného základního souboru, než jaký byl v předchozích letech, jak EÚD vysvětluje v **kapitole 6** (**body 6.8 až 6.15**). To omezuje možnost přímého srovnání s výsledky uváděnými v předchozích letech.

Kromě toho se EÚD vrátil ke svému přístupu k auditu z období před rokem 2017, který spočívá ve výběru transakcí přímo z kompletního kontrolovaného základního souboru (účetních závěrek předložených členskými státy a přijatých Komisí), namísto toho, aby kontroloval výhradně transakce, které již dříve prošly auditem ze strany auditních orgánů. V důsledku toho se hlavními partnery pro komunikaci ohledně auditovaných transakcí staly řídicí orgány (namísto auditních orgánů), které však nebyly vždy schopny včas poskytnout veškeré důkazní informace požadované EÚD (**bod 6.14**). Komise se domnívá, že tato skutečnost mohla mít vliv na míru chyb vypočítanou EÚD. Komise se bude snažit zvýšit povědomí řídicích orgánů o novém přístupu i o poznatcích získaných z tohoto prvního kola, aby byly v následujících letech lépe připraveny reagovat na požadavky auditorů z EÚD.

Tento výpočet celkové míry chyb, který EÚD provedl u ročních plateb na soudržnost, se liší od přístupu Komise, která provádí posouzení po jednotlivých programech. Výpočet Komise je založen na agregaci všech měr chyb u jednotlivých programů, které nahlásily auditní orgány na základě svých auditů více než 9 000 operací (nebo jejich částí) v rámci reprezentativních vzorků vybraných podle jednotlivých programů (nebo skupin programů). Cílem „přístupu jednotného auditu“, který Komise uplatňuje, je snížit administrativní zátěž a získat přiměřenou jistotu prostřednictvím důkladných přezkumů výsledků vnitrostátních auditů a výroků auditora, jež jsou předkládány každoročně u všech programů, a to v kombinaci s vlastními audity založenými na posouzení rizik.

Stejně jako každý rok bude Komise náležitě řešit všechny chyby, na které upozornil EÚD, a bude požadovat nápravná opatření či finanční opravy, pokud to bude považovat za nezbytné a právně proveditelné. Komise rovněž doporučí příslušným řídicím orgánům, aby podle potřeby a s ohledem na provádění v období 2021–2027 dále zlepšily řídicí a kontrolní systémy (viz též ***odpovědi na kapitolu 6***).

V oblasti „**přírodní zdroje a životní prostředí**“ (**bod 1.30**) Komise bere na vědomí zjištění EÚD týkající se **podmínky „půda k dispozici“**, která představuje důležitý předpoklad pro nárok na přímou podporu. Vzhledem k jejímu významu pro ochranu finančních zájmů EU a s cílem zajistit, aby byla podpora poskytována dle platných pravidel, se Komise a certifikační subjekty ve svých auditech systematicky zaměřují na její ověřování. Komise v současné době pokračuje ve schvalováních souladu, v rámci nichž se soustředí na odstranění nedostatků v kontrolních systémech pro oblast půdy k dispozici, a to v těch samých členských státech, u nichž EÚD zjistil chyby. Tato schvalování souladu byla zahájena ještě před návštěvami EÚD. Co se týče ekoschémat a agroenvironmentálně-

klimatických závazků, je hodnocení EÚD ve shodě s vlastním hodnocením Komise, které rovněž poukazuje na vyšší riziko chyb u těchto opatření v důsledku jejich složitosti, rozmanitých podmínek způsobilosti a, v případě ekoschémat, jejich nedávného zavedení v rámci SZP na období 2023–2027. Komise i nadále podporuje členské státy prostřednictvím pokynů a sdílení osvědčených postupů a doporučení, aby jim pomohla účinně navrhovat, kontrolovat a realizovat tato opatření a podmínky způsobilosti, přičemž v případě potřeby sleduje rizika zjištěná během schvalování souladu s cílem chránit rozpočet EU (viz též ***odpovědi na kapitolu 7***).

Komise sdílí názor EÚD, že způsob, jakým jsou prostředky vypláceny, má dopad na riziko vzniku chyb (**bod 1.28**), a zejména souhlasí s názorem, že riziko chyb je nižší u výdajů souvisejících s nárokovými platbami, jejichž příjemci musejí splňovat určité podmínky (jako v případě grantů v rámci programu Erasmus+). Většina plateb z rozpočtu EU však sestává z **náhradových plateb**, u nichž musí příjemci prokázat soulad s **pravidly způsobilosti** a případně také s pravidly pro zadávání veřejných zakázek nebo pravidly státní podpory. U těchto plateb dochází často k chybám (**body 1.32 až 1.35**), neboť pravidla způsobilosti a pravidla pro úhrady, která je při plnění cílů programu nezbytné dodržet, jsou často složitá.

Komise i nadále podporuje využívání režimů, které přispívají k jednoduššímu čerpání finančních prostředků EU, čímž se snižuje riziko chyb. Patří sem mimo jiné podpora zjednodušeného vykazování nákladů a financování nesouvisející s náklady. V důsledku toho se v různých oblastech politiky stále častěji využívají zjednodušené režimy financování, včetně použití paušálních částek v rámci **výzkumných a zdravotnických iniciativ**. Pokud jde o **politiku soudržnosti**, Komise v programech na období 2021–2027 nadále podporovala využívání zjednodušeného vykazování nákladů nebo financování nesouvisející s náklady. Tomuto trendu směřujícímu k zefektivnění přístupů k financování navíc od roku 2026 odpovídá i posun k modelům, které jsou více založeny na výkonnosti (SZP na období 2023–2027, nástroje v oblasti vnější činnosti nebo Sociální klimatický fond).

V oblasti „**jednotný trh, inovace a digitální agenda**“ Komise uznává, že hlavním zdrojem chyb zůstávají **nezpůsobilé osobní náklady**, což lze očekávat, jelikož tyto náklady stále představují největší podíl na celkových nákladech vykazovaných příjemci v rámci programu Horizont Evropa. Komise je i nadále plně odhodlána dále zjednodušovat pravidla a postupy častějším využíváním paušálních částek a jednotkových nákladů, aby se snížila jak administrativní zátěž příjemců, tak riziko chyb. U ostatních přímých nákladů, stejně jako v případě chyb v osobních nákladech Komise dále snižuje riziko chyb oslovováním příjemců prostřednictvím informačních akcí a webinářů, uvedením pokynů v anotované vzorové grantové dohodě programu Horizont 2020 a anotované grantové dohodě programu Horizont Evropa a podporou využívání informačního servisu pro oblast výzkumu (viz též ***odpovědi na kapitolu 5***).

Komise dále vítá **diferencovanější** a **přiměřenější přístup** EÚD **ke kvantifikaci chyb v oblasti zadávání veřejných zakázek** (**bod 1.36**), který je v souladu s přístupem používaným Komisí a členskými státy v rámci sdíleného řízení, a to zejména v oblasti soudržnosti, kde vedl k výraznému snížení počtu souvisejících chyb hlášených EÚD.

Komise bere na vědomí, že EÚD uplatňuje tuto metodiku od roku 2025 také **u ostatních okruhů VFR a u všech zadávacích řízení a řízení o udělení grantu**. U některých okruhů VFR, zejména v oblasti „Evropská veřejná správa“ (**obrázek 1.14**), vedl nový přístup ke zvýšení míry chyb v důsledku chyb v transakcích, které se v minulosti nepovažovaly za kvantifikovatelné (například procesní nedostatky při přípravě zadávacích řízení, viz ***odpovědi na kapitolu 10***). Toto obecné uplatňování nové metody ze strany EÚD proto vede k vyčíslení procesních chyb v zadávacích řízeních, které nezpůsobily žádnou ztrátu pro rozpočet EU.

Informace Komise o správnosti

Posouzení míry rizika na straně výdajů provedené Komisí

Komise zakládá svou **jistotu** na přístupu zdola nahoru a na individuálním přístupu, tj. podle programu nebo jiného příslušného výdajového segmentu, jelikož neexistuje jednotné provádění ve všech programech a členských státech. Tisíce kontrol, které Komise a členské státy každoročně provádějí v rámci sdíleného řízení, slouží k určení **rizik při platbě** a **rizik při uzávěrce**, jakož i **podílu výdajů považovaných za výdaje s nízkým, středním a vysokým rizikem**, což představuje nejlepší odhad rizika chyb provedený útvary Komise.

Díky takto získaným spolehlivým, ověřeným a na důkazech založeným informacím může Komise rovněž prokázat, že ne všechny náhradové platby představují vysoké riziko a že míra rizika není jednotná a může se lišit v rámci téže oblasti politiky a dokonce i v rámci téhož výdajového programu.

To umožňuje Komisi rozdělit příslušné výdaje do tří kategorií rizika:

- **nižší riziko:** výdaje s rizikem při platbě nižším než 2 % nebo zařazené do kategorie „nízkého rizika“ na základě kvalitativního posouzení (výdaje v rámci SZP na období 2023–2027 a nástrojů v oblasti vnější činnosti), které v roce 2025 představují **58,6 %** celkových výdajů z rozpočtu EU (54,7 % v roce 2024),

- **střední riziko:** výdaje s rizikem při platbě v rozmezí 2 % až 2,5 % nebo spadající do kategorie „středního rizika“, které představují **25,2 %** celkových výdajů (24,5 % v roce 2024), a

- **vyšší riziko:** výdaje s rizikem při platbě vyšším než 2,5 % nebo spadající do kategorie „vysokého rizika“, které představují **16,2 %** celkových výdajů (20,8 % v roce 2024).

Pokles podílu výdajů s vyšším rizikem ve srovnání s rokem 2024 lze vysvětlit především: i) poklesem u programů s vysoce rizikovými výdaji v oblasti soudržnosti; ať už jde o období 2014–2020, kdy byly konečné účetní závěrky předloženy s mnoha opravami provedenými členskými státy již v předstihu, nebo o období 2021–2027, u něhož je v této fázi míra chyb oproti předchozímu programovému období stále ještě nižší, a ii) poklesem výdajů s vysokým rizikem v oblasti zemědělství.

Posouzení Komise založená na výkonnosti

Ve **výroční zprávě o řízení a výkonnosti** jsou uvedeny výsledky kontroly podle jednotlivých okruhů a bez kvantitativních ukazatelů pro Komisi jako celek (**bod 1.40**). V důsledku zavedení nástrojů založených na výkonnosti neexistuje od roku 2024 pro okruh „**přírodní zdroje a životní prostředí**“ **žádný kvantitativní odhad rizika při platbě a při uzávěrce** a totéž platí od roku 2025 pro okruh „**sousedství a svět**“ (viz Výroční zpráva o řízení a výkonnosti za rozpočtový rok 2025, sv. I, s. 22, sv. II, příloha 2, s. 23 a 24).

Posouzení Komise v oblasti „soudržnost, odolnost a hodnoty“

V souvislosti s **politikou soudržnosti** Komise bere na vědomí hodnocení EÚD týkající se míry chyb Komise (**bod 1.40** a **obrázek 1.15**) a skutečnost, že **řídicí a kontrolní systémy členských států** nejsou vždy účinné při prevenci nebo odhalování všech nesrovnalostí (**body 1.47 až 1.48**). Na základě všech dostupných výsledků auditů, včetně vlastních auditů, Komise ve svých výročních zprávách o činnosti vyhodnotila a uvedla, že řídicí a kontrolní systémy fungují dobře u 85 % programů na období 2014–2020 a u 92 % programů na období 2021–2027, a díky svému cílenému přístupu k auditu u jednotlivých programů požadovala nezbytná zlepšení u všech programů nebo u části

programů, u nichž byly zjištěny závažné nedostatky. Komise je přesvědčena, že víceletá schopnost politiky soudržnosti zajistit nápravu umožní snížit riziko při uzávěrce pod práh významnosti (materiality). Po provedení všech nápravných opatření Komise ve svých výročních zprávách o činnosti odhadla, že riziko při uzávěrce je v této fázi méně než 2 % pro všechny účetní roky až do roku 2024, přičemž se v případě nutnosti nadále uplatňují další nápravná opatření v rámci posouzení legality a správnosti při uzávěrce.

Na základě zjištění a doporučení EÚD i svých vlastních zjištění a doporučení z uplynulých let se Komise na konci roku 2024 dohodla s vnitrostátními auditními a řídicími orgány na akčním plánu, jehož cílem je dále posílit jejich schopnost odhalovat nesrovnalosti a vyřešit zbývající problémy ještě před uzavřením programového období 2014–2020. Pozitivní vývoj vyplývající z provádění akčního plánu je pravidelně sledován a byl popsán ve výročních zprávách o činnosti (další podrobnosti viz ***odpovědi na kapitolu 6, oddíl II.2***).

Komise rovněž přezkoumala svou auditní strategii s cílem: i) provádět více auditů souladu s předpisy, aby se práce auditních orgánů z počátku programového období zopakovala, a to tak, aby byly do konce roku 2026 alespoň jednou prověřeny všechny hlavní auditní orgány, a ii) preventivně prověřit kontrolní seznamy používané auditními orgány pro období 2021–2027. Na úrovni auditních orgánů se začínají projevovat výsledky, neboť míra chyb vykázaná auditními orgány dosáhla poprvé 3,9 % u fondů spadajících do působnosti GŘ EMPL a 3,7 % u fondů spadajících do působnosti GŘ REGIO, což svědčí o zvýšení účinnosti.

Komise se nicméně domnívá, že je třeba vyvinout další úsilí v zájmu zajištění spolehlivosti a sledovatelnosti ověřování řízení založených na posouzení rizik. Nedávno vyhlásila výzvu k podávání nabídek na posílení správní kapacity pro budoucí politiku soudržnosti, přičemž chce analyzovat základní příčiny nejčastějších chyb a problémů při provádění a na jejich základě stanovit priority při budování kapacit.

Komise promítla všechny získané zkušenosti do přípravy programového období po roce 2027 a navrhla model plateb založený na splnění cílů a jednodušší, spolehlivější model jistoty, což by mělo zajistit, že Komise bude i nadále plnit významnou dohledovou úlohu a že vykazované výdaje budou v souladu s platnými právními předpisy.

Komise nadále přijímá opatření ke zlepšení účinnosti kontrol *ex post*. Připomíná však, že mají-li kontroly zůstat nákladově efektivní, musí být cílené a založené na posouzení rizik a auditní přístup musí být nadále přiměřený v souladu s požadavky na zjednodušení a snížení auditní zátěže, pro něž se vyslovují orgány odpovědné za programy i příjemci čerpající prostředky v rámci programů.

3. Oznamování podezření z podvodu

Komise připomíná, že jen malá část nesrovnalostí nebo případů nedodržení pravidel představuje podvod.

Komise vítá hodnocení EÚD uvedené v kapitole 6 (**bod 1.55**), že doporučení 5.2 z výroční zprávy za rok 2020 (týkající se sledování rizika podvodů při auditech operací prováděných auditními orgány) a doporučení 6.6 z výroční zprávy za rok 2022 (týkající se zvyšování povědomí řídicích orgánů o riziku podvodů) byla plně provedena.

Pokud jde o zvláštní zprávu o **orgánech EU bojujících proti podvodům** (**bod 1.56**), Komise vítá zjištění EÚD, že mandáty jednotlivých subjektů EU zabývajících se bojem proti podvodům jsou jasně stanoveny a nepřekrývají se (**bod 3.25**), a uznává, že výměnu informací a dohled Komise lze posílit, aby byla zajištěna soudržnější architektura boje proti podvodům. Komise přijala doporučení EÚD v

této věci, jak je podrobně uvedeno v ***odpovědích na kapitolu 3*** (*část 1, Výsledky auditů výkonnosti provedených EÚD: klíčová sdělení*) a bude i nadále uvažovat o příslušných následných opatřeních.

Zvláštní zpráva EÚD 06/2026 oceňuje, že Komise podnikla kroky ke zlepšení **rámce pro boj proti podvodům v případě nástroje RRF** (**bod 1.57**) a že audity Komise přispěly ke zlepšení vnitrostátních systémů boje proti podvodům. Pokud jde o připomínky EÚD týkající se odhalování, oznamování a nápravy podvodů, Komise připomíná, že podle článku 22 nařízení o RRF nesou členské státy primární odpovědnost za prevenci, odhalování a nápravu podvodů a že nařízení o RRF umožňuje členským státům využívat jejich běžné vnitrostátní systémy řízení rozpočtu, což může přirozeně vést k rozmanitosti přístupů. Komise již realizovala přijatá doporučení týkající se RRF, aktualizovala své pokyny[1] a zveřejnila podrobné instrukce ohledně povinností členských států po ukončení RRF, včetně povinností ohlašovat případy podezření na podvod[2].

Různorodost přístupů k oznamování podvodů je proto logickým důsledkem právního rámce nástroje RRF. Členské státy mohou samy nejlépe určit nejúčinnější a nejvhodnější opatření k prevenci a odhalování podvodů v rámci svých konkrétních podmínek a v souladu s platným vnitrostátním právním rámcem. Pokud však členský stát zjistí konkrétní nesrovnalosti, musí přijmout opatření k jejich nápravě a informovat o tom Komisi, zejména v prohlášení řídicího subjektu.

Komise naproti tomu ověřuje, zda vnitrostátní systémy fungují účinně a zda splňují klíčové požadavky právního rámce, sleduje jejich provádění a v případě potřeby přijímá nápravná opatření nebo opatření k vymáhání na ochranu rozpočtu Unie.

Co se týče **zvláštní zprávy o Strategii Komise proti podvodům (CAFS)**, Komise zastává názor, že CAFS odráží přiměřenou úroveň ambicí a zahrnuje progresivní opatření proti podvodům. Komise však zprávu využije k dalšímu posílení CAFS a strategií boje proti podvodům, které přijaly útvary Komise a výkonné agentury. Komise zdůrazňuje, že její institucionální posouzení rizika podvodů je založeno na komplexním procesu zahrnujícím spolehlivé a relevantní informace, které podporují účinný dohled nad riziky podvodů na institucionální úrovni. Je to zajištěno kombinací různých zdrojů informací umožňujících určit rizika podvodů na institucionální úrovni. A v neposlední řadě Komise uznává význam společných ukazatelů výstupů pro sledování výsledků a v rámci své příští strategie proti podvodům stanoví příslušný soubor těchto ukazatelů.

III. ODPOVĚDI KOMISE NA DOPORUČENÍ

Doporučení 1.1 – Odstranit funkční nedostatky a posílit kontroly systému SUMMA

Na základě našeho auditu IT týkajícího se systému SUMMA doporučujeme, aby Komise:

a) identifikovala zbývající funkční nedostatky, stanovila v jejich rámci priority na základě jejich možného dopadu na spolehlivost finančních operací a odstranila nedostatky s vysokou prioritou;

[1] Pokyny pro členské státy k vypracování shrnutí auditů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost; Pokyny k posuzování systémů vnitřní kontroly zavedených členskými státy v rámci Nástroje pro oživení a odolnost.

[2] Pokyny pro členské státy k provozním aspektům souvisejícím se závěrečnou fází a uzavřením Nástroje pro oživení a odolnost.

b) zajistila, aby dočasná řešení byla účinná, poskytovala kontroly nezbytné k předcházení finančním chybám, byla důkladně sledována a byla doprovázena plánem včasného dokončení trvalých řešení;

c) stanovila priority a řešila nedostatky ve vnitřní kontrole týkající se zavádění a provozu systému SUMMA.

Cílové datum provedení: konec roku 2026.

Komise doporučení 1.1 písm. a), b) a c) **přijímá**.

ODPOVĚDI EVROPSKÉ KOMISE NA VÝROČNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025 – KAPITOLA 2: Rozpočtové a finanční řízení

I. ODPOVĚDI KOMISE VE STRUČNOSTI

V roce 2025 hrál rozpočet EU i nadále zásadní úlohu při **plnění politických priorit** EU. Kromě toho, že přispíval k posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti, podporoval zemědělce a zvyšoval produktivitu zemědělství, přispěl také k posílení vnějších hranic EU a jejích obranných schopností, řešil migrační tlaky a poskytoval neochvějnou podporu Ukrajině – a to jsou jen některé z priorit.

Jak rovněž upozornil EÚD (**bod 2.25–2.29**), **objem zbývajících závazků** se v roce 2025 dále snižoval. Více než polovina zbývajících závazků – s výjimkou fondů nástroje NextGenerationEU (dále jen „nástroj NGEU“) – souvisí s politikou soudržnosti, v rámci níž Komise podporuje členské státy při zvyšování administrativní kapacity a odstraňování překážek bránících investicím. Komise bude **i nadále sledovat provádění** programů a nástrojů EU a zveřejňovat informace o ročních prognózách plnění rozpočtu a zprávu o pokroku v oblasti zbývajících závazků.

Pokud jde o **zbývající závazky v rámci nástroje NGEU**, mnoho členských států revidovalo své plány pro oživení a odolnost, přesunulo finanční prostředky do pokročilejších projektů, upravilo milníky a cíle a řešilo zpoždění při realizaci, přičemž zachovalo původní ambice těchto plánů. **Cílem** těchto **revizí bylo přizpůsobit se novým okolnostem** a zajistit včasné vyplacení prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost (dále jen „nástroj RRF“) do konce roku 2026.

V červenci 2025 předložila Komise návrh ambiciózního, flexibilního a do budoucna orientovaného **víceletého finančního rámce (dále jen „VFR“) na období 2028–2034**. Ten vychází ze silných stránek a základních zásad stávajícího VFR a z ponaučení, která přinesl, a zároveň zvyšuje jeho jednoduchost, pružnost a účinek. Komise úzce spolupracuje s Parlamentem a Radou s cílem dosáhnout ambiciózní, vyvážené a včasné dohody o příštím VFR a odvětvových programech.

II. ODPOVĚDI KOMISE NA HLAVNÍ PŘIPOMÍNKY EÚD

1. Rozpočtové řízení v roce 2025

Plnění rozpočtu EU

Komise zdůrazňuje, že **prostředky nástroje NGEU** by měly být odlišeny od schváleného rozpočtu. Vzhledem k povaze kreditů NGEU (vnější účelově vázané příjmy, které lze přenést) je třeba jakékoli srovnání čerpání prostředků na závazky a platby vykládat s obezřetností.

Pokud jde o **fondy politiky soudržnosti**, **čerpání** čistých částek je zveřejňováno pravidelně na platformě otevřených dat za účelem transparentnosti a přesného finančního monitorování.

Komise konstatuje, že EÚD do analýzy zahrnul všechny typy prostředků (**bod 2.2–2.9**). Při analýze konečné míry **plnění rozpočtu EU** Komise připomíná, že finanční nařízení a některé právní základy **umožňují přenést** do následujícího roku prostředky na závazky a platby, které nebyly na konci roku využity. Je to běžné zejména u účelově vázaných příjmů.

Jak rovněž uvádí EÚD (**bod 2.6**), byla přenesena částka ve výši přibližně 1,9 miliardy EUR **prostředků na závazky**. S přihlédnutím k těmto přeneseným prostředkům **dosáhla míra plnění schváleného rozpočtu na závazky 99,4 %.** Přibližně 100 milionů EUR nevyužitých prostředků na závazky na konci roku zaniklo, přičemž pouze 50 milionů EUR z této částky pocházelo z oddílu rozpočtu Komise (13,8 milionu EUR z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci, který nebyl mobilizován; zbývající částka vznikla v důsledku omezených částek, které zůstaly nevyužity po dokončení zadávacích nebo grantových řízení).

Pokud jde o **prostředky na platby (bod 2.7 a 2.8**), Komise by ráda doplnila, že vzhledem k přenesení prostředků z roku 2025 do roku 2026 dosáhla míra plnění 99,9 % celkových dostupných plateb. 111 milionů EUR schválených prostředků na platby tak zůstalo na konci roku nevyužito, přičemž pouze 55,4 milionu EUR pochází z oddílu rozpočtu Komise.

Plnění rozpočtu fondů ve sdíleném řízení v rámci nařízení o společných ustanoveních v období 2021–2027

Pokud jde o míru čerpání (**bod 2.13–2.17, grafy 2.7–2.9**), Komise připomíná, že **programy** na období 2021–2027 **byly** z důvodu vnějších faktorů **přijaty o sedm měsíců později** než programy na programové období 2014–2020. Kromě toho měl na zahájení politiky soudržnosti na období 2021–2027 dopad i nástroj RRF, a to jednak proto, že odklonil část souboru připravovaných investic v rámci politiky soudržnosti a zvýšil administrativní zátěž prováděcích orgánů, a jednak proto, že investicím v rámci RRF byla často dána přednost vzhledem k dřívějšímu termínu realizace.

Pokud jde o **vysoký objem žádostí o platbu** podaných na konci roku, které zůstaly nevyřízené, je pozitivním signálem, že díky zvyšujícímu se tempu výběru projektů se realizace programu zřetelně urychlila. Zpoždění plateb na konci roku 2025 bylo skutečně důsledkem **vyšší než očekávané míry realizace** a silného soustředění žádostí o platby podaných těsně před koncem roku. V posledních dvou týdnech prosince 2025 bylo podáno rekordních 32 % všech žádostí o platby v rámci všech **fondů politiky soudržnosti** podle nařízení o společných ustanoveních (**přibližně** 14 miliard EUR). Jedná se obvykle o žádosti, u nichž se předpokládá, že budou uhrazeny z rozpočtu na následující rok.

Jedním z faktorů, které vedou k tak **pozdnímu podávání žádostí o platbu**, může být ustanovení čl. 91 odst. 1 nařízení o společných ustanoveních, které omezuje počet žádostí o platbu, které lze podat na jeden program za rok. To může vést k **odkládání podání žádostí o platbu** na konec každého období podávání, což má za následek rostoucí soustředění žádostí o platbu podávaných v posledním čtvrtletí roku.

Grant z nástroje RRF a provádění nástroje NGEU

Komise bere na vědomí připomínky EÚD týkající se **čerpání grantových plateb z nástroje RRF (bod 2.19–2.24**). V návaznosti na loňské sdělení Komise[1] všechny členské státy revidovaly své plány pro oživení a odolnost, aby usnadnily jejich úspěšné provedení do konce roku 2026. Komise v

[1] Sdělení COM(2025) 310 final/2.

zájmu dosažení tohoto cíle **úzce spolupracuje s členskými státy** a přijímá veškerá nezbytná opatření k vyřízení zbývajících plateb z RRF v roce 2026.

2. Finanční řízení v roce 2025

Komise bere na vědomí připomínku EÚD týkající se **nárůstu nesplacených výpůjček EU (bod 2.30–2.47**). To odpovídá zejména charakteristikám nástroje **NGEU**, u něhož **bude splácení zahájeno v roce 2028**, a novým programům, které poskytují úvěry financované prostřednictvím výpůjček a které byly přijaty v posledních letech. Jak zdůrazňuje zpráva EÚD, splatnosti jsou rozloženy do dlouhého časového období, aby se zabránilo velkému soustředění splatných dluhopisů v jednotlivých letech.

Pokud jde o připomínky EÚD uvedené v **bodě 2.43**, včetně těch, které se týkají absence zveřejněných informací o dopadu konkrétních událostí – jako je konflikt na Blízkém východě nebo válka na Ukrajině – na **náklady financování nástroje** NGEU, Komise zdůrazňuje, že průběžně sleduje rozpočtový dopad svých emisí na trhu – a to nejen v souvislosti s konkrétní událostí, ale také s ohledem na obecné tržní podmínky. To se následně promítá do rozpočtových návrhů a může vést k jejich úpravám, pokud by nějaká událost měla významný dopad na **předpokládané výpůjční náklady**. Komise rovněž zdůrazňuje, že mezi událostí na trhu a jejím promítnutím do nákladů na financování existuje časová prodleva. Náklady na financování odrážejí tržní podmínky v době, kdy byla podpora financována, a Komise uplatňuje **stabilní emisní strategii**, která omezuje specifický dopad konkrétní události na její průměrné výpůjční náklady. Dopad konfliktu na Blízkém východě na náklady financování by se proto projevil především v příštím VFR a v roce 2027 pouze částečně.

Komise zdůrazňuje, že **výše očekávaných výpůjčních nákladů nástroje NGEU** pro stávající VFR bude záviset na skutečných výplatách z NGEU do konce třetího čtvrtletí roku 2026. Jak bylo patrné v minulých letech, je poměrně obtížné odhadnout částky, které budou do konce třetího čtvrtletí daného finančního roku vyplaceny. Kromě toho panuje nejistota ohledně vývoje **úrokových sazeb**. Komise **pečlivě sleduje vývoj na trhu** a na základě ukazatelů zaměřených na budoucí vývoj upravuje své prognózy. Bude **i nadále pravidelně informovat** o vyplácení prostředků a úrokových nákladech prostřednictvím svých zpráv o výpůjčních a úvěrových operacích[2].

Komise dále bere na vědomí hodnocení EÚD týkající se expozic zaručených **tzv. manévrovacím prostorem v rozpočtu EU (bod 2.60–2.65**) a připomíná, že pravidelně posuzuje **udržitelnost podmíněných závazků** krytých tímto prostorem a podává o tom informace ve své výroční zprávě v souladu s článkem 256 finančního nařízení. Při zavádění nového programu Komise dále posuzuje udržitelnost manévrovacího prostoru, a to i za nepříznivých scénářů.

[2] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/eu-borrower-investor-relations/analyses-and-reports_en#report.

III. ODPOVĚDI KOMISE NA DOPORUČENÍ

Doporučení 2.1 – Snížit riziko nahromadění nevyřízených žádostí o platby z fondů politiky soudržnosti

Komise by měla ve spolupráci s členskými státy včas přijmout opatření k zajištění řádného plánování a plnění platebních potřeb v rámci ročního rozpočtu a v souladu se stropy VFR, přičemž by měla věnovat zvláštní pozornost prostředkům určeným na politiku soudržnosti. Cílem by mělo být snížit riziko nahromadění nevyřízených žádostí o platby v důsledku nedostatku prostředků na platby v ročním rozpočtu, a omezit tak tlak na prostředky na platby v budoucích rozpočtových letech.

Cílové datum provedení: konec roku 2026

Komise toto doporučení **přijímá** a již začala s jeho realizací.

Ačkoli je podávání žádostí o platby na samém konci roku běžné a očekávané, nárůst počtu těchto žádostí ve druhé polovině prosince 2025 byl mnohem vyšší než obvykle. Tento vyšší než očekávaný objem nevyřízených žádostí o platbu z fondů politiky soudržnosti na konci roku 2025 vyvolal tlak na rozpočet na rok 2026. Komise proto již dne 9. června 2026 předložila návrh opravného rozpočtu s cílem posílit rozpočet na politiku soudržnosti na rok 2026 a zajistit včasné proplacení žádostí o platby předložených členskými státy. Komise bude i nadále pečlivě sledovat situaci a v případě potřeby přijímat opatření na základě aktualizovaných prognóz členských států.

Doporučení 2.2 – Vypracovat strategii řízení závazků a splácení v rámci nástroje NGEU

Komise by měla vypracovat strategii řízení závazků a splácení dluhu spojeného s nástrojem NGEU na celou dobu splácení do roku 2058, přičemž by měla zohlednit makroekonomická a finanční rizika, včetně refinancování, úrokové sazby, likvidity a tržních rizik. Pro období, na které se vztahuje stávající a nadcházející VFR, by měla zohlednit platná rozpočtová omezení, včetně ročního stropu pro splátky jistiny a disponibilních prostředků na platby. V případě nevratné podpory by Komise měla – jelikož související finanční náklady budou hrazeny z rozpočtu EU – stanovit kritéria a priority pro rozhodování o tom, jakou část splatného dluhu refinancovat, a to s cílem udržet kontrolu nad finančními náklady a zároveň zachovat účinný přístup na trh a provozní flexibilitu.

Cílové datum provedení: konec roku 2027

Komise doporučení **přijímá**.

Komise **souhlasí** s tím, že při plánování nových výpůjček je důležité zohlednit profily splácení jednotlivých programů, a potvrzuje, že tento aspekt je již zahrnut do jejích pololetních plánů financování. Pokud jde o dluh související s nevratnou podporou z nástroje NGEU, návrh Komise na VFR na období 2028–2034 obsahuje ustanovení o pevné roční částce ve výši 24 miliard EUR v běžných cenách na splácení dluhu nástroje NGEU v letech 2028 až 2034 (včetně úroků i jistiny) v rámci stropů VFR. Tento návrh odráží stabilní a předvídatelné snižování závazků a zajišťuje předvídatelnost pro rozpočtové plánování i pro příspěvky členských států do rozpočtu, přičemž zohledňuje úroková rizika. Komise bude i nadále vypracovávat návrhy na splacení dluhu souvisejícího s nevratnou podporou s přihlédnutím k těmto aspektům. O výši částek, které mají být

splaceny, rozhodne rozpočtový orgán. Podmínky splácení dluhu souvisejícího s úvěry v rámci nástroje NGEU jsou stanoveny v příslušných úvěrových smlouvách.

Komise **souhlasí** s tím, že je důležité udržet pod kontrolou náklady na financování a zároveň zachovat účinný přístup na trh a provozní flexibilitu. Platný právní rámec stanoví podmínky pro splácení dluhu emitovaného za účelem financování nástroje NGEU. Pokud jde o úvěry nástroje RRF, splátkový kalendář dohodnutý s dotčenými členskými státy zajišťuje, že úvěry budou EU splaceny nejpozději do roku 2058. Dluh odpovídající nevratné podpoře z nástroje NGEU má být splácen z rozpočtu EU stabilním a předvídatelným způsobem, přičemž k úplnému splacení dojde do konce roku 2058, a to v souladu s rozhodnutími rozpočtového orgánu. O částkách, které mají být v příštím VFR vyčleněny na pokrytí nákladů na financování nástroje NGEU, se v současné době jedná v souvislosti s výše uvedeným návrhem Komise na příští dlouhodobý rozpočet EU na období 2028–2034. Komise zdůrazňuje, že navrhovaný přístup by přinesl přirozené zajištění: budou-li úrokové sazby v určitém roce vyšší, než se předpokládalo v době přijetí VFR, bude skutečná splátka v daném roce o něco nižší, což si vyžádá vyšší refinancování; naopak, budou-li výpůjční náklady nižší, než se očekávalo, skutečná splátka se zvýší.

Komise bude i nadále každých šest měsíců informovat o svých plánech financování, a to strukturovaným a transparentním způsobem. Tato komunikace zajišťuje investorům předvídatelnost, čímž udržuje náklady na financování pod kontrolou a zároveň zachovává účinný přístup na trh a provozní flexibilitu, což je v souladu s doporučením EÚD.

ODPOVĚDI EVROPSKÉ KOMISE NA VÝROČNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025 – KAPITOLA 3: Rozpočet EU a dosahování výsledků

Část 1 – VÝSLEDKY AUDITŮ VÝKONNOSTI PROVEDENÝCH EÚD: HLAVNÍ SDĚLENÍ

Závěry uvedené v části 1 kapitoly 3 vycházejí ze zvláštních zpráv Evropského účetního dvora (dále jen „EÚD“) zveřejněných v roce 2025. Tyto zvláštní zprávy byly předmětem rozsáhlých postupů schvalování a řízení o sporných otázkách v souladu s požadavky finančního nařízení. Podrobné odpovědi Komise představující její postoj ke zvláštním zprávám a souvisejícím doporučením, která v nich byla uvedena, byly zveřejněny spolu se zprávami a jsou přístupné veřejnosti.

Komise bere na vědomí shrnutí prohlášení Evropského parlamentu a Rady, která EÚD vydal po zveřejnění zvláštních zpráv vydaných v roce 2025 a uvedených v části 1 kapitoly 3.

Komise zdůrazňuje, že míra přijetí doporučení EÚD vydaných v roce 2025, uvedená v části 1 (**bod 3.4**), je obecně velmi vysoká (94 % zcela nebo částečně přijatých doporučení), což dokládá konstruktivní přístup Komise k řešení problémů zjištěných EÚD. Komise nepřijala pouze 6 % doporučení EÚD.

Konkrétně by Komise ráda připomněla svůj postoj k určitým zvláštním zprávám, na něž EÚD odkazuje v části 1 kapitoly 3.

Zvláštní zpráva 11/2025: Transparentnost financování EU pro nevládní organizace[1]

Pokud jde o doporučení 1, Komise[2] se dohodla, že prozkoumá, zda by bylo možné tuto nedávnou definici nevládních organizací dále upřesnit. Zároveň zdůraznila, že není třeba zvyšovat administrativní zátěž nevládních organizací ani omezovat jejich přístup k fondům EU, jelikož nic nenasvědčuje tomu, že by status nevládní organizace představoval pro rozpočet EU vyšší riziko než jiné typy subjektů. Kromě toho není status nevládní organizace obecně podmínkou pro získání finančních prostředků z EU. V roce 2025 Komise zkoumala, zda by bylo možné dále upřesnit stávající definici nevládní organizace – zejména pojem „nezávislost na vládě“ a otázku, zda může nevládní organizace prosazovat obchodní zájmy svých členů. Dospěla k závěru, že by bylo možné poskytnout další objasnění. Pokyny jsou v současné době dokončovány a budou brzy zveřejněny.

Pokud jde o doporučení 2, Komise prozkoumá, zda je možné postupně zvyšovat četnost aktualizací v systému pro finanční transparentnost. Kromě toho Komise v souladu s článkem 38 a čl. 277 odst. 6 finančního nařízení zpřístupní v systému pro finanční transparentnost informace o příjemcích finančních prostředků EU v rámci všech způsobů řízení, pokud jde o programy přijaté a financované z víceletých rámců na období po roce 2027.

Pokud jde o doporučení 3, Komise by ráda zdůraznila, že auditní zpráva neprokázala žádné porušení hodnot EU. Komise však vyjádřila ochotu prozkoumat proveditelnost zavedení dalších ukazatelů rizika

[1] Viz odpovědi Komise na zvláštní zprávu EÚD 11/2025: Transparentnost financování EU pro nevládní organizace, COM-Replies-SR-2025-11_CS.pdf

s cílem posílit kontrolu dodržování hodnot EU, a to za předpokladu, že to bude technicky možné a v souladu s platnými pravidly.

Zvláštní zpráva 12/2025: Strategie EU v oblasti mikročipů[3]

Komise bere na vědomí hodnocení EÚD týkající se výzev spojených s dosažením cíle v rámci Digitální dekády, jímž je 20% podíl EU na světovém trhu s polovodiči (**bod 3.17**). Zároveň akt o čipech již přinesl významné výsledky, neboť se podařilo mobilizovat více než 80 miliard EUR oznámených investic a urychlit provádění v rámci všech tří pilířů. Tyto investice posilují evropský ekosystém polovodičů, zvyšují jeho odolnost a upevňují konkurenceschopnost EU na vysoce dynamickém světovém trhu.

V souladu s druhým doporučením EÚD, na základě zkušeností získaných při provádění aktu o polovodičích a po rozsáhlých konzultacích se zúčastněnými stranami, provedených podpůrných studiích, hodnocení a posouzení dopadů přijala Komise dne 3. června 2026 revidovanou strategii v oblasti polovodičů („akt o čipech 2.0“). Tento návrh reaguje na měnící se tržní a geopolitické podmínky, zohledňuje získané zkušenosti a má za cíl dále posílit dlouhodobou konkurenceschopnost, odolnost a technologické prvenství evropského ekosystému polovodičů.

Zvláštní zpráva 9/2025: Kontrolní systémy Nástroje pro oživení a odolnost[4]

EÚD konstatoval, že Komise nebyla schopna poskytnout dostatečné ujištění o tom, že členské státy mají účinné systémy kontroly, které zajišťují soulad výdajů z Nástroje pro oživení a odolnost (dále jen „nástroj RRF“) s pravidly pro zadávání veřejných zakázek a státní podporu (**bod 3.8**). Komise nesdílí názor EÚD ohledně nedostatečného ujištění na úrovni EU, pokud jde o dodržování pravidel EU a vnitrostátních pravidel ze strany členských států. Komise se domnívá, že od počátku provádění nástroje má přiměřenou jistotu, že členské státy dodržují povinnost pravidelně kontrolovat soulad s pravidly pro zadávání veřejných zakázek a státní podporu.

Nařízení o nástroji RRF jasně stanoví, že primární odpovědnost za zajištění souladu s právními předpisy EU a vnitrostátními právními předpisy, zejména s pravidly pro zadávání veřejných zakázek a státní podporu, mají členské státy. Komise provádí audity, aby zajistila, že členské státy plní své povinnosti. Komise rovněž připomíná, že legalita a správnost plateb z nástroje RRF členským státům je založena výhradně na uspokojivém plnění milníků a cílů. Komise od samého počátku posuzovala, zda kontrolní systémy členských států zajišťují soulad s vnitrostátními právními předpisy a právními předpisy EU.

V návaznosti na předchozí doporučení EÚD provedla Komise všechna přijatá doporučení týkající se zadávání veřejných zakázek a státní podpory. Komise zintenzivnila svou auditní činnost. V roce 2023 aktualizovala svou auditní strategii tak, aby při všech typech auditů systematicky ověřovala, zda členské státy pravidelně kontrolují dodržování pravidel pro zadávání veřejných zakázek a státní podporu, včetně účinnosti těchto kontrol. Na základě této rozsáhlé auditní činnosti má Komise přiměřenou jistotu, že členské státy plní své zákonné povinnosti spočívající v pravidelné kontrole dodržování pravidel pro zadávání veřejných zakázek a státní podporu, včetně účinnosti těchto kontrol.

[3] Viz odpovědi Komise na zvláštní zprávu EÚD 12/2025: Strategie EU v oblasti mikročipů | Evropský účetní dvůr, COM-Replies-SR-2025-12_CS.pdf

[4] Viz odpovědi Komise na zvláštní zprávu EÚD 09/2025: Systémy pro zajišťování souladu výdajů z Nástroje pro oživení a odolnost s pravidly pro zadávání veřejných zakázek a státní podporu | Evropský účetní dvůr, COM-Replies-SR-2025-09_CS.pdf

Zvláštní zpráva 18/2025: Rozpočtová flexibilita EU[5]

Pokud jde o doporučení 1, v němž byla Komise vyzvána, aby poskytovala další informace na podporu návrhu rámce flexibility pro budoucí víceletý finanční rámec (dále jen „VFR"), Komise se touto otázkou již zabývala v pracovním dokumentu útvarů Komise (SWD), který je připojen k návrhu VFR z roku 2025. Doporučení 2, které navrhovalo zjednodušení rámce flexibility pro příští VFR, bylo plně provedeno prostřednictvím návrhu VFR na období 2028–2034 předloženého v červenci 2025, tedy ještě před cílovým datem provedení v roce 2026. A konečně, pokud jde o doporučení 3, Komise revidovala svůj vnitřní postup tak, aby jasně a přehledněji dokládala, že před použitím zvláštních nástrojů vždy posuzuje možnosti přerozdělení a změny priorit v případě, že vzniknou nové potřeby. Komise zároveň podotýká, že přerozdělení často odrážejí změny v politických prioritách, a proto nemusí být vždy možné je zdokumentovat, jelikož mohou souviset s politickými rozhodnutími a kompromisy přijatými na politické úrovni (například Evropskou radou).

Zvláštní zpráva 26/2025: Subjekty EU zapojené do boje proti podvodům[6]

Komise vítá závěr EÚD, že mandáty jednotlivých subjektů EU zabývajících se bojem proti podvodům jsou jasně vymezeny a nepřekrývají se (**bod 3.25**). Komise rovněž uznává, že v rámci cyklu boje proti podvodům lze posílit několik oblastí, aby byla zajištěna soudržnější architektura boje proti podvodům. Komise si uvědomuje, že postupy na podporu konzultací a výměny informací o údajných podvodech mezi úřadem OLAF a úřadem EPPO jsou složité. Proto vítá doporučení 1 zavést interoperabilní informační systém boje proti podvodům, který umožní účinnou výměnu informací o údajných podvodech. V souladu s doporučením 2 Komise provede analýzu rozdílů v míře podvodů oznámených členskými státy a orgány, institucemi a jinými subjekty EU, přičemž zohlední vnitřní důvody, které by mohly vysvětlovat rozdílnou míru oznamování. Komise přijala doporučení 3 s cílem vypracovat soudržnou metodiku pro měření výše všech částek vyplývajících z podvodů nebo nesrovnalostí, jež byly zjištěny, jimž bylo zabráněno a které byly skutečně získány zpět v důsledku správních i trestních řízení na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni, a to na základě již zavedených systémů.

Zvláštní zpráva 22/2025: Finanční opravy v politice soudržnosti[7]

Tato zvláštní zpráva je velmi důležitá , neboť se týká schopnosti Komise přijímat nápravná opatření v rámci politiky soudržnosti. Zpráva EÚD zastává názor, že odrazující účinek na ochranu rozpočtu EU mají pouze čisté finanční opravy a že každá finanční oprava by měla vést ke ztrátě příspěvku EU, aby byl dotčený členský stát „potrestán" (**bod 3.36**). Komise nicméně zastává názor, že cíl chránit rozpočet EU mají všechny druhy finančních oprav, nikoli pouze čisté finanční opravy. Rozpočet EU je chráněn bez ohledu na to, zda finanční opravy provádí Komise nebo členské státy, nebo zda vedou či nevedou ke snížení příspěvku EU, protože neoprávněné výdaje jsou z rozpočtu EU vyloučeny.

Kromě toho navzdory přísným podmínkám právního rámce pro čisté finanční opravy v období 2014–2020 přijala Komise své první rozhodnutí o čisté finanční opravě v září 2025, přičemž další tři řízení stále probíhají.

Zpráva sice uznává, že vlastní kontroly Komise vedly k významnému objemu finančních oprav (více než 1,578 miliardy EUR do dubna 2026), nezmiňuje však bezprecedentní schopnost členských států provádět nápravná opatření – členské státy samy vyňaly z účetních závěrek 22,9 miliardy EUR (včetně 3,4 miliardy EUR v rámci konečných oprav). Právní předpisy týkající se finančních oprav, které chrání

[5] Viz odpovědi Komise na zvláštní zprávu EÚD 18/2025: Rozpočtová flexibilita EU | Evropský účetní dvůr, COM-Replies-SR-2025-18_CS.pdf

[6] Viz odpovědi Komise na zvláštní zprávu EÚD 26/2025: Subjekty EU zapojené do boje proti podvodům | Evropský účetní dvůr, COM-Replies-SR-2025-26_CS.pdf

[7] Viz odpovědi Komise na zvláštní zprávu EÚD 22/2025: Finanční opravy v politice soudržnosti | Evropský účetní dvůr, COM-Replies-SR-2025-22_CS.pdf

rozpočet EU, mají tedy preventivní účinek, přičemž možnost provádění čistých finančních oprav má odrazující účinek a posiluje schopnost odhalování a nápravy.

A konečně, právní rámec na období 2021–2027 zjednodušuje a zefektivňuje okamžité uplatňování čistých finančních oprav, a to bez ohledu na to, zda je v systému prokázán závažný nedostatek či nikoli, čímž v první řadě posiluje motivaci k zavádění důkladných vnitrostátních kontrolních postupů. Komise kromě toho již vypracovala interní pokyny a aktualizovala svůj přístup, jak tato ustanovení pro období 2021–2027 pečlivě uplatňovat.

Ve své zprávě vydal EÚD čtyři doporučení, z nichž Komise tři přijala a jedno přijala částečně; tato doporučení se v současné době provádějí.

Zvláštní zpráva 16/2025: Finanční prostředky EU na řešení problému lesních požárů[8]

Komise vítá zvláštní zprávu EÚD o finančních prostředcích EU na řešení problému lesních požárů (**bod 3.29**). Pokud jde o chybějící úplný přehled o výdajích EU na opatření v oblasti lesních požárů, Komise konstatuje, že se v případě fondů prováděných v rámci sdíleného řízení Evropský parlament a Rada Evropské unie dohodly na omezeném počtu ukazatelů. Prohlášení EÚD o způsobu přidělování finančních prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost (dále jen „RRF“)[9] vychází z omezeného počtu případů, které nelze považovat za reprezentativní pro všechna příslušná opatření v rámci RRF. Návrh nařízení Komise, kterým se zavádí rámec pro sledování rozpočtových výdajů a výkonnosti, obsahuje oblast intervence č. 276 „Preventivní opatření ke zmírnění rizika lesních požárů“, k níž jsou přiřazeny konkrétní ukazatele výstupů a výsledků.

Komise přijala všechna doporučení EÚD a bude prosazovat osvědčené postupy s cílem zaměřit se na projekty s největším potenciálním dopadem. V praxi to znamená využívat přehledné a aktuální mapy rizikových oblastí, zohledňovat dlouhodobou udržitelnost a doplňkově uplatňovat jak kritéria zeměpisného pokrytí, tak kritéria založená na riziku.

Komise zveřejnila nové sdělení o integrovaném řízení rizik přírodních požárů (2026), v němž nastínila komplexní přístup EU k prevenci, připravenosti, reakci a obnově, včetně opatření, která mají provést Komise a členské státy.

[8] Viz odpovědi Komise na zvláštní zprávu EÚD 16/2025: Finanční prostředky EU na řešení problému lesních požárů | Evropský účetní dvůr, COM-Replies-SR-2025-16_CS.pdf

[9] Viz podnázev EÚD před bodem 29, body 10 a 32, rámeček 2 a rámeček 3.

ČÁST 2 – VÝKONNOST PROGRAMŮ V RÁMCI OKRUHU 2 VÍCELETÉHO FINANČNÍHO RÁMCE

Rámec pro podávání zpráv o výkonnosti

Komise vítá hodnocení EÚD, že její podávání zpráv o výkonnosti v rámci okruhu 2 VFR obsažené ve výroční zprávě o řízení a výkonnosti za rok 2024 bylo v souladu s vnitřními pokyny a že ve vykazovaných závazcích ani platbách nebyly zjištěny žádné významné chyby (**bod 3.45–3.46**).

Ukazatele výkonnosti

Komise vítá hodnocení EÚD, že ukazatele výkonnosti vykázané pro období 2014–2020 a 2021–2027 byly z velké části definovány v souladu se zásadou SMART (**bod 3.50**).

Klíčové ukazatele výkonnosti uváděné v prohlášeních o výkonnosti programu (příloha 4 výroční zprávy o řízení a výkonnosti) jsou ty, které jsou stanoveny v příslušných legislativních rámcích programů přijatých Evropským parlamentem a Radou, jako je například rámec výkonnosti politiky soudržnosti.

Komise se domnívá, že v rámci každoročního monitorování a podávání zpráv o výkonnosti programů financovaných z rozpočtu EU představují nejvhodnější a nejužitečnější ukazatele pro hodnocení výkonnosti výstupy a výsledky. Tyto ukazatele umožňují včasné monitorování pokroku při provádění a lze je přímo přiřadit k intervencím financovaným EU (**bod 3.52–3.54**).

Komise souhlasí s tím, že je důležité v rámci hodnocení posuzovat dopady financování z prostředků EU. Jak však bylo uznáno v souboru nástrojů pro zlepšování právní úpravy, použití ukazatelů dopadu při každoročním monitorování má značná metodická omezení, zejména pokud jde o obtížnost prokázat souvislosti mezi financovanými činnostmi a pozorovanými změnami, jakož i časové zpoždění, které je nedílně spojeno s dosažením měřitelných účinků. Toto omezení má obzvláštní význam zejména v oblastech zaměstnanosti, vzdělávání a odborné přípravy a sociálního začleňování. U intervencí zaměřených na jednotlivce vyžaduje spolehlivé měření dopadů obecně kontrafaktuální hodnocení dopadů a využití údajů z kontrolní skupiny spolu s pokročilými analytickými metodami.

Rámec výkonnosti na období 2021–2027 zohlednil poznatky získané z předchozího programového období a řešil zjištěná omezení, včetně omezené dostupnosti ukazatelů výsledků v rámci politiky soudržnosti na období 2014–2020.

Výběr ukazatelů výkonnosti v prohlášeních o výkonnosti programu

Součástí prohlášení o výkonnosti programu je výběr až devíti ukazatelů výkonnosti z řady základních ukazatelů výkonnosti stanovených v příslušných nařízeních o programech. Výběr se zakládá především na relevanci ukazatelů a na jejich schopnosti smysluplně pokrýt cíle programu. Kromě toho je kompletní soubor klíčových ukazatelů výkonnosti veřejně dostupný ve formě samostatného souboru PDF zveřejněného na internetových stránkách věnovaných prohlášením o výkonnosti programu.

V případě Evropského fondu pro regionální rozvoj (dále jen „EFRR“) a Fondu soudržnosti (dále jen „FS“) byly ukazatele vybrány na základě četnosti jejich využívání v jednotlivých členských státech a jejich přínosu k příslušným cílům politik EU. V důsledku toho poskytují uvedené hodnoty reprezentativní přehled o pokroku dosaženém při plnění cílů programů EU.

Část „Konkrétní příklady úspěchů“

Prohlášení o výkonnosti programů obsahují několik doplňujících částí, které přinášejí informace o výkonnosti programů (**bod 3.49**). Patří k nim část „Konkrétní příklady úspěchů“, která obsahuje názorné příklady realizace programu a jeho výsledků. V závislosti na povaze programu a fázi jeho provádění se tyto příklady mohou týkat buď výsledků, jichž již bylo v praxi dosaženo, nebo jiných relevantních milníků provádění, včetně výstupů a výsledků očekávaných od vybraných operací. To platí zejména pro programy s delšími prováděcími cykly, jako jsou například EFRR a FS. Popisy uvedené v této části jasně uvádějí povahu a fázi dosažených úspěchů, o nichž se podává zpráva.

Hodnocení pokroku při plnění cílů ukazatelů

Komise vítá závěr EÚD, že skutečnost, že metodika pro hodnocení pokroku při plnění cílů jednotlivých ukazatelů zůstala nezměněna a zajistila stabilitu celkového výkonnostního rámce (**bod 3.78**).

Komise uznává, že v některých případech existují rozdíly mezi hodnocením EÚD a hodnocením Komise ohledně toho, zda se výkonnostní ukazatele vyvíjejí tak, aby bylo možné dosáhnout jejich cílů. Tyto rozdíly vyplývají z použití odlišných metodických přístupů, což může vést k odlišným závěrům. Komise při svém hodnocení zohledňuje nejen dříve vykazované výsledky, ale také další relevantní informace, včetně aktuálního stavu vybraných a realizovaných operací, finančního plnění a rovněž poučení získaných z předchozích programových období.

S ohledem na omezený počet milníků pro EFRR a FS Komise konstatuje, že současné uspořádání systému monitorování výkonnosti je plně v souladu s platným rámcem stanoveným Evropským parlamentem a Radou.

Pokud jde o ukazatele programu Erasmus+, skutečnost, že některé cíle byly rychle dosaženy, odráží kontext, v němž byly stanoveny. Některé cíle byly stanoveny na začátku programu na základě obezřetných předpokladů, v období, kdy se vzdělávací mobilita po pandemii COVID-19 obnovovala rychleji, než se původně očekávalo. Komise v případě potřeby přezkoumá cílové hodnoty pro zbývající období provádění.

Komise rovněž zdůrazňuje, že komplexní posouzení výsledků programu vyžaduje kombinovanou analýzu údajů z ukazatelů spolu s dalšími kvantitativními a kvalitativními podklady.

Sledovatelnost vykazovaných údajů

Komise vítá hodnocení EÚD, že většina kvantitativních odkazů na programy byla založena na příslušných podkladech a že sledovatelnost vykazovaných údajů o výkonnosti byla dobrá (**body 3.47 a 3.55–3.57**).

Pokud jde o ukazatele programu Erasmus+, Komise vítá hodnocení EÚD, že tento program představuje příklad osvědčených postupů v oblasti monitorování výkonnosti a hodnocení (**bod 3.76**). V této souvislosti Komise vítá kladné hodnocení EÚD týkající se monitorování ukazatelů výkonnosti a vyjadřuje své odhodlání i nadále pečlivě sledovat pokrok v této oblasti, včetně zajištění plného souladu s pokyny výroční zprávy o řízení a výkonnosti v budoucích cyklech podávání zpráv (**bod 3.55 a 3.76**).

Komise se domnívá, že pro řádné monitorování a podávání zpráv o provádění programu je klíčové zajištění spolehlivosti, konzistentnosti a kvality údajů o výkonnosti. Tomuto aspektu věnuje zvláštní pozornost v průběhu celého cyklu podávání zpráv o výkonnosti.

Doporučení 3.1 – Zvýšit kvalitu podávání zpráv o výkonnosti

Komise by měla:

a) **určit ukazatele dopadu s cílem usnadnit posouzení dlouhodobé výkonnosti programů, které by přispělo k hodnocení ex post VFR na období 2021–2027;**

b) **aktualizovat cílové hodnoty pro program Erasmus+ na základě současných výsledků a zbývajícího období provádění.**

Cílové datum provedení: výroční zpráva o řízení a výkonnosti za rok 2026

Komise doporučení 3.1 písm. a) **nepřijímá**.

Komise se domnívá, že monitorování výkonnosti by se mělo opírat především o ukazatele výstupů a výsledků, které přímo souvisejí s financovanými intervencemi a lze je včas měřit. Na druhou stranu lze ve většině oblastí dopady smysluplně posoudit pouze prostřednictvím hodnocení prováděných v rámci pro zlepšování právní úpravy, což často vyžaduje specializovanou analytickou práci založenou na pokročilých metodikách, včetně kontrafaktuální analýzy dopadů. Tato analytická práce často vychází z více zdrojů údajů a opírá se o doplňující informace, včetně kvalitativních údajů i specializovaných studií. Kromě toho by zveřejňování těchto ukazatelů v rámci každoročního podávání zpráv o rozpočtu mohlo být vnímáno jako náznak úzké souvislosti mezi změnami těchto ukazatelů a souvisejícím financováním. Stanovení ukazatelů dopadu v tomto kontextu s sebou nese riziko zavedení metrik, které smysluplně neodrážejí kauzální souvislosti, a může vést k nadměrnému zjednodušení hodnocení.

Komise doporučení 3.1 písm. b) **přijímá**.

Doporučení 3.2 – Zlepšit shrnutí představující hlavní úspěchy programu

Komise by měla v úvodní části prohlášení o výkonnosti programu „Konkrétní příklady výsledků“ uvádět pouze skutečné úspěchy.

Cílové datum provedení: výroční zpráva o řízení a výkonnosti za rok 2026

Komise **částečně přijímá** toto doporučení.

Komise souhlasí s tím, že informace uvedené v úvodní části, které obsahují konkrétní příklady, by měly obsahovat skutečné úspěchy. U některých programů se sdíleným řízením má podávání zpráv o vybraných projektech, které jsou prováděny, i nadále svůj význam, jelikož mnoho investic má víceletý charakter a jejich realizace vyžaduje značné množství času. Komise bude i nadále zajišťovat transparentnost při podávání zpráv v příloze 4 výroční zprávy o řízení a výkonnosti tím, že jasně uvede, kdy se vykazované údaje vztahují k vybraným nebo probíhajícím projektům, které dosud nebyly plně realizovány. S postupujícím prováděním se bude podávání zpráv stále více opírat o skutečné hodnoty a výsledky provádění.

ODPOVĚDI EVROPSKÉ KOMISE NA VÝROČNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025 – KAPITOLA 4: PŘÍJMY

I. ODPOVĚDI KOMISE VE STRUČNOSTI

Komise vítá připomínku Evropského účetního dvora (EÚD), podle které příjmové operace i nadále neobsahují významné chyby a systémy související s příjmy, které prověřoval, byly obecně účinné. Komise se bude zabývat problémy zjištěnými EÚD, rovněž prostřednictvím vlastní kontrolní a auditní činnosti.

Co se týká **vlastních zdrojů odvozených z hrubého národního důchodu (HND)**, Komise přikládá velký význam pečlivému sledování lhůt pro předkládání práce týkající se výhrad k HND členskými státy. Komise zavedla systém umožňující monitorovat, jak členské státy dodržují právní požadavky, a transparentním způsobem informuje zúčastněné strany o stavu výhrad.

Pokud jde o **vlastní zdroje odvozené z DPH**, Komise vítá pozorování EÚD, že došlo k výraznému snížení počtu výhrad k DPH, a rovněž k pokroku při rušení výhrad neuzavřených po dobu více než pět let. Komise pokračuje ve svém úsilí o snížení počtu neuzavřených výhrad. Komise je i nadále plně odhodlána zabývat se dosud nevyřešenými otázkami a najít pro ně řešení.

Pokud jde o **tradiční vlastní zdroje**, Komise bude pokračovat v monitorování jejich otevřených bodů a prověření standardních a zvláštních účtů zařadila jako sekundární téma do programu inspekcí pro devatenáct členských států na rok 2026.

Pokud jde o **příjmy EU z nerecyklovaných plastových obalových odpadů** v prvním čtvrtletí roku 2026, Komise uzavřela první kontrolní cyklus tohoto nového vlastního zdroje. Komise vyjádřila výhrady vůči členským státům, které nepoužívají obě metody sestavování, a také vůči dalším případům, v nichž byly zjištěny nedostatky.

II. ODPOVĚDI KOMISE NA HLAVNÍ PŘIPOMÍNKY EÚD

Správnost operací

Komise vítá hodnocení EÚD (**bod 4.8**) týkající se vzorku 65 inkasních příkazů, z něhož vyplývá, že žádný vzorek neobsahoval kvantifikovatelnou chybu.

1. Prověrka prvků systémů řízení a kontroly

Zpoždění některých členských států při řešení výhrad k HND

Komise přikládá velký význam pečlivému sledování lhůt pro předkládání práce týkající se výhrad k HND členskými státy (**bod 4.10–4.11**). Komise zavedla systém umožňující monitorovat, jak členské státy dodržují právní požadavky v tomto ohledu (včetně zasílání připomínek a účtování úroků z prodlení v případě potřeby), a transparentním způsobem informuje zúčastněné strany o stavu výhrad.

Omezení při uplatňování úroků u výhrad k HND

V souvislosti s připomínkami EÚD ohledně účtování úroků z prodlení (**body 4.12–4.13 a 4.15**), Komise nesouhlasí s tvrzením, že tento legislativní nástroj využívá pouze v omezené míře.

Jak již bylo uvedeno v odpovědi na zprávu EÚD z roku 2023[1], Komise by ráda zdůraznila, že u všech zrušených výhrad posoudila, zda jsou použitelná právní ustanovení týkající se úroků z prodlení. V roce 2025 Komise zrušila devatenáct výhrad v deseti členských státech a účtovala úroky u těch dvou výhrad, u nichž úroky z prodlení byly splatné.

Komise souhlasí s připomínkou EÚD (**bod 4.16**), že úroky z prodlení motivují členské státy k včasnému vyřešení výhrad. Komise upřesňuje, že se ke všem členským státům přistupuje stejným způsobem. V případech, kdy je možné kvantifikovat dopad výhrad, na které se úroky vztahují, se úroky z prodlení vždy uplatňují vůči všem členským státům ve stejné míře a bez jakékoli diskriminace.

Zjednodušení systému vlastních zdrojů založeného na DPH

Komise vítá závěr EÚD (**bod 4.17**), že zjednodušení systému vlastních zdrojů založeného na DPH pro VFR na období 2021–2027 vedlo k výraznému snížení počtu výhrad k DPH.

Správa a účtování členských států v oblasti tradičních vlastních zdrojů

Pokud jde o sledování otevřených bodů týkajících se tradičních vlastních zdrojů (**bod 4.18**), Komise zdůrazňuje, že nárůst (o 14 %) počtu nevyřešených otevřených bodů týkajících se tradičních vlastních zdrojů na konci roku 2025 je způsoben především dvojnásobným počtem inspekčních zpráv vydaných v roce 2025 ve srovnání s rokem 2024 v důsledku nově zavedené aplikace TORMIS, která Komisi umožnila dokončit více zpráv již v samotném roce, kdy byla inspekce provedena. Větší počet zpráv v roce 2025 ve srovnání s rokem 2024 vedl k více než dvojnásobnému množství nových bodů.

Pokud jde o pokles počtu uzavřených bodů v roce 2025 ve srovnání s rokem 2024 a o dlouhodobě nevyřešené otevřené body týkající se tradičních vlastních zdrojů (**bod 4.19**), Komise by ráda zdůraznila, že složitost a rozmanitost otevřených bodů týkajících se tradičních vlastních zdrojů vyžadují posouzení případ od případu. Ve většině případů se tyto body týkají velmi složitých situací nebo závisí na výsledku probíhajících soudních řízení v členských státech či na změnách vnitřních postupů, informačních systémů nebo právních předpisů členských států.

Údaje členských států o plastech a související výhrady

Jak již bylo uvedeno v odpovědi Komise na zvláštní zprávu 16/2024 (COM-Replies-SR-2024-16_CS.pdf), Komise v rámci svých inspekcí provádí kontroly zdrojových údajů pro výpočet množství nerecyklovaného plastového obalového odpadu (**bod 4.25–4.27**) s cílem zajistit, aby tyto údaje byly vhodné, dostatečně kvalitní a měly dostatečné pokrytí, aby byly shromažďovány vhodným způsobem, aby metody výpočtu množství nerecyklovaného plastového obalového odpadu byly spolehlivé a sledovatelné a aby výsledky byly konzistentní. V případě zjištěných nedostatků Komise v nezbytných případech podala výhrady a stanovila lhůty, do nichž by měly být tyto výhrady vyřešeny. Komise na základě dosud provedených inspekcí podala do června 2026 52 výhrad, které se týkají mimo jiné výpočtu množství vyprodukovaného plastového obalového odpadu a dvou metod používaných pro jeho odhad. V prvním čtvrtletí roku 2026 Komise dokončila první inspekční cyklus týkající se tohoto nového vlastního zdroje tím, že navštívila zbývajících pět členských států. Komise znovu zdůrazňuje

[1] Výroční zprávy o plnění rozpočtu EU za rozpočtový rok 2023 a o činnostech financovaných z 9., 10. a 11. Evropského rozvojového fondu (ERF) za rozpočtový rok 2023.

význam mechanismu výhrad v rámci procesu zlepšování kvality údajů a je přesvědčena, že dané údaje dosahují před zrušením výhrad požadované úrovně kvality, přesnosti a souladu s předpisy.

Celní úřad EU a celní datové centrum EU

EÚD uvádí, že Komise podnikla kroky v procesu zadávání veřejných zakázek na výběr subjektu, který zajistí vývoj fáze elektronického obchodu celního datového centra EU (**bod 4.28–4.30**). První prototyp byl vyvíjen v období od 2. čtvrtletí 2025 do 4. čtvrtletí 2025 s cílem vytvořit model klíčových základních prvků celního datového centra EU a ověřit jejich proveditelnost. Souběžně s tím bylo vypracováno a v současné době se zavádí přechodné řešení týkající se zrušení prahové hodnoty *de minimis* pro zásilky nízké hodnoty v rámci elektronického obchodu a zavedení cla ve výši 3 EUR a manipulačního poplatku a je již připraveno k provozu (od 1. července 2026 v případě cla ve výši 3 EUR a od 1. listopadu 2026 v případě manipulačního poplatku).

Dne 8. června 2026 byla zveřejněna úplná výzva k podávání nabídek na zadání zakázky na celní datové centrum EU pro elektronický obchod postupem soutěžního dialogu.

Souběžně s tím se od čtvrtého čtvrtletí roku 2025 schází *ad hoc* pracovní skupina se zástupci členských států na různých zasedáních, na nichž se zabývají vzájemným hodnocením práce Komise a zapracováváním připomínek. Podobná souběžná jednání probíhají také s hlavními poskytovateli služeb elektronického obchodu. Očekává se, že zadávací řízení bude uzavřeno do prvního čtvrtletí roku 2027. To by znamenalo, že na vývoj, testování a zavedení celního datového centra EU pro elektronický obchod by zbýval rok a čtvrt a poté by bylo uvedeno do provozu dne 1. července 2028. Vzhledem k přirozené složitosti takového projektu vždy existuje riziko drobných zpoždění, je však třeba poznamenat, že celní poplatek ve výši 3 EUR za zásilky nízké hodnoty (splatný od 1. července 2026) a manipulační poplatek EU za elektronický obchod (splatný od 1. listopadu 2026) jsou řešeny mimo rámec této smlouvy a budou zavedeny v předpokládaných termínech.

Na základě zkušeností získaných celním datovým centrem EU pro elektronický obchod bude vyvinuto úplné celní datové centrum EU pod správou Celního úřadu EU, který bude formálně zřízen. Očekává se, že plně funkční datové centrum EU bude uvedeno do provozu do roku 2030, tedy ještě před rokem 2031, kdy vstoupí v platnost příslušná ustanovení (v souladu s články 39 a 208 konečné dohody[2]).

Přechod k digitálnímu a interoperabilnímu celnímu prostředí v EU

Komise souhlasí s tím, že plných přínosů současné digitalizace celního kodexu Unie lze zcela dosáhnout teprve tehdy, až všechny členské státy dokončí zavádění příslušných systémů a budou Komisi předávat úplné soubory údajů (**bod 4.31–4.34**). Toto zavedení usnadní rychlou integraci všech celních informačních systémů EU a zajistí soukromým společnostem a zúčastněným stranám jednotné IT prostředí.

Komise konstatuje, že celkové zavádění elektronického prostředí celního kodexu Unie výrazně pokročilo a že většina systémů stanovených v rámci pracovního programu celního kodexu Unie je již v provozu, členské státy pracují v plně integrovaném digitálním prostředí celního kodexu Unie a využívají skutečné výhody, které celní kodex Unie nabízí. Zbývající zpoždění se týkají omezeného počtu členských států a v několika případech se vztahují pouze na závěrečné fáze migrace na nové systémy. K dnešnímu dni bylo nasazeno 100 % všech centrálních systémů a 97 % všech vnitrostátních systémů. U decentralizovaných transevropských systémů činí míra dokončení 93 %; pět členských států stále čelí zpožděním u jedné nebo více nepodstatných funkcí automatizovaného systému vývozu, jedenáct členských států dosud nezavedlo v plném rozsahu projekt centralizovaného celního

[2] Politická dohoda Evropského parlamentu a Rady ze dne 26. března 2026 o návrhu Komise z roku 2023 na komplexní reformu celní unie EU, https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs/eu-customs-reform_en

řízení pro dovoz a tři členské státy čelí zpožděním u vnitrostátní složky systému správy záruk. Ostatní transevropské systémy, které vyžadovaly vnitrostátní vývoj, byly mezitím zavedeny, a to systém kontroly při dovozu 2 (ICS2) – verze 1–2–3, nový informatizovaný tranzitní systém (NCTS) – fáze 5 a 6, automatizovaný systém vývozu (AES) – 1. etapa neboli základní funkce a důkaz o statusu Unie (PoUS) – fáze 1 a 2 (ačkoli fáze 2 zatím neobsahuje rozhraní s evropským prostředím jednotného námořního portálu, pro které byla udělena výjimka do 1. března 2027).

V roce 2025 byla zahájena řízení o nesplnění povinnosti proti členským státům, které dosud nesplnily své povinnosti týkající se zavedení vnitrostátních systémů dovozu, systému pro dočasné uskladnění zboží z letecké dopravy a předávání údajů z databáze Surveillance III. Pokud jde o vnitrostátní systémy dovozu a systém pro dočasné uskladnění zboží z letecké dopravy, bylo proti osmi členským státům zahájeno řízení o nesplnění povinnosti v souvislosti s každým z těchto elektronických systémů z důvodu zpoždění při jejich zavádění. Několik členských států již v návaznosti na zásah Komise dosáhlo souladu s předpisy a Komise očekává, že v nejbližší době budou řízení o nesplnění povinnosti uzavřena. Několik dalších členských států v současné době dokončuje zavádění a zavázalo se, že splní požadavky v průběhu roku 2026, což bude Komise bedlivě sledovat. Pokud jde o vnitrostátní systémy dovozu a systémy pro dočasné uskladnění zboží z letecké dopravy, jen velmi omezený počet případů vyžaduje eskalaci v rámci řízení o nesplnění povinnosti.

Pokud jde o automatizovaný systém vývozu, probíhá v této věci řízení o nesplnění povinnosti a útvary Komise prověřují soulad s předpisy u několika dalších členských států, jimž jsou zasílány úřední dopisy. V závislosti na obdržených odpovědích se Komise může v blízké budoucnosti rozhodnout zahájit další řízení o nesplnění povinnosti.

Podobně byla zahájena řízení o nesplnění povinnosti i v souvislosti s databází Surveillance III proti třinácti členským státům, které nepředávaly úplný soubor dat podle přílohy 21-03. Po zahájení těchto řízení několik členských států dosáhlo souladu s předpisy a již bylo navrženo, aby byla příslušná řízení o nesplnění povinnosti uzavřena. Pokud jde o zbývající případy, ostatní členské státy se zavázaly, že dokončí přechod k úplnému souboru údajů v první polovině roku 2026, a v této oblasti již bylo dosaženo významného technického pokroku. Komise tyto závazky bedlivě sleduje a je připravena v případě potřeby přijmout další donucovací opatření.

Komise se proto domnívá, že řízení o nesplnění povinnosti se ukázala jako účinný nástroj k urychlení dosažení souladu s předpisy. Pokud jde o probíhající řízení o nesplnění povinnosti, z aktuálních plánů provádění vyplývá, že ve většině případů by mohlo být dosaženo plného souladu s předpisy ještě předtím, než bude nutné přistoupit k další fázi řízení o nesplnění povinnosti.

Komise i nadále pečlivě sleduje zavádění všech elektronických systémů v rámci celního kodexu Unie a v případě potřeby poskytuje členským státům podporu.

Do konce roku 2026 by podle prognózy měla celková míra digitálního dokončení celního kodexu Unie dosáhnout přibližně 99 %. Míra zavedení transevropských systémů by měla dosáhnout 99,3 % a provozní připravenost vnitrostátních systémů by měla dosáhnout 98,5 %. Některá zpoždění budou s největší pravděpodobností trvat i po roce 2026; jsou známa, byla identifikována a jsou řešena. Členské státy, které mají termíny dokončení po roce 2026, jsou vyzývány, aby tyto termíny pokud možno posunuly na dřívější datum.

Komise bude i nadále usilovat o úplné provedení pracovního programu celního kodexu Unie a v případě potřeby využije všech dostupných donucovacích nástrojů, včetně předložení věci Soudnímu dvoru, aby zajistila jednotné provádění celních předpisů Unie.

2. Výroční zprávy o činnosti

Komise vítá hodnocení EÚD (**bod 4.35–4.36**), že informace o správnosti vlastních zdrojů ve výročních zprávách o činnosti za rok 2025 zveřejněných GŘ BUDG a Eurostatem její připomínky a závěry obecně potvrzují.

3. Závěr a doporučení

Viz odpověď Komise k **bodu 4.41**, doporučení 4.1 v oddíle III.

III. ODPOVĚDI KOMISE NA DOPORUČENÍ

Doporučení 4.1 – Navrhnout jasnější pravidla pro účtování úroků z prodlení

Komise by měla ve svém návrhu nařízení o poskytování údajů o HND vymezit jednoznačná a úplná pravidla pro úroky z prodlení, aby byly úroky účtovány v případě, že členské státy neposkytnou ve stanovené lhůtě potřebné informace.

Cílové datum provedení: do konce roku 2027

Komise doporučení 4.1 **částečně přijímá**.

Komise systematicky posuzuje uplatnění úroků v případech, kdy členské státy neposkytnou potřebné informace ve stanovené lhůtě, a úroky uplatňuje ve všech případech, kdy jsou splněny podmínky pro jejich výpočet.

Ve svém připravovaném návrhu nařízení o poskytování údajů, který je v současné době předmětem interní diskuse, hodlá Komise zjednodušit a harmonizovat uplatňování úroků z prodlení ve vztahu k HND v případech, kdy členské státy neposkytnou požadované informace. Komise nicméně poukazuje na to, že v této fázi není v pozici, která by jí umožňovala přijímat konkrétní závazky s ohledem na možné legislativní návrhy a výsledek legislativních jednání s Parlamentem a Radou.

ODPOVĚDI EVROPSKÉ KOMISE NA VÝROČNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025 KAPITOLA 5: Jednotný trh, inovace a digitální oblast

I. ODPOVĚDI KOMISE VE STRUČNOSTI

Platby provedené v roce 2025 v rámci okruhu 1 víceletého finančního rámce „Jednotný trh, inovace a digitální agenda“ (VFR1) zahrnují několik programů, jako je Horizont Evropa, který je stěžejním rámcovým programem pro výzkum a inovace v Evropské unii, jeho předchůdce Horizont 2020 (H2020) a Nástroj pro propojení Evropy (CEF). Vzhledem k obvykle víceleté povaze výzkumných projektů se dvě třetiny auditovaných plateb za výzkum týkaly ještě programu H2020 za rok 2024.

Komise bere na vědomí míru chyb odhadovanou Evropským účetním dvorem (EÚD) (**bod 5.11**), která je v rozmezí míry chyb zaznamenané v minulých letech, avšak mírně nižší než v roce 2024.

Způsob, jakým jsou prostředky vypláceny, má přímý dopad na riziko výskytu chyb, a zjednodušení pravidel může toto riziko snížit. Komise rovněž připomíná, že program Horizont Evropa již pro všechny programy financování EU používá vzorovou grantovou dohodu pro podniky, která je připojena jako příloha k vnitřním předpisům Komise, a předpokládá rozsáhlé využívání možností zjednodušeného vykazování nákladů (jednotkové náklady, paušální sazby a jednorázové částky) a v příslušných oblastech používá jednodušší systémy úhrady nákladů. Další pokyny ke vzorové grantové dohodě jsou uvedeny v anotované grantové dohodě. Komise je i nadále plně odhodlána pokračovat ve zjednodušování pravidel a postupů, aby se snížilo riziko výskytu chyb i zátěž pro příjemce.

V této souvislosti je cílem Komise poskytnout do roku 2027 přibližně 50 % rozpočtu výzvy ve zveřejněných pracovních programech ve formě jednorázových částek. Komise se zavázala k průběžnému sledování a hodnocení využívání jednorázových částek, aby byla zachována kvalita a integrita, a pravidelně aktualizuje své pokyny v této oblasti.

Analýza vzorku grantů (120 jednorázových grantů vybraných z pilíře II programu Horizont Evropa) provedená Komisí ukazuje, že při srovnání jednorázových grantů s granty na skutečné náklady neexistuje žádný významný rozdíl v podílu celkových osobních nákladů na celkových nákladech. Z naší analýzy rovněž nevyplývá, že by osobní náklady byly při použití jednorázových částek systematicky vyšší.

II. ODPOVĚDI KOMISE NA HLAVNÍ PŘIPOMÍNKY EÚD

1. Správnost operací

Komise bere na vědomí míru chyb ve výši 2,9 % odhadovanou EÚD (**bod 5.11**) a bude se zabývat všemi problémy, které EÚD zjistil (**body 5.11 až 5.27**), jak je popsáno v níže uvedeném oddíle.

Komise bere na vědomí případy vyčíslitelných chyb, které EÚD vykázal pro další opatření.

Nejvíce zatíženy chybami jsou osobní náklady

Komise uznává, že hlavním zdrojem chyb jsou i nadále osobní náklady (**bod 5.16**), což je logicky odůvodnitelné tím, že osobní náklady mají největší podíl na celkových nákladech vykázaných příjemci v rámci programu Horizont Evropa. Komise rovněž bere na vědomí, že v důsledku nesprávného uplatňování pravidel pro výpočet osobních nákladů v projektech programu Horizont Evropa došlo ke dvěma nevyčíslitelným chybám.

Náklady vykázané za čas, který nebyl vynaložen na projekt

Pokud jde o připomínku v **bodě 5.17**, Komise bere na vědomí zjištění, že u některých projektů byl čas strávený na dané činnosti vykázán nesprávně. V rámci grantů na skutečné náklady je opravdu nutné přímo měřit osobní náklady nezbytné pro provádění dané akce. To vyžaduje zaznamenávání skutečného počtu hodin (v rámci programu H2020) nebo dnů (v rámci programu Horizont Evropa) strávených prováděním akce pomocí spolehlivých systémů časové evidence.

Na tento klíčový aspekt se soustavně kladl důraz v rámci všech minulých i současných informačních akcí. To platí zejména v rámci nedávno zahájených vnitrostátních akcí zaměřených na provádění programu Horizont Evropa v roce 2026 („tour de capitales“), které se konají v různých zemích EU a při nichž se klade zvláštní důraz na předcházení chybám ve vykazování nákladů, včetně chyb v osobních nákladech.

Komise průběžně sleduje provádění programů financování EU, přičemž získává zkušenosti s cílem určit nejvhodnější modely financování s ohledem na cíle politiky a politické priority, a to v mezích platného právního rámce. Pokud jde o konkrétní připomínky uvedené v **rámečku 5.1**, Komise uznává, že je důležité zajistit, aby model financování i nadále splňoval svůj účel, a posoudí jeho praktické dopady na dotčeného příjemce.

Nesprávný výpočet hodinových a denních sazeb

Pokud jde o připomínky v **bodech 5.19** a **5.20**, Komise bere na vědomí zjištění, že u některých projektů byla hodinová sazba (pro program H2020) a denní sazba (pro program Horizont Evropa) vypočtena nesprávně. Příjemci musí své osobní náklady vypočítat podle příslušných vzorců vyplývajících z platných grantových dohod v rámci programů H2020 a Horizont Evropa, které jsou podrobněji rozvedeny a vysvětleny v anotované vzorové grantové dohodě programu H2020 a v anotované grantové dohodě pro podniky, která slouží také pro program Horizont Evropa.

V programu H2020 skutečně existovalo několik možností, jak stanovit počet produktivních hodin, které se měly použít pro správný výpočet hodinové sazby. Naopak program Horizont Evropa se řídí společným výpočtem, který se uplatňuje ve většině programů EU v rámci tohoto víceletého finančního

rámce (VFR), a to zjednodušeným výpočtem denní sazby na poměrném základě 215 dnů za celé vykazované období.

Pokud jde o konkrétní připomínky uvedené v **rámečku 5.2** týkající se *nezpůsobilých nákladů zahrnutých do vykázaných osobních nákladů*, Komise bere na vědomí, že některé náklady nebyly skutečně vynaloženy příjemci, jelikož byly uhrazeny v rámci vnitrostátních systémů sociálního zabezpečení. Jak bylo správně uvedeno, v souladu s obecnými podmínkami způsobilosti nákladů pro skutečné náklady musí být tyto náklady skutečně a s konečnou platností vynaloženy příjemci podpory.

Komise v rámci minulých i současných informačních akcí, včetně nedávno zahájených vnitrostátních akcí zaměřených na provádění programu Horizont Evropa v roce 2026 („tour des capitales"), neustále klade důraz na správný výpočet a vzorce, které je v této souvislosti třeba používat.

Jiné přímé náklady, které nejsou pro akci nezbytné

Pokud jde o připomínky v **bodě 5.21**, Komise bere na vědomí, že se vyskytly případy, kdy některé náklady nebyly považovány za nezbytné pro provedení dané akce. Jedná se o jednu z obecných podmínek způsobilosti nákladů, která se vztahuje plošně na všechny kategorie nákladů a kterou musí příjemci dotací dodržovat (článek 6.1 příslušné vzorové grantové dohody).

V této souvislosti Komise v rámci minulých i současných informačních akcí a v odpovědích na dotazy příjemců, například prostřednictvím asistenční služby informačního servisu pro výzkum, zdůraznila, že je důležité je dodržovat jak obecné, tak zvláštní podmínky způsobilosti nákladů.

Nedostatky ve využívání jednorázových grantů

Odpověď na rámeček 5.3

Příklad nedostatků v platbách jednorázových grantů

Absence důkazů o důkladném předběžném posouzení rozpočtu

Komise připomíná, že cílem zasedání k dosažení shody, jejichž výsledkem je souhrnná hodnoticí zpráva, je dosáhnout společného názoru a posouzení mezi hodnotícími odborníky. V jejich průběhu se prověřují individuální názory odborníků, které se mohou změnit. Není proto neobvyklé, že připomínky vyjádřené v individuální hodnoticí zprávě odborníka nejsou do konečné souhrnné hodnoticí zprávy zahrnuty. V případech, kdy mezi hodnotiteli nedojde ke shodě, mohou odborníci do společné zprávy zaznamenat menšinové či nesouhlasné názory. V žádném ze tří kontrolovaných případů nebyl takový menšinový názor zaznamenán, což naznačuje, že původní výhrady některých odborníků byly během zasedání k dosažení shody jednomyslně zamítnuty.

Pokud jde o zdroj hodnot pro navrhované osobní náklady, Komise zdůrazňuje, že organizace, které se účastní více projektů v rámci programu Horizont Evropa, často v rozpočtech jednotlivých projektů počítají s výrazně odlišnými sazbami osobních nákladů a celkovými osobními náklady. Důvodem může být například odlišná povaha těchto projektů nebo skutečnost, že se na nich podílejí různá oddělení v rámci organizace.

Přehled programu Horizont Evropa pro hodnocení jednorázových částek vychází z průměrných sazeb osobních nákladů v rámci dřívějších grantů na skutečné náklady. Je proto běžné, že sazby uvedené v rozpočtu pro vedoucí pracovníky přesahují tyto průměry, a to i 80. percentil. Odborníci jsou výslovně informováni, aby tuto skutečnost akceptovali jako důvod vyšších osobních nákladů, pokud se domnívají, že kvalifikační úroveň vedoucích pracovníků je přiměřená a nezbytná. Stejně tak se

očekává, že osobní náklady uvedené v rozpočtu na nadcházející roky budou vyšší než v minulosti, a to s ohledem na zvýšení mezd a inflaci.

U všech tří kontrolovaných grantů se Komise domnívá, že bylo oprávněné akceptovat částky, které byly v rozpočtu v době hodnocení uvedeny.

Nejasná definice výstupů a nedostatečné provádění pracovních balíčků

Po přijetí pracovních balíčků jsou vyplaceny jednorázové granty, pokud je projekt prováděn v souladu s popisem akce uvedeným v příloze 1 anotované grantové dohody[1]. V rámci programu Horizont Evropa se pracovní balíčky hodnotí na základě provedených činností, a to bez ohledu na dosažené výsledky či splněné cíle. Nemělo by docházet k žádné odchylce od zásady, že jednorázové granty v rámci programu Horizont Evropa jsou založeny na činnostech, a nikoli na výsledcích či úspěchu.

Příjemci však musí tyto činnosti nejen provádět, ale také zajistit, aby splňovaly minimální standardy kvality, aby mohly být uznány jako dokončené. Existuje povinnost „řádné realizace“, která vyžaduje, aby byla činnost provedena řádně (tj. aby byla kvalitní a splňovala standardy daného oboru) a včas[2].

Minimální standard kvality musí být stejný pro všechny projekty v rámci programu Horizont Evropa, a to bez ohledu na to, zda se u nich používají skutečné náklady, nebo zjednodušené vykazování nákladů.

Komise se domnívá, že u jednoho ze tří kontrolovaných grantů mohl být popis akce vymezen podrobněji v popisu pracovního balíčku. Komise je nicméně toho názoru, že konsorcium v rámci každého pracovního balíčku realizovalo činnosti na přijatelné úrovni a předložilo zprávy o těchto činnostech, na jejichž základě lze daný pracovní balíček považovat za dokončený.

V roce 2022 byly navíc vyhodnoceny návrhy, z nichž vycházely granty, které prověřil EÚD. Od té doby Komise poskytla prováděcím útvarům a odborným hodnotitelům rozsáhlejší pokyny k tomu, jak hodnotit rozpočet jednorázových částek a dokumentovat to v hodnotících zprávách i jak posuzovat dokončení pracovního balíčku, aby bylo možné zahájit platby. Kromě toho byly v dubnu 2024 aktualizovány také šablony návrhů v rámci programu Horizont Evropa, a to z hlediska míry podrobnosti, s jakou jsou popsány pracovní balíčky a úkoly.

Celkově se Komise domnívá, že její financování jednorázovými částkami v rámci programu Horizont Evropa vychází z pevného přístupu, který zajišťuje řádné finanční řízení a zároveň poskytuje příjemcům grantů značné zjednodušení. Komise je však i nadále plně odhodlána financování jednorázovými částkami pečlivě sledovat a v případě potřeby upraví pokyny a metodiku. Tento proces neustálého zlepšování zohledňuje doporučení EÚD a také zkušenosti získané na základě zpětné vazby od uživatelů, údajů o provádění a výsledků přezkumu.

Pokud jde o připomínku **v bodě 5.25**, Komise uznává, že pokyny týkající se posuzování částečného provádění pracovních balíčků a souvisejících finančních dopadů lze dále upřesnit, zejména v případě závěrečných plateb, tak aby odrážely přístup, který již byl stanoven v pokynech pro odborné přezkumy *ex post* a snížení grantů. Komise se současně domnívá, že míru dokončení pracovního balíčku posuzují odborníci provádějící přezkum a v případě částečného dokončení musí být výsledná míra snížení grantu vždy posuzována individuálně, a to s přihlédnutím ke specifikům každého grantu na výzkum a inovace.

[1] Viz pokyny k jednorázovým částkám pro podniky EU grants: How to manage your lump sum grants (Granty EU: Jak spravovat jednorázové granty, externí pokyny) a Lump sum guide A-Z (Průvodce jednorázovými granty od A do Z, interní pokyny).

[2] Anotovaná grantová dohoda(Anotovaná grantová dohoda), článek 11.

Příjemci mimo EU a malé a střední podniky jsou náchylnější k chybám

Komise souhlasí s hodnocením EÚD, že noví účastníci a malé a střední podniky jsou příjemci nejvíce náchylnými k chybám. Na všech úrovních je však podporována jejich účast, která je pro úspěch programu považována za zásadní.

Aby se zmírnilo riziko výskytu chyb, poskytuje Komise žadatelům a příjemcům podporu prostřednictvím on-line informačních a komunikačních kampaní a seminářů zaměřených na předcházení chybám při vykazování nákladů. Tato opatření se zaměřují na subjekty, které jsou náchylnější k chybám.

Komise bere na vědomí zjištění EÚD týkající se příjemců mimo EU. Komise stále shromažďuje a zpracovává důkazy, a proto v této fázi nemůže potvrdit, že příjemci mimo EU jsou náchylnější k chybám. Komise bude i nadále aktivně sledovat, zda jsou činnosti a operace s příjemci ze třetích zemí v souladu s předpisy, a to s cílem odhalit případná další rizika.

Odpověď na rámeček 5.4

Příklady příjemců v zemích mimo EU, kteří vykázali nezpůsobilé náklady

Komise bere na vědomí, že náklady uvedené v rámečku 5.4 nejsou způsobilé. Komise vydala příjemcům jasné pokyny, v nichž stanoví, že tento druh výdajů není způsobilý k financování, což bude příjemcům připomenuto. Komise informovala příjemce o zjištěních EÚD a neoprávněně vyplacené částky získá zpět.

2. Kontrolní systémy Komise pro předcházení plagiátorství a dvojímu financování v programu Horizont Evropa

Komise bere na vědomí nedostatky zjištěné v kontrolních systémech pro předcházení plagiátorství a dvojímu financování v programu Horizont Evropa (**bod 5.32**) a plánuje posílit postupy tím, že formalizuje proces ověřování a schvalování při stanovení prahové hodnoty indexu podobnosti a odstraní zamítnuté návrhy z databáze. Pokud jde o poslední zjištěný nedostatek, Komise poznamenává, že k němu dochází pouze v případě, kdy se porovnávané návrhy výrazně liší délkou – zejména pokud je zdrojový dokument podstatně delší než dokument, s nímž je porovnáván. V praxi však tak velké rozdíly v délce vykazuje jen velmi málo návrhů. Chování systému SIMBA (systém „SIMilarity-Based Analysis“ – analýza na základě podobnosti) je navíc v souladu s chováním jiných komerčních systémů pro kontrolu plagiátorství.

3. Výroční zprávy o činnosti a jiné správní mechanismy

Komise vítá hodnocení EÚD, že výroční zprávy o činnosti agentury HaDEA a agentury REA poskytly věrné posouzení finančního řízení, pokud jde o správnost operací spadajících do jejich působnosti.

Pokud jde o jednorázové částky, Komise zohlední očekávaný nárůst podílu těchto grantů v rámci programu Horizont Evropa a na základě výsledků přezkumů ex post těchto operací aktualizuje svůj víceletý plán auditu, aby i nadále poskytovala přiměřenou jistotu o správnosti plateb v rámci programu Horizont Evropa na úrovni programu.

III. ODPOVĚDI KOMISE NA DOPORUČENÍ

Doporučení 5.1 – Zlepšit kontrolní rámec pro financování jednorázovými částkami v oblasti výzkumu

Komise by měla zlepšit kontrolní rámec pro financování jednorázovými částkami v oblasti výzkumu, a zejména pak:

a) zajistit, aby odborníci provádějící předběžné posouzení návrhů rozpočtu prováděli požadované kontroly a jejich dokumentaci důsledně;

Cílové datum provedení: konec roku 2027.

Komise **přijímá** dílčí doporučení 5.1 písm. a).

b) stanovit jasná kritéria, jakož i sazby, které se použijí pro možné snížení grantů v případě, že jsou pracovní balíčky dokončeny pouze částečně;

Cílové datum provedení: konec roku 2027.

Komise **přijímá** dílčí doporučení 5.1 písm. b).

Komise konstatuje, že její pokyny a vzory pro odborné přezkumy ex post již obsahují některé obecné zásady a stanovují způsob výpočtu finančních dopadů případných negativních zjištění, která z takového přezkumu vyplývají. Interní pokyny Komise pro podniky týkající se snížení grantů navíc obsahují pokyny k výpočtu finančních dopadů v případě nesplnění nefinančních povinností.

Komise tyto interní pokyny dále aktualizuje, pokud jde o posuzování částečného provádění pracovních balíčků a souvisejících finančních dopadů v okamžiku závěrečné platby u jednorázových grantů, s cílem stanovit jasná kritéria a sazby, které se použijí při snížení grantu. Aktualizace pokynů bude rovněž obsahovat názorné příklady uplatnění kritérií a sazeb na pracovní balíčky, které jsou společné pro několik projektů.

Komise se nicméně domnívá, že míra dokončení pracovního balíčku musí být vždy posuzována individuálně.

V této souvislosti Komise připomíná, že plnění jednorázových grantů není posuzováno přísněji nebo méně přísně než plnění grantů na skutečné náklady. Platí pro ně tytéž standardy.

Vlastní údaje Komise ukazují, že přibližně 4 % projektů financovaných formou jednorázové částky není zcela dokončeno, a proto za ně nebyla vyplacena plná částka. Je to mnohem více než u grantů

na skutečné náklady, což naznačuje, že u jednorázových grantů se klade větší důraz na výzkumné činnosti a jejich kvalitu.

c) **stanovit počet svých odborných přezkumů *ex post*, aby bylo zajištěno odpovídající zastoupení jednorázových plateb ve statisticky reprezentativním vzorku na úrovni programu. Víceletý plán auditu by měl být odpovídajícím způsobem aktualizován.**

Cílové datum provedení: konec roku 2027.

Komise **přijímá** dílčí doporučení 5.1 písm. c).

Doporučení 5.2 – Formalizovat postupy týkající se kontrol plagiátorství a dvojího financování (v systému SIMBA)

Komise by měla:

a) **zdokumentovat a formálně schválit zvolenou úroveň prahové hodnoty indexu podobnosti, včetně jejího odůvodnění;**

b) **definovat postup pro schvalování a provádění budoucích změn prahové hodnoty indexu, včetně minimálních kontrolních opatření a auditní stopy.**

Cílové datum provedení: polovina roku 2027.

Komise **přijímá** dílčí doporučení 5.2 písm. a) ke zdokumentování a formálnímu schválení zvolené úrovně prahové hodnoty indexu podobnosti a jejího odůvodnění.

Komise **přijímá** dílčí doporučení 5.2 písm. b) k zavedení zdokumentovaného postupu pro schvalování a provádění budoucích změn prahové hodnoty indexu, včetně minimálních kontrolních opatření a auditní stopy.

Kontrola provedení doporučení z předchozích let

(**Bod 5.43, příloha 5.1**)

2022 – doporučení 1 písm. a): Komise vítá hodnocení, že toto doporučení bylo plně provedeno.

V budoucnu, kdy bude k dispozici více údajů a zkušeností s financováním jednorázovými částkami, bude Komise dále analyzovat vhodnost jednorázových grantů pro různé typy projektů a příjemců.

2023 – doporučení 2:

Komise se domnívá, že toto doporučení bylo **plně provedeno**.

Pravidla vzorové grantové dohody pro podniky týkající se skutečných osobních nákladů vyžadují další praktické údaje, aby pokryla konkrétní parametry a jednotlivé situace, jako je skutečná délka vykazovaného období, doba zaměstnání zaměstnance a pracovní režim v daném období. V souladu s tím poskytuje anotovaná grantová dohoda další pokyny k tomu, jak tyto prvky zohlednit při výpočtu způsobilých skutečných osobních nákladů.

V této souvislosti anotovaná grantová dohoda objasňuje jak standardní doporučenou metodu výpočtu denní sazby za vykazované období, tak alternativní metodu výpočtu za kalendářní rok (na základě měsíců kalendářního roku, které spadají do vykazovaného období). Možnost použití této alternativní

metody výpočtu byla formálně zavedena prostřednictvím příslušné poznámky pod čarou ve verzi 1.0 ze dne 1. dubna 2023.

Nejnovější verze anotované grantové dohody (verze 2.0 ze dne 1. dubna 2025) nyní obsahuje více než 20 stran věnovaných popisu pravidel, která upravují osobní náklady. Poskytuje nezbytné a podrobné pokyny k výpočtu těchto nákladů a stanovení denních sazeb, které jsou doplněny praktickými příklady. Kromě toho byly prostřednictvím webinářů, školení, asistenčních služeb, vnitrostátních kontaktních míst, informačních akcí (včetně vnitrostátních akcí zaměřených na provádění programu Horizont v roce 2026) a výměny názorů se zúčastněnými stranami průběžně poskytovány výklady právních předpisů, což příjemcům umožnilo lépe porozumět ustanovením o denních sazbách pro podniky a důsledně je uplatňovat napříč projekty i organizacemi.

ODPOVĚDI EVROPSKÉ KOMISE NA VÝROČNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025, KAPITOLA 6: Soudržnost, odolnost a hodnoty

I. ODPOVĚDI KOMISE VE STRUČNOSTI

V roce 2025 hrála politika soudržnosti i nadále klíčovou roli při **podpoře hospodářské, sociální a územní soudržnosti** ve prospěch všech regionů, jak potvrdilo hodnocení ex post za období 2014–2020 a hodnocení v polovině období za období 2021–2027[1]. **Nařízení o přezkumu v polovině období**, přijaté v září 2025, umožnilo modernizovat politiku soudržnosti a ve spolupráci s členskými státy přeorientovat provádění programů na období 2021–2027 na **evropské strategické priority**: konkurenceschopnost EU, obrana a civilní připravenost, dostupné a udržitelné bydlení, odolnost vodohospodářství a energetická transformace. V oblasti politiky zaměstnanosti a sociálních věcí Komise nadále naplňovala svůj ambiciózní program zaměřený na posílení konkurenceschopnosti a sociální soudržnosti Evropy, a to tím, že lidem a podnikům poskytuje dovednosti a podmínky, které jim umožní prosperovat v měnícím se světě práce, posiluje evropský sociální model a přispívá k otevřené Evropě, která celosvětově prosazuje sociální a pracovní práva.

Finanční prostředky určené na hospodářskou, sociální a územní soudržnost v EU jsou vypláceny prostřednictvím systému **sdíleného řízení mezi Evropskou komisí a vnitrostátními orgány**. Členské státy jsou odpovědné za zavedení řídicích a kontrolních systémů, které jsou schopny zajistit splnění dohodnutých cílů a předcházet nesrovnalostem ve vykázaných výdajích, odhalovat je a napravovat. U programů na období 2021–2027 je proces budování jistoty podobný jako v období 2014–2020, avšak bylo zavedeno několik změn, jejichž cílem je větší zjednodušení při zachování robustního kontrolního systému. Provádění je i nadále předmětem pečlivého dohledu a auditů ze strany Komise ve spolupráci s programovými orgány, přičemž se vychází z dosavadních zkušeností a výsledků auditů z období 2014–2020. V souladu se svou auditní strategií **Komise** na základě všech dostupných výsledků auditů **dohlíží na účinné fungování** těchto systémů**, vyhodnocuje je** a předkládá doporučení k jejich zlepšení. Komise rovněž každoročně usiluje o získání přiměřené jistoty, že míra chyb u každého programu je nižší než prahová hodnota významnosti ve výši 2 %, a to v případě potřeby po zahájení postupů pro provedení finančních oprav, které mohou doplňovat postupy již uplatňované členskými státy.

V rámci sdílené odpovědnosti **nesou auditní orgány členských států primární odpovědnost** za provádění auditů výdajů v rámci politiky soudržnosti a za podávání zpráv Komisi. Aby se snížila auditní zátěž příjemců a správních orgánů a byly účinně využívány zdroje, uplatňuje Komise **přístup jednotného auditu**, jehož cílem je získat přiměřenou jistotu prostřednictvím důkladných přezkumů výsledků vnitrostátních auditů a výroků auditora předkládaných každoročně u všech programů, což je doplněno vlastními audity založenými na posouzení rizik. Mezi ně patří opětovné provedení kontrolních úkonů u programových orgánů za účelem posouzení spolehlivosti jejich výkaznictví. Díky průběžnému posuzování kvality řídicích a kontrolních systémů jednotlivých programů a opakovanému provádění kontrol či auditů, které již provedly programové orgány, může Komise identifikovat programy či části programů, v nichž se vyskytují nedostatky, a v případě potřeby tak požadovat přijetí cílených nápravných opatření k opravě minulých výdajů a ke zlepšení systémů do budoucna. Může také posoudit, zda se takové nedostatky nebo nesrovnalosti vyskytly i v jiných částech programu, v jiných

[1] SWD_2025_299_F1_SWD_EVALUATION_EN_V3_P1_4373705.pdf

programech téhož členského státu nebo v jiných členských státech, aby podle toho mohla zaměřit svou auditní činnost a nápravná opatření.

Tento auditní přístup je rovněž doplněn **opatřeními pro budování kapacit**, včetně sdílení společných metodik, doporučených nápravných opatření, podpory vzájemných výměn a zpětné vazby ke zjištěným chybám, aby se v případě potřeby zlepšila kapacita v oblasti odhalování chyb na všech úrovních. V návaznosti na doporučení vyplývající z auditů Evropského účetního dvora (EÚD) a Komise se Komise v prosinci 2024 dohodla s členskými státy na **akčním plánu zaměřeném na zlepšení schopnosti programových orgánů odhalovat nesrovnalosti**. Cílem tohoto akčního plánu je napravit zjištěné nedostatky v oblasti odhalování chyb, snížit riziko přetrvávání závažných chyb při uzávěrce a zlepšit legalitu a správnost výdajů v období 2021–2027. Komise sledovala provádění akčního plánu po celý rok 2025 a o dosažených výsledcích informovala prostřednictvím ročních zpráv o činnosti za rok 2025. První dopad byl patrný ve vyšší míře chyb zaznamenané v balíčcích pro poskytnutí jistoty obdržených v roce 2026.

V roce 2025 **byl základní soubor výdajů v rámci politiky soudržnosti atypický** a podstatně menší než v předchozích letech, přičemž počet účetních závěrek předložených Komisi byl neobvykle nízký. Ačkoli uzávěrka programů na období 2014–2020 oficiálně začala ve vykazovaném roce, u více než 80 % programů byla využita možnost stanovená v nařízení STEP[2] a jejich uzávěrka byla odložena na únor 2026. Zároveň se začalo projevovat čerpání prostředků na období 2021–2027, avšak ne u všech programů.

V roce 2025 na základě dostupných výsledků vnitrostátních auditů a auditů Komise dospěla Komise ve svých výročních zprávách o činnosti a ve výroční zprávě o řízení a výkonnosti k závěru, že **riziko při platbě** v případě politiky soudržnosti jako celku **zůstalo významné** (nad 2% prahovou hodnotou), **i když na nižší úrovni**, než jakou uvedl EÚD. Posuzování legality a správnosti výdajů v rámci balíčků pro poskytnutí jistoty, které byly obdrženy v únoru 2026 pro účely uzávěrky, stále probíhá a bude zohledněno v budoucích závěrech o poskytnutí jistoty. Výsledky auditu uvedené v těchto balíčcích pro poskytnutí jistoty odrážejí mimo jiné pokračující provádění opatření zaměřených na posílení odhalování a hlášení chyb ze strany programových orgánů[3].

Komise připomíná, že míru chyb, kterou uvádí, **nelze přímo srovnávat** s mírou vypočítanou Evropským účetním dvorem, a to z důvodů vysvětlených v oddíle II níže a také samotným Evropským účetním dvorem v jeho výroční zprávě (**body 1.41–1.44 a bod 6.47**). Zejména v letošním roce se **atypický základní soubor** účetních závěrek a výdajů schválených Komisí automaticky promítá do auditního vzorku EÚD, který je menší než v předchozích letech a vykazuje specifické rysy, zejména **soustředění do tří členských států**: Česka, Německa a Spojeného království (**bod 6.15**). Zpráva rovněž poukazuje na **změnu v přístupu EÚD k auditu**. EÚD se vrátil ke svému auditnímu přístupu z období před rokem 2017, který spočívá v přímém výběru operací z celkového kontrolovaného základního souboru (účetní závěrky předložené členskými státy a schválené Komisí), namísto toho, aby se omezoval výhradně na audit operací, které již byly dříve zkontrolovány auditními orgány. V důsledku toho se hlavním poskytovatelem informací o kontrolovaných operacích staly řídící orgány (namísto auditních orgánů), které však na tuto činnost nebyly vždy dobře připraveny, a to zejména pokud jde o včasné poskytnutí všech požadovaných auditních podkladů v souladu s očekáváními EÚD, aby bylo možné získat spolehlivé důkazy o každé vybrané operaci, někdy i mnoho let po uskutečnění

[2] Nařízení (EU) 2024/795.

[3] Auditní orgány vykázaly celkovou míru chyb ve výši 3,7 % u programů REGIO a 3,9 % u programů EMPL, což představuje nárůst oproti nižším hodnotám v předchozích letech. Viz stránky 34 a 33 výročních zpráv o činnosti, kde jsou uvedeny programy REGIO a EMPL.

dané činnosti (**bod 6.29**). Komise se domnívá, že **to mohlo mít vliv na míru chyb** vypočítanou Evropským účetním dvorem.

Komise vítá, že EÚD ohledně prvního roku vyčíslil **chyby v zadávání veřejných zakázek**, které zjistil, a to **s využitím vlastní kvantifikační metodiky Komise** používané v rámci sdíleného řízení, což vedlo k lepšímu sladění s přístupem Komise a členských států a k menšímu dopadu zjištěných chyb v zadávání veřejných zakázek.

Z výsledků analýzy jednotlivých programů provedené Komisí vyplývá, že situace se u jednotlivých členských států a programů liší: Komise dospěla k závěru, že **řídicí a kontrolní systémy fungují dobře u 85 %** ze 441 programů politiky soudržnosti na období 2014–2020 a u 92 % z 380 programů na období 2021–2027. Komise rovněž zjistila, že některé auditní orgány některé chyby nezjistily nebo o nich neinformovaly náležitým způsobem[4]. Komise požadovala provedení nezbytných zlepšení u všech programů nebo částí programů, u nichž byly zjištěny nedostatky, a to i v rámci výše uvedeného akčního plánu; pozastavila platby a v případě, že to bude považovat za nutné, bude požadovat další (čisté) finanční opravy.

Komise je přesvědčena, že **víceletý nápravný mechanismus politiky soudržnosti** umožňuje snížit riziko při uzávěrce pod práh významnosti, a to i nahrazením neoprávněných nebo odejmutých výdajů jinými výdaji, které jsou považovány za způsobilé, jak to umožňuje nařízení o společných ustanoveních. Programové orgány skutečně každoročně odnímají z ověřených účetních závěrek významné dříve vykázané částky, u nichž bylo později zjištěno, že jsou nesprávné nebo rizikové. Při uzavírání programů opravily členské státy v účetních závěrkách doručených do 15. února 2026 bezprecedentní celkovou částku ve výši 6,5 miliardy EUR z prostředků EU, což svědčí o intenzivní práci, která byla při uzávěrce vykonána s cílem odstranit z programů zbývající chyby. Kumulativně od začátku programového období 2014–2020 dosáhly tyto odňaté částky u členských států v případě fondů politiky soudržnosti celkové výše 22,9 miliardy EUR. Ve stejném období si pak Komise u těchto fondů v důsledku své auditní činnosti a dohledové úlohy a v návaznosti na zjištění EÚD a OLAF **vyžádala dodatečné finanční opravy ve výši přes 1,58 miliardy EUR**, které mohly programové orgány znovu použít v rámci nařízení o společných ustanoveních. Komise může rovněž uplatnit čisté finanční opravy, které pro členský stát znamenají přímou ztrátu finančních prostředků, jsou-li splněny právní podmínky a související přísná kritéria. Dosud zahájila pět řízení za účelem provedení čistých finančních oprav v souvislosti s vícefondovými programy a programy EFRR/FS: v roce 2025 bylo přijato jedno rozhodnutí, tři řízení se nacházejí v pokročilé fázi a jedno řízení bylo ukončeno z důvodu zjištění, že neexistuje právní základ. Po provedení všech nápravných opatření **Komise ve svých výročních zprávách o činnosti uvedla, že riziko při uzávěrce je** v této fázi **nižší než 2 %** pro všechny účetní roky až do roku 2024, přičemž v rámci posuzování legality a správnosti programů při jejich uzávěrce se nadále uplatňují další nápravná opatření, je-li to považováno za nezbytné.

Komise proto ve svých výročních zprávách o činnosti dospěla k závěru, že **má přiměřenou jistotu**, že řídicí a kontrolní systémy fungují obecně dobře, aby zajistily, že uskutečněné operace jsou legální a správné, **s výjimkou programů, u nichž vyjádřila výhradu**, a že jsou v souladu s právním rámcem přijímána přiměřená a účinná nápravná opatření, pokud jsou zjištěny systémové nedostatky nebo porušení platných pravidel, která ohrožují legalitu a správnost uskutečněných operací.

V této souvislosti a na základě výsledků auditů EÚD a Komise z uplynulých let dospěla Komise k závěru, že **současný model provádění** politiky soudržnosti, který se stále opírá především o proplácení nákladů a navíc se vyznačuje složitými a podrobnými pravidly způsobilosti, **činí tento přístup náchylným k chybám a jeho zvládnutí je** pro vnitrostátní správní orgány i příjemce finančních prostředků **složité**. V případě období 2021-2027 Komise nadále spolupracuje s členskými

[4] 21 auditních orgánů u období 2014–2020 a 6 auditních orgánů u období 2021–2027.

státy s cílem podpořit zavádění **alternativních, méně chybových a zjednodušených systémů úhrad** (zjednodušené vykazování nákladů nebo financování nesouvisející s náklady), aktivně odhalovat případy nadměrné regulace (tzv. „gold plating“) a v případě potřeby poskytovat nástroje k posílení správní kapacity. Pro příští víceletý finanční rámec navrhla Komise spolunormotvůrcům **nový, na cílech založený model** plateb EU, spojený s jednodušším a robustním systémem pro poskytování jistoty, který zajistí trvalé dodržování platných právních předpisů a silnou ochranu finančních zájmů EU.

II. ODPOVĚDI KOMISE NA HLAVNÍ PŘIPOMÍNKY EÚD

1. Správnost operací

Výsledky testování operací provedeného ze strany EÚD

Komise bere na vědomí, že míra chyb, kterou EÚD uvedl u okruhu 2 VFR (**body 6.18.–6.19**), vychází z auditního vzorku, který odráží specifika letošního atypického základního souboru schválených účetních závěrek (viz výše a **obrázky 6.4 a 6.5** výroční zprávy EÚD). To **ztěžuje přímé srovnání** s výsledky uváděnými v předchozích letech; v důsledku toho je třeba každé případné srovnání vykládat s opatrností.

Kromě toho, na rozdíl od předchozích let, byla velká část operací, které EÚD podrobil auditu, ověřena výhradně řídicími orgány a **pouze u 27 % z** nich **také auditními orgány**. Jak již bylo uvedeno výše, řídící orgány, které jsou nyní přímo podrobeny auditu a jimž jsou předkládány předběžné závěry EÚD (namísto auditních orgánů v předchozích letech), **nebyly** v tomto přechodném prvním roce **vždy dostatečně připraveny** včas poskytnout všechny požadované auditní důkazy v souladu s očekáváními EÚD, který usiloval o získání spolehlivých důkazů pro každou vybranou operaci, **někdy i mnoho let po** uskutečnění dané činnosti (**bod 6.29**). To mohlo mít vliv na míru chyb. **Komise bude** spolupracovat s EÚD na tom, **aby řídící orgány lépe porozuměly** tomuto přístupu i zkušenostem získaným v tomto roce, a byly tak v následujících letech lépe připraveny reagovat na požadavky auditorů EÚD. Některé chyby zjištěné v auditním vzorku EÚD za daný účetní rok mohou být navíc i přes provedené roční kontroly (**bod 6.13**) odhaleny i při následných řídicích kontrolách nebo auditech v následujících účetních letech nebo při uzávěrce v rámci posouzení legality a správnosti ze strany Komise, které teprve proběhne, a to jako součást **uceleného** souboru **mechanismů pro poskytnutí jistoty**, které jsou obvykle začleněny do řídicích a kontrolních systémů politiky soudržnosti **a** do **víceletého nápravného mechanismu** této politiky.

V roce 2025 Komise odhadla, že za období 2014–2020 zůstane **riziko při platbě** významné až do výše 3,2 % u všech fondů v rámci politiky soudržnosti, což je mírný nárůst ve srovnání s mírami vykázanými v předchozích letech, avšak na nižší úrovni, než vypočítal EÚD. Podle metodiky Komise a v souladu s povinností generálních ředitelů, kteří jsou pověřenými schvalujícími osobami, poskytovat jistotu na úrovni každého programu, v jehož rámci byly v daném roce provedeny platby, vychází tento odhad z **komplexního přezkumu všech výroků auditora a měr chyb** vykázaných programovými auditními orgány, které Komise případně upravila na základě vlastního posouzení a také s ohledem na zjištění EÚD týkající se jednotlivých operací. Přístup Komise umožňuje vyvozovat závěry o rizicích na úrovni členských států a dokonce i na úrovni jednotlivých programů, a tak ukázat diferencovanou situaci pro každý program.

Existuje několik důvodů, proč **nelze míry chyb** Komise a EÚD **přímo srovnávat**, a to tím spíše v letošním roce, kdy byl vzorek EÚD tvořen atypickým základním souborem. Komise odkazuje na kapitolu 1 zprávy (**body 1.42–1.44**) a na své odpovědi v ní obsažené, aby vysvětlila rozdíl mezi mírami chyb uvedenými oběma institucemi a důvod, proč Komise nemůže ve všech případech chyb nahlášených Evropským účetním dvorem uplatnit finanční opravy.

EÚD upřesnil, že základní soubor operací v účetních závěrkách schválených Komisí byl v letošním roce **relativně malý a** pro okruh 2 VFR **atypický** (**bod 6.15**). Vzorek EÚD, který byl v důsledku toho rovněž menší než obvykle, se skládal ze směsi operací z let 2014–2020 a 2021–2027, přičemž celková míra chyb se vztahovala na obě tato období. Komise ve svých výročních zprávách o činnosti uvedla dvě míry chyb: jednu pro období 2014–2020, vycházející z míry chyb nahlášené auditními orgány, a druhou pro období 2021–2027, vycházející z obezřetného paušálního odhadu, a to z důvodu odlišného rizikového profilu prvních plateb, které často zahrnují zálohy (viz bod 6.53).

Další specifickou charakteristikou letošního roku, která rovněž vyplývá z neobvykle malého základního souboru, u něhož EÚD provedl audit, byla **koncentrace operací zahrnutých do vzorku v několika málo zemích**, jak uvádí EÚD (**bod 6.15**). EÚD prověřil zejména relativně velký počet programů Spojeného království, jelikož **po brexitu** byly pro všechny **programy Spojeného království předloženy** v roce 2025 **účetní závěrky v souvislosti s předčasným ukončením** těchto programů. V důsledku zrušení orgánů odpovědných za programy soudržnosti a přeřazení zkušených zaměstnanců a úkolů do vnitrostátních správních orgánů po brexitu se v některých případech, kdy EÚD vznesl připomínky, ukázalo jako obtížné získat auditní podklady pro auditované programy ve Spojeném království v požadované lhůtě (zejména u několika veřejných zadávacích řízení nebo v období nejistoty během jednání o brexitu, což mělo výrazný dopad na míru chyb, zejména na chyby v zadávání veřejných zakázek). Konkrétní problémy související se situací ve Spojeném království nemusí být nutně reprezentativní pro situaci v členských státech.

Komise konečně vidí prostor pro **pokračující dialog s** útvary **EÚD**, zejména pokud jde o právní výklad některých požadavků (jako je například možnost stanovená v čl. 13 odst. 5 nařízení o ESF), které vedly Komisi k **odlišným závěrům** při posuzování některých případů, které EÚD v tomto roce prověřil. Například pokud jde o definici zjednodušeného vykazování nákladů, Komise poukazuje na **očekávání EÚD**, že obdrží **spolehlivé podkladové údaje**, aby mohl ověřit metodiku stanovenou na úrovni členských států, jak to vyžaduje nařízení, a to někdy i více než 15 let po jejím stanovení (**bod 6.29**). Podle **názoru Komise** a s přihlédnutím k **zásadě proporcionality** by mohly být uplatněny méně přísné požadavky na metodiky, které byly definovány a používány v předchozích programových obdobích a které jsou znovu využívány v následujících programových obdobích, jak to povoluje nařízení o společných ustanoveních, jelikož tyto **zjednodušené náklady** byly v průběhu času podrobeny nejrůznějším kontrolám v rámci uplatňovaného řídicího a kontrolního systému. Komise souhlasí s tím, že aktualizace těchto metodik představuje osvědčený postup, který by rovněž umožnil zkrátit dobu, po kterou je nutné uchovávat podkladovou dokumentaci sloužící k odůvodnění zavedení těchto metodik (a archivovat staré údaje). Pokud jde o způsobilost určitých kategorií účastníků, jako jsou například kategorie týkající se zranitelných skupin (které se letos objevily ve Švédsku a Německu), **vydala** Komise **pokyny** pro členské státy týkající se přiměřeného přístupu k auditu, který by měl být u těchto operací v oblasti sociální soudržnosti uplatňován s ohledem na specifické charakteristiky a citlivost dotčených sociálních skupin.

Ačkoli ne všechny případy, na které EÚD upozornil, představují nesrovnalosti ve smyslu nařízení o společných ustanoveních – jak bylo objasněno v průběhu řízení o sporných otázkách s EÚD ohledně jednotlivých případů –, **Komise bude náležitě řešit všechny chyby, na které EÚD upozornil**, a bude **požadovat nápravná opatření či finanční opravy**, pokud to bude považovat za nezbytné a právně proveditelné. Komise rovněž doporučí příslušným programovým orgánům, aby v případě potřeby dále zlepšily řídicí a kontrolní systémy, a to s ohledem na provádění v období 2021–2027.

Soudržnost – sdílené řízení

Komise **náležitě zohledňuje** nedostatky v práci řídicích a auditních orgánů, na které EÚD upozornil (**body 6.20–6.38**), a to navíc k případům, které již uvedla ve svých výročních zprávách o činnosti. Komise se však domnívá, že **některá z** těchto **zjištění odrážejí spíše rozdíly v očekáváních v oblasti auditu,** pokud jde o povahu, úroveň podrobnosti a dostupnost podpůrných dokladů, **než nedostatky**, které by programové orgány nutně musely odhalit během provádění operací. Očekávání ohledně toho, co by mělo být považováno za základní auditní dokumentaci, se mohou mezi členskými státy a EÚD lišit (viz níže uvedená část „Dostupnost základní dokumentace"). Komise v této souvislosti zdůrazňuje, že očekávání, že bude možné nalézt auditní dokumentaci – někdy i více než deset let po ukončení programu – není nutně slučitelné s každodenními administrativními překážkami, s nimiž se programové orgány potýkají, a **může vést k nepřiměřené zátěži** jak pro řídící orgány, tak pro příjemce, což může mít odrazující účinek na atraktivitu fondů EU.

Komise však uznává určité systémové problémy zjištěné EÚD. Bude i nadále pracovat na **dalším zlepšování schopnosti programových orgánů odhalovat chyby** v rámci akčního plánu, který byl na konci roku 2024 dohodnut se všemi programovými orgány. V roce 2025 provedla Komise průzkum mezi řídícími a auditními orgány s cílem vyhodnotit celkovou míru přijetí navrhovaných opatření a pokrok při provádění **akčního plánu** byl projednán na příslušných schůzkách mezi orgány jednotlivých členských států a Komisí. Výsledky průzkumu naznačily, že již dochází k pozitivnímu vývoji, i když je i nadále nezbytné vynakládat neustálé úsilí v oblastech, jako je **podpora příjemců**, **řídicí kontroly založené na rizicích**, **správa znalostí, využívání umělé inteligence** a dostupných databází při kontrolní činnosti a **spolupráce** mezi řídícími a auditními orgány. Další podrobnosti o výsledcích těchto průzkumů jsou k dispozici v příslušných zprávách o činnosti generálních ředitelství EMPL a REGIO (část „Účinnost kontrol").

Pokud jde o **druhy chyb**, podílejí se obecně na mírách chyb Komise a auditních orgánů na základě jejich společné typologie obecně stejné kategorie nesrovnalostí jako v případě EÚD, a to: **nezpůsobilé výdaje, auditní stopa, zadávání veřejných zakázek** a, v menší míře (stejně jako v předchozích letech), státní podpora. Tato **shoda** potvrzuje, že klíčové zdroje chyb jsou na všech úrovních rámce pro poskytování jistoty řádně identifikovány a i nadále zůstávají v centru pozornosti preventivních a nápravných opatření. Komise bude i nadále spolupracovat s příslušnými programovými orgány, aby **posílila jejich schopnosti lépe předcházet těmto nesrovnalostem a odhalovat je.** Bude rovněž i nadále podporovat zjednodušování a využívání metod, u nichž je menší pravděpodobnost výskytu chyb, zejména **zjednodušené vykazování nákladů** a **financování nesouvisející s náklady**, a to prostřednictvím svých specializovaných nadnárodních sítí, které umožňují zástupcům koordinačních orgánů, řídících orgánů a auditních orgánů všech členských států i útvarům Komise spolupracovat na definování těchto metod a sdílet osvědčené postupy a zkušenosti.

V neposlední řadě se Komise domnívá, že chyby vykázané EÚD, které jsou někdy způsobeny tím, že řídicí orgány nebo příjemci plně nerozumí **složitým pravidlům** a dopouštějí se omylů, nebo chybějící či nedostatečnou podkladovou dokumentací, nezpochybňují **výstupy nebo dopad spolufinancovaných projektů** na zamýšlené politické cíle (viz příklady uvedené v rámečcích v kapitole 6 nebo v odpovědích Komise v následujících oddílech).

Nezpůsobilé náklady a projekty

Nejčastějším druhem chyb, na které narazily auditní orgány a Komise, jsou i nadále **nezpůsobilé výdaje** (**body 6.23–6.25**). To i nadále poukazuje na **nutnost neustálého zlepšování** činnosti řídících orgánů v této oblasti v rámci modelu, který je z velké části stále založen na proplácení skutečných nákladů vykázaných příjemci. Tato záležitost bude posouzena v kontextu **akčního plánu**, na kterém v současné době spolupracují programové orgány, a v rámci upřesněné nabídky Komise v

oblasti budování kapacit určené pro tyto orgány, která vychází ze zkušeností s prováděním programů a z výsledků auditů. Vzhledem ke klíčové úloze řídících orgánů při předcházení chybám a jejich odhalování a k nutnosti posílit kapacity pro odhalování chyb v rámci řídících kontrol **Komise tyto orgány vybízí, aby k** vykazování výdajů **využívaly zjednodušené vykazování nákladů nebo financování nesouvisející s náklady** a vyhnuly se tak komplikacím spojeným s dokládáním skutečných nákladů. Kromě toho probíhá průběžná **analýza základních příčin chyb**, které programové orgány nezjistily. Výsledky této analýzy jsou zahrnuty do každoročního posouzení rizik, které Komise provádí pro účely svých auditů založených na rizicích, a jsou sdíleny s programovými orgány, aby mohly přizpůsobit svá vlastní posouzení rizik a přístupy k auditům. Komise rovněž vybízí auditní orgány, aby **podávaly** zprávy a projednávaly s řídícími orgány své **podrobné výsledky auditů**. Jedná se zejména o chyby, které nebyly odhaleny na první úrovni, s cílem zlepšit preventivní a detekční schopnosti na první úrovni, např. zavedením dalších pokynů a/nebo školení jak pro zaměstnance řídících orgánů, tak pro příjemce, a odpovídající **aktualizací posouzení rizik**, z nichž vycházejí řídicí kontroly založené na rizicích.

Komise uznává některé z chyb, které v této souvislosti vyčíslil EÚD, avšak ne všechny. Například v případě německé operace v rámci ESF uvedené v **rámečku 6.1** (která se týkala přeměny školicích center na digitální školicí centra v důsledku pandemie COVID), Komise nesdílí názor EÚD, který odmítl (jako nezpůsobilé) IT vybavení poskytnuté příjemcem školicím centrům v množství převyšujícím počty, které tato centra původně uvedla v odpovědi na předběžný průzkum příjemce, a to na základě odůvodnění EÚD, že nebylo prokázáno, že tato zvýšená množství byla skutečně nezbytná. Cílem této operace nebylo pouze vybavit vzdělávací centra informačními technologiemi, ale také jim pomoci určit jejich potřeby, aby byla plně připravena na nový digitální přístup k výuce. Proto byly u některých center konečné objednávky vybavení vyšší, než jak původně odhadovala samotná centra, zatímco u jiných (jak v případě center nezahrnutých do dílčího vzorku EÚD, tak i v případě center do něj zahrnutých) byly nižší, než jak původně odhadovala samotná centra. Komise navíc konstatuje, že **pravidelné přezkoumávání odhadovaných potřeb** na globální i individuální úrovni, které příjemce prováděl v průběhu realizace operace pod dohledem řídícího orgánu (prostřednictvím čtyř setkání odborníků a individuálního poradenství přizpůsobeného potřebám jednotlivých školicích center), rovněž zajistilo rovné zacházení se všemi školicími centry a přizpůsobení jejich vyjádřených potřeb. Komise proto zastává názor, že objednaná množství **byla v souladu s pravidly programu**, neboť pokrývala potřeby zjištěné příjemcem na základě průzkumů, individuálního poradenství a jeho odborného úsudku, jakož i s využitím algoritmu, který sám navrhl a ověřil ve spolupráci s univerzitním odborníkem.

Dostupnost základní dokumentace

V souvislosti s **body 6.26–6.29** Komise souhlasí s tím, že je nutná základní dokumentace, aby byla zajištěna odpovídající auditní stopa výdajů vykázaných pro každou operaci v souladu s čl. 72 písm. g) nařízení o společných ustanoveních na období 2014–2020, a to až do konce **lhůty pro uchovávání dokumentů**, jinak nelze prokázat způsobilost podporované operace. Komise konstatuje, že chybějící podkladové informace nebo dokumentace zůstává **třetím největším zdrojem chyb**, které v programovém období 2014–2020 uvedly ve zprávách **auditní orgány i auditoři Komise**.

Informace požadované od příjemců a programových orgánů by však měly v každém jednotlivém případě **zůstat přiměřené** s ohledem na dopad a administrativní náklady žádostí o dokumenty, výzvy zúčastněných stran a úsilí v rámci vlastního programu Komise za účelem dalšího zjednodušení při provádění fondů EU. V roce 2019 vypracovala Komise spolu s auditními orgány **koncepční dokument s cílem zlepšit auditní dokumentaci**, v němž stanovila minimální doporučení při dodržení proporcionality administrativních nákladů. EÚD to ve své výroční zprávě za rok 2019 označil za pozitivní krok (**rámeček 5.8**). Komise také odkazuje na své výše uvedené odpovědi týkající se **bodu 6.26**.

Komise vyvíjí podobné úsilí i v souvislosti s dokumentací auditní stopy v dalších oblastech. Například pokud jde o výdaje **z ESF+**, vzhledem k zásadnímu významu operací určených na podporu znevýhodněných a/nebo zranitelných skupin v rámci cíle sociálního začleňování vydala Komise **metodickou poznámku** a poskytla ji členským státům; **v ní uvádí,** jaký **přístup k auditu** považuje za **přiměřený a vyvážený** pro tuto cílovou skupinu v rámci sociálního začleňování. Požadavky na audit zde nemohou být stejné jako u jiných typů operací a musí zohledňovat specifický kontext, v němž jsou tyto operace prováděny, přičemž je třeba zajistit, aby je řídil specializovaný a odborně způsobilý personál a aby byla dodržena zásada přiměřenosti i důstojnost zranitelných skupin nebo jednotlivců, kterých se tyto akce týkají. Vlastní prohlášení potvrzená příslušnými sociálními pracovníky mohou být dostatečným podkladovým dokumentem na úrovni řídicích kontrol (za předpokladu, že auditní orgány provádějí dodatečné kontroly v rámci svých auditů reprezentativních vzorků operací). Komise se domnívá, že u některých chyb, na které upozornil EÚD v souvislosti s chybějící základní dokumentací, nebyla dostatečně zohledněna **konkrétní situace** a spolehlivost práce specializovaných sociálních pracovníků, kteří jsou v daných členských státech formálně pověřeni péčí o tyto skupiny (viz příklad z programu ESF+ ve Švédsku uvedený v **rámečku 6.3**).

Komise však bude **i nadále zvyšovat povědomí** řídících orgánů o tom, **jak udržovat odpovídající auditní stopu** u všech řídicích kontrol, které provádějí, zejména pokud jde o způsobilost účastníků v daném okamžiku.

Dodržování pravidel vnitřního trhu týkajících se zadávání veřejných zakázek a státní podpory

Komise konstatuje, že pravidla pro zadávání veřejných zakázek (**body 6.30–6.36**) zůstávají zdrojem chyb, jak uvádí EÚD. Oceňuje, že **EÚD sjednotil svůj přístup** k vyčíslení chyb v oblasti veřejných zakázek s pokyny Komise. Tento vývoj přispívá k **větší konzistentnosti a proporcionalitě** při posuzování (**bod 1.36** a **bod 1.37** a **obrázek 1.14**). Komise však konstatuje, že v letošním roce se na tomto druhu chyb významně podílejí programy Spojeného království v důsledku brexitu (jak bylo vysvětleno výše v části *„Výsledky testování operací provedeného ze strany EÚD“*). Komise nemusí nutně sdílet hodnocení EÚD ve všech případech chyb, které vyčíslil z důvodu nedodržení pravidel EU nebo vnitrostátních pravidel pro zadávání veřejných zakázek (například v případě dynamického nákupního systému používaného ve Spojeném království), nebo se domnívá, že při posuzování porušení je třeba zohlednit **konkrétní okolnosti**, například v případě popsaném v **rámečku 6.4** k prodloužení smlouvy došlo v roce 2018 z důvodu skutečně nepředvídatelných okolností, které nastaly po zadání zakázek v souvislosti s nejistotou způsobenou brexitem. Toto prodloužení umožnilo využít zbývající prostředky z ESF ještě před ukončením programu Spojeného království.

Pokud jde o případy nahlášené v rámci přímého řízení, Komise alespoň ve dvou případech (**bod 6.32** – Česko a **bod 6.39** – CINEA) rovněž nesouhlasí s tím, že došlo k porušení pravidel EU nebo vnitrostátních pravidel pro zadávání veřejných zakázek, pokud jde o podstatné změny původní smlouvy. V žádném z těchto dvou případů nemá Komise dostatečný právní základ k tomu, aby tyto změny kvalifikovala jako chybu, přičemž související náklady nebyly nikdy vykázány za účelem spolufinancování ze strany EU.

Komise konstatuje, že nedodržení pravidel státní podpory nebylo v tomto roce příčinou vyčíslených chyb.

Zjednodušené vykazování nákladů

Nařízení o společných ustanoveních umožňuje **širší využívání zjednodušených metod financování, které nejsou vázány na skutečné náklady,** jako jsou například zjednodušené vykazování nákladů a financování nesouvisející s náklady (**body 6.37–6.38**). Na základě zkušeností

a jak uvádí EÚD ve svých předchozích zprávách, jsou tyto metody méně náchylné k chybám a Komise jejich využívání důrazně podporuje (v případě menších operací je to podle nařízení o společných ustanoveních dokonce povinné) a vybízí řídící a kontrolní orgány, aby v rámci svých programů takové metody zaváděly.

Komise uznává, že k chybám souvisejícím s využíváním těchto metod může i nadále docházet, jak vyplývá z jejích vlastních auditů či auditů provedených auditními orgány (viz výroční zpráva o činnosti GŘ EMPL za rok 2025 – příloha 7L). To dokazuje, že zavádění zjednodušených metod je třeba **průběžně sledovat**.

Komise však nesouhlasí se všemi závěry, které EÚD vyčíslil v souvislosti s metodami výpočtu v rámci zjednodušeného vykazování nákladů. Pokud jde o dva případy paušálních sazeb pro nepřímé náklady zmíněné v **rámečku 6.6**, Komise zdůrazňuje, že schválila převedení těchto paušálních sazeb z programového období 2007–2013 do následujících programových období. Tato možnost je výslovně stanovena v nařízení o společných ustanoveních a odráží se také v pokynech Komise týkajících se zjednodušeného vykazování nákladů. Programové orgány nemají žádnou zákonnou povinnost aktualizovat dříve schválené metodiky, pokud se podmínky pro jejich uplatňování nezměnily, ačkoli Komise sdílí názor, že pravidelné úpravy jsou skutečně osvědčeným postupem (jak doporučuje ve svých pokynech pro takové zjednodušené vykazování nákladů). V jednom případě předložil řídící orgán po auditu EÚD podpůrnou dokumentaci, která odůvodňovala použitou metodiku pro období 2007–2013 a uplatnění 20% paušální sazby na nepřímé náklady. Kromě toho řídící orgán souběžně zahájil novou studii založenou na schválených účetních závěrkách za roky 2023 a 2024 u 21 akreditovaných vzdělávacích center, z nichž vyplývá, že 20 % zůstává vhodnou paušální sazbou pro odhad nepřímých nákladů u akreditovaných vzdělávacích center. Komise se domnívá, že **skutečnosti** předložené v této věci **neopodstatňují vyčíslenou nesrovnalost**. Ve druhém případě Komise souhlasí s EÚD, že standardní stupnice jednotkových nákladů použitá v rámci projektu, která byla vypočítána před 12 lety na základě více než 500 operací realizovaných v letech 2007–2013, obsahovala nepřesnosti, které tehdy nebyly odhaleny a jejichž výše byla odhadnuta na přibližně 4 %.

Odolnost a hodnoty – řízené Komisí

Pokud jde o zjištění uvedená v **bodě 6.39**, Komise odkazuje na své odpovědi v části „Dodržování pravidel vnitřního trhu týkajících se zadávání veřejných zakázek a státní podpory“ výše (**body 6.30–6.36**), pokud jde o chyby nahlášené v rámci projektů podporovaných prostřednictvím *Evropské výkonné agentury pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA).*

Komise nesdílí názor vyjádřený ve zjištění uvedeném v **rámečku 6.7** a upozorňuje na své **pokyny *„Jak spravovat paušální granty“,*** v nichž se jasně uvádí, že *„Konsorcium může paušální částku utratit podle vlastního uvážení, pokud je projekt realizován v souladu s grantovou dohodou.“* Ačkoli Komise souhlasí s tím, že daná změna může představovat osvědčený postup, nepovažuje ji za porušení žádné z podmínek způsobilosti stanovených v grantové dohodě.

2. Výroční zprávy o činnosti a jiné správní mechanismy

Hodnocení Komise za rok 2025

Řídicí a kontrolní systémy členských států

Komise ve svých **výročních zprávách o činnosti za rok 2025** příslušných **generálních ředitelství EMPL a REGIO** uvedla, že **řídicí a kontrolní systémy** členských států (**body 6.40–6.41**) **nefungovaly řádně u téměř 15 % programů**, a to jak v programovém období 2014–2020, tak v období 2021–2027.

U všech těchto programů Komise uplatňuje **zvýšenou** ostražitost a **dohled a úzce spolupracuje s programovými orgány s cílem zmírnit zjištěná rizika**. V případech, kdy byla splněna kritéria pro vyslovení výhrady, **Komise** v příslušných výročních zprávách o činnosti odpovídajícím způsobem **upravila svá prohlášení o věrohodnosti za rok 2025**.

Výhrady budou zrušeny teprve poté, co programové orgány provedou dostatečná nápravná opatření. Skutečnost, že bylo zrušeno 25 % (v případě GŘ REGIO) až 33 % (v případě GŘ EMPL) loňských výhrad, ukazuje, že dotčené členské státy již účinně přijaly nápravná opatření, čímž se zvýšila účinnost stávajících systémů a tím pádem se snížilo riziko vykázání nesprávných výdajů v rámci dotčených programů.

Míra nesprávných výdajů v účetních závěrkách pro oblast soudržnosti

Pokud jde o připomínku EÚD uvedenou v **bodech 6.42–6.49**, je třeba zdůraznit, že hodnocení pro programové období 2014–2020 zohledňuje specifické okolnosti uzávěrky programů, které se vyznačují **vysokým objemem a hodnotou výdajů vykázaných v konečných účetních závěrkách** (**bod 6.16**). Na základě nejnovější sady **balíčků pro poskytnutí jistoty** předložených za roky 2014-2020 dospěli generální ředitelé ve svých příslušných výročních zprávách o činnosti k závěru, že ve výdajích osvědčených Komisi v účetních závěrkách schválených v roce 2025 přetrvávají závažné nesrovnalosti, stejně jako tomu bylo i v loňském roce. Pro stanovení **rizika při platbě (klíčový ukazatel výkonnosti)** Komise použila míry chyb nahlášené členskými státy**,** u nichž dosud provedla pouze dokumentární přezkumy, a nikoli „potvrzené“ míry chyb vycházející z jejího úplného auditního cyklu, jak tomu bylo v předchozích letech. To odráží skutečnost, že přibližně 80 % balíčků pro poskytnutí jistoty za poslední účetní rok období 2014–2020 bylo obdrženo v roce 2026. To rovněž umožnilo provést reprezentativní posouzení souvisejících rizik, a to i v případě 20 % případů uzávěrek nahlášených v roce 2025. V budoucnu **umožní komplexní auditní plán Komise na rok 2026** – včetně ověřovacích šetření na místě, budou-li považována za nezbytná – **posoudit klíčové ukazatele výkonnosti (KPI)** a zajistit, aby byly zjištěny a vyřešeny případné odchylky. Tento **dvoustupňový proces ověřování** posiluje důvěru v správnost vykazovaných výdajů a zároveň umožňuje včasné úpravy na základě podrobných auditních zjištění.

Kromě toho **Komise uvádí** také odhadovanou obezřetnou **maximální úroveň rizika při platbě**, aby zohlednila možná dodatečná rizika, přičemž u některých jednotlivých programů používá paušální sazby v závislosti na jejich konkrétní situaci. V souladu s doporučením EÚD[5] zahrnuje tato maximální hodnota také konzervativní přístup, který zohledňuje možné chyby v neauditovaných výdajích, například pokud byl proveden pouze přezkum dokumentace nebo pokud je stále zapotřebí další auditní práce v rámci probíhajících řízení o sporných otázkách, a/nebo také zohledňuje výsledky auditů z předchozích let, které poukazují na možná přetrvávající rizika v analyzovaných výdajích.

Na základě tohoto hodnocení jednotlivých programů mohla Komise určit, které programy (či jejich části) vykazují **závažné nedostatky** (viz přílohy 7.F příslušných výročních zpráv o činnosti) a **u kterých byla požadována nápravná opatření, a informovala** o finančních opravách provedených v návaznosti na zjištěné nesrovnalosti z předchozích let.

Pro programové období 2021–2027 uplatnila Komise vzhledem k nízkému počtu nahlášených operací obezřetný odhad rizika při platbě ve výši 2 %.

[5] Viz Zvláštní zpráva 26/2021, doporučení 3a, a Přezkum 03/2024, závěr s. 23.

Posouzení rizik u programů Interreg

V období 2021–2027 jsou programy Interreg (**body 6.50– 6.51)** auditovány příslušnými programovými auditními orgány na základě **jednoho auditního vzorku**, který sestavuje Komise pro všechny seskupené **programy ETC**. To představuje **významné zjednodušení** a snížení auditní zátěže u programů Interreg, které tradičně představují nižší rizika než běžné programy, a to na základě míry chyb vykázané jednotlivými programy Interreg v průběhu období 2014–2020. U účetních závěrek za období 2024–2025 činí **celková míra chyb** u vzorku programů Interreg zahrnujícího 48 programů **méně než 1 %** (podobně jako v předchozím roce), což potvrzuje nízký rizikový profil těchto programů a účinnost společného přístupu k auditu.

Komise bere na vědomí chyby, které EÚD zjistil ve třech programech Interreg, které letos prověřil, a bude v této věci podnikat další kroky, pokud to bude považovat za nezbytné a právně proveditelné. Komise bude i nadále sledovat a vyhodnocovat možný dopad problémů zjištěných v auditech EÚD a Komise na svůj auditní přístup k dotčeným programům v průběhu jejich provádění v období 2021–2027.

3. Uzavření programů na období 2014–2020

Správní **lhůty pro uzavření programů** byly spolunormotvůrci **prodlouženy do února 2026**[6], aby mohly programové orgány provést veškerou náležitou péči a kontroly před vykázáním konečných výdajů.

Uzavření programů na období 2014–2020 **zahrnuje** na úrovni Komise **dva kroky**: **schválení účetní závěrky programu a související závěrečné zprávy o provádění**, včetně příslušné finanční operace (vyplacení zůstatku za poslední účetní rok nebo zpětné získání prostředků), načež následuje **písemné potvrzení členskému státu, zda jsou všechny otázky týkající se legality a správnosti považovány za náležitě vyřešené** Teprve tehdy se uzavření považuje za dokončené.

Jak je stanoveno v nařízení (EU) č. 1303/2013 o společných ustanoveních na období 2014–2020, je třeba odlišovat mezi schválením účetní závěrky Komisí a posouzením legality a správnosti. Komise proto bude i nadále **provádět důkladné kontroly legality a správnosti u všech programů**, a to i po vyplacení zbývající částky (nebo zpětné získání prostředků) při uzávěrce. Tím se zajistí, že před dokončením procesu uzávěrky nezůstane nevyřešená žádná otevřená otázka z auditu. Komise může program definitivně uzavřít teprve tehdy, když má jistotu, že **odhadovaná celková zbytková míra chyb nepřesahuje 2 %** za každý účetní rok daného programového období a že programové orgány náležitě vyřešily všechny zjištěné nesrovnalosti a rizika. Komise začala o pokroku při uzavírání období 2014–2020 informovat ve svých výročních zprávách o činnosti za rok 2025. Do konce května 2025 bylo uzavřeno 73 programů řízených GŘ REGIO a 56 programů řízených GŘ EMPL, z nichž 21, respektive 13 programů bylo uzavřeno „úplně“, tedy i z hlediska legality a správnosti.

Za účelem ověření připravenosti programových orgánů na uzávěrku provedla Komise v letech 2024 a 2025 **preventivní audity** u vzorku programů považovaných za rizikové, aby zajistila, že dotčené orgány včas provádějí všechny požadované kontroly v souladu s pokyny Komise pro uzavření programů, včetně prevence a nápravy zbývajících nesrovnalostí a náležitého sledování všech nahlášených výsledků auditů až do uzávěrky. Podrobnější informace o těchto auditech jsou k dispozici v přílohách 7I výročních zpráv o činnosti GŘ REGIO a EMPL za rok 2024.

---

[6] Nařízení (EU) 2024/795 – přijaté spolunormotvůrci dne 29. února 2024 – kterým se zřizuje *Platforma strategických technologií pro Evropu (STEP)*:

Uzávěrka představuje klíčovou záruku v rámci pro získávání jistoty u politiky soudržnosti, jejímž cílem je ochrana rozpočtu EU. Při uzávěrce vykázaly členské státy v únoru 2026 rekordně vysokou částku ve výši 6,5 miliardy EUR v podobě finančních oprav – což je výrazně více než v předchozích letech. V případech, kdy nahlášené zbytkové míry chyb stále přesahují 2 % (nebo pokud Komise tyto míry po posouzení balíčku týkajícího se uzávěrky či na základě svých auditů přepočítala na hodnoty vyšší než 2 %), uplatňuje Komise finanční opravy, aby zajistila, že rizika u všech programů zůstanou pod hranicí významnosti, a teprve poté program definitivně uzavře. Tím se zajistí, že zbytková rizika budou před definitivním uzavřením programu snížena pod hranici významnosti a že neoprávněné výdaje budou řádně vyloučeny z rozpočtu EU.

4. Programové období 2021–2027

Komise poskytuje členským státům podporu **s cílem posílit jejich správní kapacity**, **zlepšit a urychlit provádění a řešit překážky** bránící investicím, a to různými způsoby. V posledních několika letech předložila několik návrhů, včetně nedávno přijatého **přezkumu politiky soudržnosti v polovině období**, které jim pomáhají řešit nově vznikající priority a zároveň zvyšují dostupnou flexibilitu a zavádějí další zjednodušující opatření. Vzhledem k tomu, že **míra výběru projektů** v praxi činí **přibližně 65 %** dostupných finančních prostředků pro programy soudržnosti na období 2021–2027, došlo v roce 2025 k výraznému zrychlení finančního plnění a mnoho členských států předložilo žádosti o platby, které výrazně překročily cíl pro zrušení přidělení prostředků na závazky podle pravidla n+3. Komise se domnívá, že změny zavedené v letech 2021–2027 v oblasti koncepce a uspořádání řídicího a kontrolního systému umožňují **zvýšit účinnost kontrol** (**bod 6.12**). Řídící orgány jsou nyní povinny soustředit své úsilí a zdroje na oblasti s nejvyšším rizikem výskytu chyb, a to prostřednictvím **řídicích kontrol založených na rizicích**, a to na základě obezřetného posouzení rizik, které musí průběžně zohledňovat výsledky všech provedených kontrol a auditů. V roce 2025 většina programů v členských státech takové kontroly založené na rizicích účinně uplatňovala, zatímco ostatní programy z obezřetnostních důvodu opatrnosti stále uplatňovaly přístup spočívající ve 100% kontrolách. **Audity** (prováděné auditními orgány a Komisí) průběžně ověřují, zda řídící orgány účinně posuzují rizika ve svých programech a zda v příslušných případech provádějí řídicí kontroly založené na rizicích, **aby se zajistila vyšší účinnost a lepší schopnost odhalovat chyby**. Kromě toho, s cílem snížit auditní zátěž v případech, kdy dosavadní výsledky prokazují, že systémy fungují dobře, umožňuje nařízení programům využívat **„posílená přiměřená opatření“**, která nabízejí řadu flexibilních řešení a zjednodušení v oblasti ověřování a auditů. Komise může v případě, že důkazy prokáží zhoršení situace, požadovat po členském státě, aby u dotčeného programu (programů) znovu zavedl plnohodnotné kontroly.

I přes dosavadní nízkou úroveň provádění již u programů na období 2021–2027 funguje **víceletý nápravný mechanismus**: Členské státy již z ročních účetních závěrek za období 2021–2027 odebraly 1 miliardu EUR. Kromě toho došlo ke zjednodušení uplatňování čistých finančních oprav, které slouží jako pobídka k zavádění důkladných kontrolních postupů. Na základě doporučení EÚD a ustanovení nařízení o společných ustanoveních Komise nyní neprodleně zahajuje řízení v případech, kdy se zjistí, že výdaje uvedené ve schválených účetních závěrkách jsou nesprávné a členské státy je nezjistily ani nenahlásily.

5. Závěry zprávy EÚD

Komise je přesvědčena, že její výpočty **rizika při platbě**, včetně maximálního rizika, které zohledňují výsledky EÚD bez extrapolace, ale po pečlivém posouzení toho, zda by mohly být ovlivněny další programy, **představují spravedlivé vyjádření** skutečného stavu s ohledem na konkrétní rizika zjištěná u každého programu.

Skutečnost, že riziko při platbě vypočítané Komisí **stále přesahovalo prahovou hodnotu významnosti** pro období 2014–2020, i když nedosahovalo úrovně uvedené Evropským účetním dvorem z důvodů zmíněných v oddíle II.1 výše, však naznačuje **přetrvávající problémy s legalitou a správností u některých programů, které vyžadují pečlivé sledování**.

V uplynulých letech Komise, mimo jiné s ohledem na závěry a doporučení EÚD, výrazně **posílila svůj systém dohledu**, a to zejména prostřednictvím intenzivnějšího dohledu nad programovými orgány v rámci cíleného akčního plánu, na kterém se strany dohodly na konci roku 2024 s cílem napravit nedostatky v oblasti odhalování nesrovnalostí, na něž upozornil jak EÚD, tak Komise. **Komise** rovněž **přezkoumala svou auditní strategii** s cílem provádět více auditů souladu, znovu provést práci auditních orgánů v ranější fázi programového období, přičemž do konce roku 2026 pokryje všechny hlavní auditní orgány alespoň jednou, a preventivně přezkoumat kontrolní seznamy používané auditními orgány pro období 2021–2027.

Na úrovni auditních orgánů se začínají projevovat výsledky, neboť **míra chyb vykázaná auditními orgány** u fondů generálních ředitelství EMPL a REGIO poprvé dosáhla hodnoty 3,9 %, respektive 3,7 %, **což svědčí o zvýšení účinnosti**. Kromě toho se každoročně ve spolupráci se všemi členskými státy provádí přezkum oboustranně dohodnutých akčních plánů zaměřených na posílení schopnosti programových orgánů odhalovat chyby, čímž se zajišťuje, že případné problémy jsou neprodleně řešeny s cílem zefektivnit provádění programu. Komise se domnívá, že je třeba vyvinout další úsilí v zájmu zajištění spolehlivosti a sledovatelnosti řídicích kontrol založených na rizicích. V této souvislosti nedávno rovněž vyhlásila výběrové řízení na **budování správních kapacit pro budoucí politiku soudržnosti**: řešení chyb, problémů s prováděním a nově vznikajících potřeb v oblasti kapacit. Aby snahy o budování kapacit vedly k hmatatelnému zlepšení, je nezbytné propojit podpůrné služby s poznatky vyplývajícími ze zkušeností s prováděním a z výsledků auditů. Analýzou základních příčin nejčastějších chyb a problémů při provádění a jejich promítnutím do priorit v oblasti budování kapacit může Komise přizpůsobit a zdokonalit svou nabídku v oblasti budování kapacit. Tento **přístup založený na důkazech** pomáhá zajistit, aby nástroje, školení a pokyny nabízené Komisí přímo reagovaly na praktické výzvy, kterým čelí programové orgány.

Komise zohlednila všechny tyto **zkušenosti** a jejich výsledky při **přípravě programového období po roce 2027** a navrhla systém plateb založený na výstupech, přičemž na základě získaných poznatků vypracovala jednodušší a robustnější model poskytování jistoty, který zajišťuje, že Komise bude i nadále plnit významnou dohledovou úlohu a že vykazované výdaje budou v souladu s platnými právními předpisy. Cílem je **dále snížit riziko vzniku chyb** a zároveň zajistit řádné finanční řízení na všech úrovních.

III. ODPOVĚDI KOMISE NA DOPORUČENÍ

Doporučení 6.1 – Zlepšit výběr a zdůvodnění metody zjednodušeného vykazování nákladů

Komise by měla:

a) podporovat využívání „hotových“ (standardních) metod zjednodušeného vykazování nákladů ze strany řídících orgánů, které jsou stanoveny v nařízení o společných ustanoveních a v příslušných nařízeních týkajících se jednotlivých fondů;

b) připomenout řídicím orgánům, že jsou povinny uchovávat dokumentaci odůvodňující použití zjednodušeného vykazování nákladů, které zůstávají v platnosti z předchozích programových období, a tuto dokumentaci náležitě aktualizovat; a dále

c) dále podporovat členské státy v prohlubování jejich znalostí o zjednodušeném vykazování nákladů a to tím, že je bude pobízet k tomu, aby mezi řídicími orgány sdílely osvědčené postupy, pokud jde o zavádění a uplatňování zjednodušeného vykazování nákladů, se zvláštním důrazem na co největší zjednodušení pro příjemce grantu a konečné příjemce finančních prostředků.

Cílové datum provedení: konec roku 2027

Komise **přijímá** doporučení 6.1 písm. a), b) a c).

Komise neustále podporuje členské státy při zavádění a využívání zjednodušeného vykazování nákladů prostřednictvím celé řady iniciativ, mimo jiné prostřednictvím nadnárodních sítí ESF+ a REGIO zaměřených na zjednodušování, mezistátních workshopů a národních akcí. Komise bude prostřednictvím těchto fór a akcí i nadále podporovat sdílení znalostí a výměnu informací s příslušnými programovými orgány členských států.

Komise bude zejména **dále podporovat zjednodušování tím, že usnadní sdílení osvědčených postupů mezi členskými státy**. Zjednodušení lze dosáhnout různými způsoby, v závislosti na konkrétních potřebách členského státu. U programů, které mají specifické potřeby a vyžadují rozsáhlejší znalosti, lze zjednodušení dosáhnout navržením a zavedením konkrétních metodik zjednodušeného vykazování nákladů, zatímco u ostatních programů je jednodušší využít standardní metody zjednodušeného vykazování nákladů stanovené v nařízení o společných ustanoveních a v příslušných nařízeních týkajících se jednotlivých fondů, jakož i ty, které Komise přijala v nařízeních v přenesené pravomoci. **Komise bude členské státy vybízet, aby přizpůsobily využívání zjednodušeného vykazování nákladů potřebám jednotlivých programů**.

Pokud jde o využívání zjednodušeného vykazování nákladů z předchozích programových období, Komise zveřejnila k tomuto tématu výkladové otázky a v pokynech k využívání zjednodušeného vykazování nákladů C/2024/7467, v oddíle 3.2.6, objasnila podmínky, za kterých je to možné. Komise rovněž nadále podporuje osvědčený postup, kterým je aktualizace údajů používaných v rámci starších metodik. Tyto informace byly dále sděleny členským státům v rámci webináře týkajícího se zjednodušeného vykazování nákladů, který dne 26. března 2026 uspořádaly GŘ EMPL, GŘ REGIO a Společné auditní ředitelství pro soudržnost (DAC), a na zasedání expertní skupiny pro nařízení o společných ustanoveních, které se konalo dne 17. června 2026.

V programovém období 2021–2027 **bude Komise i nadále věnovat konkrétní zasedání otázce využívání zjednodušeného vykazování nákladů**, včetně použití této metody z předchozích programových období, přičemž se při nadcházejících setkáních obou nadnárodních sítí zaměřených na zjednodušování, při mezistátních workshopech i při národních akcích zaměří na zjednodušení postupů pro příjemce.

Doporučení 6.2 – Aktualizovat posouzení rizik pro programy Interreg

Komise by měla posoudit a v případě potřeby aktualizovat své posouzení rizik týkající se programů Interreg s přihlédnutím k chybám, které jsme letos zjistili, jakož i k výsledkům své auditní činnosti, a na základě toho přijmout odpovídající opatření.

Cílové datum provedení: konec roku 2027

Komise doporučení 6.2 **přijímá**.

Komise bude průběžně vyhodnocovat a v případě potřeby aktualizovat své posouzení rizik pro programy Interreg na období 2021–2027, přičemž zohlední zjištěné chyby. Výsledky auditů provedených na ročním vzorku programů Interreg budou sledovány, aby bylo zajištěno, že zjištěná rizika budou náležitě zmírněna. Přijatý přístup k auditu na období 2021–2027, vycházející z právního základu schváleného spolunormotvůrcem, umožňuje zohlednit konkrétní rizika, která lze identifikovat v průběhu provádění, a přijmout opatření k jejich zmírnění (například zvýšit počet kontrol v rámci konkrétních programů, u nichž se předpokládá vyšší riziko).

Komise dále znovu provede práci, která byla provedena v rámci vzorku programu Interreg. Po obdržení výsledků dalšího (a třetího) šetření **Komise tyto výsledky vyhodnotí a rozhodne, zda** jsou zapotřebí **doplňující auditní činnosti**.

ODPOVĚDI EVROPSKÉ KOMISE NA VÝROČNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025, KAPITOLA 7: Přírodní zdroje a životní prostředí

I. ODPOVĚDI KOMISE VE STRUČNOSTI

Okruh 3 víceletého finančního rámce (VFR) s názvem „Přírodní zdroje a životní prostředí“ zahrnuje výdaje EU na: i) společnou zemědělskou politiku (SZP); ii) Fond pro spravedlivou transformaci; iii) námořní a rybářskou politiku; a iv) Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE).

Cíle SZP stanovené ve Smlouvě o fungování Evropské unie a v nařízeních o SZP jsou: i) zvýšit produktivitu zemědělství; ii) zajistit odpovídající životní úroveň zemědělců; iii) stabilizovat trhy; iv) zajistit plynulé zásobování; a v) zajistit spotřebitelům dodávky za rozumné ceny. SZP navíc podporuje investice do modernizace zemědělství, zvyšování environmentální a klimatické udržitelnosti a rozvoje venkovských oblastí.

SZP na období 2023–2027 znamenala přechod od přístupu založeného na dodržování předpisů k modelu orientovanému na výkon, čímž členským státům poskytla větší flexibilitu při vypracovávání strategických plánů SZP s opatřeními přizpůsobenými jejich konkrétním potřebám. Zpráva Komise z roku 2025[1] týkající se provádění těchto plánů potvrdila, že v roce 2024 byla v průměru většina milníků v oblasti životního prostředí a klimatu stanovených v těchto strategických plánech překročena.

SZP funguje na základě sdíleného řízení a je podporována komplexním řídicím a kontrolním systémem. Tento robustní a víceúrovňový rámec pro zajišťování kvality zahrnuje kontrolní mechanismy na vnitrostátní úrovni, nezávislé audity a dohled ze strany Komise, jakož i hodnocení výkonnosti prováděné každé dva roky. Tento rámec úspěšně zajišťuje ochranu finančních zájmů EU.

Komise se zaměřuje na výsledky výkonnosti a řádné fungování správních systémů členských států, přičemž zajišťuje jak kvalitu těchto výsledků, tak legalitu a správnost příslušných operací. V souladu s tím a na rozdíl od předchozího programového období SZP 2014–2022 již členské státy nejsou povinny předkládat podrobné statistické údaje o kontrolách na úrovni příjemců. Místo toho musí podávat zprávy o výkonnosti politik na základě ukazatelů výstupů a výsledků. Komise proto již nevypočítává míru chyb ani riziko při platbě pro výdaje v rámci strategických plánů SZP[2].

Komise vítá relativně nižší odhadovanou míru chyb u přímých plateb (s výjimkou ekoschémat), což znovu potvrzuje důležitou úlohu, kterou při předcházení a snižování rizika chyb hraje integrovaný administrativní a kontrolní systém, včetně jeho systému identifikace zemědělských pozemků (ISAP).

---

1 COM(2026)37 EUR-Lex - 52026DC0037 - CS - EUR-Lex.

2 Namísto stanovení míry chyb a rizika při platbě rozděluje Komise výdaje v rámci SZP pro období 2023–2027 do tří kategorií rizika (nízké, střední a vysoké) na základě konečné upravené klasifikace správních systémů zavedených členskými státy. Certifikační orgány každoročně stanoví tuto klasifikaci na základě hodnocení řádného fungování správních systémů pro každou intervenci a každou platební agenturu, které může Komise v jednotlivých případech upravit s ohledem na svá vlastní kontrolní zjištění a zjištění Účetního dvora.

II. ODPOVĚDI KOMISE NA HLAVNÍ PŘIPOMÍNKY EÚD

1. Správnost operací

Výsledky testování operací

SZP využívá systém plánování, auditu a nápravných opatření, který pokrývá období několika let. Vítáme, že EÚD v **bodě 7.18** a **rámečku 7.2** a **7.3** uvádí, že v šesti případech (týkajících se disponibilní půdy v Chorvatsku (**rámeček 7.3**) a Francii a nesplnění požadavku na zemědělskou činnost v Řecku (**rámeček 7.2**)) Komise v těchto členských státech zjistila podobné skutečnosti během svých vlastních auditů, a to nezávisle na auditech EÚD a ještě před jejich provedením. V současné době probíhají schvalování souladu těchto auditů a riziko pro fondy bude pokryto navrhovanou finanční opravou, pokud výsledek řízení potvrdí existenci potenciálních závažných nedostatků.

Těchto šest případů představuje míru chyb 1,1 % (kategorie „vykázané nezpůsobilé pozemky“ na **obrázku 7.4**), což znamená, že pokud by byly vyloučeny, odhadovaná míra chyb EÚD by byla o 1,1 procentního bodu nižší.

Klíčovým prvkem kontrolního rámce pro intervence podle plochy a podle zvířat v rámci SZP je integrovaný administrativní a kontrolní systém, který v roce 2025 pokrýval 66 % výdajů SZP v rámci sdíleného řízení, a hrál tak i nadále velmi důležitou roli při zajišťování finančního dohledu.

Jak je uvedeno v **bodě 7.20** zprávy EÚD, měly orgány členských států k dispozici potřebné informace k tomu, aby v 19 případech vyčíslitelných chyb těmto chybám předešly nebo je napravily, čímž by se odhadovaná míra chyb mohla snížit o 2,4 procentního bodu. Komise aktivně podporuje členské státy při snižování počtu chyb tím, že zjednodušuje pravidla, prosazuje nástroje, jako jsou zjednodušené vykazování nákladů (SCO), a využívá technologie, jako jsou data z družic Copernicus Sentinel a systému monitorování ploch (AMS). K předcházení chybám a jejich odhalování přispívají i další pokyny, posilování kapacit a sdílení osvědčených postupů.

Komise se domnívá, že podle jejího vlastního posouzení lze přibližně polovinu míry chyb odhadnuté Evropským účetním dvorem připsat chybám souvisejícím s vykázanými nezpůsobilými pozemky, včetně disponibilní půdy, a nedodržováním agroenvironmentálních závazků a závazků v rámci ekoschémat.

Komise nesouhlasí s hodnocením EÚD u dvou operací, z nichž jedna se týká chybějící základní podpůrné dokumentace, neboť podle jejího názoru není u této konkrétní operace existence podpůrné dokumentace podmínkou způsobilosti.

Přímé platby

Komise vítá závěr EÚD, podle něhož byla míra chyb u přímých plateb (s výjimkou ekoschémat) nižší (**bod 7.17**).

Disponibilní půda

Zemědělci musí splnit zákonnou podmínku, že k získání přímé platby musí daným pozemkem disponovat. Ověření této podmínky je důležité pro předcházení nesrovnalostem a ochranu finančních zájmů EU.

Již v roce 2021 vydalo GŘ AGRI členským státům sdělení[3], které vycházelo z nařízení (EU) č. 1307/2013 a rozsudku ve věci C-216/19[4]. Současné nařízení (EU) 2021/2115 tento požadavek zachovalo a judikatura byla dále rozvinuta rozhodnutím ve věci C-434/24[5]. Pokyny Komise určené členským státům objasňují čtyři hlavní body uvedené níže.

- Zemědělec musí půdu skutečně a v souladu se zákonem užívat, přičemž toto užívání je zakotveno v platných vnitrostátních právních předpisech.
- Členské státy by měly uznat jakýkoli druh dohody nebo právního titulu, na jehož základě je užívání půdy podle jejich vnitrostátního práva „v souladu se zákonem“. Členské státy mohou například podmínku „disponibilní půdy“ podmiňovat faktickým vztahem dohodnutým mezi uživatelem a vlastníkem pozemku, jako je například ústní dohoda, nebo mohou požadovat formální nájemní smlouvu.
- Možnost předpokládat, že zemědělec daným pozemkem disponuje, jsou-li splněny určité podmínky, rovněž spadá do pravomoci členského státu.
- Členské státy mají obecnou povinnost provádět systematické kontroly, které se neomezují pouze na kumulaci podpor. Členské státy mohou rozhodnout o rozsahu těchto kontrol s ohledem na svá vnitrostátní specifika a v souladu se zásadou proporcionality. Členské státy mohou rovněž stanovit, v jakém okamžiku musí zemědělci prokázat, že danou půdou disponují: v okamžiku podání žádosti, při kontrolách na místě, při správních kontrolách atd.

Komise a certifikační orgány se v rámci svých auditů systematicky zabývají ověřováním disponibilní půdy. To zahrnuje cílené prověřování kontrolních systémů zavedených platebními agenturami s cílem zajistit dodržování této podmínky způsobilosti. Disponibilní půda je výslovně uvedena v pracovním dokumentu Komise o závažných nedostatcích[6], a to vzhledem k tomu, že by mohla ohrozit finanční zájmy EU a cíle SZP. Z tohoto důvodu se na ni při prověřování kontrolních mechanismů vztahuje nižší tolerance pro rozsah nesprávností, což odráží její zásadní význam.

Jsou-li zjištěny nedostatky, Komise jedná v rámci postupu schvalování souladu a v případě potřeby uplatňuje finanční opravy s cílem ochránit rozpočet. Certifikační orgány se dále řídí pokynem č. 2 (rozpočtový rok 2025)[7], podle něhož mají upřednostňovat prověřování kontrolních mechanismů týkajících se disponibilní půdy, a to vedle dalších vysoce rizikových oblastí, jako jsou střety zájmů a dvojí financování. Tím je zajištěn důkladný dohled a přijímání nápravných opatření s cílem zmírnit systémová rizika.

Konkrétní členské státy

Komise si je vědoma dlouhodobé situace v Řecku a již několik let ji pozorně sleduje. V minulosti byly uplatněny značné finanční opravy a v současné době probíhají nové postupy schvalování souladu.

---

3 Sdělení týkající se požadavku na „způsobilé hektary, které má zemědělec k dispozici“.

4 Spolková země Berlín – ECLI:EU:C:2020:1046.

5 APIA – Centrul Județean Bistrița-Năsăud – ECLI:EU:C:2026:247.

6 Pracovní dokument o zjišťování potenciálních závažných nedostatků vypracovaný za účelem splnění úkolu ředitelství pro věrohodnost a audit GŘ AGRI poskytovat věrohodnost.

7 Pokyny k ročnímu certifikačnímu auditu výdajů z EZZF a EZFRV za rozpočtový rok 2025.

Jeden z těchto postupů řeší nedostatky při kontrole dodržování požadavku na zemědělskou činnost, na což poukazuje EÚD v **rámečku 7.2**.

Ekoschémata a agroenvironmentálně-klimatické závazky

Ekoschémata a agroenvironmentálně-klimatická opatření (AEKO) jsou klíčovými nástroji SZP na období 2023–2027, jejichž cílem je sladit zemědělské postupy s environmentálními a klimatickými cíli EU. Ekoschémata, zavedená jako dobrovolný nástroj v rámci přímých plateb, odměňují zemědělce za zavádění udržitelných postupů (např. diverzifikace plodin, zlepšování zdraví půdy nebo snižování spotřeby chemických přípravků), které zvyšují biologickou rozmanitost, zlepšují účinnost využívání zdrojů a podporují sekvestraci uhlíku. Na druhé straně AEKO (v rámci rozvoje venkova) podporují dlouhodobější agroekologické závazky zaměřené na řešení výzev, jako je ochrana vodních zdrojů, zachování přírodních stanovišť a odolnost vůči změně klimatu. Oba nástroje ztělesňují dvojí závazek SZP k udržitelnosti a produktivitě a zajišťují, aby zemědělství EU zůstalo konkurenceschopné na světových trzích a zároveň poskytovalo veřejné statky. Ambicióznost a přizpůsobivost těchto nástrojů s sebou přinášejí určitou složitost. Aby byla zajištěna jejich účinnost, musí jejich koncepce zohledňovat rozmanitost regionálních podmínek, struktur zemědělských podniků a environmentálních priorit a zároveň musí být tyto nástroje doplněny jasnými pravidly způsobilosti.

Komise bere na vědomí chyby, na které v souvislosti s ekoschématy (**bod 7.22**) a agroenvironmentálně-klimatickými závazky (**bod 7.24**) upozornil EÚD. Tyto chyby lze přičíst, jak již bylo zmíněno výše, přirozené složitosti těchto nástrojů. Důvodem je to, že vzhledem k dobrovolnému a inovativnímu charakteru těchto schémat je nutné je přizpůsobit různým regionálním podmínkám, podrobným kritériím způsobilosti a rozmanitým strukturám zemědělských podniků. Jelikož ekoschémata představují nový nástroj v rámci strategických plánů SZP, některá z nich se při zavádění navíc potýkala s obtížemi, zejména v případech, kdy členské státy zavedly nová nebo velmi specifická opatření. Za účelem řešení těchto problémů poskytla Komise členským státům významnou podporu, včetně pokynů týkajících se osvědčených postupů v oblasti agroenvironmentálních a klimatických závazků, a doporučení, jak zlepšit kontrolní systémy. Nedávné zjednodušení postupů pro změnu vnitrostátních strategických plánů v rámci SZP rovněž umožňuje rychlejší úpravy, díky nimž se tato schémata stanou atraktivnějšími a zvýší se míra souladu s předpisy. Veškerá rizika pro fond jsou i nadále sledována prostřednictvím postupů schvalování souladu, přičemž cílem průběžné spolupráce s členskými státy je zajistit jednotné a účinné provádění.

2. Výroční zprávy o činnosti a jiné správní mechanismy

Zprávy GŘ AGRI a GŘ MARE o správnosti výdajů

Členské státy jsou povinny každoročně zasílat Komisi své „balíčky pro poskytnutí jistoty“, včetně nových výročních zpráv o výkonnosti a stanoviska a zpráv certifikačního orgánu. Komise využívá tyto informace, výsledky vlastních auditů a výsledky auditů EÚD, aby dospěla k závěru o věrohodnosti výdajů v rámci SZP.

U výdajů v rámci SZP (včetně výdajů na zajištění výkonnosti i na soulad s předpisy) Komise odhaduje, že 64 % výdajů spadá do segmentu s nízkým rizikem, zatímco 20 % výdajů do segmentu se středním a 16 % výdajů do segmentu s vysokým rizikem.

Tyto výsledky nelze přímo srovnávat s odhady míry chyb EÚD, jelikož klasifikace rizik prováděná Komisí vychází z hodnocení fungování správních systémů členských států, nikoli ze statistických měření chybovosti. Výsledky nicméně i nadále svědčí o vysoké míře věrohodnosti (jistoty), což odráží účinnost kontrolních systémů členských států, a to jednak díky zlepšeným hodnocením a z nich vyplývajícímu klasifikování těchto systémů certifikačními orgány, jednak díky opatřením Komise zaměřeným na trvalou ochranu rozpočtu EU.

Pokles odhadovaných výdajů v segmentu s nízkým rizikem na 64 % v roce 2025 (ze 77 % v roce 2024) odráží především důkladnější kontrolu ze strany certifikačních orgánů, zejména v oblastech výdajů, jako jsou základní podpora příjmu, podpora příjmu vázaná na produkci a ekoschémata, a nikoli skutečný nárůst základních rizik. Tato úprava odráží lepší kontrolní schopnosti a dopady ukončení programů rozvoje venkova na období 2014–2022, v rámci nichž členské státy urychlily čerpání výdajů s cílem maximalizovat využití finančních prostředků a zabránit zrušení závazků. Všechny tyto faktory společně potvrzují, že kontrolní systémy fungují tak, jak mají.

GŘ AGRI neustále spolupracuje s členskými státy na řešení hlavních problémů spojených s prováděním SZP prostřednictvím různých akcí na budování kapacit a propagace osvědčených postupů. V případě potřeby se zahajují postupy schvalování souladu s cílem vyloučit z financování EU výdaje, které nebyly vynaloženy v souladu s pravidly EU, a tím chránit rozpočet EU před výdaji, které by z něj neměly být hrazeny.

Přezkum vykazování výkonnosti v rámci SZP na období 2023–2027

Komise bere na vědomí připomínky EÚD, které potvrzují účinnost jejích vlastních postupů pro zajištění přesnosti vykazování výkonnosti v rámci SZP. Vítáme skutečnost, že EÚD uznal, že kontroly a úpravy výdajů provedené Komisí byly provedeny správně.

Jak uvádí EÚD, od roku 2025 bude zrušeno schvalování výkonnosti, a to vzhledem k nepřiměřenému poměru mezi vynaloženým úsilím a dosaženými výsledky v rámci tohoto procesu, přičemž cílem je zároveň zjednodušení postupů. Komise je i nadále plně odhodlána zachovat v rámci SZP účinné mechanismy pro poskytování jistoty.

III. ODPOVĚDI KOMISE NA DOPORUČENÍ

Doporučení 7.1 – Spolupracovat s členskými státy na zlepšení kontrolních mechanismů týkajících se disponibilní půdy

V rámci plánování provádění SZP na období 2028–2034 by Komise měla spolupracovat s členskými státy na zlepšení jejich kontrolních systémů, aby bylo zajištěno, že jsou příjemci v souladu se zákonem oprávněni vykázanou půdou disponovat.

Cílové datum provedení: rok 2027.

Komise toto doporučení **přijímá**.

Ačkoli kontrolní systémy členských států musí přesahovat rámec zjevných případů, Komise připomíná, že Soudní dvůr potvrdil, že členské státy mají volnost při navrhování přiměřených a účinných kontrolních mechanismů přizpůsobených jejich vnitrostátním specifikům.

S cílem podpořit členské státy Komise pracuje na sdílení osvědčených postupů a příkladů, jak řešit obtížné situace (např. v případě, že neexistuje písemná dohoda o využívání pozemku), přičemž zdůrazňuje, že kontrolní mechanismy se musí rozšiřovat nad rámec ověřování kumulace podpor, aby byla zajištěna účinnost bez nepřiměřené zátěže pro zemědělce či správní orgány.

Kontrola opatření přijatých v návaznosti na doporučení z předchozích let

Komise vítá hodnocení EÚD (**bod 7.45, příloha 7.2**), že doporučení 7.1 z výroční zprávy za rok 2023 (které se týkalo přezkoumání účinnosti národních mechanismů pro omezování podpory a jehož provedení bylo naplánováno do konce roku 2025) bylo provedeno.

ODPOVĚDI EVROPSKÉ KOMISE NA VÝROČNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025, KAPITOLA 8: MIGRACE A SPRÁVA HRANIC, BEZPEČNOST A OBRANA

I. ODPOVĚDI KOMISE VE STRUČNOSTI

Komise bude pokračovat ve svém úsilí v oblastech, v nichž byly zjištěny nedostatky, aby snížila riziko výskytu chyb v budoucnosti.

Komise vítá závěry Evropského účetního dvora, podle nichž 1) navštívené auditní orgány vypracovaly a zavedly podrobné postupy, které jim umožňují podávat zprávy o své činnosti prostřednictvím výroční kontrolní zprávy; a 2) celkově lze říci, že navštívené auditní orgány měly zavedeny podrobné programy auditu a k podložení svých závěrů využívaly kontrolní seznamy.

Komise odhaduje celkové riziko při platbě na méně než 2 % (**bod 8.20**). Tento odhad je založen na kontrolách a auditech provedených Komisí a členskými státy. Bylo testováno mnoho operací.

II. ODPOVĚDI KOMISE NA HLAVNÍ PŘIPOMÍNKY EÚD

1. Správnost operací

Pokud jde o prověřované operace, které byly zatíženy chybami (**bod 8.11**), Komise se bude zabývat zjištěnými problémy a v případě potřeby posílí pokyny ke snížení počtu chyb v budoucnu.

Odpověď na rámeček 8.1

Příklady nedostatků v řízeních o udělení grantu

Komise bere na vědomí připomínky EÚD a bude se jimi dále zabývat ve spolupráci s Francií.

Komise by ráda uvedla, že v návaznosti na doporučení vydaná Evropským účetním dvorem v letech 2023 a 2024 byly v rámci zasedání konaného dne 27. října 2025 poskytnuty vnitrostátním orgánům členských států další pokyny týkající se řízení o udělení grantu. Zvláštní důraz byl kladen na zásady transparentnosti a rovného zacházení ve všech fázích procesu a byly sdíleny nejčastější chyby, které zjistil EÚD. Komise předpokládá, že to bude mít dopad na budoucí výzvy k podávání návrhů vyhlašované vnitrostátními orgány.

Příklad změn smlouvy bez soutěžního řízení

Komise bere na vědomí připomínky EÚD a bude se jimi dále zabývat ve spolupráci se Spojeným královstvím.

Příklad podstatné změny smlouvy na vojenskou mobilitu, která má vliv na podmínky zadání zakázky

Pokud jde o projekt přepravy v oblasti vojenské mobility v rámci přímého řízení v Lotyšsku, Komise bere na vědomí připomínky EÚD týkající se změn smlouvy. Komise se však domnívá, že tyto změny smlouvy nepředstavovaly porušení zásad transparentnosti a rovného zacházení.

Odpověď na rámeček 8.2

Příklad nedostatečné auditní stopy

Komise se domnívá, že auditní stopa udržovaná nizozemskými orgány je v souladu s auditní stopou stanovenou v pokynech k nařízení FAST CARE, a proto se jeví jako dostatečná pro posouzení způsobu výpočtu. Komise má navíc za to, že rozpočet EU nebyl vystaven žádnému riziku. Tento přístup prosazuje proporcionalitu v oblasti podávání zpráv, hodnocení, řízení a kontroly.

Příklady chybějící dokumentace k opatřením bránícím střetu zájmů

V souvislosti se dvěma projekty Azylového, migračního a integračního fondu (AMIF) v rámci sdíleného řízení s Francií Komise zdůrazňuje význam důkladných procesních záruk (včetně mechanismu ověřování založeného na rizicích) k zajištění integrity hodnocení výzev k podávání návrhů. V této souvislosti Komise vydala pokyny týkající se střetu zájmů v metodické poznámce k posuzování řídících a kontrolních systémů. Tyto pokyny objasňují povinnost oznámit jakýkoli potenciální střet zájmů. Tato povinnost je prověřována auditní orgány v rámci systémových auditů i v rámci auditů prováděných Komisí (v příslušných případech).

Komise bere na vědomí připomínky EÚD a bude se jimi dále zabývat ve spolupráci s Francií.

Příklad nedostatků v koncepci paušálních grantů ze strany Komise

Akt na podporu výroby munice (ASAP) je krátkodobý nástroj, který byl přijat v reakci na mimořádnou situaci vyvolanou plnohodnotnou invazí Ruska na Ukrajinu. Cílem tohoto aktu je navýšení výrobních kapacit v oblasti střeliva v celé EU prostřednictvím podpory výrobců vojenského materiálu. Účelem je umožnit urychlenou adaptaci evropské obranné technologické a průmyslové základny (EDTIB). Rychlé provedení programu výslovně požadují spolunormotvůrci, jak je uvedeno v odůvodnění nařízení. Tato naléhavost vedla ke značnému tlaku na zkrácení lhůt vymezených pro přípravu a podání návrhů a pro vypracování a podepsání grantových dohod.

Komise se domnívá, že odhadovaný rozpočet byl dostatečně přesný. Uvedené rozpočtové údaje odrážely typ informací, které byly k dispozici v době předložení návrhu, a to s ohledem na složitost projektu a jeho ranou fázi vývoje. Komise v rámci přípravy grantové dohody provedla posouzení s cílem získat další podrobnosti o navrhovaném rozpočtu a výchozích předpokladech, aby získala přiměřenou jistotu ohledně výše výdajů potřebných k plnění úkolů.

Komise se bude dále zabývat podrobnými připomínkami EÚD týkajícími se definice výstupů a vyvodí z nich poučení pro budoucí projekty. Komise však v průběhu realizace projektu získala dostatek informací a přístup k příslušným dokumentům v zabezpečeném prostředí, což jí umožnilo ověřit, že práce postupují tak, aby bylo dosaženo hlavních cílů v oblasti zvýšení výroby stanovených v grantové dohodě.

2. Prověrka prvků systémů vnitřní kontroly

Přezkum práce auditních orgánů

Odpověď na rámeček 8.3

Příklad nedostatku v práci auditního orgánu

Komise bere na vědomí možný dopad[1] nedostatku zjištěného v Česku. K tomu však nedošlo, protože auditní orgán následně provedl ověření a od příjemce získal veškerou dokumentaci.

Auditní orgán tento zjištěný nedostatek uznal a posílí své procesy auditní kontroly úpravou interních kontrolních seznamů. Ověří úplnost účetních dokladů.

Přezkum opatření Komise spojených s uzávěrkou

Pokud jde o zmínku o nedostatku v uzávěrce programového období 2014–2020 u Spojeného království (**bod 8.16**), jak bylo vysvětleno v odpovědi Komise na rámeček 8.1 výroční zprávy za rok 2023, členský stát i Komise se domnívají, že 1) byly předloženy dostatečné důkazy ohledně dotčených částek a 2) částka proto nebyla z konečného rozhodnutí o schválení vyloučena. Komise se domnívá, že při uzávěrce nedošlo k žádnému pochybení.

3. Výroční zprávy o činnosti a jiné správní mechanismy

Komise připomíná, že prohlášení generálních ředitelů o věrohodnosti vychází z posouzení řady informací z různých zdrojů (jako jsou sebehodnocení, následné kontroly, zprávy Útvaru interního auditu nebo EÚD) – což zajišťuje spolehlivost těchto prohlášení v souladu s pokyny Komise (**bod 8.19**).

[1] Riziko neodhalení nezpůsobilých výdajů

III. ODPOVĚDI KOMISE NA DOPORUČENÍ

Doporučení 8.1 – Zvýšit informovanost řídicích orgánů členských států o jejich povinnostech

Komise by měla přijmout opatření k tomu, aby zvýšila povědomí řídicích orgánů členských států o jejich povinnostech v souvislosti s udělováním grantů a zadáváním veřejných zakázek, zejména pokud jde o:

a) opatření, jež mají zajišťovat, aby nedocházelo ke střetu zájmů, a řádnou dokumentaci těchto opatření;

b) možné důsledky porušení vnitrostátních pravidel nebo pravidel EU týkajících se změn veřejných zakázek;

c) povinnost příjemců uchovávat dostatečnou dokumentaci na podporu nárokovaných nákladů.

Cílové datum provedení: konec roku 2027.

Komise doporučení 8.1 písm. a), b) a c) **přijímá**.

Doporučení 8.2 – Přezkoumat ověřovací kontroly

U přímo řízených projektů by Komise měla přezkoumat a v případě potřeby posílit kontroly s cílem ověřit, zda:

a) příjemci přijali opatření ke zjištění absence střetu zájmů a zda tato opatření náležitě zdokumentovali;

b) příjemci dodržovali vnitrostátní pravidla a pravidla EU týkající se změn veřejných zakázek;

c) dokumentace, kterou příjemci uchovávají, je dostatečná k doložení vykázaných nákladů.

Cílové datum provedení: konec roku 2027.

Komise **přijímá** dílčí doporučení 8.2 písm. a) s tím, že tyto ověřovací kontroly lze provádět i dodatečně.

Komise **nepřijímá** dílčí doporučení 8.2 písm. b), protože nesouhlasí se zjištěním, které se týká podstatných změn smlouvy.

Komise **přijímá** dílčí doporučení 8.2 písm. c) s tím, že tyto ověřovací kontroly lze provádět i dodatečně.

Kontrola provedení doporučení z předchozích let

(**bod 8.21** a **příloha 8.1**)

Komise vítá analýzu EÚD a potvrzení o úplném provedení 1) jednoho ze dvou doporučení vydaných ve výroční zprávě za rok 2023; a 2) jednoho ze tří doporučení vydaných ve výroční zprávě za rok 2024, jehož provedení bylo naplánováno do konce roku 2025.

Komise bere na vědomí věcně správnou poznámku k **doporučení 2 z roku 2023**, které bylo v některých ohledech provedeno, ačkoli Komise toto doporučení nepřijala.

ODPOVĚDI EVROPSKÉ KOMISE NA VÝROČNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025 KAPITOLA 9: SOUSEDSTVÍ A SVĚT

I. ODPOVĚDI KOMISE VE STRUČNOSTI

Okruh 6 „Sousedství a svět“ rozpočtu EU zahrnuje několik nástrojů financování, zejména nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa (NDICI – Globální Evropa), nástroj předvstupní pomoci (NPP III), který doprovází kandidátské země na jejich cestě k přistoupení, a rozpočet na humanitární pomoc (HUMA), jakož i další cílené programy (například evropský nástroj pro mezinárodní spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti). Prostřednictvím nástroje NDICI – Globální Evropa se EU snaží spolupracovat s partnerskými zeměmi s cílem překonat střednědobé a dlouhodobé výzvy v oblasti rozvoje a prosazovat hodnoty a zájmy EU a zároveň řešit i naléhavé a okamžité potřeby. Nástroj NDICI – Globální Evropa je prováděn prostřednictvím přímého řízení (Komisí a delegacemi EU ve třetích zemích) a nepřímého řízení (subjekty, jako jsou agentury členských států EU, mezinárodní organizace nebo partnerské země). Aby se maximalizoval dopad financování EU, lze pomoc poskytovat prostřednictvím grantů, veřejných zakázek, rozpočtové podpory, rozpočtových záruk, operací kombinování zdrojů a finanční pomoci. Úkolem rozpočtu na humanitární pomoc je záchrana a ochrana životů, předcházení lidskému utrpení a jeho zmírňování a ochrana integrity a důstojnosti obyvatelstva postiženého přírodními katastrofami a krizemi způsobenými člověkem, a to i v těch nejsložitějších situacích.

Komise zdůrazňuje, že provádění nástroje NDICI, NPP III a rozpočtu na humanitární pomoc často probíhá v rizikovém, složitém a stále rychleji se vyvíjejícím prostředí. Je pro něj charakteristická různorodost:

- v případě nástrojů NDICI a IPA III jsou to geografický rozptyl a odlehlost, které se týkají mnoha různých delegací EU po celém světě,
- prováděcí subjekty a partnerské země mají odlišné řídící a kontrolní kapacity, od malých místních nevládních organizací (NGO) až po mezinárodní organizace a státní agentury,
- podpora EU je příjemcům poskytována prostřednictvím různých metod provádění, od tradičního projektového přístupu až po inovativní formy operací kombinování zdrojů, příspěvky do globálních nástrojů a víceodvětvovou humanitární pomoc.

Komise vítá pozitivní výsledky vykázané Evropským účetním dvorem (EÚD), o nichž svědčí zejména skutečnost, že odhadovaná míra chyb v okruhu 6 se ve srovnání s minulým rokem výrazně snížila, a to ze 4,9 % na 2,5 % (**bod 9.11.**). K tomuto podstatnému snížení míry chyb došlo díky zlepšení správnosti uskutečněných operací a pokračujícímu úsilí Komise posílit své systémy řízení a kontroly (jak uvádí EÚD v **rámečku 9.3** o účinném provádění grantů ze strany Komise), jakož i díky přijetí opatření v návaznosti na doporučení EÚD. Komise rovněž bere s uspokojením na vědomí zlepšení, které vykázal EÚD, pokud jde o přístup k dokumentům při auditu transakcí s mezinárodními organizacemi. V posledních několika letech Komise pečlivě dbala na to, aby sledovala případy omezeného přístupu k dokumentům, a zlepšila komunikaci s příjemci finančních prostředků EU s cílem zmírnit omezení, která EÚD zaznamenal v předchozích letech.

Komise rovněž bere náležitě na vědomí zjištění EÚD a je odhodlána provést vhodná nápravná opatření, včetně případného zpětného získání nezpůsobilých výdajů.

II. ODPOVĚDI KOMISE NA HLAVNÍ PŘIPOMÍNKY EÚD

1. Správnost operací

Komise bere na vědomí míru chyb ve výši 2,5 % odhadovanou EÚD (**bod 9.11.**). Chyby zjištěné EÚD bude Komise s příjemci finančních prostředků EU řešit prostřednictvím vhodných následných opatření.

V reakci na připomínky ke správnosti kontrolovaných operací Komise nabízí vysvětlení chyb uvedených v této kapitole výroční zprávy EÚD.

V roce 2025 zůstává míra zbytkových chyb vypočtená GŘ INTPA, GŘ ENEST, GŘ MENA, GŘ ECHO a FPI pod 2% prahem významnosti. Úrovně rizika se posuzují podle metodiky Komise a jsou zveřejněny ve výroční zprávě Komise o řízení a výkonnosti za rok 2025.

Roční míra chyb vykázaná EÚD zahrnuje mimo jiné chyby ve smlouvách, u kterých je ještě možné, že budou předmětem kontrol a oprav ze strany Komise v následujících účetních obdobích. Komise prostřednictvím studie míry zbytkových chyb odhaduje míru chyb na základě reprezentativního vzorku uzavřených smluv, u nichž již byly provedeny všechny kontroly, a identifikuje tak chyby, které mohly uniknout předchozím kontrolám. Z důvodu tohoto metodického rozdílu není možné srovnávat míru chyb vykázanou EÚD a míru zbytkových chyb vykázanou GŘ INTPA, GŘ ENEST, GŘ MENA, GŘ ECHO a FPI v roce 2025, které představují převážnou většinu výdajů v okruhu 6.

Odpověď na rámeček 9.1

Příklad nepřímých nákladů zahrnutých do mzdových nákladů

Komise uznává, že EÚD může považovat některé náklady související se zaměstnanci spíše za náklady spojené s obecným fungováním organizace než s konkrétní akcí. Komise souhlasí s názorem, že náklady na zaměstnance a další náklady, které lze jasně a výlučně přiřadit dané akci, skutečně vznikly a jsou řádně zaznamenány v účetnictví příjemce (včetně náležitě rozdělených nákladů) a na které se dosud nevztahuje paušální sazba pro nepřímé náklady/odměny, by měly být považovány za přímé způsobilé náklady.

Odpověď na rámeček 9.2

Příklad nesprávně vypočtených nákladů na zaměstnance

Komise bude i nadále přijímat osvětová opatření pro nevládní organizace, aby zajistila přísné uplatňování dvou metod výpočtu nákladů stanovených v příslušné dohodě pro vypočtené náklady na zaměstnance na základě jednotkových nákladů.

Příklad kurzových rozdílů účtovaných projektu

Aby se zabránilo opakování tohoto typu chyb, Komise ve svých pokynech objasní, jak vykládat pravidla pro ztráty způsobené kolísáním směnných kurzů.

III. ODPOVĚDI KOMISE NA DOPORUČENÍ

Doporučení 9.1 – Zlepšit výběrové řízení na pozice odborníků

Komise by měla zajistit, aby její postup schvalování odborníků v oblasti smluv na služby zahrnoval ověření, zda je odborná praxe odborníků v souladu s podmínkami týkajícími se doby trvání a dané oblasti.

Cílové datum provedení: konec roku 2027.

Komise toto doporučení **přijímá**.

Postup ověřování profilů klíčových odborníků je stanoven v Praktické příručce k zadávacím řízením pro vnější činnost Evropské unie (PRAG). Aby se zabránilo opakování chyb v této oblasti, zvýší Komise povědomí o uplatňování tohoto postupu. Komise rovněž ověří, zda schvalovací postup pro neklíčové odborníky odpovídajícím způsobem zahrnuje ověřování jejich profilů.

Doporučení 9.2– Posílit kontroly, které zabrání tomu, aby byly nepřímé mzdové náklady schvalovány jako náklady přímé

Aby se snížilo riziko, že náklady, které mohou být pokryty odměnou, budou nesprávně schváleny jako přímé náklady ve mzdových výdajích v rámci dohod o přiznání příspěvku, měla by Komise poskytnout další pokyny, v nichž vyjasní:

a) rozlišení mezi přímými náklady a odměnou a

b) **nutnost vyloučit ze mzdových pohledávek výdaje, které nejsou přímými způsobilými náklady, ale u kterých je možné, že jsou již pokryty odměnou.**

Cílové datum provedení: konec roku 2027.

Komise doporučení 9.2 písm. a) a b) **přijímá**.

Kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení

Pokud jde o opatření přijatá v návaznosti na předchozí doporučení adresovaná Komisi v této kapitole (**bod 9.32., příloha 9.2**): tři doporučení z výroční zprávy za rok 2022 byla vyhodnocena jako plně provedená; jedno z doporučení (doporučení 3) Komise nepřijala, a proto nebyla provedena žádná opatření k jeho řešení.

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet

ODPOVĚDI EVROPSKÉHO PARLAMENTU NA VÝROČNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025

KAPITOLA 10: EVROPSKÁ VEŘEJNÁ SPRÁVA

ODPOVĚDI PARLAMENTU NA PŘIPOMÍNKY

Správnost operací

10.6. Parlament bere připomínky Účetního dvora (EÚD) na vědomí.

Ačkoli Parlament nemá žádnou formální dohodu ani memorandum o porozumění se sdružením Association Transport Scolaire de l'École Européenne (ATSEE), existuje jasný postup, který zajišťuje, aby byly veškeré hrazené náklady náležitě ověřeny.

ATSEE předkládá seznam žáků využívajících školní dopravu, kterou sdružení organizuje, jejichž rodiče uvedli, že pracují pro Parlament. Útvar Parlamentu, který se zabývá úhradou výdajů na vzdělání na základě článku 3 přílohy VII služebního řádu, ověří, že rodič je zaměstnancem Parlamentu a má nárok na úhradu výdajů na vzdělání pro dítě uvedené na seznamu. Případné nesrovnalosti jsou sdružení ATSEE sděleny před vystavením faktury. Tento postup se opakuje každé čtvrtletí školního roku.

Pokud změna v osobním spisu zaměstnance vyžaduje opravu již vystavené faktury, vystaví ATSEE dobropis, který se započte proti následující faktuře. Dosud nikdy nevznikly spory.

Vzhledem k počtu žáků navštěvujících evropskou školu typu I přináší přímá platba nákladů na dopravu značné administrativní a rozpočtové úspory.

V reakci na obavy vyjádřené Účetním dvorem přijme Parlament opatření k formalizaci postupu v písemném memorandu o porozumění se sdružením ATSEE.

10.7. Parlament bere připomínky EÚD na vědomí.

Podle článku 1.4 předpisů pro používání finančních prostředků z rozpočtové položky 400 odpovídají politické skupiny Evropskému parlamentu za používání finančních prostředků v rámci pravomocí, které jim udělilo předsednictvo v souvislosti s prováděním těchto předpisů. Skupiny odpovídají za to, že prostředky budou použity v souladu s těmito předpisy, a učiní patřičné kroky, aby nedocházelo k výdajům, které nejsou v souladu s těmito předpisy.

Správní útvary Parlamentu nicméně nadále pomáhaly politickým skupinám při zlepšování jejich vnitřního finančního řízení tím, že v listopadu 2025 uspořádaly nové školení o zadávání veřejných zakázek, které bylo rozšířeno tak, aby zahrnovalo řádné finanční řízení a střety zájmů. Příslušné útvary Parlamentu na žádost politických skupin vždy poskytují adresné poradenství týkající se všeobecných otázek i jednotlivých případů. Správní útvary Parlamentu budou politickým skupinám i nadále poskytovat odbornou pomoc a zvláštní školení.

10.8. Parlament bere připomínky EÚD na vědomí.

Aby mohl poskytovatel plnit smluvní služby na požadované úrovni, vyžaduje technická a organizační složitost dané rámcové smlouvy o poskytování služeb dlouhé zaváděcí období k tomu, aby poskytovatel získal potřebné znalosti o infrastruktuře Parlamentu v oblasti IKT. V praxi má tento nezbytný proces učení podobu přebíracího období, které běží současně s konečným předávacím obdobím, kdy nastupující a odcházející poskytovatel plní smlouvu souběžně.

Je proto vhodné, aby bylo možné uzavřít smlouvu o „dlouhodobých službách“, v jejímž rámci může veřejný zadavatel využívat služeb poskytovatele po dobu delší než čtyři roky.

V důsledku toho může být maximální doba trvání rámcové smlouvy v délce 6 let odůvodněna dlouhým obdobím a obtížemi, s nimiž se poskytovatel potýká v souvislosti se získáním nezbytného porozumění infrastruktuře Parlamentu v oblasti IKT, což vyžaduje počáteční zaváděcí období a závěrečné ukončovací období.

S ohledem na výše uvedené se Parlament domnívá, že doba trvání rámcové smlouvy v délce nejvýše 6 let je legitimní.

Parlament však může souhlasit s tím, že odůvodnění prodloužené doby platnosti této rámcové smlouvy lze zlepšit. Vysvětlení možných budoucích rámcových smluv s trváním delším než 4 roky tedy bude podrobnější.

10.9. Parlament bere na vědomí připomínky Účetního dvora týkající se nájemní smlouvy na prostory zastoupení Evropské komise v Madridu.

Parlament od zkoumaného postupu z roku 2011 dále posílil svůj vnitřní rámec upravující smlouvy týkající se nemovitostí vyjednané po průzkumu místního trhu.

Byly přijaty zvláštní písemné pokyny a posíleny požadavky na dokumentaci s cílem zajistit systematičtější zaznamenávání různých fází jednacích řízení týkajících se smluv na nemovitosti.

Parlament je i nadále plně odhodlán zajistit jak soulad s finančním nařízením, tak řádné finanční řízení finančních prostředků Unie.

10.26. Parlament bere připomínky EÚD na vědomí.

Správní útvary Parlamentu jsou toho názoru, že stávající regulační rámec již jasně ukládá politickým skupinám odpovědnost za zajištění účinného uplatňování vnitřních pravidel a dodržování postupů zadávání veřejných zakázek. Správní útvary Parlamentu znovu potvrzují, že jsou připraveny podporovat důsledné provádění platného rámce, mimo jiné prostřednictvím pokynů, školení a případně vysvětlení ad hoc.

ODPOVĚĎ RADY EVROPSKÉ UNIE
K VÝROČNÍ ZPRÁVĚ EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025
KAPITOLA 10: EVROPSKÁ VEŘEJNÁ SPRÁVA, BOD 10.10

Po třech neúspěšných pokusech o nábor kandidáta se specifickým profilem v oblasti IT na základě kaskádové rámcové smlouvy bylo rozhodnuto, že se Rada odchýlí od jednoho z předem stanovených kritérií používaných pro výpočet počtu let praxe, aby bylo možné zajistit čtvrtého kandidáta s využitím předpokládaného profilu z hlediska seniority. Toto rozhodnutí bylo pro orgán ekonomicky výhodné, neboť alternativní prostředky k zajištění kandidáta by znamenaly odlišný profil s vyššími náklady. Díky uvedenému rozhodnutí bylo rovněž možné provést naléhavé a složité práce, čímž byla upřednostněna širší zásada řádného finančního řízení a výkonnosti.

ODPOVĚDI EVROPSKÉ KOMISE NA VÝROČNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025 KAPITOLA 10: EVROPSKÁ VEŘEJNÁ SPRÁVA

I. ODPOVĚDI KOMISE VE STRUČNOSTI

Komise bere na vědomí závěr EÚD, že odhadovaná míra chyb u výdajů v okruhu 7 „Evropská veřejná správa“ zůstává pod prahem významnosti. Komise se domnívá, že její systémy kontroly a dohledu poskytly přiměřenou jistotu o legalitě a správnosti uskutečněných operací.

Několik připomínek se týká procesních otázek v oblasti zadávání veřejných zakázek, které nevedou ke skutečné finanční ztrátě pro rozpočet EU. Další informace a vysvětlení Komise předkládá v níže uvedených podrobných odpovědích.

Komise je i nadále odhodlána zasazovat se o řádné finanční řízení a provádí opatření ke zlepšení řízení zadávání veřejných zakázek, zlepšení monitorování procesů souvisejících s důchody a dalšímu zlepšení svých mechanismů vnitřní kontroly.

II. ODPOVĚDI KOMISE NA HLAVNÍ PŘIPOMÍNKY EÚD

1. Správnost operací

Pokud jde o připomínku, že neexistuje písemný smluvní rámec pro úhradu nákladů na dopravu v Lucembursku (**bod 10.6.**), Komise by ráda připomněla, že se řídí rozhodnutím C(2013) 8971, kterým se stanoví obecná prováděcí ustanovení pro poskytování příspěvku na vzdělání. V čl. 4 odst. 2 tohoto rozhodnutí jsou stanoveny podmínky pro výpočet nákladů na žáka.

Komise by ráda zdůraznila zejména dva body. Zaprvé, sdružení rodičů fakturují každý orgán nebo agenturu EU zvlášť. Zadruhé, Úřad Komise pro správu a vyplácení individuálních nároků (PMO) spravuje pouze faktury sdružení rodičů, které se týkají zaměstnanců Komise. Komise kontroluje seznamy, které poskytla rodičovská sdružení jejímu internímu zdroji údajů (Sysper) s cílem zjistit způsobilost pro příspěvek na vzdělání. Tyto *následné* kontroly vedou k finančním opravám v následných fakturách, jež sdružení rodičů předkládají (v Lucemburku i Bruselu). Tento systém dosud fungoval dobře a bez jakýchkoli sporů. Riziko, na které EÚD upozornil, se proto v případě Komise dosud nenaplnilo. Komise nicméně považuje za užitečné formalizovat postup v písemném memorandu o porozumění se sdružením Association Transports de l’École Européenne (ATSEE); v současnosti probíhají jednání s orgány, institucemi a jinými subjekty Evropské unie se sídlem v Lucemburku, jejichž cílem je zajistit koordinovaný přístup.

Pokud jde o připomínku týkající se neoprávněné platby příspěvku na znovuusídlení pro důchodce (**bod 10.13.**), Komise uznává chybu zjištěnou EÚD u jedné operace. Od té doby byly posíleny preventivní kontroly, a to prostřednictvím zvyšování povědomí a lepšího kontrolního seznamu.

Komise považuje zjištění týkající se existence základní dokumentace (**bod 10.14.**) a kritérií pro výběr a zadání zakázky (**bod 10.17.**) za procedurální otázky. Ráda by poukázala na to, že v současnosti

jsou přijímána nezbytná opatření k dalšímu zlepšení zadávacího řízení na nemovitosti. Standardní zpracování dokumentace týkající se nemovitostí nyní zajišťuje zdokumentování kroků v oblasti vyhledávání, správy a ověřování. Je důležité zdůraznit, že tyto procedurální otázky nevedou ke skutečným finančním ztrátám a nevedou k žádným měřitelným škodám pro rozpočet EU.

Pokud jde o připomínku týkající se transakce spojené se zadávacím řízením na stavební práce, za niž odpovídal Evropský parlament (**body 10.9.** a **10.19.**), Komise považuje za důležité rozlišovat mezi historickými procesními nedostatky a posouzením legality a správnosti této konkrétní platby. Platební transakce z roku 2025 byla provedena v plném souladu s platnou smlouvou o pronájmu, platnými smluvními závazky a tehdejšími tržními podmínkami.

Komise neměla v žádném okamžiku možnost napravit nebo přehodnotit nedostatky související s tímto zadávacím řízením, které nespadalo do její odpovědnosti a kontroly.

Systémy vnitřní kontroly Komise tuto skutečnost zjistily a řešily toto zjištění k použití jednacího řízení (**bod 10.15.**). Komise tuto skutečnost zjistila a vykázala nezávisle na EÚD a zahrnula ji do výroční zprávy o činnosti Úřadu Komise pro infrastrukturu a logistiku v Bruselu (OIB) za rok 2025. Skutečnost, že tento problém byl zjištěn a interně řešen, prokazuje, že systémy vnitřní kontroly Komise fungovaly účinně. Pokud jde o zjištění týkající se revize cen (**bod 10.16.**), Komise konstatuje, že ustanovení rámcové smlouvy o revizi cen bylo objektivní, transparentní a ověřitelné – jak vyžaduje finanční nařízení. Komise tedy s hodnocením EÚD nesouhlasí.

Zjištění v **bodě 10.18.** vyplývá z přezkumu transakce, jenž provedl EÚD. Týká se délky prodloužené doby trvání související rámcové smlouvy spravované Komisí. Tato rámcová smlouva již byla předmětem stejné připomínky ve výroční zprávě EÚD za rok 2024 (v **bodě 10.16.**). Komise opakuje, že právní norma (stanovená finančním nařízením) pro překročení čtyřletého limitu byla řádně odůvodněna a plně a prokazatelně dodržena. Odůvodnění prodloužení rámcové smlouvy na dobu delší než čtyři roky uvedené v zadávací dokumentaci je komplexní, záměrné a přiměřené. Cílem prodloužené doby trvání smlouvy bylo vytvořit podmínky příznivé pro účinnou hospodářskou soutěž – jak dokládají ustanovení zadávací dokumentace a výsledek řízení – a zajistit kontinuitu kritických infrastruktur. Finanční nařízení vyžaduje odůvodnění rámcových smluv na dobu delší než čtyři roky, nevyžaduje však odůvodnění pro každý další rok přesahující čtyřletou prahovou hodnotu. Vyčíslené procento chyby neodráží skutečnou finanční ztrátu a neměří skutečnou škodu.

2. Prověrka prvků systémů vnitřní kontroly

Pokud jde o připomínku týkající se identifikace citlivých pracovních míst v rámci PMO (**bod 10.22. písm. a**)), byla citlivá pracovní místa identifikována ve všech odděleních PMO. Toto posouzení je však třeba přezkoumat, zejména s ohledem na technologický vývoj a integrované kontroly. Tento přezkum již byl dokončen u jednoho oddělení a u druhého oddělení tento přezkum brzo skončí. Jedná se o průběžný proces, kterému se podrobí všechna oddělení PMO.

Pokud jde o připomínku ke strategii boje proti podvodům a souvisejícímu akčnímu plánu (**bod 10.22. písm. b)**), návrh strategie boje proti podvodům zahrnul připomínky a doporučení obdržené od úřadu OLAF, které jsou nyní je předmětem vzájemného hodnocení.

Pokud jde o připomínky k automatizovaným kontrolám pro ověření způsobilosti důchodců pro další vyplácení důchodů, včetně sledování záznamů o potvrzení o žití a zpracování prohlášení o žití (**bod 10.23.**), Komise opakuje svůj závazek posílit v rámci PMO postupy dodržování předpisů a postupy monitorování. Probíhá rozsáhlé ověřování a monitorování chybějících záznamů o potvrzení o žití (zahrnující téměř 600 důchodců). Připravuje se formální postup pro zpracování prohlášení o žití a totožnosti důchodců. Pro informaci: přezkum přístupových práv byl dokončen a příslušné útvary jej budou provádět každoročně.

III. ODPOVĚDI KOMISE NA DOPORUČENÍ

Doporučení 10.1 – Posílit kontroly postupů ověřování způsobilosti důchodců pro další vyplácení důchodů

Úřad PMO by měl:

a) posílit proces monitorování s cílem identifikovat důchodce bez potvrzení o žití a přijmout následná opatření a

b) zavést formální postupy pro zpracování prohlášení o žití ve svém informačním systému a ověřování totožnosti důchodců.

Cílové datum provedení: polovina roku 2027.

Komise **přijímá** doporučení 10.1 písm. a). Komise posiluje postupy pro dodržování předpisů a monitorování v rámci úřadu PMO. Probíhá rozsáhlý postup (zahrnující téměř 600 důchodců), jehož cílem je ověřit a monitorovat chybějící záznamy o potvrzení o žití.

Komise **přijímá** doporučení 10.1 písm. b). Připravuje se formální postup pro zpracování prohlášení o žití a ověřování totožnosti důchodců.

Tato opatření jsou součástí širšího úsilí Komise o posílení postupů pro dodržování předpisů a postupů pro monitorování v rámci úřadu PMO.

ODPOVĚDI SOUDNÍHO DVORA EVROPSKÉ UNIE
NA VÝROČNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025
KAPITOLA 10: EVROPSKÁ VEŘEJNÁ SPRÁVA

10.6.

K připomínce týkající se neexistence písemného smluvního rámce pro úhradu nákladů na dopravu v Lucembursku (bod 10.6.) by Soudní dvůr Evropské unie rád připomněl, že stávající obecný rámec pro Soudní dvůr EU, který se za posledních 20 let nezměnil, vychází z rozhodnutí administrativního výboru ze dne 12. května 2004, kterým se stanoví obecná prováděcí ustanovení k článku 3 přílohy VII služebního řádu (dále jen „rozhodnutí“).

Konkrétně školní dopravu organizovanou sdružením rodičů (ATSEE) upravuje čl. 4 odst. 2 tohoto rozhodnutí, který administrativa Soudního dvora EU vždy považovala za právní základ pro tyto platby. Situace je, pokud je nám známo, stejná i v případě ostatních orgánů EU, které přijaly podobná prováděcí rozhodnutí.

Stávající postup je založen na pragmatickém mechanismu, v němž administrativy orgánů EU jednají jako zprostředkovatelé mezi svým personálem a sdružením ATSEE. V rámci současného systému provádějí jednotlivé instituce platby sdružení ATSEE jménem svých pracovníků na základě jimi předložených prohlášení o vzdělávání. Jinými slovy, platby Soudního dvora EU ve prospěch ATSEE jsou podle našeho názoru jednoduše platbami prováděnými (nepřímo) rodičům na základě článku 3 přílohy VII služebního řádu.

Soudní dvůr EU porovnává seznamy poskytnuté sdružením ATSEE se svými interními zdroji údajů (SysPer) za účelem ověření nároku na příspěvek na vzdělání. Tyto dodatečné kontroly vedou k finančním opravám v následných fakturách předložených sdružením ATSEE. Přestože neexistuje formální dohoda s ATSEE, Soudní dvůr EU dosud neměl žádné spory ani potíže s řešením chyb ve fakturaci.

Soudní dvůr EU považuje ovšem za užitečné formalizovat postup v písemném memorandu o porozumění s ATSEE, aby bylo možné lépe definovat odpovědnost všech zúčastněných stran; v současné době probíhají diskuse s ostatními orgány EU usazenými v Lucembursku s cílem zajistit koordinovaný postup.

ODPOVĚDI EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA NA VÝROČNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025

KAPITOLA 10: EVROPSKÁ VEŘEJNÁ SPRÁVA

Body 10.5, 10.18 a 10.20

Zadávací řízení na tuto rámcovou smlouvu neřídila administrativa EÚD.

Smlouva se vztahuje na vybavení a odborné služby podporující kritickou infrastrukturu IKT organizace, kde je nezbytná kontinuita, stabilita a dlouhodobá podpora. Dotčené technologie nejsou standardními komoditními produkty, ale klíčovými součástmi provozně kritických systémů, jejichž nahrazení nebo migrace s sebou nese značná technická, provozní a finanční rizika.

V této souvislosti by nahrazování těchto technologií každé čtyři roky mohlo být nepřiměřené. EÚD má omezené rozpočtové resp. lidské zdroje na to, aby mohl provádět pravidelné rozsáhlé obnovování technologií této povahy. Takový přístup by vedl ke značným nákladům na přechod, zvýšil by provozní rizika a potenciálně by ohrozil kontinuitu základních služeb.

Stejné faktory se vztahují i na odborné služby, které jsou předmětem zakázky. Vzhledem k omezenému počtu interních pracovníků podpory má zachování kontinuity odbornosti a znalostí technického prostředí zásadní význam. Časté změny dodavatelů by vedly ke ztrátě znalostí, dalším náborům, nutnosti zaškolování a ke zvýšenému provoznímu riziku.

Rovněž je třeba vzít v úvahu strukturu trhu pro dotčená řešení. Prodloužená doba trvání může zajistit dostatečný zájem trhu a odpovídající účast, bez níž by mohla být omezena dostupnost technických řešení a specializovaných podpůrných služeb nezbytných pro zachování kritické infrastruktury.

Rámcová smlouva navíc nezaručovala dodavatelům žádné obchodní transakce, neboť většina akvizic byla stále předmětem vyhlášení dalšího zadávacího řízení. Prodloužená doba trvání proto neposkytla žádnému dodavateli výhradní postavení na trhu, ale spíše zajistila kontinuitu mechanismů týkajících se soutěžních zadávacích řízení.

ODPOVĚDI EVROPSKÉ KOMISE NA VÝROČNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025, KAPITOLA 11: Nástroj pro oživení a odolnost

I. ODPOVĚDI KOMISE VE STRUČNOSTI

Evropská komise bere na vědomí kapitolu 11 Evropského účetního dvora (EÚD) týkající se Nástroje pro oživení a odolnost (RRF).

V roce 2025 Komise provedla posouzení 37 žádostí o platbu, které se týkaly 1 174 milníků a cílů, přičemž u jedenácti z nich bylo zjištěno, že nebyly uspokojivě splněny. Vyplatila 87,3 miliardy EUR ve formě grantů a půjček na základě 1 163 uspokojivě splněných milníků a cílů, včetně tří, které souvisely se zrušením pozastavení vydaných v roce 2025. EÚD prověřil 420 milníků a cílů, které se týkaly všech grantových plateb. Z toho pouze u šestnácti milníků a cílů týkajících se devíti plateb z RRF devíti členským státům spočíval nález EÚD ve zjištění „s finančním dopadem“. U ostatních 404 kontrolovaných milníků a cílů, které představují 96 % kontrolovaného souboru, EÚD nezjistil žádné finanční problémy.

Pokud jde o dodržování podmínek plateb a způsobilosti, Komise konstatuje, že 16 zjištění EÚD s finančním dopadem (**bod 11.11**) představuje 1,5 % z celkového počtu milníků a cílů týkajících se grantů, které Komise posuzovala v roce 2025.

Deset zjištění EÚD, u nichž EÚD nesouhlasí s hodnocením „uspokojivého splnění milníků a cílů“, k němuž došla Komise, je způsobeno rozdíly ve výkladu právních požadavků stanovených Radou nebo důkazů poskytnutých dotčeným členským státem k prokázání splnění těchto požadavků v daném konkrétním případě. Komise pečlivě posoudila analýzy a závěry EÚD pro každý případ a trvá na svém názoru, že milníky a cíle byly uspokojivě splněny téměř u všech případů, které v roce 2025 hodnotila pozitivně. Pokud jde o jeden z milníků, Komise na základě skutečností zjištěných EÚD zaslala dotčenému členskému státu návrh zprávy o přezkumu a v souladu s článkem 12 dohody o financování z RRF si vyžádala dodatečné informace a důkazy o uspokojivém splnění tohoto milníku. Komise na základě doplňujících důkazů předložených členským státem dospěla k závěru, že daný milník byl uspokojivě splněn. V této souvislosti Komise děkuje EÚD za jeho důkladnou analýzu. Komise dále poznamenává, že pokud by se shodla se závěry EÚD, uplatnila by v některých případech svou zveřejněnou metodiku pro pozastavení plateb[1] odlišně, aby plně zohlednila pokrok při provádění příslušného opatření a/nebo jeho význam.

Zbývající čtyři zjištění EÚD týkající se období způsobilosti nástroje RRF a dvě zjištění EÚD týkající se „dvojího financování“ vycházejí z rozdílů ve výkladu právních ustanovení nařízení o RRF. Tyto rozdíly ve výkladu vedly v předchozích letech k podobným zjištěním EÚD a očekává se, že tento opakující se vzorec bude přetrvávat po celou dobu trvání nástroje RRF. V návaznosti na doporučení EÚD zveřejnila Komise pokyny týkající se dvojího financování a způsobilosti[2]. EÚD však obě otázky (dvojí financování a způsobilost) vykládá odlišně, než jak je pojímá Komise a členské státy. Komise trvá na tom, že její výklad právních předpisů je plně v souladu s platným právním rámcem, a konstatuje, že vzhledem k tomu, že RRF bude v prosinci 2026 uzavřen, nemůže v této fázi provádění tyto rozdíly vyřešit. Komise

[1] COM(2023) 99 final ze dne 21. února 2023: Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Nástroj pro oživení a odolnost: po dvou letech – Jedinečný nástroj, který je ústředním prvkem zelené a digitální transformace EU.

[2] COM(2024) 474 final, příloha II: *Způsobilost opatření v rámci Nástroje pro oživení a odolnost – datum zahájení způsobilých opatření* a příloha IV: *Koncepce dvojího financování v rámci Nástroje pro oživení a odolnost*.

navíc připomíná, že podle jejího názoru nemají zjištění týkající se otázek způsobilosti žádný vliv na legalitu a správnost plateb v rámci nástroje RRF. Jak je uvedeno v odpovědi Komise na výroční zprávy EÚD za roky 2022, 2023 a 2024, poté, co Komise provede posouzení způsobilosti opatření při posouzení plánů pro oživení a odolnost (RRP), Rada prostřednictvím prováděcího rozhodnutí Rady rozhodne, zda je opatření způsobilé, či nikoli. Komise nemůže ve fázi platby přehlasovat Radu, pokud jde o to, zda je dané opatření způsobilé, či nikoli. Komise připomíná, že prověřuje, zda důkazy odpovídají pojetí data zahájení způsobilosti, které uplatňuje jak ona sama, tak členské státy, avšak potvrzuje, že neprověřuje soulad s výkladem EÚD.

Stejně jako v předchozích letech zmiňuje EÚD ve své zprávě zjištění „nedostatků" v souvislosti s předběžným posouzením Komise (**bod 11.22**), dokumentací členských států při předkládání žádostí o platbu (**bod 11.38**) a koncepcí opatření v prováděcím rozhodnutí Rady (**bod 11.51**). Komise upozorňuje, že v mnoha případech EÚD uvádí vícero zjištění vycházejících z jediného případu. Jedná se například o zjištění, že cíl nebyl uspokojivě splněn, a jelikož Komise dospěla k odlišnému závěru, EÚD ve své zprávě rovněž uvádí „nedostatek v posouzení Komise". Komise dále konstatuje, že u více než poloviny milníků či cílů, u nichž EÚD nachází problémy, uvádí ve své zprávě dvě či více zjištění. Komise se proto domnívá, že počet milníků a cílů, u nichž EÚD zaznamenává zjištění, je přesnějším ukazatelem počtu jednotlivých problémů nežli celkový počet zjištění, jelikož se několik zjištění může týkat téhož milníku nebo cíle.

Komise vítá, že EÚD ocenil pokrok učiněný při provádění auditních doporučení. Tohoto výsledku bylo dosaženo díky jasně definované metodice, soustavné a úzké spolupráci s členskými státy, jakož i důslednému dohledu ze strany Komise. Závěrečná fáze a uzavření nástroje RRF neznamenají, že se plnění auditních doporučení přestane sledovat; naopak Komise bude v tomto období nadále přísně dohlížet na jejich provádění, přičemž oznámila, že její auditní činnost týkající se RRF bude pokračovat i v roce 2027 a v následujících letech.

Pokud jde o kontrolní systémy členských států, které zajišťují dodržování pravidel pro zadávání veřejných zakázek a pravidel státní podpory, Komise bere na vědomí, že EÚD zjistil několik individuálních nesrovnalostí v zadáváních veřejných zakázek a řízeních o státní podpoře. Komise určí, jaká následná opatření budou v souvislosti s těmito zjištěními přijata vůči dotčeným členským státům. Tyto nesrovnalosti však nezpochybňují legalitu a správnost plateb, neboť vyplácení plateb na úrovni EU členským státům se zakládá výhradně na uspokojivém splnění příslušných milníků a cílů. Zejména pokud jde o státní podporu, Komise nesdílí výklad EÚD, podle něhož došlo v Dánsku k porušení nařízení o podpoře *de minimis*. V případě dalšího členského státu (Francie) Komise chápe, že zjištění EÚD jsou procesní povahy (např. chybějící auditní stopa) (**bod 11.37**). Obecněji řečeno, Komise připomíná, že pokud jde o státní podporu, členské státy nadále nesou odpovědnost za zajištění souladu s platnými pravidly, přičemž by měly Komisi oznamovat veškerá opatření státní podpory, na která se nevztahují nařízení o výjimkách pro poskytování státní podpory.

EÚD rovněž informuje o nové pracovní aktivitě zaměřené na analýzu novelizace prováděcího rozhodnutí Rady. Nařízení o RRF stanoví, že členský stát může požádat o změnu prováděcího rozhodnutí Rady, pokud *„již nemůže zčásti nebo zcela splnit svůj plán pro oživení a odolnost, včetně příslušných milníků a cílů"*[3], tj. lze takto řešit problémy s plněním. Komise posuzuje každou žádost na základě podrobné analýzy v souladu s kritérii stanovenými v nařízení o RRF[4]. V případě kladného posouzení Komise zveřejní návrh nového prováděcího rozhodnutí k projednání Radou, která přijme konečné rozhodnutí. V souladu s legislativním záměrem, podle něhož by milníky a cíle měly být dosažitelné, mohou členské státy například požádat o zúžení rozsahu opatření a o úměrné snížení odhadu jeho nákladů (za předpokladu, že celkové odhadované náklady budou i nadále odpovídat přiděleným prostředkům), nebo o odstranění nadbytečných průběžných milníků za účelem snížení

[3] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost („nařízení o RRF"), čl. 21 odst. 1.
[4] Nařízení o RRF, článek 22 a příloha V.

administrativní zátěže. Komise bere na vědomí obavy EÚD ohledně interního vedení záznamů, avšak domnívá se, že všechny změny byly provedeny v souladu s právním základem.

Komise bere na vědomí, že EÚD nevydává žádné další doporučení týkající se RRF vzhledem k tomu, že tento nástroj bude v prosinci 2026 uzavřen (**bod 11.62**), a tento pragmatický přístup Komise vítá. Co se týče doporučení obsažených ve výročních zprávách EÚD za roky 2022, 2023 a 2024, Komise je toho názoru, že všechna doporučení byla provedena v rozsahu, v jakém je přijala ve svých původních odpovědích.

II. ODPOVĚDI KOMISE NA HLAVNÍ PŘIPOMÍNKY ÚČETNÍHO DVORA

1. Posouzení dodržování podmínek pro platby a podmínek způsobilosti

Plnění milníků a cílů

Aby členský stát mohl čerpat platbu z nástroje RRF, musí nejprve splnit soubor předem stanovených milníků (kvalitativních ukazatelů) a cílů (kvantitativních ukazatelů), které měří pokrok v provádění reforem a investic v rámci plánu pro oživení a odolnost. Nařízení o RRF ukládá Komisi povinnost posoudit, zda byl každý milník a cíl „uspokojivě splněn". V únoru 2023 zveřejnila Komise rámec, v němž vymezuje, jakým způsobem posuzuje, zda byl milník či cíl uspokojivě splněn v souladu s právním základem[5]. U každého milníku nebo cíle Komise přezkoumává veškeré důkazní informace poskytnuté členským státem a svou analýzu předloží ve veřejném „předběžném posouzení"[6]. Než Komise přijme rozhodnutí a uskuteční platbu, získá k tomuto předběžnému posouzení stanovisko Hospodářského a finančního výboru a stanovisko specializovaného výboru odborníků z členských států[7]. Ohledně **bodů 11.13** až **11.14** se Komise tudíž domnívá, že každé rozhodnutí o platbě je přijímáno transparentním způsobem a zároveň podléhá důkladné kontrole.

Z 420 milníků a cílů, které EÚD kontroloval, dospěl v deseti případech k jinému názoru než Komise. Stejně jako v předchozích letech vyplýval tento názor ve všech uvedených případech buď z odlišného výkladu požadavků, nebo z odlišného výkladu toho, zda předložené důkazní informace dokládají jejich splnění.

V souvislosti s plněním polského milníku B5G „Vstup v platnost nařízení stanovujícího normy kvality pro pevná paliva z biomasy" (**rámeček 11.1**) se Komise domnívala, že milník B5G vyžaduje, aby vstoupilo v platnost nařízení, které stanoví normy kvality pro dřevěné pelety a dřevěné brikety (a nikoli pro veškerou biomasu určenou pro použití v domácnosti; rovněž v to nepočítaje zejména předpisy na omezení smogu). Tento výklad je podložen mimo jiné popisem opatření v prováděcím rozhodnutí Rady, důkazy z období před přijetím původního plánu RRP, jakož i skutečností, že v době vypracování návrhu

[5] COM(2023) 99 final, příloha I: „Rámec pro posuzování milníků a cílů podle nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost".

[6] Veškerá dokumentace je k dispozici na internetových stránkách Nástroje pro oživení a odolnost věnovaných jednotlivým zemím; https://commission.europa.eu/business-economy-euro/economic-recovery/recovery-and-resilience-facility/country-pages_en?prefLang=cs.

[7] Výbor pro Nástroj pro oživení a odolnost; všechny dokumenty ze schůzí jsou k dispozici na adrese https://ec.europa.eu/transparency/comitology-register/screen/committees/C102400/consult?lang=cs.

RRP v polském právním rámci chyběly příslušné normy kvality pro dřevěné pelety. Naopak pro ostatní druhy pevných paliv z biomasy již existovaly příslušné normy kvality, mezi něž patřily zejména regionální předpisy na omezení smogu. Na základě toho Komise nesdílí názor EÚD, že tento milník nebyl uspokojivě splněn. Komise navíc podotýká, že pokud by byl přijat výklad EÚD ohledně požadavků na milníky (podle něhož by splnění milníku mělo zahrnovat i jiné druhy pevné biomasy, jako je palivové dřevo), bylo by dané opatření považováno za nezpůsobilé pro podporu z RRF, a nikoli za nesplněné uspokojivě. Důvodem je to, že tyto normy kvality byly v Polsku přijaty a zavedeny již před 1. únorem 2020.

Pokud jde o dva polské milníky v oblasti soudnictví (**bod 11.14**), Komise trvá na svých odpovědích na výroční zprávu EÚD za rok 2024[8]. Komise podotýká, že prostředky na tyto milníky vyplatila již v roce 2024. EÚD ve své výroční zprávě za rok 2025 přináší aktuální informace k tomuto případu z roku 2024, avšak na základě informací, které má k dispozici, dosud nedospěl k žádnému závěru. Komise bere na vědomí, že EÚD vyčkává na budoucí rozhodnutí Evropského soudního dvora, než vyvodí závěry. Komise upozorňuje, že v roce 2024 musela posoudit nezávislost a nestrannost polské Komory profesní odpovědnosti na základě judikatury, která byla k dispozici v době posuzování, a při určování, zda byly milníky uspokojivě splněny, nemohla vycházet z rozsudků, které byly vyneseny až o několik let později. Komise trvá na svém posouzení milníků, jak je vysvětleno v příslušném předběžném posouzení[9].

Období způsobilosti Nástroje pro oživení a odolnost

Pokud jde o čtyři zjištění týkající se období způsobilosti nástroje RRF, jak rovněž poznamenal EÚD (**body 11.15** až **11.17**), přetrvávají rozdílné výklady mezi Komisí a členskými státy na jedné straně a EÚD na straně druhé v otázce „zahájení" opatření. V této souvislosti Komise odkazuje na své odpovědi na výroční zprávy EÚD za roky 2023 a 2024[10].

V reakci na předchozí doporučení EÚD[11] v říjnu 2024 Komise zveřejnila další pokyny[12], v nichž uvedla dva testy, které použila k zajištění jednotného přístupu: 1) *„Bylo navrhované opatření zahájeno až 1. února 2020 nebo později?"* a 2) *„Byly náklady vzniklé v souvislosti s tímto prováděním zahájeny až 1. února 2020 nebo později? Konkrétně, jsou veškeré náklady (v evropském systému účtů (ESA 2010)) zaznamenány po 1. únoru 2020?"*. Komise konstatuje, že opatření, u nichž EÚD uvádí tento typ zjištění, splňují oba testy.

Dvojí financování

Jak bylo uvedeno v odpovědi na výroční zprávy EÚD za roky 2022 a 2024[13] a v odpovědi na zvláštní zprávu EÚD věnovanou tomuto tématu, Účetní dvůr vychází z jiného pojetí „dvojího financování" než Komise a členské státy. EÚD se domnívá, že *„ke dvojímu financování […] dochází, když jsou tytéž náklady na milník nebo cíl financovány dvakrát anebo když jsou tytéž výstupy vykázány – a tedy hrazeny – dvakrát"* (**bod 11.19**). Naproti tomu Komise se řídí koncepcí dvojího financování stanovenou v nařízení o RRF, podle níž *„podpora z tohoto nástroje doplňuje podporu poskytovanou z jiných programů a nástrojů Unie. Reformy a investiční projekty mohou obdržet podporu z jiných*

[8] Odpovědi Komise na kapitolu 11 ve výroční zprávě EÚD za rok 2024, s. 485–486.

[9] Viz pozitivní předběžné posouzení uspokojivého splnění milníků a cílů v souvislosti s první žádostí o platbu, kterou Polsko předložilo 15. prosince 2023 a kterou Evropská komise předala Hospodářskému a finančnímu výboru (52bd45c7-da37-4ba0-b623-95da8cdad7f9_en).

[10] Odpovědi Komise na kapitolu 11 ve výroční zprávě EÚD za rok 2023, s. 485.

[11] Odpovědi Komise na kapitolu 11 ve výroční zprávě EÚD za rok 2023, s. 491.

[12] COM(2024) 474 final, příloha II: *„Způsobilost opatření v rámci Nástroje pro oživení a odolnost – datum zahájení způsobilých opatření"*.

[13] Odpovědi Komise na kapitolu 11 ve výroční zprávě EÚD za rok 2022, s. 453; odpovědi Komise na kapitolu 11 ve výroční zprávě EÚD za rok 2024, s. 486.

programů a nástrojů Unie za předpokladu, že nepokrývá stejné náklady“. To znamená, že podpora Unie na jedno opatření může pocházet z více nástrojů, pokud „*nepokrývají stejné náklady*“. V tomto ohledu je jak ve finančním nařízení, tak v nařízení o RRF koncepce dvojího financování spojena s náklady. Komise poskytla pokyny[14], v nichž vysvětluje, jak koncepci dvojího financování založenou na nákladech uplatňovat na logiku provádění nástroje RRF založenou na výkonnosti.

Komise rovněž připomíná, že zahrnutí reforem, které většinou nevytvářejí žádné náklady, do RRP je základní podmínkou pro kladné posouzení plánů, a proto je výslovně zmíněno, a dokonce vyžadováno nařízením o RRF. V různých bodech odůvodnění nařízení o RRF jsou uvedena možná reformní opatření, která pravděpodobně nebudou mít žádné přímé náklady, jako jsou reformy na posílení sociálního dialogu nebo na minimalizaci administrativní zátěže, z čehož je zřejmé, že Parlament a Rada očekávaly a dokonce požadovaly, aby byla do RRP zahrnuta opatření s nulovými náklady. Jelikož s prováděním těchto reforem nejsou spojeny žádné náklady, členský stát v mnoha případech v „odhadu nákladů“ předkládaném při přípravě RRP vykazuje „nulové náklady“. EÚD podle svého pojetí pokládá opatření, která se členské státy zavázaly provést z jiných zdrojů než z fondů Nástroje pro oživení a odolnost, za opatření, jimž bylo poskytnuto „financování“, nebo „dvojí financování“, pokud čerpaly příspěvek z jiných fondů EU.

Ukázkovým příkladem tohoto problému je zjištění týkající se „dvojího financování“, o kterém EÚD informuje v souvislosti s lotyšským milníkem 144 „*Zavedení mapování lidských zdrojů ve zdravotnictví*“ (**rámeček 11.2**). EÚD uvádí, že výsledek milníku, kterým je „*mapování lidských zdrojů ve zdravotnictví, již byl plně financován v rámci Nástroje EU pro technickou podporu*“, kdežto Komise se domnívá, že v tomto případě ze své podstaty nemohlo dojít k dvojímu financování, jelikož členský stát v souvislosti s tímto milníkem nepředložil žádné náklady. Mimoto Nástroj pro technickou podporu neposkytuje členskému státu finanční prostředky, nýbrž vyžaduje, aby členský stát na podporu realizace projektu uvolnil pracovníky a zdroje. Nástroj RRF tedy v žádném případě nemohl pokrýt stejné náklady jako Nástroj pro technickou podporu. Komise navíc podotýká, že bez ohledu na poskytnutou podporu nemůže Nástroj pro technickou podporu sám o sobě zajistit „přijetí“ takové strategie, jež závisí na jednáních a podpoře ze strany vnitrostátních orgánů.

2. Prověrka vybraných monitorovacích a kontrolních systémů

Nedostatky týkající se posouzení žádostí o platbu

EÚD zaznamenává 40 případů „nedostatků v posouzení Komise“ (**bod 11.22**). Jedná se o širokou škálu zjištění, která se týkají například absence konkrétní dokumentace nebo skutečnosti, že Komise konkrétně neprověřila určitý prvek, který by podle názoru EÚD měl být zkontrolován. Komise některé z těchto závěrů uznává, avšak s většinou z nich nesouhlasí.

Komise bere na vědomí, že EÚD zjistil dvanáct „nedostatků v posouzení Komise“ (**bod 11.22**), které se vztahují ke zjištěním s finančním dopadem. V případech, kdy EÚD dospěje k závěru, že určitý milník či cíl nebyl splněn, a Komise dospěla k odlišnému závěru, vykazuje EÚD tento závěr také jako „nedostatek“. Komise rovněž konstatuje, že v některých případech EÚD uvádí u jednoho milníku či cíle několik nedostatků, které nemají finanční dopad (např. „nejasně definovaný milník nebo cíl“ (**bod 11.53**) a spolu s tím „nedostatek v posouzení Komise“). Komise se proto domnívá, že počet milníků a cílů, u nichž EÚD zaznamenává zjištění, je přesnějším ukazatelem počtu jednotlivých problémů nežli celkový počet zjištění.

[14] COM(2024) 474 final, příloha IV: „*Koncepce dvojího financování v rámci Nástroje pro oživení a odolnost*“.

Pokud jde o příklad kyperského cíle 193 „Snížení počtu nevyřízených případů pro vydání dokladů o vlastnickém právu, a to buď vydáním dokladu, nebo zamítnutím případu“ (**rámeček 11.3**), je EÚD toho názoru, že Komise měla provést další ověření. Komise však podotýká, že její posouzení bylo náležité, a poukazuje na to, že EÚD si vyžádal přímé důkazy, přezkoumal je na základě vybraného vzorku a nezjistil žádné odchylky, čímž potvrdil závěr o uspokojivém splnění požadavků.

EÚD rovněž uvádí čtyři „nedostatky v žádostech o platbu“, neboť se domnívá, že prohlášení řídicího subjektu obsahovala částečně nepřesné informace (**bod 11.38**). Komise bere tato zjištění na vědomí, avšak nesouhlasí se všemi případy a připomíná, že vnitrostátní orgány předkládají prohlášení řídicího subjektu na základě vlastního uvážení a informací, které mají v době předložení k dispozici. Komise připomíná, že prohlášení řídicího subjektu je doplněno rozsáhlou dokumentací, a proto nemusí obsahovat každou jednotlivou informaci, a že proces posuzování poskytuje řídicím orgánům dostatek příležitostí k předložení jakýchkoli doplňujících informací či vysvětlení a Komisi poskytuje dostatek příležitostí k jejich vyžádání. Komise se domnívá, že ve všech případech, na které upozornil EÚD, kdy příslušné informace nebyly v prohlášení řídicího subjektu uvedeny jako výhrada, byly tyto informace k dispozici v úplné dokumentaci připojené k žádosti o platbu.

Auditní doporučení Komise

EÚD uznává pokrok v plnění auditních doporučení, kterého Komise dosáhla (**bod 11.26**), avšak konstatuje, že v posledním roce provádění RRF zbývá otevřených ještě několik doporučení týkajících se „kritických“ a „velmi důležitých“ zjištění.

Od zahájení fungování tohoto nástroje vydala Komise ve všech 27 členských státech více než 2 700 auditních doporučení. Drtivá většina z nich (91 %) byla k 28. květnu 2026 již uzavřena nebo Komisí předběžně posouzena jako uzavřená. Tohoto výsledku bylo dosaženo díky jasně definované metodice. Komise uplatňuje konzervativní přístup a uzavírá auditní doporučení pouze v případě, kdy členský stát předloží dostatečné, spolehlivé a přiměřené důkazy o jejich provedení. Tento výsledek je rovněž odrazem soustavné a úzké spolupráce s členskými státy, jakož i důsledného dohledu ze strany Komise. Dokládá hmatatelný pokrok, jehož bylo dosaženo v systémech vnitřní kontroly zavedených v jednotlivých členských státech.

Komise bude nadále pečlivě sledovat plnění svých doporučení vydaných po 31. prosinci 2026 i těch, která byla vydána před tímto datem a jsou stále otevřená[15]. Bude rovněž pokračovat v uplatňování svých práv a usilovat o zpětné získání finančních prostředků v případech vymezených rámcem pro „snižování a zpětné získávání finančních prostředků v rámci nástroje RRF“[16]. EÚD předkládá údaje o počtu otevřených doporučení týkajících se „kritických“ a „velmi důležitých“ zjištění u 37 vybraných závěrečných zpráv o auditu, které byly vydány v období od zahájení nástroje do data uzávěrky 11. května 2026 (**obrázek 11.4**). V této souvislosti Komise zdůrazňuje, že z celkového počtu 448 doporučení týkajících se „kritických“ a „velmi důležitých“ zjištění, která vycházela z těchto vybraných závěrečných zpráv o auditu, zůstává „otevřených“ pouze 25, což představuje 5,6 % ze zmíněného celkového počtu. U devíti z těchto otevřených doporučení ještě neuplynula lhůta, ve které měl členský stát předložit odpověď. Ve zbývajících případech byly odpovědi členských států předloženy. U dvanácti doporučení jsou případy vyhodnoceny jako uzavřené a v současné době se připravují následné dopisy. Pokud jde o zbývající čtyři doporučení, Komise pečlivě sleduje příslušné případy, aby zajistila provedení nápravných opatření.

U dvou auditních doporučení, která byla podle názoru EÚD uzavřena bez dostatečných důkazů (**bod 11.28**), neodráží závěr EÚD plný rozsah důkazních podkladů, na jejichž základě Komise tato dvě

[15] C(2026) 2647, *„Pokyny pro členské státy k provozním aspektům souvisejícím se závěrečnou fází a uzavřením Nástroje pro oživení a odolnost“* (oddíl 6.3).
[16] Sdělení Komise C/2024/4990 – Pokyny k plánům pro oživení a odolnost, příloha IV.

auditní doporučení uzavřela. Komise připomíná, že uzavření doporučení se nezakládá pouze na důkazech předložených členským státem v rámci formálního následného procesu; v souladu se standardní auditorskou praxí Komise rovněž zohledňuje informace z jiných auditů, souhrny auditů a údaje dostupné prostřednictvím informačních technologií, jako je například nástroj Arachne.

Účinnost kontrolních systémů členských států

Komise vítá uznání milníků v oblasti auditu a kontroly ze strany EÚD jako příznivý krok k posílení kontrolních systémů členských států. Komise však nesouhlasí s tvrzením, že *„nedostatky v kontrolních systémech těch členských států, jejichž druhá nebo každá další platba byla podmíněna dosažením kontrolních milníků, představují – dokud tyto milníky nebudou splněny – riziko pro ochranu finančních zájmů EU s možným dopadem na správnost výdajů*“ (**bod 11.31**). Komise systematicky přehodnocuje přiměřenost kontrolních systémů navrhovaných členskými státy s ohledem na kritérium 2.10 uvedené v příloze V nařízení o RRF, a to vždy, když členské státy předloží žádosti o revizi svých RRP. Podle logiky dynamického sledování se při tom vychází z informací poskytnutých členskými státy, doplněných o další podklady získané Komisí, včetně auditních zjištění. Komise se domnívá, že její narůstající auditní činnost odhalila konkrétní nedostatky, které lze odstranit prostřednictvím milníku v oblasti auditu a kontroly, aniž by byla zpochybněna přiměřenost kontrolních systémů členských států. V této souvislosti jsou milníky v oblasti auditu a kontroly zaměřeny na opatření, která má členský stát zavést za účelem vyřešení příslušných auditních zjištění. Následná zlepšení vnitrostátních kontrolních systémů v členských státech proto ještě více posilují úroveň jistoty. Nemělo by se tedy na to pohlížet tak, že zavedení milníků v oblasti auditu a kontroly znamená, že kontrolní systémy členských států nebyly do té doby pro provádění RRF vhodné. Komise navíc připomíná, že správnost výdajů v rámci RRF se posuzuje výhradně na základě uspokojivého splnění milníků a cílů, což podléhá jak kontrolám *ex ante*, tak *ex post*.

EÚD uvádí „přetrvávající nedostatky“ v kontrolních systémech čtyř členských států v období, kdy konkrétní auditní doporučení Komise vydaná těmto členským státům byla stále ještě otevřená (**bod 11.32**). Komise konstatuje, že zmíněná auditní zjištění a doporučení se týkají nedostatků při provádění kontrol, nikoli samotného uspořádání systému vnitřní kontroly zavedeného v příslušném členském státě. Členské státy tyto závěry náležitě přijaly a Komise poté vyhodnotila, že všechna doporučení byla řádně provedena v rámci opatření následujících po auditu. Komise se domnívá, že žádné z těchto auditních zjištění nezpochybnilo celkovou úroveň záruk poskytovaných kontrolními systémy těchto členských států, a nebylo proto důvodem pro zavedení milníku v oblasti auditu a kontroly. Komise proto zastává názor, že při provádění plateb těmto členským státům fungovaly přiměřené kontrolní mechanismy.

Komise bere na vědomí, že EÚD v rámci svého auditu zjistil řadu možných nesrovnalostí v zadáváních veřejných zakázek ve dvou členských státech a možné nesrovnalosti v řízeních o státní podpoře ve třech členských státech. Komise určí, jaká následná opatření budou v souvislosti s těmito zjištěními přijata vůči dotčeným členským státům. Tyto případy však nemají vliv na legalitu či správnost příslušných plateb, neboť vyplácení finančních prostředků se zakládá výhradně na uspokojivém splnění příslušných milníků a cílů. Komise za sebe rozšířila rozsah svých auditů v návaznosti na výroční zprávu EÚD za rok 2023 a aktualizovala svou auditní strategii tak, aby v rámci všech typů auditů systematicky ověřovala, zda členské státy plní svou povinnost podle čl. 22 odst. 2 písm. a) nařízení o RRF. To znamená, že v relevantních případech mimo jiné ověřuje, zda členské státy pravidelně kontrolují, zda jsou poskytnuté finanční prostředky řádně využívány v souladu se všemi platnými předpisy EU a vnitrostátními předpisy, zejména v oblastech zadávání veřejných zakázek a státní podpory, a současně ověřuje i účinnost těchto kontrol. Tato ověření byla provedena s využitím vylepšeného souboru nástrojů Komise, včetně podrobných kontrolních seznamů.

3. Změny prováděcího rozhodnutí Rady

V rámci zvláštní pracovní části v letošní přípravě prohlášení o věrohodnosti EÚD analyzoval změny v prováděcím rozhodnutí Rady a přezkoumal 32 změn milníků a cílů v osmi členských státech (**bod 11.9**). Komise připomíná, že nařízení o RRF umožňuje každému členskému státu požádat o změnu nebo nahrazení prováděcího rozhodnutí Rady, jímž byl schválen příslušný národní plán pro oživení a odolnost, „*pokud […] již nemůže zčásti nebo zcela splnit svůj plán pro oživení a odolnost, včetně příslušných milníků a cílů*“[17]. Komise si uvědomuje, že o rozsahu auditu rozhoduje výhradně EÚD, a zároveň podotýká, že tento rozsah se vztahuje pouze na změny milníků a cílů, u nichž proběhla platba. Rozsah auditu se tedy nevztahuje na případy, kdy Komise Radě nenavrhla změnu prováděcího rozhodnutí Rady, ačkoli tyto případy jsou stejně relevantní pro jakékoli závěry, jež se týkají interakce mezi změnami prováděcího rozhodnutí Rady a žádostmi o platbu. Z tohoto rozsahu auditu vyplývají výsledné závěry, a zejména tvrzení, že to „*snižuje účinnost finančního pákového efektu EU a vysílá signál, že neuspokojivému plnění lze zabránit změnou prováděcího rozhodnutí Rady za účelem uvolnění platby*“ (**bod 11.42**). Komise tento názor nesdílí a poukazuje na výslovné právní ustanovení, které opravňuje k revizi v případě, kdy členský stát „*již nemůže […] splnit*“ příslušný milník nebo cíl. Komise tedy konstatuje, že spolunormotvůrci se výslovně rozhodli umožnit revizi milníků a cílů, pokud jejich splnění brání objektivní okolnosti, a současně za předpokladu, že RRP i nadále celkově splňuje všechna ostatní kritéria.

Pokud jde o závěry EÚD týkající se odůvodnění a doložení objektivních okolností (**body 11.43** a **11.44**) EÚD konstatuje, že Komise vydala pokyny ke změnám v letech 2023, 2024 (**bod 11.43**) a 2025 (**bod 11.39**). Ačkoli tyto pokyny poskytují určitý rámec, je potřeba, aby posouzení bylo nadále prováděno případ od případu vzhledem k rozmanitosti možných objektivních okolností, které mohou revizi odůvodnit. Jelikož součástí posuzování ze strany Komise je i kvalitativní úsudek, Komise uznává, že na odůvodnění a důkazy předložené členskými státy může mít EÚD odlišný názor. Komise však trvá na tom, že její posouzení byla správná a vycházela z dokumentace i z důkladných diskusí s členskými státy. Komise v návrzích na změnu prováděcího rozhodnutí Rady transparentně uvedla důvody, na nichž zakládá své stanovisko.

Komise bere na vědomí připomínku EÚD, že některé změny odstranily části určitých fází opatření z RRP (**bod 11.45**), avšak upozorňuje, že tyto změny jsou v souladu s nařízením o RRF, jak bylo vysvětleno výše. Komise uvádí, že posuzuje, zda revidovaný RRP splňuje hodnotící kritéria stanovená v nařízení, a výsledky tohoto posouzení zapracovává do svých návrhů revidovaného prováděcího rozhodnutí Rady. Tento transparentní přístup ukazuje, jak Komise zajišťuje, aby všechny změny byly prováděny způsobem, který zaručuje dodržování nařízení o RRF. Pokud v důsledku změn rozsahu opatření klesnou celkové odhadované náklady na plán RRP pod úroveň finančního přídělu členského státu, Komise požaduje, aby tento členský stát buď úměrně navýšil rozsah jiného opatření, nebo snížil výši požadovaného finančního přídělu. Tato změna nevyžaduje nové odůvodnění odhadovaných nákladů, což je v souladu s pokyny Komise, v nichž je uvedeno, že „pokud se změna týká pouze rozsahu daného opatření, revize odhadovaných nákladů by měla být provedena poměrným způsobem“[18].

Pokud členské státy do svých RRP zahrnou reformu s odhadovanými náklady ve výši nula eur, finanční příděl se tím ani nezvýší, ani nesníží. Komise tedy potvrzuje závěr EÚD (**bod 11.48**), že změna takového opatření nemá přímé finanční dopady, což vyplývá z právního základu RRF. Komise však bere v úvahu celkový dopad této změny na plán RRP, zejména na soulad se všemi právně stanovenými hodnotícími kritérii. V tomto ohledu Komise rozhodně odmítá tvrzení EÚD, že změny opatření s nulovými náklady mohou „*oslabit pobídky k zachování původního rozsahu a ambicí reforem*“, neboť nařízení o RRF zavedlo pevné záruky – které Komise a Rada uplatňují transparentním

[17] Ustanovení čl. 21 odst. 1 nařízení o RRF.
[18] Sdělení Komise C/2024/4618, část II oddíl IV.

a veřejně dostupným způsobem – s cílem zajistit, aby všechny RRP, včetně jejich reforem, vždy dodržovaly právní rámec RRF.

Příkladem, jenž tento argument dokonale ilustruje, je irská reforma 2.7 „Odstraňování digitální propasti a posilování digitálních dovedností“ (**rámeček 11.5**). Jako jeden ze čtyř prvků reformy, která byla plně financována a realizována z vnitrostátních prostředků, se Irsko zavázalo přijmout opatření, která by vedla ke zvýšení počtu absolventů oborů informačních a komunikačních technologií, a zpočátku stanovilo cíl pro měření *dopadu* tohoto opatření. Vzhledem k tomu, že tento cíl byl součástí reformy nikoli kritického významu a s nulovými náklady, Irsko požádalo o možnost tento cíl změnit a uplatnit lepší alternativu, která by umožnila snížit administrativní zátěž a zároveň dosáhnout cílů daného opatření. Komise navrhla změnu prováděcího rozhodnutí Rady v souladu s žádostí Irska a Rada s ní souhlasila. Ačkoli tato změna snížila cílovou hodnotu pro měření dopadu reformy (o 12 %), nemění to nic na politickém cíli ani na jeho provádění členským státem, tj. na realizaci reforem v oblasti digitálních dovedností. Jak před revizí, tak i po ní jsou všichni účastníci vzdělávání i nadále plně financováni z vnitrostátních prostředků, a tudíž tato změna neměla žádný vliv na finanční příděl z RRF.

4. Koncepce opatření, milníků a cílů

Stejně jako v předchozích letech[19] EÚD uvádí, že milníky a cíle by se měly „*vztahovat na všechny hlavní prvky související reformy nebo investice, především na její dokončení*“ (**bod 11.50**). Komise uznává, že zajištění řádného rozsahu reforem a investic pomocí milníků a cílů je klíčové pro měření jejich pokroku, a je toho názoru, že je tomu tak v případě všech RRP. Připomíná však, že nařízení o RRF výslovně definuje milníky a cíle jako „měření pokroku“[20].

V souvislosti s příkladem švédského milníku 41 v oblasti auditu a kontroly „*M 1: Vládní rozhodnutí zajišťující účinné a efektivní provádění plánu pro oživení a odolnost, včetně nastavení auditu a kontroly*“ (**rámeček 11.6**), Komise připomíná, že milníky v oblasti auditu a kontroly mají za cíl odstraňovat nedostatky v koncepci kontrolních mechanismů stanovených v RRP, aby byl zajištěn soulad s článkem 22 nařízení o RRF. Komise zavedla tento milník, který je zaměřen na koncepci a zavedení nezbytného kontrolního systému na vnitrostátní úrovni ve Švédsku, a zároveň požaduje, aby byl zaveden jasný rámec ukládající právní povinnosti všem prováděcím subjektům ve švédském vnitrostátním kontrolním systému. Problémy spojené s prováděním těchto opatření na úrovni jednotlivých prováděcích subjektů, které v žádném případě nezpochybňují celkový systém kontroly v dané zemi, jsou následně sledovány a prověřovány v rámci důkladných auditů prováděných Komisí, a to i prostřednictvím kontrol na místě. Tento přístup, který zajišťuje ochranu finančních zájmů principem „shora dolů“ prostřednictvím milníků v oblasti auditu a kontroly, jakož i postupem „zdola nahoru“ prostřednictvím podrobné kontroly jednotlivých prováděcích subjektů, je větší zárukou účinného a komplexního přístupu k ochraně finančních zájmů Unie, nežli časově vymezený a na dokumentech založený proces žádostí o platby.

5. Výroční zprávy o činnosti a výroční zpráva o řízení a výkonnosti

Výroční zpráva o činnosti GŘ ECFIN (**body 11.54** až **11.59**) nastiňuje, jak Komise získala jistotu ohledně i) legality a správnosti plateb; ii) systémů členských států týkajících se zadávání veřejných zakázek a státní podpory a iii) oprav v souladu s čl. 22 odst. 5 nařízení o RRF, přičemž transparentně

[19] Výroční zpráva EÚD za rok 2024, bod 11.51, výroční zpráva EÚD za rok 2023, bod 11.45.

[20] Nařízení o RRF, čl. 2 bod 4: „‚milníky a cíli‘ se rozumí měření pokroku směrem k dosažení reformy nebo investice, přičemž milníky představují kvalitativní výsledky a cíle představují kvantitativní výsledky“. Viz též odpovědi Komise na kapitolu 11 ve výroční zprávě EÚD za rok 2024, s. 493.

uvádí předpokládanou míru rizika v souvislosti s každou z těchto otázek u jednotlivých členských států. V průběhu roku 2025 provedla Komise větší počet předběžných a následných kontrol týkajících se plateb z RRF než v kterémkoli předchozím roce. Při stanovování odpovídající míry rizika se výsledky těchto kontrol zohledňují společně s činností EÚD a OLAF.

V rámci plnění předchozích doporučení EÚD Komise zaktualizovala svou metodiku hodnocení rizik z hlediska významnosti (materiality) po celou dobu trvání RRF[21]. Při tom byly mimo jiné zohledněny bleskové zprávy z auditů ještě před dokončením prací, přičemž Komise vítá, že EÚD uznává, že tento přístup Komisi umožňuje zohlednit všechny dostupné informace (**bod 11.56**). Komise je toho názoru, že výhody, které zohlednění nejnovějších dostupných informací přináší pro její transparentnost v oblasti rizik, převažují nad nevýhodami, které s tím mohou být spojeny.

Komise se domnívá, že výsledky vyplývající z revidované metodiky hodnocení rizik poskytují přiměřenou jistotu, pokud jde o úroveň rizika přiřazenou jednotlivým členským státům. V tomto ohledu, stejně jako v předchozích letech, Komise nesouhlasí s tvrzením EÚD, že tento přístup pravděpodobně podhodnocuje úroveň rizika.

6. Doporučení

Během provádění Nástroje pro oživení a odolnost si Komise ve své spolupráci s EÚD udržovala konstruktivní a proaktivní přístup. Přijala většinu doporučení, které EÚD vydal na základě auditů týkajících se RRF, a bude i nadále posilovat svůj kontrolní rámec v návaznosti na zjištění a doporučení EÚD do doby, než bude RRF uzavřen. Komise bere na vědomí, že EÚD nevydává žádná další doporučení vzhledem k tomu, že provádění RRF skončí do prosince 2026 (**bod 11.62**), a vítá tento pragmatický přístup. Návrhy Komise týkající se víceletého finančního rámce (VFR) na období 2028–2034 vycházejí ze zkušeností získaných při realizaci programů v rámci současného VFR, jakož i z doporučení vydaných EÚD. Komise vzala náležitě na vědomí stanoviska EÚD k jejím návrhům.

Z devíti doporučení obsažených ve výročních zprávách EÚD za roky 2022, 2023 a 2024 přijala Komise sedm doporučení, a to buď v plném rozsahu, nebo částečně. Komise má za to, že přijaté části všech sedmi doporučení provedla úplně a v souladu se svými prvotními odpověďmi.

Komise podotýká, že EÚD posuzuje míru provádění na základě doporučení, které formuloval, a to nezávisle na tom, zda bylo Komisí zcela přijato, či nikoli. Na druhé straně Komise posuzuje míru provádění ve srovnání se závazkem, který přijala v odpovědích na zvláštní zprávy. Proto v některých případech považuje EÚD tato doporučení za provedená pouze částečně, zatímco Komise je považuje za zcela provedená.

Komise bere na vědomí vyhodnocení doporučení 3, které EÚD uvedl ve své výroční zprávě za rok 2023. Komise se však domnívá, že byl přijat komplexní soubor opatření, která mají zajistit, aby členské státy učinily neprodlená nápravná opatření k odstranění zbývajících nedostatků v kontrolních systémech, a to i v oblastech zadávání veřejných zakázek a státní podpory. Tato opatření zahrnují komplexní kontroly ve všech typech auditů, zavedení milníků v oblasti auditu a kontroly v případech, kdy byly zjištěny systémové nedostatky, a důsledné sledování, jak jsou plněna doporučení vyplývající z auditů.

[21] Viz příloha 5 výroční zprávy o činnosti GŘ ECFIN za roky 2024 a 2025.

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet

ODPOVĚDI EVROPSKÉHO PARLAMENTU NA VÝROČNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025

KAPITOLA 12: KONTROLA OPATŘENÍ PŘIJATÝCH V NÁVAZNOSTI NA DOPORUČENÍ VE ZVLÁŠTNÍCH ZPRÁVÁCH Z ROKU 2022

ODPOVĚDI PARLAMENTU NA KONTROLU OPATŘENÍ PŘIJATÝCH V NÁVAZNOSTI NA ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVU č. 18/2022:
„Orgány EU a COVID-19 – reakce byla rychlá, ovšem bude ještě náročné co nejlépe využít inovace a flexibilitu vyplývající z krize“;

Příloha 12.2 – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na doporučení obsažená ve zvláštní zprávě z roku 2022 – ostatní kontrolované subjekty

Parlament bere na vědomí analýzu pokroku dosaženého při provádění doporučení Účetního dvora.

Parlament po pandemii COVID-19 nezavedl nový komplexní způsob práce, který by ovlivnil jeho politiku v oblasti nemovitostí. Posílil naopak svou stávající strategii a udržuje svůj stávající fond budov. Tento model klade důraz na celkovou optimalizaci stávajících aktiv, a proto nemá z hlediska politiky v oblasti nemovitostí žádný zvláštní rozpočtový dopad.

Parlament musí poskytovat přímou, osobní a trvalou podporu poslancům Evropského parlamentu při výkonu jejich každodenních povinností. To vyžaduje trvalou asistenci na místě, blízkost služeb, zabezpečené zasedací prostory a provozní kontinuitu, což jsou faktory, které ovlivňují způsob, jakým Parlament kancelářské budovy využívané jeho zaměstnanci spravuje, a také faktory, které určují jeho potřeby z hlediska infrastruktury. Rozpočtové zisky jsou tedy omezené, ovšem environmentální dopady práce z domova jsou značné.

Parlament se proto domnívá, že doporučení 3c není použitelné.

ODPOVĚDI EVROPSKÉ KOMISE NA VÝROČNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025, KAPITOLA 12: Kontrola opatření přijatých v návaznosti na doporučení, která EÚD předložil ve zvláštních zprávách z roku 2022

Pokud jde o doporučení Evropského účetního dvora (EÚD) určená Komisi **(body 12.6–12.10)**, **přikládá Komise provedení všech přijatých doporučení zásadní význam.** Komise sleduje činnosti, k jejichž provádění se zavázala a které spadají do oblasti její působnosti. EÚD posuzuje míru provádění na základě doporučení, které formuloval, nezávisle na tom, zda bylo doporučení Komisí plně přijato, či nikoli. Na druhé straně Komise posuzuje míru provádění ve srovnání se závazkem, který přijala v odpovědích na zvláštní zprávy. Proto v některých případech EÚD považuje doporučení za pouze částečně provedená, zatímco Komise je považuje za plně provedená.

V této souvislosti Komise bere na vědomí hodnocení EÚD, podle něhož **úroveň provádění doporučení určených Komisi dosáhla 74 %** doporučení, **která** byla provedena v plném rozsahu nebo ve většině ohledů (což představuje mírný pokles oproti 77 % v rámci kontroly opatření přijatých v návaznosti na doporučení EÚD z roku 2021) (**bod 12.6**). Komise potvrzuje, že mohou existovat rozdíly v hodnocení toho, do jaké míry byla doporučení provedena (**bod 12.8**). Ačkoli Komise rozhoduje o tom, kdy bylo doporučení v plném rozsahu splněno, i nadále se zavazuje zajistit, aby byly účinně naplněny základní cíle všech doporučení.

Obecně lze říci, že pokud jde o míru přijetí doporučení, v roce 2022 se podíl nepřijatých doporučení ve srovnání s rokem 2021 mírně zvýšil (přibližně čtyři procenta doporučení vydaných v roce 2022 oproti dvěma procentům v roce 2021). V roce 2022 Komise částečně přijala devět procent doporučení EÚD. **Nepřijetí nebo částečné přijetí doporučení** může mít několik důvodů, například: i) omezení vyplývající ze stávajícího regulačního rámce a/nebo obtížnost předvídat budoucí právní předpisy EU; ii) rozdělení úloh a pravomocí (včetně mechanismů odpovědnosti) mezi jednotlivými orgány a institucemi EU, členskými státy a zúčastněnými stranami; iii) doplňkovost s politikami, právními předpisy a programy; iv) posouzení Komise ohledně proveditelnosti doporučení a/nebo dopadů na zdroje a časový harmonogram.

Pokud jde o **včasné provádění doporučení (bod 12.18)**, Komise vítá závěr EÚD, že se i v tomto roce dále zvýšil podíl doporučení, která Komise provedla včas. Komise v této souvislosti poznamenává, že včasnost následných opatření je třeba posuzovat také v souvislosti s mírou přijetí doporučení. Komise je i nadále plně odhodlána provést všechna přijatá doporučení ve lhůtách, které EÚD ve zvláštních zprávách stanovil. To však neplatí pro doporučení, která Komise z důvodů uvedených ve zveřejněných odpovědích na příslušnou zvláštní zprávu původně nepřijala.

V některých případech si následná opatření mohou vyžádat více času, než se původně předpokládalo, a to kvůli složitosti opatření, legislativnímu nebo politickému vývoji, omezeným zdrojům, vnějším faktorům nebo nutnosti zapojit do nich další instituce či subjekty. Skutečnost, že některé doporučení nebylo plně provedeno do původně předpokládaného data, ještě neznamená, že nebude provedeno následně. Měnící se okolnosti nebo změny v politice nebo politickém kontextu mohou obvykle vést ke změně priorit opatření.

V příloze jsou uvedeny odpovědi Komise na 53 doporučení, která jsou podle posouzení EÚD v některých ohledech provedena, nebo která dosud provedena nebyla. Z tohoto počtu Komise nepřijala 7 doporučení, 33 doporučení považuje za provedená a u 13 doporučení, která ke konci května 2026 ještě nebyla provedena, nadále pracuje na jejich provádění.

Příloha – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na doporučení předložená ve zvláštních zprávách z roku 2022 – Evropská komise

Zvláštní zpráva 01/2022: Podpora EU určená na posilování právního státu na západním Balkáně: navzdory úsilí přetrvávají zásadní problémy.

Odpověď na doporučení 2 písm. b) v bodě 75. Komise a Evropská služba pro vnější činnost (EEAS) doporučení 2 písm. b) částečně přijaly a domnívají se, že bylo provedeno, pokud jde o ty části, které byly přijaty.

Komise považuje financování projektů za nejvhodnější formu financování organizací občanské společnosti vzhledem k tomu, že organizační nebo základní podpora je ze své podstaty riskantní, neboť vytváří závislost. V rámci opatření na podporu právního státu je věnována náležitá pozornost financování organizací občanské společnosti. Programový rámec Nástroje předvstupní pomoci (IPA) III považuje podporu občanské společnosti a médií za jednu z priorit pro posílení demokracie a právního státu. Komise se domnívá, že klíčovým faktorem pro dosažení pokroku v oblasti právního státu u cílových příjemců programu IPA je podpora aktivní role organizací občanské společnosti při tvorbě politik a rozhodování, při prosazování řádné správy věcí veřejných, v boji proti korupci, při začleňování genderového hlediska, při ochraně lidských práv a v jejich roli kontrolních orgánů. Komise například poskytuje finanční podporu projektům realizovaným organizacemi občanské společnosti, které se angažují v boji proti korupci. Tato podpora v současné době zahrnuje projekty zaměřené na vytvoření regionálních srovnávacích nástrojů pro odhalování korupce. V souladu s doporučeními EÚD poskytl program pro občanskou společnost v několika zemích významnou podporu rozvoji občanské společnosti v regionu (218,5 milionu EUR v letech 2021–2023). V rámci programu IPA III byla v dubnu 2022 vyhlášena regionální výzva k předkládání návrhů pro občanskou společnost, jejíž součástí byla konkrétní část věnovaná řádné správě věcí veřejných, právnímu státu a boji proti korupci. V roce 2024 byla vyhlášena další výzva, která se rovněž zaměřila na relevantní témata, jako je svoboda médií a svoboda projevu, podmínky podporující činnost organizací občanské společnosti a občanská participace, jakož i řádná správa věcí veřejných a hospodářský rozvoj. Na základě rozsáhlých konzultací s občanskou společností na západním Balkáně Komise v červnu 2022 revidovala své „Pokyny pro poskytování podpory EU určené občanské společnosti v zemích procesu rozšíření“. Tyto pokyny vycházejí z pevného souboru norem, zejména z *acquis* EU v oblasti právního státu (kapitola 23 „Soudnictví a základní práva“ a kapitola 24 „Spravedlnost, svoboda a bezpečnost“). Jsou navíc v souladu s doporučeními, stanovisky a pokyny přijatými mezinárodními organizacemi a mezivládními fóry.

V rámci programu IPA III došlo k výraznému navýšení finančních prostředků pro organizace občanské společnosti a mediální organizace. Komise podnikla kroky směřující k zajištění „základního financování“ v případech, kde bylo toto financování shledáno jako relevantní a proveditelné. Očekává se další pokrok v tomto směru. Prostřednictvím strategických partnerství Komise hledá způsoby, jak zajistit kontinuitu a dlouhodobější perspektivu pro činnost nezávislých organizací občanské společnosti, mediálních sítí a organizací v regionu, zejména v zemích, kde dochází k omezování občanského prostoru. Kromě toho Komise v současné době přizpůsobuje svou podporu organizacím občanské společnosti Strategii EU pro občanskou společnost. Komise nadále posiluje svou roli koordinátora dárců s cílem zaměřit pomoc na organizace občanské společnosti a média, aby tak zvrátila hrozbu zúžení občanského prostoru.

Evropská služba pro vnější činnost (EEAS) se sice nepodílí na procesu programování a provádění ani na sledování výsledků finanční podpory v rámci nástroje IPA, jíž se zabývá zpráva EÚD, avšak poskytuje: a) podporu prostřednictvím politických sdělení o významu občanské společnosti a médií při řešení otázek týkajících se právního státu; b) podporu organizacím občanské společnosti a sdělovacím

prostředkům v boji proti dezinformacím (v souladu s *akčním plánem EU proti dezinformacím a evropským akčním plánem pro demokracii*); a c) informace pro organizace občanské společnosti a sdělovací prostředky na západním Balkáně o zapojení EU, včetně integračního procesu EU.

Zvláštní zpráva 02/2022: Energetická účinnost v podnicích – Dílčí úspory energie, ale nedostatky v plánování a výběru projektů

Odpověď na doporučení 1 písm. a) v bodě 125. Komise toto doporučení nepřijala.

Komise při posuzování programů na období 2021–2027 zvážila, zda plánované financování energetické účinnosti může přinést nejlepší možnou přidanou hodnotu v souladu s cíli a prioritami EU, jakož i s vnitrostátními, regionálními a místními potřebami a omezeními. Posoudila rovněž plnění „základní podmínky" týkající se vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu.

Zvláštní zpráva 03/2022: Spouštění sítí 5G v EU: při zavádění sítí dochází ke zpoždění a bezpečnostní problémy zůstávají nevyřešeny

Odpověď na doporučení 1 písm. a) v bodě 83. V návaznosti na veřejnou konzultaci k druhému návrhu metodiky pro mapování kvality služeb v sítích 5G Komise výrazně pokročila ve vývoji společné metodiky EU, která má podpořit budoucí zavádění nových klíčových ukazatelů výkonnosti v oblasti kvality služeb sítí 5G a podávání zpráv o nich v rámci iniciativy „Digitální dekáda". Na základě výsledků veřejné konzultace a výměny názorů se Sdružením evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací a členskými státy se od začátku roku 2026 zaměření práce přesunulo na technické konzultace s příslušnými dodavateli rádiových zařízení a nástrojů pro plánování sítí, aby bylo zajištěno, že metodiku bude možné v praxi uplatňovat prostřednictvím stávajících nástrojů operátorů, a zároveň zachovat srovnatelnost, přiměřenost a kontrolovatelnost napříč členskými státy. Cílem této práce je překročit rámec stávajícího přístupu zaměřeného výhradně na pokrytí signálem a umožnit tak, aby v budoucnu byly harmonizované ukazatele kvality služeb sítě 5G vykazovány podle společné metodiky. Tento nově vznikající rámec je zejména budován na základě prahových ukazatelů odvozených z harmonizovaných výstupů získaných podle společného referenčního scénáře špičkového provozu a referenčního profilu uživatelského zařízení, aby bylo možné výsledky jednotně agregovat, vykazovat a ověřovat na národní i unijní úrovni, a zároveň se zabránilo nepřiměřené zátěži spojené s vykazováním, umělým modelovým předpokladům a zbytečnému zveřejňování obchodně citlivých údajů.

Odpověď na doporučení 2 písm. c) v bodě 91. Skupina pro spolupráci v oblasti bezpečnosti sítí a informací projednala potřebu stanovit vynutitelné požadavky. Tyto závěry byly zahrnuty do druhé zprávy o pokroku členských států při provádění souboru opatření EU pro kybernetickou bezpečnost sítí 5G, a to v oddíle 4 s názvem „Provádění doporučení Evropského účetního dvora" (str. 21–22). Kromě toho ve svém sdělení ze dne 15. června 2023 o provádění souboru opatření (C(2023) 4049 final) Komise oznámila, že v rámci své podnikové politiky kybernetické bezpečnosti a v souladu se souborem opatření EU přijme opatření, která mají zabránit provozování podnikové komunikace prostřednictvím mobilních sítí, které jako dodavatele využívají vysoce rizikové prodejce. Mezi tato opatření patří upuštění od zadávání zakázek na nové služby připojení, které využívají zařízení od těchto dodavatelů, a to v souladu s příslušnými bezpečnostními podmínkami. Komise rovněž provádí toto rozhodnutí v souladu se svými pravomocemi vyplývajícími z příslušných pravidel správy a řízení ve všech relevantních programech a nástrojích financování EU.

Komise rovněž navrhla legislativní rámec pro bezpečnost dodavatelských řetězců v oblasti informačních a komunikačních technologií (IKT), včetně sítí 5G, a to v souladu s doporučením EÚD,

aby byla zahájena legislativní iniciativa týkající se kybernetické bezpečnosti sítí 5G. Navrhovaný akt o kybernetické bezpečnosti 2 (CSA2), zveřejněný dne 20. ledna 2026, stanoví rámec pro důvěryhodné dodavatelské řetězce IKT s cílem řešit strategická, netechnická rizika v těchto dodavatelských řetězcích. Zejména v případě sítí 5G navrhovaný akt stanoví zákaz používání komponent IKT od vysoce rizikových dodavatelů v klíčových aktivech IKT. Jakmile vstoupí v platnost akt o kybernetické bezpečnosti a příslušný prováděcí akt určující třetí země představující riziko pro kybernetickou bezpečnost a obsahující seznam vysoce rizikových dodavatelů, budou mít operátoři mobilních sítí 36 měsíců na to, aby postupně vyřadili zařízení od vysoce rizikových dodavatelů z klíčových aktiv IKT. Návrh Komise by z doporučení obsaženého v souboru opatření pro sítě 5G týkajícího se vysoce rizikových dodavatelů učinil závazný požadavek. Prováděcí akty by byly přijaty, jakmile akt o kybernetické bezpečnosti 2 vstoupí v platnost.

Odpověď na doporučení 3 písm. a) v bodě 93. Toto doporučení bylo zohledněno ve druhé zprávě o pokroku při provádění souboru opatření pro sítě 5G, která byla zveřejněna dne 15. června 2023. Zmíněný soubor opatření obsahuje informace o tom, jak členské státy zacházejí s náklady operátorů mobilních sítí spojenými s výměnou zařízení 5G zakoupeného od vysoce rizikových dodavatelů, a to v rámci oddílu 2.1.3. o omezeních týkajících se vysoce rizikových dodavatelů. Uvádí se v něm, že ve 12 členských státech přijaté nebo navrhované právní rámce stanovují přechodná období, a to buď ve formě konkrétního data (např. rok 2025), nebo ve formě počtu let od vstupu opatření v platnost, čímž se operátorům mobilních sítí poskytuje čas na výměnu zařízení od vysoce rizikových dodavatelů.

Posouzení dopadů revidovaného aktu o kybernetické bezpečnosti poskytuje informace o ekonomických nákladech, které mobilním operátorům vzniknou v souvislosti s výměnou zařízení 5G od vysoce rizikových dodavatelů. Posouzení dopadů se rovněž zabývá strategickými riziky vyplývajícími z přítomnosti vysoce rizikových dodavatelů, která s sebou nesou náklady pro bezpečnost EU.

Zvláštní zpráva 04/2022: Investiční fondy: opatření EU dosud nezajistila vytvoření skutečného jednotného trhu s příznivými podmínkami pro investory

Odpověď na doporučení 1 písm. a) v bodě 129. Komise nepřijala doporučení 1 písm. a).

Komise má za to, že právní rámec EU pro správu aktiv je celkově vhodný a účinný z hlediska dosahování sledovaných cílů v oblasti účinného vnitřního trhu. Rámec je pravidelně přezkoumáván s cílem určovat a řešit nedostatky. V letech 2022 a 2023 proběhlo přezkoumání směrnice o správcích alternativních investičních fondů (AIFMD) a nařízení o evropských fondech dlouhodobých investic s cílem přizpůsobit je vývoji na trhu a odvětvovým postupům, jak se na tom dohodly Evropský parlament a Rada. Vstoupily v platnost a jsou nyní doplněny nezbytnými prováděcími opatřeními. Účinky navrhovaných legislativních změn je nutné zaznamenat a posoudit podle zásad zlepšování právní úpravy. Komise se domnívá, že další vyhodnocení těchto změn rámce EU pro správu aktiv bude možné a vhodné nejdříve za pět let od dokončení transpozice.

Dále dne 4. prosince 2025 Komise přijala návrh na zlepšení fungování a celoevropské integrace trhu v odvětví správy aktiv (návrh balíčku pro integraci a dohled nad trhy v rámci unie úspor a investic) odstraněním překážek vyplývajících z právních předpisů EU i vnitrostátních právních předpisů prostřednictvím změn směrnice o subjektech kolektivního investování do převoditelných cenných papírů, směrnice o správcích alternativních investičních fondů (AIFMD) a nařízení o přeshraniční distribuci fondů. Tento návrh zjednodušuje přeshraniční poskytování fondů, usnadňuje činnost správcům aktiv, zavádí pas pro depozitáře a poskytuje Evropskému orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA) posílené pravomoci v oblasti sbližování předpisů. Komise se domnívá, že s ohledem na rozsáhlé a ambiciózní odstranění překážek se návrh zabývá strukturálními příčinami geografické

koncentrace rizika a posiluje pravomoci orgánu ESMA v oblasti sbližování dohledu. V současné době probíhají jednání s Parlamentem a Radou.

A konečně, Komise v současné době pracuje na přijetí iniciativy EU týkající se fondů rizikového a rozvojového kapitálu. Účelem této iniciativy je zlepšit provozní podmínky správců fondů rizikového a rozvojového kapitálu v Evropské unii a zvýšit jejich konkurenceschopnost tak, aby mohli pomáhat ekonomice a inovativním firmám v EU. Cílem je vytvořit zjednodušený, přiměřenější a nákladově efektivnější soubor pravidel, který by správcům fondů rizikového a rozvojového kapitálu v EU usnadnil jejich činnost a umožnil jim rozšířit jejich působnost, čímž by se zlepšila dostupnost financování v EU. V závislosti na výsledcích probíhajících prací na tvorbě politik, posouzení dopadů a dalších faktorech může reforma vést k technickým změnám směrnice o správcích alternativních investičních fondů (AIFMD), zejména pokud jde o činnost správců podlimitních alternativních investičních fondů a malých a středních správců alternativních investičních fondů s licencí podle směrnice AIFMD, jakož i k technickým vylepšením nařízení o evropských fondech rizikového kapitálu.

Odpověď na doporučení 1 písm. b) v bodě 129. Komise doporučení 1 písm. b) částečně přijala a přijala několik relevantních opatření, aby doporučení EÚD vyhověla.

Jak bylo zdůrazněno v odpovědi na doporučení 1 písm. a), Komise dne 4. prosince 2025 přijala návrh balíčku pro integraci a dohled nad trhy v rámci unie úspor a investic. Činnosti v oblasti měření výkonnosti a monitorování jdou nad rámec nutně omezeného souboru ukazatelů uvedených v plánu řízení GŘ FISMA. Komise každoročně zveřejňuje seznam ukazatelů, jejichž cílem je sledovat vývoj kapitálových trhů a monitorovat pokrok při plnění cílů unie kapitálových trhů; tento seznam mimo jiné zahrnuje ukazatele týkající se investičních fondů. Kromě toho revize směrnice AIFMD a pravidel pro podávání zpráv orgánům dohledu v oblasti kolektivního investování do převoditelných cenných papírů podle směrnice (EU) 2024/927 od roku 2027 zlepší dostupnost a kvalitu údajů o investičních fondech a jejich správcích, čímž se usnadní sledování výkonnosti těchto účastníků trhu.

Kromě toho ESMA provádí průběžné posuzování a sledování rizik v odvětví investičních fondů, jehož výsledky jsou zveřejňovány v řadě zpráv, jako jsou například zprávy o trendech, rizicích a zranitelnostech (Trends, Risks and Vulnerabilities – TRV), přehled ukazatelů rizik (Risk Dashboard) a série zpráv o trhu (Market Reports). V této souvislosti ESMA vypracovává strukturální tržní ukazatele TRV (TRV Structural Market Indicators), které poskytují strukturální ukazatele pro investiční fondy v rámci Evropského hospodářského prostoru, EU i jednotlivých členských států, a poskytuje údaje z registrů vedených orgánem ESMA. Po přezkoumání tohoto rámce se Komise proto domnívá, že stávající soubor ukazatelů a kanálů pro zveřejňování představuje vhodný rámec.

Odpověď na doporučení 3 písm. a) v bodě 134. Komise doporučení 3 písm. a) částečně přijala a domnívá se, že bylo provedeno, pokud jde o ty části, které byly přijaty. Dne 24. května 2023 zveřejnila Komise svůj návrh strategie retailového investování, jejímž cílem je posílit postavení retailových investorů a zajistit, aby byli náležitě chráněni a motivováni k investování na kapitálových trzích. Tato strategie pokrývá širokou škálu témat, včetně řešení potenciálních střetů zájmů finančních zprostředkovatelů souvisejících s pobídkami. Parlament a Rada dosáhly předběžné politické dohody dne 18. prosince 2025.

Tato dohoda zavádí opatření, která mají posílit důvěru retailových investorů a zlepšit jejich interakci s finančními trhy, zejména prostřednictvím:

- posílení pravidel týkajících se struktury produktů s cílem zajistit, aby produkty, které nenabízejí přiměřený poměr ceny a hodnoty, nebyly retailovým investorům nabízeny ani prodávány;
- přispívání ke zmírnění potenciálních střetů zájmů při distribuci investičních produktů zavedením přísnějších ochranných opatření a větší transparentnosti v případech, kdy jsou pobídky povoleny, mimo jiné prostřednictvím testu pobídek;
- usnadnění přístupu retailových investorů k jednoduchým, široce diverzifikovaným a nákladově efektivním produktům;

- poskytování jasných a standardizovaných informací o investičních produktech retailovým investorům a aktualizace pravidel pro zveřejňování informací s ohledem na digitální éru;
- podpory používání standardní terminologie a způsobu uvádění nákladů s cílem zajistit jejich transparentnost a srovnatelnost, čímž se investorům usnadní posouzení hodnoty produktu;
- zajištění toho, aby všichni retailoví klienti obdrželi roční přehled o investiční výkonnosti svého portfolia;
- ochrany retailových investorů před zavádějícím marketingem tím, že se zajistí, aby společnosti nesly plnou odpovědnost za marketingovou komunikaci, včetně té, která je šířena prostřednictvím sociálních médií, celebrit nebo jiných třetích stran, kterým společnosti vyplácejí odměny nebo poskytují pobídky;
- snížení administrativní zátěže a zlepšení dostupnosti produktů a služeb pro zkušenější retailové investory tím, že se zvýší přiměřenost kritérií pro získání postavení profesionálního investora.
- posílení spolupráce v oblasti dohledu mezi orgány EU a vnitrostátními orgány s cílem zajistit řádné a účinné uplatňování pravidel v celé EU a bojovat proti podvodům a nekalým praktikám.

Po formálním přijetí prozatímní dohody Parlamentem a Radou by strategie retailového investování měla posílit ochranu retailových investorů a zlepšit jejich přístup na kapitálové trhy.

Zvláštní zpráva 06/2022: Práva duševního vlastnictví v EU – Ochrana není zcela nepropustná

Odpověď na doporučení 1 písm. b) v bodě 96. Komise přijala několik opatření, aby vyhověla doporučením EÚD. Přepracovaná směrnice (EU) 2024/2823 ze dne 23. října 2024 o právní ochraně průmyslových vzorů a nařízení (EU) 2024/2822 ze dne 23. října 2024, kterým se mění nařízení o (průmyslových) vzorech Společenství (ES) č. 6/2002 a zrušuje nařízení Komise (ES) č. 2246/2002 o poplatcích placených Úřadu Evropské unie pro duševní vlastnictví, vstoupily v platnost dne 9. prosince 2024.

Pokud jde o právní předpisy EU týkající se ochranných známek, jak čl. 16 odst. 3 přepracované směrnice, tak nový čl. 19 odst. 3 nařízení EU o (průmyslových) vzorech (ES) č. 6/2002 ve znění nařízení (EU) 2024/2822 nyní rozšiřují rozsah práv vyplývajících ze zapsaných průmyslových vzorů za účelem boje proti padělanému zboží, které prochází tranzitem přes EU nebo je umístěno do jiného celního režimu. Ačkoli členské státy musí přepracovanou směrnici ještě provést do 9. prosince 2027, ustanovení nového čl. 19 odst. 3 nařízení EU o (průmyslových) vzorech ve znění pozdějších předpisů se již uplatňuje od 1. května 2025. Pokud jde o intervenční práh a definici malých zásilek, předložila Komise v září 2022 po důkladné analýze návrh na revizi definice malých zásilek (prostřednictvím aktu v přenesené pravomoci, jak stanoví nařízení EU (č.) 608/2013) k posouzení celním orgánům členských států, držitelům práv a zástupcům. Vzhledem k obavám a pochybnostem, které ohledně zvýšení prahových hodnot vyjádřily jak celní orgány členských států, tak držitelé práv, se Komise rozhodla tento návrh stáhnout. Některé členské státy se vyslovily pro radikálnější změnu postupu pro malé zásilky, než je pouhé zvýšení množstevních limitů. Postup pro malé zásilky je součástí probíhajícího hodnocení nařízení EU (č.) 608/2013. Intervenční prahy nejsou v platném nařízení stanoveny, jsou však součástí výše zmíněného hodnocení.

Odpověď na doporučení 2 v bodě 97. Komise přijala několik opatření, aby vyhověla doporučením EÚD, a domnívá se, že provádění tohoto doporučení stále probíhá. Komise zahájila v roce 2022 proces hodnocení na základě článku 210 nařízení o ochranné známce Evropské unie (EUTMR). Na podporu tohoto hodnocení předložil externí dodavatel studii, kterou Komise přijala dne 17. listopadu 2024, a to s výhradou rozhodnutí o zveřejnění této studie. Studie se zaměřuje na vyhodnocení změn zavedených nařízením EUTMR od roku 2017, jakož i na celkovou účinnost a nákladovou efektivitu procesu udělování ochranných známek EU. V rámci tohoto procesu

se rovněž provádí analytická práce, na níž je založeno posouzení správního mechanismu a prvků souvisejících s rámcem poplatků. Komise v současné době připravuje pracovní dokument útvarů Komise (SWD) týkající se hodnocení nařízení EUTMR, jak to vyžaduje článek 210 nařízení EUTMR, přičemž podklad pro toto hodnocení tvoří podpůrná studie. Kromě toho Komise na základě zpětné vazby od uživatelů systému ochranných známek a od členských států pravděpodobně zváží zahrnutí některých hmotněprávních ustanovení nařízení EUTMR do tohoto hodnocení. Cílem je zjednodušení, aby výsledek hodnocení zohlednil všechny možné aspekty pro případné přezkoumání nařízení EUTMR.

Odpověď na doporučení 5 písm. a) v bodě 101. Komise se domnívá, že toto doporučení bylo plně provedeno.

Komise společně s devíti členskými státy, které se k této iniciativě dobrovolně připojily, zřídila v rámci skupiny odborníků pro celní otázky podskupinu pro celní kontroly a řízení rizik s cílem vypracovat společná kritéria rizik v oblasti práv duševního vlastnictví a ověřit, zda je možné je účinně a efektivně uplatňovat. Tato podskupina vypracovala legislativní návrh (prováděcí rozhodnutí Komise a příslušné přílohy) a otestovala jej v rámci dvou pilotních projektů – v jednom z nich byly použity historické údaje a v druhém údaje v reálném čase – přičemž kontroly vycházely z výsledků generovaných navrhovanými ukazateli rizika obsaženými v návrhu společných kritérií rizik. Výsledky těchto dvou pilotních projektů, zejména toho, v jehož rámci byly prováděny celní kontroly dovozních prohlášení v reálném čase, byly však zklamáním a nevedly k mnoha zajištěním. Jedním z důvodů, které členské státy uvedly, bylo to, že nebylo možné potvrdit platnost ukazatelů rizika stanovených pro práva duševního vlastnictví, což znamenalo, že tyto ukazatele nebyly dostatečně propracované na to, aby mohly být začleněny do závazných společných kritérií rizik.

Na základě výsledků dosud provedené práce dospěla podskupina k závěru, že by bylo prozatím předčasné přistoupit k zavedení závazných společných kritérií rizik. Členské státy nicméně uznaly, že je třeba zlepšit řízení rizik na evropské úrovni. Bylo proto navrženo vyzkoušet využití souhrnných seznamů údajů souvisejících s riziky v oblasti práv duševního vlastnictví tím, že se členským státům umožní tyto seznamy shromažďovat a začlenit do jejich systému řízení rizik (např. subjekty s negativní pověstí), aniž by tím vznikla členským státům jakákoli povinnost tyto seznamy při kontrolách využívat. Tyto seznamy by měly být začleněny do společného systému řízení rizik (CRMS 2). Do tohoto seznamu přispěje každý členský stát a za sjednocení těchto příspěvků do společného seznamu pro všechny členské státy bude odpovědná Komise. Toto řešení bude představovat dočasné opatření do doby, než bude zaveden vylepšený společný přístup k řízení rizik v rámci aktuálně prováděného balíčku celních reforem, a to zejména prostřednictvím platformy Customs DataHub.

Odpověď na doporučení 5 písm. c) v bodě 101. Komise se domnívá, že toto doporučení bylo plně provedeno.

Komise připomíná členským státům, že musí ve stanovené lhůtě zaznamenat údaje o zajištěních provedených v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví do informačního systému pro boj proti padělání a pirátství (databáze COPIS) prostřednictvím skupiny odborníků pro celní otázky, a zároveň zdůrazňuje požadovanou kvalitu předkládaných údajů.

Na konci roku 2024 Komise zadala vypracování externí studie na podporu hodnocení nařízení č. 608/2013, která byla nedávno dokončena. Studie se zabývá otázkou načasování podávaných zpráv. Touto věcí se bude Komise také zabývat v rámci hodnocení provádění nařízení (EU) č. 608/2013, jehož cílem je posoudit, zda by stanovení závazné lhůty pro podávání zpráv vedlo ke zlepšení kvality a včasnosti podávaných zpráv.

Zvláštní zpráva 07/2022: Nástroje internacionalizace malých a středních podniků: velký počet podpůrných opatření, která však nejsou plně soudržná nebo koordinovaná

Odpověď na doporučení 3 písm. a) v bodě 90. U projektů v rámci iniciativy Startup Europe, které spravuje Evropská rada pro inovace (EIC) a které mají rovněž přímou souvislost s digitální politikou Connect, byly vypracovány ukazatele pro:

- počet start-upů, kterým poskytuje podporu ekosystém vytvořený v rámci projektu;
- počet volných pracovních míst vytvořených start-upy podporovanými ekosystémem Startup Europe;
- aktivity zavedené v průběhu trvání projektu s cílem pokračovat v nich i po jeho skončení.

Komise navíc spolupracuje s EIC s cílem podpořit její činnost v oblasti monitorování projektů v rámci iniciativy Startup Europe. To zahrnuje podávání zpráv o projektech, výstupech, sledování klíčových ukazatelů výkonnosti, jakož i průběžné a závěrečné hodnocení, které organizuje EIC.

Odpověď na doporučení 3 písm. c) v bodě 90. Hodnotící a výběrová kritéria programu Horizont Evropa upřednostňují projekty, které nejlépe splňují tři relevantní kritéria pro udělení grantu: excelence, dopad, kvalita a efektivnost provádění (v souladu s čl. 28 odst. 1 nařízení o programu Horizont Evropa). Tato tři kritéria pro udělení grantu zajišťují, že projekty přispívají k následujícím oblastem a mají na ně co největší dopad: i) posílení tržní pozice evropských start-upů v oblasti strategických digitálních technologií a inovací v oblasti špičkových technologií; ii) propojování start-upů s místními a evropskými ekosystémy, komunitami a potenciálními novými trhy; a iii) posílení kapacit pro propojování technologických řešení a start-upů v oblasti špičkových technologií s investičními a růstovými příležitostmi. Tím se zajistí, že se v rámci financovaných projektů propojí ty start-upy, které nejvíce přispívají k růstu a tvorbě pracovních míst. Ve výzvách k podávání návrhů v rámci iniciativy Startup Europe Komise zdůrazňuje, že je důležité, aby návrh projektu nastínil, jak pomůže start-upům plně rozvinout a uplatnit jejich potenciál a konkurenceschopnost.

Zvláštní zpráva 08/2022: Podpora konkurenceschopnosti malých a středních podniků z EFRR – Nedostatky v koncepci snižují účinnost financování

Odpověď na doporučení 2 písm. a) v bodě 80. Komise doporučení 2 písm. a) nepřijala.

Komise souhlasí s tím, že kritéria pro výběr by měla být náležitě ambiciózní, ale nesouhlasí s tím, že konkurenční výzvy jsou vždy vhodnou výchozí možností pro podporu malých a středních podniků. Právní základ ponechává řídicím orgánům možnost zvolit si jakýkoli postup výběru, který považují za nejvhodnější pro maximalizaci příspěvku z fondů EU s ohledem na každou situaci, program nebo obvyklé správní postupy. Řídící orgány si mohou v jednotlivých případech vybrat mezi konkurenčními a nekonkurenčními výzvami (viz bod odůvodnění 60 nařízení (EU) 2021/1060), přičemž zohlední výhody a nevýhody jednotlivých metod.

Zvláštní zpráva 09/2022: Výdaje v rozpočtu EU na období 2014–2020 související s klimatem – Nejsou tak vysoké, jak jsou vykázány

Odpověď na doporučení 1 v bodě 58. Komise se důsledně snaží diferencovat příspěvky v oblasti společné zemědělské politiky (SZP) co nejspolehlivějším a vědecky podloženým způsobem, přičemž si uvědomuje, že metodika musí být jednoduchá a že je třeba se vyhnout nepřiměřené administrativní zátěži. V lednu 2026 Komise zveřejnila studii o sledování rozpočtových dopadů, pokud jde o příspěvek společné zemědělské politiky ke změně klimatu. Současná metodika sledování odhaduje kladný přínos pro klima, který je v zásadě v souladu s váhovými koeficienty stanovenými v článku 100 nařízení (EU) 2021/2115, zejména pokud jde o přímé platby a oblasti s přírodními nebo jinými omezeními specifickými pro určité oblasti.

Pro příští programové období představují váhové koeficienty 40 % a 100 %, jejichž použití se v současné době plánuje pro oblasti intervence související se zemědělstvím, koeficienty, které nejlépe odpovídají kladným přínosům výdajů v rámci SZP, stanoveným pomocí nové metodiky této studie. Výsledky studie v zásadě potvrzují novou metodiku popsanou v navrhovaném nařízení o výkonnosti.

Odpověď na doporučení 2 písm. a) v bodě 60. Komise toto doporučení nepřijala.

Všechny základní akty rozpočtových programů EU předpokládají soulad s přiměřenou a upravenou verzí zásady „významně nepoškozovat" a právní rámec EU pro klima současně vyžaduje, aby Komise před přijetím posoudila u jakéhokoli návrhu opatření nebo legislativního návrhu (včetně rozpočtových návrhů) jejich soulad s cíli EU v oblasti klimatické neutrality do roku 2050 a cíli EU v oblasti klimatu pro roky 2030 a 2040. Komise se proto domnívá, že by nebylo vhodné rozšiřovat metodiku pro zohledňování problematiky klimatu tak, aby zohledňovala negativní dopad, jak navrhuje EÚD, a to i s ohledem na dodatečnou zátěž, jež by tím byla uložena všem příslušným aktérům.

Odpověď na doporučení 3 v bodě 63. Komise se domnívá, že toto doporučení bylo plně provedeno.

Komise přijala řadu opatření s cílem informovat o dopadu rozpočtu EU na klimatické cíle v rámci výročních zpráv o řízení a výkonnosti za roky 2023 a 2024. Za tyto roky výroční zprávy o řízení a výkonnosti uvádějí roční úspory energie v soukromých a veřejných budovách, roční objem emisí CO_2, kterým bylo zabráněno, a instalovaný výkon z obnovitelných zdrojů energie a shrnují výsledky z různých rozpočtových programů EU. Absence harmonizovaných a agregovatelných ukazatelů napříč rozpočtovými programy však Komisi brání v tom, aby rozšířila rozsah tohoto sledování dopadů.

Návrh nařízení o výkonnosti pro víceletý finanční rámec na období 2028–2034 stanoví rámec výkonnosti pro sledování výdajů a výkonnosti ve všech rozpočtových programech a činnostech EU. Tento rámec zahrnuje společný seznam oblastí intervence, koeficienty a ukazatele, které umožňují sledovat výdaje a výkonnost v souvislosti jak se zmírňováním dopadů změny klimatu, tak s přizpůsobováním se této změně. Pokud jde o zmírňování dopadů změny klimatu, jedním z klíčových ukazatelů je množství emisí skleníkových plynů, kterým bylo zabráněno. Tento ukazatel byl zahrnut do příslušných oblastí intervence a umožní agregaci tohoto významného výsledku v rámci celého rozpočtu EU.

Zvláštní zpráva 10/2022: Program LEADER a komunitně vedený místní rozvoj napomáhá zapojení místních subjektů, ale dodatečné přínosy stále nebyly dostatečně prokázány

Odpověď na doporučení 1 písm. e) v bodě 84: Komise doporučení částečně přijala, a to s výhradou jeho proveditelnosti z hlediska sběru údajů a existence společné definice zákonem stanovených úkolů.

Komise spolu se svým dodavatelem prozkoumala možnost posouzení využití prostředků programu LEADER k financování zákonem stanovených úkolů unijních, celostátních, regionálních nebo místních orgánů, a to v rámci studie na podporu hodnocení nákladů a přínosů provádění programu LEADER, která byla zveřejněna dne 9. listopadu 2023. Z průzkumu vyplynulo, že analýza zákonem stanovených úkolů nebyla proveditelná kvůli absenci společné definice a shody ohledně toho, co spadá pod zákonem stanovené úkoly, a také kvůli nedostupnosti údajů potřebných pro takovou analýzu. Komise se proto domnívá, že v části, kterou přijala, na doporučení náležitě reagovala, neboť předtím, než dospěla k závěru, že provedení takové analýzy není proveditelné, prověřila její proveditelnost.

Odpověď na doporučení 2 v bodě 84. Komise přijala několik opatření, aby vyhověla doporučením EÚD.

Hodnocení ex post Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) a Fondu soudržnosti za programové období 2014–2020 (pracovní dokument Komise a shrnutí) přineslo důkazy o tom, že řídící orgány

přizpůsobily opatření místním podmínkám a že podpora byla z velké části relevantní pro řešení stávajících i nově vznikajících potřeb příjemců po celé programové období. Ukázalo se, že integrované územní nástroje, jako jsou integrované územní investice a komunitně vedený místní rozvoj, jsou obecně účinné při uplatňování územního přístupu k cílenému využívání prostředků z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) a při podpoře víceúrovňové správy a integrovaného, víceodvětvového přístupu k vypracovávání územních strategií.

Studie o územních nástrojích, které přispívají k hodnocení ex post programů politiky soudržnosti na období 2014–2020 financovaných z EFRR, měla být zveřejněna v roce 2025. Komunitně vedený místní rozvoj vychází z přístupu LEADER k rozvoji venkova, v jehož rámci místní akční skupiny zajišťují vedení místního rozvoje zdola nahoru. Zatímco využívání iniciativy LEADER, financované z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, je pro všechny členské státy povinné, využívání ostatních fondů, včetně fondů politiky soudržnosti, je dobrovolné. Naprostá většina místních akčních skupin v rámci komunitně vedeného místního rozvoje (574) působila ve venkovských oblastech a všechny z nich již fungovaly jako místní akční skupiny v rámci iniciativy LEADER alespoň během jednoho předchozího programového období.

Jedním z nejdůležitějších faktorů, které místní akční skupiny v rámci komunitně vedeného místního rozvoje motivovaly k zavedení komunitně vedeného místního rozvoje, byly předchozí pozitivní zkušenosti s iniciativou LEADER v letech 2007–2013, které zahrnovaly jak existenci účinných prováděcích struktur, tak i zkušené týmy, které měly zájem ve své práci pokračovat. V případě komunitně vedeného místního rozvoje ve venkovských oblastech byla soudržnost usnadněna tím, že místní akční skupiny mohly čerpat ze svých zkušeností s vypracováváním strategických rámců pro program LEADER v předchozích programových obdobích (Inforegio – Hodnocení programového období 2014–2020).

Pracovní dokument útvarů Komise s hodnocením ex post Evropského námořního a rybářského fondu (ENRF) za programové období 2014–2020 dospěl k závěru, že v rámci komunitně vedeného místního rozvoje financovaného z ENRF se podařilo účinně zapojit místní zúčastněné strany prostřednictvím místních akčních skupin v odvětví rybolovu, čímž se podpořil inkluzivní rozvoj a posílily místní kapacity. Navzdory relativně skromným rozpočtům podpořil více než 14 000 projektů, čímž přispěl k vytváření pracovních míst, podniků a partnerství a zároveň podpořil udržitelnost a inovace. Komunitně vedený místní rozvoj posílil úlohu rybolovu v místních ekonomikách a přispěl k tomu, aby se politiky EU více přiblížily pobřežním komunitám. Hodnotící pracovní dokument útvarů Komise bude zveřejněn ve 2. čtvrtletí roku 2026, proto byl odpovídajícím způsobem upraven předpokládaný termín dokončení.

Zvláštní zpráva 11/2022: Ochrana rozpočtu EU – Je třeba lépe využívat černých listin

Odpověď na doporučení 2 odst. 2 v bodě 93: Komise v rámci své řídící rady zahájila dohled nad efektivním fungováním systému EU pro včasné odhalování rizik a vylučování hospodářských subjektů (EDES). To zahrnovalo zejména opatření přijatá v návaznosti na zprávy a doporučení Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) týkajících se včasného odhalování rizik či vylučování hospodářských subjektů a opatření přijatá v návaznosti na doporučení výboru.

Komise rovněž zajišťuje dohled nad podniky v souvislosti s probíhajícími vyšetřováními Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) a Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO)[1], přičemž plně

[1] Zmíněná „probíhající vyšetřování OLAF“ je třeba chápat jako preventivní správní opatření k ochraně finančních zájmů Unie popsaná v čl. 7 odst. 6 nařízení 883/2013 (nařízení o úřadu OLAF).

respektuje případné požadavky na zachování důvěrnosti. Úlohy příslušné schvalující osoby a výboru EDES při sjednocování postupu v situacích zakládajících vyloučení musí zůstat nedotčeny.

Co se týká využívání zdrojů údajů k identifikaci případů vyloučení, prozkoumá Komise možnost dohledu nad činností odpovědné schvalující osoby v okamžiku, kdy jsou informace o potenciálním případu vyloučení zaznamenány do příslušných databází. V případě údajů ze systému pro řízení nesrovnalostí jsou záznamy zpřístupněny v okamžiku, kdy odpovědná schvalující osoba zjistí shodu v systému a požádá o další informace.

Komise rovněž poznamenává, že na rozdíl od zpráv úřadu OLAF nebo oznámení Úřadu evropského veřejného žalobce, které často doporučují uložení opatření systému EDES, ostatní zmíněné zdroje údajů (systém pro řízení nesrovnalostí, konečné výsledky auditů, rozhodnutí v oblasti hospodářské soutěže a oznámení prováděcích partnerů) ze své povahy nedoporučují přijetí takového opatření, a proto ze své podstaty nevyžadují monitorování na úrovni společnosti. V souladu s decentralizovanou povahou rozpočtu EU musí odpovědná schvalující osoba ověřit, zda příslušný subjekt představuje riziko pro rozpočet EU a zda toto riziko odůvodňuje přijetí opatření v rámci systému EDES. Komise průběžně dohlíží na provádění doporučení výboru EDES.

Odpověď na doporučení 2 odst. 3 v bodě 93. Komise doporučení 2 odst. 3 částečně přijala a domnívá se, že bylo provedeno, pokud jde o ty části, které byly přijaty.

Komise se nespoléhá pouze na čestná prohlášení. Kromě ověření takových prohlášení Komise zajišťuje určité ex-post záruky. ZKomise zejména vyžaduje, aby odpovědná schvalující osoba v každé fázi před podpisem zakázky zkontrolovala databázi EDES. Kontroly *ex-post* jsou zaručeny také díky varovným hláškám o zablokování vyloučených subjektů v centrálním finančním informačním systému (ABAC), které se zobrazí před provedením platby. Systém odpovědné schvalující osoby varuje i v případě, že do systému EDES bylo zadáno včasné odhalení. Schvalující osoby tak mohou být v průběhu plnění zakázky informovány o skutečnostech týkajících se protistran EU, s nimiž jsou aktuálně ve smluvním vztahu.

Komise nicméně posoudí možnost zřídit pro orgány členských států jednotné kontaktní místo, které by využívalo relevantní dostupná data ze systémů EDES a Arachne propojených se systémem SUMMA (aplikace, která nahrazuje ABAC jako centrální finanční informační systém), čímž by se díky propojení, křížovému vkládání dat a nástrojům a technikám umělé inteligence zajistila maximální ochrana rozpočtu EU. V této souvislosti Komise vyvinula webovou službu, která má usnadnit systémům externích organizací, jako jsou například systémy prováděcích partnerů a členských států, přístup k databázi EDES. Z toho vyplývá, že se rozvíjejí propojení s jinými systémy a že budou postupně rozšířena na další nástroje a platformy. Komise navíc plánuje budoucí propojení s nástrojem Arachne+, což ještě více zlepší možnosti systému.

Odpověď na doporučení 2 odst. 4 v bodě 93. Komise nadále aktualizuje své interní pokyny týkající se systému EDES a vypracovala ad hoc pokyny zaměřené na konkrétní situace (např. využití zprávy OLAF, dopad rozhodnutí o vyloučení na stávající právní závazky), aby maximalizovala účinnost postupů v rámci systému EDES, a vypracuje další pokyny k používání systému EDES.

Odpověď na doporučení 2 odst. 5 v bodě 93. Komise bude pokračovat v podpoře informovanosti o systému EDES, a to i v ostatních orgánech a institucích EU, v orgánech členských států a u prováděcích partnerů. Komise se snaží zvyšovat povědomí o systému EDES prostřednictvím různých opatření, mezi něž patří uspořádání jednodenního workshopu pro všechny útvary Komise, komunikace s úřady, orgány a agenturami jiných institucí, články na intranetu Komise a ad hoc školení pro různé cílové skupiny. V příslušném čase budou orgány členských států proškoleny v oblasti uplatňování systému v rámci sdíleného řízení, které je určeno pro fondy a programy financované od ledna 2028. Pokud jde o spolupráci s prováděcími partnery, Komise by ráda zdůraznila, že stávající mechanismus již zajišťuje vysokou úroveň ochrany rozpočtu EU, aniž by vyžadoval povinné používání systému EDES. V souladu

s článkem 157 finančního nařízení jsou prováděcí partneři povinni zajistit rovnocennou úroveň ochrany.

Komise se proto domnívá, že toto doporučení bylo provedeno.

Odpověď na doporučení 3 v bodě 95. Komise se domnívá, že toto doporučení bylo provedeno a nespoléhá se přitom výhradně na správní samostatnost partnerů.

Zatímco nepřímé řízení je založeno na spoléhání se na systémy, pravidla a postupy prováděcích partnerů, těmto partnerům jsou finanční prostředky svěřeny teprve poté, co předběžné posouzení potvrdí, že jejich systémy jsou schopny odhalit a řešit situace zakládající vyloučení (v souladu s článkem 138 finančního nařízení), nesrovnalosti a podvody. V případech, kdy jsou systémy v souladu s předpisy pouze částečně, uplatňuje Komise cílená dohledová opatření s cílem chránit finanční zájmy EU. Vzor dohody o přiznání příspěvku navíc obsahuje vymahatelná ustanovení o vyloučení z přístupu k financování (článek 20 všeobecných podmínek dohody o přiznání příspěvku) a obecnou povinnost podávat zprávy. Mezi tyto povinnosti patří povinnost oznámit Komisi neprodleně případy zjištěných podvodů a nesrovnalostí a přijatá následná opatření a informace o podezření na podvod, korupci nebo jakoukoli jinou nelegální činnost s dopadem na finanční zájmy EU (článek 2.6 všeobecných podmínek dohody o přiznání příspěvku). Tyto informace může Evropská komise využít pro účely systému EDES. Kromě toho si Komise podle článků 11 a 12 všeobecných podmínek dohody o přiznání příspěvku vyhrazuje právo pozastavit lhůtu pro platbu či dohodu o přiznání příspěvku nebo tuto dohodu vypovědět v případě porušení podstatných povinností (například povinností uvedených v článcích 2 a 20), čímž zajišťuje odpovědnost a kontrolu. Tento rámec je proto založen na dvou klíčových prvcích: za prvé na spoléhání se na předem posouzené systémy, které byly hodnoceny na základě posuzování pilířů, a za druhé na přísných smluvních závazcích a mechanismech jejich vymáhání. V případě akcí humanitární pomoci odkazy na konkrétní články dohody o přiznání příspěvku odpovídají ekvivalentním ustanovením obsaženým v dohodě o přiznání příspěvku na humanitární pomoc.

Odpověď na doporučení 5 odst. 3 v bodě 97. Komise bude pokračovat ve vývoji integrovaného IT systému pro vytěžování údajů a hodnocení rizik (Arachne), který dala k dispozici orgánům členských států plnícím rozpočet EU. Výsledkem tohoto vývoje budou nové prvky a funkce, například modul ex-ante, změny plynoucí ze SZP a nové indikátory rizika zohledňující údaje o skutečném vlastnictví.

Komise se také zaměří na zlepšení jeho uživatelské vstřícnosti a interoperability (v rozsahu, v jakém členské státy zpřístupní své údaje) s dalšími zdroji údajů na úrovni EU i členských států relevantních pro plnění rozpočtu EU. Nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (přepracované znění) vytváří právní základ a zavádí komplexní opatření pro modernizovaný nástroj k vytěžování údajů a hodnocení rizik (Arachne+), který má od roku 2028 lépe chránit finanční zájmy EU (na základě zkušeností s již existujícím nástrojem Arachne). Nový nástroj bude použitelný v rámci všech způsobů řízení a bude založen na moderní IT architektuře, přičemž bude těžit zejména z interoperability a umělé inteligence (AI). Ačkoli je využívání tohoto budoucího nástroje v současné době dobrovolné, instituce a orgány EU, členské státy a subjekty provádějící rozpočet EU budou od roku 2028 povinny do tohoto nástroje vkládat příslušné údaje. Ve společném prohlášení ze dne 7. prosince 2023 se Komise, Rada a Parlament zavázaly, že na základě posouzení připravenosti tohoto nástroje, které Komise provede do konce roku 2027, prozkoumají a znovu projednají jeho povinné používání v rámci víceletých finančních rámců po roce 2027.

Odpověď na doporučení 5 odst. 4 v bodě 97. Komise je odpovědná za zveřejňování rozhodnutí EU o vyloučení v databázi EDES a snaží se tento nástroj co nejvíce propagovat. Komise i nadále podporuje využívání integrovaného informačního systému Arachne+ pro vytěžování údajů a hodnocení rizik, a to prostřednictvím specializovaných školení, účasti na konferencích, v rámci pracovní skupiny Komise a skupiny odborníků členských států. Skupina odborníků Komise byla zřízena rozhodnutím Komise C(2024) 7889 ze dne 20. listopadu 2024 s cílem navázat úzkou a trvalou spolupráci mezi Komisí a

členskými státy, a to se zaměřením na čtyři hlavní kritéria posuzování připravenosti: ukazatele rizika, interoperabilitu, ochranu údajů a umělou inteligenci. Skupinu tvoří zástupci členských států z oblasti financí, auditu, správy dat nebo vývoje informačních technologií. Zástupci EÚD se účastní jako pozorovatelé.

Odpověď na doporučení 5 odst. 5 v bodě 97. V souvislosti s přepracováním finančního nařízení předložila Komise návrh, který je v souladu s tímto konkrétním dílčím doporučením. Pokud jde o data EU, lze tedy toto dílčí doporučení považovat za provedené ke dni, kdy vstoupilo v platnost přepracované finanční nařízení (30. září 2024).

Zvláštní zpráva 12/2022: Trvalost v rozvoji venkova – Většina projektů zůstává po požadované období v provozu, avšak je možné dosáhnout dlouhodobějších výsledků

Odpověď na doporučení 3 písm. a) v bodě 70. Komise se domnívá, že toto doporučení bylo provedeno.

Dne 14. prosince 2023 uspořádala Komise workshop sítě EU pro SZP věnovaný trvanlivosti investic | Síť EU pro SZP pro členské státy, příjemce a hodnotitele. Cílem workshopu bylo mimo jiné identifikovat vhodné přístupy a zdroje informací týkající se hodnocení dalšího fungování projektů financovaných z prostředků EU.

Přehledy hlavních zjištění jsou k dispozici na specializovaném webu: Přehled hlavních zjištění – workshop o trvanlivosti investic. Komise představila výsledky workshopu, včetně osvědčených postupů členských států, na zasedání expertní skupiny pro provádění nařízení o strategických plánech SZP dne 28. června 2024. V návaznosti na zasedání expertní skupiny předala Komise dne 4. prosince 2024 členským státům sdělení, v němž shrnula výsledky workshopu sítě EU pro SZP věnovaného trvanlivosti investic, který se konal dne 14. prosince 2023, a písemné příspěvky členských států k otázkám určeným k diskusi.

Odpověď na doporučení 3 písm. b) v bodě 70. Komise považuje toto doporučení za provedené.

Na základě výsledků workshopu sítě EU pro SZP o trvanlivosti investic, který se konal 14. prosince 2023 (Přehled hlavních zjištění – workshop o trvanlivosti investic | Síť EU pro SZP), Komise identifikovala výzvy a rizikové faktory týkající se trvanlivosti investic a seznámila členské státy s výsledky workshopu na zasedání expertní skupiny pro provádění nařízení o strategických plánech SZP, které se konalo dne 28. června 2024. V návaznosti na zasedání expertní skupiny předala Komise dne 4. prosince 2024 členským státům sdělení, v němž shrnula výsledky workshopu sítě EU pro SZP věnovaného trvanlivosti investic, který se konal dne 14. prosince 2023, včetně rizikových faktorů, a písemné příspěvky členských států k otázkám určeným k diskusi.

Zvláštní zpráva 13/2022: Volný pohyb v EU během pandemie COVID-19 – Prověřování kontrol na vnitřních hranicích bylo omezené a opatření členských států nebyla koordinovaná

Odpověď na doporučení 1 písm. e) v bodě 80. Komise doporučení 1 písm. e) nepřijala.

Komise přijala opatření ke zlepšení stávajících právních předpisů, konkrétně tím, že navrhla rozsáhlé změny Schengenského hraničního kodexu, které vstoupily v platnost v červenci 2024. Revidovaný Schengenský hraniční kodex mimo jiné obsahuje kritérium, podle něhož musí členské státy prokázat přiměřenost a nezbytnost kontrol na vnitřních hranicích, přičemž nároky na splnění tohoto kritéria se zvyšují s délkou trvání těchto kontrol, a dále obsahuje vzory oznámení a zpráv ex post, což již vedlo

ke zlepšení jejich kvality. Byly přijaty nezbytné prováděcí akty, které stanovují jednotný formát oznámení a zprávy ex post.

Doporučení 1 písm. e) nebylo přijato, neboť se v něm doporučuje, aby Komise přešla k donucovacím opatřením. To zasahuje do diskreční pravomoci Komise, pokud jde o její politiku prosazování práva a o to, zda a kdy zahájit řízení o nesplnění povinnosti nebo postoupit věc Soudnímu dvoru. To je podrobněji vysvětleno také ve sdělení „Právo EU: lepší výsledky díky lepšímu uplatňování".

Zvláštní zpráva 14/2022: Reakce Komise na podvody ve společné zemědělské politice – Je načase se jimi zabývat hlouběji

Odpověď na doporučení 2 písm. c) v bodě 112. Komise se domnívá, že toto doporučení bylo provedeno.

Komise shromáždila od 25 členských států informace o nových technologiích, včetně umělé inteligence, a o jejich využití v rámci operací zaměřených na boj proti podvodům. To se uskutečnilo prostřednictvím dotazníku, který byl součástí studie provedené externím dodavatelem za účelem přizpůsobení horizontálního (průřezového) hodnocení rizika podvodů v rámci společné zemědělské politiky (SZP). Z anonymizované analýzy odpovědí vyplynulo, že jako hlavní nástroje pro boj proti podvodům se široce využívají systém Arachne, systém evidence půdy a systém sledování plochy. V odpovědích se rovněž hovořilo o softwaru založeném na umělé inteligenci, který se používá k rozpoznávání a analýze fotografií s geotagy, a o pilotním projektu s využitím softwaru s umělou inteligencí, který slouží k posuzování žádostí v rané fázi.

Souhrn odpovědí členských států byl prezentován na 18. konferenci platebních agentur v Bruselu dne 7. října 2025. Prezentace poskytla prostor pro diskusi a podpořila sdílení osvědčených postupů v oblasti využívání nástrojů umělé inteligence při předcházení podvodům.

V rámci opatření č. 12 strategie Komise pro boj proti podvodům pomáhá program EU pro boj proti podvodům, který spravuje úřad OLAF, orgánům členských států při vytváření a zdokonalování nástrojů založených na umělé inteligenci nebo s ní souvisejících. Například v rámci výzvy k podávání žádostí o technickou pomoc pro rok 2024 bylo orgánům členských států přiděleno několik grantů na nákup softwaru pro vývoj umělé inteligence a na systémy pro analýzu dat založené na umělé inteligenci. Kromě toho se úřad OLAF společně s členskými státy zapojil do technické iniciativy, která zahrnuje jak preventivní, tak vyšetřovací aspekty boje proti podvodům a jejímž strategickým cílem je vytvoření „digitální sady nástrojů pro boj proti podvodům". Tato iniciativa se zaměřila na tři hlavní oblasti činnosti:

- využití umělé inteligence pro účely vyšetřování;
- analytické metody pro proaktivní odhalování podvodů založené na datech; a dále
- propojování různých zdrojů dat.

V květnu 2025, na závěr třídenního workshopu, účastníci z členských států a zástupci útvarů Evropské komise zabývajících se bojem proti podvodům vypracovali tři zadání s konkrétními výstupy (řešení, jako jsou nástroje umělé inteligence a pokyny, které budou zařazeny do sady nástrojů). V červnu 2026 se členské státy a subjekty EU zabývající se bojem proti podvodům sejdou na 2. workshopu věnovanému digitálním nástrojům pro boj proti podvodům, aby zhodnotily pokrok při provádění mandátů přijatých v květnu 2025 a projednaly nové projekty.

Zvláštní zpráva 15/2022: Opatření na rozšíření účasti v programu Horizont 2020 byla dobře navržena, avšak udržitelná změna bude z velké části záviset na úsilí vnitrostátních orgánů

Odpověď na doporučení 3 v bodě 94. Komise se domnívá, že toto doporučení bylo provedeno. Oznámení o synergiích mezi programy Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) a programem Horizont Evropa bylo přijato Komisí a zveřejněno v Úředním věstníku dne 4. listopadu 2022 (EUR-Lex - 52022XC1104(02) - CS - EUR-Lex).

Odpověď na doporučení 4 písm. c) v bodě 96. Komise se domnívá, že toto doporučení bylo provedeno.

Všichni příjemci projektu jsou povinni podávat zprávy o svých úspěších a výsledcích projektu; tyto informace jsou poté snadno a otevřeně dostupné na veřejně přístupné platformě Evropské komise Informační služby Společenství pro výzkum a vývoj (CORDIS). Kromě toho byla v rámci pracovního programu Horizont Evropa na období 2023–2024 vyhlášena nová speciální výzva zaměřená zejména na opatření na rozšíření účasti, a to nástroj na podporu využívání a šíření výsledků (HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-05) (s. 37)). Výzva byla uzavřena dne 28. září 2023. Vítěz, který bude vybrán z devíti způsobilých návrhů, pomůže příjemcům opatření na rozšíření účasti šířit jejich výsledky v širším měřítku. Další aktivita, která se připravuje ve spolupráci s Výkonnou agenturou pro výzkum, bude zaměřena na vypracování rozmanitějšího, důkladnějšího a cílenějšího přístupu k příkladům úspěšných projektů. Probíhající projekty budou podrobně analyzovány s cílem vybrat některé konkrétní příklady úspěšných realizací, které budou následně prezentovány různými, méně obvyklými způsoby (např. prostřednictvím svědectví zúčastněných stran, prezentací nejen ze strany příjemců projektu, ale také ze strany společnosti či státní správy), aby se široké veřejnosti předvedly jejich výsledky a dopad na společnost.

Odpověď na doporučení 5 písm. a) v bodě 99. Komise se domnívá, že doporučení 5 písm. a) týkající se zlepšení monitorování opatření na rozšíření účasti bylo splněno.

V rámci opatření Teaming – klíčové akce, která podporuje budování kapacit s doplňkovým financováním z jiných zdrojů – se od koordinátorů vyžaduje, aby dokumentovali pokrok na základě několika klíčových ukazatelů výkonnosti (KPI), které jsou shrnuty ve zprávě o provádění opatření Teaming vypracované Výkonnou agenturou pro výzkum. U ostatních nástrojů na rozšíření účasti jsou klíčové ukazatele výkonnosti stanoveny na úrovni grantových dohod, aby zohledňovaly specifika jednotlivých opatření.

Odpověď na doporučení 5 písm. b) v bodě 99. Komise a Výkonná agentura pro výzkum sledují statistické údaje (např. kolik projektů v rámci opatření na rozšíření účasti těžilo z jiných aktivit zaměřených na rozšíření účasti), pokračují v provádění každoročních průzkumů (které zahrnují i již ukončené projekty) a zveřejňují příklady úspěšných realizací, v nichž jsou představeny dokončené projekty. Kromě toho se v části pracovního programu Horizont Evropa na období 2026–2027, která se týká rozšíření účasti (WIDERA), zavádí nová výzva – „Teaming for Synergies“ – jako synergická akce pro stávající centra excelence v rámci opatření Teaming, která byla financována v rámci předchozích výzev podle tohoto opatření. A konečně, v případě opatření Teaming se koordinátoři všech dokončených i probíhajících projektů v rámci tohoto opatření účastní činnosti Teaming Clubu, kde si vyměňují osvědčené postupy a zkušenosti.

Zvláštní zpráva 19/2022: Zadávání zakázek na očkovací látky proti COVID-19 v EU – Po počátečních problémech bylo zajištěno dostatečné množství dávek, ale výkonnost procesu nebyla dostatečně posouzena

Odpověď na doporučení 2 písm. a) v bodě 81. Návrh nařízení o rámci pro krizové situace (EFR), přijatý v roce 2022, stanoví právní rámec pro zadávání veřejných zakázek na lékařská protiopatření na evropské úrovni v případě mimořádné situace v oblasti veřejného zdraví. Přezkum nařízení EFR, který je stanoven v jeho článku 16, dosud neproběhl, jelikož nařízení dosud nebylo aktivováno. Komise však v průběhu času vyhodnotila rizika spojená s tímto přístupem k zadávání veřejných zakázek a v

současné době připravuje specializovaný dokument, který shrne kroky podniknuté v rámci vyhodnocení rizik tohoto přístupu. Komise tento dokument dokončila dne 27. května 2026 a považuje tedy doporučení za provedené.

Odpověď na doporučení 2 písm. b) v bodě 81. Očekávaný termín splnění tohoto doporučení byl posunut na 31. prosince 2026, jelikož zátěžové testování pokynů pro zadávání veřejných zakázek v krizových situacích vyžaduje, aby byly tyto pokyny nejprve vypracovány a schváleny, což je v současné době plánováno na konec prvního pololetí roku 2026.

Komise bude moci efektivně připravit zátěžový test teprve poté, co bude přijato konečné znění těchto pokynů. Je třeba také poznamenat, že v souladu s pokyny a smluvními závazky trvá návrh, plánování a realizace takových činností obvykle nejméně šest měsíců. Komise v současné době dokončila veškeré nezbytné přípravné práce, aby zajistila včasné uspořádání zátěžového testu. Tato akce byla zařazena do plánu činností Komise. Byla podepsána smlouva, která zajišťuje nezbytnou externí podporu pro přípravu a logistiku celé akce.

Zvláštní zpráva 20/2022: Opatření EU v oblasti boje proti nezákonnému rybolovu – Kontrolní systémy jsou zavedené, ale jsou oslabené nerovnoměrnými kontrolami a sankcemi ze strany členských států

Odpověď na doporučení 1 písm. b) v bodě 98. Změny nařízení Komise (ES) č. 1010/2009 o nezákonném, nehlášeném a neregulovaném rybolovu, přijaté dne 22. listopadu 2023, zahrnovaly povinné používání rizikových kritérií stanovených na úrovni EU.

Komise ve spolupráci s členskými státy a Evropskou agenturou pro kontrolu rybolovu pokračuje ve své práci zaměřené na identifikaci automatizovaných varování o rizicích a na vývoj informačních technologií souvisejících s těmito varováními, jakož i na automatizaci některých kontrol v rámci systému CATCH (informační systém pro osvědčení o úlovku). Revidovaná riziková kritéria byla zakotvena v prováděcím nařízení Komise (EU) 2025/1522, čímž se stala pro členské státy závaznými. Komise v současné době pracuje na vypracování nových pokynů pro kontroly a ověřování, které budou členským státům předloženy v roce 2026.

S ohledem na dvouleté zprávy členských států o provádění nařízení Komise (ES) č. 1010/2009 (článek 55 nařízení Rady (ES) č. 1005/2008) Komise analyzovala, jak byla riziková kritéria uplatňována téměř všemi 27 členskými státy v letech 2018–2021, a vydala členským státům doporučení (prostřednictvím navazujících dopisů). Analýza týkající se období 2022–2023 v současné době probíhá a bude dokončena v roce 2026. Prováděcí nařízení Komise (EU) 2025/1522 rovněž mění článek 32 nařízení Komise (ES) č. 1010/2009, který obsahuje povinnosti v oblasti předkládání zpráv a hodnocení, jež zahrnují mimo jiné rizika zjištěná na základě uplatňování kritérií Unie a výsledky ověřovacích činností provedených za účelem řešení těchto rizik. Tyto skutečnosti musí být oznamovány každé dva roky ve dvouletých zprávách členských států. Na základě informací, které členské státy uvedou ve svých dvouletých zprávách, které mají být předloženy v roce 2028 (a které se budou týkat období 2026–2027), bude tedy Komise moci sledovat, zda se kontroly a ověřování zaměřovaly na revidovaná riziková kritéria. V případě potřeby by však v systému CATCH mohly být již před rokem 2028 prováděny cílené kontroly využívání ověřování u varování založených na rizikových ukazatelích.

Odpověď na doporučení 1 písm. c) v bodě 98. Komise doporučení 1 písm. c) částečně přijala.

S ohledem na dvouleté zprávy členských států o provádění nařízení Komise (ES) č. 1010/2009 (článek 55 nařízení Rady (ES) č. 1005/2008) Komise analyzovala, jak byly kontroly a ověřování uplatňovány v letech 2018–2021, a to u téměř všech 27 členských států, a zaslala navazující dopisy. Analýza týkající se období 2022–2023 v současné době probíhá a bude dokončena v roce 2026. V roce 2025 bylo zahájeno jedno řízení o nesplnění povinnosti proti jednomu členskému státu z důvodu

neprovedení povinných kontrol zásilek produktů rybolovu ze třetích zemí. Komise v současné době analyzuje doplňující informace poskytnuté dotčeným členským státem a rozhodne o dalších krocích.

Zvláštní zpráva 21/2022: Posuzování národních plánů pro oživení a odolnost ze strany Komise – celkově přiměřené, ale přetrvávají rizika spojená s jejich prováděním

Odpověď na doporučení 1 písm. a) v bodě 113. Od přijetí doporučení ke zlepšení postupů při posuzování národních plánů pro oživení a odolnost Komise aktualizovala své pokyny pro členské státy i svou interní dokumentaci. Tyto pokyny a dokumentace zajišťují jednotný soubor kritérií pro posuzování plánů a jejich revizí. Komise uznává, že vzhledem k rozdílům mezi jednotlivými plány, pokud jde o jejich obsah, rozsah a specifika, má posouzení nutně silný kvalitativní rozměr, který závisí na konkrétním kontextu a časovém harmonogramu každé revize, a nelze jej plně standardizovat. Jednotnost a řádný postup jsou zajištěny prostřednictvím interních pokynů k danému procesu a hledisek týkajících se jednotlivých posuzovacích kritérií, horizontálních právních a politických přezkumů a důkladného konzultačního procesu v rámci Komise.

Komise rovněž připomíná, že konečné rozhodnutí o přijetí revidovaného plánu náleží Radě. Komise se proto domnívá, že doporučení provedla v souladu s jeho záměrem a zajistila tak v nejvyšší možné míře jednotný a spravedlivý postup.

Odpověď na doporučení 1 písm. b) v bodě 113. Komise vede podrobné záznamy o svých posouzeních národních plánů a v uplynulých letech průběžně zdokonalovala své interní systémy vedení záznamů, pokyny i školení. Aby byla zajištěna transparentnost tohoto procesu, Komise zveřejňuje svou analýzu v pracovních dokumentech útvarů a v odůvodněních svých návrhů prováděcích rozhodnutí Rady, jimiž se schvaluje posouzení plánů pro oživení a odolnost, a to vždy, když takový návrh předkládá.

Komise připomíná, že všech 27 plánů pro oživení a odolnost je jedinečných a každá revize má velmi specifický charakter, přičemž rozsah revizí sahá od drobných technických oprav až po rozsáhlé podstatné změny. Z tohoto důvodu se způsob vedení záznamů a přesný postup nutně v některých ohledech liší. Komise nicméně trvá na tom, že její postup je systematický, důkladný a dobře zdokumentovaný, a domnívá se, že svá posouzení dosud vždy dokázala zdůvodnit. Komise se proto domnívá, že doporučení řádně provedla v míře, v jaké to bylo možné.

Odpověď na doporučení 3 písm. b) v bodě 116. Komise vítá potvrzení Evropského účetního dvora, že členské státy ve svých výročních zprávách o pokroku informují o přínosu opatření v rámci Nástroje pro oživení a odolnost k provádění doporučení pro jednotlivé země a že Komise tyto informace rovněž zahrnuje do zpráv o jednotlivých zemích zveřejňovaných v rámci evropského semestru. Komise připomíná, že evropský semestr není nástrojem pro sledování či provádění Nástroje pro oživení a odolnost, nýbrž samostatným politickým nástrojem s přesně vymezeným právním účelem. Zejména zprávy o jednotlivých zemích v rámci evropského semestru jsou koncipovány tak, aby poskytovaly analýzu konkrétní ekonomické situace každého členského státu a toho, jak byla zohledněna doporučení pro danou zemi. Komise usilovala o sladění těchto dvou procesů prostřednictvím standardizovaného podávání zpráv a sjednocení lhůt pro jejich podávání a zajišťuje, aby dokumenty v rámci semestru rovněž zohledňovaly přínos opatření v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, a to v míře, v jaké je to relevantní a proveditelné. Komise nicméně připomíná, že výchozím bodem pro podávání zpráv v rámci evropského semestru jsou konkrétní cíle tohoto semestru, a tedy i doporučení pro jednotlivé země – nikoli opatření v rámci Nástroje pro oživení a odolnost. Úroveň podrobnosti, s jakou jsou opatření v rámci Nástroje pro oživení a odolnost uváděna, tedy závisí na širším politickém a investičním kontextu v jednotlivých členských státech.

Odpověď na doporučení 5 písm. b) v bodě 119. Komise připomíná, že národní plány pro oživení a odolnost předkládají členské státy a schvaluje je Rada, a zároveň vítá, že Evropský účetní dvůr ocenil její úsilí o zlepšení a zpřehlednění milníků a cílů.

Komise potvrzuje, že systematicky přezkoumává srozumitelnost a formulaci milníků a cílů, které jsou předmětem revize, avšak podotýká, že to závisí na tom, zda byl konkrétní milník či cíl revidován. Komise dále konstatuje, že 26 členských států v období na přelomu let 2025 a 2026 důkladně revidovalo své plány pro oživení a odolnost, aby zajistily včasné splnění milníků a cílů v roce 2026, který je posledním rokem provádění Nástroje pro oživení a odolnost. V této souvislosti Komise uplatnila ještě přísnější přístup, kdy přezkoumala všechny dosud neposouzené milníky a cíle, a ve spolupráci s členskými státy usilovala o další zvýšení srozumitelnosti formulací a jednotnosti napříč plány pro oživení a odolnost, a to v míře, která je možná a relevantní s ohledem na rozmanitost národních plánů pro oživení a odolnost, konkrétních reforem a investic, jakož i správních zvyklostí a postupů v jednotlivých zemích.

Zvláštní zpráva 22/2022: Podpora EU určená pro uhelné regiony – Její zaměření na socioekonomickou a energetickou transformaci je jen omezené

Odpověď na doporučení 2 v bodě 63. Komise se domnívá, že toto doporučení bylo provedeno.

Nařízení (EU) 2024/1787 o snižování emisí metanu v odvětví energetiky (nařízení EU o metanu) bylo zveřejněno dne 15. července 2024 a vstoupilo v platnost dne 4. srpna 2024. Část III kapitoly 4 se zabývá emisemi metanu z uzavřených hlubinných uhelných dolů a opuštěných hlubinných uhelných dolů.

Pokud jde o podávání zpráv a měření, článek 25 ukládá členským státům povinnost do 5 srpna 2025 sestavit a zveřejnit soupis všech uzavřených a opuštěných hlubinných uhelných dolů na jejich území nebo v jejich jurisdikci, jejichž provoz byl ukončen po 3. srpnu 1954. Dále se v něm stanoví, že provozovatelé dolů nebo členské státy jsou povinni od 5. května 2026 předkládat výroční zprávy obsahující údaje o emisích metanu na úrovni zdroje za předchozí kalendářní rok u všech uzavřených hlubinných uhelných dolů a opuštěných hlubinných uhelných dolů zařazených do soupisu. Příslušné orgány musí tyto zprávy zpřístupnit veřejnosti a Evropské komisi.

Pokud jde o opatření ke zmírnění dopadů, článek 26 ukládá členským státům povinnost vypracovat a provést plán na zmírňování emisí metanu z uzavřených hlubinných uhelných dolů a opuštěných hlubinných uhelných dolů, jejichž provoz byl ukončen po 3. srpnu 1954. Tento plán na zmírňování emisí musí být předložen příslušným orgánům do 5. února 2027. Článek 26 rovněž obsahuje ustanovení zakazující vypouštění a flérování od roku 2030, přičemž jsou povoleny výjimky v případech, kdy využívání metanu nebo zmírnění emisí metanu není technicky proveditelné nebo při něm existuje riziko ohrožení životního prostředí, bezpečnosti osob nebo zdraví. V takových případech jsou odpovědné strany povinny informovat příslušné orgány o nutnosti vypouštění či flérování a předložit jim o tom důkazy. Článek 26 rovněž obsahuje ustanovení o alternativním využití uzavřených a opuštěných hlubinných uhelných dolů, která zahrnují specifické povolovací řízení vyžadující monitorování a předcházení emisím metanu.

Pokud jde o shromažďování a sdílení osvědčených postupů, má Komise podle čl. 5 odst. 3 povinnost zřídit síť příslušných orgánů s nezbytnými opatřeními k zajištění výměny informací týkajících se zejména monitorování, regulování a dodržování a osvědčených postupů s cílem podpořit spolupráci a umožnit konzultace.

Komise zřídila specializovanou skupinu odborníků. V období od dubna 2025 do dubna 2026 se uskutečnilo pět plenárních zasedání a několik zasedání pracovních skupin za účasti členských států a příslušných orgánů. Shromažďování a sdílení osvědčených postupů – včetně těch, které se týkají měření a řízení emisí metanu z uzavřených nebo opuštěných uhelných dolů – bude zajištěno a uvedeno do praxe v rámci činnosti skupiny odborníků. Komise představila zvláštní zprávu Evropského účetního dvora (EÚD) 22/2022, přičemž se zaměřila na „doporučení 2“ a související odpověď Komise, přičemž oba dokumenty mají význam pro nařízení o metanu a pro práci skupiny odborníků. Komise rovněž popsala proces následného přezkumu a představila svou odpověď (25. 6. 2025) i předběžné závěry EÚD. Skupina odborníků poté souhlasila s návrhem Komise zařadit na program příštího zasedání sítě příslušných orgánů bod týkající se sdílení osvědčených postupů v souvislosti s měřením a řízením emisí metanu z uzavřených nebo opuštěných uhelných dolů. Termín konání tohoto zasedání bude stanoven v souladu s požadavky článku 26 nařízení EU o metanu.

Zvláštní zpráva 23/2022: Synergie mezi programem Horizont 2020 a evropskými strukturálními a investičními fondy – Potenciál těchto synergií není dosud plně využíván

Odpověď na doporučení 2 písm. b) v bodě 83. Komise se domnívá, že toto doporučení bylo plně provedeno. Provádění podporuje společenství „Seal of Excellence (SoE) Community of Practice“ (společenství pro sdílení praktických postupů týkajících se pečeti excelence), které sdružuje vnitrostátní/regionální orgány a financující subjekty za účelem výměny zkušeností, získávání pokynů od útvarů Evropské komise a posílení vzájemného učení. Funguje prostřednictvím zasedání, jimž předsedá Komise, prostřednictvím webových stránek a platformy určené k objasňování platných pravidel a sdílení osvědčených postupů; programy zasedání se zabývají také širšími politickými tématy souvisejícími se synergiemi.

V letech 2023–2024 došlo ke dvěma významným pokrokům v oblasti výměny dat týkajících se projektů, kterým byla udělena pečeť excelence. Prvním z nich byl informační panel Evropské rady pro inovace (EIC) týkající se pečeti excelence určený pro oprávněné externí uživatele, který byl spuštěn v prosinci 2023. Druhý modul informačního panelu, který byl spuštěn 25. listopadu 2024, umožňuje uživatelům poskytovat zpětnou vazbu ohledně vnitrostátní/regionální finanční podpory poskytované projektům EIC, kterým byla udělena pečeť excelence, což umožňuje sledovat provádění těchto projektů v členských státech. Pro smysluplné sledování je třeba zvýšit míru využívání tohoto nástroje; v současné době je zde 100 registrovaných uživatelů z 22 zemí.

Informační panel programu Horizont Evropa byl vylepšen o souhrnné údaje týkající se dalších typů projektů podobných projektům, kterým byla udělena pečeť excelence (např. MSCA-PF[2], ERC-PoC[3]). Tyto projekty lze vyhledávat podle členského státu a regionu, aby se tak poskytovatelům finančních prostředků usnadnilo navrhování programů podpory. Podskupina fóra Evropského výzkumného prostoru (EVP) zaměřená na „přístup k excelenci“ (Access to Excellence, opatření EVP č. 16), jejíž činnost byla podložena průzkumem a odbornou zprávou zveřejněnou na počátku roku 2025, napomohla vytvoření synergií mezi orgány odpovědnými za výzkum a inovace a orgány odpovědnými za soudržnost, jakož i mezi programem Horizont Evropa a Evropským fondem pro regionální rozvoj (EFRR). Databáze CORTEX[4] nyní zahrnuje 37 programů eGrants, což umožňuje identifikovat tematické

[2] https://marie-sklodowska-curie-actions.ec.europa.eu/actions/postdoctoral-fellowships

[3] https://erc.europa.eu/apply-grant/proof-concept

[4]Nástroj pro vytěžování textů CORTEX je interní platforma pro analýzu dat vyvinutá Společným výzkumným střediskem (JRC) Evropské komise. Tento nástroj, jehož cílem je podporovat tvorbu politik, využívá zpracování

synergie prostřednictvím vytěžování textů napříč tématy. Komise rovněž využila nástroj Horizon Results Booster k analýze synergických opatření nahlášených žadateli, na jejímž základě vypracovala zprávu a soubory dat.

Odpověď na doporučení 3 písm. c) v bodě 89. Komise se domnívá, že toto doporučení bylo provedeno v plném rozsahu a bezodkladně.

S cílem posílit následné synergie vypracovala Komise soubor různých doplňkových iniciativ.

Za prvé, Komise rozšiřuje působnost platformy Horizon Results Platform (portál EU pro financování a výběrová řízení / jednotný prostor pro elektronickou výměnu dat (SEDIA)), aby zahrnovala klíčové využitelné výsledky plynoucí z projektů rámcových programů pro výzkum a inovace nejen ze 7. rámcového programu, ale také z programu Horizont 2020 a současného programu Horizont Evropa (včetně znalostních a inovačních společenství EIT), Evropského námořního a rybářského fondu, Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu, Výzkumného fondu pro uhlí a ocel a zcela nedávno také z Inovačního fondu. Tyto „profily“ výsledků, které lze využít, nabízejí velké množství informací o samotném výsledku i o potřebách těch, kteří jej vlastní. Na platformě Horizon Results Platform je lze vyhledávat podle regionu (kód NUTS2). Příjemci finančních prostředků z EFRR tak mohou rychle zjistit výsledky projektů ve svém regionu a přímo kontaktovat ty, kdo k těmto výsledkům přispěli, aby prozkoumali možnosti spolupráce.

Za druhé, byla vyhlášena výzva v rámci nástroje na podporu využívání a šíření výsledků (HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-05-01) v části pracovního programu Horizont Evropa na období 2023–2024, která se týká rozšíření účasti (2023–2024 WIDERA), s orientačním rozpočtem ve výši 5 milionů EUR. Výzva byla uzavřena dne 28. září 2023 a v současné době probíhá její vyhodnocování. Hlavními cíli tohoto nástroje na podporu využívání a šíření výsledků je zajistit:

- posílení šíření a využívání kapacit, a to i prostřednictvím lepšího porozumění strategii Komise v oblasti využívání a šíření výsledků a příležitostem, které tato strategie může nabídnout příjemcům, kteří vyžadují opatření na rozšíření účasti;
- podporu příjemců při využívání a šíření výsledků prostřednictvím tržně orientovaného přístupu;
- zdokonalení dovedností a znalostí v oblasti využívání a šíření výsledků, předávání znalostí a správy duševního vlastnictví, aby mohli výzkumní a vedoucí pracovníci příjemců opatření na rozšíření účasti plnit své závazky vyplývající z grantové dohody v rámci programu Horizont Evropa i po skončení svého projektu.

Toto opatření by mělo příjemcům pomoci lépe pochopit, jak plnit závazky v oblasti využívání a šíření výsledků v rámci programů Horizont Evropa a Horizont 2020, a vyhledávat příležitosti v rámci dalších finančních programů EU, zejména v rámci politiky soudržnosti (např. EFRR, ESF+) a také v rámci Nástroje pro oživení a odolnost. Toto opatření by mělo nejen prohloubit znalosti příjemců o nástrojích pro rozvoj jejich činností v oblasti využívání a šíření výsledků (včetně nástrojů nabízených Komisí na podporu využívání a šíření výsledků, např. platforma Horizon Results Platform, nástroj Horizon Results Booster), ale také pomoci příjemcům efektivně využívat sociální média a inovativní komunikační kanály, nástroje týkající se práv duševního vlastnictví (např. IP Helpdesk, IP scan, IP voucher, Health Research Board atd.) a otevřená data.

přirozeného jazyka k extrakci dat z grantů EU a výzkumných návrhů, aby analytikům pomohl sledovat dopady politik.

Zvláštní zpráva 24/2022: Opatření v oblasti elektronické veřejné správy zaměřená na podniky – Opatření Komise byla provedena, dostupnost elektronických služeb se však v EU stále liší

Odpověď na doporučení 2 v bodě 97. Akt o interoperabilní Evropě vstoupil v platnost dne 11. dubna 2024 a položil tak základy pro plynulé poskytování přeshraničních digitálních veřejných služeb. Cílem této legislativy je rovněž zlepšit koordinaci experimentování a inovací ve veřejném sektoru a podporovat sdílení a opětovné využívání řešení v oblasti interoperability.

Digitalizace veřejných služeb je tématem zpráv o stavu digitální dekády v letech 2023 a 2024, které čerpají z různých zdrojů dat, včetně srovnávacího indexu elektronické veřejné správy (e-Government), který v roce 2023 sledoval digitalizaci veřejných služeb v Evropě. Zpráva za rok 2024 doporučuje „podporovat šíření digitálních technologií v celé společnosti a regionech, zejména prostřednictvím rozvoje součinnosti a spolupráce mezi evropskými subjekty na místní úrovni". V tomto ohledu sehrála klíčovou roli činnost evropských center pro digitální inovace (EDIH). Specializovaná pracovní skupina EDIH AI4PA dosud uspořádala více než dvanáct webinářů a dvě osobní setkání s cílem sdílet osvědčené postupy v oblasti využívání umělé inteligence ve veřejném sektoru. Komise rovněž podporuje inkubátor GovTech4All, který sdružuje 29 organizací z 20 zemí s cílem inovovat a zlepšovat digitální veřejné služby prostřednictvím pilotních projektů. Kromě toho obdržela Komise v prosinci 2024 oficiální žádost o založení Konsorcia evropské digitální infrastruktury pro inovativní rozsáhlé propojené služby pro transformaci veřejné správy (IMPACTS-EDIC), které bude vyvíjet, propagovat a zavádět řešení v oblasti digitální veřejné správy. Toto konsorcium vede Řecko a původně se k němu připojily Chorvatsko, Maďarsko a Polsko. V rámci 12měsíční koordinační a podpůrné akce zapojí i další členské státy a jako projekt určený pro více zemí získá další podporu v rámci pracovního programu pro program Digitální Evropa na období 2025–2027 (rozpočtová položka IOP, 6 milionů EUR).

Komise se konečně aktivně zasazuje i o šíření příkladů a řešení v oblasti digitální veřejné správy prostřednictvím svých různých webinářů a každoroční vlajkové akce SEMIC, jakož i prostřednictvím observatoří a souvisejících společenství, jako jsou Open Source Observatory a Public Sector Tech Watch.

Byl spuštěn portál pro interoperabilní Evropu. Tento portál je domovem Akademie interoperabilní Evropy, která již nabízí 33 bezplatných e-learningových kurzů zaměřených na prohloubení znalostí zaměstnanců veřejného sektoru v oblasti digitální veřejné správy. Portál rovněž nabízí řešení pro interoperabilitu a v budoucnu bude tento katalog dále rozšiřovat. Komise v současné době pracuje na zřízení komunity (společenství) interoperabilní Evropy. V rámci webinářů a schůzek pracovní skupiny EDIH (AI4PA) byly prezentovány informace o právních předpisech EU a řešeních v oblasti digitální veřejné správy a byly propagovány příslušné vzdělávací programy.

Zvláštní zpráva 25/2022: Ověřování hrubého národního důchodu pro účely financování rozpočtu EU. Rizika při sestavování údajů jsou celkově dobře pokryta, ale je třeba zvýšit prioritu opatření

Odpověď na doporučení 1 písm. a) v bodě 106. Pro cyklus ověřování hrubého národního důchodu (HND) na období 2025–2029 určil Eurostat následující průřezové otázky, které mají být ověřeny prostřednictvím srovnání mezi jednotlivými zeměmi ve všech členských státech:

- metoda zaměstnanosti – srovnání údajů o zaměstnanosti získaných z demografických zdrojů s údaji o zaměstnanosti, z nichž vychází odhady hrubého domácího produktu (HDP) a hrubého národního důchodu (HND);
- vyvážení HDP v tabulkách dodávek a užití;
- nevybraná daň z přidané hodnoty (DPH) a teoretické výpočty DPH.

Eurostat tyto průřezové otázky automaticky považuje za vysoce rizikové ve všech zemích. Eurostat prověřil, zda je třeba této činnosti věnovat přednostní pozornost. Vzhledem ke složitosti a významu všech tří oblastí určených pro účely srovnání mezi jednotlivými zeměmi se Eurostat domnívá, že žádná z těchto otázek by neměla mít přednost (z hlediska plánovaného pořadí kontrol) před ostatními dvěma. To znamená, že tato tři srovnání mají být prováděna souběžně (jak vyplývá z dokumentu „Outline of the verification model for GNI for own resource purposes" (Rámec modelu ověřování HND pro účely vlastních zdrojů). Průřezová témata stanovená pro cyklus ověřování HND v letech 2025–2029 (stejně jako závěry týkající se jejich prioritizace) jsou součástí následujících rámcových dokumentů pro tento cyklus:

- rámec modelu ověřování HND pro účely vlastních zdrojů;
- model hodnocení rizik u ověřování HND pro účely vlastních zdrojů.

Tyto dokumenty byly předloženy a schváleny expertní skupinou pro HND v dubnu 2025. Je třeba poznamenat, že Eurostat provedl šestnáct srovnání mezi jednotlivými zeměmi v cyklu 2016–2019 a dvě srovnání mezi jednotlivými zeměmi v cyklu 2020–2024.

Odpověď na doporučení 2 písm. b) v bodě 107. Eurostat i nadále poskytuje v příslušných případech náležité vysvětlení k obdobím, na která se výhrady vztahují. Výhrady vyplývající z cyklu ověřování HND za období 2020–2024 se obecně vztahují na léta od roku 2018. V ojedinělých případech, kdy se výhrady vztahují na kratší období, je to odůvodněno okolnostmi uvedenými v příloze k dopisu, jímž jsou tyto výhrady uplatňovány. Eurostat bude tento přístup uplatňovat i v období 2025–2029.

Zvláštní zpráva 26/2022: Evropská statistika – Její kvalitu lze ještě zlepšit

Odpověď na doporučení 1 v bodě 92. Komise se domnívá, že doporučení bylo částečně provedeno, a to v souladu s odpovědí Komise na zvláštní zprávu.
Ve své odpovědi Komise souhlasila, že ve spolupráci s Evropským statistickým poradním výborem (ESAC) prozkoumá jeho činnost a způsoby práce s cílem zvýšit jeho inkluzivitu. Poté Komise s výborem ESAC projednala možnosti, jak tento systém učinit inkluzivnějším, aby lépe vyhovoval potřebám uživatelů. V důsledku toho spočívá přístup, na němž se shodli s výborem ESAC, v pořádání pravidelných workshopů, na nichž se scházejí členové Evropského statistického systému (ESS), výbor ESAC, národní rady uživatelů statistik a ostatní dotčené subjekty. Tento přístup, který byl zahájen v listopadu 2023, má podporu výboru ESAC a posiluje zapojení uživatelů.

Na druhou stranu Komise nepřijala tu část doporučení, v níž se uvádí, že zastoupení všech uživatelů ve výboru ESAC není dostatečně vyvážené ani efektivní, a Komise se domnívá, že stávající postup výběru členů výboru ESAC je přiměřený. Složení výboru ESAC a postup při jmenování členů výboru upravuje rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 234/2008/ES. Za prvé, podle čl. 4 odst. 1 písm. b) rozhodnutí je 11 z 24 členů jmenováno přímo orgány a subjekty, k nimž patří, jak jsou uvedeny ve zmíněném článku, včetně Evropského parlamentu, a zastupují tyto orgány a subjekty. To již zajišťuje široké zastoupení uživatelů. Zadruhé, v souladu s postupem stanoveným v čl. 4 odst. 1 písm. a) se Komise snaží vybrat 12 vysoce kvalifikovaných osob, které jsou na základě svých kvalifikací schopny pochopit, shrnout a zprostředkovat potřeby v oblasti statistických informací různých kategorií uživatelů, respondentů a ostatních dotčených subjektů (včetně vědecké obce, sociálních partnerů a občanské společnosti) během diskusí v rámci výboru ESAC a při vypracovávání stanovisek tohoto výboru. Vzhledem k tomu, že tyto kategorie dotčených subjektů jsou méně strukturované než například orgány a subjekty uvedené v čl. 4 odst. 1 písm. b), může těchto 12 členů tyto statistické informační potřeby sdělovat pouze jako soukromé osoby, a nikoli na základě nějakého mandátu.

Odpověď na doporučení 4 písm. a) v bodě 100. Komise nepřijala doporučení 4 písm. a), neboť praxe Eurostatu, že poskytuje přístup před zveřejněním, je v souladu s Kodexem evropské statistiky a Eurostat ji bude uplatňovat i nadále.

Odpověď na doporučení 5 v bodě 103. Komise doporučení 5 nepřijala.

Podle rozhodnutí 235/2008, kterým se zřizuje Evropská poradní komise pro dohled nad statistikou (ESGAB), je cílem poradní komise ESGAB poskytovat nezávislý pohled na Evropský statistický systém, pokud jde o dodržování Kodexu evropské statistiky. V rámci vzájemných hodnocení se používá transparentní metodika k posouzení toho, do jaké míry Eurostat a Evropský statistický systém dodržují zmíněný kodex. Komise je toho názoru, že poradní komise ESGAB má dostatečně rozsáhlé pravomoci na to, aby mohla ve vztahu k vzájemným hodnocením přijímat opatření a vyjadřovat stanoviska.

ODPOVĚDI EVROPSKÉHO ORGÁNU PRO CENNÉ PAPÍRY A TRHY K VÝROČNÍ ZPRÁVĚ EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025, KAPITOLA 12: NÁSLEDNÁ OPATŘENÍ K DOPORUČENÍM UVEDENÝM V NAŠICH ZVLÁŠTNÍCH ZPRÁVÁCH Z ROKU 2022“

Odpovědi na zprávu ZZ 04/2022: „Investiční fondy – opatření EU dosud nezajistila vytvoření skutečného jednotného trhu s příznivými podmínkami pro investory“

Odpověď na doporučení 2 písm. c):

Orgán ESMA vítá uznání svého významného úsilí o přepracování klíčových ukazatelů výkonnosti (KPI) se zaměřením na výsledky dosažené při snižování rizik v celé EU a o zmapování postupů dohledu a zjištění týkajících se některých z jeho nejdůležitějších nástrojů pro sbližování, což orgánu ESMA pomáhá při vytváření podrobných názorů na účinnost a soudržnost dohledových činností vnitrostátních orgánů v klíčových oblastech týkajících se investičních fondů.

Tyto snahy jsou v souladu se závazkem agentury ESMA reagovat na doporučení Evropsk0ho účetního dvora prostřednictvím přístupu založeného na riziku, a to s cílem zajistit efektivní využití zdrojů s ohledem na organizační mandáty orgánu ESMA, jeho legislativní a operační působnost a na to, čeho lze v rámci těchto hranic reálně dosáhnout.

Tím, že orgán ESMA upřednostňuje činnosti zaměřené na sbližování a následná opatření týkající se rizik v oblasti dohledu s nejvyšším potenciálním dopadem na ochranu investorů, řádné fungování trhů a finanční stabilitu (namísto jakýchkoli prvků potenciální divergence), usiluje o podporu účinného dohledu s trvale vysoce kvalitními výsledky (čehož lze dosáhnout prostřednictvím různých přístupů přizpůsobených konkrétním podmínkám jednotlivých orgánů).

Na základě dosud vyvinutých systémů bude ESMA i nadále hledat nové způsoby, jak lépe sledovat odlišné postupy a nápravná opatření v širším spektru témat a nástrojů. V tomto ohledu orgán ESMA vítá, že se od legislativních návrhů Evropské komise v rámci unie

úspor a investic skutečně očekává, že podpoří strukturální změny v nastavení konvergence v oblasti investičních fondů a souvisejících nástrojů, které má orgán ESMA k dispozici, což umožní získat fundovanější přehled o postupech dohledu a rozhodnutích vnitrostátních orgánů v praxi a lépe mapovat, sledovat a omezovat skutečné rozdíly na základě přístupu založeného na riziku, např. prostřednictvím důkladnějšího dohledu nad největšími přeshraničními společnostmi.

Odpověď na doporučení 3 písm. c):

Rozhodnutí o vývoji nástroje pro srovnání nákladů leží v rukou zákonodárců.

Odpověď na doporučení 4:

Orgán ESMA vítá uznání svého měřitelného pokroku při budování ucelené architektury zátěžových testů v celém odvětví investičních fondů, jakož i úsilí vynaložené v rámci dalších aktivit v oblasti finanční stability, jako jsou limity pákového efektu podle článku 25 směrnice o správcích alternativních investičních fondů a pákový efekt v rámci SKIPCP.

Jak uznává Evropský účetní dvůr, další rozvoj rámce pro zátěžové testování na úrovni celého systému je součástí konzultace Komise týkající se makroobezřetnostního rámce pro nebankovní finanční instituce. Orgán ESMA mezitím přispívá k zátěžovému testování na úrovni celého systému prováděnému Evropskou radou pro systémová rizika. Orgán ESMA rovněž řeší problémy roztříštěnosti údajů tím, že pracuje na integrovaném podávání zpráv v rámci přezkumu směrnice o správcích alternativních investičních fondů a SKIPCP. Práce probíhají v souladu s harmonogramem stanoveným Evropskou komisí.

Výroční zpráva o činnostech financovaných z devátého, desátého a jedenáctého Evropského rozvojového fondu za rozpočtový rok 2025

Obsah

Strana

Výroční zpráva o činnostech financovaných z devátého, desátého a jedenáctého Evropského rozvojového fondu za rozpočtový rok 2025 542

Odpovědi Evropské komise 578

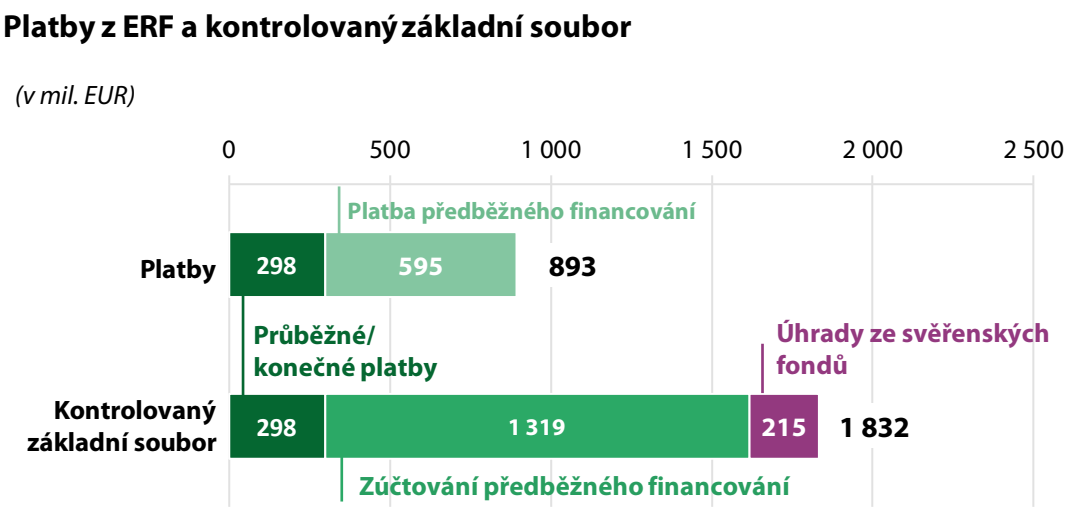
Obsah

	Body
Úvod	01–06
Stručný popis	02–06
Finanční plnění 9., 10. a 11. ERF	07–09
Prohlášení o věrohodnosti týkající se 9., 10. a 11. ERF předkládané Evropským účetním dvorem Evropskému parlamentu a Radě – zpráva nezávislého auditora	I.–40
Informace, z nichž vychází prohlášení o věrohodnosti	10–14
Rozsah a koncepce auditu	10–14
Spolehlivost účetní závěrky	15–17
Správnost operací	18–40
Příjmy	18
Výdaje	19–33
Přezkum výroční zprávy o činnosti GŘ INTPA za rok 2025	34–35
Studie míry zbytkových chyb za rok 2025	36–40
Posouzení výsledků projektů během našich kontrolních návštěv	41–42
Závěr a doporučení	43–46
Závěr	43–44
Doporučení	45–46
Přílohy	
Příloha I – Platby z ERF hlavním přijímajícím zemím: Afrika, Tichomoří a Karibik	
Příloha II – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení	

Úvod

01 V této výroční zprávě předkládáme svá zjištění týkající se 9., 10. a 11. Evropského rozvojového fondu (ERF). Přehled činností a výdajů v této oblasti v roce 2025 uvádí ***obrázek 1***. Náš kontrolovaný základní soubor za rok 2025 (1 832 milionů EUR) představoval více než dvojnásobek částky plateb provedených v průběhu roku (893 milionů EUR), a to zejména v důsledku zúčtovaných částek předběžného financování.

Obrázek 1 – Evropské rozvojové fondy: finanční přehled za rok 2025

Zdroj: EÚD na základě účetní závěrky 9., 10. a 11. ERF za rok 2025.

Stručný popis

02 Evropské rozvojové fondy, jejichž provoz byl zahájen v roce 1959, byly hlavními nástroji, jejichž prostřednictvím Evropská unie financovala rozvojovou spolupráci s africkými, karibskými a tichomořskými státy (AKT) a zámořskými zeměmi a územími (ZZÚ). Hlavním cílem ERF je snížit a výhledově vymýtit chudobu v souladu s hlavním cílem rozvojové spolupráce, který je stanoven v článku 208 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

03 Ve VFR na období 2021–2027 je rozvojová spolupráce se zeměmi a regiony AKT začleněna do Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa v rámci souhrnného rozpočtu EU a spolupráce se ZZÚ je integrována do rozhodnutí o přidružení zámoří, včetně Grónska. Avšak 9., 10. a 11. ERF nebyly začleněny do souhrnného rozpočtu EU a budou až do své *uzávěrky* i nadále prováděny a vykazovány odděleně. Proto provádíme jejich audit odděleně a podáváme o něm samostatné zprávy.

04 Evropské rozvojové fondy jsou prováděny v náročném geopolitickém a organizačním prostředí. Jejich činnosti pokrývají různé regiony s odlišnými právními a institucionálními rámci, což vyžaduje schopnost přizpůsobit se různým regulačním a provozním podmínkám. Jsou specifické především v níže uvedených ohledech.

a) Jsou financovány přímo z příspěvků členských států a Spojeného království. Tyto příspěvky jsou založeny na kvótách neboli „klíčích pro stanovení příspěvku“.

b) Mimo rámec souhrnného rozpočtu EU je spravuje Komise spolu s Evropskou investiční bankou.

c) Vzhledem k mezivládní povaze evropských rozvojových fondů je úloha Evropského parlamentu v jejich fungování omezenější než u nástrojů rozvojové spolupráce financovaných ze souhrnného rozpočtu EU. Evropský parlament je nicméně orgánem udělujícím *absolutorium*, s výjimkou investičního nástroje, který spravuje Evropská investiční banka.

d) Na evropské rozvojové fondy se nevztahuje zásada ročního rozpočtu. Dohody o ERF se obvykle uzavíraly na závazkové období pěti až sedmi let, přičemž platby lze uskutečňovat v průběhu mnohem delšího období, neboť vnitřní dohody, kterými se zřizují ERF[1], zůstávají v platnosti po dobu nutnou pro úplné provedení všech operací.

[1] Čl. 14 odst. 3 vnitřní dohody, kterou se zřizuje 11. ERF, čl. 13 odst. 3 vnitřní dohody, kterou se zřizuje 10. ERF a čl. 35 odst. 3 vnitřní dohody, kterou se zřizuje 9. ERF.

05 Evropské rozvojové fondy řídí téměř výhradně Generální ředitelství Komise pro mezinárodní partnerství (GŘ INTPA). Malou část (1 % v roce 2025) plateb ERF spravovalo Generální ředitelství pro Blízký východ, severní Afriku a Záliv (GŘ MENA).

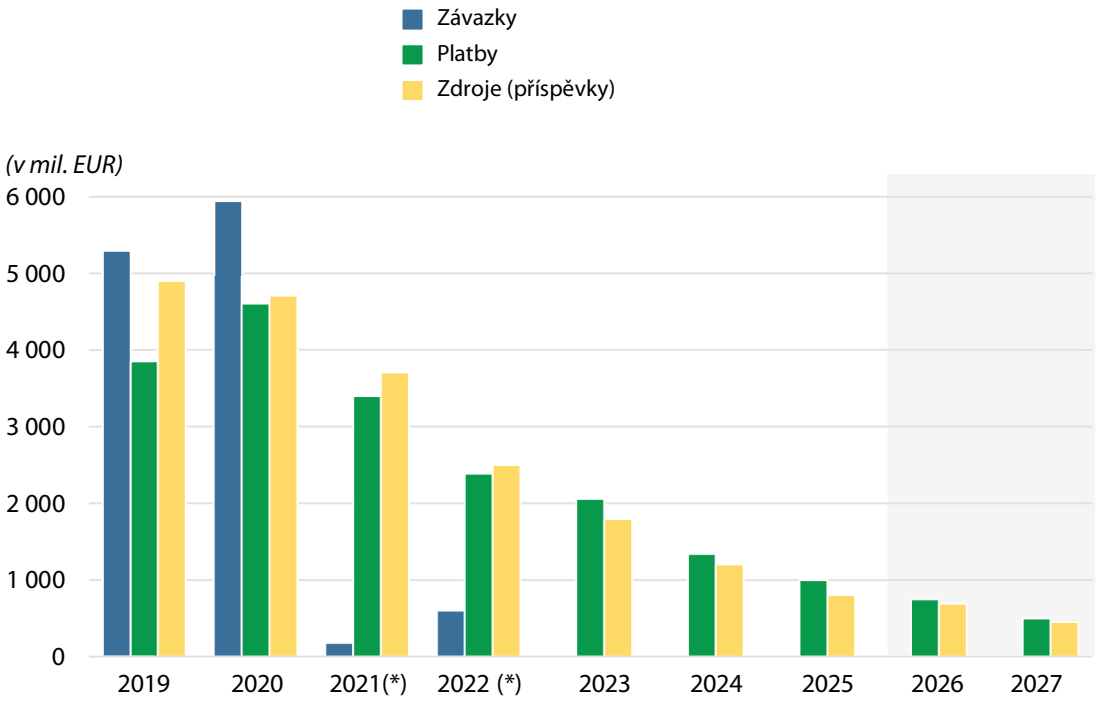
06 Výdaje, o nichž pojednává tato zpráva, se týkají podpory, jež se provádí v 76 zemích (země, které jsou hlavními příjemci, viz ***příloha I***) pomocí celé řady metod, jako jsou zakázky na stavební práce, dodávky a služby, *granty*, *programové odhady, dohody o přiznání příspěvku* uzavřené se subjekty, u nichž proběhlo *posouzení pilířů* (například mezinárodní organizace nebo agentury členských států EU) a *rozpočtová podpora*.

Finanční plnění 9., 10. a 11. ERF

07 Rozpočet 9. ERF (2000–2007) činil 13,8 miliardy EUR a v případě 10. ERF (2008–2013) to bylo 22,7 miliardy EUR. Prostředky v 11. ERF činí celkem 30,5 miliardy EUR, z čehož bylo 29,1 miliardy EUR vyčleněno pro země AKT, 0,4 miliardy EUR pro zámořské země a území a 1 miliarda na správní náklady.

08 Od roku 2019 se zdroje ERF (příspěvky členských států EU a Spojeného království) postupně snižují a od roku 2020 se snižují také platby ERF. Od roku 2023 nebyly přijaty žádné nové závazky. Očekává se, že platby budou nadále klesat až na 0,5 miliardy EUR v roce 2027 (***obrázek 2***).

Obrázek 2 – Vývoj závazků, plateb a zdrojů (příspěvků) ERF, včetně prognóz na roky 2026 a 2027

(*) Vzhledem k tomu, že lhůta podle ustanovení o skončení platnosti 11. ERF vypršela dne 31. prosince 2020, nebyly přijaty žádné nové závazky, až na několik výjimek z let 2021 a 2022. Tyto výjimečné závazky se týkají:
1) zpětných toků v rámci investičního nástroje AKT z operací prováděných v rámci 9., 10. a 11. ERF;
2) opětovného použití rezervy 10. a 11. ERF na základě rozhodnutí Rady 2022/1223.

Zdroj: na základě výročních zpráv EÚD z let 2020–2024, rozhodnutí Rady (EU) 2022/1223 a COM(2025) 563 final.

09 Čerpání zdrojů ERF jak v roce 2025, tak souhrnně pro 9., 10. a 11. ERF je zobrazeno na ***obrázku 3***.

Obrázek 3 – Čerpání zdrojů ERF k 31. prosinci 2025

(v mil. EUR)

	Stav na konci roku 2024		Plnění rozpočtu během rozpočtového roku 2025 (čisté závazky po zrušení závazků k prostředkům / čisté platby po zpětném získání částek)				Stav na konci roku 2025				
	Celková částka (zaokrouhleno)	Míra čerpání (% zdrojů)	*9. ERF*[3]	*10. ERF*	*11. ERF*	*Celková částka (zaokrouhleno)*	*9. ERF*	*10. ERF*	*11. ERF*	*Celková částka (zaokrouhleno)*	*Míra čerpání (% zdrojů)*
A – ZDROJE[1,2]	**65 943**		***0***	***–95***	***75***	***–20***	***15 238***	***20 959***	***29 726***	***65 923***	
B – ČERPÁNÍ											
1,0 Souhrnné závazky (rozhodnutí o financování)	***65 053***	**98,7 %**	***-1***	***–69***	***–285***	***–354***	***15 237***	***20 937***	***28 525***	***64 699***	**98,1 %**
2. Individuální závazky (individuální smlouvy na veřejné zakázky)	***64 646***	**98,0 %**	***0***	***–62***	***–160***	***–223***	***15 237***	***20 902***	***28 284***	***64 423***	**97,7 %**
3. Platby	***60 834***	**92,3 %**	***0***	***65***	***828***	***893***	***15 221***	***20 705***	***25 800***	***61 726***	**93,6 %**
C – Zbývající závazky (B1 – B3)	**4 219**	**6,4 %**					***16***	***231***	***2 724***	***2 972***	**4,5 %**
D – Disponibilní zůstatek (A – B1)[3]	**890**	**1,3 %**					***1***	***22***	***1 201***	***1 224***	**1,9 %**

1 Zahrnují původně přidělené prostředky 9., 10. a 11. ERF, spolufinancování, úroky, různé zdroje a převody z předchozích ERF.
2 Záporné částky odpovídají zrušeným závazkům k prostředkům.
3 Zůstatek zahrnuje „nečerpatelnou rezervu“ (úvěry, jež nelze použít bez jednomyslného souhlasu Rady).

Zdroj: EÚD na základě účetní závěrky 9., 10. a 11. ERF za rok 2025 a dalších informací poskytnutých Komisí. Uvedené údaje se netýkají té části ERF, kterou řídí Evropská investiční banka.

Prohlášení o věrohodnosti týkající se 9., 10. a 11. ERF předkládané Evropským účetním dvorem Evropskému parlamentu a Radě – zpráva nezávislého auditora

Výrok

I. Provedli jsme audit:

a) roční účetní závěrky devátého, desátého a jedenáctého Evropského rozvojového fondu, jež obsahuje rozvahu, výkaz o finanční výkonnosti, výkaz peněžních toků, výkaz změn čistých aktiv, přílohu účetní závěrky a zprávu o finančním plnění za rozpočtový rok 2025, schválené 22. června 2026;

b) legality a správnosti operací, na nichž se tato účetní závěrka zakládá a za jejichž finanční řízení odpovídá Komise[2].

Spolehlivost účetní závěrky

Výrok o spolehlivosti účetní závěrky

II. Podle našeho názoru roční účetní závěrka devátého, desátého a jedenáctého ERF za rozpočtový rok 2025 ve všech významných (materiálních) ohledech věrně zobrazuje finanční situaci Evropských rozvojových fondů k 31. prosinci 2025, výsledky jejich hospodaření, jejich peněžní toky a změny jejich čistých aktiv za daný rok v souladu s ustanoveními finančního nařízení pro ERF a účetními pravidly vycházejícími z mezinárodně uznávaných účetních standardů pro veřejný sektor.

[2] Podle článků 43, 48–50 a 58 finančního nařízení pro jedenáctý ERF se toto prohlášení o věrohodnosti nevztahuje na zdroje ERF, které spravuje EIB.

Legalita a správnost operací, na nichž se zakládá účetní závěrka

Příjmy

Výrok o legalitě a správnosti příjmů

III. Podle našeho názoru jsou příjmy, na nichž se zakládá účetní závěrka za rozpočtový rok 2025, ve všech významných (materiálních) ohledech legální a správné.

Výdaje

Záporný výrok o legalitě a správnosti výdajů

IV. Vzhledem k významnosti skutečnosti popsané v bodu „Východisko pro vyjádření záporného výroku o legalitě a správnosti výdajů“ se domníváme, že výdaje schválené v účetní závěrce za rozpočtový rok 2025 jsou zatíženy významnou (materiální) mírou chyb.

Východisko pro vyjádření výroku

V. Audit jsme provedli v souladu s mezinárodními auditorskými standardy (ISA) a etickými kodexy vydanými Mezinárodní federací účetních (IFAC) a mezinárodními standardy nejvyšších kontrolních institucí (ISSAI) vydanými Mezinárodní organizací nejvyšších kontrolních institucí (INTOSAI). Naše odpovědnost vymezená těmito standardy a etickými kodexy je podrobněji popsána v oddílu naší zprávy Odpovědnost auditora. Splnili jsme rovněž požadavky na nezávislost a dodrželi etické požadavky stanovené Etickým kodexem pro auditory a účetní znalce vydaným Radou pro mezinárodní etické standardy účetních. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme získali, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření výroku.

Východisko pro vyjádření záporného výroku o legalitě a správnosti výdajů

VI. Naše celková odhadovaná míra chyb ve výdajích schválených v účetní závěrce 9., 10. a 11. ERF za rozpočtový rok 2025 činí 10,5 %. Dopady zjištěných chyb jsou proto ve schválených výdajích za tento rok jak významné (materiální), tak rozsáhlé.

Hlavní záležitosti auditu

VII. Hlavní záležitosti auditu jsou skutečnosti, které byly podle našeho odborného úsudku při auditu účetní závěrky za běžné období nejvýznamnější. Těmito záležitostmi jsme se zabývali v kontextu auditu účetní závěrky jako celku a v souvislosti s formulací souvisejícího výroku, ale samostatný výrok k těmto záležitostem nevyjadřujeme.

Výdaje příštích období

VIII. Posuzovali jsme výdaje příštích období zaúčtované v účetní závěrce, jež jsou ve velké míře založeny na odhadu. Na konci roku 2025 Komise odhadovala, že způsobilé výdaje, které již vznikly, ale příjemci je zatím nevykázali, činily 3,195 miliardy EUR (konec roku 2024: 3,885 miliardy EUR).

IX. Prověřili jsme výpočet těchto odhadů časově rozlišených částek a přezkoumali jsme vzorek 20 jednotlivých plateb předběžného financování a 19 zaúčtovaných, ale dosud nezkontrolovaných faktur, abychom zjistili, jaké bylo riziko zkreslení časově rozlišených částek. Na základě provedené práce jsme došli k závěru, že výdaje příštích období zaúčtované v konečné účetní závěrce jsou náležité.

Jiné záležitosti

Změna metodiky pro kvantifikaci chyb v zadávání veřejných zakázek

X. Od letošního roku měníme naši metodiku pro kvantifikaci dopadu chyb týkajících se zadávání veřejných zakázek. Aktualizovaný přístup je v souladu s metodikou uplatňovanou Komisí v kontextu sdíleného řízení výdajových programů spadajících do souhrnného rozpočtu. Odhadovaný dopad této změny prezentujeme v bodě 33 naší výroční zprávy.

Odpovědnost vedení (Komise)

XI. Podle článků 310 až 325 Smlouvy o fungování Evropské unie a podle finančního nařízení pro 11. ERF je vedení odpovědné za vypracování a prezentaci roční účetní závěrky Evropských rozvojových fondů na základě mezinárodně uznávaných účetních standardů pro veřejný sektor a za legalitu a správnost operací, na nichž se tato roční účetní závěrka zakládá. Součástí této odpovědnosti vedení je navrhnout, zavést a provádět vnitřní kontrolní systém relevantní pro sestavení a prezentaci účetní závěrky, jež neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Konečnou odpovědnost za legalitu a správnost operací, na nichž se účetní závěrka ERF zakládá, nese vedení.

XII. Při sestavování účetní závěrky ERF je vedení povinno posoudit schopnost ERF pokračovat ve své činnosti a v příslušných případech zveřejnit záležitosti související s jejich schopností pokračovat ve své činnosti, a to s využitím účetnictví založeného na předpokladu nepřetržitého trvání účetní jednotky s výjimkou případu, kdy má v úmyslu subjekt zrušit nebo ukončit svou činnost, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

XIII. Za dohled nad procesem účetního výkaznictví ERF je zodpovědné vedení.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky ERF a uskutečněných operací

XIV. Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka ERF neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti a že uskutečněné operace jsou legální a správné, a na základě našeho auditu předložit Evropskému parlamentu a Radě prohlášení o věrohodnosti týkající se spolehlivosti účetní závěrky a legality a správnosti operací, na nichž se tato účetní závěrka zakládá. Přiměřená jistota je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit odhalil veškeré případy významné (materiální) nesprávnosti nebo nesouladu. K těm může docházet v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí přijatá na základě této účetní závěrky ERF.

XV. U příjmů prověřujeme všechny příspěvky členských států a vzorek ostatních druhů příjmových operací.

XVI. Pokud jde o výdaje, kontrolujeme platební operace v okamžiku, kdy vznikly, byly zaznamenány a schváleny. Tato kontrola se vztahuje na všechny kategorie plateb (kromě záloh) v okamžiku, kdy jsou provedeny. Zálohové platby se kontrolují, když příjemce prostředků poskytne podklady k jejich řádnému využití a orgán či subjekt tyto podklady přijme zúčtováním zálohové platby, na což může dojít až v následujícím roce.

XVII. Při provádění auditu uplatňujeme odborný úsudek a zachováváme profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- identifikovat a vyhodnotit rizika významných (materiálních) nesprávností v účetní závěrce ERF a rizika, že uskutečněné operace nejsou ve významné (materiální) míře, ať z důvodu podvodu nebo chyby, v souladu s požadavky právního rámce ERF. Navrhujeme a provádíme auditorské postupy reagující na tato rizika a získáváme dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vydat svůj výrok. Případy významných (materiálních) nesprávností nebo nesouladu, k nimž došlo v důsledku podvodu, se odhalují obtížněji než případy způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol. U takových případů tudíž hrozí vyšší riziko, že nebudou odhaleny;
- seznámit se s vnitřním kontrolním systémem účetní jednotky relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout vhodné auditorské postupy, ale nikoli abychom mohli vyjádřit výrok o účinnosti vnitřního kontrolního systému;
- posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a vysvětlující a popisné informace, které v této souvislosti vedení účetní jednotky uvedlo v účetní závěrce;

- posoudit, zda je vhodné, že vedení použilo účetnictví založené na předpokladu stálého trvání účetní jednotky, a zda s ohledem na získané důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota související s událostmi nebo podmínkami, které mohou zásadním způsobem zpochybnit schopnost ERF nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností ve zprávě upozornit na vysvětlující a popisné informace uvedené v této souvislosti v účetní závěrce ERF, a pokud tyto vysvětlující a popisné informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události a podmínky mohou vést k tomu, že ERF přestanou nepřetržitě trvat;

- vyhodnocovat celkovou prezentaci, členění a obsah konsolidované účetní závěrky, včetně vysvětlujících a popisných informací, a posoudit, zda konsolidovaná účetní závěrka věrně prezentuje podkladové operace a události.

XVIII. Naší povinností je informovat vedení mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

XIX. Ze záležitostí, o nichž jsme jednali s Komisí, vybíráme ty, které byly pro audit závěrky ERF nejvýznamnější, a které tudíž představují hlavní záležitosti auditu v běžném období. Tyto záležitosti popisujeme v naší zprávě, pokud právní předpisy jejich zveřejnění nezakazují nebo jestliže v krajně výjimečném případě usoudíme, že bychom o dané záležitosti neměli v naší zprávě informovat, protože lze reálně očekávat, že možné negativní dopady zveřejnění převáží nad přínosem z hlediska veřejného zájmu.

2. července 2026

Tony Murphy
předseda

Evropský účetní dvůr

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Lucemburk

Informace, z nichž vychází prohlášení o věrohodnosti

Rozsah a koncepce auditu

10 Naše koncepce a metody auditu jsou popsány v **příloze 1.1** naší výroční zprávy o plnění rozpočtu za rok 2025, která se vztahuje i na audit ERF.

11 Naše připomínky ke spolehlivosti účetní závěrky ERF se týkají finančních výkazů[3] 9., 10. a 11. ERF schválených Komisí[4], které jsme obdrželi spolu s prohlášením účetního k auditu dne 18. června 2026. Testovali jsme částky a zveřejněné skutečnosti a posuzovali jsme použité účetní zásady, jakož i podstatné odhady provedené Komisí a celkovou prezentaci účetní závěrky.

12 V rámci kontroly správnosti *operací* jsme prověřili vzorek 85 operací, které byly reprezentativní pro celé rozpětí výdajů z ERF. Všech 85 plateb provedlo GŘ INTPA. Vzorek se skládal ze 14 operací souvisejících s *nouzovým svěřenským fondem pro Afriku*, 56 operací schválených 15 delegacemi EU[5] a 15 plateb schválených ústředím Komise. Pokud jsme v operacích zjistili *chyby*, analyzovali jsme jejich příčiny, abychom mohli určit potenciální nedostatky. Kromě toho jsme u operací kontrolovaných na místě provedli posouzení *výkonnosti*, pokud to bylo možné a relevantní.

13 Dále jsme v souvislosti s rokem 2025 zkoumali:

a) všechny příspěvky členských států;

b) systémy používané GŘ INTPA a delegacemi EU, které se týkají: i) předběžných kontrol prováděných zaměstnanci Komise a externími auditory (najatými Komisí nebo *příjemci*) před provedením plateb, ii) monitorování a dohledu, zejména kontrol opatření přijatých na základě externích auditů a studie *míry zbytkových chyb*;

c) správnost informací uvedených ve výroční zprávě o činnosti GŘ INTPA a jednotnost metodiky odhadu rizikových částek, budoucích oprav a zpětně získaných prostředků a jejich uvedení ve výroční zprávě Komise o řízení a výkonnosti;

d) kontrolu opatření přijatých v návaznosti na naše předchozí doporučení.

---

[3] Článek 39 nařízení (EU) 2018/1877.

[4] Článek 38 nařízení (EU) 2018/1877.

[5] Africká unie, Kamerun, Čad, Demokratická republika Kongo, Etiopie, Madagaskar, Mali, Mauricius, Mosambik, Nigérie, Rwanda, Sierra Leone, Togo, Uganda, Zambie.

14 Většinu nástrojů vnější pomoci financovaných jak ze souhrnného rozpočtu EU, tak z ERF provádí GŘ INTPA. Naše připomínky k výroční zprávě o činnosti se vztahují na celou oblast působnosti GŘ INTPA, nikoli jen na ERF.

Spolehlivost účetní závěrky

15 Dospěli jsme k závěru, že účetní závěrka není zatížena významnými (materiálními) nesprávnostmi.

16 Do 31. prosince 2025 zatím nebyla uzavřena účetní závěrka 9. ERF (2000–2007) – 18 let po ustanovení o skončení platnosti z roku 2007, které Komisi znemožňuje přijímat nové závazky. To poukazuje na složitost a dlouhou dobu trvání *programů* ERF. V rámci 9. ERF stále probíhá plnění čtyř smluv.

17 Stejně jako v předchozích letech jsme zjistili, že některé platby předběžného financování zůstaly po dlouhou dobu nezúčtovány. Částka 448 milionů EUR zůstala nezúčtována více než deset let. Tyto platby předběžného financování se týkaly především dvou dlouhodobých smluv spadajících pod Svěřenský fond EU pro infrastrukturu v Africe, který zůstane aktivní do roku 2030, přičemž každoročně je zúčtována pouze malá část starého předběžné financování EU-AITF.

Správnost operací

Příjmy

18 Příjmové operace nebyly zatíženy významnou (materiální) mírou chyb.

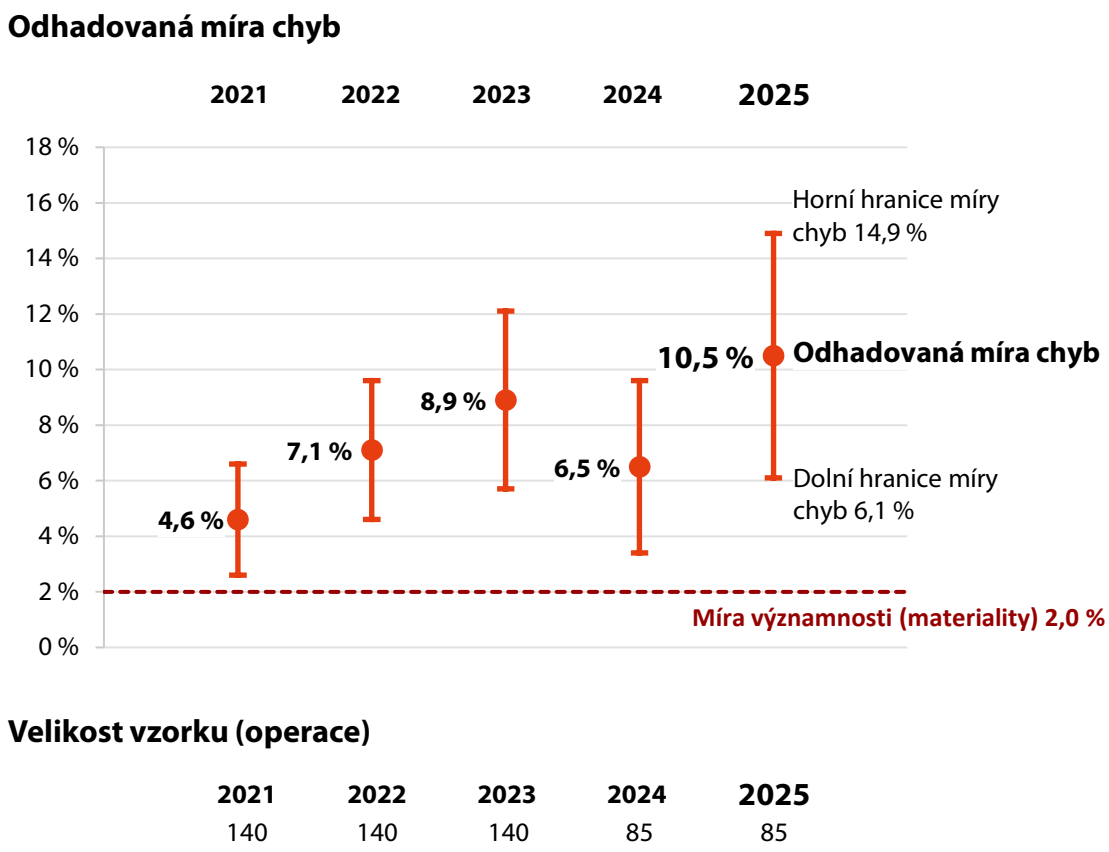
Výdaje

19 Z 85 operací, které jsme kontrolovali, 47 (55,3 %) obsahovalo chyby. Na základě 39 chyb, které jsme vyčíslili, odhadujeme míru chyb na 10,5 % (***obrázek 4***). V loňském roce jsme ve stejně velkém vzorku 85 operací zjistili chyby u 34 (40,0 %) operací a 27 z těchto chyb jsme vyčíslili.

20 Letos jsme zjistili významný nárůst chyb souvisejících s absencí podkladové dokumentace, což představovalo největší podíl na *odhadované míře chyb*, a to 3,4 procentního bodu. Tyto chyby vznikají, když v době auditu není možné předložit podkladovou dokumentaci k vykázaným výdajům. Dlouhá prováděcí období programů ERF a zpoždění při uzavírání smluv zvyšují pravděpodobnost, že podkladová dokumentace již nebude v průběhu času snadno dostupná.

21 Vzhledem k tomu, že provádění ERF se blíží svému konci, zbývající výdaje se dále v rostoucí míře soustřeďují v případech, které Komise dosud nezúčtovala a u nichž je pravděpodobnější, že budou ovlivněny zpožděními, budou složité nebo spojené s nevyřešenými otázkami, a u nichž je proto pravděpodobnější, že budou obsahovat chyby.

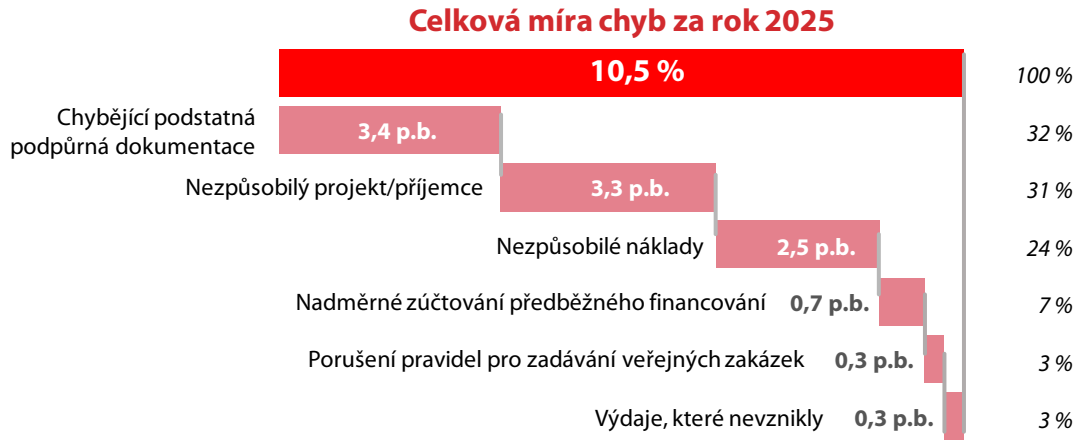
Obrázek 4 – Výsledky testování operací

Zdroj: EÚD.

22 Podíl jednotlivých typů chyb na námi odhadované míře chyb za rok 2025 je uveden na ***obrázku 5***.

Obrázek 5 – Podíl jednotlivých typů chyb na odhadované míře chyb

p.b.: procentní body

Zdroj: EÚD.

23 U nezpůsobilých projektů a příjemců jsme rovněž zjistili chyby související s postupným ukončováním ERF. Ve dvou případech Komise použila dohody o financování k financování činností, které v těchto dohodách nebyly stanoveny. K tomu došlo v situaci, kdy ustanovení o skončení platnosti ERF v rámci příslušných dohod o financování neumožňovalo změny ani nové závazky.

24 Jedním z hlavních typů zjištěných nezpůsobilých nákladů je „kaskádové“ vykazování nepřímých nákladů účtovaných Unii (tj. nepřímé náklady subdodavatelských organizací byly vykázány jako součást *přímých nákladů* příjemce, a to nad rámec nepřímých nákladů již účtovaných příjemcem). Letos jsme zjistili tři takové případy, které k odhadované míře chyb přispěly 0,2 procentního bodu. V kapitole 9 naší výroční zprávy o plnění rozpočtu EU za rok 2024 jsme vydali doporučení týkající se kaskádové struktury provádění.

25 Příklady chyb, které jsme vyčíslili, jsou uvedeny v ***rámečku 1***.

Rámeček 1

Příklad chybějící podstatné podkladové dokumentace

Komise podepsala grantovou dohodu s ministerstvem zdravotnictví jedné severoafrické země na podporu rozvoje a správy licenčních zkoušek pro zdravotnické pracovníky. Celkové způsobilé náklady na tuto akci činily 0,7 milionu EUR s příspěvkem EU ve výši 0,6 milionu EUR.

Kontrolovali jsme platby provedené odborníkům, kteří se zbývali stanovováním norem, přípravou licenčních zkoušek a dohledem nad nimi. Tito odborníci byli najímáni prostřednictvím smluv o poskytování služeb, které stanovily celkovou dobu jejich aktivity, související povinnosti a odměnu.

Neobdrželi jsme podpůrné důkazy, které by prokazovaly, že odborníci plnili své smluvní povinnosti během období, za něž byli odměňováni. Zejména jsme nezískali klíčové dokumenty, jako jsou předměty plnění požadované v rámci smluv.

Jelikož jsme nebyli schopni získat jistotu, že tyto náklady byly náležitě podpořeny a odůvodněny, považovali jsme je za nezpůsobilé.

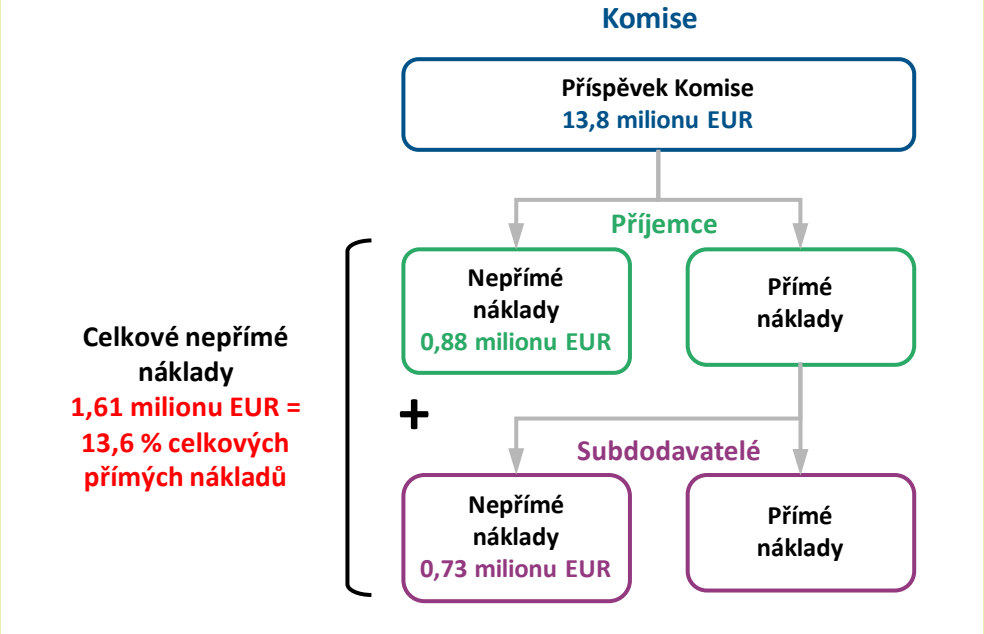
Příklad nezpůsobilých nepřímých nákladů vykázaných jako přímé náklady – kaskádové vykazování nákladů

Kontrolovali jsme platbu v rámci dohody o příspěvku podepsané s rozvojovou agenturou členského státu, která byla prováděna v *nepřímém řízení*. Celkové náklady na toto opatření činily 13,8 milionu EUR a byly plně financovány EU.

Kontrolovaná operace vycházela ze závěrečné finanční zprávy za celé prováděcí období od září 2019 do června 2023.

Agentura vykázala nepřímé náklady ve výši 0,88 milionu EUR, vypočtené na základě smluvně dohodnuté maximální paušální sazby ve výši 7 % přímých nákladů. Při auditu jsme však zjistili také „kaskádování“ nepřímých nákladů. Rozvojová agentura zadala části opatření jiným organizacím a zahrnula nepřímé náklady těchto organizací do svých vykázaných přímých nákladů.

Tato agentura ve své finanční zprávě Komisi konsolidovala finanční zprávy těchto organizací a vykázala všechny jejich výdaje jako přímé náklady. Vlastní zprávy těchto organizací však zahrnovaly nepřímé náklady ve výši 0,73 milionu EUR. Po přičtení této částky k 0,88 milionu EUR činí celkové nepřímé náklady 1,61 milionu EUR (13,6 % přímých nákladů), což je výrazně více než smluvně dohodnutý limit 7 %. Tyto nadměrné náklady jsme považovali za nezpůsobilé.

Příklad závažného nedodržení pravidel pro *zadávání veřejných zakázek*: neodůvodněné přímé zadání zakázky na poradenské služby

Komise podepsala dohodu o přiznání příspěvku s organizací hodnocenou podle pilířů na podporu provádění programu zaměřeného na upevnění demokracie v jedné africké zemi. Celkové způsobilé náklady na akci činily 1,5 milionu EUR a byly plně financovány EU.

V rámci našeho auditu jsme prověřovali smlouvu na poradenské služby v oblasti tvorby audiovizuálního obsahu a využívání obrazu konzultanta při komunikačních činnostech souvisejících s regionálními volbami v roce 2023. Hodnota zakázky činila 0,01 milionu EUR; zakázka byla udělena přímo, nikoliv v rámci soutěžního řízení, které by zahrnovalo alespoň tři cenové nabídky, jak vyžadují platná pravidla pro zadávání veřejných zakázek.

Odůvodnění použití postupu přímého udělení zakázky uspokojivě neprokázalo, že služby je schopen poskytovat pouze jediný dodavatel. Kromě toho tato organizace posuzovaná podle pilířů schválila použití postupu přímého udělení zakázky poté, co již byla zakázka zadána.

Vzhledem k tomu, že zadávací řízení nebylo v souladu s platnými pravidly, považujeme související výdaje za nezpůsobilé.

Příklad nezpůsobilých osobních nákladů účtovaných na projekt

Komise podepsala s jednou mezinárodní organizací dohodu o přiznání příspěvku na provádění opatření k rozvoji využívání digitálních finančních služeb (jako jsou elektronické platební systémy). Opatření se provádělo v rámci nepřímého řízení s příspěvkem EU ve výši až 14,4 milionu EUR.

V rámci našeho auditu jsme prověřovali výdaje vykázané v průběžné finanční zprávě jako přímé osobní náklady. Kromě základního platu a způsobilých příspěvků zahrnovaly kontrolované náklady několik mzdových složek, jako je odborná příprava, IT služby, poplatky za zajištění ochrany a poplatky za správu mezd.

Tyto složky se týkají spíše obecného fungování organizace než provádění příslušného opatření. Takové náklady se považují za nepřímé náklady nebo *rezervy* a nejsou způsobilé jako přímé náklady.

Považujeme je proto za nezpůsobilé.

26 Ze 31 operací týkajících se smluv v rámci nepřímého řízení s organizacemi hodnocenými podle pilířů (mezinárodními organizacemi a státními agenturami) bylo 17 zatíženo *vyčíslitelnými chybami*, které přispěly k odhadované míře chyb 3,0 procentního bodu. U těchto smluv Komise schvaluje výdaje na základě finanční zprávy a prohlášení řídicího subjektu. Jedná se o vlastní prohlášení organizace hodnocené podle pilířů, které potvrzuje, že finanční údaje jsou předloženy řádně a jsou úplné, správné a v souladu s povinnostmi stanovenými ve smlouvě.

27 V letošním roce nám mezinárodní organizace poskytly plný přístup k podkladům kontrolovaných operací, které měly k dispozici. Oproti předchozím letům, kdy byl přístup omezen na dočasnou elektronickou konzultaci v prostředí pouze ke čtení bez možnosti přenosu dokumentů, což bránilo plánování, provádění a kontrole kvality auditu, tedy došlo ke zlepšení. V loňském roce jsme Komisi doporučili, aby podnikla další kroky k zajištění toho, aby mezinárodní organizace poskytovaly EÚD úplný, neomezený a včasný přístup k dokumentům nezbytným k plnění jeho úkolů v souladu se Smlouvou o fungování EU, a zejména aby zajistila, že smluvní ujednání s mezinárodními organizacemi budou jasná a budou plně respektovat právo EÚD obdržet na naši žádost veškeré dokumenty nebo informace nezbytné k výkonu našich auditních funkcí[6]. Tuto záležitost budeme i nadále sledovat a podávat o ní zprávy.

[6] Bod 8.13 a doporučení 8.1 z výroční zprávy o plnění rozpočtu EU za rok 2024.

28 Zjistili jsme, že finanční zprávy vypracované mezinárodními organizacemi a státními agenturami se lišily, pokud jde o podrobnosti a kvalitu. Ne vždy poskytovaly dostatečné informace, které by Komisi umožnily odhalit nezpůsobilé výdaje nebo chyby v době zúčtování. Jedním z důvodů je skutečnost, že rozpočty stanovené v příslušných dohodách o přiznání příspěvku a *pověřovacích dohodách* nebyly dostatečně podrobné, aby bylo možné výdaje účinně sledovat.

29 Zjistili jsme, že jedna operace byla ovlivněna nadměrným zúčtováním předběžného financování vyplaceným subjektu posuzovanému podle pilířů. Tato operace přispěla k odhadované míře chyb 0,7 procentního bodu. V tomto případě Komise schválila finanční zprávu, která obsahovala zálohové platby, jež nepředstavují vzniklé náklady, a jsou proto nezpůsobilé. Ve výroční zprávě za rok 2023 jsme doporučili, aby Komise prováděla dostatečné kontroly ke zmírnění rizika týkajícího se zúčtování nezpůsobilých částek vyplacených organizacím hodnoceným podle pilířů. Komise souhlasila, že doporučení provede do konce roku 2025. Máme za to, že toto doporučení bylo provedeno ve většině ohledů (***příloha II***).

30 U 15 ze 39 chyb, které jsme vyčíslili, měla Komise dostatek informací k tomu, aby těmto chybám předešla, odhalila je a před schválením výdajů je napravila. Pokud by Komise řádně využila všechny informace, které měla k dispozici, odhadovaná míra chyb by byla o 6,1 procentního bodu nižší.

31 Zjistili jsme také 13 případů nedodržování právních a finančních *předpisů*, které však neměly na rozpočet EU přímý finanční *dopad*. Tyto chyby, které nebyly vyčíslitelné, se týkaly například nedodržení smluvních závazků týkajících se ověřování výdajů (viz ***rámeček 2***).

Rámeček 2

Příklad zprávy o ověření výdajů, která nesplňuje požadavky na kvalitu

Kontrolovali jsme platbu provedenou na základě smlouvy o poskytování služeb, kterou Komise uzavřela v celkové výši 0,2 milionu EUR. Podle smlouvy byla žádost dodavatele o platbu podmíněna předložením zprávy o ověření výdajů, vypracované externí auditorskou společností, Komisi. V závěru této zprávy se uvádí, že vykázané výdaje jsou legální a správné.

Při auditu jsme však zjistili, že zpráva o ověření výdajů neodpovídala požadavkům Komise na kvalitu stanoveným v zadání. Zejména jsme zjistili několik nedostatků ovlivňujících spolehlivost zprávy: nesrovnalosti v provedené ověřovací činnosti, nesprávné součty a číselné nepřesnosti a odkazy na předběžné financování, přestože žádné předběžné financování nebylo poskytnuto. V přílohách byly rovněž uvedeny nesprávné údaje a několik chyb týkajících se vykazovaného období.

Tyto významné nedostatky vyvolávají obavy ohledně přesnosti prováděných postupů a spolehlivosti závěrů, k nimž externí auditoři dospěli. Navzdory těmto nedostatkům Komise zprávu o ověření přijala.

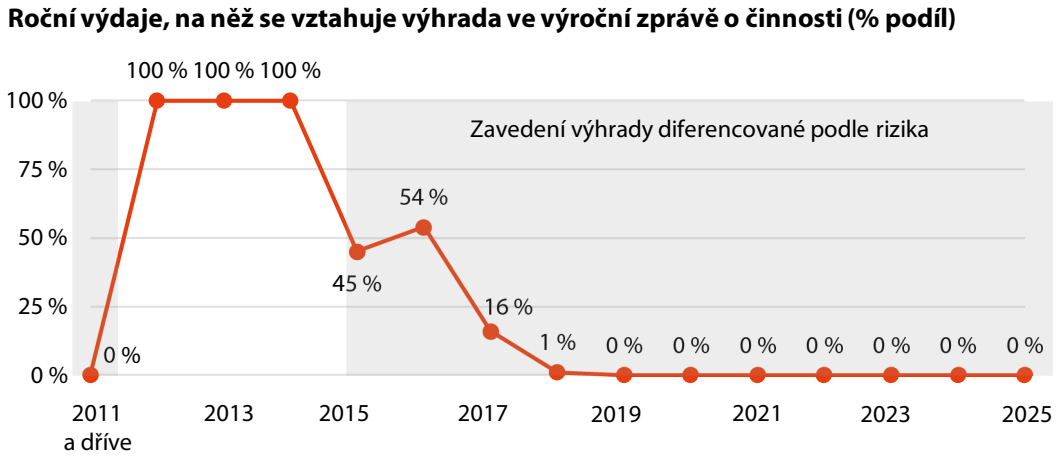
32 Ve dvou výdajových oblastech se počet zjištěných chyb během let neustále zmenšoval, a to díky specifickým platebním podmínkám v těchto oblastech. Těmito oblastmi jsou: i) rozpočtová podpora a ii) projekty, u nichž se uplatňuje „*nominální přístup*“. V roce 2025 jsme kontrolovali tři operace s „*nominálním přístupem*“. Náš vzorek nezahrnoval žádné operace rozpočtové podpory. O rozpočtové podpoře a nominálním přístupu podrobněji pojednávají body ***9.20*–*9.21 kapitoly 9*** naší výroční zprávy o plnění rozpočtu EU za rok 2025.

33 Od roku 2025 jsme sladili svou metodiku pro vyčíslování chyb při zadávání veřejných zakázek s metodikou, kterou Komise používá v oblastech politiky v rámci sdíleného řízení (viz bod ***1.36*** a bod ***30 přílohy 1.1*** naší výroční zprávy o plnění rozpočtu za rok 2025). Pokud bychom použili naši předchozí metodiku, odhadovaná míra chyb by byla o 0,1 procentního bodu nižší.

Přezkum výroční zprávy o činnosti GŘ INTPA za rok 2025

34 Prohlášení generálního ředitele o věrohodnosti ve výroční zprávě o činnosti GŘ INTPA za rok 2025 neobsahuje žádné výhrady. Rozsah výhrad, které jsou uvedeny ve výročních zprávách o činnosti od roku 2011 do roku 2025, je uveden na ***obrázku 6***. Od roku 2019 nebyly vzneseny žádné výhrady.

Obrázek 6 – Výhrady ve výročních zprávách o činnosti GŘ INTPA v letech 2011–2025

Zdroj: EÚD na základě údajů z výročních zpráv o činnosti GŘ INTPA, 2011–2025.

35 GŘ INTPA odhaduje celkovou *rizikovou částku při platbě* na 69,2 milionu EUR (1,12 % výdajů roku 2025) a celkovou rizikovou částku při uzávěrce na 60,2 milionu EUR (0,97 % výdajů roku 2025). Podle odhadu GŘ INTPA založeném na průměru historických údajů o rizikové částce při platbě bude v příštích letech jeho kontrolami opraveno 9,0 milionu EUR (13,0 %) z rizikové částky při platbě (tato částka se označuje jako *„nápravná kapacita“*). Z této odhadované částky vykázala Komise v roce 2025 jako skutečně získanou zpět částku ve výši 15,7 milionu EUR. Při testování 78,3 % této částky (12,3 milionu EUR) jsme zjistili, že 0,4 milionu EUR nemělo být vykázáno jako realizovaná nápravná kapacita.

Studie míry zbytkových chyb za rok 2025

36 V roce 2025 provedl externí dodavatel 14. studii míry zbytkových chyb pro GŘ INTPA. Studie míry zbytkových chyb vychází z metodiky pro stanovení míry zbytkových chyb a příručky, kterou poskytlo GŘ INTPA. Účelem studie je odhadnout míru chyb, které nebyly odhaleny po provedení všech řídicích kontrol GŘ INTPA v celé oblasti, za niž toto GŘ odpovídá, a dospět tak k závěru o *účinnosti* těchto kontrol. Studie je důležitým prvkem pro přípravu prohlášení generálního ředitele o věrohodnosti a jedním ze zdrojů informací o správnosti v souvislosti s vnější činností, které se zveřejňují ve výroční zprávě o řízení a výkonnosti.

37 V předchozích výročních zprávách[7] o ERF jsme popsali omezení ve studiích, která mohla přispět k podhodnocení míry zbytkových chyb, a v roce 2022 jsme doporučili zlepšit metodiku používanou pro studii míry zbytkových chyb tak, aby bylo možné správně extrapolovat položky vysoké hodnoty. Pro studii míry zbytkových chyb za rok 2025 použilo GŘ INTPA vzorek 190 operací, z nichž 14 bylo přezkoumáno na místě (5,79 %). Podle odhadu uvedeného ve studii činí celková míra zbytkových chyb 0,56 %. Již desátým rokem v řadě zůstává míra zbytkových chyb pod 2% prahem *významnosti (materiality)* stanoveným Komisí.

38 V roce 2025 Komise poprvé použila novou metodiku pro stanovení míry zbytkových chyb. Nová metodika zavádí změny, které mají mimo jiné vyjasnit způsob, jakým se nakládá s položkami vysoké hodnoty, a omezuje možnost plně se spoléhat na výsledky řídicích kontrol a práce jiných auditorů na 10 % testovaných operací. V rámci auditu jsme potvrdili zavedení těchto změn: v roce 2025 bylo na základě práce jiných auditorů ověřeno pouze 10 % testovaných operací a položky vysoké hodnoty byly správně extrapolovány. Některé nedostatky přetrvávají; popisujeme je níže.

39 Nová metodika, označovaná jako „optimální alokace“, zahrnuje snížení velikosti vzorku ze 480 na 190 operací. Vyžaduje, aby byly v základním souboru k dispozici spolehlivé údaje o minulých chybách. Vzhledem k omezením studií míry zbytkových chyb, o nichž jsme informovali v minulých letech, existuje riziko, že tato podmínka nebude zcela splněna. Nejsou-li dostupné údaje dostatečně spolehlivé, odrazí se to ve vzorku, což obnáší riziko, že oblasti s vyšším rizikem nemusí být dostatečně pokryty. Tím by se snížila účinnost auditního procesu při odhalování chyb.

40 Stejně jako v předchozích letech se studie míry zbytkových chyb zaměřuje pouze na uzavřené smlouvy; většina plateb (a plateb kontrolovaných EÚD) GŘ INTPA se však týká probíhajících smluv. To přispívá k rozdílů ve výpočtu odhadované míry chyb ve srovnání s výpočtem EÚD. V naší výroční zprávě o plnění rozpočtu EU za rok 2024 jsme uvedli různé důvody, proč jsou míry chyb Komise obecně nižší než naše odhadovaná míra chyb. EÚD je konkrétně povinen informovat o všech případech *nesrovnalostí* bez ohledu na to, zda lze uplatnit *finanční opravu*. Komise se naopak zaměřuje na případy nesrovnalostí, u nichž vidí právní důvody pro zpětné získání příslušných částek.

[7] Výroční zprávy o ERF za rok 2017, 2018, 2019 a 2020.

Posouzení výsledků projektů během našich kontrolních návštěv

41 V rámci kontrolních návštěv jsme posuzovali rovněž plnění projektů, které byly buď dokončeny, nebo se dokončení blížily. Naším cílem bylo vznést připomínky k aspektům týkajícím se *výkonnosti*, a to nad rámec kontroly správnosti operací. Součástí našeho posouzení byl mimo jiné přezkum ukazatelů *výstupů* a přímých výsledků a také přezkum výsledků projektů.

42 Výsledky našich kontrol byly různé. Zjistili jsme případy, kdy bylo financování využito účinně a přispělo k dosažení cílů projektu (viz ***rámeček 3***). Stejně jako v předchozích letech[8] jsme však zjistili i případy, kdy projekty EU nedosáhly svých zamýšlených cílů (viz ***rámeček 4***). Zejména jsme zaznamenali zpoždění při provádění, nedostatky v plánování a koncepci a nedostatky v kvalitě stavebních prací, včetně známek předčasného opotřebení. Tyto problémy vyvolávají obavy ohledně účinnosti a udržitelnosti podpory EU, jakož i kvality dohledu nad projekty.

[8] Výroční zprávy o ERF za rok 2022, 2023 a 2024.

Rámeček 3

Příklad úspěšného provedení projektu

Komise podpořila projekt v severozápadní Africe, jehož cílem bylo učinit z venkova klíčovou hnací sílu místního hospodářství, vytvářet důstojná pracovní místa a bohatství a podporovat udržitelné hospodaření s přírodními zdroji. Projekt byl dokončen v 2025.

Náš audit zahrnoval návštěvy základních škol, venkovských přístupových silnic, přehrad a mostů vybudovaných nebo renovovaných v rámci projektu. Školy, které jsme navštívili, byly plně funkční a ve třídách probíhala výuka za účastí učitelů a žáků. Renovované venkovské silnice využívali motocyklisté a vozidla přepravující zemědělské a obchodní produkty. Přehrady a mosty, které jsme navštívili, zlepšily přístup do vesnic, které se dříve potýkaly se záplavami.

Celkově projekt přinesl plánované výstupy, přispěl ke zlepšení místní infrastruktury a zvýšil kapacitu místních orgánů účinně řídit projektové činnosti.

Obrázek 1 – Návštěva renovovaných venkovských přístupových silnic na místě

Zdroj: EÚD.

Rámeček 4

Příklad zpožděných prací na venkovských silnicích se známkami předčasného opotřebení

Kontrolovali jsme probíhající projekt výstavby venkovských silnic v jihovýchodní Africe, který měl být původně dokončen v polovině roku 2025.

Z našich fyzických kontrol několika silničních úseků vyplynulo, že některé části vozovky nesplňují stanovené specifikace tloušťky a šířky, zatímco některé drenážní konstrukce již vykazovaly známky předčasného opotřebení a byly znovu vyplněny pískem.

Projekt se potýkal se značnými zpožděními, jakož i s nedostatky v plánování a koncepci. Nedostatky projektu ovlivňují jak kvalitu stavebních prací, tak schopnost dokončené infrastruktury přinášet uživatelům udržitelné přínosy.

Obrázek 2 – Vrt na místě dokládající rozpor mezi skutečnou tloušťkou vozovky a technickými specifikacemi

Zdroj: EÚD.

Závěr a doporučení

Závěr

43 Z důkazních informací celkově vyplývá, že účetní závěrka evropských rozvojových fondů za rozpočtový rok 2025 ve všech významných (materiálních) ohledech věrně zobrazuje finanční situaci evropských rozvojových fondů a výsledky jejich hospodaření, jejich peněžní toky a změny čistého kapitálu za daný rok v souladu s ustanoveními *finančního nařízení* pro ERF a účetními pravidly vycházejícími z mezinárodně uznávaných účetních standardů pro veřejný sektor.

44 Z důkazních informací celkově vyplývá, že v rozpočtovém roce 2025:

a) nebyla míra chyb v příjmech ERF významná (materiální);

b) platební operace ERF byly ve významném (materiálním) rozsahu zatíženy chybami (body ***19***–***29***). Na základě našeho testování operací odhadujeme míru chyb na 10,5 %.

Doporučení

45 Zjištění z našeho přezkumu opatření přijatých v návaznosti na doporučení vyjádřená v našich předchozích výročních zprávách jsou uvedena v ***příloze II***. Přezkoumali jsme šest doporučení uvedených v naší výroční zprávě za rok 2022. Komise v plném rozsahu provedla tři doporučení a jedno doporučení provedla ve většině ohledů.

46 Přezkoumali jsme také tři doporučení z naší výroční zprávy za rok 2023, která musela být dokončena do konce roku 2024 nebo 2025. Komise v plném rozsahu provedla jedno doporučení z roku 2023 a dvě doporučení provedla ve většině ohledů (***příloha II***). Na základě tohoto přezkumu a našich zjištění a závěrů za rok 2025 předkládáme níže uvedená doporučení:

Doporučení 1 – Dokončit uzávěrku 9. ERF

Komise by měla přijmout nezbytná opatření, aby zajistila dokončení procesu uzávěrky 9. ERF, včetně dokončení zbývajících smluv a zúčtování souvisejících účetních zůstatků.

Cílové datum provedení: konec roku 2026.

Doporučení 2 – Zajistit kvalitu zpráv o ověřování smluvních výdajů

Komise by měla zajistit, aby ověřování smluvních výdajů mělo očekávanou kvalitu a bylo prováděno jednotně a v souladu s platnými pokyny. Za tímto účelem by měla:

a) zlepšit monitorování najatých externích auditorů a zpráv o ověření výdajů, které vypracovávají;

b) včas přijmout vhodná nápravná opatření, pokud jsou zjištěny nedostatky.

Cílové datum provedení: konec roku 2027.

Doporučení 3 – Posílit požadavky na finanční výkaznictví pro subjekty posuzované podle pilířů

K posílení finančního výkaznictví subjektů posuzovaných podle pilířů by Komise měla:

a) zajistit, aby v dohodách o přiznání příspěvku a pověřovacích dohodách uzavřených se subjekty posuzovanými podle pilířů byl rozpočet dostatečně podrobně rozdělen na jednotlivé položky, aby bylo možné účinně sledovat výdaje;

b) stanovit minimální požadavky na finanční výkaznictví s cílem poskytnout odpovídající informace pro ověření výdajů před zúčtováním.

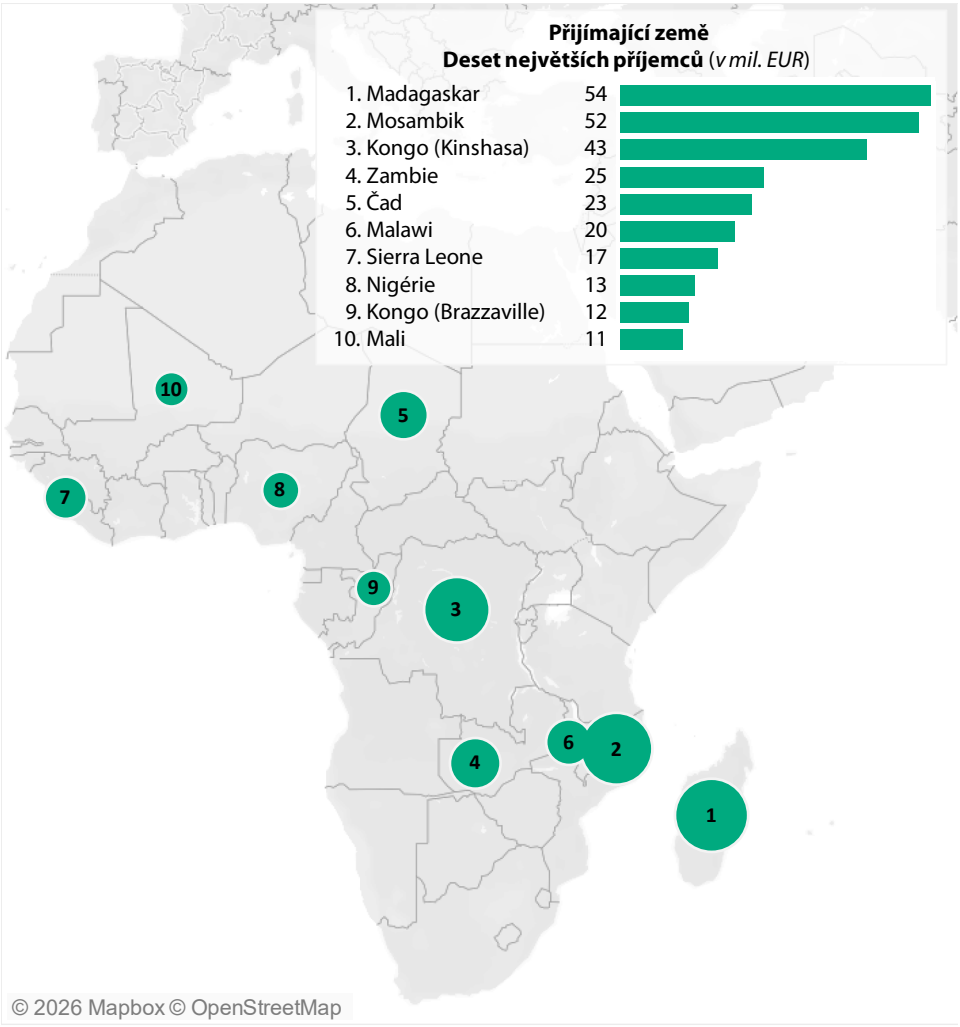
Cílové datum provedení: konec roku 2027.

Přílohy

Příloha I – Platby z ERF hlavním přijímajícím zemím: Afrika, Tichomoří a Karibik

Platby z *Evropského rozvojového fondu* v roce 2025 – Afrika

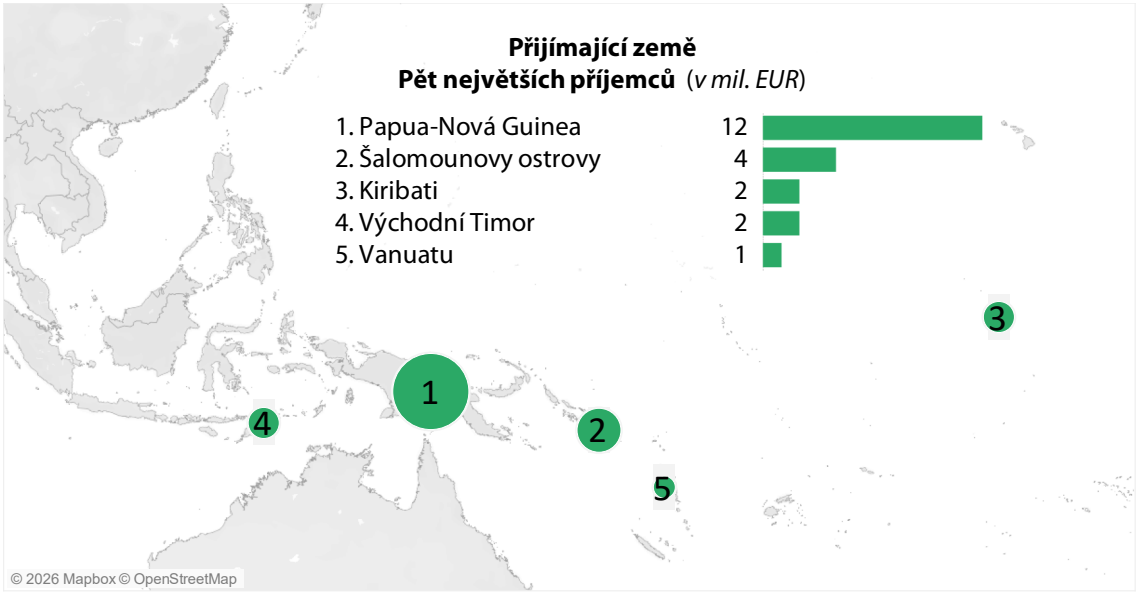
Platby z Evropského rozvojového fondu – Afrika

Zdroj: mapový podklad © Mapbox a © OpenStreetMap, povolení uděleno na základě licence Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA).

2020		*2021*		*2022*		*2023*		*2024*	
Senegal	141	Somálsko	219	Mosambik	104	Mosambik	80	Eritrea	90
Burkina Faso	141	Kongo (Kinshasa)	109	Súdán	100	Madagaskar	73	Mosambik	64
Benin	116	Tanzanie	101	Uganda	60	Tanzanie	67	Zambie	61
Mosambik	114	Uganda	84	Kongo (Kinshasa)	57	Kongo (Kinshasa)	57	Kongo (Kinshasa)	55
Nigérie	104	Niger	81	Zambie	56	Keňa	57	Madagaskar	40
Niger	104	Malawi	79	Malawi	51	Středoafrická republika	55	Tanzanie	34
Ghana	100	Mosambik	74	Čad	48	Zambie	55	Malawi	29
Čad	95	Súdán	70	Tanzanie	48	Niger	53	Keňa	24
Kongo (Kinshasa)	93	Nigérie	66	Burundi	48	Uganda	43	Čad	24
Uganda	90	Keňa	65	Keňa	48	Eritrea	40	Angola	21

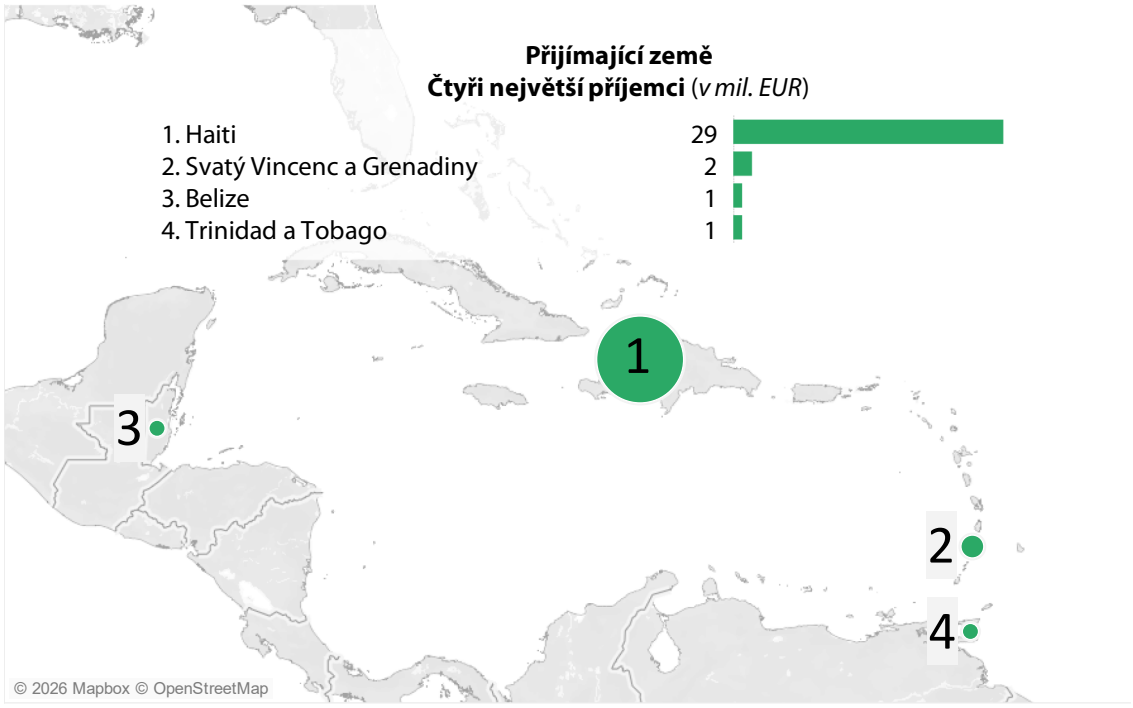
Platby z Evropského rozvojového fondu – Tichomoří

Zdroj: mapový podklad © Mapbox a © OpenStreetMap, povolení uděleno na základě licence Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA).

2020		2021		2022		2023		2024	
Východní Timor	19	Papua-Nová Guinea	29	Papua-Nová Guinea	23	Papua-Nová Guinea	24	Papua-Nová Guinea	13
Vanuatu	12	Východní Timor	9	Východní Timor	11	Východní Timor	7	Vanuatu	3
Fidži	11	Vanuatu	6	Fidži	5	Fidži	7	Kiribati	2
Papua-Nová Guinea	10	Fidži	5	Vanuatu	4	Vanuatu	5	Mikronésie	2
Šalomounovy ostrovy	8	Marshallovy ostrovy	3	Kiribati	4	Kiribati	3	Východní Timor	2

Platby z Evropského rozvojového fondu – Karibik

Zdroj: mapový podklad © Mapbox a © OpenStreetMap, povolení uděleno na základě licence Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA).

2020		2021		2022		2023		2024	
Haiti	76	Haiti	47	Haiti	18	Haiti	19	Haiti	20
Jamajka	23	Jamajka	11	Jamajka	7	Surinam	6	Jamajka	4
Dominikánská republika	15	Guyana	8	Dominikánská republika	6	Belize	4	Trinidad a Tobago	3
Guyana	10	Belize	7	Belize	3	Dominikánská republika	4	Belize	1
Surinam	3	Dominikánská republika	6	Dominika	3	Jamajka	3	Dominikánská republika	1

Příloha II – Kontrola opatření přijatých v návaznosti na předchozí doporučení

Rozsah přijetí: přijato; částečně přijato; nepřijato; informace nejsou k dispozici.

Rozsah provedení: v plném rozsahu, ve většině ohledů, v některých ohledech, neprovedeno, není možné vyvodit závěry nebo již není aktuální.

Rok	Doporučení EÚD	Rozsah přijetí	Posouzení pokroku při provádění doporučení provedené EÚD	
			Rozsah provedení	Poznámky
2022	**Doporučení 1:** Dbát na to, aby byly včas zúčtovány všechny účetní zůstatky uzavřených ERF a aby informace v roční účetní závěrce byly včas aktualizovány. Časový rámec: v době přípravy účetní závěrky za rok 2023.			
	Doporučení 2: Dbát na to, aby byly včas zúčtovány předběžné financování a faktury. Časový rámec: konec roku 2024.			V roce 2024 provedlo GŘ INTPA analýzu rozpočtových rizik a vydalo pokyny zaměřené na další snížení částky starého předběžného financování, které dosud nebylo zúčtováno. Ačkoli tato opatření prokazují jasný záměr doporučení splnit, zjistili jsme, že některé platby předběžného financování zůstaly po dlouhou dobu nezúčtovány. Částka 448 milionů EUR zůstala nezúčtována více než deset let.

Rok	Doporučení EÚD	Rozsah přijetí	Posouzení pokroku při provádění doporučení provedené EÚD	
			Rozsah provedení	Poznámky
	Doporučení 3: Přijmout vhodná opatření k tomu, aby se zkvalitnily kontrolní systémy delegací EU, aby tak bylo možné zjišťovat částky, které dosud nebyly vynaloženy, ale byly vykázány jako vynaložené náklady, ještě před provedením plateb nebo zúčtováním výdajů. Časový rámec: konec roku 2024.	✓		Komise v současné době přezkoumává svou kontrolní strategii. Jedním z očekávaných výsledků je zlepšení pokynů pro podávání finančních zpráv, ale také zlepšení předběžných kontrol, aby se lépe předcházelo chybám (včetně nadměrného zúčtování). Akční plán, který Komise navrhla k řešení zranitelných míst při nadměrném zúčtování předběžného financování, však zůstává nedokončen. Lhůta pro dokončení je prosinec 2026.
	Doporučení 4: Připomínat příjemcům projektů EU jejich povinnost plnit smluvní podmínky týkající se způsobilosti DPH a provádět nezbytné kontroly, aby na vrub projektů nebyla účtována odpočitatelná DPH. Časový rámec: konec roku 2024.	✓		
	Doporučení 5: Před schválením výdajů zohledňovat všechny dostupné technické a finanční informace umožňující předcházet chybám nebo je zjišťovat a opravovat. Časový rámec: konec roku 2024.	✓		Komise přezkoumává svou kontrolní strategii a s podporou poradenské společnosti zahájila v roce 2024 studii, která má prozkoumat efektivnost a účinnost současných kontrol a způsoby jejich zlepšení. GŘ INTPA přešlo na strukturovaný systém identifikace a následné kontroly systémových auditních zjištění u prováděcích partnerů, avšak opakující se zjištění naznačují, že řešení těchto problémů stále probíhá.

Rok	Doporučení EÚD	Rozsah přijetí	Posouzení pokroku při provádění doporučení provedené EÚD	
			Rozsah provedení	Poznámky
	Doporučení 6: Zlepšit metodiku používanou pro studii míry zbytkových chyb, aby se správně extrapolovaly položky vysoké hodnoty, a ověřovat, zda ji smluvní dodavatel řádným způsobem uplatňuje. Časový rámec: konec roku 2024.	⊗		Komise toto doporučení nepřijala. V květnu 2024 však byla v návaznosti na přezkum kontrolní strategie GŘ INTPA přehodnocena metodika pro stanovení míry zbytkových chyb a vyjasněna metodika extrapolace položek vysoké hodnoty. Tato nová metodika pro stanovení míry zbytkových chyb vstoupila v platnost v roce 2025. Od té doby byly položky vysoké hodnoty extrapolovány správně.
2023	**Doporučení 1:** Při výpočtu odhadů souvisejících s oddělením účetních období v rámci vypracování předběžné účetní závěrky zohledňovat změny smluv po skončení účetního období. Časový rámec: od účetní závěrky za rok 2024.	✓		
	Doporučení 2: Provádět důkladnější kontroly, aby se zabránilo chybám souvisejícím se zálohovými platbami vykazovanými jako vzniklé náklady, nepřímými náklady nárokovanými jako přímé náklady a nezpůsobilou DPH. Časový rámec: konec roku 2025.	✓		Komise dosáhla významného pokroku při posilování regulačního a procesního rámce s cílem předcházet chybám souvisejícím s nezpůsobilou DPH a chybnou klasifikací nákladů. Dosud však nezajistila jednotné uplatňování revidovaného kontrolního seznamu pro prozatímní zúčtování ve všech útvarech. Nezajistila ani to, aby projektoví úředníci absolvovali odpovídající školení o nových požadavcích na „rychlé řešení“ týkajících se způsobilosti nákladů.

Rok	Doporučení EÚD	Rozsah přijetí	Posouzení pokroku při provádění doporučení provedené EÚD	
			Rozsah provedení	Poznámky
	Doporučení 3: Při zúčtování předběžného financování vyplaceného organizacím hodnoceným podle pilířů posílit kontroly s cílem určit a vyloučit předběžné financování vykázané ve finančních výkazech jako vzniklé výdaje. Časový rámec: konec roku 2025.			Komise vyvinula chvályhodné úsilí, aby subjekty hodnocené podle pilířů upozornila na rizika zúčtování předběžného financování na základě výdajů přidělených na závazky. Opakovaně se vyskytující zjištění však vypovídají o tom, že tyto problémy stále nebyly vyřešeny.

Zdroj: EÚD.

Odpovědi Evropské komise na výroční zprávu o činnostech financovaných z devátého, desátého a jedenáctého Evropského rozvojového fondu za rozpočtový rok 2025

ODPOVĚDI EVROPSKÉ KOMISE NA VÝROČNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA ZA ROK 2025 – ZPRÁVU O ČINNOSTECH 9., 10. A 11. EVROPSKÉHO ROZVOJOVÉHO FONDU ZA ROZPOČTOVÝ ROK 2025

I. ODPOVĚDI KOMISE VE STRUČNOSTI

Komise vítá zprávu Evropského účetního dvora (dále jen „EÚD“), bere na vědomí zjištění a zavazuje se v případě potřeby zavést vhodná nápravná opatření. Komise bere na vědomí závěr EÚD, že účetní závěrka Evropských rozvojových fondů (dále jen „ERF“) ve všech významných ohledech věrně zobrazuje jejich finanční situaci a že příjmy nejsou zatíženy významnou chybou. Pokud jde o odhadovanou míru chyb, Komise by ráda zdůraznila, že nesouhlasí se všemi zjištěními EÚD – zejména pokud jde o nadměrné zúčtování a „kaskádové“ vykazování nepřímých nákladů. Komise zvyšuje své úsilí o řešení těchto problémů a o další snížení míry chyb v budoucnu, mimo jiné posílením poradenství a dohledu nad prováděcími partnery a zlepšením včasné dostupnosti dokumentace. Komise by ráda zdůraznila, že vynakládá veškeré úsilí na to, aby co nejdříve ERF uzavřela.

Komise vítá, že EÚD ocenil pozitivní vývoj, jako je například lepší přístup k podkladovým dokumentům mezinárodních organizací a pokrok dosažený při provádění doporučení z předchozích výročních zpráv. Komise rovněž bere na vědomí příklady úspěšných projektů financovaných v rámci ERF, které uvedl EÚD, a nadále pečlivě sleduje provádění projektů financovaných z prostředků EU. Komise se zavazuje přijmout nápravná opatření v případech, kdy prováděcí partneři neplní své povinnosti, a vyvodit poučení z případů, kdy výsledky zcela nesplnily očekávání.

Komise by ráda zdůraznila, že provádění ERF probíhá v rizikovém, složitém a stále rychleji se vyvíjejícím prostředí, jehož součástí je eskalace globálních konfliktů a nestabilita. Vyznačuje se různorodostí z hlediska:

- zeměpisného rozložení pokrývajícího řadu různých delegací EU po celém světě;
- prováděcích subjektů a partnerských zemí s jejich různými řídícími a kontrolními možnostmi, od malých místních nevládních organizací až po mezinárodní organizace, a
- metod poskytování pomoci: zahrnuje mimo jiné tradiční projekty, rozpočtovou podporu, programy na podporu odvětvové politiky, příspěvky do globálních nástrojů, kombinování zdrojů financování, rozpočtové záruky a další způsoby poskytování pomoci.

Komise se navíc potýká s problémy při přidělování zaměstnanců delegacím v zemích, které se nacházejí v obtížné situaci, a rovněž s nedostatkem specializovaných odborníků jak v delegacích Evropské unie, tak v ústředí. Komise přijímá veškerá nezbytná opatření, aby zajistila úplné a účinné provádění EFR v souladu se stávajícím právním a finančním rámcem. Komise pokračuje v úpravách a zdokonalování svých postupů s cílem dále snížit riziko chyb, přičemž mimo jiné zohledňuje výsledky prohlášení EÚD o věrohodnosti a jeho doporučení týkající se preventivních a nápravných opatření. Zejména Generální ředitelství Komise pro mezinárodní partnerství (dále jen „ GŘ INTPA“) dokončilo přezkum své kontrolní strategie a zahájilo provádění klíčových doporučení, zejména vývoj přehledového nástroje pro profilování rizik, který má sloužit k posuzování míry dodržování finančních a provozních standardů ze strany partnerů, zajištění přístupu k dokumentům a posílení následných kontrol.

II. ODPOVĚDI KOMISE NA HLAVNÍ PŘIPOMÍNKY EÚD

1. Spolehlivost účetní závěrky

Pokud jde o připomínku EÚD týkající se 9. EFR uvedenou v **bodě 16**, Komise by ráda upřesnila, že tento fond bude uzavřen do konce roku 2026 v souladu s doporučením 1, které Komise přijala.

2. Správnost operací

Výdaje

Komise bere na vědomí zjištění EÚD týkající se použití dvou dohod o financování v období postupného ukončování činnosti EFR, jak je uvedeno v **bodě 23** zprávy, kdy ustanovení o skončení platnosti vylučovalo další změny či nové závazky. Komise však chce zdůraznit, že související činnosti monitorování a zásobování vodou byly provedeny podle plánu. Komise si z tohoto případu vezme ponaučení, aby posílila řízení budoucích období postupného ukončování činnosti fondu.

Komise si je vědoma problému, na který upozornil EÚD v souvislosti s „kaskádovým“ vykazováním nepřímých nákladů (viz rámeček 1 a **bod 24** zprávy). Komise však tuto situaci nepovažuje za chybu, jelikož zacházení s nepřímými náklady je v souladu s ustanoveními Příručky Komise k dohodám o přiznání příspěvku. S ohledem na jednotný přístup uplatňovaný ve všech útvarech Komise proto Komise nepřijala příslušné doporučení uvedené v kapitole 9 výroční zprávy EÚD za rok 2024.

Pokud jde o **bod 28**, Komise by ráda poukázala na to, že v rámci přezkumu kontrolní strategie GŘ INTPA jednotlivá GŘ RELEX vypracovala a projednala návrhy na zlepšení pokynů a standardizaci s cílem zajistit dostatečně podrobně rozepsané rozpočty. V návaznosti na to provádí GŘ INTPA pilotní projekt zaměřený na uplatňování standardizovaného formátu rozpočtu, který byl vzájemně dohodnut na úrovni jednotlivých subjektů a doplněn o dodatečné požadavky na poskytování podrobnějších rozpočtových údajů v příloze I dohody o přiznání příspěvku. Tento pilotní projekt poslouží jako základ pro rozšíření poskytování vysvětlení a standardizace očekávání na další subjekty působící v rámci nepřímého řízení.

Komise se domnívá, že chyby způsobené nadměrným zúčtováním (viz **bod 29** zprávy) (tj. postup, při kterém jsou výdaje, které nebyly skutečně vynaloženy, zúčtovány jako vynaložené výdaje) mají dočasný charakter, jelikož v zásadě po konečném zúčtování již nebudou existovat. Komise dále uvádí, že s cílem tyto dočasné chyby omezit požádala své partnery o revizi šablon pro podávání zpráv, aby bylo možné vynaložené výdaje snadněji identifikovat. Komise zjištěné chyby uznává. Ráda by však zdůraznila, že ve srovnání s předchozími lety se podíl tohoto typu chyb díky zavedení dodatečných kontrol výrazně snížil (z 40 % v roce 2023 a 14 % v roce 2024 na pouhých 6 % v roce 2025).

Komise by ráda zdůraznila, že většina chyb uvedených v **bodě 30** se vyskytuje na úrovni příjemců finančních prostředků EU, zejména těch, kteří působí v rámci nepřímého řízení. Komise takové chyby nemůže snadno odhalit. Komise tyto záležitosti řeší prostřednictvím pravidelných setkání se svými partnery.

Odpověď na rámeček 1

Příklad nezpůsobilých nepřímých nákladů vykázaných jako přímé náklady – kaskádové vykazování nákladů

Komise vždy zastávala stanovisko, že v nepřímém řízení se subjekty posuzovanými podle pilířů se nepřímé náklady, o které žádají příjemci grantů, započítávají do přímých nákladů organizace/partnera posuzovaného podle pilířů. Příručka Komise k dohodám o přiznání příspěvku stanoví, že „nepřímé náklady, které si nárokují příjemci grantů udělených organizací a/nebo jejími partnery, se hradí z přímých způsobilých nákladů opatření, nikoli z náhrad“. Tento výklad se vztahuje na všechny útvary Komise.

Příklad nezpůsobilých nákladů účtovaných na vrub projektu

Komise bere na vědomí, že EÚD může některé náklady související se zaměstnanci považovat za náklady spojené spíše s obecným fungováním organizace než s konkrétním opatřením. Komise sdílí názor, že náklady na zaměstnance a další náklady, které lze jasně a výlučně přiřadit k danému opatření a byly skutečně vynaloženy, řádně zaúčtovány v účetních závěrkách příjemce (včetně náležitě rozdělených nákladů) a již nejsou pokryty paušální sazbou na nepřímé náklady / náhrady, by měly být považovány za přímé způsobilé náklady.

Studie míry zbytkových chyb za rok 2025

Komise připomíná, že odhadovaná míra chyb podle EÚD měří mimo jiné chyby ve smlouvách, jež mohou být předmětem kontrol a oprav ze strany Komise i v následujících účetních obdobích. Na základě studie míry zbytkových chyb, která vychází z reprezentativního vzorku uzavřených smluv, Komise odhadla celkovou míru zbytkových chyb v roce 2025 na 0,56 %, což je již desátý rok v řadě pod prahovou hodnotou významnosti 2 %, a rizikovou částku při uzávěrce na 0,97 % výdajů. Odhadovaná míra chyb podle EÚD a míra zbytkových chyb podle Komise u výdajů z EFR proto nejsou přímo srovnatelné, a to částečně kvůli metodickým rozdílům a také proto, že míra zbytkových chyb se zaměřuje na uzavřené smlouvy, u nichž již v době jejich uzavření byla řada problémů vyřešena. Komise bude i nadále využívat oba soubory výsledků k dalšímu posílení svých kontrolních systémů a schopnosti přijímat nápravná opatření.

Studie míry zbytkových chyb je důležitým základním prvkem pro prohlášení o věrohodnosti generálního ředitele GŘ INTPA, není však jediným zdrojem věrohodnosti. GŘ INTPA disponuje komplexním rámcem vnitřní kontroly a kontrolní strategií, které pokrývají celý prováděcí cyklus. Všechny prvky kontrolního rámce slouží jako stavební kameny pro zajištění jeho věrohodnosti, což je uvedeno v jeho výroční zprávě o činnosti. Ta je základem pro informace o správnosti ve výroční zprávě o řízení a výkonnosti.

Komise uznává omezení, pokud jde o kontroly stanovené ve finanční a správní rámcové dohodě uzavřené s OSN, a hledá schůdná řešení, která budou přijatelná pro obě strany. Jak uznává EÚD, Komise pracuje na zdokonalení metodiky používané pro stanovení míry zbytkových chyb s cílem zohlednit některé připomínky, které EÚD v minulosti vznesl, zejména pokud jde o zacházení s položkami vysoké hodnoty a omezení spoléhání se na předchozí kontrolní činnost.

3. Posouzení výsledků projektů během auditních návštěv EÚD

Komise vítá příklad úspěšné realizace projektu, který je uveden v rámečku 3 této zprávy. Komise zároveň bere na vědomí připomínku EÚD uvedenou v rámečku 4 zprávy, která se týká místní odchylky v tloušťce a šířce štěrku. Následné kontroly Komise potvrdily, že ostatní části celkových stavebních prací jsou v souladu s projektovým návrhem. Komise rovněž uznává, že místní odchylka zjištěná EÚD měla být lépe zohledněna v dokumentaci k osvědčení o průběžné platbě, a přijala opatření k zajištění toho, aby budoucí osvědčení o postupu jasně zaznamenávala a odůvodňovala takové odchylky specifické pro určitou lokalitu.

III. ODPOVĚDI KOMISE NA DOPORUČENÍ

Doporučení 1 – Dokončit uzávěrku 9. ERF

Komise by měla přijmout nezbytná opatření, aby zajistila dokončení procesu uzávěrky 9. ERF, včetně dokončení zbývajících smluv a zúčtování souvisejících účetních zůstatků.

Cílové datum provedení: konec roku 2026

Komise **přijímá** doporučení 1.

Doporučení 2 – Zajistit kvalitu zpráv o ověřování smluvních výdajů

Komise by měla zajistit, aby ověřování smluvních výdajů mělo očekávanou kvalitu a bylo prováděno jednotně a v souladu s platnými pokyny. Za tímto účelem by měla:

a) zlepšit monitorování najatých externích auditorů a zpráv o ověření výdajů, které vypracovávají, a

b) včas přijmout vhodná nápravná opatření, pokud jsou zjištěny nedostatky.

Cílové datum provedení: konec roku 2027

Komise **přijímá** dílčí doporučení 2 písm. a) a b).

Komise již přijímá opatření k zajištění očekávané kvality zpráv o ověřování smluvních výdajů a v případě potřeby zároveň provádí nápravná opatření.

Doporučení 3 – Posílit požadavky na finanční výkaznictví pro subjekty posuzované podle pilířů

V zájmu posílení finančního výkaznictví subjektů posuzovaných podle pilířů by Komise měla:

a) **zajistit, aby rozpis rozpočtových prostředků u dohod o přiznání příspěvku a pověřovacích dohod uzavřených se subjekty posuzovanými podle pilířů byl dostatečně podrobný, aby bylo možné výdaje účinně sledovat, a**

b) **stanovit minimální požadavky na finanční výkaznictví s cílem poskytnout odpovídající informace pro ověření výdajů před zúčtováním.**

Cílové datum provedení: konec roku 2027

Komise **přijímá** doporučení 3 písm. a) a b).

AUTORSKÁ PRÁVA

© Evropská unie, 2026

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropského účetního dvora (EÚD) upravuje rozhodnutí Evropského účetního dvora 6-2019 o politice týkající se veřejně přístupných dat a opakovaném použití dokumentů.

Pokud není uvedeno jinak (například v jednotlivých upozorněních o ochraně autorských práv), je obsah EÚD vlastněný EU předmětem licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) licence. Opakované použití je tedy obecně povoleno za podmínky, že je uveden zdroj a případné změny jsou označeny. Osoby opakovaně používající obsah EÚD nesmí měnit jeho původní význam či sdělení. EÚD nenese za jakékoli důsledky opakovaného použití odpovědnost.

Pokud konkrétní obsah zobrazuje identifikovatelné fyzické osoby, například na fotografiích zaměstnanců EÚD, nebo zahrnuje díla třetích stran, je nutno získat další povolení.

Je-li takové povolení poskytnuto, ruší a nahrazuje výše uvedené obecné povolení a musí jasně uvádět veškerá omezení týkající se použití.

K použití nebo reprodukci obsahu, který není ve vlastnictví EU, může být nezbytné požádat o svolení přímo držitele autorských práv.

Kapitola 2:

- Obrázek 2.17:
  vytvořeno EÚD s využitím © „RAWGraphs“: vizualizační platforma pro tvorbu otevřených výstupů. Všechna práva vyhrazena.
- Obrázek 2.18:
  tento obrázek byl vytvořen s použitím ikon z platformy Flaticon.com.
  © Freepik Company S.L. Všechna práva vyhrazena.

Kapitola 3:

- Obrázky 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.7 a příloha 3.1:
  tyto obrázky byly vytvořeny s použitím ikon z platformy Flaticon.com.
  © Freepik Company S.L. Všechna práva vyhrazena.

Kapitola 4:

- Obrázek 4.4:
  vytvořeno Eurostatem a modifikováno EÚD.
  Správní hranice: © EuroGeographics © OpenStreetMap, povolení uděleno na základě licence Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA).
  Kartografie: Eurostat – IMAGE, 03/2026.

Kapitola 6:

- Obrázek 6.2:
  tento obrázek byl vytvořen s použitím ikon z platformy Flaticon.com.
  © Freepik Company S.L. Všechna práva vyhrazena.
- Obrázek 6.5:
  tento obrázek byl vytvořen s použitím ikon z platformy Flaticon.com.
  © Freepik Company S.L. Všechna práva vyhrazena.
- Příloha 6.1 mapa:
  vytvořena EÚD s využitím „Tableau“ © 2026 Salesforce, Inc. a jeho poskytovatelé licencí. Všechna práva vyhrazena.

Kapitola 7:

- Obrázky 7.2 a 7.5:
  tento obrázek byl vytvořen s použitím ikon z platformy Flaticon.com.
  © Freepik Company S.L. Všechna práva vyhrazena.
- Rámeček 7.3 mapa:
  vytvořeno Eurostatem a modifikováno EÚD.
  Správní hranice: © EuroGeographics © OpenStreetMap, povolení uděleno na základě licence Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA).
  Kartografie: Eurostat - GISCO, 06/2026.

Kapitola 9:

- Příloha 9.1:
  mapový podklad ©Mapbox a ©OpenStreetMap, povolení uděleno na základě licence Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA).

Kapitola 11:

- Příloha – obrázek 11.1:

  tento obrázek byl vytvořen s použitím ikon , a z platformy Flaticon.com. © Freepik Company S.L. Všechna práva vyhrazena.

  Použité ozubené kolo upravil EÚD, © **Ramziia –** stock.adobe.com.
- Příloha – obrázek 11.2:

  tento obrázek byl vytvořen s použitím ikon a z platformy Flaticon.com. © Freepik Company S.L. Všechna práva vyhrazena.

Kapitola 12:

- Rámeček 12.1 foto: © Proxima Studio, stock.adobe.com.
- Rámeček 12.2 foto: © WrightStudio, stock.adobe.com.

ERF:

- Příloha I:
  mapový podklad ©Mapbox a ©OpenStreetMap, povolení uděleno na základě licence Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA).

Programové vybavení nebo dokumenty, na něž se vztahují práva průmyslového vlastnictví, jako patenty, ochranné známky, zapsané (průmyslové) vzory, loga a názvy, jsou z politiky EÚD pro opakované použití vyloučeny.

Internetové stránky orgánů a institucí Evropské unie využívající doménu europa.eu obsahují odkazy na stránky třetích stran. Protože nad jejich obsahem nemá EÚD žádnou kontrolu, doporučujeme seznámit se s jejich vlastními zásadami ochrany soukromí a politikou v oblasti autorských práv.

Použití loga EÚD

Logo EÚD nesmí být použito bez předchozího souhlasu EÚD.

PDF	ISBN 978-92-849-7802-1	ISSN 2600-1535	doi:10.2865/8955028	QJ-01-26-030-CS-N

JAK CITOVAT

Evropský účetní dvůr, výroční zprávy za rok 2025 o plnění rozpočtu EU za rozpočtový rok 2025 a o činnostech financovaných z devátého, desátého a jedenáctého Evropského rozvojového fondu za rozpočtový rok 2025, Úřad pro publikace Evropské unie, 2026.

Ve výroční zprávě předkládáme výrok o tom, zda je roční účetní závěrka EU spolehlivá a zda jsou uskutečněné příjmové a výdajové operace v souladu s platnými pravidly a nařízeními. Analyzujeme v ní také rozpočtové a finanční řízení a aspekty výkonnosti provádění rozpočtu EU.

CURIA RATIONUM
EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR

Úřad pro publikace Evropské unie